

FOA-6758

Publisher : Chowkhamba Sanskrit Series Office, Varanasi.
Printer : Chowkhamba Press, Varanasi.
Comp. Com. : Shreyashi Creation, Varanasi.
Edition : First, 2006
Edition : Second, 2008

ISBN : 81-7080-172-9

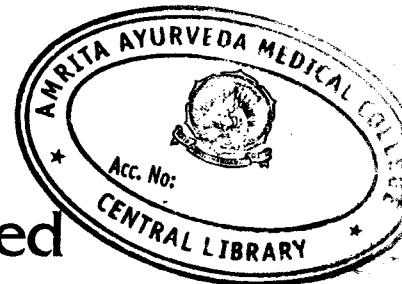
© Chowkhamba Sanskrit Series Office

K. 37/99, Gopal Mandir Lane
Golghar (Near Maidagan)
Post Box 1008, Varanasi-221 001 (U.P) India
Phone : Office : (0542) 2333458, Res. : 2334032 & 2335020
Fax : 0542-2333458. e-mail : csoffice@satyam.net.in
Web site : www.chowkhambaseries.com

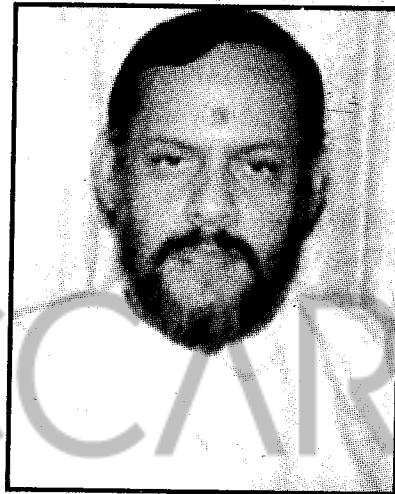

Also can be had from

Chowkhamba Krishnadas Academy
Post Box 1118
K. 37/118, Gopal Mandir Lane
Golghar (Near Maidagan)
Varanasi-221001 (India)
Phone : (0542) 2335020

Dedicated
To

Crusader of Ayurveda

Shri P. R. Krishnakumarji

Managing Director, The Arya Vaidya Pharmacy (CBE) Ltd.
Founder Trustee, Ayushman Ayurvedic Trust, Coimbatore.

Chairman cum Managing Director, Confederation for
Ayurvedic Renaissance Keralam Pvt. Ltd.
Executive Chairman, Arya Vaidyan Ram Varier Educational
Foundation of Ayurveda.

Managing Trustee, Kshetropasana Trust; The Ayurvedic Trust;
and Ashirwad Health & Education Trust, Coimbatore.

COLLECTION OF VARIOUS

- HINDUISM SCRIPTURES
- HINDU COMICS
- AYURVEDA
- MAGZINES

FIND ALL AT [HTTPS://DSC.GG/DHARMA](https://dsc.gg/dharma)

Made with

By
Avinash/Shashi

I creator of
hinduism
server!

PREFACE

'Sahasrayogam' is enjoying the status of Ayurvedic Practical Prescriber among Kerala Ayurvedic Physicians. The public of Kerala also keeps this book with them and considers it as the book of Ayurvedic Home Remedies. 'Sahasrayogam' means one thousand formulations, and on a rough estimate it appears that the number of formulations vary from 700 to 1200 in various versions. It also appears that some more formulations have been added periodically to the original text based on their practical experiences, which resulted in the increase of total number of formulations. The formulations described in the book consist of different Kalpanas like Kashaya (Decoction), Taila (Medicated oil), Ghrita (Medicated Ghee), Choorna (Powder), Asava, Arishta (Fermented liquid), Vati, Gutika (Pill) and Lehya (Linctus). Besides the poly herbal formulations, single drug recipes are also indicated for the treatment of different diseases. In addition to the classical formulations some of the traditionally useful simple herbal recipes are also included in this book.

Central Council for Research in Ayurveda and Siddha has edited and published the Hindi version of 'Sahasrayogam' by consulting various versions like

1. Sahasrayogam – Vaidya Priya Vyakhyana, Velayudha Kuruche.
 2. Sahasrayogam – Attur Krishna Pisharate Bharata Vilasam Press, Trissur.
 3. Sahasrayogam – Sriram Vilayaka Press.
 4. Sahasrayogam – Tamarakulam Kochch Sankaran Vaidya et al.; V.V. Press, Kollam.

ABOUT AUTHOR

Name : **R. VIDYANATH**

Date of Birth : 4th February, 1961

Place of Birth : Guntur

Parents : Dr. R. Satyanarayananacharyulu
Smt. R. Rajyalaxmi

Academic Qualifications :

1. B.A.M.S. (Nagarjuna University - 1983)
2. M.D. (Gujarat Ayurved University - 1986)
3. Special Training in Pancha Karma (International Institute of Ayurveda-1996)

Service :

Medical Officer - A.P. Govt. Service - 1986 to 1996.

Lecturer - Govt. Ayurvedic College, Vijayawada-1996 to till date.

A. Books Published :

English :

1. Panchakarma
2. A handbook of Astanga Sangraha (U/P)
3. Rasa Sastra (U/P) - (Co Author)

B. Papers Published :

10

C. Seminars / Workshops / Conferences :

20

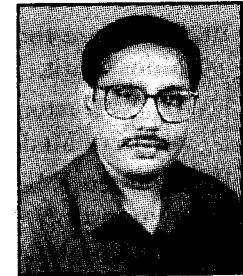
ABOUT CO-AUTHOR

Name : **K. NISHTESWAR**

Date of Birth : 6th June, 1955

Place of Birth : Kakinada

Parents : Subrahmanya Sarma
Lakshmikantam

Academic Qualifications :

1. Sanskrit Basha Kovida (Bharatiya Vidya Bhavan - 1975)
2. B.A.M.S. (Andhra University - 1976)
3. M.D. (Gujarat Ayurved University - 1980)
4. C.F.N. (IGNOU- 1992)
5. Ph.d. (University of Poona - 1997)

Merit Awards :

1. Captain G. Srinivasa Murthy Memorial GOLD MEDAL., Academy of Ayurveda, Vijayawada - 1978.
2. Dr. Udaya Bhaskar Memorial GOLD MEDAL., N.R.S. Govt. Ayurvedic College, Vijayawada - 1980.
3. HARIOM ASHRAM GOLD MEDAL., Gujarat Ayurved University Jamnagar - 1980.
4. HARI ANANTH GOLD MEDAL., Institute of Indian Medicine, Pune - 1988.
5. State BEST TEACHER Award GOLD MEDAL., Govt. of A.P. - 2001
6. NAGARJUNA SILVER MEDAL., Academy of Ayurveda - 1982 (for best P.G. Thesis)
7. NAGARJUNA SILVER MEDAL., Academy of Ayurveda - 1998 (for best Ph.D. Thesis)
8. Third Prize for the Best Thesis on Diabetes in the National Thesis Competition. Vasudev Vilasam Trust, Trivendrum - 1981.
9. Second Prize for the Best Thesis on Hypertension in the National Thesis Competition Vasudev Vilasam Trust. Trivendrum - 1982.

10. First Prize for the Best Thesis on Heart Diseases, Vaidya Ratna Moos Trust, Trissur - 2001 (Senior Author)
11. D.Sc. (Doctor of Science), International University of Complementary Medicines, Colombo - 1991.
12. President's Selection for biographical inclusion in the seventh edition of 500 Leaders of influence by American Biographical Institute, Raleigh (USA) - 1997.

Books Published :

A. Telugu :

1. Dravyaguna Moulika Siddhanthamulu
2. Dravyaguna Prayoga Vignanam
3. Rasasastra Vignanam
4. Agadatantram
5. Bhaishajya Kalpana Vignanam
6. Charaka Samhita (Kalpa Sthanam)
7. Ahara Oushadha Chikitsalu
8. Andubaatulo Ayurvedam
9. Maninde Mandu
10. Ayurvedic Treatment
11. Ayurveda Siddhantamulu
12. Ayurvedamulo Arogya Jivitam (Co-Author)
13. Ayurveda Soundarya Sadhanalu
14. Chikitsa Darshini
15. Ayurveda Vanamulika Chikitsalu

B. English :

1. Herbs in Basawarajeeyam
2. Arthritis & Ayurveda
3. Ayurvedic Remedies for common Skin diseases
4. Ayurvedic Treatment of Nervous diseases
5. Ayurvedic Treatment for Hypertension
6. Ayurvedic Management of Stroke (Hemiplegia)
7. Ayurvedic Management for Heart diseases (Co-Author)
8. Asthanga Sangraham (Question Bank)
9. Guide to Ayurvedic P.G., Entrance Tests.
10. Question Bank for Ayurvedic P.G. Entrance Tests (Co-Author)
11. Rasa Sastra (U/P)

C. Papers Published :

60

D. Seminars/ Workshops /Conferences

24

CONTENTS

I. Kashaya Prakarana

1. Pachana Kashaya [2]	1
2. Vata Jwarahara Kashaya [3]	2
3. Pitta Jwarahara Kashaya	2
4. Sleshma Jwarahara Kashaya	3
5. Vatapitta Jwarahara Kashaya	3
6. Tridosha Jwarahara Kashaya	4
7. Sita Jwarahara Kashaya	5
8. Upadrava yukta Jwarahara Kashaya	5
9. Vishama Jwarahara Kashaya	6
10. Sannipata Jwarahara Kashaya	6
11. Chaturdhika Jwarahara Kashaya	7
12. Pittajwarahara Kashaya [3]	7
13. Jirva Jwarahara Kashaya	7
14. Raktapittahara Kashaya [3]	8
15. Pradarahara Kashaya	9
16. Sannipata Jwaradihara Kashaya	9
17. Atisarahara Kashaya [3]	10
18. Vata Pitta Kapha Jwarahara Kashaya [3]	11
19. Vata-Pitta Jwarahara Kashaya	11
20. Vata-Kapha Jwarahara Kashaya	12
21. Kapha-Pitta Jwarahara Kashaya	12
22. Seeta Jwarahara Kashaya [3]	12
23. Asrigdarahara Kashaya	13
24. Swetapradara hara Kashaya	14
25. Swasa - Kasahara Kashaya [5]	14
26. Hikkadihara Kashaya [3]	16

27. Kshayarogahara Kashaya [3]	17	61. Koushikokta Rasnadi Quatha.	49
28. Swarabhedahara Kashaya [3]	18	62. Vataraktahara Kashaya [2]	50
29. Aruchihara Amla Kashaya	19	63. Sthoulyahara Kashaya	51
30. Bhaktadweshahara Kashaya [4]	19	64. Malasodhana Kashaya	51
31. Chardihara Kashaya [3]	20	65. Virechana Kashaya	51
32. Hridrogahara Kashaya [2]	21	66. Vatarogahara Dhanyamla	52
33. Trishnahara Kashaya [3]	22	67. Deepaniya Peya.	53
34. Madatyayahara Kashaya	23	68. Kaphapittatisarahara Peya	53
35. Arshohara Kashaya [7]	23	69. Raktatisarahara Peya	53
36. Atisarahara Kashaya [3]	25	70. Mutrakricchrahara Phanita	54
37. Grahanihara Kashaya [2]	26	71. Krimihara Yavagu	54
38. Vishuchikahara Kashaya	27	72. Kasa Swasahara Yavagu	54
39. Mutrakricchrahara Kashaya [6]	28	73. Vrishya Yavagu	54
40. Pramehahara Kashaya [2]	30	74. Somarogahara Ksheera [4]	55
41. Vidradhihara Kashaya [3]	31	75. Santatadi Jwarahara Kashaya	56
42. Vriddhihara Kashaya [2].	32		
43. Gulmahara Kashaya [4]	32		
44. Soolahara Kashaya [2]	34	II. Ghrita Prakarana	
45. Mahodarahara Kashaya [3]	34	1. Tiktaka Ghrita.	58
46. Panduhara Kashaya [3]	35	2. Mahatiktaka Ghrita.	59
47. Kamalahara Kashaya [2]	36	3. Panchatiktakaguggulu Ghrita.	60
48. Sophahara Kashaya [2]	37	4. Indukantha Ghrita.	62
49. Visarpahara Kashaya [4]	38	5. Sukumara Ghrita.	62
50. Masurikahara Kashaya [2]	39	6. Ikshu Doorvadi Ghrita.	64
51. Visphotahara Kashaya	39	7. Dhatryadi Ghrita	64
52. Kushtahara Kashaya [4]	40	8. Varahyadi Ghrita (i)	65
53. Krimihara Kashaya [2]	42	9. Modaka Twagadi Ghrita.	65
54. Vatahara Kashaya [2]	42	10. Varahyadi Ghrita (ii).	66
55. Mukhapaka hara Kashaya	43	11. Vrisha Ghrita (I).	68
56. Sannipata vikara hara Kashaya	43	12. Vrisha Ghrita (ii).	68
57. Soolahara Kashaya [2]	44	13. Nirgundyadi Ghrita	69
58. Arditakshepaka vatahara Kashaya	45	14. Dasanga Ghrita	69
59. Vatahara Kashaya [7]	45	15. Sasa Vasadi Ghrita	70
60. Maha Rasnadi Quatha.	48	16. Kakamachyadi Ghrita	70
		17. Lasuna Ghrita	71

18. Darvi Baladi Ghrita	72	52. Brahmi Ghrita	102
19. Patha Karanjadi Ghrita (i)	73	53. Vidangadi Ghrita	103
20. Patha Karanjadi Ghrita (ii)	74	54. Soolahara Ghrita	103
21. Vastyamayantaka Ghrita	75	55. Bhadikadi Ghrita [Marmakshata Ghrita]	104
22. Trikantaka Ghrita	77	56. Baladi Ghrita	104
23. Satavaryadi Ghrita	77	57. Punarnavadi Ghrita	105
24. Akulyadi Ghrita	78	58. Sooladi Ghrita	106
25. Dhanvantari Ghrita	79	59. Ardraka Ghrita	107
26. Parpanadi Ghrita	80		
27. Varunadi Ghrita	81		
28. Kalyanaka Ghrita	81		
29. Mahakalyanaka Ghrita	82	1. Dhanvantara Taila	109
30. Kushmanda Ghrita	83	2. Suddha Bala Taila	110
31. Mahakushmanda Ghrita	84	3. Ksheerabala Taila	110
32. Jiventyadi Ghrita	86	4. Ksheerabala Avartana Taila	111
33. Patoladi Ghrita	87	5. Ketakyadi Taila	112
34. Triphaladi Ghrita	88	6. Chinchadi Taila	112
35. Kshiridrumadi Ghrita	88	7. Prabhjanana Vimardana Taila	113
36. Gopatmajadi Ghrita	89	8. Chinchadi Taila	114
37. Talisadi Ghrita	90	9. Parinata Keriksheeradi Taila	115
38. Grahanyantaka Ghrita	90	10. Devadaru Baladi Taila	115
39. Brahmi Ghrita	91	11. Balaguduchyadi Taila	116
40. Ashtanga Ghrita	92	12. Trimisrita Taila	116
41. Saraswata Ghrita	92	13. Balaswagandhadi Taila	117
42. Saraswata Ghrita [ii]	94	14. Balaguduchyadi Taila [ii]	117
43. Samangadi Ghrita	94	15. Karpasasthyadi Taila	118
44. Mahapaisachika Ghrita	95	16. Lakshadi Taila	119
45. Maha Panchagavya Ghrita	96	17. Aranaladi Taila	119
46. Sarvamayantaka Ghrita	97	18. Pinda Taila	120
47. Jatyadi Ghrita	99	19. Tekarajadi Taila	120
48. Triphaladi Ghrita [Bindu Ghrita]	100	20. Panchavalkadi Taila	121
49. Nalikera Ghrita	100	21. Maha Lakshadi Taila	121
50. Virechana Ghrita	101	22. Phenosiradi Taila	122
51. Panchagavya Ghrita	102	23. Bhringalarkadi Taila	123
		24. Guggulyadi Taila	124

25. Eladi Taila	124	59. Ramathadi Taila	147
26. Nisosiradi Taila	125	60. Anjhudadi Taila	148
27. Ashtapatra Taila	126	61. Dinesavallyadi Taila	148
28. Darvi swarasadi Taila	126	62. Durvadi Taila	149
29. Amritothara Taila	127	63. Tiladi Taila	149
30. Chandanadi Taila	127	64. Nagaradi Taila	149
31. Mashadi Taila	128	65. Anu Taila	150
32. Tulasi swarasadi Taila	129	66. Sahadevyadi Taila	151
33. Tintrini swarasadi Taila	129	67. Vranaropana Taila	151
34. Kushtantaka Taila	130	68. Bala Taila	152
35. Triphaladi Taila	131	69. Prasarini Taila	153
36. Sahacharadi Taila	131	70. Dinesavallyadi Taila	154
37. Karambha Sakhodadi Taila	132	71. Pancha Sneha	154
38. Vachadi Taila	133	72. Amrutadi Taila	155
39. Triphaladi Taila	134	73. Vranabhairava Taila	156
40. Asanabilwadi Taila	135	74. Kacchuradi Taila	158
41. Nagaradi Taila	135		
42. Manjishtadi Taila	136		
43. Bala Hathadi Taila	137	IV. Choorna Prakarana	
44. Bhringamalakadi Taila	137	1. Sudarsana Choorna	160
45. Balā Dharyadi Taila	138	2. Laghu Gangadhara Choorna	162
46. Tungadrumadi Taila	140	3. Vriddha Gangadhara Choorna	163
47. Chandanadi Taila	140	4. Chandanadi Choorna	163
48. Amrutadi Taila	141	5. Choornamruta yoga	164
49. Durdhuradi Taila	142	6. Sitopaladi Choorna	165
50. Jeemutadi Taila	142	7. Khandasama Choorna	166
51. Nilibhringadi Taila	142	8. Pathadi Choorna	167
52. Ankoladi Taila	143	9. Pridhu Nimba Panchaka Choorna	167
53. Nili Nirgundyadi Taila	144	10. Maha Khandava Choorna	168
54. Nili Nisadi Taila	144	11. Lavangadi Choorna	168
55. Yacha Lasunadi Taila	145	12. Ashta Choorna	169
56. Nirgundi Rajanyadi Taila	145	13. Tugadi Choorna	170
57. Arimeda Twagadi Taila	145	14. Swasakasadihara Choorna	170
58. Punkhadi Taila	147	15. Jivatyadi Choorna	171
		16. Trikatwadi Choorna	171

17. Pushyanuga Choorna	172	51. Abhraka Gandhadi Choorna	190
18. Naracha Choorna	173	52. Nimbadi Choorna	190
19. Hapushadi Choorna	174	53. Nagaradi Choorna	190
20. Nilini Choorna	175	54. Hingu Vachadi Choorna	191
21. Patoladi Choorna	176	55. Hingu Twagadi Choorna	192
22. Yavanyadi Choorna	176	56. Ayorajo Nagaradi Choorna	192
23. Talisapatradi Choorna	177	57. Pippalyadi Choorna	193
24. Magadhajadi Choorna	177	58. Snuhi Pippali Choorna	193
25. Karpasasthyadi Choorna	178	59. Arkapatradi Bhasma	193
26. Eladi Choorna	178	60. Ketakidala Bhasma	194
27. Jati Lavangadi Choorna	179	61. Sindhustha Jeerakadi Choorna	194
28. Kadukkadi Choorna	179	62. Pathya Punarnavadi Choorna	194
29. Eladi Choorna	179	63. Vyoshadi Choorna	195
30. Karpooradi Choorna	180	64. Kayyonyadi Choorna	195
31. Chukkiliratyadi Choorna	180	65. Nyaramooladi Choorna	196
32. Nagappuvadi Choorna	181	66. Varahyadi Choorna	196
33. Nalpamaradi Choorna	181	67. Nellakyadi Choorna	197
34. Vatasringadi Choorna	181	68. Krishnagnyadi Choorna	197
35. Sarasija makarandadi Choorna	182	69. Indrasani Choorna	198
36. Viswailadi Choorna	182	70. Ayaskantadi Choorna	198
37. Amruta Pippalyadi Choorna	182	71. Yogaraja Choorna	199
38. Hutabhugadi Choorna	183	72. Saraswata Choorna	199
39. Indupukanam	184	73. Avipatti Choorna	200
40. Vaiswanara Choorna	184	74. Mashaswagandhadi Choorna	200
41. Suranadi Choorna	185	75. Guggulu Pancha Paala Choorna	201
42. Danti Trivritadi Choorna	185	76. Rasnadi Choorna	201
43. Viswajamodadi Choorna	185	77. Hutasana Choorna	202
44. Trikatukadi Choorna [Choorna Raja]	186	78. Kacchuradi Choorna [Brihat]	202
45. Kayampurandaradi Choorna	186	79. Kacchuradi Choorna [Laghu]	203
46. Maha Vahni Vajra	187	80. Nasika Choorna	204
47. Kushmandorvaru Bijadi Choorna	187	81. Aswagandhadi Choorna	205
48. Akuli Katakadi Choorna	188	82. Kapithhashtaka Choorna	206
49. Vidanga Rasnadi Choorna	188	83. Agnimukha Choorna	206
50. Trilavana Pasugandhadi Choorna	189	84. Dadimashtaka Choorna	207

Sahasrayogam**Contents**

85. Karpooradi Choorna	208	8. Khadirarishta	234
86. Modakadi Choorna	209	9. Musthakarishta	236
87. Soolari Choorna	209	10. Dantyarishta	237
88. Bala Soolari Choorna	211	11. Duralabharishta	237
89. Korit talam	212	12. Parpatadyarishta	238
90. Triphaladi talam	213	13. Balarishta	239
91. Narasimha Choorna	214	14. Devadarvarishta	240
92. Saraswata Choorna	215	15. Dhatoryarishta	242

Bhasma Ksharadi Yoga

93. Soolahara Choorna	216
94. Gandhaka Choorna	217
95. Palaśa Kshara	218
96. Kukkuta Lavana	219
97. Kalyana Kshara	220
98. Swayam Bhasma	221
99. Mahavriksha Lavana	221
100. Vidangadi Kshara	222
101. Tambula Bhasma	222
102. Vaiswanara Choorna	223
103. Sudha Kandadi Kshara [I]	223
104. Bhunimbadi Kshara	224
105. Haridradi Kshara	224
106. Sudha Kandadi Kshara [II]	224

V. Arishta Prakarana

1. Dasamoolarishta	226
2. Amrutarishta	229
3. Ashokarishta	230
4. Draksharishta	231
5. Jeerakadyarishta	232
6. Abhayarishta	232
7. Kutajarishta	234

VI. Asava Prakarana

1. Pippalyasava	243
2. Punarnavasava	244
3. Usirasava	245
4. Lohasava	246
5. Aravindasava	247
6. Patrangasava	248
7. Kumaryasava	249
8. Bhringarajasava	250
9. Karpurasava	251
10. Rasala	251

VII. Lehya Prakarana

1. Bilwadi Lehya.	254
2. Kushmanda Rasayana [I].	254
3. Kushmanda Rasayana [II].	255
4. Manibhadra Guda.	256
5. Satavari Guda [I].	257
6. Satavari Guda [II].	257
7. Satavari Guda [III].	258
8. Ellum Tippalyadi Lehyam.	259
9. Chinchadi Lehyam.	260
10. Aswagandhadi Lehyam.	261
11. Ikshuradi Lehyam.	261

12.	Madhusnuhi Rasayana.	262
13.	Pulim Kulambu[i].	263
14.	Pulim Kulambu[ii].	263
15.	Agastya Rasayana.	264
16.	Danti Haritakyavaleha.	265
17.	Kutajavaleha.	266
18.	Kutaja Phanita.	267
19.	Koutajadi Guda.	268
20.	Bahusala Guda.	269
21.	Chyavanaprasavalehya.	271
22.	Brihadvasavalehya.	273
23.	Gandhaka Rasayana.	274
24.	Madanakameswari Lehya [Chaturjatakadi Rasayana].	275
25.	Bharangyadi Lehya.	277
26.	Punarnavadi Lehya.	278
27.	Drakshadi Lehya.	279
28.	Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu].	280
29.	Vyaghryadi Lehya.	281
30.	Dasamoola Haritaki Lehya.	282
31.	Dasamooladi Lehya.	283
32.	Chitraka Guda.	284
33.	Gudardraka.	285
34.	Matala Rasayana [Dadima].	285
35.	Gandira Rasayana.	287
36.	Kukkuta Rasayana.	288
37.	Pushparaga Lehya.	289
38.	Trivrit Kulambu.	291
39.	Changeri Rasayana.	291
40.	Brihat Madhusnuhi Rasayana.	292
41.	Kutajadyavalehya.	293
42.	Kameswari Lehya.	294
43.	Pippalyadi Rasayana	296
44.	Dasamoolavalehya.	297

45.	Abhaya Modaka.	299
46.	Khadiradi Rasayana.	300

VIII. Vati Prakarana

1.	Kaisora Guggulu.	303
2.	Amruta Guggulu.	304
3.	Yogaraja Guggulu.	306
4.	Mandoora Vataka.	307
5.	Kankayana Gutika.	308
6.	Lavangadyam Modakam.	309
7.	Churnasara [Veppalakatti].	310
8.	Arbudahara Lepa.	310
9.	Kasattinutiri [Kasahari Varti].	311
10.	Kalvillunnatinu Kulambu [Padavidarika Lepa].	311
11.	Katuvali Tadikka [Karnapali Poshak].	312
12.	Kulana Khattinu Kulambu.	312
13.	Vrana Lepa.	313
14.	Bhagandharahara Lepa.	313
15.	Ayavu Kulambu.	314
16.	Marma Kshobha.	314

IX. Gutika Prakarana

1.	Nilimooladi Gutika.	315
2.	Chukkum Tippalyadi Gutika.	315
3.	Mridwikadi Gutika.	316
4.	Jwarankusha Rasa.	316
5.	Ramabana Rasa.	316
6.	Suryaprabha Gutika.	317
7.	Mukka Mukkudu Vati.	318
8.	Kasturyadi Gutika.	318
9.	Kiryattu Jeerakadi Matra.	319
10.	Setubandha Matra.	320
11.	Paccha Endiyadi Gutika.	320

	Sahasrayogam	Contents			
12.	Jatikkadi Gutika.	321	46.	Kanakasundara Rasa.	341
13.	Loha Grudadi Gutika.	321	47.	Triguna Rasa.	341
14.	Kittadi Gutika.	322	48.	Rajavirechana Gutika.	342
15.	Niruryadi Gutika.	323	49.	Virechana Gutika.	342
16.	Bilwadi Gutika.	323	50.	Marichadi Gutika.	343
17.	Ramachandiswara Rasa.	324	51.	Antrakuthara Rasa.	343
18.	Anandabhairava Gutika.	324	52.	Sirastoda Gutika.	344
19.	Ramabana Gutika [Navajwara Nivarini].	325	53.	Ashtakshari Gutika.	345
20.	Sannipatantaka Gutika.	325	54.	Dhanvantari Gutika.	346
21.	Chailyadi Gutika.	325	55.	Agnikumara Rasa.	347
22.	Bhutabhairava Rasa.	326	56.	Sutikantak Nasani Gutika.	348
23.	Tamrabhairava Gutika.	327	57.	Sutikamaya Nasani Gutika.	349
24.	Rasadi Gutika.	327	58.	Bahumutrantaka Rasa.	349
25.	Jwarankusha Rasa.	328	59.	Sleepadantaka Gutika.	350
26.	Maha Jwarankusha Rasa.	329	60.	Amavatari Rasa.	350
27.	Ramabana Rasa [iii].	329	61.	Dasanga Gutika.	351
28.	Ramabana Rasa [iv].	330	62.	Kodasari Gutika.	351
29.	Ramabana Rasa [v].	330	63.	Kanthasuddhi Gutika.	352
30.	Seeta Nagankusha Rasa.	331	64.	Mritasanjivani Gutika.	353
31.	Seetajwara Gajasimha Rasa.	331	65.	Vettumaran Gulika.	354
32.	Sarva Jwarahara Matra.	331	66.	Manasamitra Vatika.	354
33.	Tapa Jwarahara Matra.	332	67.	Vayu Gutika.	356
34.	Suchimukha Rasa.	332	68.	Venkaradi Matra.	357
35.	Sarvarogakulantaka Rasa.	333	69.	Sitamatangasimha Rasa.	358
36.	Rogatrayari Rasa.	333	70.	Marma Gutika.	359
37.	Ananda Rasa.	334			
38.	Chandabhaskara Rasa.	335			
39.	Neelakantha Rasa.	336			
40.	Gaganeswara Rasa.	337			
41.	Jatilingadi Gutika.	337			
42.	Soolakuthara Rasa.	338			
43.	Gulmakulantaka Rasa.	338			
44.	Sankhapani Rasa.	339			
45.	Ananda Rasa.	340			
				X. Parisishta Prakarana	
			1.	Almottadi Kashaya	361
			2.	Aviltoladi Kashaya	361
			3.	Dasamoola Vrishadi Kashaya	362
			4.	Amrutadi Kashaya [Pachanamruta]	362
			5.	Rasna Sunthyadi Kashaya.	362
			6.	Brahmi Drakshadi Kashaya.	363

7.	Bhunimbadi Kashaya.	363	41.	Mahoushadhi Kashaya.	376
8.	Valiyandati Kashaya.	364	42.	Muviladi Kanni Kashaya.	377
9.	Amrutashtaka Kashaya.	365	43.	Arshoghna varga Kashaya.	377
10.	Kiratadi Kashaya.	365	44.	Padma Kinjalkadi Kashaya.	378
11.	Duralabhadhi Kashaya.	366	45.	Changeryadi Morkanni.	378
12.	Bharangyadi Kashaya.	366	46.	Suradarvadi Kashaya.	379
13.	Bala Koduttuvadi Kashaya.	366	47.	Bilwambudadi Kashaya.	379
14.	Sahacharadi Kashaya.	367	48.	Dhanyabalakadi Kashaya.	379
15.	Hriberadi Kashaya.	367	49.	Nagara Pippalyadi Kashaya.	380
16.	Usiradi Kashaya.	367	50.	Dhanya Bilwadi Kashaya.	380
17.	Drakshadi Kashaya.	368	51.	Ama Kerirkiladi Kashaya.	380
18.	Chandanadi Kashaya.	368	52.	Mutrakricchrae–Varinellu Tippalyadi Kashaya.	381
19.	Satavaryadi Kashaya.	368	53.	Kallurvanjyadi Kashaya.	381
20.	Raktapitta hara Gana.	369	54.	Haritakyadi Kashaya.	381
21.	Kousa Musthabhayadi Kashaya.	369	55.	Pramehi - Nisakatakadi Kashaya.	382
22.	Vasadi Kashaya.	369	56.	Darvi Kapithaniryasadi Kashaya.	382
23.	Pathyamalakyadi Kashaya.	370	57.	Tecchiveradi Kashayakkanni.	383
24.	Bala Kuvaladi Kashaya.	370	58.	Vidanga Rajanyadi Kashaya.	383
25.	Bilwa Dhanyadi Kashaya.	370	59.	Palasa Pushpa Kashaya.	383
26.	Cherupayaradi Kashaya.	371	60.	Vidradhou - Nimbadi Kashaya.	384
27.	Panal Veradi Kashaya.	371	61.	Dasamooladi Kashaya.	384
28.	Ramacchadi Kashaya.	372	62.	Vridhhou - Vullivettadukadi Kashaya.	384
29.	Kanimkuringyadi Kashaya.	372	63.	Mula Iladi Kashaya.	385
30.	Oriladi Kashaya.	372	64.	Rasna Yashtyadi Kashaya.	385
31.	Kulutthadi Kashaya.	373	65.	Vidal Chitramooladi Kashaya.	386
32.	Bilwamrutadi Kashaya.	373	66.	Soola – Mula Iladi Kashaya.	386
33.	Adalotadi Kashaya.	373	67.	Viralin Veradi Kashaya.	386
34.	Vari Karimbadi Kashaya.	374	68.	Eranda Bilwadi Kashaya.	387
35.	Mudgadi Kashaya.	374	69.	Plasintoladi Kashaya.	387
36.	Parpataka Kashaya.	375	70.	Pacchotri Kuvaladi Kashaya.	388
37.	Bilwadi Kashaya.	375	71.	Mahodara - Tavidvamadi Kashaya.	388
38.	Pushkarahwadi Kashaya [Hridroga].	375	72.	Pandu - Parvikardrakadi Kashaya.	388
39.	Sila Kashaya.	376	73.	Vyoshadi Kashaya.	389
40.	Twag Nagapushpadi Kashaya.	376	74.	Kamala - Yashtivasadi Kashaya.	389

75. Tartaivaladi Mukkudi.	390
76. Sopha - Chukkuchundadi Kashaya.	390
77. Panaviraladi Bhasma Ganji.	391
78. Aviltoladi Bhasma Ganji.	391
79. Pathya Punarnavadi Kashaya.	391
80. Visarpa - Kulakadi Kashaya.	392
81. Nannaryadi Kashaya.	392
82. Chundatavidvamadi Kashaya.	393
83. Masurika – Dhatri Chandanadi Kashaya.	393
84. Draksha Kashmaryadi Kashaya.	393
85. Panchamooladi Kashaya.	394
86. Nimbamrutabddadi Kashaya.	394
87. Amruta Rajanyadi Kashaya.	394
88. Aragwdhamrutadi Kashaya.	395
89. Khadira Triphaladi Kashaya.	395
90. Sunthyadi Kashaya.	395
91. Phirangiroga - Chukkum Tippalyadi Kashaya.	396
92. Veppin Tolal Kashaya.	397
93. Guduchi Triphaladi Kashaya.	397
94. Krimiroga – Vilalin Veradi Kashaya.	397
95. Vilanga Nirgundyadi Kashaya.	398
96. Musthakhukarnadi Kashaya	398
97. Khadiradi Kashaya.	399
98. Satavaryadi Kashaya.	399
99. Mahabaladi Kashaya.	400
100. Vataroga - Manjishtadi Kashaya.	400
101. Darvi Guduchyadi Kashaya.	400
102. Vasa Guduchyadi Kashaya.	401
103. Sthoulya - Mudgadikkanji Kashaya.	401
104. Krimighnadi Kashaya.	401
105. Artava Shodhana Kashaya.	401
106. Garbhini - Triphaladi Kashaya.	402
107. Baladi Kashaya.	402
108. Yonisoola hara Kashaya.	403

109. Nayopaya Kashaya.	403
110. Nadi Quatha.	403
111. Trayantyadi Kashaya.	404

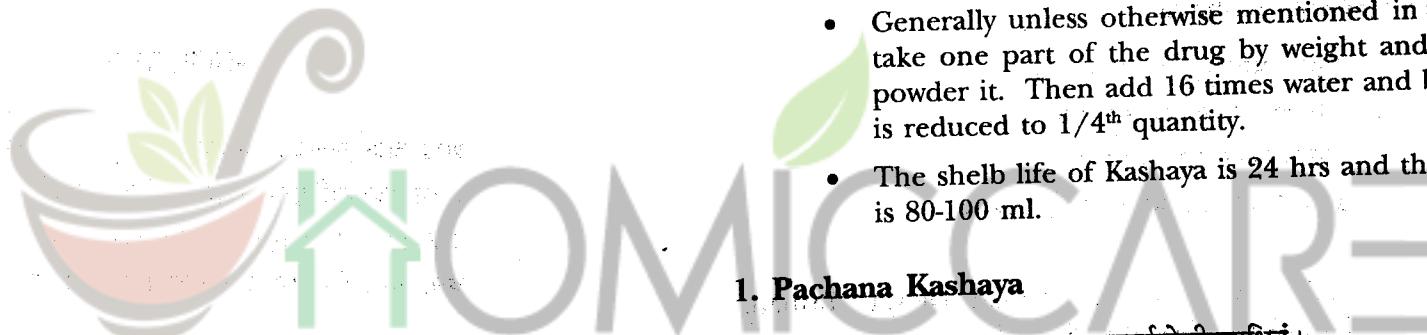
XI. Parisishta Prakarana - Taila

1. Sudha Bala Tailam.	405
2. Kottim Chukkadi Tailam.	405
3. Nalpamaradi Tailam.	406
4. Pullanyadi Tailam.	406
5. Nonganadi Tailam.	407
6. Bilwam Pacchotyadi Taila.	408
7. Arukaladi Tailam.	408
8. Kayyonyadi Tailam.	409
9. Lakshadi Taila.	409
10. Jati Manyaladi Taila.	410
11. Ashta Pallava Tailam.	411
12. Vijaya Bhairava Taila.	411
13. Puvankuruntaladi Eranda Taila.	412
14. Swasari Taila.	414
15. Kanni Kurkiladi (Nariyal) Taila.	415
16. Hriberadi Ghritam.	415
17. Kakolyadi Gana.	416
18. Dasa Swarasa Ghrita.	416
19. Ardraka Ghrita.	417
20. Brahmi Ghrita.	417
21. Panchagavya Pramana.	418
22. Panchagavya Ghrita.	418
23. Amritaprasa Ghrita.	419
24. Swadamshtradi Ghrita.	420
25. Madhukadi Ghrita.	421
26. Mamsa Sarpi.	422
27. Nonganadi Ghrita.	422
28. Tengin Pukkuladi Ghrita.	423

29. Punkin Toladi Ghrita.	424
30. Agni Kandadi Ghrita.	424
31. Chitrakadi Ghrita.	426
32. Aswagandhadi Ghrita.	426
33. Karaskara Ghrita.	428
34. Amragandhadi Ghrita.	429
35. Kattuchen Ghrita [Vana soorana Ghrita].	429
36. Nerinyal Kuvaladi Ghrita.	429
37. Ashtamangala Ghrita.	430
38. Mayura Ghritam.	430
39. Maha Mayura Ghritam.	431
40. Ardrakadi Ghritam.	432
41. Gopyadi Ghritam.	433
42. Panal Patiryadi Ghrita [Alarka Vishahara].	434
43. Ajamamsa Ghritam.	435
44. Mridwikadi Ghritam.	436
XII.	
Annexure - I — Table of Weights & Measures	437
Annexure - II — Therapeutic Index	438
Annexure - III — Alphabetical Index of the formulation	487
Annexure - IV — Alphabetical Index of the Drugs of Sahasrayoga with Latin names	507
Annexure - V — Comparision of number of formulations mentioned in the CCRAS publication and in to Present Text	535
Annexure - VI — List of formulations described in Malayalam and Sanskrit languages	536

मंगलाचरण

शंखं चक्रं जलूकां धृतममृत घटं चारूदोर्भिश्चतुर्भिः
 सूक्ष्म स्वच्छातिहृदयांशुक परिविलसन् मौलिमम्भोजनेत्रम्।
 एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीः साक्षिभूतम्
 वन्दे धन्वन्तरि तम् सकलगदवनप्रौढ़दावाग्निकीलम्॥

I. KASHAYA PRAKARANA

- Kashaya is an important therapeutic formulation used in the treatment of many diseases. It is used for Aschytana, Nirodha Vasti, Vrana Prakshalana and also as Bhavana Dravyas & Anupana.
- Generally unless otherwise mentioned in the text, take one part of the drug by weight and coarsely powder it. Then add 16 times water and boil till it is reduced to 1/4th quantity.
- The shelf life of Kashaya is 24 hrs and the Dosage is 80-100 ml.

1. Pachana Kashaya

1. घनचन्दनशुण्ड्यम्बुपर्पटोशीरसाधितं।
शीतं तेभ्यो हितं तोयं पाचनं तृद्धज्वरापहम्॥

Contents :

1st formula : Ghana (Mustha), Chandana, Sunthi, Ambu (Hribera), Parpataka, Usira

Procedure : Take the above-specified drugs in the quantity of one Karsha (12gms) each and add water of one Prastha (768ml) and boil till it reduces to half of the quantity.

Indications & Pharmacological Actions :

Amapachaka
Jwara and Trishna Samaka

* The same formulation has been mentioned in Sarangadhara Samhita (Madhyama Khanda 2/153) by the name 'Shadanga Panam'.

2. तोयतोयद्भूनिम्बपाठाधान्यमहौषधैः।
शृतः कषायः सर्वेषां ज्वराणां पाचनः परम्॥

Contents :

2nd formula : Toya (Mustha), Toyada (Hribera), Bhunimba, Patha, Dhanyaka, Mahou-shadhi (Sunthi)

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs

Actions & Indications : Ama Pachana, Sarva Jwarahara

2. Vata Jwarahara Kashaya

पाठगिनमन्थबृहतीद्वयनागराणाम्।
छिनोदभवामागधमूलकलिंगकानाम्।
वासामृताम्बुदपटोलमहौषधानाम्।
क्वाथं पिबेद् इह मरुत् प्रभवे ज्वरेत्॥

Contents :

1st formula : Patha, Agnimandha, Brihati Dwaya (Brihati, Kantakari), Nagar (Sunthi)

2nd formula : Chinnodbhava (Guduchi), Magadha Moola (Pippali Moola) Kalinga (Kutaja)

3rd formula : Vasa, Amrita (Guduchi), Ambuda (Mustha), Patola, Mahoushadhi (Sunthi).

Procedure : Prepare decoctions with the above-specified Drugs.

* Some opine that Patha to Kalinga constitutes one formulation and the rest of the drugs form another formulation and according to them in this particular context only two formulations should be considered instead of three.

Indications : Vatajwara.

3. Pittajwarahara Kashaya

गोपाड्गनाकमलचन्दनसेव्यविश्व

यस्टीजलोत्पलमधूकशतावरीभिः।
सिद्धसुशीतम् अनुमाक्षिकशर्कराद्यं
पित्तज्वरं जयति दाहतृडाह्यमम्बु॥

Contents :

Gopangana (Sariba), Kamala (Padma), Chandana, Sevya (Usira), Viswa (Sunthi), Yashtimadhu, Jala (Hribera), Utpala, Madhooka, Satavari

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and after getting cooled naturally, administer internally with honey and sugar.

Indications :

Pittajwara associated with Daha and Trishna

4. Sleshmajwarahara Kashaya

पथ्याकटफलनागराम्बुदवचाभूनिम्बधान्यदुमैः।
भाङ्गीपर्पटकान्वितैः श्रृतमिदं तोयं सुशीतं पुनः।
मध्वाद्यं परमाणुरामठयुतं श्लेष्मज्वरं नाशयेत्।
कोष्ठार्तिश्वसनानिसादकसनारुच्यास्यशोषान्वितं॥

Contents :

Pathya (Haritaki), Katphala, Nagar (Sunthi), Ambuda (Mustha), Vacha, Bhunimba, Dhanyaka, Bharangi, Parpataka.

Procedure :

Prepare decoctions with the above-specified drugs and after getting cooled naturally administer internally with honey and Hingu.

Indications :

Sleshmajwara associated with Udarasoola, Swasa, Agnimandy, Aruchi and Mukhasosha.

5. Vatapittajwarahara Kashaya

द्राक्षामधूकमधुकलोध्रकाशर्मर्यसारिवाः।
मुस्तामलकहीवेरपद्मकेशरपद्मकम्॥
मृणालचन्दनोशीरनीलोत्पलपरुषकं।
फाण्टो हिमो वा, द्राक्षादिर्जातिकुसुमवासितः॥

युक्तो मधुसितालाजैः जयत्यनिलपित्तजम्।
ज्वरं मदात्ययं छर्दि मूर्च्छा दाहं श्रमं भ्रमम्॥
ऊर्ध्वगं रक्तपित्तं वा पिपासां कामिलामपि॥

Contents :

Draksha, Madhooka, Madhuka, Lodhra, Kashmarya, Sariba, Mustha, Amalaka, Hribera, Padmakesara, Padmaka, Mrinala (Kamala nala), Chandana, Usira, Nilotpala, Parushaka

Procedure :

Prepare either Phanta or Sita Kashaya with the above-specified drugs and it is to be processed with flowers of Draksha, Jati (Malathi) etc. to impart fragrance. After getting cooled naturally administer internally with honey, sugar and Laja Choorna.

Indications :

Vatapitta Jwara, Madatyaya, Chardi, Moorcha, Daha, Bhrama, Shrama, Urdwagata Raktapitta, Trishna and Kamala

6. Tridosha Jwarahara Kashaya

नागरामृतहरीतकीः क्रमान्नामहस्तनयनांघ्रिभागशः।
साधुसिद्धमुदकं सशर्करं नाशयत्यखिलदोषजं ज्वरम्॥

Contents :

Nagara (Sunthi)	-	2 Parts
Amruta (Guduchi)	-	6 Parts
Haritaki	-	4 Parts

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and after getting cooled naturally administer internally with sugar.

Indications :

Tridosha Jwara (Sannipata Jwara).

- According to some commentators the word 'Naga' connotes 3 meanings viz.

1. Nara (Human being)
2. Triphani Sarpa (3 Headed snake)
3. Gaja (Elephant)

• In this context if all the three taken respectively as the indicators of the ratio of the drugs i.e. Naga, Amruta & Haritaki the formulation should be as follows.

Nagara - Nara Hasta Bhaga = 2 parts

Amruta - Triphani Sarpa Nayana Bhaga = 6 parts

Haritaki - Hasti Anghri (Pada/Foot) Bhaga = 4 parts

7. Sita Jwarahara Kashaya

पत्रं वेणुभवं दलं च तुलसीजातंहरिक्रान्तिजम्।

पत्रं वा सुनिषण्णजं बदरजं पत्रं च वाट दलं॥

पत्रं चोत्तमकन्यकाख्यसुषवीनारंगपत्रं पृथक्।

सर्वं नागर पादिकं प्रहरति प्राग्रूपशीतज्वरम्॥

Contents :

Venu patra (Vamsa)	- 1 Part
Tulasi dala	- 1 Part
Harikrantija (Vishnukrantha)-	1 Part
Sunishannaja patra	- 1 Part
Badari patra	- 1 Part
Vata patra	- 1 Part
Uttamakanyaka (Sahadevi)	- 1 Part
Sushavi (Upakunchika/ Karanja) patra	- 1 Part
Naranga patra	- 1 Part
Nagara	- 1/4 th Part

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications :

Pragrupa Seetajwara

8. Upadravayuktajwarahara Kashaya

दारुनागरभूनिम्बधान्यवासाकलिंगकै।

गजाह्वादशमूलाब्दैः मृत्युकल्पं ज्वरं जयेत्॥

Contents : Daru (Devadaru), Nagara (Sunthi), Bhunimba (Kiratatikta), Dhanyaka, Vasa, Kalinga (Kutaja), Gajahwa (Gajapippali), Dasamoola, Abda (Mustha).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Upadravayukta Jwara

9. Vishamajwarahara Kashaya

महाबलामूलमहौषधानाम् ।
क्वाथो निहन्याद् विषमज्वरं च ॥
शीतं सकंपं परिदाहयुक्तं ।
मारीचकं राघव सायको यथा ॥

Contents : Mahabala moola, Mahoushadhi (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Dahayukta Vishamajwara.

* This Kashaya relieves Vishamajwara immediately like Ramabana (Rama's arrow), which killed Maricha instantaneously.

10. Sannipata Jwarahara Kashaya

छिनोदभवावृषकिरातकपर्पटानाम् ।
शुण्ड्या: बलाहकयवासकयोः क्रमेण ॥
एकद्वयतृतयभागकृतः कषायः ।
सम्मूर्च्छितंज्वरमहोहति सन्त्रिपातम् ॥

Contents :	Chinnodbhava (Guduchi)	- 1 Part
	Vrisha (Vasa)	- 1 Part
	Kirataka (Kiratatikta)	- 1 Part
	Parpata	- 1 Part
	Sunthi	- 2 Parts
	Balahaka (Mustha)	- 3 Parts

Yavasa

- 3 Parts

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Sannipatajwara

11. Chaturdhika Jwarahara Kashaya

केवलेनाजमोदेन कषायो विधिना शृतः ।
चातुर्थिकज्वरं हन्ति रोहिण्या समलंकृतः ॥

Contents : Ajamoda

Procedure : Prepare Ajamoda Kashaya and administer internally with Rohini Choorna (Katukarohini)

Indications : Chatudhika Jwara.

12. Pittajwarahara Kashaya

मृद्वीकानगमधुकोत्पलसारिवाभिः ।
मुदगेश्वुकाण्डहिमसारिवार्युशीरैः ॥
यष्टीमधुप्रवरगोस्तनसारिवाभिः ।
तोयं शृतं जयति पित्तभवं ज्वरं हि ॥

Contents :

1st formula : Mridwika (Draksha), Naga (Naga-kesara), Madhuka (Yashtimadhu), Utpala, Sariba.

2nd formula : Mudga, Ikshu kanda, Hima (Chandana), Sariba, Usira.

3rd formula : Yashtimadhu, Gosthana (Draksha), Sariba.

Procedure : Prepare 3 decoctions with the above 3 groups of drugs.

Indications : Pittajwara

13. Jirnajwarahara Kashaya

भार्द्यब्दपर्पटकधन्वयवासविश्व-
भूनिम्बकुष्ठकणसिंह्यमृताकषायः ।

जीर्णज्वरं सततसन्ततकान् निहन्यात्-
अन्येद्युष्कं सह तृतीयचतुर्थकाभ्याम् ॥

Contents : Bharangi, Abda (Mustha), Parpataka, Dhanvayasa, Viswa (Sunthi), Bhunimba, Kushta, Kana (Pippali), Simha (Brihati), Amruta (Guduchi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Jirna Jwara, Satata Jwara, Santata Jwara, Anyedyushka, Tritiyaka and Chaturdhaka Jwara.

14. Raktapittahara Kashaya

1. शतावरीगोपकन्याचन्दनोशीरवालकैः।
सतण्डुलीयकद्राक्षासमगोत्पलयस्थिभिः ॥
साधितः साधयत्याशु निर्यूहस्ससितामधुः।
ऊर्ध्वं रक्तपित्तं च उभयायनमेववा ॥
तथा प्रदस्मुम्मादं सदाहं विषमज्वरम् ।

Contents :

1st formula : Satavari, Gopakanya (Krishna Sariba), Chandana, Usira, Hribera, Tanduliyaka (Choulayi), Draksha, Samanga (Manjishta), Utpala, Yashti.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and take by mixing it with Sugar and Honey.

Indications : Urdwagata Raktapitta, Adhogata Raktapitta, Pradara, Unmada, Dahayukta Vishama Jwara.

2. वटशृंगादरुषाभ्यां पाक्रयं क्षीरयुतं तथा

Contents :

2nd formula : Vata Sringa, Atarusha (Vasa)

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and take by mixing it with milk.

Indications : Raktapitta.

3. चन्दनोशीरजलदलाजामुद्गकणायवैः।
बलाजले पर्युषितैः कषायो रक्तपित्तहाः ॥

Contents :

3rd formula : Chandana, Usira, Jalada (Mustha), Laja, Mudga, Kana (Pippali), Yava.

Procedure : The powders of the above-specified drugs should be mixed with Bala Kashaya and be kept over night and administer on the next day.

Indications : Raktapitta.

15. Pradarahara Kashaya

खदिरशीतबलासनसारिवावृषाजपाम्बुदमोचकवल्कलैः।
जयति सामलकै शृतमम्बुयुतप्रदरमाशु सिता मधुसंयुतम् ॥

Contents : Khadira, Seeta (Chandana), Bala, Asana, Sariba, Vrisha (Vasa), Japa, Ambu (Mustha), Mochaka valkala (Salmali twak), Amalaki.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer with sugar and honey.

Indications : Pradara Roga

16. Sannipata Jwaradihara Kashaya

भार्ङगी पुष्करमूलं च पथ्यापर्षटतोयदं।
नागरं दशमूलं च पिष्ठर्लीं चास्यु साधयेत् ॥
सन्त्रिपातज्वरं हन्ति विषमम् शीतिकांस्तथा।
कासश्वासाग्निसदनहृत्पार्श्वतिशिरोग्रहम् ॥
जीर्णज्वरम् सश्वयथुं, सन्ततादीश्च नाशयेत् ।

Contents : Bharangi, Pushkaramoola, Pathya (Haritaki), Parpata, Toyada (Mustha), Nagara (Sunthi), Dasamoola, Pippali.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Sannipata Jwara, Vishama Jwara, Seeta Jwara, Kasa, Swasa, Agnimandya, Parswa Pida, Sirograha, Sodhayukta Jeernajwara.

* The same formulation is available in Chakradatta, Jwara Chikitsa Adhyaya by the name Bharangyadi Quath.

17. Atisarahara Kashaya

- अरलातिविषामुस्ताशुण्ठीबिल्वं सदाडिमम्।
सर्वज्वरहरो योगः सर्वातिसार नाशनः ॥

Contents :

1st formula : Aralu (Katwanga), Ativisha, Mustha, Sunthi, Bilwa, Dadima

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : All types of Jwara & Atisara.

* The same formulation is available in Chakradatta, by the name Nagaradi Kashaya.

- पाठागुडुचीधनपर्पटाम्बु भूनिम्बबिल्वेन्द्रयवैः श्रुताम्भः ।
पेयं ज्वरार्तिरतिसारभिश्च यथामृतं स्वर्णिभिरादरेण ॥

Contents :

2nd formula : Patha, Guduchi, Ghana (Mustha), Parpata, Ambu (Hribera), Bhunimba, Bilwa, Indrayava (Kutaja).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Jwara & Atisara. It acts as ambrosia [a celestial drink]

- व्याग्रीशुण्ठ्यमृताक्षाथः पिप्पलीचूर्णसंयुतः ।
वातश्लेष्मज्वरश्वासकासपीनसशूलजित् ॥

Contents :

3rd formula : Vyaghri (Kantakari), Sunthi, Amruta (Guduchi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer with Pippali Choorna.

Indications : Vatasleshma Jwara, Swasa, Kasa, Pinasa and Soola.

18. Vata Pitta Kapha Jwarahara Kashaya

छिनोदभवाम्बुधरधन्वयवासविश्वैः

दुःस्पर्शपर्पटकमेघकिरततितैः ।

मुस्ताटरूषकमहौषधधन्वयवासैः

क्षाथानुपिबेदनिलपित्तकफज्वरेषु ॥

Contents :

1st formula : Chinnodbhava (Guduchi), Ambudhara (Mustha), Dhanvayavasa, Viswa (Sunthi).

2nd formula : Duhsparsa (Dhanvayavasa), Parpataka, Megha (Mustha), Kiratatikta

3rd formula : Musthaka, Atarusha (Vasa), Mahoushadha (Sunthi), Dhanvayavasa

Indications : Decoctions prepared with the above 3 groups of drugs are specially indicated for Vata Jwara, Pitta Jwara and Kapha Jwara respectively.

19. Vata-Pitta Jwarahara Kashaya

श्वदंष्ट्राम्बुदभूनिम्बबलानागरपर्पटैः ।

क्षाथः प्रशमयेत् पीतो वातपित्तकृतं ज्वरम् ॥

Swadamshtra (Gokshura), Ambuda (Mustha), Bhunimba, Bala, Nagara (Sunthi), Parpata

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Vata-Pitta Jwara

20. Vata-Kapha Jwarahara Kashaya

पर्पटकाब्दसुरद्रुमभार्ङीमागधिकौषधधन्वयवासैः।
क्राथमिदं विनिहन्ति नराणां वातकफज्जरजं परितापम्॥

Contents :

Parpataka, Abda (Mustha), Suradruma (Devadar), Bharangi, Magadhika (Pippali), Oushadha (Sunthi), Dhanvayavasa

Procedure :

Prepare decoction with the above- specified drugs.

Indications :

Vata-Kapha Jwara

21. Kapha-Pitta Jwarahara Kashaya

कटुकविजयाद्राक्षामुस्तापर्पटकौषधैः।
कषायो नाशयेत् पीतः कफपित्तकृतं ज्वरम्॥

Contents :

Katuka (Katukarohini), Vijaya (Haritaki), Draksha, Mustha, Parpataka, Oushadhi (Sunthi).

Procedure :

Prepare decoction with the above- specified drugs.

Indications :

Kapha-Pitta Jwara

22. Seeta Jwarahara Kashaya

1. लकुचदलबिल्वलशुनैः नारंगशलाटुपल्लावाख्यैः।
क्राथौ जयतः पीतौ कफाद्यां शीतिकां त्रिदिनात्॥

Contents :

1st formula : Lakucha dala, Bilwa patra, Lasuna, Naranga Salatu (Un-ripened Orange fruit), Naranga Pallava (Orange leaves)

Procedure :

Prepare decoction with the above- specified drugs and administer internally for 3 days.

Indications

: Kaphayukta Seetajwara.

2. विष्णुक्रान्त्यमृतामुस्ताचन्दनोशीरसारिवा:।
सहदेवीकणा सिद्धः कषायशशीतिकापहः॥

Contents :

2nd formula : Vishnukrantha, Amruta (Gudu-chi), Mustha, Chandana, Usira, Sariba, Sahadevi*, Kana (Pippali).

N.B. : * Bhavamishra quotes Sahadevi as synonym for Mahabala [Sida rhombifolia Linn.].

But Vernonia cinerca Less. is being considered as the botanical source of Sahadevi which possesses diaphoretic (Swedala) action and it is suitable for inclusion among Jwarahara Kashayas.

Procedure :

Prepare decoction with the above- specified drugs.

Indications :

Seetajwara.

3. अरण्यतुलसीमूलं विष्णुक्रान्तमहौषधैः।
क्राथोऽयं निहितं शीघ्रं शीतिका विषमज्वरम्॥

Contents :

3rd formula : Aranya Tulasi moola, Vishnukrantha, Mahoushadhi (Sunthi)

Procedure :

Prepare decoction with the above- specified drugs.

Indications :

Seetayukta Vishamajwara

23. Asrigdarahara Kashaya

मुस्तामृतामधुकचन्दनसेव्यविश्व
माषाग्निमन्थकणमुदगकुलत्थचित्रैः।
सिद्धाम्बुमाक्षिकयुतंपिबताम् वधूनाम्
नश्यन्त्यसृग्दरगदः सहसैव लोके॥

Contents :

Mustha, Amruta (Guduchi), Madhuka (Yashti-

madhu), Chandana, Sevyā (Usira), Viswa (Sunthi), Masha, Agnimandha, Kana (Pippali), Mudga, Kuluttha, Chitraka.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with honey.

Indications : Asrigdara.

24. Swetapradaraha Kashaya

मुसलीखदिरामलकत्रिकण्टजम्बुवरीककाथः।
सास्थिश्वासं प्रदर प्रमार्चि मधुमान् प्रगोपीतः॥

Contents : Musali, Khadira, Amalaka, Trikanta (Gokshura), Jambu, Vari (Satvari).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with honey early in the morning.

Indications : Swetapradara.

25. Swasa - Kasahara Kashaya

- दशमूलकटुत्रयैः कषायः स वृषेरेष समाक्षिकः प्रपीतः।
श्वसनानिलकासपार्श्वपृष्ठत्रिकमूर्धसरुजासु सम्प्रदिष्टः॥

Contents :

1st formula : Dasamoola, Katutrayam (Trikatu), Vrisha (Vasa).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with honey.

Indications : Swasa, Vataja Kasa, Parswasoola, Prishtasoola, Trikasoola and Sirahsoola.

- बलाजीरकविश्वाद्बवृषबिल्वसुरुहूमैः।
गुहेक्षुलाजसहितैः निष्काथः श्वासकासहा:॥

Contents :

2nd formula : Bala, Jeeraka, Viswa (Sunthi), Abda (Mustha),

Vrisha (Vasa), Bilwa, Suradruma (Devadaru), Guha (Prisniparni), Ikshu, Laja

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Swasa, Kasa.

- कासमर्दक वार्ताक वृष बिल्वैश्व तदगुणः।

Contents :

3rd formula : Kasamarda, Vartaka, Vrisha (Vasa), Bilwa

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Swasa, Kasa.

- भार्द्यीकणाकासहरीहरिद्रावासामृतानागरधान्यकानाम्।
क्षाथो जयेत् श्वासमतिप्रवृद्धं क्षणेन तीक्ष्णोत्थपरागमित्रः॥

Contents :

4th formula : Bharangi, Kana (Pippali), Kasahari (Kasamarda), Haridra, Vasa, Amruta (Guduchi), Nagara (Sunthi), Dhanyaka.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Tikhnotttha paraga (Maricha Choorna).

Indications : TEEVRA SWASA (Severe Dyspnoea.)

- विदारिपंचांगुलवृश्चिकालीवृश्चीरदेवाह्यशूर्पपर्यः।
कण्डूकरी जीवनहस्वसंज्ञे द्वे पंचके गोपसुता त्रिपादि॥
विदार्यादिरयं हृदयो बृहणो वातपित्तहा।
शोषगुल्मांगमर्दोर्ध्वश्वासकासहरो गणः॥

Contents :

5th formula : Vidari, Panchangula (Eranda), Vrischikali, Vrischira (Punarnava), Devahwaya (Devadaru) Surpaparnyahwa (Mashaparni, Mudgaparni), Jeevaniya Panchamoola, Hraswa Panchamoola, Gopasuta (Sariba), Tripadi (Hamsapadi).

* The above-specified drugs are collectively known as Vidaryadi Gana Dravyas.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Actions & Indications :

Hridya, Brimhana, Vata-Pitta Samaka, Sosha, Gulma, Angamarda, Urdhwaswasa, Kasa.

26. Hikkadihara Kashaya

1. अग्निमन्थबलैरण्डभार्द्धीकुष्ठमहौषधैः।
पिबेत् प्रकृथितं तोयं हिघ्मारुक्ष्वासकासवान्॥

Contents :

1st formula : Agnimandha, Bala, Eranda, Bharangi, Kushta, Mahoushadha (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Hicca, Swasa, Kasa.

2. दशमूलविश्वलशुनैः क्रार्थं च क्षीरसंयुतम्।

Contents :

2nd formula : Dasamoola, Viswa (Sunthi), Lasuna

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer with milk.

Indications : Hicca.

3. आवीर्वयंभार्द्धीयष्टीघनपाचितेन तोयेन पालकंजी।
यक्षमा विहितं हिक्कामचिरेण जयति तीव्रतरां॥

Contents :

3rd formula : Aaveer (Kasamarda), Vacha, Bharangi, Yashti, Ghana (Mustha).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer with Palakanji (Yavagu prepared with milk).

Indications : Tiveera Hicca (Severe Hiccough) in Yakshma roga

27. Kshayarogahara Kashaya

1. पुरनवाबलाचव्यस्थिरापिपलीगोक्षुरैः।
जीवन्त्या च शृतं तोयं पुष्टिकृत् क्षयनाशनम्॥

Contents :

1st formula : Punarnava, Bala, Chavya, Sthira (Saliparni), Pippali, Gokshura, Jivanthi.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Pushtri karaka, Kshaya nasaka.

2. अमृतादशमूलदारुभार्द्धीवृष्वृशीरपायोदधन्वयासैः।
सबलाचिरिबिल्वपंचकोलैः मधुना हन्ति नृपामयं कषायः॥

Contents :

2nd formula : Amruta (Guduchi), Dasamoola, Daru (Devadaru), Bharangi, Vrisha (Vasa), Vrischira, Payoda (Mustha), Dhanvayasa, Bala, Chirubilwa, Panchakola.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with honey.

Indications : Nripamaya (Rajayakshma)

3. एलाकणौमधुकनागरकाब्दवासा
निम्बामृताम्बुदशमूलशृतः कषायः।
लाक्षासितामधुकजीरकसम्प्रयुक्ते
यक्षमाणमाशु विनिहन्ति मधुप्रगाढः॥

Contents :

3rd formula : Ela, Kana (Pippali), Madhuka (Yashtimadhu), Nagar (Sunthi), Abda (Mustha), Vasa, Nimba, Amruta (Guduchi), Ambu (Hribera), Dasamoola.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer with Laksha choorna, Sita (Sarkara), Madhuka, Jiraka choorna & Honey.

Indications : Rajayakshma.

28. Swarabhedahara Kashaya

१. शुण्ठीरास्नाकणाजोंगवासाकाथो घृतान्वितः।
सकणं दशमूलं वा स्वरभेदेऽनिलोत्थिते॥

Contents :

1st formula : Sunthi, Rasna, Kana (Pippali), Jonga (Aguru), Vasa.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer with Ghee. (Or) Administer Dasamoola quath mixed with Pippali choorna and Ghee.

Indications : Vataja Swarabheda.

२. प्राक्षाकृष्णावृष्टैरम्बु पित्तजस्वरसादनुत्।

Contents :

2nd formula : Draksha, Krishna (Pippali), Vrisha (Vasa).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Pittaja Swarabheda.

३. त्रिजातत्रिकटुव्याघ्रीभार्द्यीकाथो मधूलक्टः।
कफजारुचिह्लासप्रसेकस्वरभेदनुत्॥

Contents :

3rd formula : Trijata, Trikatu, Vyaghri (Kantakari), Bharangi.

Procedure : Prepare decoction with the above specified-drugs and administer internally along with honey.

Indications : Kaphaja Swarabheda, Aruchi, Hrillasa and Praseka.

29. Aruchihara Amra Kashaya

आम्रपल्ववतद्वृन्तबिल्वलाजार्द्रकेक्षुभिः।
केसरैर्मार्तुलुंगस्य युक्तः क्राथोऽरुचिं जयेत्॥

Contents : Amra Pallava & Vrinta, Bilwa patra, Laja, Ardraka, Ikshu, Matulunga Kesara.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Aruchi.

30. Bhaktadweshahara Kashaya

१. विश्वाब्द्लाक्षातिबलाबलाकाथः समाक्षिकः।
रास्नाकणाचूर्णयुक्तो भक्तरोधनिरोधकः॥

Contents :

1st formula : Viswa (Sunthi), Abda (Sunthi), Laksha, Atibala, Bala.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Rasna, Kana (Pippali) choorna and honey.

Indications : Annadwesha

२. बलाशतावरीद्राक्षाबिल्वमूलत्रिकटकैः।
सदाडिमैः कृतं तोयं भक्तद्वेषनिवारणम्॥

Contents :

2nd formula : Bala, Satavari, Draksha, Bilwa moola, Trikantaka (Gokshura), Dadima.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Bhaktadwesha.

३. पंचानां पंचमूलानां कषायेण शृतं पयः।
आजं मधुसितायुक्तं भक्तरोध निरोधजम्॥

Contents :

- 3rd formula :** Pancha Panchamoola (Brihat, Laghu, Madhyama, Jeevaniya & Laghu Panchamoola).
 * According to Susruta Pancha Panchamoola includes Brihat, Laghu, Kantaka, Valli & Jeevaniya Panchamoola. But some commentators have suggested replacing Valli & Kantaka Panchamoola with Madhyama & Jeevaniya.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs with Aja Ksheera and administer with Honey and Sugar.

Indications : Annadwesha.

4. बलापुनर्नैरण्डशुण्ठीगोक्षुरसाधिता ।
 अजाक्षीरान्विता पेया भक्तरोध निरोधिनी ॥

Contents :

- 4th formula :** Bala, Punarnava, Eranda, Sunthi, Gokshura.

Procedure : Prepare gruel with Rice, Aja Ksheera and the decoction of above-specified drugs.

Indications : Annadwesha.

31. Chardihara Kashaya

1. बिल्वधान्यकबलामहौषधैः लाजमुद्गसहितैः शृतजलं ।
 छर्दिमाशु पिबतः सशर्करम् हन्ति वातकफपित्तजामपि ॥

Contents :

- 1st formula :** Bilwa, Dhanyaka, Bala, Mahou-shadhi (Sunthi), Laja, Mudga.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Sugar.

Indications : Vataja Chardi, Pittaja Chardi and Kaphaja Chardi

2. लाजबिल्वौषधैस्सद्धः क्राथश्छर्दिहितः परः ।

Contents :

- 2nd formula :** Laja, Bilwa, Oushadhi (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Chardi.

3. जम्बुआम्रपल्लवाम्भोद्वालोशीरमहौषधैः ।
 निष्काथो मधुमान मंक्षु हन्ति छर्दयसृक् श्रुतिम् ॥

Contents :

- 3rd formula :** Jambu Pallava, Amra Pallava, Ambhoda (Mustha), Balaka (Hribera), Usira, Mahou-shadha (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Honey.

Indications : Chardi, Raktasrava.

32. Hridrogahara Kashaya

1. धान्याकशुण्ठीसुरदारुचित्राबलेक्षुबिल्वैःपरिपक्वमंभः ।
 ससैन्ध्यबोहृदगद्वकोठगुल्मवातप्लीहापार्श्वरूजाशुशस्तः ॥

Contents :

- 1st formula :** Dhanyaka, Sunthi, Suradaru (Devadaru), Chitra (Chitraka), Bala, Ikshu, Bilwa.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Saindhavalavana.

Indications : Hridroga, Kotha, Gulma, Vataroga, Pleeha, Parswa soola.

2. माषदारुबलाक्षाथः सतैलश्च हितस्तथा ।

Contents :

- 2nd formula :** Masha, Daru, Bala.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Tila taila.

Indications : Hridroga.

33. Trishnahara Kashaya

- पिबेत् ज्वरोक्तं द्राक्षादि सारिवादि गणाम्बुच ।
विदर्यादि गणेनापि सिद्धं तृष्णा प्रपीडितः ॥

Contents :

- 1st formula : • Decoction prepared with
• Drakshadi gana dravya

or

- Saribadi gana dravya

or

- Vidaryadi gana dravya are useful for the management of Jwara associated with Trishna.

- सारिवोशीरकाश्मर्यमधूकशिरद्वयं ।
यष्टीपूरुषकं हन्ति दाहपित्तास्वतृट्ज्वरान् ॥

Contents :

- 2nd formula : Sariba, Usira, Kashmarya, Madhooka, Sisira Dwayam (Sweta & Rakta Chandana), Yashti, Parushaka.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Daha, Raktapitta, Trishna, Jwara.

- धान्याकृष्णातृणपंचमूलं शतावरीकोलयवासकानाम् ।
सुशीतलम् वार्यनिवार्यवीर्यनिवारयेत् पित्ततृष्णं सिताद्यम् ॥

Contents :

- 3rd formula : Dhanyaka, Krishna (Pippali), Trina Panchamoola, Satavari, Kola, Yavasa

Procedure : Prepare decoction with the above-specified

drugs and after getting cooled naturally administer internally with Sugar.

Indications : Pittaja Trishna

34. Madatyayahara Kashaya

मृद्वीकामधुकमधूकपिप्लीभिः

खजूरमर्लयजसारिवाब्दलाजैः ।

सोशरौः शृतमथवा सुशीतमभ्यः

तृणमूर्च्छामदमतिविभ्रमान्त्रिस्येत् ॥

Contents :

Mridwika, Madhuka, Madhooka, Pippali, Kharjura, Malayaja (Chandana), Sariba, Abda (Mustha), Laja, Usira.

Procedure :

Prepare Quath or Seeta Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Trishna, Murcha, Mada, Mati Vibhrama.

35. Arshohara Kashaya

- दुस्पर्शकेन बिल्वेन यवान्यानागरेण वा ।
एकैकेनापि संयुक्ता पाठा हन्त्यर्शसांखजम् ॥

Contents :

- 1st formula : Duhsparsa (Atmagupta), Bilwa, Yavani, Nagara (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with any one of the above-specified drugs or mixed together by adding Patha as per text.

Indications : Arshoroga.

- चिरबिल्वपुनर्नवावहृयभयाकणासैन्यवनागरपक्षजलम् ।

गुदकीलभगन्दगुल्महरम् जठराग्निविवर्धनमाशु नृणाम् ॥

Contents :

- 2nd formula : Chirubilwa, Punarnava, Vahni (Chitraka),

Abhaya (Haritaki), Kana (Pippali), Saindhava, Nagar (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Actions & Indications :

Arshas, Bhagandhara, Gulma, Agnivardhaka.

3. वर्षाभूतागरागिनाम् क्राथ सिद्धं पयस्तथा ।

Contents :

3rd formula : Varshabhu (Punarnava), Nagar (Sunthi) and Agni (Chitraka).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and processed with milk.

Indications : Arshas.

4. चन्दनकिराततिक्कधन्वयवासाः सवत्सकाः क्रथिताः ।
रक्तार्शसां प्रशमनाः दार्वीत्वगुशीरनिम्बाश्च ॥

Contents :

4th formula : Chandana, Kiratatikta, Dhanvayavasa, Vatsaka (Kutaja), Darwi twak (Daruharidra), Usira, Nimba moola twak.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Raktarshas.

5. उशीरकिंजल्कमृणालशीतशतावरीवत्सवृषाम्बुदोत्थः ।
रक्तार्शसां हन्ति बलं कषायः कालारिमेदोत्थमभीरुजं वा ॥

Contents :

5th formula : Usira, Kinjalka (Padma Kesara), Mrinala (lotus stalks), Seeta (Chandana), Satavari, Vatsa (Kutaja), Vrisha (Vasa), Ambu-dottha (Mustha)

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs

(Or)

Decoction of Kalarimeda (Krishna Babboola)
(Or)

Decoction of Abhiru (Satavari)

Indications :

Raktarshas

6. कुलुत्थलशुनैरण्डपाठाग्रन्थिकनागैः ।

कषायः सयवक्षारः शूलोदावर्तनाशनः ॥

Contents :

6th formula : Kuluttha, Lasuna, Eranda, Patha, Grandhika (Pippalimoola), Nagar (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Yavakshara.

Indications : Soola, Udvarta.

7. धूपमर्शोहरं प्रोक्तं लेपो वा गजचर्मणः ।

Contents :

7th formula : Gaja charma

Procedure : It is used as Dhoopa or Lepa.

Indications : Arshas.

36. Atisarahara Kashaya

1. देवदारूवचामुस्तैःनागरातिविषान्वितैः ।
आमातिसारनाशाय क्राथमेभिः चिवेन्नरः ॥

Contents :

1st formula : Devadaru, Vacha, Mustha, Nagar, Ativisha

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs..

Indications : Amatisara.

2. मुस्ताकरंजातिविषारिन्विल्वमहौषधग्रन्थिकवत्सकानाम् ।
क्राथोरुणदध्याममयो निरामम् शूलान्वितम् चाष्टिसारमुग्रम् ॥

Contents :

2nd formula : Mustha, Karanja, Ativisha, Agni (Chitraka), Bilwa, Mahoushadha (Sunthi), Grandhika (Pippali moola), Vatsaka (Kutaja).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Amatisara, Pakwatisara, Soolayukta Atisara.

3. सानन्तातिविषाकृमिष्ठहुतभुक्पाठावचाधातकी ।
लोध्राम्बष्टवटांकुरोभयनिशापद्मासमंगभया ॥
एलामोचरसाजमोदचपलामूलमरलुच्यूषणं ।
बिल्वं चेति बहुप्रकारविहितः कुक्ष्यामयघ्नो गणः ॥

Contents :

3rd formula : Ananta (Yavasa), Ativisha, Krimighna (Vidanga), Hutabhuk (Chitraka), Patha, Vacha, Dhataki, Lodhra, Ambashta, Vatankura, Ubhaya Nisa (Haridra, Daruharidra), Padma, Samanga (Manjishta), Abhaya, Ela, Mocharasa, Ajamoda, Chapala moola (Pippali moola), Aralu, Tryushana (Trikatu), Bilwa.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Kukshi roga, Atisara.

37. Grahanihara Kashaya

1. पूरीकबिल्वचव्यार्दिनिकणामूलपुर्नवैः ।
पथ्याशुण्ठीयुतैः क्राथः पातव्योग्निविवर्धनः ॥

Contents :

1st formula : Putika (Puti Karanja), Bilwa, Chavya, Agni (Chitraka), Kanamoola (Pippali moola), Punarnava, Pathya, Sunthi.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Agni Vardhaka.

2. पथ्याव्योषपुर्नवाम्बुदनिशापूर्तीकयुग्माजया ।
पाठाबिल्वघुणप्रियारलुकणामूलोग्रगन्धाग्निभिः ॥
चव्यादीप्यकबाणपुंखसहितैः रेतैः प्रसिद्धं जलम् ।
पेयं तद् बहुदोषजग्रहणीभिः देवैर्यथावामृतम् ॥

Contents :

2nd formula : Pathya (Haritaki), Vyosha (Trikatu), Punarnava, Ambuda (Mustha), Nisa (Haridra), Putika yugma (Karanjadwaya), Jaya (Bhanga), Patha, Bilwa, Ghunapriya (Ativisha), Aralu (Syonaka), Kanamoola (Pippali moola), Uragandha (Vacha), Agni (Chitraka), Chavya, Dipyaka (Yavani), Banapunkha (Sarapunkha).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications :

Sarva Grahani vikara.

* This is the best remedy for almost all kinds of Grahani roga similar to Ambrosia for immortals.

38. Vishuchikahara Kashaya

बिल्वाजमोदघननागरघान्यकोग्रा
पूर्तीकवालकशठीदहनैः शृतांभः ।
तृट् शूलवान परिपिबेदथवा विसूच्याम्
कैडर्यसिद्धसलिलम् शरपुंखजं वा ॥

Contents : Bilwa, Ajamoda, Ghana (Mustha), Nagara (Sunthi), Dhanyak, Ugra (Vacha), Putika (Puti Karanja), Hribera, Sathi (Kacchora), Dahana (Chitraka).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs

(Or)

Decoction of Kaitharya (Katphala)
(Or)

Decoction of Sarapunkha.

Indications : Visuchika, Trishna, Soola.

39. Mutrakricchrahara Kashaya

- दशमूलं बलामूलं द्राक्षा यश्त्याव्हचन्दनम्।
क्वाथयित्वा पिवेदेतद् मूत्रकृच्छस्य शान्तये ॥

Contents :

1st formula : Dasamoola, Bala moola, Draksha, Yashtyaha (Yashtimadhu) and Chandana.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Mutrakricchra.

- वरीसिद्धं पिबेत् क्षीरं ससितया कृच्छ शान्तये ।

Contents :

2nd formula : Vari (Satavari) - 5 tola
Ksheera - 10 tola
Jala - 40 tola

Procedure : Prepare Satavari Ksheera paka with the above-specified drugs.

Indications : Mutrakricchra and Madhumeha are relieved if the above Ksheera is taken with sugar and honey respectively.

- व्याघ्रीगोक्षुरमत्स्याक्षीपद्मपाणभेदकैः।
कपोतवंककत्तवरीवसुकबालकैः ॥
शृतःक्षीरविशिष्टोयं कषायः शर्करान्वितः ।
मूत्रकृच्छाणि सर्वाणि रक्तस्रावं च नाशयेत् ॥

Contents :

3rd formula : Vyaghri (Kantakari), Gokshura, Matsyakshi,

Padma, Pashanabhesha, Kapotavanka? Kataka, Vari (Satavari), Vasuka, Hribera.

Procedure :

Indications : All types of Mutrakricchra and Raktasrava.

- पथ्यागोक्षुरशम्याकधन्वयासाक्षिभेषजैः ।
क्वाथं पिबेत् सरूगदाहे कृच्छे मधुसितायुतम् ॥

Contents :

4th formula : Pathya (Haritaki), Gokshura, Samyaka (Aragwadha), Dhanvayasa, Akshibheshaja (Lodhra).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with honey and sugar.

Indications : Mutrakricchra with pain and burning sensation.

- वरी विदारी गोकण्ट मुस्ता गोपीजलं तथा ।

Contents :

5th formula : Vari (Satavari), Vidari, Gokanta (Gokshura), Mustha, Gopi (Sariba).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs as per the text.

Indications : Mutrakricchra.

- बृहत्यादिगाणैसिद्धं द्विगुणीकृतगोक्षुरैः ।
तोयं पयो वा सर्पिर्वा सर्वमूत्रविकारजित् ॥

Contents :

6th formula : Brihatyadi gana Dravya - 1 part
Gokshura - 2 parts

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified

fied drugs (Or) Milk or Ghee should be processed with the above- specified drugs.

Indications : Sarva Mutra vikara.

40. Pramehahara Kashaya

1. आकुल्यब्दफलत्रयद्विरजनीजम्बवर्जुनक्षीरज
त्वपाठाकतकगिनिमन्थखदिराम्बषासनेन्द्रमैः।
क्वाथो वारिदकोलकिंशुकलुकैरेभिः कृतः शीतलः
सक्षीद्राद्रिजतूथचूर्णसहितः सर्वं प्रमेहापहा ॥

Contents :

1st formula : Akuli (Avartaki), Abda (Mustha), Phalatraya (Triphala), Dwi Rajani (Haridra, Daruharidra), Jambu, Arjuna, Kshiraja twak (Pancha valkala), Patha, Kataka, Agnimandha, Khadira, Ambashta, Asana, Indradruma (Devadar), Varida (Samudraphena), Kola, Kimsuka.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above- specified drugs and administer internally with Honey & Shilajatu

Indications : Sarva Prameha.

2. कतकखदिरधात्रीवैरिदार्वीसमंगा
विदुलरजनीपाठाचूतबीजाभयाब्दः।
प्रसवरससनाथंतोयमेभिः प्रसिद्धं
हरति सकलमेहान्सप्रसात्रप्रयोगात् ॥

Contents :

2nd formula : Kataka, Khadira, Dhatri (Amalaki), Vairi (Mehari / Saptachakra), Darvi (Daruharidra), Samanga (Manjishta), Vidula, Rajani, Patha, Chuta bija (Amra bija), Abhaya (Haritaki), Abda (Mustha).

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with honey for 7 days.

Indications : All types of Prameha.

41. Vidradhihara Kashaya

1. व्याघ्रीवरणतर्करीशिगुविश्वपुर्नवा ।
श्रपयित्वा पिबेत् तोयं विद्रधावन्तरास्त्रये ॥

Contents :

1st formula : Vyaghri (Kantakari), Varuna, Tarkari (Agni-mandha), Sigru, Viswa (Sunthi), Punarnava

Procedure : Prepare decoction by boiling the above- specified drugs.

Indications : Antarvidradhi.

2. मुस्ताचन्दनदार्वीत्वाभूनिम्बोशीरवत्सकैः ।
सक्षीद्रः शमनः क्वाथः तथा पूयविनाशनः ॥

Contents :

2nd formula : Mustha, Chandana, Darvi twak, Bhunimba, Usira, Vatsaka (Kutaja).

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with honey.

Indications : Antarvidradhi, Puyanasaka.

3. वरुणसैर्यकयुग्माशतावरीदहनमोरटबिल्वविषाणिकाः ।
द्विबृहतीद्विक्रंजजयाद्वयंबहुलपल्लवदर्भरुजाकराः ॥
वरुणादिः करं मेदोमन्दगिनित्वं नियच्छति ।
आद्यवातं शिरश्शूलं गुल्मचान्तस्सविद्रधिम् ॥

Contents :

3rd formula : Varuna, Sairyaka yugma (2 types of Saireyaka), Satavari, Dahana (Chitraka), Morata (Murva), Bilwa, Vishanika (Karkatasringa), Dwi Brihati (Brihati, Kantakari), Dwi Karanja (2 types of Karanja), Jaya dwaya (Agnimandha & Haritaki), Bahulapallava (Sigru), Darbha, Rujakara (Artagala = Blue variety of Saireyaka?)

◆ The above-specified drugs are collectively known as **Varunadi gana**.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Kapha roga; Agnimandya, Adhyavata; Sirahsoola; Gulma; Antarvidradhi.

42. Vriddhihara Kashaya

1. लशुनबर्बरशक्रलताभयाहपुषयक्षद्रूगगिनकणौषधैः।
सह पुनर्नवमोरटशिग्रुभिः जयति वृथ्युदराणि श्रुतं जलं ॥

Contents :

1st formula : Lasuna, Barbura, Sakralata (Kakadani), Abhaya, Hapusha, Yakshadrik (Kuberaksha), Agni (Chitraka), Kana (Pippali), Oushadhi (Sunthi), Punarnava, Morata (Murva), Sigru.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Vriddhi, Udara

2. लशुनैरण्डयक्षाक्षीवर्षाभूहपुषौषधैः।
क्षथितं हिंगुमद् वृद्धिगुल्मानाहोदरापहम् ॥

Contents :

2nd formula : Lasuna, Eranda, Yakshakshi (Kuberaksha), Varshabhu (Rakta Punarnava), Hapusha, Oushadha (Sunthi).

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Hingu.

Indications : Antravriddhi, Gulma, Anaha, Udara.

43. Gulmahara Kashaya

1. दशमूलविश्वदारुक्षथितं गुल्मजिज्जलं।
चित्रकग्रन्थिकैरण्डशुष्ठीक्राथश्च तदगुणः ॥

Contents :

1st formula : I. Dasamoola, Viswa (Sunthi), Daru (Devadar).

(or)

II. Chitraka, Grandhika (Pippali moola), Eranda, Sunthi.

Procedure : Prepare decoction by boiling any one of the groups of above-specified drugs.

Indications : Gulma

2. वर्षाभूबिल्वखल्वोरुबुसहचरशुंठयागिनमन्त्यैः कषायाः।
पातव्यस्ससारो लवणकणाहिंगुमिश्रो यथार्हम् ॥
विडबन्धनम् वन्हिमान्ध्यम् रुजमतिमहतीम् ।
योनिहृद पार्श्वपृष्ठश्रोणीदेशेषु सद्यशशमयति जठराष्ठील गुल्मप्लीहांश्च ॥

Contents :

2nd formula : Varshabhu (Rakta Punarnava), Bilwa, Khalvo (Kuluttha) Rubu (Eranda), Sahachara, Sunthi, Agnimandha.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Guda, Saindhavalavana, Pippali and Hingu.

Indications : Vibandha, Agnimandya, Teevra Yonisoola, Hricchoola, Parswasoola, Prishtasoola, Sronisoola, Ashtila, Gulma, Pleeha.

3. कणाशताव्हाद्विकरंजदारुभार्ङीकुलत्यैः सतिलैर्विपक्षम्।
तथा रसोनेन च सिद्धमम्भः सहिंगुकल्कम् हितमस्तगुल्मे ॥

Contents :

3rd formula : Kana (Pippali), Satahwa, Dwi Karanja, Daru (Devadar), Bharangi, Kuluttha, Tila, Lasuna

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Hingu.

Indications : Raktagulma.

44. Soolahara Kashaya

1. निर्गुण्ड्येरण्डकोरण्ड गोक्षुरद्विपुनर्नवै ।
पंचकोलाभया शिग्रुकुलत्थैश्च शृतं जलं ॥
सक्षारहिंगुलवणं सर्वशूलनिवारणम् ।

Contents :

1st formula : Nirgundi, Eranda, Koranda (Sahachara), Gokshura, Dwi Punarnava, Panchakola, Abhaya, Sigru, Kuluttha.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Yavakshara, Hingu and Saindhavalavana.

Indications : Sarva Soola.

2. त्वचापलाशवृक्षस्य कषायो विधिना शृतः ।
स नारिकेलजक्षीरः सद्यशूलामपोहति ॥

Contents :

2nd formula : Palasa twak

Procedure : Prepare Palasa twak Kashaya and administer internally with coconut milk.

Indications : Udara soola.

45. Mahodarahara Kashaya

1. पथ्यापूतीकशुप्तीदहनकणाकणामूलचव्याजगन्धा ।
वर्षभूबिल्वखल्लोरुबुसहचरशुण्ट्यग्निमन्थैः कषायः ॥
सक्षारो हिंगुमिश्रः क्षपयति गुदजप्ल्लिहगुलमाग्निमन्द्या ।
अष्टीलानाह वातप्रभवकफभवं शूलजालोदरंच ॥

Contents :

1st formula : Pathya (Haritaki), Putika (Puti Karanja), Sunthi, Dahana (Chitraka), Kana (Pippali),

Kanamoola (Pippali moola), Chavya, Ajagni, Varshabhu (Rakta Punarnava), Bilwa, Khalvo (Kuluttha), Rubu (Eranda), Sahachara, Sunthi, Agnimandha.

Procedure :

Indications :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Yavakshara and Hingu.

Arshas, Pleeha, Gulma, Agnimandy, Ashtila, Anaha, Vataja soola, Kaphaja soola, Jalodara.

2. दशमूलपंचकोलत्रिफलादन्तीत्रिवृत्सिद्धं ।
तोयमशेषं क्षपयेत् जठराण्यपि जातपाथांसि ॥

Contents :

2nd formula : Dasamoola, Panchakola, Triphala, Danti, Trivrit

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Jalodara.

3. निकुम्भकुम्भत्रिफलागवाक्षीस्नुकतिल्वकैः कल्पितमम्बुपीतं ।
सहेमदुर्धंसकणं विरेकाज्जयत्युदावर्तमहोदराणि ॥

Contents :

3rd formula : Nikumbha (Nagadanti), Kumbha (Trivrit), Triphala, Gavakshi (Indravaruni), Snuk (Snuhi), Tilvaka, Hemadugdha (Swarna-ksheeri), Kana (Pippali).

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Udavarta, Mahodara.

46. Panduhara Kashaya

1. पुनर्नवानिष्पपटोलशुण्ठीतिक्तामृतादार्ढ्यभयाकषायः ।
सर्वागशोकंज्वरकासशूलधासान्वितं पाण्डुगदं निहन्तिः ॥

Contents :

1st formula : Punarnava, Nimba, Patola, Sunthi, Tikta (Katukarohini), Amruta (Guduchi), Darwi (Daruharidra), Abhaya (Haritaki).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Sarvanga Sopha, Jwara, Kasa, Swasa, Soola and Upadravayukta Pandu.

2. वासागुडुचीत्रिफलाकट्वीभूनिम्बनिम्बजः।
- क्राथः क्षौद्रयुतो हन्ति पाण्डुपित्तारुकामिलाः॥

Contents :

2nd formula : Vasa, Guduchi, Triphala, Kadvi (Katuki), Bhunimba, Nimba.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Honey.

Indications : Pandu, Raktagutta, Kamala.

3. तिन्त्रिणीतरुणपर्णशलाकालोहकिट्टविजयापुनर्नवैः।
- इक्षुबिल्वसहितैः शृतं जलं पाण्डुमाशु सगुडं विनिहन्ति॥

Contents :

3rd formula : Tintrini Taruna parna salaka (Veins of tender leaves of Chincha), Lohakitta (Mandoora), Vijaya (Haritaki), Punarnava, Ikshu, Bilwa.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Guda.

Indications : Pandu.

47. Kamalahara Kashaya

वासागुडुचीयश्याक्खकतकामृतबालकैः।

सनिम्बैःकामिलांहन्यात् क्राथः क्षौद्रार्घ्यसंयुतः॥

Contents :

1st formula : Vasa, Guduchi, Yashtyahwa (Yashtimadhu), Kataka, Amrutavalaka (Hribera), Nimba.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Honey.

Indications : Kamala.

निम्बत्वकत्रिफलापटोलरजनीवासामृतासारिवा।

श्यामातामलकीपलंकषाबलानीलीस्थिरायष्ठिभिः॥

सिद्धोमाक्षिकपिप्पलीगिरिजतुप्रक्षेपणात्संस्कृतः।

क्राथः कुम्भहलीमकं प्रशमयेत्भिंदन् दिनैः पञ्चषैः॥

Contents :

2nd formula : Nimba twak, Triphala, Patola, Rajani (Haridra), Vasa, Amruta (Guduchi), Sariba, Shyama, Tamalaki (Bhumyamalaki), Palamkasha (Gokshura), Bala, Nili, Sthira (Prisniparni), Yashti.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Honey, Pippali and Shilajatu for 5 days.

Indications : Kumbha Kamala, Halimaka.

48. Sophahara Kashaya

पथ्यापुनर्नवानिशाकणामूलवन्हिचित्राब्द्जीरकसुरद्रुममागधीनाम्।

क्राथं पिबेत् क्षयथुदण्डधरात्तजीवोप्युत्तिष्ठते शिवसमाश्रितबालः तुल्यः॥

Contents :

1st formula : Pathya (Haritaki), Punarnava, Nisa (Haridra), Kanamoola (Pippali moola), Vahni (Chitraka), Chitra (Eranda), Abda (Mustha), Jeeraka, Suradruma (Devadar), Magadhi (Pippali).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Sarvanga Sopha,

2. गोक्षुरार्द्रकवर्षभूपथ्यादारुमहौषधैः।

सरसोनेक्षुरै सिद्धं तोयं शोफहरं परम्॥

Contents :

2nd formula : Gokshura, Ardraka, Varshabhu (Rakta Punarnava), Pathya (Haritaki), Daru (Devadaru), Mahoushadhi (Sunthi), Rasona, Ikshuraka.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Sophia.

49. Visarpahara Kashaya

पटोलदार्वीपिचुमर्दितिकात्रायन्तिकायस्तिवृषांबोत्यं ।
जलं विसर्पं विनिहन्ति धात्रीपटोलमुस्तैश्च शृताम्बुद्धत् ॥

Contents :

1st formula : Patola, Darwi (Daruharidra), Pichumarda (Nimba), Tikta (Katukarohini), Trayantika, Yashti, Vrisha (Vasa), Ambu (Mustha).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs
(or)
with Dhatri (Amalaki), Patola, Mustha

Indications : Visarpa

मुस्तारिष्टपटोलदार्लरजनीद्राक्षाबलानागरैः ।
त्रायन्त्युत्पलधन्वयासधनिकाभूनिन्बसेव्याम्बुधिः ॥
श्रेष्ठा निन्बकुकूलकैश्च सकणैः सिद्धाः कषाया मरुत् ।
पित्तश्लेष्मविसर्पदर्पशमनाः प्रोक्तास्त्रयस्ते क्रमात् ॥

Contents :

2nd formula : I. Mustha, Arishta (Nimba), Patola, Daru (Devadaru), Rajani (Haridra), Draksha, Bala, Nagar (Sunthi)

II. Trayanthi, Utpala, Dhanvayasa, Dhanika, Bhunimba, Sevya (Usira), Ambubhi (Hribera)

III. Sreshta (Triphala), Nimba, Kulaka (Patola), Kana (Pippali)

Procedure : Prepare Kashaya with the above 3 groups of drugs.

Indications : I, II & III group of decoctions are specially indicated for Vataja Visarpa, Pittaja Visarpa and Kaphaja Visarpa respectively.

50. Masurikahara Kashaya

जीवन्तीहिरुबेरिकात्रिफलिकावासामृतासारिवा ।
शुण्ठीयष्टिपयोदचन्दनपटोलोशीरनिन्बैशृतः ॥
निःक्षाथोष्मशोषितोमधुगुडप्रक्षेपणात् संस्कृतः ।
पीतश्चेज्वरितेन तस्यपिटकोत्पत्तेः प्रसंगः कुतः ॥

Contents :

1st formula :

Jivanthi, Hribera, Triphala, Vasa, Amruta, Sariba, Sunthi, Yashti, Payoda (Mustha), Chandana, Patola, Usira, Nimba.

Procedure :

Prepare Ashtabhangavasishta Kashaya by boiling the above-specified drugs and administer internally with Madhu & Guda.

Indications :

Masurika

शुण्ठीबलानिन्बपटोलकुष्ठैः सधान्यकैसामलकैः समुस्तैः ।
शृतः कषायो विनिहन्ति पानात् मसूरिकामष्टविधां मधूदः ॥

Contents :

2nd formula : Sunthi, Bala, Nimba, Patola, Kushta, Dhanyaka, Amalaka

Procedure :

Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Honey.

Indications :

8 types of Masurika.

51. Visphotahara Kashaya

चन्दनपर्पटकामृतवस्त्रीसेव्यजलाम्बुदधान्यकसिद्धं ।
पुष्करमुग्रविदाहविमित्रं स्फोटमशेषमपोहति सद्यः ॥

Contents : Chandana, Parpataka, Amrutavalli (Guduchi), Sevya (Usira), Jala (Mustha), Ambu (Hribera), Dhanyaka, Pushkara (Pushkaramoola).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Teevra Vidahayukta Visphota.

52. Kushtahara Kashaya

- पटोलत्रिफलारिष्ट गुदूचीधावनीवृष्टैः।
सकरंजैः कषायोऽयं कुष्ठजित्वब्रकं स्मृतम्॥

Contents :

1st formula : Patola, Triphala, Arishta (Nimba), Guduchi, Dhavani (Khadira), Vrisha (Vasa), Karanja.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Kushta.

- खदिरारिष्टगुदूचीपटोलदार्विदुरालभाक्षाथः।
कुष्ठानां विनिहन्ता दैत्यानां नृसिंह इव॥

Contents :

2nd formula : Khadira, Arishta (Nimba), Guduchi, Patola, Darvi (Daruharidra), Duralabha.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Kushta.

- काकोदुम्बरिकावेलचन्द्रलेखाशृतं जलं।
पीतं प्रधावयेत् श्वित्रं कुष्ठमौदुम्बरं तथा।

Contents :

3rd formula : Kakoudambarika, Vella (Vidanga), Chandralekha (Bakuchi).

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Switra, Udumbara Kushta.
मंजिष्ठामुस्तकुटजगुदूचीकुष्ठनागरैः।
भाईंगीक्षुद्रावचानिम्बनिशाद्वयफलत्रिकैः॥
पटोलकटुकीमूर्वाविडंगासनचित्रकैः।
शतावरीत्रायमाणाकृष्णेन्द्रयववासकैः॥
भूंगराजमहादारुपाठाखदिरचन्दनैः।
त्रिवृतवरुणकैरातवाकुचीकृतमालकैः॥
शाखोटकमहानिम्बकरंजातिविषाजलैः।
इन्द्रवारूणीकानन्तासारिवापर्पेस्समैः॥
एभिः कृतं पिबेत्काथं कृष्णागुगुलुसंयुतं।
अष्टादशसु कुष्ठेषु वातरक्तादिते तथा॥
उपदंशे श्लीपदे च प्रसुतौ पक्षघातके।
मेदोदोषे नेत्ररोगे मंजिष्ठादिः प्रशस्यते॥

Contents :

4th formula : Manjishta, Mustha, Kutaja, Guduchi, Kushta, Nagar (Sunthi), Bharangi, Kshudra (Kantakari), Vacha, Nimba, Nisa dwaya (Haridra, Daruharidra), Phala trika (Triphala), Patola, Katuki, Murva, Vidanga, Asana, Chitraka, Satavari, Trayamana, Krishna (Pippali), Indrayava, Vasa, Bhringaraja, Devadar, Patha, Khadira, Chandana, Trivrit, Varuna, Kirata, Bakuchi, Kritamala (Aragwadha), Sakhotaka (Gojihwa), Mahanimba, Karanja, Ativisha, Indravaruni, Ananta, Sariba, Parpataka.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Pippali & Guggulu.

Indications : 18 types of Kushta, Vatarakta, Ardita, Upadamsa, Slipada, Suptavata, Pakshaghata, Medoroga and Netraroga.

53. Krimihara Kashaya

1. निर्गुण्ड्यग्निविडंगदारूरजनीमुस्ताखुकर्णीक्षपा: ।
भार्द्गीव्योषपलाशशिग्रुचविकापथ्यारसोनान्वितैः ॥
क्राथः शिग्रुविडंगहिंगुपटुमान कीटांश्च विध्वंसयेत् ।
दण्डोऽधर्वसमस्त मंत्रकृत संस्कारो यथैवासुरान् ॥

Contents :

1st formula : Nirgundi, Agni (Chitraka), Vidanga, Daru (Devadaru), Rajani (Haridra), Mustha, Akhuparni (Mushikaparna), Kshapa, Bharangi, Vyosha (Trikatu), Palasa, Sigru, Chavika, Pathya (Haritaki), Rasona

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Sigru, Vidanga, Hingu and Saindhavalavana.

Indications :

- Krimi.
2. विडंगकृष्णामरिचनिर्गुण्डीमूलशिग्रुभिः ।
भार्द्गी विश्वाखुकर्ण्यद्वैः क्राथः कृमिहरः परः ॥

Contents :

2nd formula : Vidanga, Krishna (Pippali), Maricha, Nirgundi moola, Sigru moola, Bharangi, Viswa (Sunthi), Akhukarni (Mushikaparna), Abda (Mustha).

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications :

- Krimi.

54. Vatahara Kashaya

1. बलासहचैररण्डशुण्ठीरास्नासुरद्वैः ।
स सिन्धुवार लशुनैरष्टवर्णोऽनिलापहा: ॥

Contents :

1st formula : Bala, Sahachara, Eranda, Sunthi, Rasna, Suradruma (Devadaru), Sindhuvara (Nirgundi), Lasuna

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified eight drugs.

Indications :

Vataroga.

शुण्ठीबलाद्वय क्राथः सर्ववात निर्बहणः ।

Contents :

2nd formula : Sunthi, Bala dwaya (Bala, Mahabala)

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications :

Sarva Vataroga.

55. Mukhapaka hara Kashaya

सप्तच्छदोशीरपटोलमुस्ताहरीतकीतिक्करोहिणीभिः

यष्ट्याह्वराजद्वमचन्दनानां क्राथं पचेत् पाकहरं मुखस्य ॥

Contents : Saptacchada, Usira, Patola, Mustha, Haritaki, Tiktakarohini (Katukarohini), Yashtyahwa (Yashtimadhu), Rajadruma (Aragwadha), Chandana

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs as per the text.

Indications :

Mukhapaka.

56. Sannipata vikara hara Kashaya

दशमूलामृतामुस्तापर्षटोशीरचन्दनैः ।

पुनर्नवाबलाधात्रीपटोलकटुकाह्वायः ॥

वासापुष्पलतायासविष्णुक्रान्तिभिरन्वितैः ।

सहदेवी च भार्द्गी च त्रिजातं कटुरोहिणी ॥

अग्रपुष्पी च रास्ना च किरातेन संयुतैः ।

पथ्याविभीतक युतैः कलिंगकसमन्वितैः ॥

चोरजोंगकसंयुतैः शताह्वामधुकैरिभैः ।

चीनोषणमजाजी च जातीफलदलन्वितैः ॥

तत्पुष्पैश्च समैरेभिः वैकुण्ठकुसुमान्वितैः ।

देवदारूनतंकुष्ठंजीरकद्वयसंयुतैः।
किराततिकंवेणुंतालपल्लवयोजितम्॥
क्षाथं सन्त्रिविकारेषु विशेषात् कफवातयोः।
कम्पजाङ्ग्यादिहरणं सर्वदोषहरं परम्॥

Contents :

Dasamoola, Amruta (Guduchi), Parpata, Usira, Chandana, Punarnava, Bala, Dhatri (Amalaki), Patola, Katuka (Katukarohini), Vasa, Pushpalatha (Kushmanda), Yasa (Yavasa), Vishnukrantha, Sahadevi, Bharangi, Trijataka, Katukarohini, Agrapushpi, Rasna, Kiratatikta, Pathya (Haritaki), Vibhitaka, Kalingaka (Kutaja), Chora (Kachora), Jongaka (Aguru), Satahwa (Sadapa), Madhuка (Yashtimadhu), Ibha (Nagakesara), Chinoshana, Ajaji, Jatiphala, Japatri, Vaikuntha Kusuma (Tulasi), Devadaru, Nata (Grandhitagara), Kushta, Jeeraka dwaya (Jeeraka, Krishna Jeeraka), Kiratatikta, Venu (Vamsa), Tala Pallava.

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications :

Sannipata vikara, Kaphavata roga, Kampavata, Jadyavata, Sarvadosha hara.

57. Soolahara Kashaya

- एरण्डकोरण्डबलामृतानांशतावरीविश्वयुजां कषायः।
हत्पार्श्वस्थित्रिकपृष्ठशूलं निहन्ति सिंधूथसितामधूढः॥

Contents :

1st formula : Eranda, Koranda (Sahachara), Bala, Amruta (Guduchi), Satavari, Viswa (Sunthi).

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Saindhavalavana, Sita (Sugar) and Madhu (Honey).

Indications : Hricchoola, Parswasoola, Vasti soola, Trika soola, Prishta soola.

- एरण्डकोरण्डनिदिग्धिका वा
देवद्रुविश्वलशुनैःपरिपक्वमध्यः।
पयोन्वितम् पीतवतां नरणां
हृदकुक्षिनाभिवृषणोरुरुजो निहन्ति॥

Contents :

2nd formula : Eranda, Koranda (Sahachara), Nidigdhi (Kantakari), Devadaru, Viswa (Sunthi). Lasuna

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Milk.

Indications :

Hricchoola, Kukshi soola, Nabhi soola, Vrishana soola, Uru ruja.

58. Arditakshepaka vatahara Kashaya

धनदनयनशुण्ठीशिगुरासोग्रगन्था

वरुणलशुनकृष्णाचित्रकैरण्डकैश्च।

सुरतरुधनपथ्याबबैः संभृताम्भः

शमयति परिपीतं सार्दिताक्षेपवातान्॥

Contents :

Dhanadanayana (Kuberaksha moola), Sunthi, Sigru, Rasna, Uragandha (Vacha), Varuna, Lasuna, Krishna (Pippali), Chitraka, Eranda, Surataru (Devadaru), Ghana (Mustha), Pathya (Haritaki), Barbara

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications :

Arditavata, Akshepavata.

59. Vatahara Kashaya

- प्रसारिणीमाषाबलारसोनरासौषधैः प्रकृथितं तदम्भः।
पिबन्ति ये क्षीरभुजो जयन्तिमरुट्टिकाशनपबाहुकं च॥

Contents :

1st formula : Prasarini, Masha, Bala, Rasona, Rasna, Oushadhi (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above- specified drugs and administer internally with milk.

Indications : Vatavika, Apabahuka

2. सहचरं सुरदारु स नागरं कृथितमध्यसि तैलविमिश्रितं ।
पवनपीडितदेहगतिः पिबेत् द्रुतविलम्बितगो भवतीच्छया ॥

Contents :

2nd formula : Sahachara, Suradaru (Devadaru), Nagara (Sunthi).

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with Tila taila.

Indications : Vataroga, able to walk & talk.

3. रसोनकारवीकृष्णास्थिराभिस्त्वाधितं जलं ।
पीतमुन्मार्गं वातमनुलोभयति क्षणात् ॥

Contents :

3rd formula : Rasona, Karavi (Krishna Jeeraka), Krishna (Pippali), Sthira (Saliparni)

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs.

Indications : Vatanulomaka.

4. गंधर्वहस्तचिरबिल्वहुताशविश्व
पथ्यापुनर्नवायवासकभूमितालैः ।
क्राथस्सर्सैँधवगुडः पवनस्य शान्त्यै
वन्हेर्बलाय रुचये मलशोधनाय ॥

Contents :

4th formula : Gandharvahasta (Eranda), Chirubilwa (Puti Karanja), Hutas (Chitraka), Viswa (Sunthi). Pathya (Haritaki), Punarnava, Yavasa, Bhumi-tala (Musali).

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with Saindhava-lavana and Guda.

Actions & Indications :

Vatahara, Agnideepaka, Aruchinasaka, Malasdhaka.

5. पंचमूलशृतं क्षीरं वातशोणित नाशनम् ।

Contents :

5th formula : Brihat Panchamoola

Procedure : Prepare Ksheerapaka with Brihat Panchamoola.

Indications :

Vatarakta

6. रास्वैरण्डब्लासहचरवरीदुःस्पर्शवासामृता ।
देवाह्नितिविषाधनेक्षुरशठीविश्वैः कृष्णय शृतः ॥
सर्पिस्तैल विमिश्रितं प्रशमयेद्वायुं स शूलं तथा ।
जंघोरुत्रिकपृष्ठपार्श्वहनुगतंशोफं च वातास्तजम् ॥

Contents :

6th formula : Rasna, Eranda, Bala, Sahachara, Duhsparsa, Vasā, Amruta (Guduchi), Devahwa (Devadaru), Ativisha, Ghana (Mustha), Ikshuraka, Sathi (Kachora), Viśwa (Sunthi).

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with Ghrita & Tila taila.

Indications :

Vataroga, Jangha, Uru, Trika, Prishta, Parswa, Hanusoola, Vataja Sopha, Vatarakta.

7. रासनातामलकीवृषागुरुशठी चित्राब्दचव्याशमधिः ।
धात्रीभाईर्गीपटोलपुष्कर निशासैरेयविश्वाग्निभिः ॥
निष्काथो दशमूलदारु सहितः पीतः कदुषोनृणां ।
हन्यात्सैँधव खण्ड शौण्डसहितो वातं त्रिदोषोत्तरम् ॥

Contents :

7th formula : Rasna, Tamalaki (Bhumyamalaki), Vrisha (Vasa), Aguru, Sathi (Kachora), Chitra (Eranda), Abda (Mustha), Chavya, Ashmabhid (Pashanabhedha), Dhatri (Amalaki), Bharangi, Patola, Pushkara (Pushkaramoola), Nisa (Haridra), Saireya, Viswa (Sunthi). Agni (Chitramoola), Dasamoola, Daru (Devadaru).

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Saindhavalavana & Mishri.

Indications : Vatadhika Tridosha Samaka.

60. Maha Rasnadi Quatha

रास्ना द्विगुणभागास्यादेकभागास्तथाऽपरे ।
धन्वयासबलैरण्डदेवदारूशठीवचा ॥
वासकोनागरं पथ्या चव्यामुस्ता पुनर्नवा ।
गुदूची वृद्धादारूश्च, शतपुष्णा च गोक्षुरः ॥
अश्वगन्ध्याप्रतिविषाकृतमालाशतावरी ।
कृष्णा सहचरश्चैव धान्यकं बृहतीद्वयम् ॥
एथि: कृतं पिबेत्काथं शुण्ठीचूर्णेन संयुतम् ।
कृष्णाचूर्णेन वा योगराजगुलुनाऽथवा ॥
अजमोदादिना वापि तैलैरण्डजेन वा ।
सर्वांगकम्पे कुञ्जत्वे पक्षाघातेऽवबाहुके ॥
गृध्रस्यामामवाते च दलीपदेचापतानके ।
आन्त्रवृद्धौ तथाध्याने जिह्वाजानुगतेऽर्दिते ॥
शुक्रामयेमेद्रोगे वन्ध्यायोन्यामयेषु च ।
महारासनादिराख्यातो ब्रह्मणागर्भकारणम् ॥

Contents : Dhanvayasa, Bala, Eranda, Devadaru, Sathi (Kachora), Vacha, Vasa, Nagara (Sunthi). Pathya (Haritaki), Chavya, Mustha, Punarnava, Guduchi, Vridhdharu, Satapushpa, Gokshura,

Aswagandha, Prativisha (Ativisha), Kritamala (Aragwadha), Satavari, Krishna (Pippali), Sahachara, Dhanyaka, Brihati dwaya (Brihati & Kantakari) 1 part each

&

Rasna Double the qty. of total drugs.

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Sunthi Choorna or Pippali choorna or Yogarajaguggulu or Ajamodadi choorna or Eranda Taila.

Indications :

Sarvanga Kampa, Kubja, Pakshaghata, Avabhuka, Gridhrasi, Amavata, Sleepada, Apatanaka, Antravridddhi, Adhma, Jihwawata, Januvata, Arditavata, Sukraroga, Medhraroga, Vandhyatwa, Yoniroga.

61. Koushikokta Rasnadi Quatha

रास्नैरण्डामृतोग्रा सहचर चविकारामसेनाब्द भाङ्गी ।
दीप्यानन्ता यवानीवृक्ति मुरकृमिजीच्छृंगि शुण्ठी बलाभिः ॥
मूर्वातिक्ता समंगद्विविष शठिवरा पिष्पली यावश्चैः ।
रक्तं श्रीखण्डकारगवध कटुक फलैर्वर्त्स वृश्चीर युक्तैः ॥
सर्वैरत्दर्शांग्नि प्रयुत समलवै साधितोष्टावशेषः ।
क्राथो रासनादिरादौ महदुपपदवान् कौशिकोक्तो निहन्ति ॥
सर्वांगैकांगवातान् श्वसन कसन हत्स्वेद शैत्यादितन्त्रा ।
शूलं तूर्नीं प्रतूर्नीं गलगद निखिलांग व्यथा कम्पखलीः ॥
विश्वाची श्लीपदामनिल निखिल महासूतिका रोग सुसीः ।
जिह्वास्तंभापतानं स्फुटनविमथन क्लीबताक्षेपकौञ्जं ॥
शोफाटोपापतन्त्रादित खुड हनुगृधसी वातशूलं ।
वायुश्लेष्मोत्थ रोगानपि गिरितनयावलभेनोपदिष्टः ॥

Contents : Rasna, Eranda, Amruta (Guduchi), Ugra (Vacha), Sahachara, Chavika (Chavya), Rama-

sena (Kapikacchu), Abda (Mustha), Bharangi, Dipya (Ajamoda), Ananta (Sariba), Yavani, Patha, Maruva, Krimijit (Vidanga), Sringi (Karkatakasringa), Sunthi, Bala, Murva, Tikta (Katukarohini), Samanga (Manjishta), Dwi Visha (Visha, Ativisha), Sathi (Kachora), Vara (Triphala), Pippali, Yavasooka (Yavakshara), Rakta (Rakta Chandana), Srihandaka (Sweta Chandana), Aragwadha, Katukaphala (Kataphala), Vatsa (Kutaja), Vrischira (Punarnava) Equal parts.

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Sarvanga Vata, Ekanga Vata, Swasa, Kasa, Sweda, Saitya, Tandra, Soola, Tuni, Pratuni, Kantharoga, Kampavata, Viswachi, Slipada, Amavata, Sootikaroga, Suptivata, Jihwagravata, Apatanaka, Sputhana, Vimardana, Klibata, Akshepaka, Kubja, Sopha, Atopa, Tandra, Arditia, Khudana, Hanugraha, Gridhrasi, Soola, Vata-Sleshma roga.

62. Vataraktahara Kashaya

1. वरीछिन्नरुहा क्राथो वातशोणित नाशनः ।

Contents :

1st formula : Vari (Satavari), Chinnaruha (Guduchi).

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs.

Indications : Vatarakta

2. शतावरीछिन्नरुहामलत्वकबलेक्षुकाण्डेक्षुरसम्भूताम्भः ।
कल्कस्तु यष्टीमधुकस्यमिश्रंदुनोति वाताल्प्रमथाखपित्तम् ॥

Contents :

2nd formula : Satavari, Chinnaruha (Guduchi), Amala twak (Amalaki), Bala, Ikshu kanda & Ikshu rasa.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Yashti-madhu choorna.

Indications : Vatarakta, Raktapitta.

63. Sthoulyahara Kashaya

वरासनाग्न्ययः पत्रनिशाक्राथो मधुप्लुतः ।
द्विरदस्थूलदेहोऽपि पिबेत मासात् कृशोभवेत् ॥

Contents :

Procedure : Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Honey for one month.

Indications :

Sthoulya

64. Malasodhana Kashaya

कटुकामलकगुडूचीशुण्ठीशम्याकपल्लवैः सशिवैः ।
सिद्धं तोयं सगुडं पीतं मलशोधनं कुरुते ॥

Contents :

Katuka (Katukarohini), Amalaka, Guduchi, Sunthi, Samyaka Pallava (Aragwadha), Siva (Haritaki).

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Guda.

Actions :

Malasodhana.

65. Virechana Kashaya

पटोलमूलकैरण्डदन्तीश्रेष्ठेक्षुकम्भकैः ।
शुण्ठीगूडूचीयुक्तेश्चपूतीशम्याकपल्लवैः ॥

Contents :

Patola moola, Eranda, Danti, Sreshta (Triphala), Ikshu, Kumbha (Trivrit), Sunthi,

Guduchi, Puti (Puti Karanja), Samyaka Pallava (Aragwadha).

Procedure :

Prepare decoction by boiling the above-specified drugs and administer internally with Saindhavalavana & Guda.

Actions :

Virechaka.

66. Vatarogahara Dhanyamla

अशीति वातरोगेषु धान्याम्ल सुनिवेशयेत् ।
शुभेमूर्ते नक्षत्रे सुग्रहे कलशन्यसेत् ॥
तस्मिन्नेतांश्च सम्भारान् निक्षिपेन्मतिमानभिषक् ।
तण्डुलस्य दशप्रस्थं पृथुकस्य तथैवच ॥
कुलुत्थस्य तथा लाजा चत्वारिंशन्यसेत् पुनः ।
आदकं कंगुबीजानां कोद्रवस्य च तण्डुलान् ॥
चतुःप्रस्थं क्षिपेत्पश्चात् द्विप्रस्थं नागरस्य तु ।
कंसं दंतशठालूनां दीप्यकं कुडवाष्टकं ॥
उष्णोदकस्य द्विशतप्रस्थं क्षिप्त्वातिरोदधेत् ।
तस्य तद्वदनं बध्वा परितोर्णीं प्रवर्तयेत् ॥
आसस दिवसादेवमष्टमे दिवसेपुनः ।
धान्याम्लमस्मादाकृष्णपुनरुष्णोदकं क्षिपेत् ॥
आतुरं स्निधा सर्वागं तदातत्रावगाहयेत् ।
मात्राणं षट् सहस्राणि परमःकाल उच्यते ॥

Contents :

Tandula	-	10 prastha
Pridhuka	-	10 prastha
Kulutha	-	10 prastha
Laja	-	4 prastha
Kangubija	-	1 adhaka
Kodrava	-	4 prastha
Sunthi	-	2 prastha
Dantasatha	-	4 prastha
Dipyaka	-	8 kudava
Ushnodaka	-	200 prastha

Procedure : Prepare Dhanyamla by boiling the above-specified drugs on mild fire for 7 days as per the text.

* Avagaha Sweda with Dhanyamla for 6000 Matrakala.

Indications : Sarva Vataroga.

67. Deepaniya Peya

पिप्पलीपिप्पलीमूलचव्यचित्रकनागरैः ।

यवागूर्दीपनीयास्यात् शूलघ्नी चोपसाधिता ॥

Contents : Pippali, Pippali moola, Chavya, Chitraka, Nagara.

Procedure : Prepare Peya by boiling the above-specified drugs.

Actions : Deepana, Soolaghna.

68. Kaphapittatisarahara Peya

तालपर्णबलाबिल्वैः पृश्नपण्या च साधिता ।

दाडिमाम्ला हितापेया कफपित्तातिसारिणाम् ॥

Contents : Tala parna, Bala moola, Bilwa, Prisniparni.

Procedure : Prepare Peya by boiling the above-specified drugs as per the text. Administer with Amla Dadima Rasa.

Indications : Kapha-pittatisara.

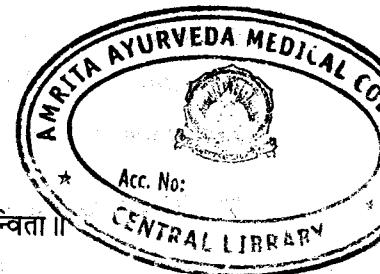
69. Raktatisarahara Peya

पयस्यर्धोदकेभागेहीवेरोत्पलनागरैः ।

पेया रक्तातिसारघ्नी पृश्नीपण्या रसान्विता ॥

Contents : Aja Paya - 1 part
Udaka - $\frac{1}{2}$ part

Hribera, Utpala, Nagarā (Sunthi), Prisniparni.

Procedure : Prepare Peya by boiling the above- specified drugs.

Indications : Raktatisara.

70. Mutrakricchrahara Phanita

श्वदंष्ट्रा कण्टकारीभ्यां मूत्रकृच्छ्रे सफाणितम् ।

Contents : Swadamshtra (Gokshura), Kantakari.

Procedure : Prepare Kashaya or Phanita by boiling the above- specified drugs.

Indications : Mutrakricchra

71. Krimihara Yavagu

विङ्गपिप्पलीमूलशिगुभिर्मिर्चेन च ।

तक्रसिद्धा यवागूस्यात् कृमिञ्ची ससुवर्चिका ॥

Contents : Vidanga, Pippali moola, Sigru, Maricha

Procedure : Prepare Yavagu with the above- specified drugs by processing with Takra and administer internally with Souvarchalavana.

Indications : Krimiroga

72. Kasa Swasa hara Yavagu

दशमूल शृतापेया कासश्वास रुजापहा ।

Contents : Dasamoola (Brihat & Laghu Panchamoola).

Procedure : Prepare Yavagu with the above- specified drugs.

Indications : Kasa, Swasa.

73. Vrishya Yavagu

ताप्रचूडरसे सिद्धा स्रोतोमार्गरुजापहा ।

समाष्विदला वृष्णा घृतक्षीरोपसाधिता ॥

Contents : Tamrachudarasa (Kukkuta Mamsarasa), Masha.

Procedure : Prepare Yavagu with the above- specified drugs and administer internally with Ghrita & Ksheera. .

Indications : Vrishya, Srotomarga Rujahara.

74. Somarogahara Ksheera

धात्रीफलस्य स्वरसेन रम्भाफलं मधूदं ससितं पिबेद्वा ।

सितामधूदं मधुकं विदारीं माषं च दुग्धैस्सह सोमरोगे ॥

धात्रीमाषद्विदथर्भांगी साधिताम्बु सितायुतं ।

सोमरोगे विदारीक्षुमाषयष्टीशृताम्बुवा ॥

Contents :

1st formula : Dhatri (Amalaki) rasa, Rambha (Kadali) phala Swarasa.

Procedure : To be taken with Honey & Sugar

Indications : Somaroga

Contents :

2nd formula : Madhuka (Yashtimadhu), Vidari, Masha

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with Milk, Sugar & Honey.

Indications : Somaroga.

Contents :

3rd formula : Dhatri (Amalaki), Masha, Dwi Darbha (2 types of Darbha).

Procedure : Prepare Kashaya with the above- specified drugs and administer internally with Sugar.

Indications : Somaroga.

Contents :

4th formula : Vidari, Ikshu, Masha, Yashti.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Somaroga.

75. Santatadi Jwarahara Kashaya

गुदूचीरोहिणीक्राथः सितामधुसमन्वितः।
सन्तातादिष्वरं हन्यात् विशेषाद्रात्रिसम्भवः॥

Contents : Guduchi, Rohini (Katukarohini).

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs and administer internally with Honey & Sugar

Indications : Santatadi Vishama Jwara. Especially useful in evening raise of temperature.

II. GHRITA PRAKARANA

- In general for the preparation of Ghrita 3 essential components are required viz.
 - ♣ Kalka (Paste)
 - ♣ Sneha (Ghrita)
 - ♣ Drava (Kashaya / Swarasa / Ksheera etc)
- Generally unless otherwise mentioned in the text if Kalka is one part by weight, Ghrita should be 4 parts and Drava Dravya should be 16 parts.
- Kalka and Drava Dravyas are mixed initially and then the sneha is added. It is boiled and stirred well continuously, so that the Kalka is not allowed to adhere to the vessel.
- When all Drava Dravyas have evaporated the Kalka is taken out and tested from time to time to know the condition of Paka such as Mridu Paka, Madhyama Paka or Khara Paka.
- In Mridu paka, Kalka is waxy and when rolled between the fingers, rolls like lac without sticking. In Madhyama Paka, Kalka is harder and when put on fire burns without any cracking noise. A further degree of heating leads to Khara Paka. Any further boiling leads to Dagdha Paka and the Sneha becomes useless for therapeutic uses.
- Mridu Paka is used for Nasya, Madhyama Paka is used for Pana, Vasti and Khara Paka is indicated only for Abhyanga.
- The Ghrita will generally solidify when cooled. It

will have the color, odour and taste of the drugs included in the formulation.

- Ghritas are preserved in a glass or plastic containers.
- Ghrita preparations retain their potency for about 16 months.
- Generally warm water or warm milk is used as Anupana, when not specified.

1. Tiktaka Ghrita

पटोलनिम्बकटुकदार्वीपाठादुरालभाः ।
पर्पटः त्रायामाणां च पलांशम् पाचयेदपाम् ॥
द्विआढकेष्टांशशेषेण तेन कर्षेऽन्मितैस्तथा ।
त्रायन्तीमुस्ताभूनिम्बकलिंगकणचन्दनैः ॥
सर्पिषो द्वादशपलं पचेत्तिक्तकं जयेत् ।
पित्तकुष्ठपरीसर्पिटिकादाहरुभ्रमान् ॥
कंडु पाण्डिवामयान् गण्डदुष्टनाडीब्रणापचीः ।
विस्फोटविद्रधीगुल्मशोफोन्मादमदानपि ॥
हद्रोगतिमिरव्यंगग्रहणीश्वित्रकामलाः ।
भगंदरमपस्मारमुदरं प्रदरं गरम् ॥
अर्शोऽस्त्रपित्तमन्यांश्च सुकृच्छान् पित्तजान गदान् ।

Contents :

Kalka Dravya : Trayanthi, Mustha, Bhunimba, Kalinga (Indra-yava), Kana (Pippali), Chandana

Sneha Dravya : Sarpi (Ghrita) - 12 pala.

Drava Dravya : Patola - 1 pala

Nimba - 1 pala

Katuka - 1 pala

Darvi - 1 pala

Patha - 1 pala

Duralabha - 1 pala

Parpata	-	1 pala
Trayamana	-	1 pala
&		
Jala	-	2 adhaka
Prepare Ashtamamsa Kashaya.		

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Pitta pradhana Kushta, Visarpa, Pitika, Daha, Ruk, Bhrama, Kandu, Pandu, Galaganda, Dushta Nadivrana, Apachi, Visphota, Vidradhi, Gulma, Sopha, Unmada, Mada, Hridroga, Timira, Vyanga, Grahani, Switra, Kamala, Bhangandhara, Apasmara, Udara, Pradara, Arshas, Rakta pitta, Mutrakricchra, Pittaja roga.

2. Mahatiktaka Ghrita

सप्तच्छदः पर्पटकः शम्याकः कटुका वचा ।
त्रिफला पद्मकम् पाठा रजन्यौ सारिवे कणे ॥
निम्बचन्दनयष्ट्याळविशालेन्द्रयवामृताः ।
किराततिक्तक सेव्यं वृषो मूर्वा शतावरी ॥
पटोलातिविषामुस्तात्रायन्तीधन्वयासकैः ।
तैर्जलेऽष्टगुणे सर्पिः द्विगुण आमलकीरसम् ॥
सिद्धं तिक्तान्महातिक्तं गणैरभ्यधिकम् मतम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Saptaparni, Parpataka, Sampaka (Aragwadha), Katuka, Vacha, Triphala, Padmaka, Patha, Rajanyou (Haridra & Daruharidra) Saribe (2 types of Sariba), Kanne (Pippali & Gajapippali), Nimba, Chandana, Yashtyahwa (Yash-timadhu), Visala (Indrayana moola), Indrayava, Amruta (Guduchi), Kiratatikta, Sevya (Usira),

Vrisha (Vasa), Murva, Satvari, Patola, Ativisha, Mustha, Trayanthi, Dhanvayasa.

Sneha Dravya : Suddha Ghrita

<i>Drava Dravya</i> :	Jala	-	8 parts
	Amalaki rasa	-	2 parts

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

- Therapeutically Mahatiktaka Ghrita is superior to Tiktaka Ghrita.
- In the manufacture of Mahatiktaka Ghrita there is no necessity of preparing Kashaya as water & Amalaki rasa are directly mixed with Ghrita.

3. Panchatiktakaguggulu Ghrita

निम्बामृतावृष्पटोलनिदिग्धकानाम् ।
भागान् पृथक् दश पलान् विपचेत् घटेऽपाम् ॥
अष्टांशशेषितरसेन् पुनश्च तेन ।
प्रस्थं घृतस्य विपचेत् पिचुभागकल्कैः ॥
पाठाविडंगसुरदारुगजोपकुल्या ।
द्विक्षरनागरनिशामिशिच्व्यक्तौः ॥
तेजोवतीमरिचवत्सकदीप्यकाग्नि ।
रोहिण्यरुष्करवचाकणमूलयुक्तैः ॥
मंजिष्ठातिविषया विषयायवान्या ।
संशुद्धगुणगुलुपलैरपि पंचसंख्यै ॥
तत् सेवितम् विधमति प्रबलं समीरं ।
सम्भ्यस्थिमज्जागत मध्यथ कुष्मीदुक् ॥
नाडीत्रिणार्बुद्भगंदरगंडमाला ।
जत्रूर्ध्वसर्वगदगुल्मगुदोत्थमेहान् ॥

यक्षमारुचिश्वसनपीनसकासशोफ ।
हत्पाण्डुरोगमदविद्राधिवातरक्तम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Patha, Vidanga, Suradaru, Gajopakulya (Gajapippali), Dwikshara (Sarjakshara, Yavakshara), Nagar, Nisa, Misi, Chavya, Kushta, Tejovathi, Maricha, Vatsaka, Dipyaka, Agni (Chitraka), Rohini (Katukarohini), Arushkara (Bhallataka), Vacha, Kanamoola (Pippali moola), Manjishta, Ativisha, Visha, Yavani 1 - 1 part each & Suddha Guggulu – 5 parts.

<i>Sneha Dravya</i> :	Ghrita	- 1 prastha
<i>Drava Dravya</i> :	Nimba	- 10 pala
	Amruta	- 10 pala
	Vrisha (Vasa)	- 10 pala
	Patola	- 10 pala
	Nidigdhika (Kantakari) &	- 10 pala
	Jala	- 8 parts

Prepare Ashtamamsa Kashaya

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Vataroga, Sandhi vata, Asthigata Vata, Majjagata Vata, Kushta, Nadivrana, Arbuda, Bhagandhara, Gandamala, Urdwajatrugataroga, Gulma, Gudaroga, Prameha, Yakshma, Aruchi, Swasa, Pinasa, Kasa, Hridroga, Panduroga, Mada, Vidradhi, Vatarakta.

- This is the best formulation for Vataroga.
- Guggulu will become more potent when combined with Ghrita and acts as Tridoshasaka, Vrana Shodhaka and Ropaka.

4. Indukantha Ghrita

पूतीकदारुदशमूल कषायसिद्धं
सक्षीर षट्पलयुतं घृतम् इन्दुकान्तम्।
वातामयक्षयमहोदरगुल्मशूल
निम्नोन्नतज्वरहरं बलवर्धनंच॥

Contents :

Kalka Dravya : Shatpala Kalka i.e. Pippali, Pippali moola, Chavya, Chitraka, Nagara & Saindhavalavana or Yavakshara.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Putika (Puti Karanja)
Daru (Devadaru)
Dasamoola Kashaya
&
Ksheera

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Vataroga, Kshaya, Mahodara, Gulma, Shoola, Nimnonnata Jwara (Recurrent fever), Balya.

5. Sukumara Ghrita

पचेत् पुनर्नवातुलाम् तथा दशपलाः पृथक्।
दशमूलपयस्याश्वग-धैरण्डशतावरीः॥
द्विदर्भशरकासेक्षुमूलपोटगलान्विताः।
वहेपामष्टभागस्थे तत्र त्रिंशत्पलंगुडात्॥
प्रस्थमेरण्डतैलस्य द्वेघृतात् पयसस्तथा।
आवपेद द्विपलांशंच कृष्णा तन्मूलसैन्धवम्॥
यष्टीमधुकमृद्धिकायवानीनागराणि च।

तत् सिद्धं सुकुमाराख्यां सुकुमारं रसायनम्॥
वातातपाध्वयानादि परिहार्येष्वयन्त्रणम्।
प्रयोज्यं सुकुमाराणां ईश्वराणां सुखात्मनाम्॥
नृणां स्त्रीवृद्धभतृणां अलक्ष्मीकलिनाशनम्।
सर्वकालोपयोगेन कान्तिलावण्यपुष्टिदम्॥
वृद्धिविद्रधिगुल्मार्शो योनिरोगानिलार्तिषु।
शोफोदरखुड्लीहाविडविबन्धेषुचोत्तमम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Krishna (Pippali), Pippali moola, Saindhava, Yashtimadhu, Mridwika (Draksha), Yavani, Nagara (Sunthi) - 2 pala each
& Guda - 30 pala.

Sneha Dravya : Ghrita - 2 prastha
Eranda Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Punarnava - 1 Tulaa
Dasamoola - 10 pala each
Aragwadha, Eranda, Satavari, Dwidarbha (2 types of Darbha), Sara, Kasa, Ikshu moola, Potagala (Mundi) - 10 pala each
Jala - 4 drona

* Prepare Ashtamamsa Kashaya Above Kashaya

+

Ksheera - 2 prastha.

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Vrishya, Vajeekara, Kanthi, Lavanya and Pushti dayaka, Vriddhi, Vidradhi, Gulma, Arshas, Yoniroga, Vataroga, Pida, Sopha, Udara roga, Pleeha, Vibandha.

- Avoid Adhwagamana, Vahanayana and also exposing to Sun & Air.

6. Ikshu Doorvadi Ghrita

इक्षुदूर्वामृताधात्रीश्वदंष्ट्रास्वस्तिकोद्भवे ।
स्वरसे नारिकेलाम्बु पयोयुक्तैस्सुकल्पितैः ॥
चातुर्जातपयोवृक्षमुकुलाम्बुपयोधरैः ।
सारिवोशीरयष्ट्यह्निस्तोपलहिमामयैः ॥
सिद्धघृतं नवं सम्यक रक्तपित्तहरं परम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Chaturjata, Payovriksha Mukula (Pancha Ksheeri Vriksha sringa), Ambu (Mustha), Payodhara (Balaka), Sariba, Usira, Yashtyahwa, Sitopala (Sugar), Hima (Chandana), Amaya (Sweta Kushtha)

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Ikshu, Durva, Amruta, Dhatri, Swadamshtra, Swasthika (Jala Changeri) Swarasa Narikelambu (Coconut water) & Ksheera

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravas taken in the specified quantity.

Indications : Rakta pitta

7. Dhatoryadi Ghrita

धात्रीविदारीक्षुशतावरीणां कूब्धाण्डकानाम् स्वरसेषु सर्पिः ।
क्षीरेण सार्धं विपचेत्सुपिष्ठैः मृद्धीकयष्ट्यह्निचन्दनैश्च ॥
एतत् सुसिद्धं सितया विमिश्रं निवारयेत् शीघ्रमस्थग्दराणि ।
पाण्डवामये पित्तकृते हितंस्यात् पैतेच गुल्मेऽस्थि विनिस्सृतौच ॥
वन्ध्या च पीत्वा लभते च गर्भं शीघ्रं निहन्यादपि वातरक्तम् ।
अन्याश्च पित्तप्रभवान् विकारान् मूच्छामिदोन्मादमदात्ययादीन् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Mridwika (Draksha), Yashtyahwa, Chandana.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Dhatri (Amalaki), Vidari, Ikshu, Satavari, Kushmanda Swarasa - 1 part
&
Ksheera - $\frac{1}{2}$ part.

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravas taken in the specified quantity and administer internally with Sugar.

Actions & Indications :

Asrigdara, Pittaja Pandu, Pittaja Gulma, Somaroga, Vatarakta, Pitta vikara, Murcha, Mada, Unmada, Madatyaya and also acts as Garbhasthapaka in Vandhya.

8. Varahyadi Ghrita

वाराहाः कन्द तोये घृतमृतसमं ।
सेव्यमानं विपक्तं नारीजह्नात् सुघोरम् ॥
हुतवहसदृशं व्याधिमस्थ्युद्भवं वा ।
द्राक्षामाषाश्वगंधा कदलीफलयुतं ॥
वेणु नेत्रेण युक्तं देवेन स्वर्गं भर्त्रा ।
विहितमनुपमम् स्वर्गसीमन्तीनाम् ॥

Procedure :

Varahikanda Siddha Ghrita should be taken with Draksha, Masha, Aswagandha, Kadalphala and Vamsalochana.

Indications :

Sarva Streeroga and Asthi roga.

9. Modaka Twagadi Ghrita

मोदकत्वम्बलामूलातालनिर्गुणिडका जपाः ।
विपचेद् पादशिष्टेन तेन प्रस्थंघृतं पचेत् ॥

कुहल्याश्च जपापुष्याद् रसेन पयसायुतम्।
 अश्वगन्धावरीकृष्णामृद्धीकायष्टिचन्दनैः॥
 सितातृट्टअद्रिजयुतैः कल्कैरतैश्च साधयेत्।
 असूदरं निहन्यात् तद् अस्थिस्त्रावंच दारुणम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Aswagandha, Vari (Satavari), Krishna (Pippali), Mridwika (Draksha), Yashti, Chandana, Sita (Sugar), Trit (Ela), Adrija (Shilajatu)

Sneha Dravya : Ghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Modaka twak, Bala moola, Tala, Nirgundi & Japa (Chaturdhamsa) Kashaya

+
Kuhalya (Supari Pushpa)

Japa Pushpa Swarasa

&

Ksheera

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Asrigdara, Daruna Asthi Srava (Somaroga)

10. Varahyadi Ghrita (ii)

वाराहीकन्दखिरजम्बूमोदकवल्कलात्।
 तुलां पचेत् स बलात् क्षुण्णात् कुम्भेऽम्भसः पुनः॥
 पादशिष्टे कषायेऽस्मिन् घृत प्रस्थं विपाचयेत्।
 सुनिष्णणशतावर्यास्तोयं क्षीरं च निक्षिपेत्॥
 कपित्थफलिनीधान्यधन्वयासकशेरुकम्।
 पाठफलत्रयाग्रास्थि शिलोदभेद रसांजनम्॥
 खर्जूरं कटफलं शुण्ठी मृद्धीका रक्तचन्दनं।

अम्बष्टका मोचरसम् समंगा पद्मकेसरम्॥
 कट्वंगवत्सकानन्ताधातकीमधुकांजनम्।
 दाडिमातिविषा मुस्ता लोध्रं बिल्वं सौरिकम्॥
 पिप्पलीमश्वगन्धां च सारिवोशीरपुण्ड्रकान्।
 तत् सिद्धं सितयोपेतं मधुमात्रासमन्वितम्॥
 सर्पिर्जयेद् योनिरोगं पानवस्त्यादि योजितम्।

Contents :

Kalka Dravya : Kapitha, Phalini (Priyala), Dhanyaka, Dhanavaya, Kasaeruka, Patha, Phalatraya (Triphala), Amrasthi, Silodbheda (Pashanabhesha), Rasanjana, Kharjura, Katphala, Sunthi, Mridwika, Raktachandana, Ambashtaka, Mocharasa, Samanga (Manjishta), Padmakesara, Katwanga, Vatsaka (Kutaja), Ananta, Dhataki, Madhooka, Anjana (Rasanjana), Dadima, Ativisha, Mustha, Lodhra, Bilwa, Gairika, Pippali, Aswagandha, Sariba, Usira, Prapoundarika.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Varahikanda - 20 pala
 Khadira - 20 pala
 Jambu - 20 pala
 Modaka valka (Amra twak) - 20 pala
 Chaturdhamsa Kashaya of the above drugs

+

Sunishanna (Jala Changeri)

Kushmanda Swarasa

&

Ksheera

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer internally with Sugar and Honey.

Indications : Yoniroga

- This Ghrita is used as internal administration and also for conducting Vasti karma.

11. Vrisha Ghrita (i)

समूल पत्रांकुर पल्लवस्य वृषस्य सिद्धंस्वरसे विपक्तं ।
तत् पुष्ट कल्कं घृतमाशुहन्यात् समाक्षिकम् श्वासमशेष कासम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vasa Pushpa.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Vasa moola, Vasa Patra, Vasa Pallava Swarasa

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer internally with Honey.

Indications : Swasa, Kasa.

12. Vrisha Ghrita (ii)

समूल मस्तकम् क्षुण्णम् वृषमष्टगुणेऽभसि ।
पक्तवाष्टांशावशेषेण घृतम् तेन विपाचयेत् ॥
तत्पुष्ट कल्कं तच्छीतं सक्षौद्रम् पित्तशोणितम् ॥
पित्तशुगुल्मज्वरश्वासकासहद्रोगकामिलाम् ॥
तिमिर भ्रम विसर्प स्वरसादांश्च नाशयेत् ।

Contents :

Kalka Dravya : Vasa Pushpa.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Samoola mastaka = Vasa Panchanga - 1 part

Jala - 8 parts.

- Prepare Ashtamamsa Kashaya

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer internally with Honey.

Indications : Raktapitta, Pittaja Gulma, Jwara, Swasa, Kasa, Hridroga, Kamala, Timira, Bhrama, Visarpa, Swarasada.

13. Nurgundyadi Ghrita

निर्गुण्डीपत्रनिर्यासे साधितं कासजित् घृतम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Nirgundi Moola or Pushpa.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Nirgundi Patra Swarasa

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kasa.

14. Dasanga Ghrita

चिरिबिल्वविडंगवन्हिंसा

त्रिफलाभ्योषसमन्विते कषाये ।

अमृतावृषकप्टकारिकानाम्

विपचेत् सर्पिरनुत्तमम् दशांगम् ॥

क्षयगुल्मारूचिशूलकासहिका

गुदजानां च विनाशनम् प्रधानम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Amruta (Guduchi), Vrisha (Vasa), Kantakari,

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Chirubilwa, Vidanga, Vahni (Chitramoola), Himsra, Triphala, Vyosha (Trikatu)—Kashaya

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kshaya, Gulma, Aruchi, Soola, Kasa, Hicca, Arshas.

15. Sasa Vasadi Ghrita

शशवासारसक्षीरे पृथगाढ़कसमिते ।
दारुवेलाश्वगंधाब्दहरिद्राजीवकर्षभौ ॥
मधूलिकाकणारास्नाशृंगभाईगी सगोस्तना: ।
काकोली क्षीरकाकोली नागरम् मधुकं सिता ॥
पृश्निपर्णी माषपर्णी पिष्टः प्रस्थं घृतात् पचेत् ।
घृतं तच्छ शशवासाख्यं क्षयकासज्जरापहम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Daru (Devadaru), Vella (Vidanga), Aswagandha, Abda (Mustha), Haridra, Jivaka, Rishabhaka, Madhulika, Kana, Rasna, Sringabhadra, (Karkatakasringa), Bharangi, Draksha, Kakoli, Kshira Kakoli, Nagar, Madhuka, Sita (Sugar), Prisniparni, Mashaparni.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Sasa (Rabbit) Mamsarasa - 1 adhaka

Vasa Swarasa - 1 adhaka

Goksheera - 1 adhaka

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kshaya, Kasa, Jwara.

16. Kakamachyadi Ghrita

काकमाचीदलरसे यष्टीकल्कं प्रसाधितं ।
तैलं घृतं वा पानेन स्वरसादहरं परम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashti Kalka - 1 pala.

Sneha Dravya : Taila or Ghrita - 4 pala

Drava Dravya : Kakamachi dala Swarasa - 1 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Swarabhanga.

17. Lasuna Ghrita

तुलां लशुनकन्दानाम् दशमूलम् हरीतकीम् ।

दारूपूतीकटुस्पर्शपाठेन्द्रयवग्रन्थिकान् ॥

कपोतवंगेन्द्रवल्लीवनसूरणकन्दकम् ।

दशसंख्यापलानेतान निष्काश्यच तथाढ़कम् ॥

विपाचयेतत्सु पिष्टैस्तु कल्कैरर्थं पलोन्मितैः ।

पंचकोलकविश्वैलजीरकाजाजिसैन्धवैः ॥

पाठाहिंग्वात्मगुसाभिः त्रिफलामधुकेक्षुभिः ।

चतुर्गुणेन तक्रेण क्षीरेण द्विगुणेन च ॥

निशावैकुण्ठचांगेरी स्वरसेन भिषग्वरः ।

तत्पीतमात्रं दुर्नामिगुल्मशूलहरं परम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Panchakola, Viswa, Ela, Jeeraka, Ajaji, Saindhava, Patha, Hingu, Atmagupta, Triphala, Madhuka - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 adhaka

Drava Dravya : Lasuna Kanda - 1 Tulaa (100 pala)

Dasamoola, Haritaki, Daru, Puti, Katusparsa (Yavasa), Patha, Indrayava, Grandhika (Pippali moola), Kapotapanka, Indravalli, Vana Sooranakanda - 10 pala each

- Add 8 times water and reduced to $\frac{1}{4}$ th by boiling and prepare Kashaya.

+

Gotakra	-	4 adhaka
Goksheera	-	1 adhaka
Nisa (Haridra) Swarasa	-	2 adhaka
Vaikuntha (Tulasi) Swarasa	-	2 adhaka
Changeri Swarasa	-	2 adhaka

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Arshas, Gulma, Soola.

18. Darvi Baladi Ghrita

दार्वीबलागोक्षुरपृश्निपर्णी
मयूरिका कौटज्वल्कलैश्च ।
क्षीरप्रवालं च तथा कटिल्लं
उत्क्त्वाथ्य तोयेष्टमशेषितेस्मिन् ॥
घृतं पचेत् क्षीरयुतं सुषिष्टं
कल्कैरिमैश्चन्दनदीप्यकुड्हैः ।
अभीरु यष्टीजलं पंचकोलैः
श्यामास्थिराश्रीफलदारूविश्वैः ॥
काशमर्यतिक्तांजनतोयदैश्च
व्याघ्रीपयस्यातिविषालवंगैः ।
चांगेरिकायाश्च रसेन मिश्रणं
त्रायन्तिकायाश्च सुसिद्धमेतत् ॥
निषेव्यमाणम् विधिवत् विहन्यात्
गुदांकुरान् रक्तभवान् क्षणेन ।

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Dipyaka (Ajamoda), Kushta, Abhiru (Satavari), Yashti, Jala (Balaka), Panchakola,

Shyama, Sthira (Saliparni), Sraphala (Bilwa), Daru (Devadaru), Viswa (Sunthi), Kasamarya, Tikta (Katukarohini), Anjana (Rasanjana), Toyada (Mustha), Vyaghri (Kantakari), Payasya (Vidari), Ativisha, Lavanga - 1 tola each

Sneha Dravya : Goghrita

1 adhaka

Drava Dravya : Darvi (Daruharidra), Bala, Gokshura, Prisniparni, Mayurika (Apamarga), Kutaja valkala, Ksheeri Pallava (Tender leaves of Ksheeri vriksha), Kathillaka (Punarnava) Ashtamamsa Kashaya

+ Ksheera + Changeri Swrasa - 1 adhaka

+

Trayantika Swarasa

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Raktarshas.

19. Patha Karanjadi Ghrita(i)

पाठाकरंजयुग्माग्निशरपुंखौषधाम्बुदम् ।
चिंचामूलं प्रवालस्य कौटजस्य च वल्कलं ॥
कृष्णामूलं यवासं च क्राथयित्वा तु तदरसे ।
घृतमार्द्रकचांगेरीसतक्रपयोन्वितम् ॥
सिद्धं कल्कैरिमैयष्टीभाईकीकटवंगवत्सकैः ।
हिंगुप्रतिविषाव्योषबलाबिल्वसुरद्गुमैः ॥
एलालवंगमृद्धीकादीप्यसिन्धूत्थजीरकैः ।
कोलचन्दनधान्यैश्च सर्वांतीसारनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vatsaka (Kutaja Twak), Yashti, Bharangi, Katwanga (Syonaka), Vatsaka (Bija / Indrayava),

Hingu, Prativisha, Vyosha (Trikatu), Bala, Bilwa, Suradruma, Ela, Lavanga, Mridwika, Dipyaka, Sindhuttha, Jeeraka, Kola, Chandana, Dhanyaka

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Patha, Karanja yugma, Agni (Chitraka), Sarapunkha, Oushadha (Sunthi), Ambuda (Mustha), Chincha moola, Chincha Pallava, Kutaja valkala, Krishna moola (Pippali moola), Yavasa Kashaya

+

Ardraka Swrasa

Changeri Swrasa

+

Takra & Ksheera

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Atisara.

20. Patha Karanjadi Ghrita(ii)

पाठाचव्यकरंजयुग्मशरपुंखाग्न्यब्दशुण्ठीरसैः ।
सिद्धं सैन्धवपचंकोलकविषाद्विक्षारहिंवादिभिः ॥
साजाजीद्वयदीप्यकै घृतमजादध्नारसेनार्द्रकात् ।
चांगेर्याश्च रसेन वन्हिजननम् गुलमग्रहण्यतकम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Saindhava, Panchakola, Visha (Ativisha), Dwikshara (Sarjakshara & Yavakshara), Hingu, Ajaji dwaya (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Dipyaka (Ajamoda) - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Patha, Chavya, Karanja yugma (Karanja & Puti Karanja), Sarapunkha, Agni (Chitraka), Abda (Mustha), SunthiÖ Kashaya

+

Aja dadhi

Ardraka Swrasa

Changeri Swrasa

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications : Agni Deepaka, Gulma, Grahani.

21. Vastyamayantaka Ghrita

दार्वीमधूकमत्स्याक्षिपद्यपाषाणभेदकैः ।
बृहत्यंशुमतीद्विद्विरिवेक्षुकशेरूपैः ॥
कपोतपंगेक्षुरकम् वसुकम् शिग्यु वालकम् ।
वाराहि बरूणं द्राक्षा भद्रा यष्टी पलंकषा ॥
पृथक त्रिपलिकम् क्षुण्णं सर्वतुल्यं तु गोक्षुरम् ।
द्रोणेऽपां विपचेत् तत्र पादशिष्टे परिस्तुते ॥
प्रक्षिप्य सर्पिषः प्रस्थं दत्वा क्षीरं वरीरसं ।
धात्री बिष्वरसं चापि नारिकेलोदकम् तथा ॥
कूष्माण्डोर्वारूकजलम् स्नेह द्विगुणितम् पृथक् ।
द्रव्यैस्सुपिष्टै संयुक्तं एतन्मृद्वाग्निनापचेत ॥
परूषकोत्पलत्रुटिमधूकहिमदारूभिः ।
त्रिफलापिष्टलीकौन्तीशृग्वेरैस्सैन्धवैः ॥
हस्तिपिपल्यपामार्गमंजिष्ठापद्यकेसरैः ।
मुस्ता कुस्तुम्वरी लोप्र हयगन्धा पुनर्नवैः ॥
स्वयंगुप्तेक्षुर पलैः वार्धपत्रक शृंगिभिः ।
शिलाजवर्धपलैः सिद्धं तत् सेवितम् घृतम् ॥
मूत्रकृच्छ्राणि सर्वाणि शर्कराम् अश्मरीमपि ।

पानवस्त्यादिभिर्युक्तौ नाशयेनात्र संशयः ॥
 वातपित्तसमुत्पन्नान् सर्वान् वस्तिगतान् गदान् ।
 प्रमेहेण सह क्षिप्रम् अपावर्तयते ध्रुवम् ॥
 वस्त्यामयान्तकम् नामदेव देवेन् भाषितम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Parushaka, Utpala, Triti, Madhooka, Hima, Daru, Triphala, Pippali, Kounthi (Renuka), Sringavera, Saindhava, Hastipiplai, Apamarga, Manjishta, Padmakesara, Mustha, Kusthumburu, Lodhra, Hayagandha, Punarnava, Swayamgupta, Ikshuru, Pardhapatraka, Sringi, Shilajatu - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Darvi, Madhooka, Matsyakshi, Padma, Pashanabhedha, Brihatyamsumati Dwandwa (Brihati, Kantakari, Saliparni, Prisniparni), Sariba, Ikshu, Kaseruka, Kapotavanga, Ikshuraka, Vasuka (Malayali drug), Sigru, Valaka, Varahi, Varuna, Draksha, Bhadra (Bhadra Mustha), Yashti, Palamkasha - 3 pala each

+

Gokshura equal qty. to the above drugs. Add water 1 Drona and boil till it reduces to $\frac{1}{4}$ th.

+

Goksheera	-	2 prastha
Satavari Swarasa	-	2 prastha
Dhatri Swarasa	-	2 prastha
Bimbi Swarasa	-	2 prastha
Narikelodaka	-	2 prastha
Kushmanda Swarasa	-	2 prastha
Urvaruka Swarasa	-	2 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

All types of Mutrakricchra, Sarkara, Ashmari, Vata Pittaja Sarva Vastioga, Prameha.

22. Trikantaka Ghrita

क्राथो त्रैकण्टकैला गिरिजाभेद यष्टीवरीणाम् ।
 दर्भद्राक्षाम्बुशौण्डीवसुकवसिरकाशेक्षुमत्स्याक्षिकाणाम् ॥
 कल्कै सिद्धं सदुगंधं हरति घृतमिदं सेवितं मूत्रदोषान् ।
 मेहान्तकृच्छाणि सर्वाण्यनिलमपि तथा शर्करामश्मरी च ॥

Contents :

Kalka Dravya : Darbha, Draksha, Ambu (Mustha), Soundi (Pippali moola), Vasuka, Vasira (Apamarga), Kasa, Ikshu, Matsyaksha - 1 pala each.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Trikantaka (Gokshura), Ela, Girijatu (Shilajatu), Girijabherda (Pashanabherda), Yashti, Vari (Satavari),

- Prepare Kashaya by adding 8 times water and reduced it to $\frac{1}{4}$ th by boiling.

+

Goksheera**Procedure :**

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Mutra vikara, Prameha, Mutrakricchra, Vataroga, Sarkara, Ashmari.

23. Satavaryadi Ghrita

शतावर्या: श्वदंष्ट्रायाः स्वरसस्याढङ्कं पृथक् ।
 घृतं प्रस्थद्वयं क्षीरे द्विगुणे विपचेदिमैः ॥

विदारीचन्दनतुगामृद्धीकामधुयष्टिभिः ।
 कशेरुकेवरुबीजं तुट्यद्रिजकणोत्पलैः ॥
 पद्मापत्तूरमुसौश्च काकोल्यादिगणेन च ।
 सिद्धं सु शीतले तस्मिन् घृतार्धं मधु निक्षिपेत् ॥
 मध्वर्धं शर्कराचूर्णं क्षिस्वोन्माध्यं निधापयेत् ।
 निहन्ति मूत्रकृच्छ्राणि मूत्रदोषांश्च शर्कराम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vidari, Chandana, Tuga (Vamsalochana), Mridwika (Draksha), Madhuyashti, Kaseruka, Ervaru Bija, Triti (Ela), Adrija (Shilajatu), Kana (Pippali), Utpala, Padma, Pattura, Mustha, Kakolyadi gana Dravya.

<i>Sneha Dravya</i> : Ghrita	-	2 prastha
<i>Drava Dravya</i> : Satavari Swarasa	-	1 adhaka
Swadamshtra Swarasa	-	1 adhaka

Goksheera - 4 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

- After the preparation of Ghrita adds Honey half of the quantity to Ghrita and also $\frac{1}{4}$ qty. of Sugar and then preserve.

Indications : Mutrakricchra, Mutra dosha, Sarkara.

24. Akulyadi Ghrita

आकुलीबीजकतकपारंतीमूलरात्रिभिः ।
 मेहरिमूलामलकभद्रकिंशुकवल्कलैः ॥
 बृश्विवांशुमतीदुद्धगोक्षुरैः क्रथिते जले ।
 सिद्धं सुदुर्धं तु घृतं शतावर्याञ्चकल्कवत् ॥
 शर्करासहितं चैतत् सेवनामेहनाशनम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Satavari

Sneha Dravya : Ghrita - 1 part

Drava Dravya : Akuli bija (Kasamarda), Kataka, Paranti (Ixora coccinna Linn.), Ratri (Haridra), Mehari moola (Saptarangi), Amalaka, Bhadra (Devadar), Kimsuka valkala, Vrischivamsumati Dwandwa (Sweta Punarnava, Rakta Punarnava, Saliparni, Prisniparni), Gokshura—Kashaya - 1 part

Goksheera - 2 parts

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : All types of Prameha.

25. Dhanvantari Ghrita

दशमूलमशठीदन्तीसुराह्वाद्विपुनर्नवम् ।
 मूलम् स्नुद्धक्योः पथ्या भूकदम्बमरुष्करम् ॥
 करंजवरुणान्मूलम् पिपल्याः पौष्करं च यत् ।
 पृथक् दशपलं प्रस्थान् यवकोलकुलुत्थतः ॥
 सर्वाष्टुगुणिते तोये विपचेत् पादवर्तिना ।
 तेन द्विपिण्डीचव्यवचानिचुलरौहिषैः ॥
 त्रिवृत् विडंगं कंपिलं भार्द्गी विश्वैश्च साधयेत् ।
 घृतं प्रस्थं जयेत् सर्वान् प्रमेहान् पिटकाचितान् ॥
 पाण्डुविद्रधिगुल्मार्शोशोषशोफगरोदरान् ।
 श्वासं कासं कृमिं वृद्धिं प्लीहानं वातशोणितं ॥
 कुष्ठोन्मादावपस्मारं धान्वन्तरमिदं घृतम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Dwe Pippali (Pippali & Gajapippali), Chavya, Vacha, Nichula (Bhukadamba), Rohisha (Trina

Sahasrayogam

visesha), Trivrit, Vidanga, Kampilla, Bharangi, Viswa (Sunthi)	-	1 pala each.
Sneha Dravya : Goghrita	-	1 prastha
Drava Dravya : Dasamoola, Sathi, Danti, Surahwa (Devadaru), Dwi Punarnava (Sweta & Rakta), Snuhi moola, Arka moola, Pathya (Haritaki), Bhukadamba, Arushkara (Bhallataka), Karanja, Varunamoola, Pippali, Pushkara moola	-	10 pala each
Yava, Kola, Kuluttha	-	1 prastha each
• Prepare Kashaya by adding 8 times water and reduced it to $\frac{1}{4}$ th by boiling.		

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Prameha Pitika, Pandu, Vidradhi, Gulma, Arshas, Sosha, Sophra, Garavisha, Udara roga, Swasa, Kasa, Krimi, Vriddhi, Pleeha, Vatarakta, Kushtha, Unmada, Apasmara.

26. Parpanadi Ghrita

पर्पणसोनमुण्डाशक्रलतायक्षद्वृक्स्वरसे ।
कृष्णाद्विजीरकैस्साज्यम् चित्रातैल समन्वितम् सिद्धम् ॥
वृद्धिहरं चोददिष्टम् सपदिप्रलेपपानाभ्याम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Krishna (Pippali), Dwi Jeeraka (Jeeraka, Krishna Jeeraka)

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha
Chitra taila (Eranda) - 1 prastha

Drava Dravya : Parpana, Rasona (Lasuna), Munda (Gorakh-mundi), Sakralatha (Kakadani), Yakshadrik (Kuberaksha)

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Ghrita Prakarana

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used internal as well as external purposes.

Indications : Vriddhi.

27. Varunadi Ghrita

वरुणचित्रबलेन्द्रलताभयाहपुषयक्षद्वग्निकणौषधैः ।
सहकुलत्थरसोनसुरद्धूमैः परिशृतेसलिले त्रिकणौषधैः ॥
लवणजीरकहिंगुबलाजटामरिचच्व्यसुरद्धमदीप्यकैः ।
घृतमधोरुबुतैलसमन्वितम् सकलवृद्धिउदरामयगुल्मनुत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Trikana (Pippali, Pippali moola & Gajapippali), Lavana, Jeeraka, Hingu, Bala, Jata (Jatamansi), Maricha, Chavya, Suradruma (Devadaru), Dipyaka (Ajamoda) - 1 pala each

Sneha Dravya : Ghrita - 1 prastha
Rubu taila (Eranda) - 1 prastha

Drava Dravya : Varuna, Chitra (Eranda moola), Bala, Indralatha, Abhaya, Hapusha, Yakshadrik (Kuberaksha), Agni (Chitraka), Kana (Tippali), Oushadhi (Sunthi), Kuluttha, Rasona (Lasuna) & Suradruma (Devadaru)—Kashaya

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

All types of Vriddhi, Udara roga, Gulma.

28. Kalyanaka Ghrita

वराविशालामुस्थैलादेवदार्वेलबालुकैः ।
द्विसारिवा द्विरजनी द्विस्थिराफलिनीतैः ॥
बृहतीकुष्ठमंजिष्ठानागकेसरदाढिमैः ।
वेलतालीसपत्रैलामालतीमुकुलोत्पलैः ॥

सदन्तीपद्मकहिमैः कर्षशेः सर्पिषः पचेत् ।
 प्रस्थं भूतग्रहोन्मादश्वासापस्मारपाप्माजित् ॥
 पांडौकुष्ठेविषेशोषेमेहेमोहज्वरेगरे ।
 अरेतस्यल्परजसि दैवोपहतचेतसि ॥
 अमेधसिस्खलद्वाचि स्मृति कामेऽल्पवाचके ।
 बल्यमांगल्य आयुष्यं कान्तिसौभाग्यपुष्टिदम् ॥
 कल्याणकमिदं सर्पिः श्रेष्ठं पुंसवनेषुच ।

Contents :

Kalka Dravya : Vara (Triphala), Visala (Indravaruni), Kounthi, Devadar, Elavaluka, Dwi Sariba (2 types of Sariba), Dwi Rajani (Haridra & Daruharidra), Dwi Sthira (Saliparni & Prisniparni), Phalini (Priyangu), Nata (Tagara), Brihati, Kushta, Manjishta, Nagakesara, Dadima, Vella (Vidan-ga), Talisaptra, Ela, Malati Mukula, Utpala, Danti, Padmaka, Hima (Chandana) - 1 karsha each.

1 prastha

Sneha Dravya : Ghrita**Drava Dravya :** Prepare Kashaya with the above Kalka Dravyas.**Procedure :** Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.**Indications :**

Pandu, Kushta, Visha, Sosha, Meha, Moha, Jwara, Garavisha, Sukra Kshaya, Artava Kshaya, Manovyadha, Buddhinasa, Vachanasa, Alpava-cha, Smriti, Balya, Mangalya, Ayushya, Kanthi, Soubhagya, Pushti dayaka.

- This is the best formulation for Pumsavana karma.

29. Mahakalyanaka Ghrita

एश्यो द्विसारिवादीनि जले पक्षेकविंशतिम् ।
 रसे तस्मिन् पचेत्सर्पिः गृष्टिक्षीरचुतर्गुणम् ॥

द्विरध्मेदा काकोली कपिकच्छु विषाणिभिः ।
 सूर्पवल्लीयुतैःरेतैः महाकल्याणक स्मृतम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Dwi Riddhi (Buddhi, Riddhi), Dwi Meda (Meda, Mahameda), Dwi Kakoli (Kakoli, Kshira Kakoli), Kapikacchu, Vishani (Avartani), Surpavalli (Mudgaparni & Mashaparni)

Sneha Dravya : Goghrita - 1 part

Drava Dravya : 21 drugs mentioned in Kalyanaka Ghrita starting from Dwi Sariba to Hima - 1 pala each.

Kashaya of the above drugs

+
Goksheera - 4 times to Ghrita.

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Therapeutically it is Superior to Kalyanaka Ghrita.

30. Kushmanda Ghrita

कूष्माण्डकं समादाय जलद्रोणे विपाचयेत् ।
 चतुर्भागावशिष्टे तु कल्क द्रव्याणि पेषयेत् ॥
 जीवन्ती मुदगपर्णी च मुस्तां पर्पटकम् तथा ।
 रासां शुण्ठीं च भार्ङ्गी च पिप्ली मधुयष्टिकाम् ॥
 सैधवं पिप्लीमूलं चित्रकं हस्तिपिप्लीम् ।
 पृथगर्धपलान्येतान्यतस्सर्पिश्चतुर्गुणे ॥
 क्षीरे चेक्षुरसे तद्वच्छनैमृद्धिनिना पचेत् ।
 एतत् सर्पिः पीयमानं सर्वक्षयविनाशनम् ॥
 विशेषात् पित्तजं शोषं गुल्मं स विषमज्जरम् ।
 हन्ति कूष्माण्डक घृतमेतद्वर्णम् बलप्रदम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Jivanthi, Mudgaparni, Mustha, Parpataka, Rasna, Sunthi, Bharangi, Pippali, Madhuyashti, Saindhava, Pippali moola, Chitraka, Hasti Pippali - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Kushmanda - 100 pala
Jala - 1 drona

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

+
Goksheera - 4 Prastha

+
Ikshu rasa

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Sarva Kshaya (especially Pittaja Kshaya), Gulma, Vishamajwara, Varnya, Balya.

31. Mahakushmanda Ghrita

कूष्माण्डकविदारीक्षु वासाधात्रीशतावरी ।
रंभाश्वदंष्ट्राजीवन्तीवजिगन्ध्यमहाबला ॥
सारिवाजलमेतेषां प्रस्थं पृथक् पृथक् ।
नारिकेलोदकम् प्रस्थं द्विप्रस्थं गोघृतस्य च ॥
अजानाम् च पयः प्रस्थं कल्कद्रव्याणि पेषयेत् ।
द्राक्षा दाढिमखर्जूरधान्यजीरकचन्दनम् ॥
यष्टित्रिजातकमं मुस्ता पंचकोलं लवंगकम् ।
विडंगमपि तक्कोलं पद्मकोशीरवालकम् ॥
रजनीत्रिफलाकुष्ठं सारिवा नागकेसरम् ।

कौन्तीयवानीवासाख्यं मरिचम् कृष्णजीरकम् ॥
एतानि समभागानि कल्कीकृत्य विपाचयेत् ।
नववस्त्रेण दण्डेन विपचेत् भिषगुत्तमः ॥
क्षौद्र प्रस्थं विनिक्षिप्य दिनपूर्वं घृतं पिबेत् ।
ज्वरकासक्षयश्वासवातरकविषार्तिंजित् ॥
रक्तगुल्मं रक्तपित्तमस्थिस्थावं च शोणितम् ।
मूत्रकृच्छ्राशमरीपाण्डुकामलामेहनाशनम् ॥
अन्यांश्च पित्तजान रोगान् वातजानपि नाशयेत् ।
मांगल्यं पूजितम् श्रेष्ठं बलधातुविवर्धनम् ॥
नराणाम् वीर्यं वृद्धिं च तथा ख्रीणां ततोऽधिकम् ।
वन्ध्यानाम् लभतेर्गर्भम् गर्भिणीनां च शस्यते ॥
महाकूष्माण्डकसंपिरक्षिभ्याम् निर्मितं पुरा ।

Contents :

Kalka Dravya : Draksha, Dadima, Kharjura, Dhanya, Jeeraka, Chandana, Yashti, Trijataka, Mustha, Panchakola, Lavanga, Vidanga, Takkola, Padmaka, Usira, Balaka, Rajani, Triphala, Kushta, Sariba, Nagakesara, Kounthi (Renuka), Yavani, Vasa, Maricha, Krishna Jeeraka.

Sneha Dravya : Ghrita - 2 prastha

Drava Dravya : Kushmanda Swarasa, Vidari Swarasa, Ikshu rasa, Vasa Swarasa, Dhatri Swarasa, Rambha Swarasa, Swadamshtra Swarasa, Jivanthi Swarasa, Vagigandha Swarasa, Mahabala Swarasa, Sariba Swarasa - 1 Prastha each.

+
Narikelodaka - 1 Prastha

+
Aja Ksheera - 1 Prastha

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. After the completion of Ghrita prepa-

ration add Madhu - 1 prastha and then preserve in a clean container.

Actions & Indications :

Jwara, Kasa, Kshaya, Swasa, Vatarakta, Vishadsha, Rakta Gulma, Raktapitta, Asthi Srava, Pradara, Mutrakricchra, Ashmari, Pandu, Kamala, Prameha, Pitta roga, Vataroga, Mangalya, Bala, Dhatus, Vardhaka, Sukra Vardhaka, Vandhya nasaka, Garbha palaka.

- Aswin twins, the celestial physicians, formulated this Mahakushmanda Ghrita.

32. Jivanyadi Ghrita

तुलां पचेत् जीवन्त्या: द्रोणेऽपां पादशेषिते ।
तत् क्वाथे द्विगुणं क्षीरं घृतप्रस्थं विपाचयेत् ॥
प्रपौण्डरीककाकोलीपिप्पलीलोभ्रसैन्धवैः ।
शताक्खामधुक्द्राक्षासितादारुफलत्रयैः ॥
कार्षिकैर्निशि तत् पीतं तिभिरपहरम् परम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Prapoundarika, Kakoli, Pippali, Lodhra, Saindhava, Satahwa, Madhuka, Draksha, Sita, Daru, Phalatraya - 1 karsha each.

Sneha Dravya : Ghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Jivanthi - 1 Tulaa (100 pala)

Jala - 1 drona

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

+

Goksheera - 2 Prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Timira roga.

33. Patoladi Ghrita

पटोलनिंबकटुकादार्वीसेव्यवरावृषां ।
सधन्वयासत्रायंतीपर्पटं पालिकं पृथक् ॥
प्रस्थमामलकानां च क्वाथयेदर्भणेऽम्भसि ।
तदाढकेऽर्धं बिल्वैस्तु घृतप्रस्थं विपाचयेत् ॥
मुस्ताभूनिंबयष्ट्याह्वाकुटजोदीच्यचन्दनैः ।
स पिप्पलीकैस्तात्सर्पिः ग्राणकर्णाक्षिरोगनुत् ॥
विद्रधीज्वरदुष्टारुर्विसर्पापचिकुष्ठनुत् ।
विशेषाच्छुक्लतिमिनकांध्योष्माम्लदाहहत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Mustha, Bhunimba, Yashtyahwa, Kutaja, Udichya, Chandana, Pippali.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Patola, Nimba, Katuka, Darvi, Sevyā (Usira), Vara (Triphala), Vrisha, Dhanvayasa, Trayanthi &

Parpata - 1 pala each.

Amalaki - 1 prastha

Bilwa - $\frac{1}{2}$ adhaka

Jala - 1 drona

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Ghrana, Karna, Akshi roga, Vidradhi, Jwara, Dushta Vrana, Kushta, Apachi, Suklatimira, Naktandhya, Ushna, Daha nasaka.

34. Triphaladi Ghrita

त्रिफलाष्टपलं क्वाथ्यं पानशेषं जलाढके।
तेन तुल्यं पयस्केन त्रिफलापलकल्कवान्॥
अर्धप्रस्थो घृतात्सिद्धः सितया माक्षिकेण वा।
युक्तं पिबेत्तत्त्वमिरी तद्युक्तं वा वरा रसम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Triphala - 1 pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - $\frac{1}{2}$ prastha

Drava Dravya : Triphala - 8 pala
Jala - 1 adhaka

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

+
Goksheera - 1 Prastha

+
Ikshu rasa

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer internally with Honey or Sugar or Triphala Kashaya

Indications :

Timira roga.

35. Kshiridrumadi Ghrita

क्षीरीद्वुमांकुरं मुङ्डीं गोजिह्वां जलकंदकम्।
कारस्करतसीलोध्रशंबराणां च पल्लवं॥
वासंतीमुकुलं दूर्वा क्षोदयित्वातु तद्रसे।
क्षिस्वा तद्विगुणं क्षीरं तथा तालघटीरसम्॥
सर्पिः पचेत्सूक्ष्मपिष्ठैः दार्ढीयष्टीद्विचंदनैः।
जातीमुकुलशैलोथ्थलाक्षाकतकसंयुतैः॥
मंदपाके परिश्राव्य शुद्धे पात्रे निधापयेत्।
तर्पणाश्च्योतनैरेतत् नेत्ररोगविनाशकम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Darvi, Yashti, Dwi Chandana (Sweta & Rakta Chandana), Jati Mukula, Sailottha (Saindhavavarna), Laksha, Kataka.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Kshiridrumankura (Pancha Ksheeri vriksha Ankura), Mundi (Gorakhmundi), Gojihwa, Jalakandaka (Srингата), Karaskara (Vishamushti), Atasi, Lodhra, Sambarana Pallava, Vasantha Mukula, Durva — Swarasa — 1 part

+
Goksheera - 2 parts

+
Talaghati rasa (Tati kallu)

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is to be used as Tarpana & Aschayotana.

Indications :

Netraroga

36. Gopatmajadi Ghrita

गोपात्मजाकमलचंदनसेव्यकुष्ठक्षीरीद्वुमांकुरविसोत्पलकंदमित्रम्।
दूर्वारसे जयति साधितमाज्यमाशु क्षीरेण सर्वविसर्पमुग्रं॥

Contents :

Kalka Dravya : Gopatmaja (Sariba), Kamala, Chandana, Sevya (Usira), Kushta, Kshiridrumankura, Bisa (Kamala Nala), Utpala kanda - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Durva Swarasa - 1 prastha

+
Goksheera - 2 Prastha

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Visarpa

37. Talisadi Ghrita

तालीसपत्रं हीबेरं मंजिष्ठां सारिवां तथा।
मधूकं चंदनं लोध्रं कंकुमं हरिचंदनम्॥
उशीरं पद्मकं चैव मातुलंगफलत्वचम्।
शताह्नां नागपुष्पंचं पीतदारुहरिद्रिकम्॥
एतानि समभागानि कल्कदृष्टदि पेषितम्।
नवनीतं पचेत्प्रस्थं कल्कैरेभिश्शनैर्धिष्कं॥
एतन्मुखगतं श्वित्रं सिध्मानि पिटकास्तथा।
तथा व्यंगविकारं च क्षिप्रमेदव्यपोहति॥

Contents :

Kalka Dravya : Talisa patri, Hribera, Manjishta, Sariba, Madhuka, Chandana, Lodhra, Kumkuma, Hari-chandana, Usira, Padmaka, Matulunga phala twacha, Satahwa, Nagapushpa, Pita (Haridra), Daruharidra.

Sneha Dravya : Goghrita 1 prastha

Drava Dravya : Kalka Dravyas 4 prastha

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Switra, Sidhma, Pitika, Vyanga.

38. Grahanyantaka Ghrita

पाठाचव्यकंरजयुग्मशरपुंखाग्न्यद्वशुंठीरसैः।
सिद्धं सैंधवपंचकौलकविषद्विक्षारहिंग्वम्बुभिः॥
साजाजीद्यदीप्यकैः घृतमजादध्नारसेनार्द्रकात्।
चांगेर्याश्च रसेन वह्विजननं गुल्मग्रहण्यंतकम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Saindhava, Panchakola, Visha (Vatsanabhi), Dwi kshara (Sarjakshara & Yavakshara), Hingu, Ambu (Musthaka), Ajaji dwaya (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Dipyaka (Yavani).

Sneha Dravya : Ghrita 1 prastha

Drava Dravya : Patha, Chavya, Karanja yugma (Karanja & Puti Karanja), Sarapunkha, Agni (Chitraka), Abda (Mustha), Sunthi Kashaya

+
Aja dadhi

+
Ardraka Swarasa
Changeri Swarasa

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications : Agni Deepaka, Gulma, Grahani.

39. Brahmi Ghrita

द्वौ प्रस्थौ स्वरसात् ब्राह्याः घृतप्रस्थं च साधितं।
व्योषश्यामात्रिवृत्तद्विशंखपुष्पीनृपद्मैः॥
ससप्तलाकृमिहरैः कल्कितैरक्षसम्मितैः।
पलवृद्ध्या प्रयुंजीत परंमात्रा चतुष्पलम्॥
उन्मादकुष्ठापस्मारहरं वंध्यासुतप्रदम्।
वाक्स्वरस्मृतिमेधाकृत् धन्यं ब्राह्मीघृतं स्मृतम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Vyosha (Trikatu), Shyama Trivrit, Danti, San-khapushpi, Nrupadruma (Aragwadhā), Saptala, Krimihara (Vidanga) - 1 tola each.

Sneha Dravya : Ghrita 1 prastha

Drava Dravya : Brahmi Swarasa 2 prastha

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

- It should be given in an increasing dosage, which starts with 1 pala per week and increase up to a maximum of 4 pala.

Actions & Indications :

Unmada, Kushta, Apasmara, Vandhya hara, Vani, Swara, Smriti & Medha Vardhaka.

40. Ashtanga Ghrita

वचेंदुलेखामंडूकी शंखपुष्पी शतावरी ।
ब्रह्मसोमामृताब्रह्मी कल्कीकृत्य पलांशिका: ॥
अष्टांगं विपचेत्सपिः प्रस्थं क्षीरं चतुरुणं ।
तत्पीतं धन्यमायुषं वाङ्मेधास्मृतिषुद्धिकृत ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vacha, Indulekha (Bakuchi), Manduki, Sankha-pushpi, Satavari, Soma, Amruta (Guduchi), Brahmi - 1 pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Goksheera - 4 Prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Ayushya, Vani, Medha, Smriti, Buddhi prada.

41. Saraswata Ghrita

त्रिफलालक्ष्मणानन्तासमंगासारिवावचा ।
ब्राह्मीपाठाद्विष्वाहतीद्विस्थिरा द्विपुनर्वा ॥
सहदेवीरवेवल्ली पयस्या गिरिमल्लिका ।

Contents :

Kalka Dravya : Kounthi (Renuka), Vacha, Kushta, Krishna (Pippali), Saindhava, Sarshapa - 2 $\frac{1}{2}$ tola each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Triphala, Lakshmana (Lakshmanapanji), Ananta (Duralabha), Samanga (Manjishta), Sariba, Vacha, Brahmi, Patha, Dwi Brihati (Brihati & Kantakari), Dwi Sthira (Saliparni & Prisniparni), Dwi Punarnava (Sweta & Rakta Punarnava), Sahadevi, Ravervalli (Arka moola), Payasya (Kshira Vidari), Girimallika (Kutaja) - 1 pala each

Jala - 2 drona

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

+
Goksheera - 2 Prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

- During the preparation of Ghrita small pieces of Gold is to be added to the above drugs or Ghrita can be taken with Swarna Bhasma.
- It should be used as Pana, Abhyanga and also can be taken with meal.

Actions & Indications :

Smriti & Medhakara; Rakshoghna; Vishaghna.

42. Saraswata Ghrita[ii]

अजाक्षीरेऽभयाव्योषपाठोग्राशिग्नुसैँधवैः।
सिद्धं सारस्वतंसर्पिः वाक् मेधास्मृतिवह्निकृत्॥

Contents :

Kalka Dravya : Abhaya (Haritaki), Vyosha (Trikatu), Patha, Ugra (Vacha), Sigru, Saindhava.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Aja Kshira - 100 pala

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Vani, Medha & Smriti Vardhaka; Agni Deepaka.

43. Samangadi Ghrita

समंगाधातकीलोध्रकुट्टन्तबलाद्वयैः।
महासहाक्षुद्रसहामुदगबिल्वशलादुभि ॥
सकापासीफलैस्तोयेसाधितैस्साधितं घृतम् ।
क्षीरं मस्तुयुतं हंति शीर्णं दंतोद्भवान् गदान् ॥
विविधानामयानेतत् वृद्धकाश्यपनिर्मितम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Samanga (Manjishta), Dhataki, Lodhra, Kuta-nnata (Syonaka), Bala dwaya (Bala & Atibala), Mahasaha (Mashaparni), Kshudrasaha (Mudgaparni), Mudga, Bilwa Salatu (Un ripen or tender fruits of Bilwa), Karpasi Phala - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Goksheera - 1 prastha

+

Dadhi masthu - 1 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Dantodbheda janya roga.

44. Mahapaisachika Ghrita

जटिला पूतना केशी चारटी मर्कटी वचा ।
त्रायमाणा जया वीराचोरकः कटुरोहिणी ॥
कायस्थासूकरी छत्राऽतिछत्रा पलंकथा ।
महापुरुषदंता च वयस्था नाकुलीद्वयं ॥
कटंभरा वृश्चिकाली शालिपर्णी च तैर्घृतम् ।
सिद्धं चातुर्थिकोन्मादग्रहापस्मारनाशनम् ॥
महापैशाचकं नाम घृतमेतद्यथामृतं ।
बुद्धिमेधास्मृतिकरं बालानांचांगवर्धनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Jatila (Jatamansi), Putana (Bala Haritaki), Kesi (Sugandha Jatamansi), Charati, Markati (Kapikacchu), Vacha, Trayamana, Jaya (Agnimandha), Vira, Choraka (Kachora), Katurohini, Kayastha (Haritaki), Sukari (Varahi), Chatra (Satapushpa), Atichatra (Misreya), Palamkasha (Laksha), Mahapurusha (Maha Satavari), Danta, Vayastha (Amalaki), Nakuli Dwaya (Nakuli & Gandha Nakuli), Katambhara (Syonaka), Vrischikali, Saliparni.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Prepare Kashaya with Kalka Dravyas.

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Buddhi, Medha & Smriti karaka; Sareera Vriddhi - Karaka for children.

45. Maha Panchagavya Ghrita

द्विपंचमूलत्रिफलाद्विनिशाकुटजत्वचः ।
 सप्तपर्णमपामार्गं नीलिनीम् कटुरोहिणीम् ॥
 शम्याकपुष्करजटाफल्पुमूलदुरालभाः ।
 द्विपलाः सलिलद्रोणे अक्तवा पादावशेषिते ॥
 भाईंगीपाठाढकीकुंभनिकुंभव्योषरोहिषैः ।
 मूर्वाभूतीकभूनिम्बशेयसीसारिवाहौयैः ॥
 मदयन्त्यग्निचुलैरक्षांशैः सर्पिषः पचेत् ।
 प्रस्थं तदवत् द्रवैः पूर्वैः पंचगव्यमिदं महत् ॥
 ज्वरापस्मारजठरभगन्दरहरम् परम् ।
 शोफार्शः कामलापाण्डुगुल्मकासग्रहापहम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Bharangi, Patha, Adhaki, Kumbha (Trivrit), Nikunibha (Danti), Vyosha (Trikatu), Rohisha, Murva, Bhutika, Bhunimba, Sreyasi (Haritaki), Sariba dwaya, Madayanti, Agni (Chitraka), Nichula (Vidula) - 1 karsha each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Dvi Panchamoola (Hraswa & Brihat Panchamoola), Triphala, Dwi Nisa (Haridra & Daruharidra), Kutaja Twak, Saptaparna, Apamarga, Nilini, Katurohini, Samyaka (Aragwadha), Pushkara, Jata (Jatamansi), Phalgunmoola (Kakoudambarika moola), Duralabha - 2 pala each

Jala - 1 drona

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

+

Panchagavya - 1 Prastha each.

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Jwara, Apasmara, Udara roga, Bhagandhara, Sopha, Arshas, Kamala, Gulma, Kasa, Graha roga.

46. Sarvamayantaka Ghrita

बलामूलं शतंग्राह्यम् दशमूलशतं तथा ।
 शतावर्या गुडूच्याश्च द्राक्षा मधुकदारु च ॥
 माषाश्वगन्धांचैरण्डं कुलुत्थं बदरं यवाः ।
 भूपीलु वैजयन्ती च मधुशिशु पुनर्नवाः ॥
 वरुणं सिन्धुवारं च सोमं चार्कप्रसारणीः ।
 हिंस्त्रा कुलुत्थवहिं च हपुषा च त्रिवृत्वचा ॥
 सैरिकं च महावृक्षो मोरटार्जुनमेव च ।
 रास्नाकार्पासबीजं च भद्रादारु महाबला ॥
 करंजद्वयकैरण्डम् शुण्ठीं च तृणपंचकम् ।
 एषां पृथक्पंचपलं जले खारीचतुष्टये ॥
 अष्टभागावशिष्टेतु घृतप्रस्थं च योजयेत् ।
 तिलतैलं चतुःप्रस्थं प्रस्थमेरण्डसंभवम् ॥
 देवदारुवचाकुष्ठसरलं चन्दनं तथा ।
 मांसी रास्ना शताव्हा च शैलेयागरूचोरकम् ॥
 काकोली क्षीरकाकोली जीवकर्षभकावुभौ ।
 मेदा चैव महामेदा पतंगं रक्तचन्दनम् ॥
 मधुकोशीरमंजिष्ठाकौन्ती व्याघ्रनखं तथा ।
 त्रिगन्धा नागपुष्पं च तगरं पद्मकं तथा ॥
 तुरंगगन्धामंजिष्ठा हिंगु शौभांजनम् तथा ।
 कुष्ठं मधुकलोधं च विडंगं सर्जगुगुलुः ॥
 एषां निष्कं पृथक् पिष्ठवा शर्नैर्मृद्वग्निना पचेत् ।
 क्रूडापरिस्तुतं सम्यक् सुगुसंच निधापयेत् ॥
 नस्ये पाने तथाभ्यंगे वस्तावेतत्तुपूजितम् ।
 आद्यवाते शिरःकम्पे खलाये खंजससके ॥
 मन्यास्तम्भे हनुस्तम्भे ग्रीवास्तम्भे च जिह्विके ।

आक्षेपके शिरोरोगे पक्षाघाते तथादिर्दि ॥
 ऊरुस्तम्भे करस्तम्भे तथाश्वासवलासके ।
 योनिशूले वस्तिशूले हृतशूले च तथैव च ॥
 कुक्षिशूले पार्श्वशूले कण्ठशूले विशेषतः ।
 विंशति श्लेष्म दोषेषु वाताशीति गदेष्वपि ॥
 पित्तेषु चत्वारिंशत्सु सर्वरोगान् जयेदिदम् ।
 सर्वज्वरक्षयोन्मादधासाप्स्मारपाप्मजित् ॥
 सर्वमियांतकंनाम सिंहः क्षुद्रमृगान् यथा ।

Contents :

Kalka Dravya : Devadaru, Vacha, Kushta, Sarala, Chandana, Mamsi, Rasna, Satahwa, Saileya, Aguru, Choraka, Kakoli, Kshira Kakoli, Jivaka, Rishabhaka, Meda, Mahameda, Pattanga (Chandana bheda), Rakta Chandana, Madhuka, Usira, Manjishta, Kounthi (Renuka), Vyaghranakha, Trigandha (Twak, Ela, Patri), Nagapushpa, Tagara, Padmaka Turanga-gandha (Aswagandha), Manjishta, Hingu, Sobhanjana, Kushta, Madhooka, Lodhra, Vidanga, Sarja, Guggulu 1 tola each.

Sneha Dravya : Goghrita 1 prastha
 Tila Taila 4 prastha
 Eranda Taila 1 prastha

Drava Dravya : Bala moola 100 pala
 Dasamoola 100 pala
 Satavari, Guduchi, Draksha, Madhuka, Daru, Masha, Aswagandha, Eranda, Kuluttha, Badara, Yava, Bhupilu, Vaijayanthi (Tarkari), Madhusigru (Sigru Bheda), Punarnava, Varuna, Sindhuvvara (Nirgundi), Soma, Arka, Prasarini, Himsra, Kuluttha, Vahni (Chitraka), Hapusha, Trivrit, Vacha, Saireyaka, Mahavriksha (Snuhi), Morata (Murva), Arjuna, Rasna, Karpasa bija,

Bhadradaru, Mahabala, Karanja dwaya, Eranda, Sunthi, Trina Panchaka - 5 pala each

Jala 4 Khari

Prepare Kashaya by boiling and reduced it to 1/8th

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Adhyavata, Sirokampa, 7 types of Khanja, Manyasthambha, Hanusthambha, Greevasthambha, Jihwaka, Akshepaka, Siroroga, Pakshaghata, Arda, Urusthambha, Karasthambha, Swasa, Balasaka, Yonisoola, Vasti Soola, Hricchoola, Kukshi Soola, Parswa Soola, Kantha Soola. Especially 20 types of Kapha roga, 40 types of Pitta roga & 80 types of Vata roga, Sarva Jwara, Kshaya, Unmada, Swasa, Apasmara.

47. Jatyadi Ghrita

जातीकिंशुकपर्पटाख्यसुषवीमायूरिकाभद्रिका ।

निर्गुडीमृदुकुंचिकाकदुकिकादूर्वानिशानं रसे ॥

सर्पिस्सदधमनेन सूक्ष्मवदनामर्माश्रितास्त्राविणो ।

गंभीरास्तर्जु व्रंणाः सगतिकाः शुध्यति रोहंति च ॥

Contents :

Kalka Dravya : Same drugs used for Kashaya or Yashti Kalka.

Sneha Dravya : Ghrita

Drava Dravya : Jati (Chameli), Kimsuka (Palasa), Parpataka, Sushavi (Upakunchika / Karavella), Mayurika (Apamarga), Bhadrika, Nirgundi, Mridu kunchiki, Katuki, Durva, Nisa (Haridra)....Kashaya

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Sahasrayogam

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Nadivrana, Marmasrita Vrana, Gambhira & Vedanayukta Vrana.

48. Triphaladi Ghrita [Bindu Ghrita]

त्रिफला त्रिवृता क्वाये स क्षीरं कुडवं हविः ।
कंपिलकं सुही क्षीरमर्कं तावच्च निक्षिपेत् ॥
समालोद्दय शनैर्धीभान् मृदुना गोमयाग्निना ।
पचेद् बिन्दु घृतं नामा त्वग्दोषशमनं परम् ॥
कंडूपामाहरं त्वच्यं आत्रेयेण प्रपूजितम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Kampillaka, Snuhi Kshira, Arka Kshira

Sneha Dravya : Goghrita - 1 kudava (16 tola)

Drava Dravya : Triphala, Trivrit quath - 1 prastha
Ksheera - 1 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications : Twagdosha, Kandu, Pama, Twachya.

- Maharshi Atreya formulated this Bindu Ghrita.

49. Nalikera Ghrita

केरीस्नुक्पयसायुक्तं सक्षीरं साधितं घृतम् ।
त्रायंतीस्वरसे सम्यक् शोफगुल्मोदरापहम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Nil.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Keri (Tender coconut water)
Snuhi Kshira

Ghrita Prakarana

Trayanthi Swarasa

Goksheera - 1 Prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sopha, Gulma, Udara.

50. Virechana Ghrita

क्षाथेन कल्केन विरेचनानां सर्पिशश्रृतं स्नुक्पयसा समेतम् ।
विरेकयोगात् सकलोदराणि प्रणाशयेत् ज्योतिरिवांधकारम् ॥
निकुंभकुंभत्रिफलागवाक्षी स्नुक् इंसिनी नीलिनीतिलवकानि ।
शम्प्याक कंपिलक हेमदुधा दुग्धं च मूत्रं च विरेचनानि ॥

Contents :

Kalka Dravya : Take the same drugs mentioned for Kashaya 1 tola each and make into paste by pounding with Gomutra.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Nikumbha (Danti), Kumbha (Trivrit), Triphala, Gavakshi (Indravaruni), Snuhi, Nilini, Tilvaka, Samyaka (Aragwadha), Kampillaka, Hemadugdha (Swarnaksheeri) - 1 tola each

Add 16 times water and prepare Kashaya by boiling and reduced it to $\frac{1}{4}$ th

+
Goksheera - 1 Prastha

+
Gomutra - 1 Prastha

+
Snuhi Kshira - 1 Prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Udara.

51. Panchagavya Ghrita

सिद्धं वचैलात्रिफलाविडंगयष्ट्याहृशौण्डीकटुरोहिणीभिः ।
 द्राक्षाहरिद्राद्वयभद्रमुस्तासपाठमंजिष्ठवृषाग्निकल्कैः ॥
 सर्पिदधिक्षीरपुरीषमूत्रैर्गवाम् समस्तैरिति पंचगव्यं ।
 रक्षोध्मायुष्मतीवधन्यं मेधासृति श्री प्रतिभाकरं च ॥
 नष्ट स्वराणाम् विगतप्रजानाम् स्त्रीणां च पथ्यं विगतात्तवानाम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Vacha, Ela, Triphala, Vidanga, Yashtyahwa, Soundi (Pippali moola), Katurohini, Draksha, Haridra dwaya, Bhadramustha, Patha, Manjishta, Vrisha (Vasa), Agni (Chitraka).

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Panchagavya

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Rakshoghna; Ayushya, Buddhi, Medha, Smriti
 Vardhaka; Swarabhanga, Nashtartava.

52. Brahmi Ghrita

समूलपत्रमुद्धृत्य सुप्रक्षाल्य च वारिणा ।
 उलूखले तु संक्षुद्य रसं ब्राह्म्या निपीडयेत् ॥
 चतुर्गुणेरसे तस्मिन्दृतप्रस्थं विपाचयेत् ।
 हरिद्रामलकी चैव त्रिवृता च हरीतकी ॥
 एतेषां पलिका भागः स्मृतश्शेषास्तु कर्षिकः ।
 पिप्पल्योऽथ विडंगानि सैन्धवं शर्करावचा ॥
 एतत् प्राशित मात्रेण वाक् विशुद्धिश्च जायते ।
 एतत् ब्राह्मीधृतं धन्यं सरस्वत्या विनिर्मितम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Haridra, Amalaki, Trivrit, Haritaki - 1 pala each
 Pippali, Vidanga, Saindhava, Sarkara and Vacha - 1 tola each

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Brahmi Swarasa - 4 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Vaksuddhi.

- Goddess Saraswati formulated this Brahmi Ghrita.

53. Vidangadi Ghrita

विडंगपंचांगुलमूलशुण्ठीपलांडुसिद्धात् पयसस्सुजातम् ।
 दधि प्रमध्यात्र समुद्धितं यत् सैन्धवं तत्रवनीत मद्यात् ॥
 विबन्धकोषानिलपित्तगुल्महृदामयीत्वार्ति विनाशनाय ।

Contents : Vidanga - 1 tola
 Panchangula (Eranda) moola - 1 tola
 Sunthi - 1 tola
 Palandu - 1 tola
 Goksheera - 64 tola

Procedure : • Boil milk by adding the above drugs and prepare curd.

• Collect butter from the curds and administer internally with Saindhavalavana.

Indications : Vibandha, Koshtagata Vata, Pitta, Gulma, Hridroga.

54. Soolahara Ghrita

अपामार्गस्यनिर्यूहे धृतं वैद्यो विपाचयेत् ।
 पिप्पलीकल्कसंयुक्तं परं शूलविनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Pippali

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Apamarga Kashaya.

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Soola.

55. Bhadrikadi Ghrita [Marmakshata Ghrita]

भद्रिकास्वरसे सर्पि: पक्कं क्षीरसमन्वितम्।
जलप्रसादनं कल्कं सितया च विमिश्रितम्॥
सर्वमर्मक्षतोत्थानाम् रुजां प्रशमनं परम्।

Contents :

Kalka Dravya : Jalaprasadana (Kataka).

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Bhadrika Swarasa - 4 prastha
Goksheera - 2 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer internally with Sugar.

Indications : Marmakshata ruja.

56. Baladi Ghrita

बलाचित्ररसेसिद्धं सर्पि: क्षीरचतुर्गुणम्।
जीरकद्वयमृद्दीकामधुकेनसमन्वितम्॥
समीरणविकारघनं कासहिककान्त्रनाशनम्।

Contents :

Kalka Dravya : Jeeraka dwaya (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Mridwika (Draksha), Madhuka - $\frac{1}{2}$ pala each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Bala, Chitraka Kashaya - 2 prastha
Goksheera - 4 Prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Vataroga, Kasa, Hicca, Antra roga.

57. Punarnavadi Ghrita

पुनर्नवस्यार्धतुलां तुलां स्फोट्याभुजंगमात्।
दशमूलस्य पंचाशतपलानि लशुनस्य च ॥
तावन्ति तोये निष्काथ्य तेन प्रस्थं घृतात्पचेत्।
एरण्डतैलसंयुक्तं वा कृष्णात्मूलसैन्धवैः ॥
यष्टीमधुकमृद्दीकायवानीविश्वभेषजैः ।
एतैहिंगवादिना वापि प्रतीवार्पं विनिक्षिपेत्॥
सदुर्धं साधितं ततु शूलगुल्मोदरापहम्।

Contents :

Kalka Dravya : Krishna (Pippali), Tanmoola (Pippali moola), Saindhava, Yashtimadhu, Mridwika (Draksha), Yavani, Viswabhesha (Sunthi).

(Or)

Hingwadi Choorna Dravya

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha
Eranda Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Punarnava - $\frac{1}{2}$ Tulaa
Sphotya Bhujanga (Gajapippali) - 1 Tulaa
Dasamoola - 50 pala
Lasuna - 50 pala
Ksheera - 1 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Soola, Gulma, Udara.

58. Sooladi Ghrita

स्फोट्या भुजंगादादाय स्वरसं यन्त्रपीडितम्।
चतुर्गुणं रसे तस्मिन् घृतप्रस्थं विपाचयेत्॥
द्विपंचमूलं स्वरसं प्रस्थं प्रस्थं प्रदापयेत्॥
अत्र कल्कानिमान् दद्यात् कार्शिकाणि भिषाग्वरः॥
पंचभिर्लवणैर्युक्तं त्रिकुटत्रिफलान्वितम्॥
कारबीकटुरोहिण्यौ मातुलुंगफलं तथा॥
द्विक्षारहिंगुलवणमेलाचव्याजमोदकम्॥
मृद्धीका काकजिह्वा च देवदारुकठिलकम्॥
वज्रकम् शूर्पमूलं च विषमुष्टेश पत्रकम्॥
एतत् शूलारिकम् नाम घृतमात्रेयनिर्मितम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Pancha Lavana, Trikatu, Triphala, Karavi (Krishna Jeeraka), Katurohini, Matulunga phala, Dwi kshara, Hingu, Lavana, Ela, Chavya, Ajamoda, Mridwika, Kakajihwa, Devadaru, Kathillka (Sweta Punarnava), Vajraka (Snuhi), Soorpa (Mashaparnimoola, Vishamushti patra - 1 tola each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Sphotya Bhujangamat (Gajapippali) Swarasa - 4 prastha

Dwi Panchamoola rasa - 1 prastha each

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Soola.

- Maharshi Atreya formulated Sooladi Ghrita.

59. Ardraka Ghrita

तथाद्रकस्य स्वरसे विपक्तं
तत् कल्कमाज्यम् च पयश्च तद् वत्।

Contents :

Kalka Dravya : Ardraka.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Ardraka Swarasa
Ksheera

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Udarasoola, Pandu, Kamala.

III. TAILA PRAKARANA

- In general for the preparation of Taila 3 essential components are required viz.
- Kalka (Paste)
- Sneha (Taila)
- Drava (Kashaya / Swarasa / Ksheera etc)
- Generally unless otherwise mentioned in the text if Kalka is one part by weight, Taila should be 4 parts and Drava Dravya should be 16 parts.
- Kalka and Drava Dravas are mixed initially and then add Taila and boiled and stirred well continuously, so that the Kalka is not allowed to adhere to the vessel.
- When all Drava Dravas have evaporated the Kalka is taken out and tested from time to time to know the condition of Paka such as Mridu Paka, Madhyama Paka or Khara Paka.
- In Mridu paka, Kalka is waxy and when rolled between the fingers, rolls like lac without sticking. In Madhyama Paka, Kalka is harder and when put on fire burns without any cracking noise. A further degree of heating leads to Khara Paka. Any further boiling leads to Dagdha Paka and the Sneha becomes useless for therapeutic uses.
- Mridu Paka is used for Nasya, Madhyama Paka is used for Pana, Vasti and Khara Paka is indicated only for Abhyanga.
- The Tailas will have the color, odour and taste of the drugs used.

1. Dhanvantara Taila

बलामूलकषायस्य भागाष्टपयसस्तथा ।
 यवकोलकुलुत्थानां दशमूलस्य चैकतः ॥
 निष्काथभागो भागश्च तैलस्य च चतुर्दश ।
 द्विमेदादारूमंजिष्ठाकाकोलीद्वयचंदनैः ॥
 सारिवाकुष्ठतगरजीवकर्षभसैधवैः ।
 कालानुसारीशैलेयवचाऽगुरुपुनर्वैः ॥
 अश्वगंधावरीक्षीरशुक्लायष्टीवरारसैः ।
 शताह्नाशूर्पपर्णेलात्वक्पत्रैः इलक्षणकल्पितैः ॥
 पक्षं मृद्धग्निना तैलं सर्ववातविकारजित् ।
 सूतिकाबालमर्मास्थिक्षतक्षीणेषु पूजितं ॥
 ज्वरगुल्मग्रहोन्मादमूत्राधातान्वृद्धिजित् ।
 धन्वंतरेरभिमतं योनिरोगक्षयापाहं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Dwi Meda (Meda & Mahameda), Daru (Devadaru), Manjishta, Kakoli dwaya (Kakoli & Ksheera Kakoli), Chandana, Sariba, Kushta, Tagara, Jivaka, Rishabhaka, Saindhava, Kalanussari (Krishna Sariba), Saileya (Parmelia perlata Ach.), Vacha, Aguru, Punarnava, Aswagandha, Vari (Satavari), Kshirasukla (Vidari kanda), Yashti, Vara (Triphala), Satahwa, Surpaparni (Mashaparni), Ela, Twak, Patri - $\frac{1}{2}$ tola each.

Sneha Dravya : Taila - 1 part

Drava Dravya : Bala moola Kashaya - 6 parts
 Paya (Ksheera) - 6 parts
 Yava, Kola, Kuluttha,
 Dasamoola Kashaya - 1 part each

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Vataroga, Sutika roga, Bala roga, Marma, Asthi Kshata, Jwara, Gulma, Graha, Unmada, Mutraghata, Antra Vriddhi, Yoniroga, Kshaya.

2. Sudha Bala Taila

बलामूलात्पलशतं कुट्टयित्वा जले पचेत्।
चतुर्भागाबशिष्टेस्मिन् तत्कलकं दशभिः पलैः॥
तैलादकं विपक्तव्यं द्विगुणक्षीरसंयुतं।
एतच्छुद्धबलातैलं वातरोगविनाशनम्॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Bala moola Kalka	-	10 pala
<i>Sneha Dravya</i> : Tila Taila	-	4 prastha
<i>Drava Dravya</i> : Bala moola Kashaya	-	100 pala
Add 8 times water and prepare		Chaturdha-
vasishta Kashaya		+ Goksheera
		- 8 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vataroga.

3. Ksheerabala Taila

बलामूलात्पचपलं क्षीरपिण्ठं च योजयेत्।
क्षीरे चतुर्गुणे तैलप्रस्थं मृद्धग्निना पचेत्॥
पाने वस्तै तथाभ्यंगे नस्यकर्मणि शस्यते।
एतत् क्षीरबलातैलं वाताशीतिविनाशनम्॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Bala moola twak	-	5 pala

Make into paste by pounding with milk.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Goksheera - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : 80 types of Vataroga.

4. Ksheerabala Avartana Taila

बलाकषाय कल्काभ्यां तैलं क्षीरसमं पचेत्।
सहस्र शतपाकं तद्वातासृग्वातरोगनुत्॥
रसायनं मुख्यतमं इन्द्रियाणां प्रसादनं।
जीवनं बृहणं स्वर्यं शुक्रासृग्दोषनाशनं॥
कुपिते मार्गसंसोधान्मेदसो वा कफस्य च।
अतिवृद्धनिले शस्तनाऽदौ स्नेहनवृहणं॥
कृत्वातत्राद्यवातोक्त वातशोणितकंततः।
भेषजं स्नेहनं कुर्यात् यच्च रक्तप्रसादनं॥
प्राणादि कोपे युगपत् यथोद्दिष्टं यथामयं।
यथासत्रं च भैषज्यं विकल्प्यस्याद्यथोल्बणं॥
नीते निरामतां सामे स्वेदलंघनपाचनैः।
रुक्षैरालेपसेकादैः कुर्यात्केवलवातनुत्॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Bala moola Kalka	-	1/4 th part
<i>Sneha Dravya</i> : Tila Taila	-	1 part
<i>Drava Dravya</i> : Bala moola Kashaya	-	1 part
Goksheera	-	1 part

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It should be processed 100 times or 1000 times by taking fresh Kalka & Drava Dravyas every time.

Actions & Indications :

Vatarakta, Vataroga, Rasayana, Indriya Prasadaka, Jivana, Brihmana, Swarya, Sukra dosha, Asrik dosha, Kupita marga Shodhaka. Snehana, Rakta prasadaka.

- In Vata predominantly vitiated state the best line of treatment is Snehana, Swedana followed by Adhyavata or Vatarakta treatment and then administer Ksheerabala Avartana Taila.

5. Ketakyadi Taila

केतकिमूलबलातिबलानांयद्बहलेनरसेनविपक्षं ।
तैलमनल्पतुषोदकयुक्तं मारुतमस्थिगतं विनिहंति ॥

Contents :

Kalka Dravya : Ketakyadi Kalka or Eladi gana Dravya Kalka.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Ketaki moola, Bala, Atibala Kashaya

+

Kanji

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Asthigata Vata Prakopa.

6. Chinchadi Taila

चिंचाया: पत्रकाथेतु शिग्रुसर्जार्जिकैः पचेत् ।
पंचभिर्लवणैर्युक्तं तैलं सर्वांगवातनुत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Sigru, Sarja (Sarjarasa), Arjaka (Kutheraka), Pancha Lavana.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Chincha patra quath.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarvanga Vata.

7. Prabhanjana Vimardana Taila

बलाशतावरीशिग्रुवरणार्ककरंजकाः ।
एरंडश्वैव कोरंटो वाजिंगंधा प्रसारिणी ॥
पंचमूलं वरिष्ठं च तैस्समैः क्रथिते जले ।
पादावशेषिते दध्यात् तैलस्यार्धाढिकं भिषक् ॥
क्षीरं तद्द्विगुणं दध्यात् तत्समंदधिकांजिके ।
तगरामरकाष्ठैलाशुंठीसर्षपचोरकान् ॥
नील्युत्पलांजनान्यत्र इलक्षणपिष्ठानि निक्षिपेत् ।
शताह्वाकुष्ठसिंधूत्थरास्लाकालानुसारिका ॥
वचा सचिक्रं मांसी सरलं कटुरोहणी ।
प्रत्येकं कर्षिकान् भागान् प्रतीवापाय पण्डितः ॥
तत्संभारेण मृद्घग्निसिद्धं तिलजमादरात् ।
पानाभ्यं जनगंडूषे विधेयं वस्तिकर्मणि ॥
अशीति वातजान् रोगान् हन्यादाशु सुदारूणान् ।
एतत्तैलं महावीर्यं आत्रेयप्रमुखैः पुरा ॥
निर्मितं नामतश्चापि प्रभंजनविमर्दनं ।

Contents :

Kalka Dravya : Tagara, Amaraka (Devadaru), Ela, Sunthi, Sarshapa, Chora, Nili, Utpala, Anjana (Rasanjana), Satahwa, Kushta, Sindhuatha, Rasna, Kalanusari (Krishna Sariba), Vacha, Chitraka, Mamsi, Sarala, Katurohini - 1 karsha each.

Sneha Dravya : Tila Taila 2 prastha

Drava Dravya : Bala, Satavari, Sigru, Varuna, Arka, Karanja, Eranda, Koranta (Saireyaka), Vajigandha

(Aswagandha), Prasarini (Rajabala), Panchamoolam Varishta (Brihat Panchamoola)-

* Take equal parts and add 8 times water and prepare Chaturdhavasishta Kashaya - 2 prastha

+		
Ksheera	-	2 prastha
Dadhi	-	2 prastha
Kanjika	-	2 prastha.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It is used as Pana, Abhyanga, Gandusha and Vasti.

Indications : 80 types of Vataroga.

8. Chinchadi Taila

चिंचामण्डकसारिणीवरुणकस्नुग्भानुगंडीरिका ।
जंबीरीशतपत्रगृंजनरसेदध्याम्लशुक्तान्विते ॥
सिद्धार्थमरदारुशिशुलवर्णविर्विश्वान्वितैः कल्कितैः ।
तैलं सिद्धमशीतिवातविकृति चिंचादि शीघ्रं जयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Siddhardha (Sweta Sarshapa), Amaradaru (Devadaru), Sigru, Lavana, Viswa (Sunthi).

Sneha Dravya : Tila Taila 1 part

Drava Dravya : Chincha, Eranda, (Pra) Sarini, Varuna, Snuhi, Bhanu (Arka), Gandira, Jambeera, Satapatra etc. Patra (Leaves) Swarasa & Grinjana rasa (Palandu Bheda) 1 part

Dadhi 1 part

Amla Sukta 1 part

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : 80 types of Vataroga.

9. Parinata Keriksheeradi Taila

परिणतकेरीक्षीरे जंबीरफलोदकेन तुलितेन ।

क्षणदासुरधूपं शृतं तैलं ह्यपबाहुकं जयति ॥

Contents :

Kalka Dravya : Kshanada (Haridra), Asura Dhoopa (Dhoopa Guggulu)

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Parinata Keriksheera (Coconut milk) - 1 prastha.

Jambeera Phalodaka (Swarasa) - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Apabahuka.

10. Devadaru Baladi Taila

देवदारुबलारास्नामांसीसर्षपनागरैः ।

बलाकषायसंसिद्धं तैलं सर्वागवातजित् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Devadaru, Bala, Rasna, Mamsi (Jatamansi), Sarshapa, Nagara (Sunthi).

Sneha Dravya : Tila Taila 1 prastha

Drava Dravya : Bala moola Kashaya - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarvanga Vata.

11. Balaguduchyadi Taila

बलागुदूच्याः क्राथेन तैलं क्षीरसमन्वितं ।
चन्दनोशीरयष्ट्याहवमुस्ताकल्कैः पचेत्पुनः ॥
सिद्धग्रेतद्वातरक्तं रक्तपित्तं शिरोरुजं ।
वातपित्तकृतान् रोगान् आशुहन्यात्सुपूजितम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Usira, Yashtyahwa (Yashtimadhu), Mustha - 1 pala each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bala, Guduchi quath - 2 prastha.
Ksheera - 2 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vatarakta, Raktapitta, Siroruja, Vata Pittaja roga.

12. Trimisrita Taila

वरीबलामृताक्षाथे तैलं सिद्धं पथस्समं ।
चन्दनोशीरकुष्ठाब्दं कल्कितं वातरक्तनुत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Usira, Kushta, Abda (Mustha)

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Vari (Satavari), Bala, Amruta (Guduchi) quath - 1 prastha.
Ksheera - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vatarakta.

13. Balaswagandhadi Taila

बलाश्वगंधा लाक्षाणं क्राथे पादांशशेषिते ।
तैलप्रस्थं पचेदधीमान् दधिमस्तुचतुर्गुणे ॥
रास्नाचन्दनमंजिष्ठादूर्वामधुक्चोरकैः ।
सारिबोशीरजलदकुष्ठागुरुसुरघूमैः ॥
हरिद्राकुमुदाकौंतीशताहवापद्मकेसरैः ।
कल्कैरेभिसुसंयुक्तै कर्षिकैश्च सुपेषितैः ॥
शर्नैर्मृद्घग्निना पक्खत्वागालयेद् भाजने शुभे ।
प्रशस्ते तिथिनक्षत्रे तत्तैलं शीलयेन्नरः ॥
तेन सर्वज्वरोन्मादक्षयकासादयोगदा ।
नश्यन्ति विविधाश्वैव वातरोगानसंशयः ॥
अश्विभ्यां निर्मितं तैलं एतत् पुष्टिकरं परम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Rasna, Chandana, Manjishta, Durva, Madhuka, Chora (Kachora), Sariba, Usira, Jalada (Mustha), Kushta, Aguru, Suradruma (Devadaru), Haridra, Kumuda, Kounthi (Renuka), Satahwa, Padmakesara - 1 tola each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bala, Aswagandha, & Laksha quath - 1 prastha.
Dadhi masthu - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Jwara, Unmada, Kshaya, Kasa, Vividha Vataroga, Pushti karaka.

14. Balaguduchyadi Taila [ii]

बलागुदूचीसुरपादपानांकाथे पचेत्तैलमिमैश्च कल्कैः ।
जटामयाचंदनकुंदुरुष्कनताश्वगंधासरलैस्सरास्तैः ॥
एतत्सदाहं सर्वजं सशोकं रक्तानुगं वातगदं निहंति ।

Contents :

Kalka Dravya : Jata (Jatamansi), Amaya (Kushta), Chandana, Kunduruka (Sallaki Niryasa), Nata (Tagara), Aswagandha, Sarala, Rasna - 1 pala each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bala, Guduchi, Surapadapa (Devadaru) quath - 1 prastha.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vatarakta with Ruja (Pain) & Sopha (Swelling).

15. Karpasasthyadi Taila

कार्पासास्थिबलामाषकुलुत्यैः व्रथिते रसे ।
देवदारुबलारास्नाकुष्ठसर्पनागरैः ॥
शताह्वापिप्लीमूलचव्यशिग्रुपुनर्वैः ।
कल्कितं तैलमाजेन क्षीरेण सहितं पचेत् ॥
तत्पाननावनाभ्यंगयोगत्सर्वानिलापहम् ।
विशेषादपबाहुं च पक्षाघातमथर्दितम् हरेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Devadaru, Bala, Rasna, Kushta, Sarshapa, Nagar (Sunthi), Satahwa, Pippali moola, Chavya, Sigru, Punarnava.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Karpasasthi, Bala moola, Masha, Kuluttha quath - 1 prastha.

Aja Ksheera - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It is used as Pana, Navana & Abhyanga.

Indications : Sarva Vataroga. Especially Apabahuka, Pakshaghata & Ardita.

16. Lakshadi Taila

लाक्षारससमं तैलं तैलान्मस्तु चतुर्गुणं ।
अश्वांधा निशा दारु कौतीकुष्टाब्दचन्दनैः ॥
समूर्वारोहिणीरास्नाशताह्वामधुकैस्समैः ।
सिद्धं लाक्षादिकं नाम तैलमभ्यंजनादिनाम् ॥
सर्वज्वरक्षयोन्मादश्वासापस्मारपाप्मजित् ।
यक्षराक्षसभूतञ्च गर्भिणीनां च शस्यते ॥

Contents :

Kalka Dravya : Aswagandha, Nisa (Haridra), Daru (Devadaru), Kounthi (Renuka), Kushta, Abda (Mustha), Chandana, Murva, Rohini (Katukarohini), Rasna, Satahwa, Madhuka - 1 karsha each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Laksha rasa (Kashaya) - 1 prastha.
Dadhi masthu - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It is used as Abhyanga.

Actions & Indications :

Sarva Jwara, Kshaya, Unmada, Swasa, Apasmaro, Yaksha-Rakshasa Badha, Bhutaghna, Garbhini hitakara.

17. Aranaladi Taila

आरनालाढके तैलं पादसर्जरसे शृतं ।
प्रभूते खजितं तोये ज्वरदाहार्तिनुत् परम् ॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Sarjarasa	-	1/4 prastha
<i>Sneha Dravya</i> : Tila Taila	-	1 prastha
<i>Drava Dravya</i> : Aranala	-	1 adhaka.

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity along with water and pound well in a Khalwa Yantra and collect the butter like substance obtained during the process and should be used as an external application.

Indications : Jwara, Daha, Vatarakta.

18. Pinda Taila

समधूच्छिष्ठमंजिष्ठं सर्सरससारिवं ।
पिंडतैलं तदभ्यगात् वातरक्तरूजापहम् ॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Madhuschishta (Bees wax)	-	6 tola
Sarjarasa	-	6 tola
<i>Sneha Dravya</i> : Eranda Taila	-	96 tola
<i>Drava Dravya</i> : Manjishta, Sariba, Yashti	-	4 tola each

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

* It is used as Abhyanga.

Indications : Vatarakta.

19. Tekarajadi Taila

तेकराज विंशतिभागे पक्त्वा तैलमभयाप्रतिवापम् ।
कासमाशुविनिहंति नराणां मेघबृद्धमिव मारुतवेगः ॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Abhaya (Haritaki)	-	1 1/4 pala

Sneha Dravya : Tila Taila 5 pala

Drava Dravya : Tekaraja rasa (Bhringaraja)-20 pala.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kasa.

20. Panchavalkadi Taila

पंचवल्कनिशागोपी कषाये तिलजं पचेत् ।
रंभादिकंदमधुक्त्वक्सेव्याभयचंदनैः ॥
रक्तपित्तोत्तरेकुष्ठविसर्पेक्लेदवत्यपि ।

Contents :

Kalka Dravya : Rambhadi Kanda (Rambha, Kamala, Utpala Kanda), Madhuka, Twak (Dalchani), Sevya (Usira), Abhaya (Haritaki) and Chandana.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Pancha Valkala (Vata, Aswattha, Udumbara, Plaksha, Parisha), Nisa (Haridra), Gopi (Sariba) Kashaya

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Rakta-pitta Pradhana Kushta, Kledayukta Visarpa.

21. Maha Lakshadi Taila

लाक्षोशीरबलाकाथजले द्विप्रस्थमस्तुके ।
पृश्नपर्णिविषाद्वद्व द्वे हरिद्रे शतावरी ॥
जीवकर्षभकौरास्नासरलंदेवदारु च ।
मुस्ताविदारीमंजिष्ठाबालकाऽगुरुवत्सकं ॥
कुष्ठलोहितयष्टिं च मधूकं द्वे च शारिवे ।

अनंतामलकीमूर्वामयूरं शिशिरद्वयं ॥
 अश्वगंधाकणाकौतीतिकाशयोनाकदीप्यकं ।
 पाठां भाङ्गी संपिष्ठवा तैलप्रस्थं विपाचयेत् ॥
 ततो मंदाग्निना पक्ष तैलमध्यंजनादिना ।
 जीर्णज्वरक्षयोन्मादश्वासापस्मारपाप्मजित् ॥
 बलपुष्ट्यर्धिणां नृणां गर्भिणीनां च शस्यते ।

Contents :

Kalka Dravya : Prisniparni, Visha Dwandwa (Visha, Ativisha), Dwe Haridre (Haridra, Daruhaaridra), Satavari, Jivaka, Rishabhaka, Rasna, Sarala, Devadaru, Mustha, Vidari, Manjishta, Balaka, Aguru, Vatsaka, Kushta, Lohita (Manjishta), Yashti, Madhooka, Dwe Saribe (Sariba, Krishna Sariba), Ananta, Amalaki, Murva, Mayura (Apamarga), Sisira dwaya (Sweta & Rakta Chandana), Aswagandha, Kana, Kounthi, Tikta, Syonaka, Dipyaka, Patha, Bharangi - 1 tola each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Laksha, Usira, Bala Kashaya - 1 prastha

+

Dadhi masthu - 2 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

* It is used as Abhyanga and other purposes.

Indications : Jeerna Jwara, Kshaya, Unmada, Swasa, Apasmara, Balya, Pushtikaraka, Garbhini hitakara.

22. Phenosiradi Taila

फेनोशीरनिशांबुकुष्मधुकैर्मजिष्ठचिश्चांबुभिः ।
 मूर्वालोहितयष्टिसर्जकटुकासिंधूत्थलाक्षांजनैः ॥

सश्रीकंठकणानैस्तिलरुहं तक्रपचेत् षड्गुणे ।
 तत्सद्यो हरति ज्वरान् ज्वरकृतान्दाहादि शीतादिकान् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Phena (Samudraphena), Usira, Nisa (Haridra), Ambu (Mustha), Kushta, Madhuka, Manjishta, Viswa (Sunthi), Ambubhi (Hribera), Murva, Lohita (Raktachandana), Yashti, Sarja, Katuka, Sindhuutta, Laksha, Anjana (Rasanjana), Srikantha (Chandana), Kana (Pippali), Nata (Tagara).

Sneha Dravya : Tila Taila

- 1 prastha

Drava Dravya : Takra

- 6 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Jwara, Jwara krita Daha & Sita.

23. Bhringalarkadi Taila

भृंगालर्कवृष्वाघ्रीवृश्चिकालीपुनर्नवाः ।
 स्फूर्जकं सिंधुवारं च कपोतामलक्यपि ।
 कुण्डली कासर्मदं च द्वादशैषां रसे पचेत् ।
 त्रयोदशांश्तिलजं कल्कैरेभिर्विपाचयेत् ॥
 पिप्पल्यग्निवचावत्सकोलग्रंथिकतोयदैः ।
 विशालातिविषाकौतीचव्यञ्चूष्णजीरकैः ॥
 भाङ्गीमूर्वामहानिं बफलदीप्यकसर्षपैः ।
 हिंगुतिकविडगैश्च तत्सद्धं तिलजं जयेत् ॥
 कासं पंचविधं श्वासमशेषं जयति क्षणात् ।

Contents :

Kalka Dravya : Pippali, Agni (Chitraka), Vacha, Vatsaka (Kutaja), Kola, Grandhika (Pippali moola), Toyada (Mustha), Visala (Indrayana moola), Ativisha, Kounthi (Renuka bija), Chavya,

Tryushana (Trikatu), Jeeraka, Bharangi, Murva, Maha Nimba, Phala (Triphala), Dipyaka, Sarshapa, Hingu, Tikta (Katukarohini), Vidanga.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 part

Drava Dravya : Bhringa, Alarka, Vrisha (Vasa), Vyaghri (Kantakari), Vrischikali, Punarnava, Sphurjaka, Sindhuvara (Nirgundi), Kapota (Ela), Tamalaki (Bhumyamalaki), Kundali (Guduchi), Kasamarda Kashaya - 6 parts

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Panchavidha Kasa, Swasa.

24. Guggulyadi Taila

गुग्गुलुमरिचविडंगैः सर्षपकासीससर्जरसमुस्तैः ।

श्रीवेष्टतालगंधैः मनश्शलाकुष्ठकंपिलैः ॥

उभयहरिद्रासहितैः चक्रीतैलेनमित्रैरेभिः ।

दिनकरकराभित्सैः कुष्ठं गृष्ठं च नष्टं च ॥

Contents : Guggulu, Maricha, Vidanga, Sarshapa, Kasisa, Sarjarasa, Mustha, Sriveshta (Gandhaphiroja), Tala (Talaka), Gandhaka, Manahshila, Kushta, Kampilla, Ubhaya Haridra (Haridra & Daruharidra).

Procedure : Take the above drugs along with Tila Taila in a container and expose it to Sun.

Indications : Kushta (Chronic Skin diseases.)

25. Eladi Taila

एलायुग्मतुरुष्कुष्ठफलिनीमांसीजलध्यामकं ।

स्पृकका चोरकचोचपत्रतगरस्थौणीयजातीरसाः ॥

शुक्तिव्याघ्रनखोमराह्वमगुरुः श्रीवासकं कुंकुम ।

Contents :

चंडागुग्गुलुदेवधूपखपुरा: पुत्रां नागाह्वय ॥
एलादिको वातकफौ विषं च विनियच्छति ।
वर्णप्रसादनः कण्डूपिटिकाकोठनाशनः ॥

Ela yugma (Sukshma & Brihat Ela), Turushka (Silaras / Liquidamber orientalis Miller.), Kushta, Phalini (Priyangu), Mamsi (Jatamamsi), Jala (Balaka), Dhyamaka (Katrina, Rohisha), Sprikka (Trina Visesha / Asabaraga / Delphinium zelil Aitch & Hemsl), Choraka, Chocha (Twak), Patra, Tagara, Sthouneya, Jati rasa, Suktika, Vyaghranakha, Amarahwa (Devaradar), Aguru, Srivasaka (Sriveshtaka), Kumkuma, Chanda, Guggulu, Devadhoopa, Khapura (Kunduruka / Sallaki Niryasa), Punnaga, Nagahwaya (Nagakesara).

* The above drugs are collectively called as Eladi gana Dravya.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs.

Actions : Vata, Kapha, Visha nasaka; Varna prasadaka; Kandu, Pitika, Kotha nasaka.

26. Nisosiradi Taila

निशोशीरबलाक्राथे तैलमेलादिकलिक्तं ।

सिद्धमध्यंगयोगेन पिटिकामेहसूदनं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Eladi gana Dravya - $\frac{1}{2}$ tola each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Nisa, Usira, Bala quath - 6 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer externally as Abhyanga.

Indications : Prameha Pitika, Meha roga.

27. Ashtapatra Taila

बिल्वंकारस्करदलं भ्रामरं शक्रवल्लरी ।
सामृतंनागवल्यग्रं पटोलामलकं तथा ॥
आसुत्य द्विगुणंक्षीरं तैलप्रस्थं विपाचयेत् ।
अष्टपत्रमिदं तैलं शिरोरोगविनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : nil

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bilwa patra, Karaskara (Vishatinduka) dala, Bhramara (Bhringaraja patra), Sakravallari (Indravaruni patra), Amruta (Guduchi) patra, Nagavalyagra (Nagavalli), Patola patra, Amalaki patra Swarasa - 1 prastha

Ksheera - 2 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Siroroga.

28. Darvi swarasadi Taila

दार्वीस्वरसयष्ट्याह्वगृहधूमनिशायुतं ।
तैलमध्यंजनात्पक्फं मेद्रोगं विनाशयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashtyahwa, Grihadhooma (Soot), Nisa (Haridra).

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Darvi Swarasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer externally as Abhyanga.

Indications : Medhra roga.

29. Amritotthara Taila

गुडूच्या विपचेत्वाथे तैलं क्षीरसमन्वितं ।
चंदनोशीरकुष्ठाब्दसारिबामलकोत्पलैः ॥
कल्कैरेभिश्शरोदाहं पित्तगुल्ममपि ज्वरम् ।
प्रमेहं विनिहंत्याशु नामैतदमृतोत्तरम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Usira, Kushta, Abda (Mustha), Sariba, Amalaka, Utpala - 2 tola each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Guduchi quath - 4 prastha
Ksheera - 2 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sirodaha, Pitta Gulma, Jwara, Prameha.

30. Chandanadi Taila

चंदनोदीच्यनलदधात्रीयष्ट्याह्वसारिबाः ।
सबलास्सलिलं द्रोणे पृथक् दशपलोम्निताः ॥
पक्त्वा कषाये सक्षीरे क्षिपेत् ब्राह्मीवरीरसं ।
कुमारी नारिकेलांबुतैलमानं पृथक् पृथक् ॥
प्रपौङ्डरीकर्मजिष्ठाधातकीपद्मकेसरं ।
कुमुदोत्पलशालूकमृणालबिसपद्मकं ॥
अनंताकुशकाशेक्षुक्षीरिशृंगं सवल्कलं ।
गणं च जीवनीयाख्यं क्राथे द्रव्याणि पेषयेत् ॥
प्रस्थं च दत्त्वा तैलस्य शनैर्मृद्धग्निना पचेत् ।
एततैलं प्रशमयेत् दाहमूर्छा शिरोग्रहान् ॥
कामिलामाद्यरोगं च रक्तपित्तं च नाशयेत् ।

प्रदरं चित्तविभ्रंशं विसर्पं पित्तवैकृतं ॥
अभ्यंगपाननस्याद्यैः हंति वष्ट्रमिवासुरान् ।

Contents :

Kalka Dravya : Prapoundarika, Manjishta, Dhataki, Padma-kesara, Kumuda, Utpala, Saluka (Kamala kanda), Mrinala, Bisa, Padmaka, Ananta (Yavasa), Kusa, Kasa, Ikshu, Kshiri sringa & Valkala, Jeevaniya gana Dravya - 1 tola each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Chandana, Udichya, Nalada (Jatamamsi), Dhatri (Amalaki), Yashtyahwa (Yashtimadhu), Sariba, Bala - 10 pala each

+
Jala - 1 drona

• Prepare Chaturdhavasishta Kashaya

+
Ksheera - 1 prastha
Brahmi Swarasa - 1 prastha
Satavari Swarasa - 1 prastha
Kumari Swarasa - 1 prastha
Narikelambu - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer as Abhyanga, Pana & Nasya etc.

Indications : Daha, Murcha, Sirograha, Kamala, Adhyaroga, Raktapitta, Pradara, Pitta roga and Visarpa.

31. Mashadi Taila

माषमुद्गबलासिद्धं तैलं सर्वशिरोर्तिनुत् ।

Oil prepared with Masha, Mudga & Bala quath is useful for treating all types of Siroroga.

32. Tulasi swarasadi Taila

तुलसीस्वरसेसिद्धं कुंदुरुष्कसमन्वितं ।
पूतनासंभृशं हन्यातैलं दुष्टजलंसृतिम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Kundurushka (Sallaki Niryasa)

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Tulasi Swarasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer as Nasya.

Indications : Nasa Dourgandhya, Pinasa.

33. Tintrini swarasadi Taila

तिंत्रिणीस्वरसे तैलप्रस्थं सम्यक्षपचेदभिषक् ।
अत्र कल्कं प्रवक्ष्यामि सर्ववातहरं च यत् ॥
भद्रदारुनतंकुष्ठंदशमूलंबलाद्यैं ।
वायुं वीरतरादिश्च विदार्यादिश्च नाशयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Bhadradaru (Devadaru), Nata (Tagara), Kushta, Dasamoola, Bala dwaya (Bala & Atibala), Virataradi gana Dravya, Vidaryadi gana Dravya

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Tintrini patra Swarasa - 2 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Vataroga

34. Kushtantaka Taila

द्वात्रिंशद्वाकुचीबीजं जलद्रोणे विपाचयेत् ।
 चतुर्भागावशेषं तु कषायमवतारयेत् ॥
 पूते तस्मिन् कषायेतु त्रिकांतं च रसं तथा ।
 पृथक् पृथक् पञ्चनिष्ठं चतुर्विशच्च निष्ठकं ॥
 गंधकं चैव संयोज्य नागवल्लीरसेनतु ।
 याममात्रं सुपिष्ठातु सूक्ष्मं दृष्टिं डोलयेत् ॥
 तैलप्रस्थं पचेत्सम्यक् शनैर्दर्व्याप्रचालयेत् ।
 यावच्चिकणां याति तत्तैलमवतारयेत् ॥
 धान्यमध्ये क्षिपेततु पक्षद्वयमुपेक्षया ।
 शुभेमुहुर्ते नक्षत्रे सकल्कं तैलमुत्तमं ॥
 लेहयेत्प्रातरुत्थाय मानवोऽमरतां ब्रजेत् ।
 क्षीरान्नाशी परिहरन् व्यायामादीन् जितेद्रियः ॥
 प्रलेपात्सर्वकुष्ठानि नाशयेत्सहजानि च ।
 कुष्ठांतकमिदं नाम्ना तैलमात्रेयनिर्मितम् ॥

Contents :

Kalka Dravya :	Rasa (Parada) -	5 tola
	Trikantha (Suryakantha, Chandrakantha, Ayaskantha)	- 5 tola each
	Gandhaka	- 24 tola

* Initially prepare Kajjali and then add rest of the drugs and pound well with Nagavalli rasa and make into paste.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bakuchi bija - 32 pala
+
Jala - 1 drona

• Prepare Chaturdhavasishta Kashaya

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

- Then it should be kept in a heap of grains for one month.
- After one month collect it from heap of grains and administer internally along with Kalka early in the morning.
- During the course of treatment advice to take only milk diet and avoid exercises and should have control over his mind.
- It can be used both for internal as well as external purposes.

Indications :

Sarva Kushta (All varieties of skin diseases)

• Maharshi Atreya formulated Kushtantaka Taila.

35. Triphaladi Taila

एकावाकुचीकीटहतुवरकैरावेदिता वैद्यकैः ।
 अन्योरुष्करतेजनीहरियवैरुक्ता फलानां त्रयैः ॥
 अक्षेणामलकेन लोहितकयाचान्यापि संकीर्तिता ।
 त्रीण्येतानि खलु प्रियाणि शरणं कुष्ठातुराणां नृणाम् ॥

Contents :

1. Bakuchi, Kitahrit (Vidanga), Tuvaraka
2. Arushkara (Bhallataka), Tejani (Malkangini), Hariyava (Indrayava)
3. Aksha (Vibhitaki), Amalaka, Haritaki

Indications :

Oils prepared with the 3 groups of Triphalas' are useful to relieve Kushta.

36. Sahacharadi Taila

समूलशाखस्य सहचरस्य तुलां समेतां दशमूलतश्च ।
 पलानि पंचाशदभीरुतश्च पादावशेषं विपचेदघटेपां ॥
 तत्र सेव्यनखकुष्ठहिमैलासृक्प्रियंगुनलिकांबुशिलाजैः ।
 लोहितानलदजोंगसुराहैःकोपनामिशतुरुष्कनतैश्च ॥

कंपाक्षेपस्तं भशोषादियुक्तान् गुलमोन्मादौ पीनसं योनिरोगं ।
तुल्यक्षीरं पालिकैस्तैलपात्रं सिद्धं कृच्छान् शीलितं हंति वातान् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Sevyा (Usira), Nakha, Kushta, Hima (Chandana), Ela, Sprikka (Asabaraga / Delphinium zalil Aitch & Hemsl), Priyangu, Nalika (Gandha dravya visesha / 'Naliketu vangiyah'), Ambu (Hribera), Silaja (Gomutra Shilajatu), Lohita (Manjishta), Nalada (Jatamansi) Jonga (Aguru), Surahwa (Devadaru), Kopana (Chanda / Rakta Karavira), Misi (Satapushpa), Turushka (Silaras / Liquidamber orientalis Miller.), Nata (Tagara) - 1 pala each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 adhaka

Drava Dravya : Sahachara Panchanga - 400 pala
Dasamoola - 400 pala
Abhiru - 200 pala
+
Jala - 1 drona

- Prepare Chaturdhavasishta Kashaya
- +
Ksheera - 1 adhaka

Procedure :
Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :
Kampa, Akshepaka, Sthambha, Sosha, Gulma, Unmada, Pinasa, Yoniroga, Mutrakricchra, Vataroga.

37. Karambha Sakhodadi Taila

करंभशाखोडवरानिशानां प्राचीनकालीयकचित्रकाणां ।
दंतीयुतानां क्षथिते कषाये प्राचीनकल्कं तिलजं पचेच्च ॥
अलुकमिश्वरसैरुपेतं सपादचित्राभवतैलमेतत् ।
इलीपदनाशाय वदंति तैलं घृतं पित्तप्रभवे विकारे ॥

Contents :

Kalka Dravya : Same drugs mentioned for quath - 1 part.

Sneha Dravya : Tila Taila, Eranda Taila - 4 parts

Drava Dravya : Karambha, Sakhotaka (Sihora), Vara (Triphala), Nisa (Haridra), Prachina (Patha), Kaliyaka (Daruharidra), Chitraka, Danti - 1 part each

+

Jala - 16 parts

- Prepare Chaturdhavasishta Kashaya
- +
Aluka (Root tubers and bulbils of many Dioscorea species are used as articles for food by the tribal people) Swarasa.

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.
Sleepada, Pittaja vikara.

Indications :
• Ghee prepared with the above drugs is used in Pittaja vikara including Sleepada.

38. Vachadi Taila

वचाहरीतकीलाक्षारोहिणीकटुचंदनैः ।
निर्गुण्डीस्वरसैसिद्धं तैलमाश्वपचीं जयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vacha, Haritaki, Laksha, Rohinikatu (Katukarohini), Chandana - 3 tola each.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Nirgundi Swarasa - 4 prastha

Procedure :
Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Apachi.

39. Triphaladi Taila

त्रिफलामृतवल्ली च केतक्यसनकोबलां ।
एरंडमिंद्रवल्लीं च जलद्रोणे विपाचयेत् ॥
रसेन तेकराजस्य हठस्य स्वरसेन च ।
तैलप्रस्थं पचेद्धीमान द्विगुणक्षीरसंयुतं ॥
कलंकं च कुष्ठयष्ट्याह्वपद्मकोशीरचंदनैः ।
मुस्तैलापत्रमांसी च हयगंधा बलामृता ॥
सारिवामरकाष्ठं च लवंगनतचोरकाः ।
उत्पलाद्यंजने नीलीश्शलष्णपिष्ठान् समावपेत् ॥
शिरोरोगप्रतिशयायौ विशेषेण विनाशयेत् ।
खालित्यं चैव पालित्यं केशानां भंजनं तथा ॥
त्रिफलाद्यमिदं तैलं ऊर्ध्वजत्रुगदापहम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Kushta, Yashtyahwa, Padmaka, Usira, Chandana, Mustha, Ela, Patra, Mamsi (Jatamamsi), Hayagandha (Aswagandha), Bala, Amruta (Guduchi), Sariba, Amara kashta (Devadaru), Lavanga, Nata (Tagara), Choraka (Kachora), Utpala, Anjana (Rasanjana), Nili.

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Triphala, Amrutavalli (Guduchi), Ketaki, Asana, Bala, Eranda, Indravalli (Indravaruni). - 8 tola each

+
Jala - 1 drona

• Prepare Chaturdhavasishta Kashaya

+
Tekaraja Swarasa - 1 prastha
Hatha (Amalaki) Swarasa - 1 prastha
Goksheera - 2 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Siroroga, Pratisyaya, Khalitya, Palitya, Keshabhanjana, Urdwajatrugataroga roga.

40. Asanabilwadi Taila

असनबिल्वबलामृतपाचिते मधुकनागरकत्रिफलान्विते ।
पयसि तैलमिदं पयसापचेत् नयनकर्णशिरोहितमुत्तमम्

Contents :

Kalka Dravya : Madhuka, Nagara (Sunthi), Triphala

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Asana, Bilwa, Bala, Amruta (Guduchi) quath + Ksheera

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Akshi, Karna, Siroroga.

41. Nagaradi Taila

नागरस्य तुले द्वेष्टः स्यातुलां वित्रकस्य तु ।

देवदारु तदर्धस्यातदर्ध द्विकरंजकम् ॥

मुस्तारिमेदत्रिफलाछत्रीदत्यकर्गुगुलुः ।

तदर्धमिति संगृह्य द्विद्रोणे सलिले पचेत् ॥

तैलाढकं विपक्तव्य कार्षिकैः कल्कितैरिमैः ।

शठीपुष्करशार्द्धेष्टाहपुषापिष्पलीत्रयं ॥

भार्द्गीरास्नामधूच्छिष्टनिशाद्वयवचांबुदं ।

चातुर्जातं चमंजिष्ठाचंदनागुरुपदमकैः ॥

मांसीलोघ्रवराकुष्ठैर्द्विगुणक्षीरसंयुतम् ।

तत्पक्वविनिहंत्याशु मुखजान् सकलामयान् ॥

पानाभ्यंजनगं दूषनस्योन्मर्दनवस्तिभिः ।

Contents :

Kalka Dravya : Sati (Kachora), Pushkara, Sarangeshta (Gunja), Hapusha, Pippali traya (Pippali, Pippali moola, Gajapippali), Bharangi, Rasna, Madhuschishta, Nisa dwaya (Haridra & Daruharidra), Vacha, Ambuda (Mustha), Chaturjataka, Manjishta, Chandana, Aguru, Padmaka, Mamsi, Lodhra, Vara (Triphala), Kushta - 1 tola each.

Sneha Dravya : Taila - 4 prastha

Drava Dravya : Nagara (Sunthi) - 200 pala [2 Tulaa]

Chitraka - 100 pala

Devadaru - 50 pala

Dwi Karanja - 25 pala

Mustha, Arimeda, Triphala, Chatri, Danti, Arka, Guggulu - 12 ½ pala each

+
Jala - 2 drona

- Prepare Chaturdhavasishta Kashaya Ksheera - 8 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Mukharoga.

- It is used as Pana, Abhyanga, Gandusha, Nasya, Unmardana and Vasti

42. Manjishtadi Taila

मंजिष्ठांजनसारिबाब्दकटुकातकोलजातीफल ।

श्रीकण्ठत्रिफलाजटाटगररूग्यष्टीचातुर्जातिकैः ॥

सोशीरागुरुचोरयुग्ममृगनार्भीदुत्पलंभोविसैः ।

तैलं नेत्रशिरोर्तिहारि स पयः सिद्धं कुमारीरसे ॥

Contents :

Kalka Dravya : Manjishta, Rasanjana, Sariba, Abda (Mustha),

Katuka, Takkola, Jati phala, Srikhanda (Chandan), Triphala, Jata (Jatamansi), Tagara, Ruk (Kushta), Yashti, Chaturjataka, Usira, Aguru, Chora Yugma, Mriganabhi (Kasturi), Indutpala (Nilotpala), Ambha (Hribera), Bisa (Kamala nala) - 1 tola each.

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Kumari Swarasa - 4 prastha

Ksheera - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Netraroga, Siroroga.

43. Bala Hathadi Taila

बलाहठामृतामुदगमाषक्षाथै तिलोद्भवं ।

पक्षं शिरोरुजंहंतिचंदनामययष्टिभिः ॥

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Amaya (Kushta), Yashti.

Sneha Dravya : Taila

Drava Dravya : Bala, Hatha (Amalaki), Amruta (Guduchi), Mudga, Masha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Siroruja.

44. Bhringamalakadi Taila

मृगामलकरसप्रस्थे तैलप्रस्थं पलं च मधुकस्य ।

क्षीराढके विपक्षं बलाकामपि कोकिलं कुरुते ॥

अंधमनंधं कुरुते बधिरमबधिरं तथा च चलदंतं ।

वृद्धोप्युपचितं पीनरसोऽभवति नरो मासमात्रेण ॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Yashtimadhu	-	1 pala
<i>Sneha Dravya</i> : Taila	-	1 prastha
<i>Drava Dravya</i> : Bhringaraja Swrasa	-	1 prastha
Amalaka Swarasa	-	1 prastha
Ksheera	-	4 prastha.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Palityahara, Swarya, Chakshusya, Badhinya hara and Chaladanta. Aged persons will be nourished within one month.

45. Bala Dhatriadi Taila

एकभागो बलाधात्र्योः गुदूच्यास्तु तदर्थकम् ।
उशीरस्य तदर्थस्यात् तदर्थ हीबेरकं ॥
तदर्थ चंदन यष्टी प्रसूनं वकुलस्य च ।
द्रोणेषां साधयेत्सम्यक् चतुर्भागावशेषिते ॥
अत्रकल्पं प्रदातव्यं मधुकं चंदनद्वय ।
कुष्ठमुत्पलमब्दं च सारिवाच त्रिजातके ॥
जातीफलं च तक्कोलं कर्पूरं च शतावरी ।
जीवकर्षभकौमेदा मृद्घीका कुंकुमं तथा ॥
लामज्जकं च शालूकं चोरकद्वय पुष्करं ।
नागपुष्पं नखस्पृक्का मंजिष्ठा कटुरोहिणी ॥
अंजनं सरलदारु चंपकं मृगनाभिकं ।
मधुकपुष्पं श्योनाकं त्रिफला फलिनीमिशि: ॥
मुस्तागुरु तथामांसी तगरं पद्मकेसरं ।
कषायस्य समं क्षीरं रसमामलकं तथा ॥
दत्त्वातद्वच्छतावर्याः तैल प्रस्थं विपाचयेत् ।

एततैलं निहंत्याशु पानाभ्यंजननावनैः ॥
शिरोनेत्रगतान् रोगान् अन्यान् पित्तानिलोद्धवान् ।
अंगदाहे शिरोदाहे नेत्रदाहे च शस्यते ॥
क्षतक्षयहरं वृष्णं रक्तमांसबलप्रदं ।
ऊर्ध्वजत्रुगतान् रोगान् विशेषेण विनाशयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Madhuka, Chandana dwaya (Sweta & Rakta Chandana), Kushta, Utpala, Abda (Mustha), Sariba, Trijataka, Jati phala, Takkola, Karpoora, Satavari, Jivaka, Rishabhaka, Meda, Mridwika (Draksha), Kumkuma, Lamajjaka (Usira Bheda), Saluka (Kamala kanda), Choraka dwaya, Pushkara, Nagapushpa, Nakha, Sprikka (Asabaraga / Delphinium zilil Aitch & Hemsl), Manjishta, Katurohini, Anjana, Sarala, Daru, Champaka, Mriganabhi, Madhooka Pushpa, Syonaka, Triphala, Phalini (Priyangu), Misi (Satapushpa), Mustha, Aguru, Mamsi (Jatamamsi), Tagara, Padmakesara - 1 tola each.

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bala, Dhatri (Amalaki) - 64 tola
Guduchi - 32 tola
Usira - 16 tola
Hribera - 8 tola
Chandana, Yashti, Vakula Pushpa - 4 tola each

+
Jala - 1 drona

- Prepare Chaturdhavasishta Kashaya Ksheera - equal to quath
- Amalaki Swarasa - -do-
- Satavari Swarasa - -do-

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used as Pana, Abhyanga and Navana.

Actions & Indications :

Siroroga, Netraroga, Pitta-Vataroga, Angadaha, Sirodaha, Netradaha, Kshata Kshaya, Vrishya, Rakta-Mamsa-Balapradha, Urdwajatrugataroga.

46. Tungadrumadi Taila

तुंगद्रुमस्य तरुणस्य रसे सुगंधा
लामज्जयष्टिमधुकोत्पलचंदनानां
कल्केन दुग्धसहितेन विपक्षमेतत्
तैलं शिरोनयनतर्पणमर्पणेन

Contents :

Kalka Dravya : Sugandha (Kachora), Lamajja (Usira Bheda), Yashtimadhuka, Utpala, Chandana

Sneha Dravya : Taila

Drava Dravya : Tungadruma taruna rasa (Tender coconut water) + Ksheera

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Siroroga, Neutaroga.

47. Chandanadi Taila

चंदनं मधुकं कुष्ठं अश्वगंधं सुरहुमं।
उशीरमुत्पलं मांसीपत्रागुरुनिशाबला॥
हीवेरं नागकुसुमं स्पृक्को मंजिष्ठसारिवाः।
तगरं मृगनाभिश्च शतपुष्पाहरेणुकं॥
सूक्ष्मैलाब्दं वचाचोर बर्बर तैस्सुकलिक्तैः।
केतकीमूलज छाथे सक्षीरे तिलजं पचेत्॥
तदभ्यंगादिभिस्तैल वातशोणित नाशनं।
अंगदाहे शिरोदाहे नेत्रदाहे च शस्यते॥
ज्वरं च विषमे शीते पुराऽथिर्भ्यां विनिर्मितम्।

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Madhuka, Kushta, Aswagandha, Suradruma (Devadaru), Usira, Utpala, Mamsi (Jatamansi), Patra, Aguru, Nisa (Haridra), Bala, Hribera, Nagakusuma (Nagakesara), Sprikka (Asabaraga / Delphinium zulil Aitch & Hemsl), Manjishta, Sariba, Tagara, Mriganabhi (Kasturi), Satapushpa, Harenuka, Sukshma Ela, Abda (Mustha) Twacha, Choraka, Barbara (Bharangi) - $\frac{1}{2}$ tola each

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Ketaki moola quath - 1 prastha
Ksheera - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used as Abhyanga.

Indications : Vatarakta, Angadaha, Sirodaha, Netrodaha, Vishama jwara.

48. Amrutadi Taila

अमृताक्षाथसंसिद्धं तैलं चंदनपूर्वकं।
सारिवोशीरुक्षाब्धधात्रीसोत्पलतस्कैः॥
कल्कीकृतैनिहत्याशु वातरक्तं शिरोगदं।
रक्तपित्तकृतान् रोगानाशु हन्यात् सुपूजितम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Chandana, Sariba, Usira, Kushta, Abda (Mustha), Dhatri (Amalaki), Utpala, Taskara (Kacchora) - $\frac{1}{2}$ pala each

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Amruta (Guduchi) quath - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vatarakta, Siroroga, Raktapitta.

49. Durdhuradi Taila

धुर्धूरपत्रस्वरसे तद्वीजैःश्लक्षणचूर्णितैः ।
पक्वं तैलं निहंत्याशु कंडूकेशच्चुतिं नृणां ॥

Contents :

Kalka Dravya : Durdhura (Dhattura) Bija Kalka	- 4 tola
Sneha Dravya : Taila	- 16 tola
Drava Dravya : Durdhura patra Swarasa	- 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kandu, Kesachyuti (Hair falling).

50. Jeemutadi Taila

जीमूतभृंगकरवीरनिशार्कनील्यः ।
तेषां रसे तिलजमेकरसेन तुल्यं ॥
कार्पासमूलसहितं मृदुवन्हि पक्वं ।
तैलं सकेशपतन विनिहंति कंडूं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Karpasa moola	- 16 tola
Sneha Dravya : Taila	- 64 tola
Drava Dravya : Jeemuta, Bhringaraja, Karavira, Nisa, Arka, Nili Swarasa	- 1 prastha each

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kandu, Kesapata.

51. Nilibhringadi Taila

नीलीभृंगरजशतक्रतुलताधात्रीफलानां रसे ।
क्षीराजकनालिकेरमहिषीधेनूद्भवैस्साधितं ॥

तैलं तत्पयसैव पिष्टलुलितैर्घ्याहगुंजांजनैः ।
केशान् संजनयेत्तलेऽपि करयोरास्तां अकेशं शिरः ॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashtyahwa, Gunja, Anjana	- 1 pala each
Sneha Dravya : Taila	- 1 prastha
Drava Dravya : Nili, Bhringaraja, Satakratu lata (Indravaruni / Kakadani), Dhatri (Amalaki) phala Swarasa	- 1 prastha
+ Aja Ksheera	- 1 prastha
Nalikera Ksheera	- 1 prastha
Mahisha Ksheera	- 1 prastha
Dhenudbhava (Go) Ksheera	- 1 prastha

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions :

Kesya.

52. Ankoladi Taila

अंकोलबीजमरिचकुष्ठैः कल्कीकृतैर्भिषक् ।
पचेद्वकुलपत्रस्य जंबीरस्यरसाढके ॥
तैलं प्रस्थं शिरोभ्यंगात् शिरः कुष्ठविनाशनम् ।

Contents :

Kalka Dravya : Ankola Bija, Maricha, Kushta	- 1 pala each
Sneha Dravya : Taila	- 1 prastha
Drava Dravya : Vakula patra Swarasa	- 1 adhaka
Jambeera patra/phala Swarasa	- 1 adhaka

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used as Siro-Abhyanga.

Indications :

Siro-Kushta (Scalp skin infection).

53. Nili Nirgundyadi Taila

नीलीनिर्गुडिकाभृंगधूरजनीस्तथा ।
कोशातकी च चिंचार्कों तेषां सारे चतुर्गुणे ॥
त्रिजातवाकुचीकुष्ठः तैलं सम्यग्विपाचितम् ।
सप्तरात्रप्रयोगेण कपालाशोविनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Trijataka, Bakuchi, Kushta - 1 pala each

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Nili, Nirgundi, Bhringa (Bhringaraja), Durdhura (Dhattura), Rajani (Haridra), Kosataki, Chincha, Arka patra Swarasa - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and apply on the scalp for 7 days.

Indications : Kapala Arshas.

54. Nili Nisadi Taila

नीलीनिशोगुदीक्षीरिवल्कवैकुरंजे रसे ।
तैलं सजंबीररसे कपालव्याधिनुत् शृतम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Use the same drugs mentioned in Drava Dravya.

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Nili, Nisa (Haridra), Ingudi, Ksheeri valka, Vaikunthaja rasa (Tulasi) - 4 prastha
Jambeera Swarasa - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kapala vyadhi.

55. Vacha Lasunadi Taila

वचालशुनदोषभिर्बिल्वपत्रसे शृतं ।
तैलं श्रवणदोषधनं विशेषात्पूयनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vacha, Lasuna, Doshabhi (Haridra)

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Bilwa patra Swarasa - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Karnaroga, Karnapuya.

56. Nirgundi Rajanyadi Taila

निर्गुडीरजनीबिल्वसुन्थालकं रसे शृतं ।
रसोनदारुबिल्वाभ्यां विश्वभेषजकल्पितं ॥
तैलं श्रवणदोषधनं विशेषात्पूयनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Rasona, Daru (Devadaru), Bilwa, Viswabhesha (Sunthi) - 1 pala each

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Nirgundi, Rajani (Haridra), Bilwa, Snuhi, Alarka Swarasa - 4 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Karna roga, Puyanasa.

57. Arimeda Twagadi Taila

अरिमेदत्वचो ग्राहं नवं पलशतं भवेत् ।
न्यग्रधोदुंबराश्वत्थप्लक्षवल्काच्छतं तथा ॥

चुतद्रोणे जले पक्त्वा चतुर्भागावशेषिते ।
 तैलाढकं पचेत्तत्र कार्षिकैः कल्कि तैरिमैः ॥
 यष्टीत्रिजातमंजिष्ठा गायत्रीलोभ्रकटफलैः ।
 क्षीरवृक्षारिमेदत्वक्मुस्तागुरुहिमद्वयैः ॥
 कर्पुरजातीतकोलीमांसीधातकीगैरिकैः ।
 मृणालमिशिवैदेही पद्मकेसरकुंकुमैः ॥
 लाक्षासमंगाबृहतीबिल्वपत्रसुरद्वूमैः ।
 शैलेयसरलस्पृककापलाशरजनीद्वयैः ॥
 प्रियंगुतेजनीपार्थशरपुंखफलत्रयैः ।
 कालेयपुष्करजटाव्याधीमदनसंयुतैः ॥
 जाते चिक्कणपाकेतु परिस्त्राव्य निधापयेत् ।
 तत्रस्यपानगंडूषवस्त्यंभ्यंगेषु योजयेत् ॥
 मुखजानामयान् हंति विशेषाददंतरोगजित् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashti, Trijata, Manjishta, Gayatri (Khadira), Lodhra, Katphala, Kshirivriksha twak, Arimeda twak, Mustha, Aguru, Hima dwaya (Sweta & Rakta Chandana), Karpoora, Jati, Takkola, Mamsi (Jatamamsi), Dhataki, Gairika, Mrinala, Misi (Satahwa), Vaidehi (Pippali), Padma-kesara, Kumkuma, Laksha, Samanga (Manjishta), Brihati, Bilwa patra, Suradruma (Devadar), Saileya, Sarala, Sprikka (Asabaraga / Delphinium zalil Aitch & Hemsl), Palasa, Rajani dwaya (Haridra & Daruharidra), Priyangu, Tejani (Malkangini), Pardha (Arjuna), Sarapunkha, Phalatraya (Triphala), Kaley (Pita Chandana), Pushkara (Pushkaramoola), Jaya, Vyaghri (Kantakari), Madana (Madanaphala) 1 karsha

Sneha Dravya : Taila 1 adhaka

Drava Dravya : Arimeda twak (Fresh) 100 pala

Nyagrodha, Udumbara, Aswattha, Plaksha valka - 100 pala
 +
 Jala 4 drona

- Prepare Chaturdhavasishta Kashaya

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used as Nasya, Pana, Gandusha, Vasti and also for Abhyanga.

Indications :

Mukha roga. Especially Danta roga.

58. Punkhadi Taila

पुंखकाथेऽभयाकल्कसिद्धंतैलंद्विजार्तिनुत् ।

Contents :

Kalka Dravya : Abhaya (Haritaki)

Sneha Dravya : Taila

Drava Dravya : Punkha (Sarapunkha) quath

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Danta Soola.

59. Ramathadi Taila

रामठलवणोपेतं तैलं तत्रालिकेरस्य ।

विधिना स पयस्तिष्ठं दन्तशूलान्नाशुनाशयति ॥

Contents :

Kalka Dravya : Ramatha (Hingu), Lavana - 1 tola each

Sneha Dravya : Nalikera Taila - 32 tola

Drava Dravya : Goksheera - 128 tola (4 times)

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Danta Soola.

60. Anjhadadi Taila

अंजुडानिंबनिर्गुडीस्वरसेन विपचितं ।
निशाकल्कयुतंतैलं ओष्ठरोगविनाशनं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Nisa (Haridra) Kalka - 4 tola

Sneha Dravya : Taila - $\frac{1}{2}$ prastha

Drava Dravya : Anjhada (Bhumyamalaki) Nimba, Nirgundi Swarasa - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Oshtaroga.

61. Dinesavallyadi Taila

दिनेशवलीस्वरसे विपक्फं तच्चर्मकल्केनपुनर्नवस्य ।
सारेचतैलं व्रणरोपणार्थं प्रशस्तमित्येव वदंति तत्ज्ञाः ॥

Contents :

Kalka Dravya : Tat charma Kalka (Dinesavalli twak) - 8 tola

Sneha Dravya : Taila - $\frac{1}{2}$ prastha

Drava Dravya : Dinesavalli (Arkavalli), Punarnava Swarasa - 1 prastha each.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vranaropana.

62. Durvadi Taila

दूर्वास्वरसकल्काभ्यां सिद्धं तैलं व्रणे हितं ।

Contents :

Kalka Dravya : Durva Kalka

Sneha Dravya : Taila

Drava Dravya : Durva Swarasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vrana.

63. Tiladi Taila

तिलयष्ट्याह्योः कल्कं महिषीक्षीरसंयुतं ।
शीर्यमाणेषु केशेषु केशस्थापनमुत्तमम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Tila, Yashtyahwa (Yashtimadhu).

Sneha Dravya : Taila

Drava Dravya : Mahisha Ksheera

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kesapata.

64. Nagaradi Taila

नागरसैधवमागधिमुस्तागोक्षुरवासालसुनैस्तौलं ।
अर्कसुपर्णरसेन विमिश्र कर्णरुजं शतकोटि निहंति ॥

Contents :

Kalka Dravya : Nagar (Sunthi), Saindhava, Magadhi (Pippali), Mustha, Gokshura, Vasa, Lasuna - 1 tola each

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Arka suparna rasa - 4 prastha (Ripened leaves)

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Karna Soola.

65. Anu Taila

जीवंतीजलदेवदारूजलदत्त्वक्सेव्यगोपीहिमं ।
दार्वत्त्वद्युक्षुकप्लवागुरुवरा पुङ्ड्राह बिल्वोत्पलम् ॥
धावन्त्रौ सुरभिः स्थिरे कृमिहरं पत्रं तृटी रेणुकं ।
किंजल्कं कमलाहयं शतगुणे दिव्येऽभसि क्राथयेत् ॥
तैलाद्रसं दशगुणं परिशोष्यतेन ।
तैलं पचेच्च सलिलेन दशैव वारान् ॥
पाके क्षिपेच्च दशमे सममाजदुर्धं ।
नस्यं महागुणमुशंत्यनुतैलमेतत् ॥

Contents : Jivanthi, Jala (Hribera), Devadaru, Jalada (Mustha), Twak (Dalchani), Sevyā (Usira), Gopi (Sariba), Hima (Chandana), Darvi twak (Daruharidra), Madhuka (Yashtimadhu), Plava (Kaivarta Musthaka), Aguru, Vari (Satavari), Pundrahwa (Pundarika), Bilwa, Utpala, Dhanayou (Brihati, Kantakari), Surabhi (Tulasi/Vakula?), Sthirae (Saliparni, Prisniparni), Krimiharam (Vidanga), Patram, Triti (Ela), Renuka (Harenuka), Kinjalka, Kamalahwaya

Procedure :

- Take the above drugs in the quantity of 1 tola each and add 2700 tola Akasodaka and boil till it reduces to $\frac{1}{4}$ th quantity.
- Prepare Taila by adding $\frac{1}{10}$ th quantity of Tila Taila to the Kashaya.
- Repeat the procedure for 10 times. During

10th time add equal quantity of Aja Ksheera to the decoction.

- It is used as Nasya.

Indications : Urdhwajatrugataroga.

66. Sahadevyadi Taila

सहदेवीरसे तैलं साधयेन्मतिमान् भिषक् ।
षडंगकल्कं सक्षीरं सर्वज्वरहरं परं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Shadanga Kashaya Dravya Kalka

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Sahadevi rasa - 4 prastha

Goksheera - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Jwara.

67. Vranaropana Taila

महावृक्षार्जे दुराधे मधूच्छिष्ठेन साधितं ।
तैलं संकृत्ययोगेण दुष्ट्रवणविरोपणम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Madhuschishta (Bees wax) - 16 tola

Sneha Dravya : Tila Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Mahavriksha (Snuhi) Ksheera - 1 prastha

Arka Ksheera - 1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Dushta Vrana.

68. Bala Taila

बलाशतं छिन्नरुहापादं रासनाष्टभागिकं ।
जलाढकशते पक्त्वा दशभागस्थिते रसे ॥
दधिमस्त्वक्षूनिर्यासशुरैस्तौलाढकं समैः ।
पचेदाजपयोर्धार्णं कल्कैरेभिः पलोन्मितैः ॥
शठीसरलदार्वेलामंजिष्ठागुरुचंदनैः ।
पदमाकातिबलामुस्तासुर्पर्णीहरेणुभिः ॥
यष्ट्याह्वसुरसाव्याघ्रिनखर्षभक्जीवकैः ।
पलाशरसकस्तूरीनालिकाजातिकोशकैः ॥
स्पृष्ट्कांक्कुमशैलेयजातीकटुवचांबुभिः ।
त्वक्कुंदुरुष्ककपूरंतुंबुरुश्रीनिवासकैः ॥
लवंगनततकोलकुषमांसीप्रियंगुभिः ।
स्थौणेयतगरध्यामवचामदनकप्लवैः ॥
सनागकेसरैस्सिद्धैः दद्याच्चात्रावतारिते ।
पत्रकल्कं ततः पूतं विधिना तत्रपूजितं ॥
श्वासकासञ्चरमूर्छार्छिर्दिगुल्मक्षतक्षयं ।
स्लीहशोफावपस्मारं अलक्ष्मीं च प्रणाशयेत् ॥
बलातैलमिदं श्रेष्ठंवातव्याधिविनाशनम् ।
पाने नस्येन्वासनेभ्यंजनेच स्नेहाः काले सम्यगेते प्रयुक्ताः ॥
दुष्टान् वातानाशु शांति नयेयुः वंध्यानार्यः पुत्रभाजश्च कुर्युः ॥

Contents :

Kalka Dravya : Sathi (Kachora), Sarala, Daru (Devadaru), Ela, Manjishta, Aguru, Chandana, Padmaka, Atibala, Mustha, Surpaparni (Mudgaparni & Mashaparni), Harenu, Yashtyahwa, Surasa (Tulasi), Vyaghranakha, Rishabhaka, Jivaka, Palasa, Rasa, Kasturi, Nalika, Jatikoshaka (Jatiphala), Sprikka (Asabaraga / Delphinium zilil Aitch & Hemsl), Kumkuma, Saileya, Jati (Japatri), Katuki, Vacha, Ambubhi (Hribera), Twak, Kundurushka (Sallaki Niryasa), Karpura,

Tumburu (Dhanyaka), Srinivasaka, Lavanga, Nata (Tagara), Takkola, Kushta, Mamsi (Jatamamsi), Priyangu, Sthouneya, Tagara, Dhyama (Katrina, Rohisha), Vacha, Madanaka, Plava (Kaivarta Mustha), Nagakesara - 1 pala each

<i>Sneha Dravya</i> : Taila	-	1 adhaka
<i>Drava Dravya</i> : Bala moola	-	400 tola
Chinnaruha (Guduchi)	-	100 tola
Rasna	-	50 tola
+ Jala	-	25 drona
• Boil and reduced to 1 adhaka +		
Dadhi masthu	-	1 adhaka
Ikshu rasa	-	1 adhaka
Sukta	-	1 adhaka
Aja Ksheera	-	2 adhaka.

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used as Pana, Nasya, Anuvasana and Abhyanga.

Actions & Indications :

Swasa, Kasa, Jwara, Murcha, Chardi, Gulma, Kshata Kshaya, Pleeha, Sopha, Apasmara, Alakshminasa, Sarva Vataroga, Vandhya hara.

69. Prasarini Taila

प्रसारिणीतुलाक्राथे तैलप्रस्थं पयस्सम् ।
द्विमेदमिश्मंजिष्ठाकुष्ठरासनाकुचंदनैः ॥
जीवकर्षभकाकोलीयुगलामरदारूभिः ।
कल्कैर्विपाचेत्सर्वं मास्तामयनाशनम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Dwi Meda (Meda & Mahameda), Misi (Sata-

pushpa), Manjishta, Kushta, Rasna, Kuchan-dana, Jivaka, Rishabhaka, Kakoli Yugala (Kakoli & Kshira Kakoli), Amaradaru (Devadaru).

<i>Sneha Dravya</i> :	Taila	-	1 prastha
<i>Drava Dravya</i> :	Prasarini quath	-	1 Tulaa
	Goksheera	-	1 prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Vataroga.

70. Dinesavallyadi Taila

दिनेशवल्लीरजनीदिनेशव्याघातकक्षीरमहीरुहानां।
क्वाथेनकल्केनपचेत् तैलं त्वग्दोषशांत्यै वरवर्णकारी॥

Contents :

Kalka Dravya : Kalka of the drugs mentioned for Kashaya - 8 tola

Sneha Dravya : Tila Taila - $\frac{1}{2}$ prastha

Drava Dravya : Dinesavalli (Suryavalli), Rajani (Haridra), Dinesa (Arka), Vyadhighataka (Aragwadha), Kshira Mahiruha (Kshri Vriksha) - 1prastha

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions : Twak dosha hara, Varnya.

71. Pancha Sneha

दशमूलबलामाषकार्पासास्थकुलत्थकम्।
प्रस्थं प्रस्थं पृथक् क्षुण्णं जलद्रोणद्वये पचेत्॥
धान्याम्लं शूर्पसंयुक्तं पादशेषेण तेन तु।
वाराहीतिलजैरङ्गनारिकेलजतक्रजैः॥

पृथक् पृथक् त्रिकुडुवं स्नेहस्य द्विगुणं पयः।
कल्कै रेतैर्विपक्तव्यं रासनासैधवदारुकं॥
कार्पासास्थिकुलत्थाग्नि गंडीरंच सुपेषितैः।
जयेद्वातरूजास्तंभदीर्धभग्नरूजं तथा॥
बाहुशोषापबाहुं च बाहुस्तंभमथापि च।
करोति बाहुवृद्धिं च वातरोगान्निहंति च॥
चंच स्नेहमिदं प्रोक्तं ब्रह्मणा निर्मितं पुरा॥

Contents :

Kalka Dravya : Rasna, Saindhava, Daru (Devadaru), Karpasasthi, Kuluttha, Agni (Chitraka), Gandira

<i>Sneha Dravya</i> :	Varahi Taila	-	48 tola
	Tila Taila	-	48 tola
	Eranda Taila	-	48 tola
	Nalikeraja Taila	-	48 tola
	Takraja (Goghrita)	-	48 tola

Drava Dravya : Dasamoola, Bala, Masha, Karpasasthi, Kuluttha - 1 prastha each.

+
Water - 2 drona

• Prepare Chaturdhamsa Kashaya

Dhanyamla	-	2 drona
Goksheera	-	96 tola

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vataroga, Vata vedana, Sthambha, Bhagnapida, Bahu Vriddhi.

72. Amrutadi Taila

अमृतावृषानिर्गुडीद्विरेफगिरिमर्दिनी।
ऐलेयकं च वेत्राग्रं संक्षुद्य परिपीड़येत्॥

तद्रसेथजटाकुष्टसारिवादारुचंदनैः ।
अभयारोहणीलाक्षायष्टीसर्जरसान्वितैः ॥
कल्कितैर्नालिकेरस्य स्लेहस्तिलज एव वा ।
विपक्षः सर्वकासञ्चः क्षासानां च निर्बहर्ण ॥

Contents :

Kalka Dravya : Jata, Kushta, Sariba, Daru, Chandana, Abhaya, Rohini, Laksha, Yashti, Sarjarasa.

Sneha Dravya : Nalikera Taila [or] Tila Taila

Drava Dravya : Amruta (Guduchi), Vrisha (Vasa), Nirgundi, Dwirepha (Bhringaraja), Girimardini (Pashanabhereda), Aileyaka, Vetragra (Amlavetasa tender leaves) Swarasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Kasa, Swasa.

73. Vranabhairava Taila

विषहिंगुलमंजिष्ठाहरितालमनश्शलाः ।
घनसारत्रयीतुत्थद्वयगंधकनाकुली ॥
श्रीवेष्टसर्जनिर्यासगौरीयष्ट्याह्वगोपिकाः ।
नवसारवरादारुकुंदुरुष्कनिशाद्वयैः ॥
चिंचाफलास्थिस्थौणेयमेष विष्टा जपात्वचः ।
शाकनिम्बकपित्थाप्रनिर्यासकुहलीरपि ॥
क्षीरेण वटवृक्षस्य शाल्मलीत्वग्रसेन च ।
प्रत्यग्रकेरमदयेन कुकुटांड द्रवेण च ॥
पिष्टवा सम्यक्समालिष्य वासखंडे घनीयसि ।
द्राधिष्टे तेन संवेष्ट्य शलाका लोहनिर्मितां ॥
शोषयित्वा पुराणाज्य सिक्तांतां दीपयेतत्पुनः ।
एकत्र तिल केरोत्थ स्लेहौ कृत्वा समांशके ॥

दीप्यमानां शलाकांतां तस्योपरि च धारयेत् ।
अवागग्रां मुहुस्सिचन् ताख्यामन्यत्र पातयेत् ॥
शलाकाग्रगतान् स्नेहबिंदूनास्नेहसंस्थात् ।
दीप्यमान शलाकाग्रात् पात्रे पतितमादरात् ॥
आदाय तैलं सत्पात्रे निषिद्ध्य परिपालयेत् ।
संप्राप्ते वासरे तेन लेपनं विदधीत च ॥
ब्रणभैरव नामेदंतैलं मर्त्येन दुर्लभं ।
असितेन पुरा दुष्टव्रणार्थं वीक्ष्य बालकं ॥
यमिना सत्कृतेनोक्तं गृहस्थायाग्निं शर्मणे ।
सर्वब्रणहरस्सद्यः किंयेदं सञ्चिपातजित् ॥
असाध्यब्धपि सिद्धेच्च विसर्पादिषुच ध्रुवम् ।
सर्वेषु वातरोगेषु वातास्ते च पराजितं ॥
उन्मादे चाप्यपस्मारे लेपनस्यादि कर्मभिः ।
भेलेन तपसातैलमेतल्लब्धमनिदितम् ॥
तन्मुखात्केचना विंदन् मन्ये केचित् तदागमात् ॥

Contents :

Visha (Vatsanabhi), Hingula, Manjishta, Haritala, Manahshila, Ghanasara trayee (Mudda Karpura, Paccha Karpura, Rasa Karpura), Tuttha dwaya (Maila Tuttha, Pala Tuttha), Gandhaka, Nakuli (Eswari), Sriveshta, Sarja niryasa, Gouri (Gowri Pashana), Yashtyahwa, Gopika (Sariba), Navasara, Vara (Triphala), Daru (Devadaru), Kundurushka (Sallaki Niryasa), Nisa dwaya (Haridra & Daruharidra), Chinchaphalasthi, Sthouneya, Mesha vishta, Japa, Twacha (Dalchani), Saka, Nimba, Kapiththa, Amra niryasa, Kuhali.

Procedure :

- Take the above drugs in the quantity of 1 tola each and make into paste by pounding with
 1. Vata Ksheera
 2. Salmali rasa
 3. Pratyagra kera madya (Narikela Sura)
 4. Kukkutanda Drava

- Apply this paste to a piece of cloth and tie it to an iron rod and dry it well.
- Afterwards apply ghee over it and lit fire. .
- Collect the oil drops in a vessel containing Tila Taila and Nalikera Taila (1 prastha each)
- After the completion of the process of burning the cloth, pour the oil mixture over the iron rod and collect it in a separate vessel.
- This is known as Vranabhairava Taila and Maharshi Bhela formulated it. It is used as Lepa or Nasya.

Indications : Sarva Vrana, Vataroga, Visarpa, Vatarakta, Unmada, and Apasmara.

74. Kacchuradi Taila

कच्चूरहेमरजतारिधनेद्रवली ।
सैरेयकारलतिकाबलभद्रशुंगी ॥
इक्ष्वाकुमूलरजनीहरिपर्णिकासुक् ।
धर्माशु रोगरिपुरक्षतिकापमागौ ॥
कीटारिकेतकिसुरस्यशुगर्निजिह्वा ।
द्रोणेऽपिधानरससिद्धविशुद्धतैलं ॥
अकर्यकवल्लयगदपञ्चमहीरुहाणां ।
अक्षभयामलकवर्णवतीयुगानां ॥
क्षाथे पचेत् गदफलत्रयकालयाब्द ।
मंजिष्ठान्वित कषायगणैश्च पिष्टैः ॥
पक्कं विगाल्य शशिजे सकले च कुष्ठे ।
हृभ्यज्यतां सति विशेषत एव भिन्ने ॥

Contents :

Kalka Dravya : Gadam (Kushta), Phalatraya, Kalayam (Kumkuma), Abda, Manjishta - 1 pala each

Sneha Dravya : Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Kacchura, Hema (Dhattura / Nagakesara), Rajatari, Dhana (Maricha), Indravalli (Indravaruni), Saireyaka, Karalatika, Bala, Bhadra, Bharangi, Ikshwaku moola, Rajani (Haridra), Hariparnika, Snuk, Kharmasu (Arka), Rogaripu (Aragwadha), Rakshatika (Karpasa), Apamarga, Kitari, Ketaki, Surasa, Asuk (Ashoka), Agnijihwa, Drona (Dronapushpi), Apidhana (Nimba) Swarasa - 4 prastha

+
Arki (Arka), Arkavalli, Agada, Pancha Mahiruha, Aksha, Abhya, Amalaka, Varnayati yugma (Haridra dwaya) - 1 pala each

Add 8 times water and prepare Chaturdhamsa Kashaya.

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity. It is used for external application.

Indications :

Sarva Kushta, Kshaya.

IV. CHOORNA PRAKARANA

- Initially Drugs mentioned in the formulation are cleaned and dried properly.
- Afterwards they are finely powdered and sieved. Where there are a number of drugs in a formulation, the drugs are separately powdered and sieved. Each one of them is weighed separately and well mixed together.
- As some of the drugs contain more fibrous matter than other, the method of powdering and weighing them separately, according to the formula, and then mixing them together is preferred.
- In industry, however all the drugs are cleaned, dried and powdered together by disintegrators, mechanical sifters are also used.
- Salt, sugar, camphor etc. when mentioned are separately powdered and mixed with the rest at the end.
- Hingu and salt may be roasted, powdered and then added.
- The powder is fine of at least 80-mesh sieve. It should not adhere together or become moist.
- Powders should retain potency for one year and should be kept in airtight containers.

1. Sudarsana Choorna

त्रिफलारजनीयुग्मं कंटकारीयुगं शठी।
त्रिकृट ग्रन्थिकं मूर्वा गुडूची धन्वयासकः॥

Contents :

कटुका पर्पटो मुस्तं त्रायमाणा च बालकं ।
निष्ठः पुष्करमूलं च मधुयष्टी च वत्सकं ॥
यवानींद्रयवो भार्ङ्गी शिगृबीजं सुराष्ट्रजं ।
वचात्वक् पद्मकोशीरं चंदनातिविषा बला ॥
शालिपर्णी पृश्निपर्णी विडगं नागरं तथा ।
चित्रको देवकाष्ठं च चव्यं पत्रं पटोलजं ॥
जीवकर्षभक्तौ चैव लवंगं वंशलोचना ।
पुडरीकं च काकोली पत्रकं जातिपत्रकं ॥
तालीसपत्रं च तथा समभागानि चूर्णयेत् ।
सर्वचूर्णस्य चार्धाशं कैरतं निक्षिपेत्सुधीः ॥
एतत्सुदर्शनं नाम चूर्ण दोषत्रयापहम् ।
ज्वरांशं निखिलात् हन्यात् नात्रकार्यं विचारणा ॥
पृथक्द्वंद्वगंतुजांश्च धातुस्थान् विषमज्वरान् ।
सत्रिपातोद्भवांश्चापि मानसानपि नाशयेत् ॥
शीतज्वरैकाहिकादीन् मोहं तंद्रा भ्रमं तृष्णां ।
श्वासं कासं च पांडुं च हृद्रोगं हंति कामलां ॥
त्रिकृष्टकटीजानुपार्श्वशूलनिवारणं ।
शीतांबुना पिबेद्धीमान् सर्वं ज्वरं निवृत्ये ॥
सुदर्शनं यथा चक्रं दानवानां विनाशनम् ।
तद्वज्ज्वराणां सर्वेषां इदं चूर्णं प्रणाशनम् ॥

Triphala, Rajani *yugma* (Haridra & Daruharidra), Kantakari *yugma* (Brihati & Kantakari), Sathi (Kachora), Trikatu, Grandhika (Pippali moola), Murva, Guduchi, Dhanvayasa, Katuka, Parpata, Mustha, Trayamana, Balaka, Nimba, Pushkaramoola, Madhuyashti, Vatsaka, Yavani, Indrayava, Bharangi, Sigru bija, Surashtraja (Alum), Vacha twak, Padmaka, Usira, Chandana, Ativisha, Bala, Saliparni, Prisniparni, Vidanga, Nagara (Sunthi), Chitraka, Devakashta (Devadaru), Chavya, Patram Patolajam (Patola patra),

Jivaka, Rishabhaka, Lavanga, Vamsalochana, Pundarika, Kakoli, Patraka, Jatipatra, Talisapatra – equal parts.

+

Kairata (Kiratatikta)- $\frac{1}{2}$ Quantity to the above total

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with cold water.

Indications : Tridosha hara, Sarva Jwara, Ekadoshaja, Dwandaja, Agantuja, Dhatugata, Vishama Jwara, Sannipata Jwara, Manasika Jwara, Sita Jwara, Ekaahika Jwara, Moha, Tandra, Bhrama, Trishna, Swasa, Kasa, Pandu, Hridroga, Kamala, Trika-Prishta-Kati-Janu-Parswa Soola.

- As Sudarsana Chakra kills demons, Sudarsana Choorna also kills all types of fevers.
- In Bhaishajyaratnavali some more drugs are added along with the above drugs. But the same formulation has been mentioned in Sarangadhara Samhita, Yogatarangini and Yogaratnakara.
- Originally this formulation is not found in Sahasrayoga, but it is incorporated in the later editions.

2. Laghu Gangadhara Choorna

मुस्तमिंद्रयवं बिल्वलोध्रमोचरसं तथा ।
धातकी चूण्येतत्रं गुडाभ्यां पाययेत्सुधीः ॥
सर्वातिसार शमनं निरुणद्धि प्रवाहिकां ।
लघुगंगाधरं नाम चूर्णं संग्राहकं परं ॥

Contents : Mustha, Indrayava, Bilwa, Ladhra, Mocharasa, Dhataki Pushpa, – equal parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in

the specified quantity and administer internally with Takra & Guda.

Actions & Indications : Sarva Atisara, Pravahika, Sangrahi.

- In Bhaishajyaratnavali some more drugs are added along with the above drugs.
- Originally this formulation is not found in Sahasrayoga, but it is incorporated in the later editions.

3. Vriddha Gangadhara Choorna

मुस्तारलुकशुंठीभिः धातकीलोध्रवालकैः ।
बिल्वमोचरसाभ्यां च पाठेंद्रयवत्सकैः ॥
आप्रबीजं प्रतिविषा लज्जालुरिति चूर्णितम् ।
क्षेद्रतंदुलपानीयैः पीतं हंति प्रवाहिकाम् ॥

Contents :

Mustha, Aralu (Syonaka), Sunthi, Dhataki, Ladhra, Balaka (Hribera), Bilwa, Mocharasa, Patha, Indrayava, Vatsaka, Amra bija, Prativisha (Ativisha), Lajjalu – equal parts.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu and Tandulodaka.

Indications :

- In Bhaishajyaratnavali one drug is altered i.e. Lajjalu is replaced by Manjishta
- Originally this formulation is not found in Sahasrayoga, but it is incorporated in the later editions.

4. Chandanadi Choorna

चंदनं नलदं लोध्रं उशीरं पद्मकेसरं ।
नागपुष्पं तथा बिल्वं भद्रमुस्तं सशकरं ॥
हीबेरं चैव पाठा च कुटजस्य फलं त्वचं ।

शृंगबेरं विषा चैव धातकी च रसांजनं ।
 आप्रस्थि जंबुसारं च तथा मोचरसः स्मृतः ॥
 नीलोत्पलं समंगा च सूक्ष्मैला दाढ़िमत्वचः ।
 चतुर्विंशतिरेतानि समभागानि कारयेत् ॥
 तंडुलोदकसंयुक्तं क्षौद्रेण सहयोजयेत् ।
 चलातांचामगार्भाणां स्तंभनं परमुच्यते ॥
 अश्विभ्यां विहितं पूर्वं रक्तपित्तविनाशनं ।
 हितं लोहित पित्तिभ्यो लोहितोशर्णसि तद्वितं ॥
 तमोमूर्छोपसृष्टानां तृष्णार्तानां च दापयेत् ॥

Contents :

Chandana, Nalada (Jatamansi), Ladhra, Usira, Padmakesara, Nagapushpa (Nagakesara), Bilwa, Bhadramustha (Mustha), Sarkara, Hribera, Kutaja phala, Kutaja twak, Sringavera (Sunthi), Visha (Ativisha), Dhataki, Rasanjana, Amrasthi, Jambu Sara, Mocharasa, Nilotpala, Samanga (Manjishta), Sukshma Ela, Dadima twak, Patha—equal parts.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu and Tandulodaka.

Indications :

Garbha Srava, Garbha pata, Rakta-pitta, Rakta-rshas, Murcha, Tamas, Trishna.

- Aswin twins, the celestial physicians formulated Chandanadi Choorna.

5. Choornamruta yoga

तालीसपत्रं मरिचं च पृथगर्धपलं भवेत् ।
 द्राक्षायाश्च पलं तद्वत् परूषकतकाह्वयौ ॥
 बलामूलं च पलिकं पिप्पल्याश्च पलं भवेत् ।
 शुंठी पलत्रयं चैव चब्यं चैव त्रिजातकं ॥
 कणामूलं तथैवास्य शर्करायाश्चतुष्पलं ।

Contents :

Talisa patra	-	½ pala
Maricha	-	½ pala
Draksha	-	1 pala
Parushaka	-	1 pala
Kataka	-	1 pala
Bala moola	-	1 pala
Pippali	-	1 pala
Bharangi	-	2 pala
Sunthi	-	3 pala
Chavya	-	3 pala
Trijataka	-	3 pala
Kana (Pippali) moola	-	3 pala
Sarkara	-	4 pala

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally early in the morning with Madhu.

Kshaya roga (Ekadasa lakshana Rajayakshma), Sarva roga.

6. Sitopaladi Choorna

सितोपला षोडशस्यात् अष्टौस्याद्वृंशरोचना ।
 पिप्पलीश्याच्चतुःकर्षस्यादेला द्विकार्षिकी ॥
 एकः कर्षः त्वचः कार्यं चूर्णयेत्सर्वमेकतः ।
 सितोपलादिकं चूर्णं मधुसर्पिर्युतं लिहेत् ॥
 श्वासकासक्षयहरं हस्तपादांगदाहजित् ।
 मंदाग्निसुसजिह्वत्वं पार्श्वशूलमरोचकं ॥
 ज्वरमूर्धगतं रक्तपित्तमाशु व्यपोहति ॥

Contents :

Sitopala	-	16 karsha
Vamsalochana	-	8 karsha

Pippali	-	4 karsha
Ela	-	2 karsha
Twacha	-	1 karsha

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu & Ghrita.

Indications : Swasa, Kasa, Kshaya, Hasta- Pada Daha, Mandagni, Jihwa suptata, Parswa Soola, Aruchi, Jwara, Urdwagata Raktapitta.

7. Khandasama Choorna

त्रिफलाव्योषबिल्वाब्दपिप्पलीमूलचित्रकैः ।
त्वगेलापत्रचिकातिंतिडीकाम्लवेतसैः ॥
समांशैर्धातु माक्षीकं सर्वैस्तुल्यं प्रदापयेत् ।
लोहचूर्णं समं तैश्चर्सर्वैः खण्डं समांशकं ॥
चूर्णितं मधुना लेहां वटकान् वा समाक्षिकं ।
भक्षयित्वा यथा सात्म्यं अनुपानं प्रयोजयेत् ॥
नाशयेत्कुष्ठमालस्यं प्रमेहोदरकामिलाः ।
पांडुरोगं तथा कासं हलीमकशिरोरुजं ॥
प्रसेकमरुचिं मूर्छा हल्मासं मंदवन्हिनां ।
रक्तपित्तं परीसर्पश्वयथुं च नियच्छति ॥

Contents : Triphala, Vyosha (Trikatu), Bilwa, Abda (Mustha), Pippali moola, Chitraka, Twak, Ela, Patra, Chavika, Tintidika, Amlavetasa - 16 tola
Swarnamakshika Bhasma - 16 tola
Loha Bhasma - 32 tola
Khanda Sarkara - 64 tola

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu or make into pills by pounding with honey.

Indications : Kushta, Alasya, Prameha, Udara roga, Kamala,

Pandu, Kasa, Halimaka, Siro Pida, Praseka, Aruchi, Murcha, Hrillasa, Agnimandya, Rakta-pitta, Visarpa, Sodha.

8. Pathadi Choorna

पाठो सकृष्णागजपिली च निदिग्धिकानागरचित्रका च ।
स पिप्पलीमूलमजाजिरात्रिमुस्तं च चूर्णं सुखतोय पीतं ॥
हन्यात्रिदोषं चिरजं च शोफं कुष्टं च चूर्णस्यहि सुप्रयोगात् ।

Contents : Patha, Krishna (Pippali), Gajapippali, Nidighika (Kantakari), Nagara (Sunthi), Chitraka, Pippali moola, Ajaji (Jeeraka), Ratri (Haridra), Mustha –equal parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with water.

Indications : Tridoshaja Jeerna Sophia and Kuṣṭha.

9. Pridhu Nimba Panchaka Choorna

कालेत्वकछदसारबीजकुसुमैर्निर्बस्य तुल्यांशकैः ।
कृत्वा चूर्णमदः कटुत्रिकनिशाधात्र्यक्ष पथ्यायुतैः ॥
पंचारिष्टमिदं पयोमधुधृतैरुष्णांबुना वा पुमान् ।
पीत्वा कासगरप्रमेहपिटिकाकुष्टादिभिर्मुच्यते ॥

Contents : Nimba (Twak, Patra, Sara, Bija, Kusuma) - 5 pala each

Katu trika (Trikatu), Nisa (Haridra), Dhatri (Amalaki), Aksha (Vibhitaki), Pathya (Hari-taki) - 1 tola each

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Milk or Honey or Ghee or Warm water.

Indications : Kasa, Garavisha, Prameha Pitika, Kushta.

10. Maha Khandava Choorna

मरिचं नागपुष्पाणि तालीसं लवणानि च ।
 प्रत्येकमेकभागास्युः पिप्पलीमूलचित्रकैः ॥
 त्वक्षणातिंतिडीकं च जीरकं च द्विभागिकं ।
 धान्याम्लवेतसौ विश्वं भद्रैलाबदराणि च ॥
 अजमोदाजलधरः प्रत्येकं स्युस्त्रिभागिकाः ।
 सर्वोषधि चुतर्थांशं दाढ़िमस्य फलं भवेत् ॥
 द्रव्येभ्यो निखिलेभ्यश्च सिता देयार्धमात्रया ।
 महाखांडव संज्ञं स्यात् चूर्णमेतत्पुरोचनं ॥
 अग्निदीसिकरं हृदयं कासातीसार नाशनं ।
 विषूचिकां तथाध्यानं आशोगुलमकृमीनपि ॥
 छर्दि पंचविधां श्वासं चूर्णमेतद्व्यपोहति ॥

Contents :

Maricha, Nagapushpa (Nagakesara), Talisa, Lavanani (Pancha Lavana) - 1 part each

Pippali moola, Chitraka, Twak, Kana (Pippali), Tintidika, Jeeraka - 2 parts each

Dhanyaka, Amlavetasa, Viswa (Sunthi), Bhadraila (Brihat Ela), Badara, Ajamoda, Jaladhara (Mustha) - 3 parts each

Dadima phala twak - $\frac{1}{4}$ qty. of the above Sita - $\frac{1}{2}$ of the qty.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Rochaka, Agni Deepaka, Hridya, Kasa, Atisara, Hridroga, Kantha-Jathara-Mukha roga, Visuchika, Adhma, Arshas, Gulma, Krimi, Chardi, Swasa (5 types).

11. Lavangadi Choorna

लवंगं शुद्धकर्पूरं एलात्वक्कूनागकेसरं ।

जातीफलमुशीरं च नागरं कृष्णजीरकं ॥
 कृष्णागुरुस्तुगाक्षीरी मांसी नीलोत्पलं कणा ।
 चंदनं तगरं बालं कंकोलं चेति चूर्णयेत् ॥
 समभागनि सर्वाणि सर्वेभ्योर्धासिता भवेत् ।
 लवंगाद्यमिदं चूर्णं राजाहं वन्हिदीपनं ॥
 रोचनं तर्पणं वृष्ट्यं त्रिदोषञ्चं बलप्रदं ।
 हद्रोगं कंठरोगं च कांस हिक्कां च पीनसं ॥
 यक्षमाणं तमकश्चासं अतीसारमुरःक्षतं ।
 प्रमेहारुचिगुल्मादीन् ग्रहणीमपि नाशयेत् ॥

Contents :

Lavanga, Suddha Karpura, Ela, Twak, Naga-kesara, Jati phala, Usira, Nagara (Sunthi), Krishna Jeeraka, Krishanaguru, Tugakshiri (Tavakshiri), Mamsi (Jatamamsi), Nilotpala, Kana (Pippali), Chandana, Tagara, Balam (Hribera), Kankola - equal parts.

+

Sita - $\frac{1}{2}$ Quantity to the above total

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Agni Deepana, Rochaka, Tarpana, Vrishya, Tridosaghna, Balya, Hridya, Kantha roga, Kasa, Hicca, Pinasa, Yakshma, Tamaka Swasa, Atisara, Urakhshata, Prameha, Aruchi, Gulma, Grahani.

12. Ashta Choorna

त्रिकटुकमजमोदा सैंधवं जीरके द्वे ।
 समधरणधृतानामष्टमो हिंगभागः ॥
 प्रथमकवलभोज्यं सर्पिषा चूर्णकोऽयं ।
 जनयति भृशमग्निं वातगुल्म्यं निहंति ॥
 Trikatuka, Ajamoda, Saindhava, Jeeraka Dwe

Contents :

(Jeeraka & Krishna Jeeraka), Hingu – equal parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally along with the first morsel of food with Ghee.

Indications : Agnimandy, Vata Gulma.

13. Tugadi Choorna

तुगातिंत्रिणिलाजैश्च कोलव्योषत्रिजातकैः ।
सचंद्रैर्मौदकं रुच्यं सर्वं द्विगुणशर्करं ॥
छर्दयसृक्पित्तहृद्रोग कासक्षयज्वरापहं ।

Contents : Tuga (Tavakshiri), Tintrini (Chincha), Laja, Kola, Vyosha (Triku), Trijataka, Chandra (Karpura), - equal parts.

Sarkara - Double the total quantity.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Aruchi, Chardi, Asrikpitta, Hridroga, Kasa, Kshaya, Jwara.

14. Swasakasadihara Choorna

तेकराजरस प्रस्थे कुड़वं मरिचं क्षिपेत् ।
अभयापिप्लीभार्द्धनीसैंधवं पुष्कराह्यं ॥
तत्खादेत्प्रातरुत्थाय श्वासकासविनाशनं ।

Contents : Tekaraja (Bhringaraja) Swarasa - 1 prastha Maricha - 1 kudava

- Boil till the liquid is completely evaporated and dry it. Then add Abhya (Haritaki), Pippali, Bharangi, Saindava, Pushkarahwaya (Pushkaramoola) - 1 tola each

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally

early in the morning in a dose of 1 karsha with Honey.

Indications : Swasa, Kasa.

15. Jivantyadi Choorna

जीवंतीमुस्तसुरसत्वगेलाद्वयपौष्करं ।
चंडातामलकीलोहभार्द्धनीनागरबालुकं ॥
कर्कटाव्याशठीकृष्णानागकेशरचोरकं ।
उपयुक्तं यथाकामं चूर्णात् द्विगुणशर्करं ॥
पार्श्वरुग्ज्वरकासञ्चं हिध्माश्वासहरंपरं ।

Contents : Jivanthi, Mustha, Surasa (Tulasi), Twak (Dalchani), Ela dwaya, Poushkara (Pushkaramoola), Chanda (Choraka Bheda), Tamalaki (Bhumyamalaki), Loha, Bharangi, Nagara (Sunthi), Balaka (Hribera), Karkatahwa (Karkatakasringi), Sathi (Kachora), Krishna (Pippali), Nagakesara, Choraka - equal parts.

Sarkara - Double the total quantity.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Parswa Soola, Kasa, Hicca, Swasa.

16. Trikatwadi Choorna

त्रिकटुत्रिफला मुस्ता विडंगं चव्यचित्रकं ।
त्वक् शठी पिप्लीमूलं माक्षिकं सुरदारु च ॥
तुंबुरुः पौष्करंमूलं पाठैला रजनीद्वयं ।
बिडं सौवर्चलं क्षारः सैंधवो हस्तिपिप्ली ।
यावंत्येतानि द्रव्याणि तावंतं गुग्गुलुं समं
कोल प्रमाण गुटिका मधुसर्पिर्युतासिता ॥
कासं श्वासं तथानाहं अशीसि च भगंदर ।
गुल्म प्लीहं तथा शोफं आंत्रवृद्धिं च नाशयेत् ॥
सप्तविंशतिकोहोष गुग्गुलः कथितोमया ॥

Contents :

Trikatu, Triphala, Mustha, Vidanga, Chavya, Chitraka, Twak, Sathi, Pippali moola, Makshika (Swarna Makshika), Suradaru, Tumburu, Pushkaramoola, Patha, Ela, Rajani dwaya, Bida, Souvarchala, Kshara, Saindhava, Hastipipplai, - 1 part each.

Guggulu - equal to the total quantity.

Procedure :

Prepare pills of size of 1 kola by mixing the above drugs with Honey, Ghee & Sugar.

Indications :

Kasa, Swasa, Anaha, Arshas, Bhagandhara, Gulma, Pleeha, Sophia, Antra Vriddhi.

- It is also known as Saptavimsati Guggulu as it contains 27 ingredients.

17. Pushyanuga Choorna

पाठा जंब्वाम्रयोरस्थि शिलोदभेदं रसांजनम् ।
अंबष्टां शाल्मली पिच्छां समग्नां वत्सकत्वचं ॥
बाल्हीकबिल्वातिविषा लोध्रतोयदगैरिकं ।
शुंठीमधूक मृद्धीका रक्तचंदनकटफलं ॥
कट्वंगवत्सकानंता धातकी मधुकार्जुनं ।
पुष्ये गृहीत्वा संचूर्ण्य सक्षौद्रं तंडुलांभसा ॥
पिबेदर्शस्वतीसारे रक्तं यच्छोपवेश्यते ।
दोषजंतु कृताये च बालानां तांश्च नाशयेत् ॥
योनिदोषं रजोदोषं श्यावं श्वेतारूणासितं ।
चूर्णं पुष्यानुगं नाम हितमात्रेयपूजितं ॥

Contents :

Patha, Jambwamrayorasthi (Jambwasthi, Amrasthi), Silodbheda (Pashanabheda), Rasanjana, Ambashta (Patha), Salmali piccham (Salmali niryasa), Samanga (Manjishta), Vatsaka twacha (Kutaja twak), Bahlika (Hingu), Bilwa, Ativisha, Lodhra, Toyada (Hribera), Gairika, Sunthi, Madhuka, Mridwika (Draksha), Raktachan-

dana, Katphala, Katwanga, Vatsaka, Ananta, Dhataki, Madhooka, Arjuna.

Procedure :

Prepare Choorna by collecting the above drugs on the day of Pushyami Nakshatra and administer internally with Honey & Tandulodaka.

Indications : Arshas, Atisara, Raktatisara, Krimi, Yonidosha, Rajodosha, Pradara.

18. Naracha Choorna

यवानी हपुषा धान्यं शतपुष्पोपकुंचिका ।
कारवी पिप्पलीमूलमजगंधा शठी वचा ॥
चित्रकं जीरकं व्योषं स्वर्णस्यं च फलत्रयं ।
द्वौ क्षारौ पौष्करंमूलं कुष्ठलवणपञ्चकं ॥
विडंगं च समांशानि दंत्यभागत्रयं तथा ।
त्रिवृद्धिशाले द्विगुणे सातला च चतुर्गुणं ॥
एषो नाराचको नाम चूर्णो रोगगणापहः ।
नैनं प्राप्य निवर्तते रोगा विष्णुमिवासुराः ॥
तत्रेणोदरिभिः पेयं गुल्मीभिर्दरांभसा ।
आनद्धवाते सुरया वातरोगे प्रसन्नया ॥
दधिमंडेन विइसंगे दाढिमांभोभिरर्शसि ।
परिकर्ते सवृक्षाम्लैः उष्णांबुभिरजीर्णके ॥
भगंदरे पांडुरोगे कासे क्षासे गलग्रहे ।
हृद्रोगे ग्रहणीदोषे कुष्ठे मंदेऽनले ज्वरे ॥
दंष्ट्राविषे मूलविषे यथार्हं कृत्रिमेविषे ।
स्नाधकोष्ठेन पेयं स्यात् रेचनाय यथा बले ॥

Contents :

Yavani (Ajamoda), Hapusha, Dhanyaka, Satapuspha, Upakunchika (Brihajjiraka), Karavi (Kalajira), Pippali moola, Ajagandha, Sathi, Vacha, Chitraka, Jeeraka, Vyosha (Trikatu), Swarnaksheeri, Phalatraya (Triphala), Dwou Kshara (Sarjakshara & Yavakshara), Poushkaramoola, Kushta, Lavana Panchaka,

Vidanga	- 1 part each.
Danti	- 3 parts
Trivrit	- 2 parts
Visala	- 2 parts
Satala	- 4 parts

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity. Lord Vishnu formulated Naracha Choorna.

Indications :

Naracha Choorna should be administered internally with the following Anupana in Different conditions.

1. Udara roga	- Takra
2. Gulma	- Badari quath
3. Vatavarodha	- Sura
4. Vataroga	- Prasanna
5. Vibandha	- Dadhi manda
6. Arshas	- Dadima rasa
7. Parikartika	- Vrikshamla rasa
8. Ajirna	- Ushnambu.

- After Sneha Pana, Naracha Choorna should be given for Virechana in the following conditions : Bhangandhara, Pandu, Kasa, Swasa, Galagraha, Hridroga, Grahani, Kushta, Agnimandya, Jwara, Damshtra Visha, Moola Visha, Garavisha.
- The same formulation has been mentioned in Bhavaprakasa, Sarangadhara Samhita, Vaghbhata Samhita and Chakradatta.

19. Hapushadi Choorna

हपुषां कर्चनक्षीरी त्रिफलां नीलिनीफलं ।
त्रायंती रोहिणी तिक्तां सातलां त्रिवृतां वचां ॥
सेंधवं काललवणं पिप्पलीं चेति चूर्णयेत् ।

दाडिमत्रिफलामांसरसमूत्रसुखोदकैः ॥
पेयोऽयं सर्वगुल्मेषु प्लीहनि सर्वोदरेषु च ।
शिवत्रे कुष्ठे ज्वरे वह्निसदने विषमेऽनले ॥
शोफार्शः पांडुरोगेषु कामलायां हलीमके ।
वातपित्तकफांश्चपि विरेकेण प्रसादयेत् ॥

Contents :

Hapusha, Kanchanakshiri (Swarnakshiri), Triphala, Nilini phala, Trayanthi (Trayamana), Rohini (Katkaroohini), Tikta (Kiratatikta), Satala (Saptala), Trivrit, Vacha, Saindhava, Kala Lavana, Pippali – equal parts.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Dadima, Triphala, Mamsarasa, Mutra and Ushnodaka.

Indications :

Sarva Gulma, Pleeha, Udara, Switra, Kushta, Jwara, Agnisada, Vishamagni, Sopha, Arshas, Panduroga, Kamala, Halimaka.

20. Nilini Choorna

नीलिनीं निचुलं व्योषं क्षारे लवणपञ्चकं ।
चित्रकं च पिबेत्तचूर्णं सर्पिषोदरगुल्मनुत् ॥

Contents :

Nilini, Nichula, Vyosha (Trikatu), Ksharae (Sarjakshara & Yavakshara), Lavana Panchaka, Chitraka.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs and administer internally with Ghrita.

Indications :

Udara, Gulma.

- Same formulation has been mentioned in Charaka Samhita Chikitsa Sthana by the name Nilinyadi Choorna. It has been also mentioned in Vaghbhata Samhita.

21. Patoladi Choorna

पटोलनिंबत्रायंतीतिक्तातिक्तकपर्पटं ।
कुटजत्वक्फलं दूर्वा मधुशिगुफलं वचा ॥
दार्ढ्र्यत्वक्पद्मकोशीरयवानीमुस्तचंदनं ।
सौराष्ट्रयतिविषाव्योषत्वगेलापत्रदारु च ॥
चूर्णितं मधुना लेह्यं पेयं मद्यं जलेन वा ।
हृत्पांडुग्रहणीरोग गुल्मशूलारुचिज्वरान् ॥
कामिलां सन्निपातं च मुखरोगंश्च नाशयेत् ॥

Contents :

Patola, Nimba, Trayanthi (Trayamana), Tikta (Katuki), Tiktaka (Kirata), Parpata, Kutaja twak & phala, Durva, Madhusigru phala, Vacha, Darvi twak, Padmaka, Usira, Yavani, Mustha, Chandana, Sorashtri (Alum), Ativisha, Vyosha (Trikatu), Twak, Ela, Patra, Daru (Devadaru).

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu or Madya or Jala.

Indications :

Hridroga, Pandu, Grahani, Gulma, Soola, Aruchi, Jwara, Kamala, Sannipata, Mukharoga.

22. Yavanyadi Choorna

यवानीतिंत्रिणीकाम्लवेतसौषधदाडिमैः ।
कृत्वा कोलं च कर्षांसि सितायाश्च चतुष्पलं ॥
धान्य सौवर्चलाजाजीवरांगं चार्धकार्षिकं ।
पिप्लीनां शतं चैकं द्वे शते मरिचस्य च ॥
चूर्णमेतत्परं रुच्यं हृदयम् ग्राहि हिनस्ति च ।
विबंधकासहृत्पार्श्वशूलार्शोग्रहणीगदान् ॥

Contents :

Yavani, Tintrinika, Amlavetasa, Oushadhi, Dadima, Kola	- 1 karsha each
Sita	- 4 pala
Dhanyaka, Souvarchala, Ajaji, Varanga (Lavanga / Twak)	- $\frac{1}{2}$ karsha each

Pippali	- 100 no.
Maricha	- 100 no.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications : Ruchya, Hridya, Grahi, Vibandha, Kasa, Hricchoola, Parswa Soola, Arshas, Grahani.

- The same formulation has been mentioned in Charaka Samhita as well as in Harita Samhita with slight modification.

23. Talisapatradi Choorna

तालीसपत्रं मरिचं नागरं पिप्ली शुभा ।
यथोत्तरं भागवृद्धं त्वगेले चार्धकार्षिके ॥
तद्वच्यं दीपनं चूर्णं कणादष्टगुणशर्करं ।
कासश्वासरुचिछर्दिप्लीहृत्पार्श्वशूलजित् ॥

Contents :

Talisapatram	- 1 part
Maricha	- 2 parts
Nagara (Sunthi)	- 3 parts
Pippali	- 4 parts
Subha (Vamsalochana)	- 5 parts
Twak	- $\frac{1}{2}$ part
Ela	- $\frac{1}{2}$ part
Sarkara	- 32 parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Ruchya, Deepana, Kasa, Swasa, Aruchi, Chardi, Pleeha, Hricchoola, Parswa Soola.

24. Magadhajadi Choorna

मगधजधात्रीशुंठीमधुकांजनगैरिकैस्तुल्यैः ।
तुल्यैशर्शर्करलाजैः मधुनाविलहेष्टमी हिककी ॥

Contents : Magadhaja (Pippali), Dhatri (Amalaki), Sunthi, Madhuka, Anjana (Souveeranjana), Gairika - 1 part each

Sarkara, Laja - equal to the above all.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications : Vami (Chardi), Hicca.

25. Karpasasthyadi Choorna

कार्पासास्थितुगाकृष्णालाजाचूर्ण सशर्करं ।
लेहयेच्छदिनाशाय रहस्यमिदमुत्तमं ॥

Contents : Karpasasthi, Tuga (Vamsalochana), Krishna (Pippali), Laja Choorna - 1 part each

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Sugar.

Indications : Chardi.

26. Eladi Choorna

एलालवंगगदकेसरकोलमज्जालाजप्रियंगुधनचंदनचंद्रसंज्ञः ।
चूर्णीकृताश्व मधुना परिलिघ्मानाः छर्दि विनिहंति कफमारुतपित्तजातां ॥

Contents : Ela, Lavanga, Gada (Kushta), Kesara (Nagakesara), Kola majja, Laja, Priyangu, Ghana (Mustha), Chandana, Chandrasangna (Karpura)

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications : Vataja, Pittaja & Kaphaja Chardi.

27. Jati Lavangadi Choorna

* जाती लवंग तुडिमुक्कु वेनितेळां ।
चूर्णीकरिच्छु शलली भसितेन तुल्यं ॥
तेनिल् कुड़च्छु लिहतामचिरेण हिकां ।
श्वासं च कासमपि हंत्युदरामयं च ॥

Contents : Jati (Jatiphala), Lavanga, Tudi (Ela), Mukkadu (Sunthi, Pippali, Maricha), Salli Kantaka Bhasma (Ash of the thorns of a Boar) - 1 part each

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications : Hicca, Swasa, Kasa, Udara roga.

28. Kadukkadi Choorna

* कदुक्का मुलकुंचुकुं कंडशर्करयुं मलर् ।
पोडिच्चु मधुनाज्येन नक्किलिङ्गि लोडिण्णु ॥

Contents : Kadukka, Mulukum (Maricha), Chukkam (Sunthi), Alaru (Laja), Khanda Sarkara

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu & Ghrita.

Indications : Hicca.

29. Eladi Choorna

एलात्वकनागकुसुम तीक्ष्ण कृष्ण महौषधं ।
भागवृद्धं क्रमाचूर्णं निहंति समशर्करं ॥
प्रसेकारुचि पार्श्वाति छर्दि कंठामयापहं ।

Contents : Ela - 1 part
Twak - 2 parts
Nagakusuma - 4 parts

Tikshna (Maricha)	-	8 parts
Krishna (Pippali)	-	16 parts
Mahoushadha	-	32 parts
Sarkara	-	64 parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Praseka, Aruchi, Parswa Soola, Chardi, Kantha roga.

30. Kapooradi Choorna

कर्पूरचोतकोलजातीफलदलासमा: ।
लवंगनागमरीचकृष्णशुंठीविवर्धिता: ॥
चूर्ण सितासमं हृद्यं रोचनं क्षयकासजित् ।

Contents : Kapoora, Chocha (Twak), Takkola, Jatiphala, Japatri - 1 part each

Lavanga	-	2 parts
Nagakesara	-	4 parts
Maricha	-	8 parts
Krishna (Pippali)	-	16 parts
Sunthi	-	32 parts
Sita (Sarkara)	-	64 parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications : Hridya, Rochaka, Kshaya, Kasa.

31. Chukkiliratyadi Choorna

* चुक्किलिरट्टि उरच्चगुलं तद्द्विगुणंतु वरुत्ततिलं ।
कूट्टियुरट्टि योरेट्टुदिनं तिंगिलिवन् वलियाकुरया ॥

Chukkum (Sunthi)	-	1 part
Gulam (Guda)	-	2 parts
Bhrishta Tila	-	4 parts

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Gulma is cured with in 8 days.

32. Nagappuvadi Choorna

* नागपूजीरकवुंसितयुं नेर् चेर्तु पोडियाकि ।
तेनेल् कुडच्चु लिह्यत् तृष्णासममेति दुस्सहापि नृणां ॥

Contents :	Nagappuvu (Nagakesara)	-	1 part
	Jeeraka	-	1 part
	Sita (Sarkara)	-	2 parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Honey.

Indications : Severe Trishna.

33. Nalpamaradi Choorna [Kshirivriksha Choorna]

* नाल्पामराणामपि मोट्टुणाकिकनन्नाय् पोडिच्चन्योङ्नेर्तुकूट्टि ।
तेनोङ्नुतिन्नालोङ्नियुं पिपासा विष्णो कथायामिव पापसंघं ॥

Contents : Nalpamaram (Vata, Udumbara, Aswattha & Plaksha Sunga) – equal parts

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu & Sarkara.

Indications : Pipasa.

34. Vatasringadi Choorna

* वटशृंगनेल्लिकूवलमलेऱे पोडियाकि नल्लमधुमृदितां ।
गुलिकाँ निदधीतमुखकोट्टनायोरु तृष्णोपोटकलयुम् ॥

Contents : Vata Sringa, Nelli (Amalaki), Kuvalam (Bilwa moola), Alaru (Laja)

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and make into pills by pounding with Honey and should be used as chewing pills.

Indications : Trishna.

35. Sarasija makarandadi Choorna

सरसिजमकरंदं चंदनं तंडुलीयं मधुकममृतवल्ली शर्कराभीरु ताक्ष्यं ।
सहितमधु तदेतच्छूर्णितं सुंदरीणां रुधिरमुपनिरुध्यात् योनिमार्गप्रवृत्तं ॥

Contents : Sarasija makaranda (Kamala Kesara), Chandana, Tanduliya (Choulayi), Madhuka (Yashtimadhu), Amrutavalli (Guduchi), Sarkara, Abhiru (Satavari), Tarkshya (Swarna Makshika) - 1 part each.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Madhu.

Indications : Rakta Pradara.

36. Viswailadi Choorna

विश्वैलाकणमुसलीगोक्षुरवांशीसितारजस्तद्वत् ।
रक्तस्रावप्रशमकं पानार्थभिषजैर्मतम् ॥

Contents : Viswa (Sunthi), Ela, Kana (Pippali), Musali, Gokshura, Vamsi (Tavakshiri), Sita (Sugar).

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Rakta Pradara.

37. Amruta Pippalyadi Choorna

अमृतापिप्लीवांशीयष्टीदीवरनागरा: ।
तृणाख्यं पंचमूलं च त्रृटी कूष्मांडशकरा: ॥
वसुकं गोक्षुरं मुस्ता दार्वी पर्णचतुष्टयम् ।

अर्कभक्ता वरा यूथी वाराही क्षीरवृक्षकाः ॥
द्वात्रिंशदौषधानां तु सूक्ष्म चूर्णानि कारयेत् ।
सर्पिंमधुभ्यां तच्चूर्णं लेहयेत्सुसमाहितः ॥
आत्रेयानुमतं श्रेष्ठं शुक्रास्थस्रावनाशनं ।

Contents :

Amruta (Guduchi), Pippali, Vamsi (Vamsalochana), Yashti (Yashtimadhu), Indivara (Nilotpala), Nagara (Sunthi), Trina Panchamoola (Kusa, Kasa, Nala, Darbha & Kandekshu), Tudi (Ela), Kushmanda, Sarkara, Vasuka (Vakapushpa or Shivamallika / Osmanthus fragrans Lour.), Gokshura, Mustha, Darvi (Daruharidra), Parni Chatushtaya (Saliparni, Prisniparni, Mudgaparni & Mashaparni), Arkabhakta, Vara (Triphala), Yuthi (Juhi / Jasminum auriculatum Vahl.), Varahi (Varahikanda), Ksheeri Vriksha (Vata, Udumbara, Aswattha & Plaksha)

Procedure :

Prepare Choorna with the above 32 drugs taken in equal quantity and administer internally with Madhu & Ghrita.

Indications :

Sukra Srava, Asthi Srava (Swetapradara).

38. Hutabrugadi Choorna

हुतभुगजमोदसैधवमागधमरिचास्समा पथ्या ।
आमलोदश्वित्पीता पांडवर्णो वन्हिमांघ शोफहरी ॥

Contents :

Hutabruk (Chitraka), Ajamoda, Saindhava, Magadha (Pippali), Maricha - 1 part each

Pathya (Haritaki) Choorna - equal qty. to the above all.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Amlodaswit (Amla Takra).

Indications :

Pandu, Arshas, Agnimandya, Sopha.

39. Indupukanam

* इंदुप्पुकाणमयमोदमिरंडुकाणं ।
नालेवतिप्पलि हरीतकियारुकाणं ॥
वेनीरिलनन्त्रु पुळिमोरिलतीव नन्त्रु ।
मंदाग्निनामिति वदंति पुराण वैद्यः ॥

Contents :	Induppu kanam (Saindhavalavana) - 1 part
	Ayamodamirandu Kanam (Ajamoda) - 2 parts
	Nalevatpippali (Pippali) - 4 parts.
	Haritaki yarukanam - 6 parts

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Vennerala (Hot water) or with Puli Morila Ativa (Especially with Sour Buttermilk).

Indications : Agnimandyā.

40. Vaiswanara Choorna

लवण्यवानीदीप्यककणनागरमुत्तरोत्तरं वृद्धं ।
सर्वसमांशं हरीतकी चूर्णं वैश्वानरस्साक्षात् ॥

Contents :	Lavana (Saindhava)	-	1 part
	Yavani (Ajamoda)	-	2 parts
	Dipyaka (Jeeraka)	-	4 parts.
	Kana (Pippali)	-	8 parts
	Nagara (Sunthi)	-	16 parts
	Haritaki	-	32 parts

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Agnimandyā.

- Same formulation has been mentioned in Gadanigraha.

41. Suranadi Choorna

चूर्णीकृता षोडश सूरणस्य भागस्ततोर्धेनतु चित्रकस्य ।
महौषधाद्वेमरिचस्य चैका गुडेन दुर्नामजयाय पिंडी ॥

Contents :	Surana Choorna	-	16 parts
	Chitraka	-	8 parts
	Mahoushadhi	-	2 parts.
	Maricha	-	1 part & Guda

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Arshas.

42. Danti Trivritadi Choorna

दंतीत्रिवृन्महाश्यामा कंपिलकटुकाभयाः ।
नीलिनीमगधाचूर्णं चित्रातैलसमन्वितं ॥
विरेचनमुदावर्तमूढवातानुलोमनम् ।

Contents :	Danti, Trivrit, Maha Shyama, Kampilla, Katuka (Katukarohini), Abhaya (Haritaki), Nilini, Magadha (Pippali).

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Chitra (Eranda) Taila.

Indications : Udvarta, Mudhavata, Vatanulomaka.

43. Viswajamodadi Choorna

विश्वाजमोदं सिंधूत्थं चिंचात्वग्निभस्समाभया ।
तक्रेणोष्णांभसा वापि पीतातीसारनाशिनी ॥

Contents :	Viswa (Sunthi), Ajamoda, Sindhuttha (Saindhavalavana), Chincha twak - 1 part each.

Abhaya - equal to all

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in

the specified quantity and administer internally with Takra or Ushna Jala.

Indications : Atisara.

44. Trikatukadi Choorna [Choorna Raja]

त्रिकटुमजमोजं चित्रको हिंगुभाईगी ।
बिडमपि सहचव्यं सैधवं यावशूकं ॥
अमृतमितिभिषणिभः पूजितश्वूर्णराजः ।
कफपवन निहंता शूलहा दीपनश्च ॥

Contents : Trikatuka, Ajamoda, Chitraka, Hingu, Bharangi, Bidam (Bidalavana), Chavya, Saindhava, Yavasooka (Yavakshara).

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

- ♣ It is also known as Choorna Raja.
- ♣ Physicians treat this formulation as ambrosia.

Actions : Kapha, Vata & Soola nasaka, Agni Deepaka.

45. Kayampurandaradi Choorna

* कायंपुरंदरयवातिविषा वयंपु ।
सौवर्चलाभय रजांसि समानि कोङ्गु ॥
ओर्कान वत्पि कुटिप्पितुनोविलाशु ।
वेनोरिलामसहिते ग्रहणीगदे च ॥

Contents : Kayam (Hingu), Indrayava, Ativisha, Vayampu (Vacha), Souvarchala, Abhaya (Haritaki).

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with hot water.

Indications : Vamanayukta Soola, Amayukta Grahani.

46. Maha Vahni Vajra

वर्षाभूचिरबिल्वमुस्तशरपुंखारग्वधोग्राशठी ।
पाठैलाहिंगुभाईगीसुरतरुहपुषाकुष्टवृक्षाम्लधान्यं ॥
माद्रीदार्वीनिकुंभकुमिरिपुदहनं दीप्यकं जीरके द्वे ।
त्वक्पत्रारुक्षराणि त्रिकटुकरिकणा दाडिमाम्लं वरां च ॥
क्षारं शिग्रोः पलाशात् तिलकतलचयात् गोक्षुरात्कालमुष्कात् ।
भृष्टं लोहस्य किङ्कुं तदपि पटुजले चूर्णयित्वा च सर्वं ॥
प्रत्येकं मातुलंगार्दकजनित रसे भावितं सप्तकृत्वाः ।
तच्चूर्णं कुक्षिरोगानपहरति महावहिवज्राभिधानं ॥

Contents : Varshabhu (Punarnava), Chirubilwa, Mustha, Sarapunkha, Aragwadha, Ugra (Vacha), Sathi (Kachora), Patha, Ela, Hingu, Bharangi, Surataru (Devadaru), Hapusha, Kushta, Vrikshamla, Dhanyaka, Madri (Ativisha), Darvi (Daruharidra), Nikumbha (Danti), Krimiripu (Vidanga), Dahanam (Chitraka), Dipyaka (Yavani), Jirake Dwe (Jeeraka, Krishna Jeeraka), Twak (Dalchani), Patra, Arushkara (Bhallataka), Trikatu, Kari Kana (Gajapippali), Dadimamlam (Amla Dadima), Vara (Triphala)-Choorna; Sigru, Palasa, Tila, Gokshura, Kalamushka – Kshara; & Lohakitta (Mandura)

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and Steep them well for 7 times each in Matulunga Swarasa and Ardraka Swarasa.

Indications : Sarva Kukshi roga.

47. Kushmandervaru Bijadi Choorna

कूष्मांडेवरारुबीजं मगधजमधुकद्राविर्दीदीवरीभिः ।
मत्स्यंडीवांशिवत्सादनिवसुकमहीतालकंदोच्चटाभिः ॥
चूर्णं कृत्वातु मध्यायुतमवलिहतो वस्तिरोगास्सुकच्छाः ।
नश्यत्युष्णानिलाद्याः भवति पुनरहो का कथा मूत्रकृच्छ्रे ॥

Contents :

Kushmanda, Ervaru Bija (Karkati / Kakadi - Cucumis utilissimus Roxb.), Magadha (Pippali), Madhuka (Yashtimadhu), Dramati (Ela), Indivara (Nilotpala), Matsyandi (Khanda Sarkara), Vamsi (Vamsalochana), Vatsadini (Guduchi), Vasuka (Arka? Calotropis / Premna / Trianthena), Mahital kanda (Musali), Ucchata (Sweta Gunja).

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Madhu.

Indications :

Mutrakricchra, Ushna vata.

48. Akuli Katakadi Choorna

आकुलीकतकैश्वर्गुंजाबीजचूर्णसहितं परिशुष्कं ।
शंखनस्यपिण्ठिं मधुना तत्सेवितं हरति मेहमशेषं ॥

Contents :

Akuli (Avartaki bija), Kataka, Kaisva (Kumuda Bija), Gunja bija & Sankhanasya Pisitam (Sambooka Mamsa).

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Honey.

Indications :

Prameha.

49. Vidanga Rasnadi Choorna

विङ्गरास्नासुरदारुभर्द्धीवचापटुक्षारकटुत्रिकैश्च ।
सदीप्यकैश्वर्णमिदं प्रलीढं निहंति वृद्धीनखिलान् क्षणेन् ॥

Contents :

Vidanga, Rasna, Suradarlu (Devadaru), Bharangi, Vacha, Patu (Lavana), Kshara (Yavakshara), Katutrika, Dipyaka (Yavani).

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with hot water.

Indications :

Vridddhi.

50. Trilavana Pasugandhadi Choorna

त्रिलवणपशुगंधं पंचकोलाजमोजं ।
मरिचमिशिविडंगं हिंगुवृक्षाम्लपाठाः ॥
विबुधतरुविशालाक्षारयुग्मं निकुंभं ।
गजकणवरकुंभं जीरके द्वे शठी च ॥
जलधरधनिकोग्रस्तुंबुरुः कोलभार्द्धगी ।
गदहपुषयवानी कारवी वेतसाम्लं ॥
दृष्टिं सकलमोप्यं चूर्णितं बीजपूर ।
स्वरसपरिनिपीतं भोजने वा प्रागेवा ॥
प्लुतमहिमजलाद्यैस्सेवितं हंति गुल्मान् ।
हदयजठरपार्श्वस्फक्कटीवस्तिशूलान् ॥
उपलमपि च शक्तः पकुमग्निस्ततः स्यात् ।
घृतमपि परिपक्वं भेषजैरभिरेव ॥

Contents :

Trilavana (Saindhava, Bida, Souvarchala), Pasugandha (Ajagandha), Panchakola (Pippali, Pippali moola, Chavya, Chitraka & Nagar), Ajamoda, Maricha, Misi (Satahwa), Vidanga, Hingu, Vrikshamla, Patha, Vibudha taru (Devadaru), Visala (Indrayana), Kshara yugma (Sarjakshara & Yavakshara), Nikumbha (Danti), Gaja Kana (Gajapippali), Vara (Triphala), Kumbha (Trivrit), Jirake Dwe (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Sathi (Kachora), Jaladhara (Mustha), Dhanika (Dhanyaka), Ugra (Vacha), Tumburu, Kola, Bharangi, Gada (Kushta), Hapusha, Yavani, Karavi (Kalajira), Vetasamla (Amlavetasa).

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Bijapura rasa or Ushna Jala.

Indications :

Gulma, Hridroga, Jathara roga, Parswa, Trika, Kati, Vasti Soola.

51. Abhraka Gandhadi Choorna

अभ्रकगंधकटंकणतुतैः श्लूषणकांतयुतैः कृतचूर्णैः ।
पाचनरोचनदीपनमेतत् गुल्मविकारमपोहति सद्यः ॥

Contents : Abhraka, Gandhaka, Tankana, Tuttha, Tryushana (Trikatu), Kantha (Kantha Bhasma).

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity.

Actions & Indications : Pachana, Rochaka, Deepana, Gulma.

52. Nimbadi Choorna

भूनिंबकटुकामुस्ताश्लूषणेंद्रयवान् समान् ।
द्वौचित्रकाद्वत्सकत्वभागान् षोडश चूर्णयेत् ॥
गुडशीतांबुना पीतं ग्रहणीदोष गुल्मनुत् ।
कामिलाज्वरपांडुत्वमेहारुच्यतिसासनुत् ॥

Contents : Bhunimba, Katuka (Katukarohini), Mustha, Tryushana (Trikatu), Indrayava (Kutaja bija) - 1 part each

Chitraka - 2 parts

Vatsaka (Kutaja) twak - 16 parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Guda or Seeta Jala.

Indications : Grahani dosha, Gulma, Kamala, Jwara, Pandu, Prameha, Aruchi, Atisara.

53. Nagaradi Choorna

नागरातिबिषामुस्तापाठाबिल्वं रसांजनं ।
कुटजत्वकफलं तिकं धातकी च कृतं रजः ॥
क्षीद्रतंडुलवारिभ्यां पैतिकेग्रहणी गदे ।
प्रवाहिकाशोर्गुदरुग्रकोत्थानेषु चेष्यते ॥

Contents : Nagar (Sunthi), Ativisha, Mustha, Patha, Bilwa, Rasanjana, Kutaja twak, Kutaja bija, Tiktam (Kirata), Dhataki.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Honey & Rice water.

Indications : Pittaja Grahani, Pravahika, Arshas, Gudasoola and Raktarshas.

- This formulation has been mentioned in Charaka Samhita Chikitsa Sthana, Yogaratnakara and Bhaishajyaratnavali by the name Nagaradya Choorna.

54. Hinguvachadi Choorna

हिंगुवचाविजयापशुगंधादिमदीप्यकधान्यकपाठाः ।
पुष्करमूलशठीहपुषाग्निक्षारयुग्मिष्टपद्मिकटूनि ॥
साजाजिचव्यसह तिंत्रिकं सवेतसाम्लं विनिहंति चूर्णैः ।
हृत्पार्श्वपृष्ठस्तनकुक्षिरोग शूलानिवायवामकफोद्भवानि ॥
कृच्छ्रान् गुल्मान् वातविष्मूत्रसंगं कंठेबंधं हृदगदं पांडुरोगं ।
अन्नाश्रद्धाप्लीहतुर्नामिहध्मावधर्माध्मान श्वासकासाग्निसादान् ॥

Contents : Hingu, Vacha, Vijaya (Haritaki), Pasugandha (Ajagandha), Dadima, Dipyaka (Yavani), Dhanyaka, Patha, Pushkaramoola, Sathi (Kachora), Hapusha, Agni (Chitraka), Kshara yuga (Sarjakshara & Yavakshara), Dwi Patu (Saindhavalavana & Souvarchalavana), Trikatu, Ajaji, Chavya, Tintrinika (Chinch), Vetasamla (Amlavetasa).

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity.

Indications : Hricchoola, Parswa Soola, Sthanaroga, Kukshi roga, Soola, Vata, Kapha, Ama dosha, Mutrakricchra, Gulma, Vatavitutra Sanga, Kantha

Sahasrayogam

bandha, Hridroga, Pandu, Annadwesha, Pleeha, Arshas, Hicca, Vriddhi, Adhma, Swasa, Kasa, Agnimandy.

55. Hingu Twagadi Choorna

हिंगुत्वग्विश्चव्याहृयमरिचतृटीकारवीवहन्यजाजी ।
कृष्णामूलाजमोदैसहकृत पिचुभिर्मागधीचूर्णमुष्ट्या ॥
प्रस्थार्धं यो विष्ट लवणमथ दहेनालिकेलोदरस्थं ।
शूलीपूतीक काष्ठैर्जयति च हविषा माक्षिकदयेन लीद्वा ॥

Contents : Hingu, Twak (Dalchani), Viswa (Sunthi), Chavya, Maricha, Triti (Ela), Karavi (Kalajira), Vahni (Chitraka), Ajaji (Jeeraka), Krishna moola (Pippali moola), Ajamoda - 1 karsha each

Magadhi (Pippali) Choorna - 4 karsha

Saindhavalavana - 32 karsha

- Procedure :**
- Take the above powers in the specified quantity and mix them well.
 - Make a hole on the top and remove water from the coconut fruit and then fill up the above mixture into it and seal with a piece of cloth besmeared with mud.
 - Afterwards it is subjected to paka with the firewood of Putikaranja, and collects the drug carefully.
 - According to Desa, Kala etc. administer the powder internally with Honey & Ghee.

Indications : Udara Soola.

56. Ayorajo Nagaradi Choorna

अयोरजो नागरवन्हिपथ्याकलिंगदंतीत्रिवृतान् समांशान् ।
चूर्णानिगोमूत्रपरिप्लुतानि शोफोदरघ्नानिभवंति सद्यः ॥

Choorna Prakarana

Contents : Ayoraja (Loha Bhasma), Nagara (Sunthi), Vahni (Chitraka), Pathya (Haritaki), Kalinga (Kutaja), Danti, Trivrit

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Gomutra.

Indications : Sopha, Udara.

57. Pippalyadi Choorna

पिप्पलिनागरदंतिकल्तुल्यास्तैरभयाद्विगुणोन्मिता भागाः ।

अर्धमितं विलमुष्णपयोभिः पीतमपोहति कुक्षिं महत्वं ॥

Contents : Pippali, Nagara, Danti - 1 part each
Abhaya (Haritaki) - 6 parts
Vilam (Bidalavana) - 1½ parts.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Ushnodaka.

Indications : Kukshi roga.

58. Snuhi Pippali Choorna

स्नूहीक्षीरे सप्तकृत्यो भावितं पिप्पलीरजः ।

गोमूत्रे कोष्णतोये वा पीतं जठरनाशनम् ॥

Contents : Snuhi Ksheera, Pippali Choorna.

Procedure : Steep Pippali Choorna with Snuhi Ksheera for 7 times and administer internally with Gomutra or Ushnodaka.

Indications : Udara roga.

59. Arkapatradi Bhasma

अर्कपत्रं सलवणं अंतर्धूमाद्विपाचितं ।

मस्तुना तत् पिबेत् क्षारं प्लीहप्रशमनं परं ॥

- Contents :** Arka Patra, Lavana - 1 part each
Procedure : Make the above drugs into powder by means of Antardhooma Bhasma Vidhi and administer internally with Dadhi masthu.
Indications : Pleeha roga.

60. Ketakidala Bhasma

केतकीदलभस्मैवं सगुडं भक्षितं तथा ।

- Contents :** Ketaki dala, Lavana - 1 part each
Procedure : Make them into powder by means of Antardhooma Bhasma Vidhi and administer internally with Guda.
Indications : Pleeha roga.

61. Sindhuttha Jeerakadi Choorna

सिंधूत्थं जीरकं दीप्यं पिप्पलीमरिचौषधैः ।
 पथ्याचैषां क्रमाद्वद्धिः चूर्णमुष्णोदकप्लुतं ॥
 तक्रणाज्येन वा सेव्यमुदराणां प्रशांतये ।

- Contents :** Sindhuttha (Saundhava) - 1 part
 Jeeraka - 2 parts
 Dipya (Ajamoda) - 4 parts
 Pippali - 8 parts
 Maricha - 16 parts
 Oushadha (Sunthi) - 32 parts
 Pathya (Haritaki) - 64 parts

- Procedure :** Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Ushnodaya or with Takra or with Ghrita.

- Indications :** Udara roga.

62. Pathya Punarnavadi Choorna

पथ्यापुनर्नवमहौषधभृंगराजकर्कधुपत्रतिलदीप्यबलाऽनलैश्च ।
 एतत्समं सकलभावित किट्ठचूर्णं तक्रेपिबेदखिलपांडुगदे रहस्यं ॥

- Contents :** Pathya (Haritaki), Punarnava, Mahoushadha (Sunthi), Bhringaraja, Karkandhu (Hraswa Badara) patra, Tila, Dipya (Ajamoda), Bala, Anala (Chitraka)- 1 part each
 Sakala Bhavita Kitta Choorna (Gomutra Bhavita Mandura Bhasma) - equal to the above total.

- Procedure :** Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Takra.

- Indications :** Sarva Pandu.

63. Vyoshadi Choorna

व्योषाग्निवेल्लत्रिफलामुस्तैस्तुल्यमयोरजः ।
 चूर्णितं तक्रमध्वाज्यकोष्णतोयोपयोजितं ॥
 कामिलापांडुहंद्रोग कुष्टार्शो मेहनाशनं ।

- Contents :** Vyosha (Trikatu), Agni (Chitraka), Vella (Vidanga), Triphala, Mustha - 1 part each
 Ayoraja (Loha Bhasma) - equal to the above total.

- Procedure :** Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Takra / Madhu / Ajya (Ghrita) / Koshna Toya (Luke warm water).

- Indications :** Kamala, Pandu, Hridroga, Kushta, Arshas and Meha.

64. Kayyonyadi Choorna

* कय्योन्नि नल्लमुलगान्नि पुराणकिट्टमेलां क्रमाच्चरण शून्यतया विचूर्ण्य ।
 नल्लोरुमोरिलजमोद स नागराभ्यां मुत्राल् कुडिकिल् मुरडकिडुमिंगुपांडु ॥

- Contents :** Kayyoni (Bhringaraja) - 4 parts
 Muluga (Maricha) - 3 parts

Agni (Chitraka)	-	2 parts
Purana Kitta (Mandura)	-	1 part
Ajamoda	-	½ part
Nagara (Sunthi)	-	¼ part

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Mori (Buttermilk) for 3 days.

Indications : Pandu.

65. Nyaramooladi Choorna

* इयारमूल मरच्चिटटु नारंडा नीरिलन्जसा ।
इरुबिन् मेलतेच्चुणवकू यावत्कृष्णत्व माक्रजेत् ॥
पिन्नेमोरिल् गुलेवापि सेवितं पांडुनाशनं ।

Contents : Nyaramoola Cchittu (Jambu moola twak) - Naranga Nirila (Nimbu Swarasa)

Procedure : Pound Jambu moola twak with Jambeera Swarasa and apply the paste over an iron plate till it attains black color. Afterwards collect the dry powder and make into fine powder and administer internally with Moril (Buttermilk), Gule va (or with Guda).

Indications : Pandu.

66. Varahyadi Choorna

* वाराहिनल तुडिचिद्रमृतिल् भविकिं ।
नूरु कणाच मरछडल तुकासिता च ॥
चूर्णिच्चु कोऽडिरु कलंजु ननच्चु तेनिल् ।
नक्कीडु वोर्करिय कामिलमूलिल्ल ॥

Contents : Varahi kanda, Tudi (Ela), Chittamritil (Guduchi satwa), Kana (Pippali), Maramanyal (Daruharidra) twak, Tuga (Vamsalochana), Sita (Sarkara) - 1 part each

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally in a dose of 4gms. with Honey.

Indications : 3 types of severe Kamala.

67. Nellakyadi Choorna

* नेलिक्कातेलि चुक्कुचिद्रचिट्रमृतिल् निन्दुंडायनूरुंप नः ।
किटुंकूवयु मोन्नोरोत्रिवं पलंचूर्ण विधायादरात् ॥
अर्यंलिश्शे वरामूतोद्ववरसे पक्त्वालिहेच्छूर्णितं ।
चूर्ण पित्त विकरमाशुगमयेन्पध्वा गुलेनान्वितं ॥

Contents : Nellikka (Amalaki), Chukku (Sunthi), Chittamritil (Guduchi satwa), Kittam (Mandura Bhasma), Kuva (Vamsalochana) - 1 pala each
Triphala quath - 40 ozs.
Amruta (Guduchi) quath - 40 ozs.

Procedure : Take the powders of above drugs and add liquids and boil till the liquid part is completely evaporated and then collect the powder.

Or

Add the liquids to the fine powders of the above drugs and expose it to Sun and then collect the powder after the evaporation of the liquid and administer internally with Madhu or Guda.

Indications : Pitta Vikara.

68. Krishnagnyadi Choorna

कृष्णग्निविश्वघनजीरकदेवदारुपथ्यापुनर्नवनिशामरिचाज्ञडानां ।
चूर्ण कवोष्ण सलिलैखलोडय पीतं नातः परं श्वयथरोगहरंनराणां ॥

Contents : Krishna (Pippali), Agni (Chitraka), Viswa (Sunthi), Ghana (Mustha), Jeeraka, Devadaru, Pathya (Haritaki), Punarnava, Nisa (Haridra), Maricha, Ajjhada (Bhumyamalaki)

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Luke warm water.

Indications : Swayadhu.

69. Indrasani Choorna

एकैकं तिलपिप्पलीबदरजं द्वे माक्षिकादाय सा ।
चूर्णात् त्रीण्यथ पलानि भेषज्वरं चत्वारि तुल्या सिता ॥
सर्वैकं मधुपिष्ठमौषधमिदं दुर्नाम पांडूदर ।
प्लीहानाह चिरञ्जवानि च हरेदिंद्राशनिनामतः ॥
Tila, Pippali, Badara - 1 part each
Makshika Bhasma - 2 parts
Ayas Choorna (Loha) - 3 parts
Bheshaja varam (Sunthi) - 4 parts
Sita (Sarkara) - 10 parts
(equal to above all)

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications : Pandu, Udara, Pleeha, Anaha, Jeerna Jwara.

70. Ayaskantadi Choorna

अयस्कांतमयश्चूर्णमयोमलरजांसि च ।
भल्लातकविडंगानि तौवराणि फलानि च ॥
लांगली त्रिफला चेति श्लक्षणचूर्णानि कारयेत् ।
खदिरासनदेवहुक्षषायस्तानिभावयेत् ॥
गवांमूत्रेण भृंगाणांस्वरसेनाथ भावयेत् ।
सर्पिर्मधुभ्यां तल्लीढवा जीर्णे क्षीराशनो भवेत् ॥
कुष्ठमष्टादशविधं अर्शासि च विनाशयेत् ।

Contents : Ayaskantha, Ayaschoorna (Loha Bhasma), Ayomala raja (Mandura Bhasma), Bhallataka, Vidanga, Tuvaraka phala, Langali, Triphala

Procedure : Steep the powders of the above drugs with the decoctions of Khadira, Asana, Devadaru and also with Gomutra & Bhringa Swaras. It should be administered internally with Ghrita & Madhu and advised to take Milk diet after the digestion of the medicine.

Indications : 18 types of Kushta, Arshas.

71. Yogaraja Choorna

पिप्पलीपिप्पलीमूलचव्यचित्रकनागरैः ।
पाठाविडंगेद्रयवहिंगुभार्ङगीवचान्वितैः ॥
सर्षपातिविषाऽजाजी जीरकैः कुष्ठसंयुतैः ।
गजकृष्णाजमोदाभ्यां कटुकामूर्वमिश्रितैः ॥
समभागान्वितैरतैः समभागं च गुग्गुलु ।
एतत्संचूर्णितं सम्यक् मधुनाच परिस्तुतं ॥
योगराजमिदं नाम्ना भगंदरंहरं परं ।
अर्शासि वातगुल्मं च पांडुरोगमरोचकं ॥
निहन्यादाशु तान् सर्वान् दुर्वारानप्यसंशयं ।

Contents : Pippali, Pippali moola, Chavya, Chitraka, Nagar, Patha, Vidanga, Indrayava, Hingu, Bharangi, Vacha, Sarshapa, Ativisha, Ajaji, Jeeraka, Kushta, Gaja Krishna (Gajapippali), Ajamoda, Katuka, Murva - 1 part each Guggulu - equal to the above all.

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications : Bhagandhara, Arshas, Vata Gulma, Pandu, Aruchi.

72. Saraswata Choorna

विश्वाजमोदरजनीद्वयसैँधवोग्रायष्याहुकुष्ठमगधोद्भवजीरकाणां ।
चूर्णं प्रभातसमये लिहतां स सर्पिः वाग्देवता निवसति स्वयमेव वक्त्रे ॥

Contents :

Viswa (Sunthi), Ajamoda, Rajani dwaya (Haridra & Daruharidra), Saindhava, Ugra (Vacha), Yashtyahwa, Kushta, Magadodbhava (Pippali), Jeeraka - 1 part each

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Ghrita early in the morning.

Indications :

Vakgraha.

- Saraswati is not mentioned in the formula, but equal quantity to the above drugs can be added.
- The same formulation has been mentioned in Chakradatta by the name Kalyanaka leha.

73. Avipatti Choorna

व्योषत्रिजातकांभोदक्रिमिधामलकैलिवृत् ।

सर्वे समास्यमसिता क्षौद्रेण गुलिकी कृता ॥

अविपत्तिरियं नामा प्रशस्ता पित्तरोगिणां ।

Contents :

Vyosha (Triku), Trijataka, Ambhoda (Mustha), Krimighna (Vidanga), Amalaka, Trivrit - 1 part each

Sita (Sarkara) - equal to the above all.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications :

Pitta roga.

74. Mashaswagandhadi Choorna

माषाश्वगंधयष्ट्याहृथ्वदंश्मुदगबीजं ।

पक्षं रंभाफलयुतं चूर्णं क्षीरे विपाचितं ॥

संशोष्यं चूर्णयित्वा च सितायुक्तं निषेचितं ।

धारोष्णोणाथवा युक्तं वृष्यं परममुत्तमम् ॥

Contents :

Masha, Aswagandha, Yashtyahwa, Swadamshtra (Gokshura), Mudga Bija, Pakwa Rambha phala.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs and boil with Ksheera and then dry it well.

Later on administer internally with Sita (Sarkara) or Dharoshna Ksheera.

Actions :

Best Vrishya.

75. Guggulu Pancha Pala Choorna

गुग्गुलुपंचपलं पलिकांशा मागधिका त्रिफलाच पृथक्स्यात् ।
त्वक्त्रुटिकर्षयुतं मधुलीढं कुष्ठभगंदरगुल्मकृमिधनं ॥

Contents :

Guggulu	-	5 pala
Magadhika (Pippali)	-	1 pala
Triphala	-	1 pala each
Twak (Dalchani)	-	1 karsha
Triti (Ela)	-	1 karsha

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Madhu.

Indications :

Kushta, Bhagandhara, Gulma, Krimi.

76. Rasnadi Choorna

* रास्नाऽमुक्कर देवदारु कटुका चन्याय चेंचल्य ।
वुंकोडं नक्षवयंपु गैरिक निशा यष्टी बलामुस्तयुं ॥

व्योषं पूति सहस्रवेधि सजलं सोशीरकं फेनकं ।

श्रीकंठागुरु तिंत्रिणीदल शिरास्संचूर्ण्य सर्वं सम ॥

एरंडोद्भव तैलतो नेरुकयिल् पूशीडिनाल् तीनु पो ।

मप्पोले कोडुताय सन्निकल् शिरस्तोदं च नीर्वाल्चयुं ॥

Contents :	Rasna, Amukkur (Aswagandha), Devadaru, Katuka, Sarjarasa, Kottam (Kushta), Vayampu (Vacha), Gairika, Nisa (Haridra), Yashti, Bala, Mustha, Vyosha (Triku), Puti (Chirubilwa),

Sahasravedhi (Hingu), Jala (Balaka), Usira, Phenaka (Samudraphena), Srikantha (Chandana), Aguru, Tintrini dala sira (Veins of Chincha leaves)

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer externally over the scalp after mixing with Eranda Taila.

Indications : Bhrama, Murcha, Sannipata roga, Sirastoda, Pratisyaya.

77. Hutasana Choorna

माणिमंधजीरकाजमोदमागधौषधैः ।
वधितैः क्रमेण तत्समं हरीतकीरजः ॥
पाचनं विरेचनं प्रदीपनं प्ररोचनं ।
पायुकीलनाशनं हुताशनहृयं च तत् ॥

Manimandha (Saindhava)	-	1 part.
Jeeraka	-	2 parts
Ajamoda	-	4 parts
Magadha (Pippali)	-	8 parts
Oushadha (Sunthi)	-	16 parts
Haritaki	-	32 parts

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Pachana, Virechana, Deepana, Ruchya, Arshas.
• Same formulation has been mentioned in Bharata Bhaishajyaratnakara by the name Vaiswanara Choorna.

78. Kacchuradi Choorna [Brihat]

* कच्चूरं धात्रि मंजिष्ठा यष्टी दारु हिमद्वयं ।
कन्नारं कन्मदं वेधी रोहिणी कृष्ण जीरकं ॥

रासनाच तिंत्रिणि सिरा सारिबा कुंकुमं तथा ।

सर्जेदुवारि वाहं च कंडिवेन्न बलाशिफा ॥
लाजं कौतीजलोशीरमामियं सन्निनायकं ।

करुपुं कावियुं जातीफलं च समभागिकं ॥
स्तन्ये पिष्टवा लिपेन्मूर्ध्नि वातपित्त शिरोरुजं ।
ज्वरं बुद्धि भ्रमं हिधमां नेत्ररोगं च पीनसं ॥
कफं च कर्ण रोगं च सन्निपातं निर्हंति च ।

Kacchura, Dhatri (Amalaki), Manjishta, Yashti, Daru (Devadaru), Hima dwaya (Sweta & Rakta Chandana), Kannara (Godanti?), Kanmada (Gairika Bheda?), Vedhi (Hingu), Rohini (Katkarakohini), Krishna Jeeraka, Rasna, Tintrini sira, Sariba, Kumkuma, Sarja (Sarjarasa), Indu (Karpura), Varivaha (Mustha), Kandivenna (Malayali), Bala moola, Laja, Kounthi (Renuka), Jala (Hribera), Usira, Amaya (Kushta), Sanninayaka (Malayali), Karupum (Ahiphena), Kaaviyum (Gairika), Jatiphala.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and apply externally over the scalp after pounding with breast milk.

Indications :

Vata Pittaja Siroroga, Jwara, Matibhrama, Hicca, Netraroga, Pinasa, Kapha, Karna roga, Sannipata Jwara.

79. Kacchuradi Choorna [Laghu]

* कच्चूरं धात्रि चिंचादलसिरकल बलालाज सेव्यंबुदंगल् ।
तुल्यं चेर्तिदुट्टेणा परिचिनोडु पिलियुंल लिल् पुलुंडि ॥
पिष्टवा स्तन्यत्तिल् नन्नाय तडवियुड नुद्दन मूर्ध्नि नन्नायि डुन्नाल् ।
न्राळ् चूडोडुं सन्निपोकुं ज्वरहरणमहो रक्तपित्तं निर्हंति ॥

Contents :

Kacchura, Dhatri (Amalaki), Chincha dala sira, Bala, Laja, Sevya (Usira), Ambuda (Mustha).

Procedure :

Prepare Choorna by processing with coconut milk after taking the above drugs in equal quantity and apply externally over the scalp after pounding with breast milk.

Indications :

Sannipata Jwara, Rakta Pitta.

80. Nasika Choorna

धात्रीजीरकमयूरपिंछकांडसमन्वितं ।
वराळजाजीफलतत्पत्रिका वाळकानिच ॥
नलदामययष्ट्याह्वयशठीकंदानिचाखिलैः ।
तुल्यांशं चदनं धूपपत्रं चानेन संयुतं ॥
आदाय चूर्णयेत्तानि जंबीरफलवारिणा ।
तच्चूर्णं पेषयित्वाथ छायायांन्यस्तशोषयेत् ॥
लांगलीफलतोयेन पश्चात्संचूर्ण्य पेषयेत् ।
शोषयेच्च तथा भूयो हिमांधोदकेन च ॥
पुनस्संचूर्ण्य कर्पूरधूपिकासार मिश्रितैः ।
योजयेन्मृगरेतश्च गंधादयं तत्रकिंचन ॥
स एष नासिकाचूर्णो दुष्टपीनसनाशनः ।
शिरःकंपे च जाहये च सूर्यावर्ते शिरोरुजि ॥
मुखनासिकदुर्गंधे चूर्णोयमपराजितः ।
जत्रूर्ध्वसंभवान् रोगान् सर्वाच्च विनियच्छति ॥

Contents :

Dhatri, Jeeraka, Mayurapinchaka kanda, Varala (Lavanga), Jatiphala, Patrika (Japatri), Udichya (Hribera), Nalada (Usira), Amaya (Kushta), Yashtiyahwa (Yashtimadhu), Sathi (Kachora)- 1 part each

Chandana - equal to the above all

Dhoopa patra (Tobacco leaf) - equal Chandana

Procedure :

• Prepare Choorna with the above drugs and pound with Jambeera phala Vari (Jambeera Swarasa) and dry in the shade.

- Afterwards pound with Langali phala Toya (Langali phala Kashaya) and then with Himagandhadaka (Rose water) and dry it in the shade.

• Then add

- ◆ Karpura (Paccha Karpura)- 1 part
- ◆ Dhupika sara (Sambrani) - 1 part
- ◆ Mrigaretas (Kasturi) - $\frac{1}{4}$ part

• It should be used as Nasya.

Dushta Pinasa, Sirokampa, Jadya (Sirogourava), Suryavarta, Sirooruja, Mukha Nasika Durgandha and Urdhwajatrugataroga.

81. Aswagandhadi Choorna

भृंगनां तथैलं मरिचमगधजं नागरं वाजिगंधं ।
भृंगाचाच्चेकभागं द्वयमपि कुसुमं द्राविडी वेदभागं ॥
मारीचंचाष्टभागं मगधजमधुनाषोडशंचैव भागं ।
द्वात्रिंशत् शृंगबेरं चतुरधिकयुतं वाजिगंधं च षष्ठिः ॥
एतत् तत्सूक्ष्मचूर्णं समसितमधिकं श्लेषमहारी कृमिष्ठं ।
वातघ्नं पाङ्गुलमक्षयमपिगुदजारोचकाजीर्णशूलान् ॥
कासं पाश्चोत्थशूलं हृदयगलगदं सूतिकारोग मेहान् ।
घन्ति श्वासं च हिक्कां ज्वर हरमुदितं भाषितं पूज्यपादैः ॥

Contents :

Bhringa (Bhringaraja)	-	1 part.
Naga (Nagakesara)	-	2 parts
Ela	-	4 parts
Maricha	-	8 parts
Magadha (Pippali)	-	16 parts
Nagara (Sunthi)	-	32 parts
Vagigandha (Aswagandha)	-	64 parts
Sita (Sarkara)	-	equal to above all.

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Sleshma, Krimi, Vata, Pandu, Gulma, Kshaya, Arshas, Ajirna, Soola, Kasa, Parswa Soola, Hridroga, Sutika roga, Meha, Swasa, Hicca, Jwara.

82. Kapithashtaka Choorna

यवानीपिप्पलीमूलचातुर्जातिकनागरैः ।
मरिचाग्निजलाजाजीधान्यसौवर्चलैस्समैः ॥
वृक्षाम्ल धातकी कृष्णा बिल्व दाडिमदीप्यैकैः ।
त्रिगुणैष्वद्गुण सितैः कपित्थाष्टगुणीकृतैः ॥
चूर्णोत्तिसारग्रहणीक्षयगुल्मगलामपन् ।
कास श्वासाग्निसादार्शः पीनसारोचकान जयेत् ॥

Contents :

Yavani, Pippali moola, Chaturjataka, Nagara (Sunthi), Maricha, Agni (Chitraka), Jala (Mustha), Ajaji, Dhanyaka, Souvarchala - 1 part each.

Vrikshamla, Dhataki, Krishna (Pippali), Bilwa, Dadima, Dipyaka (Ajamoda) - 3 parts each

Sita (Sarkara)	- 6 parts
Kapitha	- 8 parts

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications :

Atisara, Grahani, Kshaya, Gulma, Kantha roga, Kasa, Swasa, Mandagni, Arshas, Pinasa, Aruchi.

83. Agnimukha Choorna

हिंगुभागो भवेदेको वचा च द्विगुणामता ।
पिप्पली त्रिगुणा ज्ञेया शृंगबेरं चतुर्गुणं ॥
यवानिका पञ्च गुणा षड्गुणाच हरीतकी ।
चित्रकं सप्तगुणितं कुच्छंचाष्टगुणं भवेत् ॥
एतद्वातहरं चूर्णं पीतमात्रं प्रसन्नया ।

पिबेदधध्नामस्तुना च प्लीहानमुदरं तथा ॥
अर्शोच्चं दीपनं चैव शूलघं गुल्मनाशनं ।
कासं श्वासं निहंत्याशु तथैव क्षयनाशनं ॥
चूर्णमग्निमुखं नाम न क्वचित्प्रतिहन्यते ।

Contents :

Hingu	-	1 part.
Vacha	-	2 parts
Pippali	-	3 parts
Sringavera (Sunthi)	-	4 parts
Yavani	-	5 parts
Haritaki	-	6 parts
Chitraka	-	7 parts
Kushta	-	8 parts.

Procedure :

Prepare Choorna with the specified quantity of the above drugs.

Indications :

It should be administered internally with Prasanna in Vata disorders and in Udvarta, Ajirna, Pleeha, Udara, Arshas, Soola, Gulma, Kasa, Swasa and Kshaya it is to be taken with Dadhi / Dadhi masthu / Sura / Koshna Vari (Lukewarm water).

♦ The same formulation has been mentioned in Yogaratnakara.

84. Dadimashtaka Choorna

कषेऽन्मिता तुगाक्षीरी चातुर्जातं द्विकार्षिकं ।
यवानी धान्यकाजाजी ग्रीँथि व्योषं पलांशकं ॥
पलानि दाडिमादष्टौ सितायाशचैकतः कृता ।
गुणैः कपित्थाष्टकवच्चूर्णोयं दाडिमाष्टकः ॥
भोज्यो वायातिसारोत्कैः यथावस्थं खलादिभिः ।

Contents :

Tugakshiri (Vamsalochana)	-	1 karsha.
Chaturjataka	-	2 karsha

Sahasrayogam

Yavani, Dhanyaka, Ajaji, Grandhika (Pippali moola), Vyosha (Trikatu)	- 1 pala each
Dadima	- 8 pala
Sita (Sarkara)	- 8 pala.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications :

Actions and indications of Dadimashtaka Choorna are similar to Kapitthashtaka Choorna and the Anupana is also same as it is mentioned in Vatatisara.

* This formulation has been mentioned in Yogaratnakara, Gadanigraha, Bhaishajyaratnavali and Chakradatta.

85. Kapooradi Choorna

* कर्पूरं पशुपाशि दारु मधुकं जातीफलं चांजन ।
 कक्कलुं चुक्कुम जाजि जीरक तृटी कस्तूरियुं चोरकं ॥
 कृष्णा कुण्डलि लोध्रपुष्य मरिचं चोचंजलं चोत्कटं ।
 अग्रग्रहि किरांपु वालुमुलंगं मुत्रडरामच्चवुं ॥
 पाठाचामय रास्नयश्चिवसमं कोंटिटदु चुर्णिच्चुटन् ।
 कलंकंडं सित तेनमाय् परुकिनालन्नालिले केवलं ॥
 वायुक्षोभ विलक्षमेकिल् वमियुं कासं च हृद्रोगवुं ।
 पितं गुल्म कफं च शूलयुमुरन्तीरुं तथा पांडुवुं ॥

Contents :

Karpura, Pasupasi (Jatipatri Visesha / Myristica malabarica Linn.), Daru (Devadar), Madhuka (Yashtimadhu), Jatiphala, Anjana (Souveeranjana), Chukkam (Sunthi), Ajaji, Jeeraka, Triti (Ela), Kasturi, Chora (Kachora), Krishna (Pippali), Kundali (Guduchi), Lodhra Pushpa, Maricha, Chocham (Dalchani), Jalam (Balaka), Utkata (Twak), Agragrahi (Akarakarabha), Kirapum (Bhringaraja), Lavanga, Mustha, Ramaccha (Usira), Patha, Amaya (Kushta), Krishnaguru, Rasna.

Choorna Prakarana

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in equal quantity and administer internally with Sugar or Honey.

Indications : Vataja Soola, Parswa Soola, Hicca, Vamana, Kasa, Hridroga, Pitta, Gulma, Kapha, Soola, Pandu.

86. Modakadi Choorna

* मोदकं विडयं जातित्रय कंचावु जीरकं ।
 क्रोशाणियुं करुप्पेनि च्छोन्नतोरो कलचंताय् ॥
 यक्षाक्षबीजयु मूत्रु निष्कंकोव्य कतिनोटथ ।
 षट् करंजिह गोदंबुं नत्तक्कामांसवुं तथा ॥
 ओकेनत्राय् वेव्येरयोङु चार्तिप्पोडिच्चतु ।

मेलिच्चु तेनिल् सेविच्चालतिसारं कटुप्पुकल् ॥
 शूलयुं ग्रहणी दोष मिव येळं शमिच्चुपों ।

Modaka (Ajamoda), Vidyam (Ativisha), Jati traya (Jatiphala, Japatri, Lavanga), Kanchavu (Bhang), Jeeraka, Krosaniyum (Khurasani Vamu) & Karupum (Ahiphena) - 1 tola each.

Kuberaksha Bija 3 tola
 Godambu (Wheat) 6 tola
 Sambuka Mamsa 6 tola

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Honey.

Indications : Atisara, Grahani, Soola, Udara roga.

87. Soolari Choorna

* कटुत्रयं वेलुतुलिल प्रत्येकं दश निष्कं ।
 वालं सामुद्रमिंदुप्पुं पंचनिष्कं पृथक् पृथक् ॥
 कार्पास बीजं सिद्धार्थ करेष्टुं कालशाकवुं ।
 पोडिच्चुलकु वीतंकोल् तथाऽतिविडयं निशा ॥

अक्राविरटि मधुरं अजमोजं तु वर्चिला ।
हिंगुद्वयं विलंगं च जीरके द्वे त्रिजातकं ॥
कलिंगं कं वालमुलकुं चव्यं तालीस पत्रवुं ।
चीनककारं यवक्षारं उलुवाकुंदुरुष्कंवुं ॥
चिट्रेरत्त करिङ्गलितोलिपास् कारमेनिव ।
कर्षं प्रमाणं प्रत्येकमथ जाजिके पत्रयुं ॥
ग्रांपुवुं निष्कमीरंडु सर्वं चूर्णाकरिच्चि वा ।
तलियुं तोलियुं कालुं कुटल मलवुं निना ॥
घनमानकरिं कोडि तन्निल वारिनिरच्छुडन् ।
कूटितच्चु मुलप्पलल घडिमध्यतिल वच्चदिल् ॥
शुद्धतोयादकं वीर्ति शरावं कोंटटच्चुटन् ।
शीलमन् चेय् तडप्पेटि कत्तिपु मृदुपावकं ॥
रेळळं वत्ति कोलुप्पार्न पाकं सूक्षिच्चु वाडटणं ।
शीतमायाल् तुरन्निददु कोरप्पुं कोलिमांसुवं ॥
एलंबु नीकि मर्दिच्चु योजप्पिककु यथोचितं ।
वोट्टिलटदु वरुत्तिददु पोडिच्चक्ष प्रमाणमाय् ॥
प्रातस्सायं चे सेविप्पु स्नेहाचार मनुस्मरन् ।
पवेतरं शूलयग्निमंदत्वं ग्रहणीगदं ॥
कुमारशोष मरुचीव येळां तकन् पों ।

Contents :

Katu traya, Veluttulli (Lasuna) - 10 tola each.
Valam (Bidalavana), Samudra Lavana, Induppu (Saindhavalavana) - 5 tola each
Karpasa Bija, Siddhardha, Karella (Kala Tila), Kala Saka (Curry leaf) - 1 pala each.
Atividyam (Ativisha), Nisa (Haridra), Akrav (Akarakarabha), Yattimadura (Yashtimadhu), Ajamoda, Souvarchalavana, Hingu dwaya, Vilanga (Vidanga), Jirake Dwe (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Trijataka, Kalinga (Indrayava), Val Muluga (Chinoshana), Chavya, Tali-sapatra, Chinakkaram (Surekara), Yavakshara,

Uluva (Medhi), Kundurushka, Aratta (Rasna), Karingil tol (Khadira twak), Ponkaram (Tankana) - 3 tola each

Jatiphala, Japatri, Lavanga - 2 tola each.

Procedure :

- Procure a healthy, middle aged, black colored hen and remove its head, feathers, bile, intestines, legs and clean it well.
- Then fill up it with the mixture of the above powders taken in the specified quantity and make it as Pottali.
- Afterwards it is subject to Dola Yantra Paka with water.
- During the process of heating Dola Yantra should be covered with a lid and sealed.
- After the completion of the process, collect the entire Pottali and remove the bones.
- Then make it into a fine powder after frying carefully and preserve it in a clean vessel.
- According to the necessity administer internally in a dose of 12gms. twice a day.
- Follow the similar precautionary measures of Sneha Pana Paschatkarma, during the course of treatment.

Indications : Udara roga, Agnimandya, Grahani, Sushka.**88. Bala Soolari Choorna**

* सहस्रवेधि कन्नारं मायक्यातुडियु कणा ।
यवानी मधुकं भूंगं कर्पूरं रक्तचंदनं ॥
एतदेकैक निष्कं च द्विनिष्कं तार्षं पच्चयुं ।
एतच्चूर्णं नाभिबीज मिश्रमकि प्रयोजयेत ॥
क्षयकासगलं श्वासं कणाष्ठं कुक्षिरोगवुं ।
गुलमं हद्रोगवुं वायुलुनाकं छर्दियुं विडुं ॥

Contents : Sahasravedhi (Hingu), Kannaram (Kathini), Mayakya (Mayaphala), Triti (Ela), Kana (Pippali), Yavani, Madhuka (Yashtimadhu), Bhringa (Bhringaraja), Karpura & Rakta-chandana - 1 tola each.

Garuda Paccha - 2 tola
Nabhi Bija (Kasturi)

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Kshaya, Kasa, Swasa, Ashtavidha Bala Sosha, Kukshi Roga, Gulma, Hridroga, Vataroga, Chardi.

89. Korit talam

* निर्यासं कदुसन्निनायक वचा किर्यात् कर्पूरवुं।
पारंकीतुडि पूतवृक्ष मवियन् जातीफलं कुंकुमं॥
श्रीबट्टप्पश कंडिवेण्ण इवयुं डोप्पं पोडिच्चिट्टु सं।
योज्यं कुकुट शोणितेन सममायेरंडजं तैलवुं॥
एतदर्पण वृत्तम उत्तलमाय् मूर्धाविलट्टुडुकिल्।
चेतोदुस्वमेडाशु सन्निकुलमं डोडिकरें वने॥

Contents : Niryasa (Sarjarasa), Kadu (Trikatu), Sanninayaka (Musambara), Vacha, Kiryattu (Kiratikta), Karpura, Paranki (Kundurushka), Tudi (Ela), Puta Vriksha (Palasa), Maviya (Ahiphena), Jatiphala, Kumkuma, Srivattappa (Sriveshtaka), Kandivenna (Karigudha) – equal parts

Procedure : Prepare Lepa by pounding with Kukkuta Sonita and Eranda Taila as per the text by taking the above drugs in equal quantity and it should be used as an external application on the scalp.

Indications : Sannipataja Vikara, Murcha and Siroroga.

90. Triphaladi talam

* त्रिफला चदनं व्योषं कोट्टु रामच्चमेलवुं।
मधुकं जीरकं रंडु मायाकुं कृमिशत्रुवुं॥
तगरं पूतवृक्षं च कंडिवेण्णयुमध्रकं।
जातिका खदिरं तोयं कलशृंगं च गैरिकं॥
सहस्रवेधि वेंकरं कर्पूरं शतकुप्पयुं।
वडिलिंकद्वयं कट्टुकुमिंजान् कायमेनिषि॥
सुवर्णं तृणमाशालिं निर्यासप्पाल् किरातवुं॥
तुल्यं कूट्टि यरेकेण्ण निल्लिकका क्राथयोरपि॥
नालुन्नुनायकं कूट्टिप्पेषिच्चिट्टु मूर्धनि।
पोदिन्याल् सिनियुं पित्रे कफवुं नीरिलक्कवुं॥
ज्वरवुं वीक्कवुं तीरि गुणमुल्लोनि तेर्टवुं।

Contents :

Triphala, Chandana, Vyosha (Trikatu), Kottam (Sunthi), Ramaccha (Usira), Ela, Madhuka, Jeerakam rendu (2 types of Jeeraka), Mayakku (Malayali), Krimisatruru (Vidanga), Tagara, Puta Vriksha (Palasa), Kandivenna (Karigudha), Abhraga (Mustha), Jatikya (Jatiphala), Khadira, Toyam (Balaka), Kala sring (Sringi Bhasma), Gairika, Sahasravedhi, Venkaram (Tankana), Karpura, Satakuppa (Satahwa), Vadilinka Dwayam (Ingilika, Valanda Ingilika), Katikkuminjhan? Kayam (Hingu), Suvarna-trina, Asali (Chandrasoora), Niryasa (Sarjarasa) & Kirata - 1 part each

Sanninayaka (Musambara) - $\frac{1}{4}$ of the above total

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity. It is to be pounded with Amalaki Swarasa and applied over the scalp.

Indications :

Sannipata, Kapha Prakopa, Pratisyaya, Jwara, Sodha.

91. Narasimha Choorna

शतावरीरजः प्रस्थं प्रस्थं गोक्षुरकस्य च ।
 वाराह्या विंशतिपलं गुडूच्या पंचविंशतिः ॥
 भलातकानां द्वात्रिंशत् चित्रकस्य दर्शैवतु ।
 तिलानां शोधितानां च प्रस्थं दद्यात् सुचूर्णितं ॥
 त्र्यूषणस्य पलान्यष्टौ शर्करायाश्वर सप्ततिः ।
 माक्षिकं शर्करार्धेन माक्षिकार्धेन वै घृतं ॥
 शतावरी समं देयं विदारी कंदजं रजः ।
 एतदेकीकृतं चूर्णं स्निग्धभांडे निधापयेत् ॥
 पलार्धमुपयुंजीत यथेष्टचास्य भोजनं ।
 मासैकमुपयोगेन जरं हंति रुजामपि ॥
 वलीपलितखालित्य मेहपांडवाद्यपीनसान् ।
 हन्त्यादष्टादशकुष्ठाणि तथाष्टावुदराणि च ॥
 भगंदरं मूत्रकृच्छ्रं गृग्रसीं च हलीमकं ।
 क्षयं चैव महाव्याधिं पंचकासान् सुदारुणान् ॥
 अशीति वातजान्नरोगान् चत्वारिंशत्त्वं पैतिकान् ।
 विंशतिं श्लैष्मिकं चापि संसृष्टान् सात्रिपातिकान् ।
 सर्वानशोर्गदान् हंति वृक्षद्रिशनिर्यथा ।

Contents :

Satavari	-	1 prastha.
Gokshura	-	1 prastha
Varahi	-	20 pala
Guduchi	-	25 pala
Bhallataka	-	32 pala
Chitraka	-	10 pala
Tila	-	1 prastha
Tryushana	-	8 pala.
Sarkara	-	70 pala
Makshika	-	35 pala
Ghrita	-	1 prastha
Vidari kanda	-	1 prastha

Procedure : Prepare Choorna with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally in a dose of $\frac{1}{2}$ pala for a period of one month.

Indications : Rasayana, Vali, Palita, Khalitya, Meha, Pandu, Adhyavata, Pinasa, Ashtadasa Kushta, Ashtodara, Bhagandhara, Mutrakricchra, Gridhrasi, Halimaka, Kshaya, Pancha Kasa, 80 Vataroga, 40 Pitta roga, 20 Kapha roga, Samsarga, Sannipata, Sarva Arshoroga.

92. Saraswata Choorna

व्योषत्रिजातकां भोदकृमिघ्नें दुजटाग्निभिः ।
 जीरकत्रिफलादीप्यमंजिष्ठागुरुसैं धवैः ॥
 यष्ट्याहरोरेहिणीकुष्ठवचांकोलककुंकमैः ।
 द्राक्षांबुशर्कराकांताचंदनद्वयदारुभिः ॥
 ज्योतिष्मती निशाद्वंद्मयूरकपिकुंभकैः ।
 पंचमूलवृषाघोरीमदयंतीसितांबुजैः ॥
 बृहतीद्वयभूतालदेवीष्टपदवैरिभिः ।
 द्विशंखपुष्पेन्द्रवल्लीपाठापामार्गजोंगेकैः ॥
 सितगुंजास्थिरानंताभद्रायस्कांतजातिभिः ।
 क्षीरिद्रिमोरुक्रांतासितार्कतलनीलिभिः ॥
 सपलाशैः कृतं चूर्णं पुनर्ब्रह्मीरसाप्लुतं ।
 आतपे शोषयेत्तु पुनर्सम्यक् सुचूर्णितं च ॥
 बालामत्रेण संजप्य लक्ष्मदादशसंयुतः ।
 ब्रह्मीघृतेन संयोज्य पिंडिकृत्वाक्षमात्रकं ॥
 आकंठमग्नः सलिले स्थित्वा प्रातस्तु भक्षयेत् ।
 स्मृतिमेधायुरारोग्यकांतिसौभाग्यपुष्टिं ॥

Contents : Vyosha (Trikatu), Trijataka, Ambhoda (Mustha), Krimighna (Vidanga), Indu (Karpura), Jata (Jatamansi), Agni (Chitraka), Jeeraka, Triphala, Dipya (Yavani), Manjishta, Aguru, Saindhava, Yashtyahwa, Rohini (Katu-

karohini), Kushta, Vacha, Ankola, Kumkuma, Draksha, Ambu (Hribera), Sarkara, Kantha (Priyangu), Chandana Dwaya, Daru (Devadar), Jyotishmathi, Nisa dwaya (Haridra & Daruharidra), Mayura (Apamarga), Kapi (Kapikacchu), Kumbhaka (Trivrit), Panchamoola (Brihat), Vrisha (Vasa), Aghori, Madyanti, Sitambuja (Sweta Kamala), Brihati dwaya (Brihati & Kantakari), Bhutala (Varahi kanda), Devi (Sahadevi), Shatpada (Bhringaraja), Vairi (Mehari / Saptachakra), Dwi Sankhapushpi, Indravalli, Patha, Apamarga, Jongaka (Krishnaguru), Sita Gunja (Sweta Gunja), Sthira (Saliparni), Ananta, Bhadra (Katphala), Ayaskantha Bhasma, Jati (Chameli), Kshiridruma, Urubuka (Eranda), Krantha (Vishnukrantha), Sitarka (Sweta Arka), Nili, Palasa - equal parts.

Procedure :

Prepare Choorna with the above drugs and steep with Brahmi Swarasa and dry it well. Afterwards administer internally in a dose of 1 karsha early in the morning, when the person is under water up to his neck level.

Actions :

Smriti, Medha, Ayu, Arogya, Kanthi, Soubhagya, Pushti karaka Bhasma Ksharadi Yoga

93. Soolahara Choorna

* सुवर्चलं च्यवकरिं व्योषदीप्यकगंधकं ।
कुथिरंक्कं युडेवेरं, पशुपाशि रसं तथा ॥
जीरकद्वयं सिंधूस्थं मुल्लियुं काटटुतिप्पली ।
चव्यं कायं च तत्सर्वं समभागेन कल्कितं ॥
पुडयाव रसं वीर्ति त्रिदिनं साधु पेषयेत् ।
काटटुचेन युडे मध्यं तुरन्नतित् विनिक्षिपेत् ॥
तत्कल्कं पित्रे नन्नायि तलखंडेन विधाय च ।
मृदा समंतात् सम्मेल्य बहुवारं प्रशोष्य च ॥

आवलिंघनं संदीसे ज्वलने साधु पाचयेत् ।
तोश्चूरु नाडिकांते च तत्समादाय बुद्धिमान् ॥
शनैमणु कलंतिटदु साधु संचूर्ण्य तत्पुनः ।
गुलोदकेन शूलार्तं पाययेन्मात्रया पुनः ॥
घृतान्नं भोजयेच्चानु सर्वशूलहरं परं ।

Contents :**Procedure :****Indications :****94. Gandhaka Choorna**

काकमाचीभृंगरसे सप्तकृत्वस्सुभावितं ।
गंधक सूतसहितं आतपे शोषयेत्पुनः ॥
वाकुचीचुर्णसंयुक्तं मात्रयाद्य सुयंत्रितः ।
क्षीरन्नाशी जयेत्कुष्ठानष्टादशविधानक्षणात् ॥

Contents :	1 part
Gandhaka	1 part
Suta (Parada)	1 part

Procedure :

- ♣ Take 1 part of Gandhaka and steep it with Kakamachi Swarasa & Bhringaraja Swarasa for 7 days each.
- ♣ Add equal qty. of Parada and prepare Kajjali by pounding well.

- ♣ Then carryout Bhavana for 7 more times with the same liquids.
- ♣ Afterwards add equal qty. of Bakuchi Choorna to Kajjali and pound them well with the same juices and make in to pills and dry them.
- ♣ Milk diet only should be given during the course of treatment.

Indications :

18 types of Kushta.

95. Palasa Kshara

दृढं निर्दद्वा पालाशं भस्मचादायचाढकं ।
जलद्रोणे विपक्तव्य चातुर्भागावशेषितं ॥
एकविंशति कृत्वोथ वस्त्रे संगालयेत्तः ।
यावत्पिच्छिल रक्तश्च तदैनमवतारयेत् ॥
पलं पलार्धं प्रसृतं कुडवं शंखकं सुधां ।
शुक्रिं शंखं च तत्सर्वानग्निवर्णान् समाहरेत् ॥
क्षारेण पिष्टातस्वर्वं क्षारे निर्वाप्य पाचयेत् ।
लोहपात्रे यदोत्तिष्ठेत् बुद्धैर्बाष्यं संयुक्तैः ॥
अवतार्य तदा शीतं लोहपात्रे निधापयेत् ।
धान्यमध्ये स्थितं क्षारं शुष्कमर्शस्सुयोजयेत् ॥

Contents :

Palasa (Samoola)

Procedure :

- ♣ Take 1 part of Palasa (Samoola) and burnt it into ash.
- ♣ Then add 1 drona of water and boil till it is reduced to $\frac{1}{4}$ th qty.
- ♣ Afterwards filter it for 21 times with a four folded cloth and boil till it become solidified.
- ♣ Then add
 - Shankha (Vali yukta) Choorna - 1 pala

• Sudha Choorna	-	$\frac{1}{2}$ pala
• Suktika Choorna	-	2 pala
• Shankha Bhasma	-	4 pala

- ♣ Heat them up to red-hot and pound with the above Ksharodaka.
- ♣ Afterwards it should be boiled with Ksharodaka and kept in an iron vessel and preserve it in a heap of grains.
- ♣ It should be used as an external application.

Indications :

Arshas.

96. Kukkuta Lavana

पञ्चकोलशृत क्राथे चतुर्भागावशेषिते ।
कुकुटीं पत्रपित्तांत्रशकृत् पातुंड वर्जिताम् ॥
पलं षोडश संगृहा सामुद्रं समभागिकं ।
आभ्यांतु द्विगुणं क्षीरं नारिकेलफलस्य च ॥
तैलस्य प्रसृतं दद्यात् सर्पिष्ठश्च तथा भवेत् ।
हिंगु त्रिकटुकं चैव जीरके च तथैव च ॥
एतेषां कार्षिकान् भागान् प्रतीवापं विनिक्षिपेत् ।
कुकुटं नाम लवणं भक्षयेत्प्रातरुत्थितः ॥
तक्रानुपानं कर्तव्यं वातगुल्ममपोहति ।

Contents :

Panchakola - 1 pala each

Jala - 8 times

- Boil and reduced to $\frac{1}{4}$ th qty.

Kukkuta Mamsa (Without feathers, bile, intestines, Limbs & head) - 16 pala

Samudra Lavana - 16 pala

Coconut milk - 4 pala

Tila/Narikela Taila - 2 pala

Sarpi (Ghrita) - 2 pala

Hingu	-	1 karsha
Trikatu	-	1 karsha
Jirake (2 types)	-	1 karsha

Procedure :

- Initially take Panchakola 1 pala each and prepare Chaturdhavasista Kashaya by adding 8 times water.
- Then procure a mature, healthy, black colored hen and remove its head, feathers, bile, intestines and legs.
- Then add 16 pala of Saindhavalavana, 32 pala of coconut milk and others in the specified quantity and boil well on mild fire for about 90 hours.
- After the completion of the process administer internally with buttermilk early in the morning.

Indications : Vata Gulma.**97. Kalyana Kshara**

त्रिकटुत्रिपटुत्रेष्टादंत्यरुक्तरचित्रकं ।
जर्जरं स्नेहमूत्राक्तमंतर्धूमं विपाचयेत् ॥
शारावसंधौ मृल्लिसे क्षारं कल्याणकाह्वयं ।
सपीतस्सर्पिषा युक्ते भुक्ते वा स्त्रिगथभोजिनां ॥
उदावर्तविबंधार्शोगुल्मपांडूदरक्रिमीन् ।
मूत्रसंगाश्मरीशोफहृदयरोगग्रहणीगदान् ॥
मेहप्लीहरुजानाहश्वासकासांश्च नाशयेत् ।

Contents : Trikatu, Tri Patu (Bida Lavana, Saindhavalavana, Kachalavana), Sreshta (Triphala), Danti, Arushkara (Bhallataka), Chitraka - 1 part each

Sneha (Eranda Taila)	- 8 parts
Gomutra	- 16 parts

Procedure : Prepare Antardhooma Bhasma by taking the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Ghrita. Unctuous food should be given during the course of treatment.

Indications :

Udavarta, Vibandha, Arshas, Gulma, Pandu, Udara, Krimi, Mutrasanga, Ashmari, Sopho, Hridroga, Grahani, Meha, Pleeha, Anaha, Swasa, Kasa.

98. Swayam Bhasma

एक निष्कं च सूतश्च द्विनिष्कं गंधकं तथा ।
आयसं च त्रिनिष्कं च कन्यास्वरसं पेषितं ॥
आतपे स्थापित सम्यक् भस्म संजायते ध्रुवं ।
सेवेत तदगुडयुतं शूलव्याधिहरं परं ॥
Suta (Parada) - 1 part
Gandhaka - 2 parts
Ayas (Loha) - 3 parts

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and pound with Kanya (Kumari) Swarasa and dry it and then make it in to fine powder and administer internally with Guda.

Indications :

Soola.

99. Mahavriksha Lavana

महावृक्षार्कबृहतीलवणान् संदहेद्घटे ।
अंतर्धूमं ततः काष्ठेराद्र्वान् पूतीकसंभवैः ॥
पारिभ्रद्रपलाशत्व्यग्रंथिकाकृमिशत्रुभिः ।
सिद्धे कषाये तत् क्षारं परिस्नाव्य-पुनः पचेत् ॥
मंडुरचूर्णसहितं यदेतत्सांद्रतां गतं ।
हिंग्वादिचूर्णं प्रक्षिप्य दर्वा तदवघट्येत् ॥

Contents :

अवतार्य ततो वैद्यशशूलार्तय प्रयोजयेत् ।
महावृक्षमिदं नाम लवणं लवणोत्तमम् ॥

Procedure :

- Prepare Antardhooma Bhasma by taking the above drugs in the specified quantity
- Add that Bhasma to the decoctions of Paribhadra, Palasa, Grandhika (Pippali moola), Krimisatru (Vidanga) and then filter it.
- Afterwards add Mandura Bhasma, Hingwadi Choorna to the decoctions and boil till it is solidified.

Indications :

Soola roga.

100. Vidangadi Kshara

विंडगै चित्रक सरु त्रिवृता सैंधवे वचां ।
दग्धवा कपाले पयसा गुल्मप्लीहापह पिबेत् ॥

Contents :

Vidanga, Chitraka, Saktu (Yava Saktu), Trivrit, Sindhava, Vacha - 1 part each

Procedure :

Prepare Antardhooma Bhasma by taking the above drugs in equal quantity and administer internally with Milk.

Indications :

Gulma, Pileha.

101. Tambula Bhasma

तांबूलवल्लीपत्राणि पयसालिप्य भास्वतः ।
ससकृत्वो विशुष्काणि मृत्पात्रे रुद्धधूमकम् ॥
दग्धवा तद्भस्मसिन्धूत्थदीप्यचूर्णं समन्वितम् ।
अश्रीयादगुडसंयुक्तं सर्वशूलनिवृत्तये ॥

Contents :

Tambulavalli patra (Nagavalli) Bhaswatah
Payasya (Arka Ksheera)

Procedure :

- ♣ Apply Arka Ksheera over Betel leaves and dry them well and put them in Sarava samputa and prepare Antardhooma Bhasma.
- ♣ Afterwards add double the quantity of Sindhusa (Saindhavalavana) and Dipya (Ajamoda) Choorna and administer internally with Guda.

Indications :

Sarva Soola.

102. Vaiswanara Choorna

वैश्वानरस्य मूलानि शुष्काणि बदरीरसे ।
पिष्ठा दिनत्रयं भूयस्तैलेनाथ तु सर्पिषा ॥
ततश्च मधुना भूयो जंबीरस्वरसेन च ।
पुनस्तैलेन मृत्पात्रे रुद्धधूमं मुहुर्दहेत् ॥
एतद्वैश्वानरो नाम भस्म भेलस्य सम्मतं ।
सगुडं सर्वशूलेषु सेव्यं परममौषधं ॥

Contents :**Procedure :**

Vaiswanara moola (Chitramoola) Choorna.

- Initially pound Vaiswanara moola Choorna with Badari Swarasa or Kashaya for 3 days and dry it.
- Then pound with Taila, Sarpi, Madhu and Jambeera Swarasa for 4 days.
- Afterwards again pound with Tila Taila and Prepare Antardhooma Bhasma and administer internally with Guda.

* Maharshi Bhela formulated this Vaiswanara Choorna.

Indications :

Sarva Soola.

103. Sudha Kandadi Kshara [I]

सुधाकांडस्सलवणं दग्धवा तद्भस्म पाययेत् ।
सुखांबुना सर्वगुल्मग्रहणशर्ऊजापहम् ॥

Contents :	Sudha Kanda	- 1 part
	Lavana	- 1 part
Procedure :	Prepare Antardhooma Bhasma by taking the above drugs in equal quantity and administer internally with lukewarm water.	
Indications :	Sarva Gulma, Grahani and Arshas.	

104. Bhunimbadi Kshara

भूनिंबं रोहिणीं तिकं पटोलं निंबं पर्पटं।
दग्धवा माहिष मूत्रेण पिबेदग्नि विवर्धनम्॥

Contents :	Bhunimba, Rohinim Tiktam (Katuka Rohini), Patola, Nimba, Parpataka - 1 part each
Procedure :	Prepare Antardhooma Bhasma by taking the above drugs in equal quantity and administer internally with Mahisha mootra.
Actions :	Agni Vardhaka.

105. Haridradi Kshara

द्वे हरिद्रे वचा कुष्ठ चित्रकं कटुरोहिणी।
मुस्ता च छागमूत्रेण दग्धवा क्षारोग्निवर्धनः॥

Contents :	Dwe Haridre (Haridra & Daruharidra), Vacha, Kushta, Chitraka, Katurohini, Mustha.
Procedure :	Prepare Antardhooma Bhasma by taking the above drugs in equal quantity and administer internally with Chaga mootra (Aja mootra)
Actions :	Agni Vardhaka.

106. Sudha Kandadi Kshara [II]

चतुष्पलं सुधाकांडात् त्रिपलं लवणत्रयात्।
वार्ताककुडवं चार्कादष्टौ द्वे चित्रकात्पले॥
दग्धा रसेन वार्ताकात् गुलिका भोजनोत्तराः।

Contents :	Bhuk्तं भुक्तं पचत्याशु श्वासकासार्शसां हिताः॥ विषूचिकाप्रतिश्यायहद्रोगशमनाश्च ताः।
Sudha Kanda	- 4 pala
Lavana Traya	- 1 pala each
Vartaka	- 4 pala
Arka moola	- 8 pala
Chitraka	- 2 pala

Procedure : Prepare Antardhooma Bhasma with the above drugs taken in the specified quantity and pound with Vartaka Swarasa and then make into pills.

Pills should be administered internally after food.

Indications : Deepana, Swasa, Kasa, Arshas, Visuchika, Pratisyaya, Hridroga.

V. ARISHTA PRAKARANA

- The drugs mentioned in the texts are coarsely powdered and Kashaya is prepared. The Kashaya is strained and kept in the filtration pot.
- Sugar, jaggery or honey according to the formula is dissolved, boiled and added. Drugs mentioned as Prakshepa Dravyas are finely powdered and added. At the end Dhataki Pushpa, if included in the formula should be properly cleaned and added.
- The mouth of the pot is covered with an earthen lid and the edges sealed with clay smeared cloth wound in seven consecutive layers.
- The container is kept either in a special room, in an under ground cellar or in a heap of paddy, so as to ensure that for the duration of fermentation as far as possible, a constant temperature is maintained, since varying temperatures may impede or accelerate the fermentation.
- After the specified period the lid is removed and the contents examined to ascertain whether the process of fermentation (Sandhana) has been completed.
- The fluid is first decanted and then strained after two or three days. When the fine particles settled down, it is strained and bottled.

1. Dasamoolarishta

दशमूलानि कुर्वीत भागैः पंचपलैः पृथक् ।
पंचविंशत्पलं कुर्यात् चित्रकं पौष्करं तथा ॥

कुर्याद्विंशत्पलं लोध्रं गुडूची तत्समं भवेत् ।
पलैष्ठोडशभिर्धात्री रविसंख्या दुरालभा ॥
खदिरो बीजसारं पथ्याचेति पृथक् पलैः ।
अष्टभिर्गुणितैः कुष्ठमजिष्ठा देवदारु च ॥
विडंगं मधुकं भाईगी कपित्थोक्षः पुनर्नवा ।
चव्यं मांसी प्रियंगुश्च सारिबा कृष्णजीरकं ॥
त्रिवृता रेणुकं रास्ता पिप्पली क्रमुकं शठी ।
हरिद्रा शतपुष्पा च पद्मकं नागकेसरं ॥
मुस्तमिंद्रयकं शृंगी जीवकर्षभकौ तथा ।
मेदाचान्या महामेदा काकोल्यौ ऋद्धिवृद्धिके ॥
कुर्यात्पृथक् द्विपलिकान् पचेदष्टगुणे जले ।
चतुर्थांशं शृतं नीत्वा मृदभांडे सन्निधापयेत् ॥
ततष्वष्टपलां द्राक्षां पचेत्रीरे चतुर्गुणे ।
त्रिपादशेषं शीतं च पूर्वकाथे शृतं क्षिपेत् ॥
द्वात्रिंशत्पलिकं क्षौद्रं दद्यादगुडं चतुश्शतं ।
त्रिंशत्पलानि धातक्याः तक्कोलं जलचंदनं ॥
जातीफलं लवंगं च त्वगेलापत्रकेसरं ।
पिप्पली चेति संचूर्य भागैर्द्विपलकैः पृथक् ॥
शाणमात्रां च कस्तुरी सर्वमेकत्र निक्षिपेत् ।
भूमौ निखनयेद्भांडं ततो जातरसं पिबेत् ॥
कतकस्य फलं क्षिप्त्वा रसं निर्मलतां नयेत् ।
ग्रहणीमरुचिं शूलं श्वासं कासं भगंदरं ॥
वातव्याधिं क्षयं छर्दि पांडुरोगं च कामलां ।
कुष्ठान्यर्शासि मेहांश्च मंदाश्चिमुदराणि च ॥
शर्करामश्मरीं मूत्रकृच्छ्रं धातुक्षयं जयेत् ।
कृशानां पुष्टिजननो वंध्यानां पुत्रदः परं ॥
अरिष्टो दशमूलाख्यः तेजश्शुक्रबलप्रदः ॥

Contents :

Dasamoola	-	5 pala each
Chitraka	-	25 pala
Poushkara	-	25 pala

Lodhra	-	20 pala
Guduchi	-	20 pala
Dhatri	-	16 pala
Duralabha	-	12 pala
Khadira	-	8 pala
Bijasara	-	8 pala
Pathya	-	8 pala

Kushta, Manjishta, Devadaru, Vidanga, Madhuka, Bharangi, Kapittha, Aksha (Vibhitaki), Punarnava, Chavya, Mamsi, Priyangu, Sariba, Krishna Jeeraka, Trivrit, Renuka, Rasna, Pippali, Kramuka, Sathi, Haridra, Satapushpa, Padmaka, Nagakesara, Mustha, Indrayava, Sringi, Jivaka, Rishabhaka, Meda, Mahameda, Kakoli, Kshira Kakoli, Buddhi, Riddhi – 2 pala each

Procedure :

- Add 8 times water and boil till it reduces to 1/4th quantity.
- Prepare Draksha Kashaya by taking 60 pala Draksha and add 4 times water and reduce it to 3/4th quantity.
- Then mix both the decoctions and add the following drugs.

Kshoudra	-	32 pala
Guda	-	400 pala
Dhataki	-	30 pala

Takkola, Jala, Chandana, Jatiphala, Lavanga, twak, Ela,

Patra, Kesara, Pippali – 2 pala each & Kasturi – ¼ tola

• Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.

- After one month take it out and then add Kataka Bija and collect the supernatant part (leaving the sedimentation) in a separate vessel and preserve it.

Actions & Indications :

Grahani, Aruchi, Soola, Swasa, Kasa, Bhagandhara, vata Vyadhi, Kshaya, Chardi, Pandu, kama, Kushta, Arshas, Meha, Mandagni, Udara, Sarkara, Ashmari, Mutrakricchra, Dhatu Kshaya, Poushtya, Vandhya nasaka, Tejas, Sukra Bala prada.

2. Amrutarishta

अमृताया: पलशतं दशमूलीशतं तथा ।
 चतुर्दोणे जले पक्षत्वा कुर्यात्पादावशेषितं ॥
 शीते तस्मिन् रसे पूते गुडस्य द्वितुलांक्षिपेत् ।
 अजाजी षोडशपलं पर्पटस्य पलद्वयं ॥
 सप्तपर्णं त्रिकटुकं मुस्तकं नागकेसरं ।
 कटुकातिविषाचेंद्रयवं च पलसम्मितं ॥
 एकीकृत्य क्षिपेद्भांडे निदध्यान्मासमात्रकं ।
 अमृतारिष्ट इत्येषस्सर्वज्वरकुलांतकः ॥

Contents :

Amruta	-	100 pala
Dasamoola	-	100 pala

Procedure :

- Add 4 drona water and boil till it reduces to 1/4th quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	200 pala
Ajaji	-	16 pala
Parpata	-	2 pala

Saptaparna, Trikatu, Mustha, Nagakesara, Katuka, Ativisha, Indrayava - 1 pala each.

- Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve after filtration.

Indications : Sarva Jwara.

3. Ashokarishta

अशोकस्य तुलामेकां चतुर्दोणे जलेपचेत्।
पादशेषे रसे पूते शीते पलशतद्वयं ॥
दद्यादगुडस्य धातव्याः पलषोडशकं मतं ।
अजाजी मुस्तकं शुण्ठीम् दार्ढुत्पलफलत्रिकं ॥
आप्रास्थि जीरकं वासां चंदनं च विनिक्षिपेत् ।
चूर्णायित्वा पलांशेन ततो भांडे निधापयेत् ॥
मासादूर्ध्वर्च्च धीत्वैवमसुग्दररुजां जयेत् ।
ज्वराश्च रक्तपित्तार्शो मंदाग्नित्वमरोचकं ॥
मेहशोषारुचिहरस्त्वशोकारिष्ट संज्ञकः ॥

Contents :

Ashoka	-	100 pala
Jala	-	4 drona

Procedure :

- Add 4drona water to 100 pala of Ashoka and boil till it reduces to $1/4^{\text{th}}$ quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	200 pala
Dhataki	-	16 pala
Ajaji, Mustha, Sunthi, Daru, Utpala, Phala trika, Amrasthi, Jeeraka, Vasa, Chandana - 1 pala each.		
• Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.		

- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications : Asrigdara, Jwara, Rakta-pitta, Arshas, Agni-mandya, Aruchi, Meha, Sosha.

4. Draksharishta

द्राक्षातुलार्धं द्विद्रोणी जलस्य विपचेत्सुधीः ।
पादशेषे कषाये च पूते शीते विनिक्षिपेत् ॥
गुडस्य द्वितुलां तत्र त्वगेलापत्रकेसरं ।
प्रियंगुं मरिचं कृष्णां विडंगं चेति चूर्णयेत् ॥
पृथक् पलोन्मितैर्भागैः घृतभांडे निधापयेत् ।
समंततो घट्यित्वा ततो जातरसं पिबेत् ॥
उरःक्षतं क्षयं हंति कासश्वासगलामयान् ।
द्राक्षारिष्टाह्यः प्रोक्तो बलकृम्मलशोधनः ॥

Contents :

Draksha	-	50 pala
Jala	-	2 drona

Procedure :

- Add 2 drona of water to 50 pala of Draksha and boil till it reduces to $1/4^{\text{th}}$ quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	200 pala
Twak, Ela, Patra, Kesara, Priyangu, Maricha, Krishna, Vidanga	-	1 pala each.

- Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Actions & Indications :

Urahkshata, Kshaya, Kasa, Swasa, Gala Roga, Balya, Malasodhaka.

5. Jeerakadyarishta

जीरकस्य तुलाद्वंद्वं चतुर्दोणी जलेपचेत्।
द्रोणशेषे क्षिपेत्तत्र तुलात्रयमितं गुडं ॥
धातकीं घोडशपलां शुंठी च द्विप्लोन्मितां ।
जातीफलं मुस्तकं च चातुर्जातं यवानिकां ॥
तक्कोलं देवपुष्णं च पलमानेन निक्षिपेत् ।
मासं संस्थापयेद्भांडे मृत्तिकापरिनिर्मिते ॥
ततः कल्कान् विनिर्हत्य पाययेत्कर्षमात्रया ।
अरिष्टो जीरकाद्योयं निहन्यात्सूतिकामयान् ॥
ग्रहणीमतिसारं च तथा वैश्वचौकृतिं ॥

Contents :

Jeeraka	-	200 pala
Jala	-	4 drona

Procedure :

- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to 1/4th quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	300 pala
Dhataki	-	16 pala
Sunthi	-	2 pala

- Jatiphala, Mustha, Chaturjataka, Yavani, Takkola, Devapushpa (Lavanga) - 1 pala each.
- Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.
 - After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Sutika roga, Grahani, Atisara, Agni vikara.

6. Abhayarishta

अभयायास्तुलामेकां मृद्धीकार्धतुलां तथा ।
विंडंगस्य दशपलं मधूककुसुमस्य च ॥

चतुर्दोणे जले पक्खवा चतुर्भागावशेषिते ।
शीतीभूमे रसे तस्मिन् पूते गुडतुलां क्षिपेत् ॥
श्वदंष्ट्रां त्रिवृतं धान्यं धातकीमिंद्रवारूणीं ।
चव्यं मधुरिकां शुंठीं दंतीं मोचरसं तथा ॥
पलयुगमिदं सर्वं पात्रे महति मृण्मये ।
क्षिप्त्वा संरुध्य तत्पात्रं मासमात्रं निधापयेत् ॥
ततोजातरसं ज्ञात्वा परिस्त्राव्य रसं नयेत् ।
बलं कोष्ठं च वहिं च वीक्ष्यमात्रां प्रयोजयेत् ॥
अशार्द्धसि नाशयेच्छीघ्रं तथाष्टावुदराणि च ।
वर्चोमूत्रविबंधनो वहिंसंदीपयेत्परम् ॥

Contents :

Abhaya	-	100 pala
Mridwika	-	50 pala
Vidanga	-	10 pala
Jala	-	4 drona

Procedure :

- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to 1/4th quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	100 pala

Swadamshtra, Trivrit, Dhanya, Dhataki, Indravaruni, Chavya, Madhurika, Sunthi, Danti, Mocharasa - 2 pala each.

- Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Arshas, Udara, Malamootra bandha, Agni Deepaka.

7. Kutajarishta

तुलां कुटजमूलस्य मृद्वीकार्धतुलां तथा ।
 मधूकपुष्पकाशर्मर्य भागान् दशपलोन्मितान् ॥
 चतुर्रोणेऽभसः पक्त्वा द्रोणचैवावशेषयेत् ।
 धातक्या विंशति पलं गुडस्य च तुलां क्षिपेत् ॥
 मासमात्रं स्थितो भांडे कुटजारिष्ट संज्ञकः ।
 ज्वरान् प्रशमयोत्सर्वान् कुर्यात्तीक्षणं धनंजयं ॥
 द्वुर्वारां ग्रहणी हंति रक्तातीसारमुल्बणम् ॥

Contents :

Kutaja moola	-	$\frac{1}{2}$ Tulaa (50 pala)
Mridwika	-	$\frac{1}{2}$ Tulaa
Madhooka Pushpa	-	10 pala
Kashmarya	-	10 pala
Jala	-	4 drona

Procedure :

- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to $1/4^{\text{th}}$ quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	1 Tulaa (100 pala)
Dhataki	-	20 pala

- Afterwards put all these drugs in earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.

- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications : Sarva Jwara, Agni Vardhaka, Grahani and Raktatisara.

8. Khadirarishta

खदिरस्य तुलार्धं तु देवदारु च तत्समं ।
 वाकुची द्वादशपला दार्वीस्यात्पलविंशतिः ॥

त्रिफला विंशतिपला चाष्टद्रोणेऽभसः पचेत् ।
 कषाये द्रोणशेषे च पूते शीते विनिक्षिपेत् ॥
 तुलाद्वयं माक्षिकस्य तुलैका शर्करा मता ।
 धातक्या विंशतिपलं तक्कोलनागकेसरं ॥
 जातीफललवंगैलात्वकपत्राणि पृथक् पृथक् ।
 पलोन्मिताच वृक्षास्यात् दंतीं पलचतुष्टयां ॥
 घृतभांडे विनिक्षिप्य मासादूर्ध्वं पिबेत्तः ।
 महाकुष्ठानि हृद्रोगं पांडुरोगं तथार्बुदं ॥
 गुल्म ग्रंथि कृमीन् कास तथा प्लीहोदरं जयेत् ।
 एषवै खदिरारिष्टः सर्वकुष्ठनिवारणः ॥

Contents :

Khadira	-	$\frac{1}{2}$ Tulaa (50 pala)
Devadaru	-	$\frac{1}{2}$ Tulaa
Bakuchi	-	12 pala
Darvi	-	20 pala
Triphala	-	20 pala
Jala	-	8 drona

Procedure :

- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to $1/8^{\text{th}}$ quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Makshika	-	2 Tulaa (200 pala)
Sarkara	-	1 Tulaa
Dhataki	-	20 pala

Takkola, Nagakesara, Jatiphala, Lavanga, Ela, Twak, Patra - 1 pala each

Pippali - 4 pala

- Afterwards put all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.

- After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Indications : Maha Kushta, Hridroga, Pandu, Arbuda, Gulma, Grandhi, Krimi, Kasa, Pleehodara and Sarva Kushta.

9. Musthakarishta

मुस्ताकं दाढकद्वं वहेऽपां साधुसाधिते ।
चातुर्भाग कषायेस्मिन् सितामपि तुलांक्षिपेत् ॥
जातीफलं जातिपत्रं पत्रकं चित्रकं तथा ।
आग्रास्थि वैरिमूलं च लवणं जीरकं विषां ॥
दाढिमेंद्रयवं विश्वं कालशाक सिरामपि ।
प्रत्येकं पलमात्रं चूर्णकृत्य प्रदापयेत् ॥
कषायस्य समं क्षौद्रं अतीसारं प्रवाहिकां ।
ग्रहणीमामगुल्मं च मुस्तारिष्टस्तु नाशयेत् ॥

Contents :
Musthaka - 2 adhaka (512 tola)
Sita (Sarkara) - 1 Tulaa (100 pala)
Jala - 4 drona

Procedure :
• Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to $1/4^{\text{th}}$ quantity.
• Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Jatiphala, Jatipatra, Patraka, Chitraka, Amrasthi, Vairi moola (Khadira moola), Lavanga, Jeeraka, Ativisha, Dadima, Indrayava, Viswa, Kala Saka Sira - 1 pala each.

Madhu - equal to Kashaya

• Afterwards put all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.
• After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Indications : Atisara, Pravahika, Grahani, Ama Gulma.

10. Dantyarishta

जलद्रोणे पचेददंती दशमूलवराग्निकान् ।
पालिकान् पादशेषेतु क्षिपेदगुडतुलां परं ॥
पूर्ववत्सर्वमस्यस्यादनुलोमतरस्त्वयं ।
पश्चात्सशीलितोरिष्टः करोत्यग्निं निर्हंति च ॥
गुदज ग्रहणी पांडु कुष्ठोदरगर ज्वरान् ।
श्वयथुप्लीहह्वद्रोगगुल्मयक्षमविकृमीन् ॥

Contents :
Danti - 1 pala
Dasamoola - 1 pala
Vara - 1 pala
Agni - 1 pala
Jala - 1 drona

Procedure :
• Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to $1/4^{\text{th}}$ quantity.
• Then it is allowed to cool well and add Guda - 1 Tulaa
• Afterwards put all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.
• After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Actions & Indications :

Anulomaka, Agni Vardhaka, Arshas, Grahani, Pandu, Kushta, Udara, Garavisha, Jwara, Swayadhu, Pleeha, Hridroga, Gulma, Yakshma, Vami, Krimi.

11. Duralabharishta

पचेददुरालभाप्रस्थं द्रोणेऽपां द्विपलैस्सह ।
दंतीपाठाग्निविजयावासामलकनागरैः ॥

तस्मिन् सिता शतदद्यात् पादस्थेऽन्यच्च पूर्ववत्।
लिंपेलुंभंतु फलिनीकृष्णाचव्याज्यमाक्षिकैः॥

Contents : Duralabha - 1 prastha (16 pala)

Jala - 1 drona

Procedure :

- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to 1/4th quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Danti moola, Patha, Agni, Vijaya (Haritaki), Vasa, Amalaka, Nagara - 2 pala each

Sita (Sarkara) - 1 Tulaa

- Afterwards apply the paste of Phalini, Krishna, Chavya, Ajya (Ghrita), and Makshika (Madhu) to the inner walls of earthenware and put all these drugs in that earthenware and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Indications : Anulomaka, Agni Vardhaka, Arshas, Grahani, Pandu, Kushta, Udara, Garavisha, Jwara, Swayadhu, Pleeha, Hridroga, Gulma, Yakshma, Vami, Krimi.

12. Parpatadyarishta

पर्पटस्य तुलामेकां चतुर्दोणे जले पचेत्।
क्राथे पादावशेषे च शीते पलशतद्वयं॥
दद्यादगुडस्य धातक्याः पलषोडशिका मता।
गुडूची मुस्तकं दार्वी दारुव्याघ्रीदुरालभा॥
चव्यं चित्रकमूलं च त्रिकटु कृमिनाशनं।
सर्वाण्येतानि संचूर्ण्य पलांशेन विनिक्षिपेत्॥

स्थापयित्वा ततो भांडे मासादूर्ध्वं पिबेदमुं।
पांडुगुल्मोदराष्ट्रीला कामिलांश्च हलीमकं॥
प्लीहानं यकृतं शोफं सर्वं च विषमज्वरं।
एषोरिष्टो निहंत्याशु वृक्षमिंद्राशनिर्यथा॥

Contents : Parpata - 1 Tulaa (100 pala)

Jala - 4 drona

Procedure :

- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to 1/4th quantity.
- Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda - 2 Tulaa (200 pala)

Dhataki - 16 pala

Guduchi, Mustha, Darvi, Daru, Vyaghri, Duralabha, Chavya, Chitraka, Trikatu, Kriminasana (Vidanga) - 1 pala each

- Afterwards put all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Indications : Pandu, Gulma, Udara, Ashtila, Kamala, Halimaka, Pleeha, Yakrit, Sopha, and Sarva Vishama Jwara.

13. Balarishta

बलाश्गांधयोग्राह्यं पृथक् पलशतं शुभं।
चतुर्दोणे जले पक्त्वा द्रोणमेवावशेषयेत्॥
शीते तस्मिन् रसे पूते क्षिपेदगुडतुलात्रयं।
धातकीं षोडशपलां पयस्यां द्विपलांशिकां॥
पंचांगुल पलदंडं रास्त्रामेलां प्रसारिणीं।
देवपुष्पमुशीं च श्वदंष्ट्रां च पलांशिकं॥

मासं भांडे स्थितस्त्वेषः बलारिष्टो महाफलः ।
हंत्यग्रान् वातजान् रोगान् बलपुष्ट्यग्निवर्धनः ॥

Contents :	Bala	-	1 Tulaa (100 pala)
	Aswagandha	-	1 Tulaa
	Jala	-	4 drona

- Procedure :**
- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to 1/4th quantity.
 - Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Guda	-	3 Tulaa (300 pala)	
Dhataki	-	16 pala	
Payasya	-	2 pala	
Panchangula	-	2 pala	
Rasna, Ela, Prasarini, Devapushpa, Usira, Swadamshtra	-	1 pala each	

- Afterwards put all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Actions & Indications :

Ugra Vataroga, Bala, Pushti and Agni Vardhaka.

14. Devadarvarishta

देवदारुस्तुलार्धश्च वासाया: पलविंशतिः ।
मंजिष्ठेन्द्रयवे दंती तगरं रजनीद्वयं ॥
रास्ना कृमिष्ठं मुस्तश्च शिरीषं खदिराजुने ।
भागान् दशपलान् दद्यात् यवान्याश्वासनस्य च ॥
चंदनस्य गुदूच्याश्च रोहिण्याश्वित्रकस्य च ।

भागानष्टपलानेतानष्टद्रोणेऽभसः पचेत् ॥
द्रोणशेषे कषाये च पूते शीते प्रदापयेत् ।
धातक्या षोडशपलं माक्षिकस्य तुलात्रयं ॥
व्योषस्य द्विपलं दद्यात् त्रिजातकचतुष्पलं ।
चतुष्पलं प्रियंगोश्च द्विपलं नागकेसरं ॥
सर्वाण्येतानि संचूर्ण्य घृतभांडे निधापयेत् ।
मासादूर्ध्वं पिबेदेतत् प्रमेहं हंति दुस्तरं ॥
वातरोगग्रहणर्शोमूत्रकृच्छ्राणि नाशयेत् ।
देवदार्वादिकोरिष्टो कुष्ठदद्विविनाशकः ॥

Contents :	Devadaru	-	½ Tulaa (50 pala)
	Vasa	-	20 pala
	Manjishta, Indrayava, Danti, Tagara, Rajani dwaya, Rasna, Krimighna, Mustha, Sirisha - 10 pala each		
	Yavani, Asana, Chandana, Guduchi, Rohini (Katuki), Chitraka	-	8 pala each
	Jala	-	8 drona

- Procedure :**
- Prepare Kashaya by taking the above drugs in the specified quantity and boil till it reduces to 1/8th quantity.
 - Then it is allowed to cool well and add the following drugs.

Makshika	-	3 Tulaa (300 pala)	
Dhataki	-	20 pala	
Vyosha	-	2 pala	
Trijataka	-	4 pala	
Priyangu	-	4 pala	
Nagakesara	-	2 pala	

- Afterwards put all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.

- After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Indications : Prameha, Vataroga, Grahani, Arshas, Mutrakricchra, Kushta, Daru.

15. Dhatriarishta

धात्रीफलसहसे द्वे पीडियित्वा रसं भिषक् ।
 क्षौद्राष्टभागं पिप्पल्याशुर्णार्धकुडवान्वितं ॥
 शर्करार्धतुलोन्मिश्रं पक्वं स्त्रिग्धघटे स्थितं ।
 प्रपिबेत्पांडुरोगार्तो जीर्णो हितमिताशनः ॥
 कामिलापांडुहृद्रोगवातासृग्विषमज्वरान् ।
 कासहिङ्कारुचिश्वासानेषोऽरिष्टः प्रणाशयेत् ॥

Contents :

Dhatri phala rasa	- 2000 no.
Kshoudra	- 1/8 th qty. of Swarasa
Pippali	- ½ kudava (2 pala)
Sarkara	- ½ Tulaa (50 pala)

Procedure :

- Keep all these drugs in earthenware, which was anointed with ghee and seal it well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it in a clean jar after filtration.

Indications : Pandu, Hridroga, Vatarakta, Vishama Jwara, Kasa, Hicca, Aruchi, Swasa.

VI. ASAVA PRAKARANA

- The required quantity of water, to which jaggery or sugar as prescribed in the formula is added is boiled and cooled and then pour into the fermentation pot.
- Fine powders of the drugs mentioned in the formula are added and then cover the pot with a lid and the edges are sealed with clay smeared cloth wound in seven consecutive layers. The rest of the process is as in the case of Arishta.
- Never take new earthenware for the process of fermentation.
- Water should be boiled first in the vessel and then adds the drugs.
- The inner surface of the fermentation vessel should be fumigated with Pippali choorna and smeared with ghee before the liquids poured into it.
- The filtered Asava or Arishta should be clear without froth at the top and should not become sour. It has the characteristic aromatic alcoholic odour.
- Asava and Arishta can be kept indefinitely. They should be kept in well stopper bottles or jars.

1. Pippalyasava

पिप्पली मरिचं चब्यं हरिद्रा चित्रकं घना ।
 विडंगं क्रमुको लोध्रं पाठाधात्र्येलवालकं ॥
 उशीरं चंदनं कुष्ठं लवंगं तगरं तथा ।
 मांसीत्वगेलापत्रं च प्रियंगुं नागकेसरं ॥

एषानर्धपलान् भागान् सूक्ष्मचूर्णीकृतान् शुभान्।
जलद्रोण द्वये क्षिसवा दद्यादगुडतुला त्रयं॥
पलानिदश धातक्याः द्राक्षा षष्ठिपला भवेत्।
एतान्येकत्र संयोज्य मृदो भांडे निधापयेत्॥
ज्ञात्वा गतरसं सर्वं पाययेदग्न्यपेक्षया।
क्षयं गुल्मोदरे कार्श्यं ग्रहणीं पांडुतां तथा॥
अर्शासि नाशयेच्छीं पिप्पल्यादयासवस्त्वयं॥

Contents :

Pippali, Maricha, Chavya, Haridra, Chitraka, Ghana (Mustha), Vidanga, Kramuka, Lodhra, Patha, Dhatri (Amalaki), Elavaluka, Usira, Chandana, Kushta, Lavanga, Tagara, Mamsi (Jatamansi), Twak, Ela, Patra, Priyangu, Nagakesara - $\frac{1}{2}$ pala each

Jala	-	2 drona
Guda	-	300 pala
Dhataki	-	10 pala
Draksha	-	60 pala

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Kshaya, Gulma, Udara, Karsya, Grahani, Pandu, Arshas.

2. Punarnavasava

त्रिकटु त्रिफलां दार्वीं श्वदंष्ट्रां बृहतीष्ट्रयं।
वासामेरंडमूलं च कटुकीं गजपिप्पलीं॥
शोफन्नं पिचुमर्दं च गुडुचीं शुक्षमूलकं।
दुरालभां पटोलं च पलांशेन विचूर्णयेत्॥
धातकीं षोडशपलां द्राक्षायाः पलविंशति।
तुलामानां सिता दंत्वा माक्षिकार्धतुलां तथा॥

जलद्रोणद्वये क्षिप्त्वा मासं भांडे निधापयेत्।

पुनर्नवासवो ह्येष शोफोदरविनाशनः॥

प्लीहानमम्लपित्तं च यकृदगुल्मज्वरादिकान्।

कृच्छ्रसाध्यामयान् सर्वान् नाशयेनात्र संशयः॥

Trikatu, Triphala, Darvi (Daruharidra), Swadamshttra (Gokshura), Brihati dwaya (Brihati & Kantakari), Vasa, Eranda moola, Katuki, Gajapippali, Sophaghna (Punarnava), Pichumarda (Nimba), Guduchi, Sushka Mulaka, Duralabha, Patola - 1 pala each

Dhataki	-	10 pala
Draksha	-	60 pala
Sita	-	100 pala
Makshika	-	50 pala
Jala	-	2 drona

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Sopha, Udara, Pleeha, Amlapitta, Yakrit vikara, Gulma, Jwara and Kricchrasadhyha roga.

3. Usirasava

उशीरं वालकं पद्मं काश्मर्यं नीलमुत्पलं।

प्रियंगुं पद्मकं लोध्रं मंजिष्ठां धन्वयासकं॥

पाठीं किराततिक्तं च न्यग्रोधोदुंबरं शर्टीं।

पर्पटं पुंडरीकं च पटोलं कांचनारकं॥

जंबूशाल्मलिनिर्यासं प्रत्येकं पलसम्मितं।

सर्वं संचूर्णितं कृत्वा द्राक्षायाः पलविंशतिं॥

धातकीं षोडशपलां जलद्रोणद्वये क्षिपेत्।

शर्करायास्तुलां दंत्वा क्षौद्रस्यार्धतुलां तथा॥

मासं संस्थापयेद्भांडे मांसीमरिचधूपिते ।
उशीरासव इत्येष रक्तपित्तविनाशनः ॥
पांडुकुष्ठप्रमेहार्शः कृमिशोथहरस्तथा ॥

Contents :

Usira, Balaka, Padma, Kashmarya, Nilotpala, Priyangu, Padmaka, Lodhra, Manjishta, Dhanavaya, Patha, Kiratatikta, Nyagrodha, Udu-mayasa, Sathi, Parpata, Pundarika, Patola, Kanbara, Sathi, Parpata, Pundarika, Patola, Kanchanara, Jambu, Salmali niriyasa - 1 pala each

Draksha	-	20 pala
Dhataki	-	16 pala
Jala	-	2 drona
Sarkara	-	100 pala
Kshoudra	-	50 pala

Procedure :

- Fumigate an earthenware with Mamsi and Maricha.
- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Raktapitta, Pandu, Kushta, Prameha, Arshas, Krimi and Sodha.

4. Lohasava

लोहचूर्ण त्रिकटुकं त्रिफलां च यवानिकां ।
विडंगं मुस्तकं चित्रं चतुर्संख्या पलं पृथक् ॥
धातकी कुसुमानां तु प्रक्षिपेत्पलविंशतिं ।
चूर्णाकृत्य ततः क्षोद्रं चतुष्षष्टिपलं क्षिपेत् ॥
दद्याद्बुद्ध तुलां तत्र जलद्रोणद्वयं तथा ।
घृतं भांडे विनिक्षिप्य निदध्यान्मासमात्रकं ॥
लोहासवमुं मर्त्यः पिबेदग्निकरं परं ।
पांडु श्वयथु गुल्मानि जठरान्वर्शसां रुजं ॥

कुष्ठं प्लीहामयं कंडूं श्वासं कासं भगंदरं ।
अरोचकं च ग्रहणीं हृद्रोगं च विनाशयेत् ॥

Contents :

Loha Choorna	Trikatu	Triphala	Yavani
Vidanga	Mustha	Chitraka	- 1 pala each
Dhataki Pushpa	-	20 pala	
Kshoudra	-	64 pala	
Guda	-	100 pala	
Jala	-	2 drona	

Procedure :

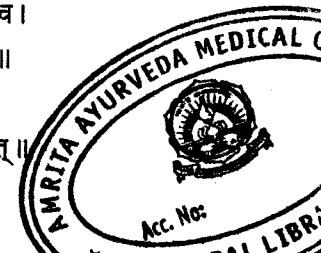
- Apply ghee over the inner walls of an earthenware.
- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Agni Vardhaka, Pandu, Swayadhu, Gulma, Agni vikara, Arshas, Kushta, Pleeha, Kandu, Swasa, Kasa, Bhagandhara, Arochaka, Grahani, Hridroga.

5. Aravindasava

अरविंदमुशीरं च काश्मर्यं नीलमुत्पलं ।
मंजिष्ठालाबलामांसीरंबुदं सारिबां शिवां ॥
विभीतकवचाधात्रीशठीः श्यामां सनीलिर्नीं ।
पटोलं पर्पटं पार्थं मधुकं मधुकं मूर्वा ॥
पलमानेन संगृह्य द्राक्षायाः पलविंशतिं ।
धातकीं षोडशपलं जलद्रोणद्वये क्षिपेत् ॥
शर्करायास्तुलां तत्र तुलार्धं माक्षिकस्य च ।
मासं संस्थापयेद्भांडे मृत्तिकापरिनिर्मिते ॥
बालानां सर्वरोगान्नो बलपुष्ट्यग्निवर्धनः ।
अरविंदासवः प्रोक्तः आयुष्यो ग्रहदोषहत् ॥

Contents :

Aravinda, Usira, Kashmarya, Nilotpala, Manjishta, Ela, Bala, Mamsi, Ambuda, Sariba, Siva (Haritaki), Vibhitaka, Vacha, Dhatri (Amalaki), Sathi, Shyama, Nilini, Patola, Parpata, Pardha, Madhooka, Madhuka (Yashtimadhu), Murva - 1 pala each	
Draksha	20 pala
Dhataki	16 pala
Jala	2 drona
Sarkara	100 pala
Kshoudra	50 pala

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Actions & Indications :

Sarva Balaroga, Bala, Pushti, Agni Vardhaka, Ayurvardhaka, Grahadosha nasaka.

6. Patrangasava

पत्रांगं खदिरं वासा शाल्मलीकुसुमं बला ।
भल्लतकं सारिबे द्वे जपाकुसुममुत्पलं ॥
आग्रास्थिदार्चीभूनिंबमाफेनफलजीरकं ।
लौहं रसांजनं बिलं केशराजं त्वचं तथा ॥
कुंकुमं देवकुसुमं प्रत्येकं पलसम्मितं ।
सर्वं संचूर्णितं कृत्वा द्राक्षायाः पलविंशतिं ॥
धातकीं षोडशपलां जलद्रोणद्वये क्षिपेत् ।
शर्करायास्तुलां दत्त्वा क्षौद्रस्यार्धतुलां तथा ॥
एकीकृत्य क्षिपेदभांडे निदध्यान्मासमात्रकं ।
हंत्युग्रं प्रदरं श्वेतमरुणं च सवेदनं ॥
ज्वरं पांडुं तथा शोफं मंदाग्नित्वमरोचकं ॥

Contents :

Patranga, Khadira, Vasa, Salmali Kusuma, Bala, Bhallataka, Saribe Dwe, Japa Kusuma, Utpala, Amrasthi, Darvi, Bhunimba, Ahiphena Phala, Jeeraka, Loha, Rasanjana, Bilwa, Kesaraja (Bhringaraja), Twacha, Kumkuma, Devakusuma (Lavanga) - 1 pala each	

Draksha	20 pala
Dhataki	16 pala
Jala	2 drona
Sarkara	100 pala
Kshoudra	50 pala

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Vedanayukta Sweta & Rakta Pradara, Jwara, Pandu, Sodha, Mandagni, Aruchi.

7. Kumaryasava

कन्यारसं तुलार्धं वै तदर्धगुडमिश्रितं ।
चातुर्जात लवंगानां सैंधवस्य निशाद्वयात् ॥
कृष्णोषणं कुबेराणां धातकीनां पलं पलं ।
पथ्या चूर्णं पलद्वंद्वं पलंचामलकस्य तु ॥
उग्रगंधाविडंगानां जातिपत्राः पलं पलं ।
एकीकृत्य शुचौ भांडे पक्षमेकं निधापयेत् ॥
पलर्धं भक्षयेन्नित्रियं गुल्मोदावर्त नाशनं ।
आध्मानं पार्श्वशूलं च जठराति कफं हरेत् ॥
मंदाग्निंशमये छ्वासंकासंहिकांक्षयं तथा ।
स्त्रीहानं यकृतं षोफं नाशयत्वेष सेवितः ॥

Contents :

Kanya rasa (Kumari Swarasa)	- 50 pala
Guda	- 25 pala

Chaturjata, Lavanga, Saindhava, Nisa dwaya, Krishna, Ushana (Maricha), Kuberaksha, Dhataki, Amalaki, Uragandha, Vidanga, Japatri - 1 pala each
Pathya (Haritaki) Choorna - 2 pala.

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for 15 days.
- After 15 days take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Gulma, Udavarta, Adhma, Parswa Soola, U dara, Kapha, Mandagni, Swasa, Kasa, Hicca, Kshaya, Pleeha, Yakrit vikara and Sodha.

8. Bhringarajasava

भृंगराजसद्रोणं गुडस्य द्वितुलां तथा ।
प्रस्थार्धं तु हरीतक्याः स्निग्धे भांडे निधापयेत् ॥
पक्षादूर्ध्वं पिबेदेनं मात्रायाच यथाबलं ।
जातेह्नस्मिन् पुनर्दत्वा पिप्पल्याश्च पलद्वयं ॥
जातीफलं लवंगानि त्वगेलापत्रकेसरं ।
धातुक्षयं जयेत्पीतं कासं पंचविधं तथा ॥
कृशानां च महापुष्टिं कुरुते च महाबलं ॥

Contents :

Bhringaraja rasa	-	1 drona
Guda	-	200 pala
Haritaki	-	½ prastha
Pippali	-	2 pala

Jatiphala, Lavanga, Twak, Ela Patri, Nagakesara - 1 tola each

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Actions & Indications :

Dhatu Kshaya, Panchavidha Kasa, and Pushtikaraka.

9. Karpurasava

तुलां प्रसत्रां परिगृह्य शुद्धां पलाष्टकं चोडुपते: क्षिपेच्च ।
एलाच सूक्ष्मा घनशृंगबेर यवानिकं वेल्जमत्र सर्वं ॥
पलप्रमाणं पिहिते च भांडे मासं निध्यात् भिषगत्र यत्रात् ।
विषूचिकायाः परमौषधं तत् निहंति चान्यान् विविधान् विकारान् ॥

Contents :

Prasanna	-	1 Tulaa
Karpura	-	8 pala

Ela, Ghana (Mustha), Sringavera (Sunthi), Yavanika, Vella (Vidanga) - 1 pala each

Procedure :

- Put all the above drugs in earthenware and seal well and bury it in the ground for one month.
- After one month take it out and preserve it after filtration.

Indications :

Visuchika.

10. Rasala

अर्धाढकं शुचिर पर्युषितस्य दध्नः ।
खंडस्य षोडशपलानि शशिप्रभस्य ॥
सर्पिष्यलं मधुपलं मरिचं द्विकर्षं ।
शुंद्र्याः पलार्धमपि चार्धपलं चतुर्णा ॥
शुक्लो पले ललनया मृदुपाणि घृष्टा ।
कर्पूरचूर्णं सुरभीकृतं भांड संस्था ॥
एषा वृक्तोदरकृता सुरसा रसाला ।
चास्वादिता भगवती मधुसूदनेन ॥

Contents :

Dadhi	-	1 adhaka
Khandasya (Sarkara)	-	16 pala

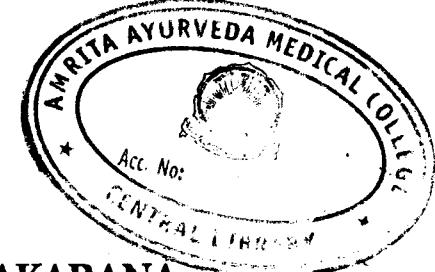
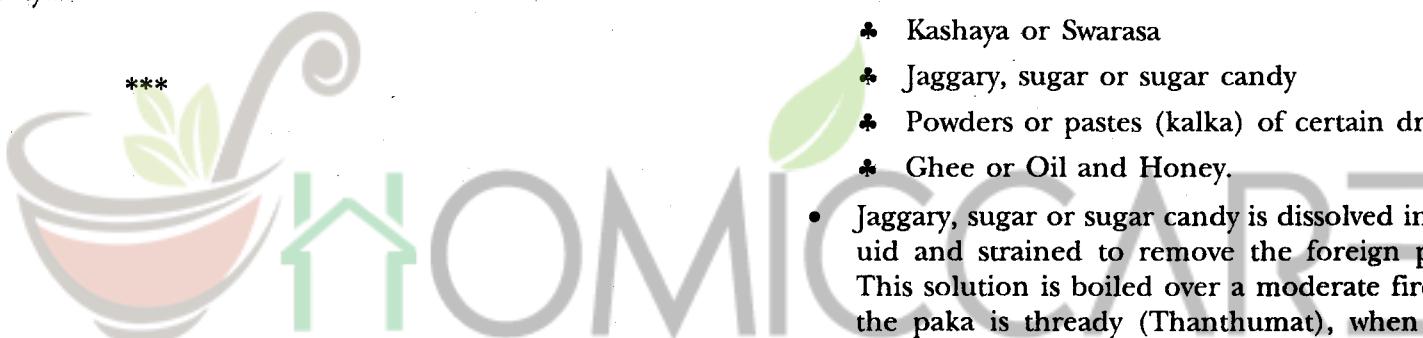
Sarpi	-	1 pala
Madhu	-	1 pala
Maricha	-	2 karsha
Sunthi	-	$\frac{1}{2}$ pala
Chaturjataka	-	$\frac{1}{2}$ pala each

Procedure :

- Pound Dadhi in a mortar by mixing the above drugs taken in the specified quantity.
 - Afterwards preserve it in a vessel perfumed with Karpura.

Actions :

Poushtya.

VII. LEHYA PRAKARANA

- Lehya is a semisolid preparation of drugs, prepared with the addition of jaggary, sugar or sugar candy and boiled with prescribed Swarasa or Kashaya.
 - These preparations generally should have
 - ♣ Kashaya or Swarasa
 - ♣ Jaggary, sugar or sugar candy
 - ♣ Powders or pastes (kalka) of certain drugs
 - ♣ Ghee or Oil and Honey.
 - Jaggary, sugar or sugar candy is dissolved in the liquid and strained to remove the foreign particles. This solution is boiled over a moderate fire. When the paka is thready (Thanthumat), when pressed between two fingers or when it sinks in without getting easily dissolved, it should be removed from the fire. Fine powders of drugs are then added in small quantities and stirred continuously and vigorously to form a homogenous mixture. Ghee or oil if mentioned is added to the preparation when it is still hot and mixed well. Honey, if mentioned is added when the preparation is cool.
 - The Lehya should neither be hard nor be a thick fluid.
 - When paste of the drugs is added can be rolled between the fingers if ghee or oil is present in the preparation it.
 - Growth of fungus over it or fermentation are the signs of deterioration.

- When metals are mentioned, the Bhasmas of the metals are used.
- In case of drugs like Bhallataka, purified drugs alone are included in the preparation.
- Normally Lehyas should be used within one year.
- Dosage — One pala (40 to 50 gm.)

1. Bilwadi Lehya

बिल्वार्धाढकमंभसोर्ध कलशे पक्खवा पदस्थे रसे ।

सिद्धं जीर्ण गुडस्य षोडशपलं चूर्णकृतैस्सर्वतः ॥

कर्षीर्धन धान्यजीरकतृटीत्वक्केसरञ्चूषणैः ।

लीढं छर्दिररोचकाग्निसदनश्वासप्रसेकापहा ॥

Bilwa moola - $\frac{1}{2}$ adhaka (128 tola)

Jala - $\frac{1}{2}$ drona

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.

Guda - 16 pala

Contents :

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and then add the following Prakshepa Dravyas.

Ghana (Mustha), Dhanyaka, Jeeraka, Triti (Ela), twak, Kesara, Tryushana (Trikatu) - 1 karsha each

Indications : Chardi, Aruchi, Mandagni, Swasa, Praseka.

2. Kushmanda Rasayana [I]

कूष्मांडकस्य जीर्णस्य रसमाढकमाहरेत् ।

गुडाढकंतु संसृज्य ततः पाकाय संश्रयेत् ॥

कूष्मांडकं पुनः छिन्नं स्विन्नं शुष्काज्यभर्जितं ।

चूर्णयित्वा च तत्प्रस्थं समावाप्य विपाचयेत् ॥

लेहीभूते ततस्तस्मिन् चूर्णानीमानि दापयेत् ।

एलालवंगमरिचमजाजी विश्वभेषजं ॥

तमालपत्र पिप्पल्यः प्रत्येकं पलसम्मितं ।

घृतस्य कुडुवंचात्र शर्करायाः पलाष्टकं ॥

घृत भांडस्थितं खादेत् यथाग्निबलमातुरः ।

एकादशविधं रूपं क्षयमाशृव्यपोहति ॥

असृगदं रक्तपित्तं कासं श्वासमरोचकं ।

गुदजांश्च निहंत्याशु रसायनमनुत्तमं ॥

Pakwa Kushmanda Swarasa - 1 adhaka
(256 tola)

Guda - 1 adhaka

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and then add

• Pieces of Kushmada (which were remained after expressing juice) fried in 16 pala of Ghrita.

• Afterwards add the following Prakshepa Dravyas.

Ela, Lavanga, Maricha, Ajaji, Viswabhesha, Tamalapatra, Pippali - 1 pala each

Sarkara - 8 pala

Contents :

Procedure :

Indications :

3. Kushmada Rasayana [II]

वीतत्वगस्थिकूष्मांडतुलां स्विन्नां पुनः पचेत् ।

घट्यन् सर्पिषः प्रस्थे क्षौद्रवर्णेत्र च क्षिपेत् ॥

खंडाच्छतं कणाशुंद्रयोद्दिपलं जीरकादपि ।

त्रिजातधान्यमरिचं पृथगर्धपलांशकं ॥

अवतारितशीते च क्षौद्रं दध्यात् घृतार्धकं ।

खजेनोन्मध्यं च स्थाप्य तन्निहंत्युपयोजितं ॥

कासहिघमाज्वरश्वासरक्तपित्तक्षयान् ।

उरःसंधानं जननं मेधास्मृतिबलप्रदं ॥

आश्विभ्यां विहितं हृदयं कूष्मांडकरसायनं ।

Contents :	Pakwa Kushmanda Swarasa -	1 Tulaa
	Sita (Sarkara) -	1 Tulaa

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and then add

- Boil the pieces of Kushmanda over the vapor (which were remained after expressing juice) and then fry them in 1 prastha of Ghrita.
- Afterwards add the following Prakshepa Dravyas.

Kana, Sunthi, Jeeraka - 2 pala each
 Trijataka, Dhanyaka, Maricha - $\frac{1}{2}$ pala each
 • It is allowed to cool well and then add $\frac{1}{2}$ prastha Madhu and stir well.

Actions & Indications :

Kasa, Hidhma, Jwara, Swasa, Raktapitta, Kshata, Kshaya, Vakshobalapradha, Medha, Smriti, Bala prada.

* Aswin twins formulated this Kushmanda Rasayana.

4. Manibhadra Guda

विडंगसारामलकाभयानां पलं पलं त्रीणिपलानि कुंभात्।
 गुडस्य च द्वादशभागमेष जितात्मना हंत्युपयुज्यमानः॥
 कुष्ठश्वित्रश्वासकासोदराशीमेहप्लीहग्रंथिरुक्जंतुगुल्मान्।
 सिद्धंयोगं प्राह यक्षो मुमूर्षोः भिक्षोः प्राणान् माणिभद्रः किलेमम्॥

Contents :	Vidanga Sara -	1 pala
	Amalaki -	1 pala
	Abhaya -	1 pala
	Kumbha (Trivrit) -	3 pala
	Guda -	12 pala

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Kushta, Switra, Swasa, Kasa, Udara, Arshas, Meha, Pleeha, Grandhi, Krimi, Gulma.
 ♦ Manibhadra, a Yaksha formulated this Lehya.

5. Satavari Guda [I]

शतावर्यास्तु मूलानामाढकं स्वरसंभवेत्।
 तावदिक्षुरसं चैव घृतप्रस्थं प्रयोजयेत्॥
 भेषजान्यावपेत्तत्र मधुकोशीरचन्दनं।
 मधुकपुष्पं श्योनाकं त्रिजातं जीरकं तथा॥
 कुस्तुबुरुणि कृष्णा च धात्रीकुष्ठं च पद्मकं।
 एतान्यर्धपलान्येव दत्त्वा मृद्गिनिना पचेत्॥
 यावद्वीर्वि विलेपः स्यात् तदैनमवतारयेत्।
 प्रातरुत्थाय लेह्योयं पश्चात् क्षीरेण भोजयेत्॥

Contents :

Satavari moola Swarasa - 1 adhaka (256 tola)
 Ikshu rasa - 1 adhaka
 Ghrita - 1 prastha
 Kusthumburu, Krishna, Dhatri, Kushta, Padmaka - $\frac{1}{2}$ pala each

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally early in the morning. Milk diet is advised during the course of treatment.

Indications :

Sarva Mutrakricchra, Meha, Raktapitta and Halimaka.

6. Satavari Guda [II]

* शतावरीसं प्रस्थं तन्निलेद्दु पलं सितां।
 कलक्षि नालिनेय् वीति पक्तवा दर्बी पलेपगे॥
 चुक्कुतिप्पलि यष्ट्याह मेलत्तिरि नेरियिलु।
 कषाक्कल् भूमिताल कंदं तारतावल् वेरपि॥

पाठा विदारि नन्नारि पालुवल्लकिकलंगुल् ।
 किलुकानेल्लि तन्वेरु मुम्मन्नाक करंचिच ॥
 पोडिच्चु तन्निलिट्टिदु सितामपि पलद्धयं ।
 नालिकूवयु माय् क्षिसवा वाङ्गिनन्नायिलकियाल् ॥
 पिन्ने मृद्भाजने चेतुलेहं प्रातरिदं लिहेत् ।
 सर्व मूर्छा मेहेषु रक्तपित्ते हलीमके ॥
 कामिलायां चन्नेट्रं वयट्रिल् कुतिनुं तथा ।
 शतावरि गुलं नाम्ना सर्व स्नावेषु पूजितं ॥

Contents :

Satavari Swarasa	- 1 prastha
Sita	8 pala

Prepare paka and then add

Sunthi, Pippali, Yashti, Ela, Gokshura, Rasanjana, Bhumitala kanda, Usira, Patha, Vidari, Sariba & Bhumyamalaki - 3 tola each	
Sarkara	2 pala
Arrowroot powder	30 tola
Ghrita	Q.S.

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications :

Sarva Murcha, Meha, Rakta Pitta, Halimaka, Kamala and Soola.

7. Satavari Guda [III]

गुडाढकेन संसृज्य शतावर्या रसाढकं ।
 घृतप्रस्थं समावाप्य शनैर्मृद्धिनिना पचेत् ॥
 विश्वैला मुसली पाठा श्वदंश्वा सारिबा द्वयैः ।
 वस्वज्ञडा विदारिभिर्माग्धि मधुकाद्रिजैः ॥
 अक्षांशैश्चूर्णितैस्सम्यक् लेहो सिद्धेवतारिते ।
 कुडवं च तुगक्षीर्या शर्करायाश्चतुष्पलं ॥
 तल्लोहं स्वनुगुंतुं तु सप्तरात्रं निधापयेत् ।

प्रलिघ्यात्प्रातरुत्थाय यथाग्निबलमातुरः ॥
 विंशतिं मूत्रकृच्छाणां प्रमेहाणां च विंशतिं ।
 वातपित्तमसृक्पित्तं मूढवातं हलीमकं ॥
 क्षतंक्षयं पाददाहंकामिलामुद्धतामपि ।
 योनिदोषं रजोदोषं अस्थिस्नावमसृदरं ॥
 वातपित्तकृतान् रोगान् तथान्यानपि नाशयेत् ।
 शतावरीगुडाख्यंतु रसायनमनुत्तमं ॥

Contents :

Satavari Swarasa	- 1 adhaka (256 tola)
Guda	- 1 adhaka

Prepare paka and then add

Ghrita	- 1 prastha

Viswa (Sunthi), Ela, Musali, Patha, Swadamshtra (Gokshura), Sariba dwaya, Usira, Bhumyamalaki, Vidari, Magadhi (Pippali), Madhuka & Adrija (Shilajatu) - 1 tola each
 Tugakshiri (Vamsalochana)- 1 kudava (4 pala)
 Sarkara - 1 kudava

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally early in the morning for 7 days.

Indications :

Sarva Mutrakricchra, 20 types of Prameha, Vata Pitta, Rakta Pitta, Mudhavata, Halimaka, Kshata, Kshaya, Pada Daha, Kamala, Yonidosha, Rajodosa, Asthi Srava, Asrigdara, Vata Pittaja Roga.

8. Ellum Tippalyadi Lehyam

* एलुं तिप्पलियुं पल पलमु भेवेव्वेरे लंतप्पकं ।
 लोहं मुप्पलमाके नाल्पलमिदं शुंठी तथा माक्षिकं ॥
 युग्मं कोल्कपलस्य पत्रिलू पलं खंडं मधुद्रावितं ।
 प्रातर्भक्षितमाशु हंति गुदज प्लीहादि पांडवामयान् ॥

Contents :

Sarkara	- 24 pala
Jala	- 3 Serlu

Prepare paka and then add

Ellum (Tila), Tippali (Pippali), Vendappalam (Badara)	- 1 pala each
Loha	- 3 pala
Sunthi	- 4 pala
Makshika	- 4 pala
Sarkara	- 1 kudava

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity. It is allowed to cool well and then add $\frac{1}{2}$ prastha Madhu and stir well and administer internally early in the morning.

Indications :

Arshas, Pleeha, Pandu.

9. Chinchadi Lehyam

प्रकुंचोजीर्णचिंचायाः पंच जीर्णगुडस्य च ।
दश लोहस्य किट्टस्य द्वौ द्वौ बिल्वविडंगयोः ॥
चीनोषणश्वृष्टानां श्रेष्ठाजीरकयुग्मयोः ।
त्रिजातयष्टीरस्कानां जातीफलदलस्य च ॥
एतेषां पृथगर्धार्धं योजयेन्मातिमान् भिषक् ।
एर्तच्चचादिकं नाम लेहं माक्षिकसेवितं ॥
तक्रेण वा रुचिकरं दीपनं पांडुनाशनं ।
त्वगादिषु च पीतत्वं दाहतृष्णोष्णकामिलाः ॥
अम्लकं श्वासवैग्नध्य घोरानन्यांश्च वायुजान् ।
दशरात्रानतिक्रांतं ज्वरंचाशु निवर्तयेत् ॥

Contents :

Jeerna Chincha (old Tamarind) - 1 prakuncha (4 tola)

Jeerna Guda	- 5 prakuncha
Loha Bhasma	- 10 prakuncha
Kitta	- 10 prakuncha
Bilwa	- 2 prakuncha
Vidanga	- 2 prakuncha

Chinoshana (Lavanga?), Tryushana, Sreshta (Triphala), Jeeraka yugma (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Trijataka, Yashti, Rasna, Jatiphala dala - $\frac{1}{2}$ prakuncha each.

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and mix them well and preserve in a fresh container. It should be administered internally with Makshika or Takra.

Indications :

Deepana, Pandu, Kamala, Daha, Trishna, Ushna, Kamala, Amlapitta, Swasa Dourgandhya, Vataroga, Purana Jwara.

10. Aswagandhadi Lehyam

अश्वगंधां तिलं माषं गुडं कृष्णां च सर्पिषा ।

अर्धमास प्रयोगेण कुंजरेण समं बलं ॥

Contents :

Aswagandha, Tila, Masha, Guda, Krishna (Pippali) Sarpi.

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions :

Within 15 days one can get the strength equivalent to an elephant.

11. Ikshuradi Lehyam

इक्षुरगोक्षुरमर्कटिबीजं मुसलिशतावरिमाषतिलं च ।

गोघृतशर्करमधुसंयुक्तं नारीजनगजकेसरियोगं ॥

Contents :

Ikshuraka, Gokshura, Markati Bija, Musali, Satavari, Masha, Tila, Ghrita, Sarkara, Madhu - 1 part each

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions :

Atyanta Vajeekara

12. Madhusnuhi Rasayana

द्विकुंडली फलत्रयं कटुत्रयं त्रिजातकं ।
यवानिसैधवान्वितं विडंगसाररास्तकं ॥
सभाङ्गीचव्यग्रंथिकं च धान्ययुग्मजीरकं ।
समांश कुष्ठचित्रिकं च सारिबावराहिकं ॥
अश्वगंधसंयुतं पृथक् च कर्षचूर्णितं ।
मधुसूही तु तत्समान सर्वमानशर्करा ॥
सगोघृतं समाक्षिकं सुपवक्वं रसायनं ।
प्रभातकालसेवितं सूदीपनं रुचिप्रदं ॥
वातपित्तरुक्षजं च श्लेष्मकं क्षयघ्नकं ।
प्रमेहहारि गुल्मशूलखण्डनं नृणां परं ॥
सर्वधातुवर्धनं बलप्रदं सुखप्रदं ।
पूज्यपादभाषितं मधुसूहीरसायनं ॥

Contents :

Dwi Kundali (Guduchi, Guduchi moola), Phalatraya, Katu tray, Trijataka, Yavani, Saindhava, Vidanga sara (Vidanga Ghana satwa), Rasna, Bharangi, Chavya, Grandhika (Pippali moola), Dhanyaka, Yugma Jeeraka (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Kushta, Chitraka, Sariba, Varahi, Aswagandha - 1 karsha each

Madhusnuhi - equal to the above all

+

Sarkara - equal to the above all

Ghrita

Madhu

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally early in the morning.

Actions & Indications :

Deepana, Ruchya, Vata Pittaja, Rukshaja, Kapha Kshaya, Prameha, Gulma, Soola, Dhatu Vardhaka, Bala prada, Sukhaprada.

13. Pulim Kulambu [i]

* चुक्कुं तिप्पलियुं पुराणमुलगं कायं करिंजीरकं ।
सिद्धार्थ काटदुमुलकुं दीप्यं तथा जीरकं ॥
काट्टिल् तिप्पलियु सुचूर्णितमिदं नीर्तिषु नीरिल् तरां ।
चिट्रल्ली पदिनारू कोलीकितु पलं सेंदुप्सु विल्वं तथा ॥
कूर्किनीर् पुलियोडु मोरोडु समं मुत्रलियुं नालियुं ।
मुत्रं चोत्रवयुं कलविक्यतिने पात्रे पुनः पाचयेत् ॥
दर्वी लेपनतां गतं पुलरिये कर्षप्रमाणं लिहेत् ।
गुल्मानष्टविधानिहंति सकलानशूलांत्र पांडवामयान् ॥

Contents :

Chukkum (Sunthi), Tippali (Pippali), Purana Mulagam (Old Maricha), Kayam (Hingu), Karim Jeerakam (Kalajira), Siddhardhaka, Chitraka, Dipya, Jeeraka, Kattu Tippali (Gajapippali) - 1 part each

Kandabija patra rasa	- 1 seru
Induppu (Saindhavalavana)	- ½ pala
Chincha rasa	- 1 seru
Rasona Kalka	- ½ seru
Morodu (Takra)	- 1 seru

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally in a dose of 1 tola.

Indications :

Ashtavidha Gulma, Sarva Soola, Antra roga, Pandu.

14. Pulim Kulambu[ii]

* व्योषवुं जीरकं कायमग्नियुं काटदुतिप्पली ।
कृष्ण जीरक मिंदुप्पमयमोदकमेत्रिव ॥
मुम्मूनीतु कंलंचाकिं पोडिचय्यतुवय् कणं ।
उल्लिमुत्रु पलं नत्राय् पुलुंजाट्टरकणं ॥
सैंधवं रेंडुपलवुं पोडिचेय् ततुकाडियुं ।

कूर्ककतन्निल तन्नीरु मोरिटंडलि कूदटुक ॥
 पुलितोंतु नानालिवेंत नीरुमेडुकरण ।
 अरच्चुल्लि कूट्टीटदु आवणकेण्ण नालियुं ॥
 कूट्टिकुंठ कुरुक्किटु मन्कलत्तिलु वेवोलं ।
 इलिकिकडुकयुं वेणं पाकं कंटदु बांडुक ॥
 अत्किककाय योठोप्पिच्चु प्रातस्सेविच्चु कोल्लुक ।
 गुल्ममोककेश मिच्चीडु आंत्रशूलकलुं तथा ॥
 मुतुकडच्चिल मारीदुं नामं पुलिकुर्लंबितु ॥

Contents :

Vyosha (Trikatu), Jeeraka, Kayam (Hingu), Agni (Chitraka), Kattu Tippali (Gajapippali), Krishna Jeeraka, Induppu, Ajamoda - 3 pala each

Vulli (Lasuna) Kalka	- 3 pala
Saindhava	- 2 pala
Kandabija patra rasa	- 1 seru
Tandulodaka	- 1 seru
Chincha rasa	- 1¼ seru
Eranda Taila	- ¼ seru

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally in a dose of Udumbara phala.

Indications :

Gulma, Antra Soola, Trika Soola.

15. Agastya Rasayana

दशमूलं स्वयंगुसां शंखपुष्ट्यं शठीं बलां ।
 हस्तिपिष्पल्यपामार्गपिष्पलीमूलचित्रकान् ॥
 भाङ्गी पुष्करमूलं च द्विपलांशान् यवाढकं ।
 हरीतकीशतश्चैकं जलपंचाढके पचेत् ॥
 यवस्स्वेदे कषायं तं पूतं तत्त्वाभ्याशतं ।
 पचेदगुडतुलां दत्वा कुडवं च पृथक् घृतात् ॥
 तैलात्सुपिष्पलीचूर्णात् सिर्देशीतेच माक्षिकात् ।

लेहात् द्वे चाभये नित्यमतः खादेद्रसायनात् ॥
 तद्वलीपलितं हन्यात् वर्णयुर्बलवर्धनं ।
 पंचकासान् क्षयं श्वासं स हिघ्यं विषमज्वरं ॥
 गुल्ममेहग्रहण्यर्शो हद्रोगारुचिपीनसान् ।
 अगस्त्यविहितं धन्यमिदं श्रेष्ठं रसायनं ॥

Contents :

Dasamoola, Swayamgupta, Sankhapushpi, Sathi, Bala, Hastipippali, Apamarga, Pippali moola, Chitraka, Bharangi, Pushkaramoola - 2 pala each

Yava	- 1 adhaka
Jala	- 5 adhaka
Haritaki	- 100 no.
Ghrita	- 1 kudava
Taila	- 1 kudava
Guda	- 100 pala
Pippali	- 1 kudava
Madhu	- 1 kudava

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally in a dose of 2 Haritaki fruits.

Indications :

Vali, Palita, Varnya, Ayu, Bala Vardhaka, Pancha Kasa, Kshaya, Swasa, Hidhma, Vishama Jwara, Gulma, Meha, Grahani, Arshas, Hridroga, Aruchi, Pinasa.

♣ Maharshi Agastya formulated this Agastya Rasayana, which is the best medicine for Rasayana therapy.

16. Danti Haritakyavaleha:

द्रोणेभसां पचेदंत्या: पलानां पंचविंशतिं ।
 चित्रकस्य तथा पथ्यास्तावतीस्तद्रसे सुते ॥
 द्विप्रस्थे साभये पूते क्षिपेदंतीसमं गुडं ।

तैलात्पलानि चत्वारि त्रिवृतायाश्च चूर्णतः ॥
 कणाकर्षो तथा शुंदंयस्सिदधे लेहेतु शीतले ।
 मधुतैल समं दद्यात् चातुर्जातं चतुर्थकं ॥
 ततो हरीतकीमेकां सावलेही प्रदापयेत् ।
 सुखं विरच्यते निगधो दोषप्रस्थमनामयः ॥
 गुल्महद्रोगदुर्नामशोफानाहगदोदरं ।
 कुष्ठोत्कलेशारुचिलीहग्रहणीविषमज्वरान् ॥
 छंति दंतीहरीतक्यः पांडुतां च सकामिलां ॥

Contents :

Danti	- 25 pala
Chitraka	- 25 pala
Pathya	- 25 pala
+ Jala	- 1 Drona
* Prepare Ashtamamsa Kashaya	
Guda	- 25 pala
Taila	- 4 pala
Trivrit	- 4 pala
Kana, Sunthi, Chaturjataka	- 1 karsha each
Madhu	- 4 pala

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Sukha Virechaka, Gulma, Hridroga, Arshas, Sopha, Anaha, Udara, Kushta, Utklesa, Aruchi, Pleeha, Grahani, Vishamajwara, Pandu, Kamala.

17. Kutajavaleha

तुलां दिव्येभसि पचेदाद्रायाः कुटजत्वचः ।
 नीरसायां त्वचिकवाथे पूते सूक्ष्मरजीकृतान् ॥
 समंगा फलिनी मोचरसान् मुष्टयंशकान् समान् ।

Contents :

तैश्च शक्रयवान् दद्यात्ततो दर्वीप्रलेपनं ॥
 पक्त्वा च लेहं लीद्वा च तं यथाग्निबलं पिबेत् ।
 पेयां मंडं पयः छागं गव्यं वा छागदुग्धं भुक् ॥
 लेहोयं शमयात्याशु रक्तातीसारपायुजान् ।
 बलवद्रक्तपितं च स्ववृद्ध्वमधोऽपि वा ॥

Ardra (wet) Kutaja Twacha - 1 part
 Akasodaka - 8 parts

Prepare Ashtamamsa Kashaya. Then add

Samanga (Manjishta), Phalini (Priyangu), Mocharasa - 1 pala each

Sakrayava (Indrayava) - 3 pala

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Lajapeya / Manda / Goksheera / Aja Ksheera according to Agni Bala.

Procedure :**Indications :****18. Kutaja Phanita**

पलानिदश बीजानां कुटजस्याष्टभिस्त्वचः ।
 पलैष्वद्भिश्च मूलस्य चतुर्भिः कुसुमस्य च ॥
 द्वाभ्यां पलाभ्यां पत्रस्य सहितानि चतुष्टये ।
 जलाढकानां संक्षुदय निक्षिप्यानावधिश्रयेत् ॥
 पादशेषे कषायेस्मिन् पूते वस्त्रावगालनात् ।
 पलानिषोडश क्षिप्त्वा पुराणस्य गुडस्य तु ॥
 विपच्यमाने सान्द्रत्वं प्राप्ते व्योषाब्दधान्यकैः ।
 जंबूपल्लवचूतास्थिदाडिमत्वग्वचाभयाः ॥
 पाठाजातीफलाजाजीहिंगुलातिविषागुहाः ।
 तिक्ता शाल्मलिनिर्यास नागफेनयुजोपि च ॥
 पृथक्कर्षितास्सम्यक् चूर्णीकृत्यात्र तद्रजः ।
 अवकीर्यानुलोड्यानु संयोज्या भावतारयेत् ॥

दद्याच्च शीते क्षौद्रस्य प्रस्थमस्मिन् सुभाजने ।
आदाय सम्यगरक्षेच्च यथाकालं सुशीलितः ॥
फाणितं कौटजं भेलमुनिना विहितोर्शसां ।
सर्वेषां शमनायालं बालेष्वप्यनिवारितः ॥

Contents :

Kutaja Bija	- 10 pala
Kutaja Twacha	- 8 pala
Kutaja moola	- 6 pala
Kutaja Kusuma	- 4 pala
Kutaja Patra	- 2 pala
+	

Jala - 4 adhaka

Prepare Chaturdhamsa Kashaya. Then add

Purana Guda - 16 pala

Prakshepa Dravya : Vyosha (Trikatu), Abda (Mustha), Dhanyaka, Jambu Pallava, Chutasthi (Amrasthi), Dadima twak, Vacha, Abhaya (Haritaki), Patha, Jatiphala, Ajaji, Hingula, Ativisha, Guha (Prisniparni), Tikta, Salmali niryasa, Naga Phena (Ahiphena)- 1 karsha each

Madhu - 1 prastha

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications :

All types of Arshas. It is good for children.

- Maharshi Bhela formulated Kutaja Phanita.

19. Koutajadi Guda

कौटजत्रिफलानिंपटोलघननागैः ।
भावितानि दशाहानि रसैर्द्धित्रिगुणानि वा ॥
शिलाजतु पलान्यष्टौ तावती सितशर्करा ।
त्वक्क्षीरी पिप्पली धात्रि कर्कटाख्या पलोन्मिता ॥
निदिग्धाफलमूलाभ्यां पलं युक्त्यां त्रिजातकं ।

मधुत्रिपलंसंयुक्तं कुर्यादक्षसमान् गुडान् ॥
दाडिमांबुपयः पक्षिरसतोयसुरऽसवान् ।
तान् भक्षयित्वानुपिबेत् निरन्त्रो भुक्त एव वा ॥
पांडुकुष्ठज्वरप्लीहतमकाशर्णे भगंदरं ।

पूती हच्छुक्रमूत्राग्निदोषशोषगरोदरम् ॥

कासासृगदरपित्तासृक्षशोफगुल्मगलामयान् ।

तेन वर्धभ्रमान् हन्यात् सर्वदोषहरी शिवः ॥

Kutaja, Triphala, Nimba, Patola, Ghana (Mustha), Nagara (Sunthi) Kashaya or Swarasava - 1 pala each

Shilajatu - 8 pala

Sarkara - 8 pala

Twakkshiri (Tugakshiri), Pippali, Dhatri (Amalaki), Karkata (Karkatakasringa), Nigdgdha (Kantakari) phala & moola, Trijataka - 1 pala each

+
Madhu - 3 pala

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Guda / Dadima rasa / Paya (Goksheera) / Pakshi Mamsarasa / Akasodaka / Sura / Asava before meals.

Indications :

Pandu, Kushta, Jwara, Pleeha, Tamaka, Arshas, Bhagandhara, Putigandha (Mukha), Hridroga, Sukra, mootra dosha, Agni dosha, Sosha, Udara, Gara, Kasa, Asrigdara, Raktapitta, Sopha, Gulma, Galaroga, Vardhma, Bhrama, Sarvadoshahara, Mangalakara.

20. Bahusala Guda

त्रिवृत्तेजोवती दंती श्वदंष्ट्रा चित्रकं शठी ।
गवाक्षीमुस्तविश्वाह्विडंगानि हरीतकी ॥

पलोन्मितानि चैतानि पलान्यष्टान्यरुक्षकरात् ।
 षट्पलं वृद्धदारुस्य सूरणस्य च षोडश ॥
 जलद्रोणद्वये क्वाथ्यं चातुर्भागावशेषितं ।
 पूतं तु तं रसं भूयः क्वाथेभ्यो त्रिगुणो गुडः ॥
 लेहं पचेतु तं तावत् यावद्दर्वी प्रलेपनं ।
 अवतार्य ततः पश्चात् चूर्णनीमानि दापयेत् ॥
 त्रिवृतेजोवतीदंतीचित्रकान् द्विपलांशकान् ।
 एलात्वङ्गमरिचं चापि गंजाहं चापि षट्पलं ॥
 द्वात्रिंशत्पलमेवात्र चूर्ण दत्क्वा निधापयेत् ।
 ततोमात्रां प्रयुंजीत जीर्णे क्षीररसाशनः ॥
 पञ्चगुल्मान् प्रमेहांश्च पांडुरोगं हलीमकं ।
 जयेदर्शासि सर्वाणि तथा सर्वोदराणि च ॥
 दीपयेदग्रहणीं मंदां यक्षमाणमपकर्षति ।
 पीनसे च प्रतिश्यायेष्याद्यवाते तथैव च ॥
 अयं सर्वं गदेष्वेव कल्याणो लेह उत्तमः ।
 दुर्नामारिरयं चाशु दृष्टोवार सहस्रशः ॥
 भवत्येनं प्रयुंजानः शतवर्षमनामयाः ।
 आयुषो दैर्घ्यजननो वली पलित नाशनः ॥
 रसायन वरश्चैव मेधाजनक उत्तमः ।
 गुडश्री बाहुशालोऽयं दुर्नामारिः प्रकीर्तिः ॥

Contents :

Trivrit, Tejovathi (Malkangini), Danti, Swadamshtra (Gokshura), Chitraka, Sathi (Kachora) Gavakshi (Indravaruni), Mustha, Viswa (Sunthi), Vidanga, Haritaki - 1 pala each

Arushkara (Bhallataka)	- 8 pala
Vridhdhadaru	- 6 pala
Surana	- 16 pala
Jala	- 2 drona

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. Then add
Guda - 3 times to quath

Prakshepa Dravya : Trivrit, Tejovathi (Malkangini), Danti, Chitraka - 2 pala each

Ela, Twak, Maricha, Gajahwa (Gajapippali) - 6 pala each

Procedure :**Indications :**

Pancha Gulma, Prameha, Pandu, Halimaka, Arshas, Udara, Grahani, Mandagni, Kshaya, Pinasa, Pratisyaya, Adhyavata, Sarva roga.

- This is the best formulation for Arshoroga.
- One can live 100 years without any disease.
- Medhya and Rasayana.

21. Chyavanaprasavalehya

बिल्वाग्निमंथश्योनाककाशमर्यः पाटला बला ।

पण्यश्वतुमः पिप्पल्यश्वदंष्ट्राबृहतीद्वयं ॥

शूंगीतामलकी द्राक्षाजीवंती पुष्करागरू ।

अभयाचामृता रुद्धी जीवकर्षभकौ शठी ॥

मुस्ता पुनर्नवा मेदा सूक्ष्मैलोत्पलचंदने ।

विदारीवृष्मूलानि काकोली काकनासिका ॥

एषान् पलोन्मितान् भागान् शतान्यामलकस्य च ।

पंच दद्यात्तथैकथ्यं जलद्रोणे विपाचयेत् ॥

ज्ञात्वांगत रसान्येतान्यौषधनान्यथ तद्रसं ।

तंचामालकमुद्धृत्य निष्कलं तैलसर्पिषोः ॥

पलद्वादशके भृष्टवा दद्याच्चार्थतुलां भिषक् ।

मत्स्यांडिकायाः पूतायाः लेहवत्साधु साधयेत् ॥

षट्पलं मधुनश्चात्र सिद्ध शीते प्रदापयेत् ।

चतुष्पलं विदध्याच्च त्वगेला पत्रकेसरं ॥

इत्यं च्यवनप्राशः परमुक्तो रसायनः ।
 कासश्वासहरश्चैव विशेषेणोपदिश्यते ॥
 क्षीणक्षतानां वृद्धानां बालानां चांगवर्धनः ।
 स्वरक्षयमुरोरेगं हृद्रोगं वातशोणितं ॥
 पिपासां मूत्रशुक्रस्थान् दोषाप्यैवापकर्षति ।
 मेधांस्मृतिं कांतिमनामयत्वं चायुप्रकर्षबलमिद्रियाणां ॥
 स्त्रीषुप्रहर्षं परमग्निवृद्धिं बलप्रसादं पवनानुलोमं ।
 रसायनस्यास्य नरः प्रयोगात् लभेत जीर्णोपि कुटीप्रवेशात् ॥
 जराकृतं पूर्वमपास्य रूपं बिभर्ति रूपं नवयौवनस्य ॥

Contents :

Bilwa, Agnimandha, Syonaka, Kashmarya, Patala, Bala, Parnya chatasra (Saliparni, Prisniparni, Mudgaparni, Mashaparni), Pippali, Swadamshttra (Gokshura), Brihati dwaya (Brihati & Kantakari), Sringi (Karkata-kasringa), Tamalaki (Bhumyamalaki), Draksha, Jivanti, Pushkara (Pushkaramoola), Aguru, Abhaya (Haritaki), Amruta (Guduchi), Riddhi, Jivaka, Rishabhaka, Sathi (Kachora), Mustha, Punarnava, Meda, Sukshma Ela, Utpala, Chandana, Vidari, Vrisha (Vasa) moola, Kakoli, Kakanasika - 1 pala each

+

Amalaki phala - 500 no. (Suspended in the decoction by means of Pottali during the process)

Jala	-	1 drona
Taila	-	6 pala
Sarpi	-	6 pala
(For frying the pulp of Amalaki)		
Matsyandika (Sarkara)	-	½ Tulaa

Prakshepa Dravya :

Tugakshiri	-	4 pala
Pippali	-	2 pala

Twak, Ela, Patri, Kesara - 1 pala each
 Madhu - 6 pala (to be added at the end)

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Rasayana, Kasa, Swasa, Kshatakshina, Vridha, Bala, Swara Kshaya, Uroroga, Hridroga, Vatarakta, Trishna, Mutra, Sukra roga, Medha Smriti, Kanthi, Ayu, Bala karaka, Agni Vardhaka, Rasayana, Vatanulomaka.

22. Brihadvasavalehya

शतं संगृहा वासायास्तोयद्रोणे विपाचयेत् ।
 चतुर्भागावशेषेस्मिन् शर्करायाः पलं शतं ॥
 त्रिकटुस्त्रिसुगंधिंश्च कटफलं मुस्तकं गदं ।
 जीरकं पिप्पलीमूलं रोचनी चविकाशुभा ॥
 कटुका श्रेयसी चैव तालीसं सधनीयकं ।
 कार्षिकं पृथगेतेषां क्षिपेन्नधुपलाष्टकं ॥
 तद्यथाग्निबलं लिह्यात् शृतशीतांबुपानतः ।
 निहंति राजयक्षमाणं रक्तपित्तं क्षतं क्षयं ॥
 वातिकं पैत्तिकं चैव श्वासं चैवारुचिं ज्वरं ।
 अश्वभ्यां निर्मितोह्येषः बृहद्वासावलेहकः ॥

Contents :

Vasa (Samoola)	-	100 pala
Toya (Water)	-	1 drona

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. Then add

Sarkara	-	100 pala

Prepare Lehya paka and then add

Prakshepa Dravya :

Trikatu, Trisugandhika (Twak, Ela, Patri), Katphala, Musthaka, Gada (Kushta), Jeeraka, Pippali moola, Rochana (Amalaka), Chavika,

Subha (Vamsalochana), Katuka, Sreyasi (Gajapippali / Rasna), Talisapatra, Dhanyaka - 1 karsha each

Madhu - 8 pala

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Rajayakshma, Rakta Pitta, Kshata Kshaya, Vata Pittaja Swasa, Aruchi, Jwara.

- Aswin twins formulated Brihadvasavalehya.

23. Gandhaka Rasayana

षटपलं गंधकं चूर्णं त्रिपलं चित्रतंडुलं ।
शुंठीमरिचवैदेही षण्णिष्ठं तु पृथक् पृथक् ॥
त्रिसुगंधि वरा रासा वाकुची भृंगराजकं ।
चतुर्निष्ठं च प्रत्येकं लोहभस्मं समं तथा ॥
तत्सर्वं चूर्णितं कृत्वा घृते मधुगुडान्वितं ।
अक्षप्रमाणं तद् भुक्त्वा लवणाम्लादि वर्जयेत् ॥
क्षीरयुक्ताशनं पथ्यं सेवयेदेकमंडलं ।
दीर्घायुश्च बली चैव दिव्यदृष्टिर्भवेन्नरः ॥
दिव्यदेही च योगी च स्थिरता च प्रजायते ।
कुष्ठमष्टादशं हंति गुल्मं पञ्चविधं तथा ॥
अर्शांसि पांडुरोगांश्च गंधकादिरसायनं ॥

Contents :

- Suddha Gandhaka Choorna - 6 pala (288gms)
- Chitra tandula (Vidanga) - 3 pala (144gms)
- Sunthi, Maricha, Vaidehi (Pippali) - 6 nishka (24gms) each
- Trisugandhi (Trijataka), Vara (Triphala), Rasna, Bakuchi, Bhringaraja - 4 nishka (16gms) each
- Loha Bhasma - 4 nishka (16gms)

Procedure : Add Ghrita, Madhu, & Guda to the above drugs and administer internally in a dose of one Aksha (12gms).

Milk diet should be given after the digestion of the medicine

Avoid sour and salt substances during the course of 40 days.

Actions & Indications :

Deerghayurdayaka, Jaranasaka, Drishti Vardhaka, Divya Deha, Sthiratwa, 18 types of Kushta, 5 types of Gulma, Arshas, Pandu.

24. Madanakameswari Lehya [Chaturjatakadi Rasayana]

चातुर्जातिकचोरचंदनजलद्राक्षातुकारेणुका ।
कस्तूरीतगरेंदुकुंकुमजटाकुष्ठाश्वगंधाब्दकं ॥
काकोलीसुरदारुचित्रकवचा द्वौजीरकौ सैंधवं ।
भार्डगी गोक्षुरदेवपुष्पमुसलीयष्टीबलाफेनकं ॥
रंभाकंदफलत्रयं त्रिकटुकं जातीफलं बालकं ।
तालीसं कटुकीफलं गजकणामाषामृता शर्करा ॥
गुसाभृंगविदारिकामदनं बीजं च कुंभुद्भवं ।
शालमल्यंग्रिपुरनवागुरुशतावर्योप्यथोदीप्यकं ॥
पादांशं मृतमध्रकं च विजया तुल्यौषधानां समं ।
सर्वेषां सदृशीसिता च मधुना चाज्येन संपेषितं ॥
जातीचंपककेतकादिकुसुमैस्संवेतसं वासित ।
कर्षार्धं निशि देहसिद्धिद महाकामेश्वरः कामदः ॥
पुंसां शुक्रविवृद्धिदादर्यकरणं क्षीरानुपानो हितः ।
शालमल्यंग्रिजलानुपानमथवाप्यन्नच्च यच्छुक्रदं ॥
प्रौढानां सुदृशां सुखादि सुखदो वश्यावहो द्रावकः ।
संगेऽभंगुरकामकौतुकरसक्रीडाकलासम्मतः ॥
संभोगेस्थविरान् नियोक्ष्यति यथायूनास्मरो दर्पते ।

नित्यानंद निदानमादि पुरुषैरप्याहितास्वादनः ॥
 वाचां सिद्धिकरः प्रसिद्ध कविता संदर्भ संपादनः ।
 सौख्यारोग्य विशेषयौवनकलासामज्यसंपादकः ॥
 वृद्धत्वं हरते बलं च करुते मृत्युं निरस्यत्यलं ।
 व्याधिग्रातमपाकरोति कुरुते कांति च मर्त्यार्जवं ॥
 योगाभ्यास विधावतीव सुखदां सिद्धिं विधत्तेतरां ।
 अंहसंहति संहतिं कलयते स्त्रीणामपत्यप्रदः ॥
 रोगाणां निचयक्षयं क्षपयते क्षिप्रं महारुगणं ।
 व्याहंति श्वसनं क्षयं गमयति छिंदन हि कासोदयं ॥
 दुर्नामानि हठाच्छिनति हरते सर्वात्मिसारोल्ब्धं ।
 मेहौघंच रुणद्धि शोणितगदं विध्वंसते सेवनात् ॥

Contents :

Chaturjataka, Kacchora, Chandana, Jala (Hribera), Draksha, Tuga (Vamsalochana), Renuka, Kasturi, Tagara, Indu (Karpura), Kumkuma, Jata (Jatamansi), Kushta, Aswagandha, Abda (Mustha), Kakoli, Suradaru (Devadaru), Chitraka, Vacha, Dwe Jirake (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Saindhava, Bharangi, Gokshura, Devapushpa (Lavanga), Musali, Yashti, Bala, Phenaka (Samudraphena), Rambha kanda, Phalatraya, Trikatuka, Jatiphala, Japatri, Talisa, Katuki phala (Kankola?), Gaja kana (Gajapippali), Masha, Amruta (Guduchi), Sarkara, Gupta (Atmagupta), Bhringa (Bhringaraja), Vidarika, Madanajam bijam (Dhattura), Koumbhyudubhavam (Nagadanti bija), Salmalya, Punarnava, Aguru, Satavari, Dipyaka (Ajamoda) - 1 part each

+

Abhraka Bhasma

&

Vijaya (Bhanga) - each $\frac{1}{4}$ of the above total

+

Sarkara

- equal to the above all

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity

Afterwards add Madhu - Q.S. and then keep it in a heap of Jati, Champaka, Ketaki flowers to obtain fragrance.

It should be administered internally in a dose of $\frac{1}{2}$ karsha (6gms) at bedtime with milk or Salmali moola Kashaya or any other Sukrala Dravya.

Actions & Indications :

Vajeekara, Sukrala, Rasayana, Sukha dayaka, Kshaya, Swasa, Kasa, Arshas, Atisara.

25. Bharangyadi Lehya

भार्द्ग्याशशतार्थं वासाया: कंटकार्याश्च पाचयेत् ।
 तुलामितं जलं दत्वा निशाचरचतुष्टयं ॥
 जलाढके पचेत्तेन चतुर्थमवशेषयेत् ।
 वस्त्रपूतं च तत्सर्वं सिताप्रस्थं ततः क्षिपेत् ॥
 उष्णेवतारिते तत्र चूर्णानीमानि दापयेत् ।
 भार्द्गीवचा श्वदंष्ट्रा च त्वगेलापत्रजीरकं ॥
 यवानी चाजमोजा च वांशी कौलुत्थजं रजः ।
 कट्फलं पौष्ट्रं शृंगी कोलमात्र क्षिपेत्ततः ॥
 हंति पंचविधं कासं श्वासमेव सुदारुणं ।
 यक्षमाणं हंति हिकांशं ज्वरं जीर्णं व्यपोहति ॥
 रोगान्नेतान्निहंत्याशु बलपुष्ट्यग्निवर्धनम् ॥

Contents :

Bharangi, Vasa, Kantakari - 50 pala (2.4 kg) each

Toya (Water) - 100 pala (4.8 lit)

*Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. Then take

Meat of Nisachara (Bats) - 4 no.

Jala - 1 adhaka (3.72 lit)
 *Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.
 *Afterwards mix the above 2 decoctions and add
 Sarkara - 1 prastha
 *Prepare Lehya paka and then add
 *Prakshepa Dravya
 Bharangi, Vacha, Swadamshtra (Gokshura), Twak, Ela, Patra, Jeeraka, Yavani, Ajamoda, Vamsi (Vamsalochana), Kuluttha, Katphala, Pushkara (Pushkaramoola), Sringi (Karkataksringa) - 1 kola each

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : 5 types of Kasa, Swasa, Yakshma, Hicca, Jeerna Jwara, Bala, Pushtikaraka and Agni Vardhaka.

26. Punarnavadi Lehya

पुनर्नवामृतादारुदशमूलरसादके ।
 आर्द्रकस्य रसप्रस्थे गुडस्य च तुलां पचेत् ॥
 तत्सिद्धं व्योषपत्रैलात्वक्चब्दै कार्षिकैः पृथक् ।
 चुर्णीकृतैः क्षिपेच्छीते मधुनः कुडवं लिहेत् ॥
 लेहः पौनर्नवो नाम शोफशूलनिषूदनः ।
 कासश्वासारुचिहरो बलवर्णाऽग्निवर्धनः ॥

Contents : Punarnava, Amruta (Guduchi), Daru (Devadaru), Dasamoola rasa /Kashaya - 1 adhaka

Ardraaka rasa - 1 prastha
 Guda - 1 Tulaaa

*Prepare Lehya paka and then add
 *Prakshepa Dravya

Vyosha, Twak, Ela, Patra, Chavya - 1 karsha each

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.
 It is allowed to cool well and then add Madhu - 1 kudava

Actions & Indications :

Sodha, Soola, Kasa, Swasa, Aruchi. Bala, Varna karaka and Agni Vardhaka

27. Drakshadi Lehya

द्राक्षप्रस्थं कणप्रस्थं शर्करार्धतुलां तथा ।
 द्विपलं मधुकं शुर्ठीं त्वक्क्षीरीं च विचूर्णितम् ॥
 धात्रीफलरसद्रोणे क्षिप्त्वा तल्लेहवत्पचेत् ।
 शीतान् मधु प्रस्थयुतान् लिहयात्पाणितलं ततः ॥
 हलीमकं पांडुरोगं कामिलां च नियच्छति ॥

Contents : Dhatri phala rasa (Amalaki) - 1 drona
 Sarkara - ½ Tulaaa

Prepare Lehya paka and then add

*Prakshepa Dravya

Draksha	- 1 prastha
Kana (Pippali)	- 1 prastha
Madhuka (Yashtimadhu)	- 2 pala
Sunthi	- 2 pala
Twakkshiri (Vamsalochana)	- 2 pala

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu (1 prastha) and administer internally in a dose of 1 tola (12 gms).

Indications : Halimaka, Pandu, Kamala.

28. Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu]

* जीरकं मोदकं धात्यमश्वगंधं विलालरि ।
 कालानुसारी मुलकुं तूकिक निष्कमोरोत्रिव ॥
 द्विनिष्कं मागथी चैव यष्टिरंडरनिष्कवुं ।
 अक्षतं रंडु निष्कं च कूट्टिनशाय् पोडिच्चतिल् ॥
 कार्जीरकं वेलुतुलिल कुंदुरुस्क च कोट्टवुं ।
 मायाकुमांचीयुं चुकुं कच्चोलं तार्षपच्चयुं ॥
 गोरोचनमि तेल्लामे अर्धनिष्कं पोडिच्चतुं ।
 मुंपिलेप्पोडियुं कूट्टि वस्त्र शोधनचेयथ ॥
 करिकिंजलवुं नारिमुलप्पालू पंचसारयुं ।
 कुट्टिक्क लर्नरच्चिट्टु पचिच्चु कुरुकुंपदे ॥
 पोडियुं चेतुं पाकतिल् नालुमुट्ट युडच्चिदिल् ।
 वेळक्करु कलर्निट्टु पाकतिल वांडिवच्चतिल् ॥
 उरियत्तेनु मेरिचु पाकमाकिकयेडुत्तथ ।
 पच्चनेल्लिक्क्य मात्रतिल् सेविक्कां रंडुनेरवुं ॥
 राजयक्षमावु वर्धिच्चिट्टोच्चा पारमडच्चदम् ।
 पलुपुं व्रणवुं वीक्क पनियुं पार्श्ववेदनां ॥
 अतिसारं कफं नाट्टमिव येळां शमिच्चु पों ॥

Contents :

Jeeraka, Modaka (Ajamoda), Dhanyaka, Aswagandha, Vidanga, Medhika, Maricha - 1 nishka each

Magadhi (Pippali)	- 2 nishka
Yashti (Yashtimadhu)	- 2 ½ nishka
Kutaja	- 2 nishka
Tender coconut water	- 30 tola
Breast milk	- 30 tola
Sita (Sarkara)	- 30 tola

*Prepare Lehya paka and then add

*Prakshepa Dravya

Kalajira, Lasuna, Kundurushka, Kottam (Kushta), Mayakku (Mayaphala), Manchi

(Jatamamsi) Chukkum (Sunthi), Kaccholam, Tarkshya Paccha, Gorochana - ½ nishka each

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

While preparing Lehya add egg white of 4 eggs.

It is allowed to cool well and then add Madhu (15 tola) and administer internally in a dose of Amalaki phala.

Actions & Indications :

Rajayakshma, Swarabhangha, Jeerna Jwara, Vrana, Sodha, Jwara, Parswa vedana, Atisara. Kapha Dourgandhya nasaka.

29. Vyaghryadi Lehya

पचेदव्याग्रीतुलां क्षुण्णां वहेऽपामाढके स्थिते ।
 क्षिपेत्तृते तु संचूर्ण्य व्योषरास्तामृताग्निकान् ॥
 शृंगीभाईगीघनग्रंथिधनव्यासान्-पलार्धकान् ।

सर्पिषः षोडशपलं चत्वारिंशत्पलानि च ॥
 मत्स्यंडिकायाशशुद्धायाः पुनश्च तदधिश्रयेत् ।
 दर्वीलेपिनि शीते च पृथक् द्विकुडुवं क्षिपेत् ॥
 पिप्पलीनां तुगाक्षीर्यामाक्षिकस्य नवस्य च ।
 लेहोयं गुलमहोगदुर्नामश्वासकासजित् ॥

Contents :

Vyaghri (Kantakari) Panchanga - 1 Tulaa
 Jala - 1 adhaka

* Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. Then add

Matsyandika (Khanda Sarkara) - 40 pala

Prepare Lehya paka and then add

Vyosha (Trikatu), Rasna, Amruta (Guduchi), Agni (Chitraka), Sringi (Karkatakasringa),

Bharangi, Ghana (Mustha), Grandhi (Grandhi-tagara) & Dhanvayasa - $\frac{1}{2}$ pala each

Sarpi (Ghrita) - 16 pala

*Prakshepa Dravya

Pippali - 4 pala

Tugakshiri (Vamsalochana) - 4 pala

Makshika - 4 pala

Procedure : Prepare Lehya by taking the above drugs in the specified quantity.

Indications : Gulma, Hridroga, Arshas, Swasa, Kasa.

30. Dasamoola Haritaki Lehya

दशमूलकषायस्य कंसे पथ्याशतं पचेत् ।
दत्वा गुडतुलां तस्मिन् लेहेदद्याद्विचूर्णितं ॥
त्रिजातं त्रिकटुकं पलंच यवशूकजम् ।
प्रस्थार्धश्च हिमे क्षौद्रात्तनिहंत्युपयोजितं ॥
प्रवृद्ध शोफज्वरगुल्ममेहकाश्यामवाताम्लक रक्तपित्तं ।
वैवर्ण्य मूत्रानिलशुक्रदोषश्वासारुचिलीहगरोदं च ॥

Contents :

Dasamoola - 16 pala
Toya - 16 times

*Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. While preparing Kashaya, put Pathya (Haritaki - 100 no.) in the decoction. Afterwards remove them and then add

Guda - 1 Tulaa

*Prepare Lehya paka and then add

*Prakshepa Dravya

Trijataka, Trikatu, Yavasooka (Yavakshara) - 1 pala each

*Afterwards add the above boiled

Haritaki - 100 no.

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Honey - $\frac{1}{2}$ prastha

Indications :

Sopha, Jwara, Gulma, Meha, Karsya, Amavata, Amlapitta, Rakta-pitta, Vaivarnya, Mutra-Anila-Sukra dosha, Swasa, Aruchi, Pleeha, Garavisha, Udara.

31. Dasamooladi Lehya

एकैकशो दशपले दशमूलकुंभ
पाठाद्यार्कघुणवल्लभकटफलानाम् ।
दग्धे स्रुतेंबुकलशेन जलेतु पक्षे
पादस्थिते गुडतुलां पलपंचकं च ॥
दद्यात्प्रत्येकं व्योषचव्याभयानां
वहेमुष्टी द्वौ यवक्षारतश्च ।
दर्वीमालिंपन् हंति लीढो गुडोऽयं
गुल्मप्लीहार्षः कुष्ठमेहाग्निसादान् ॥

Contents :

Dasamoola, Kumbha (Trivrit), Patha dwaya (Patha & Raja Patha), Arka, Ghunavallabha (Ativisha), Katphala - 10 pala each

* Take the above drugs in earthenware and make into ash by burning.

* Collect the ash and then add

Jala - 1 drona

*Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. Afterwards add

Guda - 1 Tulaa

* Prepare Lehya paka and then add

* Prakshepa Dravya

Vyosha, Chavya, Abhaya	- 5 pala
Vahni (Chitraka)	- 2 pala
Yavakshara	- 4 pala

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications : Gulma, Pleeha, Arshas, Kushta, Meha, Agnimandya.

32. Chitraka Guda

तोयद्रोणे चित्रकमूलतुलार्धं ।
साध्यंयावत् पादजलस्थमधेदम् ।
अष्टौ दत्ता जीर्णगुडस्य पलानि
क्राथ्यं भूयस्सांद्रतया सुसमेत् ॥
त्रिकटुकमिशिपथ्याकुष्ठामुस्तावरांग
क्रिमिरिपुदहनैलाचूर्णकीर्णेऽवलेहः ।
जयति गुदजकुष्ठप्लीहगुल्मोदराणि
प्रबलयति हुताशं शक्षदभ्यस्यमानः ॥

Contents :	Chitraka moola	- ½ Tulaa
	Jala	- 1 drona
	*Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.	Afterwards add
	Jeerna Guda	- 8 pala
	*Prepare Lehya paka and then add	
	*Prakshepa Dravya	

Trikatu, Misi (Satapushpa), Pathya (Haritaki), Kushta, Mustha, Varanga (Dalchani), Krimiripu (Vidanga), Dahana (Chitraka), Ela - 1 karsha each

Procedure : Prepare Lehya by taking the above drugs in the specified quantity.

Indications : Arshas, Kushta, Pleeha, Gulma, Udara, Agnimandya.

33. Gudardraka

आर्द्रकस्य रसे तुल्यं गुलं दत्ता चिरोषितं ।
विपच्यमाने सांद्रे तु त्रिजात्तव्योषवारिदान् ॥
जीरकं च वरालं च दीप्यकांधनिकामपि ।
संभूयाष्टमभागेन चूर्णयित्वात्र योजयेत् ॥
अवतार्य गुडार्धांश मधुनापिच योजितं ।
एतद्गुडार्दकं नाम शोफनाशनमौषधम् ॥
अग्निमांद्यारुचिश्वासकासपीनसशूलिनां ।
गुल्मप्लीहातिसारेषु सन्यासेषु प्रशस्यते ॥

Contents :	Ardraka rasa	- 1 prastha
	Gulam (Guda)	- 1 prastha
	*Prepare Lehya paka and then add	
	*Prakshepa Dravya	
	Trijataka, Vyosha (Trikatu), Varida (Mustha), Jeeraka, Varala (Lavanga), Dipyaka (Ajamoda, Dhanyaka	- 16 tola total

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu-32 tola

Indications : Sodha, Agnimandya, Aruchi, Swasa, Kasa, Pinasa, Soola, Gulma, Pleeha, Atisara, Sanyasa

34. Matala Rasayana [Dadima]

दाडिमस्य रसं स्तन्यमाटरुषार्दकोद्भवं ।
प्रत्येकं पलषट्कंतु युञ्जात्साधुभिषगवरः ॥
सितागुडं खंडसिता पृथक् द्वादशकं पलं ।
लेहीभूते क्षिपेच्चूर्ण रालादीनां च पाकवित् ॥

रालं शृंगी चतुर्जातं कतकं व्योष रेणुकं ।
 कुष्ठं यष्टि लवंगं च नाकुलीकृष्णजीरं ॥
 जातीकोशफले नागकणा गोपांगना वृं ।
 सैंधवं नागकुसुमग्राही च चंदनं ॥
 कस्तुरीरोचनामुक्ताभस्मेदुमृगरेतसी ।
 प्रवालभस्म चैतेषां प्रत्येकं च सुवर्णकं ॥
 माक्षिकं प्रक्षिपेस्तन्यमानं शीतेऽवतारिते ।
 कासं श्वासं क्षयं हिक्कां विद्रधीमंतराश्रितां ॥
 अग्निमांद्यं वमि गुल्मं क्षतारोचकहृदरुजं ।
 प्लीहरोगं यकृद्रोगं रक्तपित्तं स्वरक्षयं ॥
 उपद्रवान् ज्वरादीर्शच हन्यादेतद्रसायनम् ॥

Contents :

Dadima rasa	- 6 pala
Stanya	- 6 pala
Atarusha (Vasa) rasa	- 6 pala
Ardraaka rasa	- 6 pala
Sita (Sarkara)	- 12 pala
Guda	- 12 pala
Khanda Sita (Khanda Sarkara)	- 12 pala

*Prepare Lehya paka and then add

*Prakshepa Dravya

Rala (Sarjarasa), Sringi (Karkatakasringi), Chaturjataka, Kataka, Renuka (Harenuka), Kushta, Yashti, Lavanga, Nakuli (Eswari), Krishna Jeeraka, Jati (Japatri), Koshaphala (Jatiphala), Nagakana (Gajapippali), Gopangana (Sariba), Vrisha (Vasa), Saindhava, Nagakusuma (Nagakesara), Agragrahi (Akarakarabha), Chandana, Kasturi, Rochana (Gorochana), Mukta Bhasma, Indu (Karpura), Mrigaretasi (Marjalavirya), Pravala Bhasma, Swarnamakshika Bhasma - 1 karsha each

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu-6 pala.

Indications :

Kasa, Swasa, Kshaya, Hicca, Antra Vridhhi, Agnimandya, Vami, Gulma, Kshata, Arochaka, Hridruja, Pleeha, Yakrit roga, Rakta pitta, Swarabhanga, Complications of Jwara and other diseases.

35. Gandira Rasayana

समूलपुष्पशाखस्य तुलां गंडीरशाखिनः ।
 तुलार्धं दशमूलस्य त्रिफलायाः पृथक् पृथक् ॥
 अर्धप्रस्थं तु गोस्तन्यात् तथा च कुटजत्वचः ।
 विडंगारुक्तं भोदकलिंगान् कुडवांशकान् ॥
 पाठादंतीशठीरास्त्रामूर्वावहिं च पालिकान् ।
 सलिले षोडश गुणे पक्त्वा तं पादशेषितं ॥
 सितोपला द्वितुलया प्रस्थेनायसभस्मना ।
 कणार्धप्रस्थं चूर्णेन ग्रंथिकाप्लेण योजितं ॥
 पिष्ठैस्तीक्षणविडंगैलावालुकैस्तु पलार्धकैः ।
 प्रलिसे स्थापयेत् स्नाधभाजने मासमात्रकं ॥
 कामलापांडुहृद्रोगवातासृग्विषमज्वरान् ।
 मेहारुचिश्वासकासान् हंति ग्रंथ्यर्बुद कृमीन् ॥

Contents :

Gandira (Snuhi) Samoola, Pushpa & Sakha - 1	
Tulaa	
Dasamoola	- $\frac{1}{2}$ Tulaa
Triphala	- $\frac{1}{2}$ Tulaa each
Gosthana (Draksha)	- $\frac{1}{2}$ prastha
Kutaja twacha	- $\frac{1}{2}$ prastha
Vidanga, Arushkara (Bhallataka), Ambhoda (Mustha), Kalinga (Kutaja)	- 1 kudava each
Patha, Danti, Sathi, Rasna, Murva, Vahni (Chitraka)	- 1 pala each

Jala (Water)	- 16 times to the total
* Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.	Afterwards add
Sitopala	- 2 Tulaa
*Prepare Lehya paka and then add	
Ayas (Loha Bhasma)	- 1 prastha
Kana (Pippali) Choorma	- ½ prastha
Grandhika (Pippali moola),	- 1 pala each
Tikshna (Maricha), Vidanga, Elavaluka	- ½ pala each.

Procedure :

Prepare Lehya by taking the above drugs in the specified quantity.

Afterwards preserve it in earthenware (after applying ghee over the inner walls) for 1 month.

Indications :

Kamala, Pandu, Hridroga, Vatarakta, Vishamajwara, Meha, Aruchi, Swasa, Kasa, Grandhi, Arbuda, Krimi.

36. Kodikulambu [Kukkuta Rasayana]

* करुत्त कुकुटं मुद्रकाल मायुष्टोन्निने ।
तोलिच्छुदुट्ट नीकिदृष्ट द्विपलं लवणत्तिने ॥
कलक्षि नीरोलिच्छिदृष्ट वेविच्छिदृतंडुसुडन् ।
एळु नीकियरच्छिदड तेंझापाल दिलेण पलं ॥
गुलं कलक्षिचेतिदृष्ट कायं चव्यं कदुत्रयं ।
तिष्पली मूलवुं तोट्टिवेरुं लशुनजीरकं ॥
ओरोपल पोडिच्छिदृष्ट एण्णयुं नेय्यु मोष्पमाय् ।
उलकुलकु चेर्तिदृष्ट नालिचेनुं कलर्नतिल् ॥
लेहपाकरात्तिल् वाङ्गीदृष्ट सेविच्चाल् गुल्मशूलयुं ॥
उदरेवीककवुं नोवुं शमिच्चीडुमसंशयं ॥
वृद्धिगुल्मप्लीहशूलउदरामयमेन्निव ।
तम्मिलन्योन्य योज्यंगल् चिकिलत्स कलिलोककयुम् ॥

Contents :

Kukkuta Mamsa	- 2 pala
Lavana + Jala	
*Boil and then remove the bones and pound mutton.	

Afterwards add

Coconut Milk	- 8 fruits
Sarkara	- 8 pala

*Prepare Lehya paka and then add

*Prakshepa Dravya

Kayam (Hingu), Chavya, Katutrayam, Tippali moola (Modi), Totti verum (Bala moola), Lasuna, Jeeraka.	- 1 pala each

+

Ghrita	- 2 pala
Taila	- 2 pala

Procedure :

Prepare Lehya by taking the above drugs in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu-30 pala

Indications :

Rasayana, Udara Soola, Vriddhi, Gulma, Pleeha, Soola, Udara roga.

37. Pushparaga Lehya

* तविलामतुलां पादं चेरूनारंडयंबनुं ।
कूष्मांडमारू नेत्तिलक्या प्रस्थं पुलियिंगरि ॥
कूर्किल् प्रस्थद्वयं पित्रेतिनमुन्नालिकोल्लुक ।
तक्रत्तिल वेंदरिच्छिदृष्ट मून्निटंगलि याकिकयाल् ॥
कुदुंबाधं घृतैलं पलषोडशकं गुलं ।
चेर्तुवंडु वरुंपाके जातिकक जातिपत्तिरि ॥
सहस्रवेधियुं नल्लग्रांपूवुं पोडिचेयदुडन् ।
कलंचोरंडु चेर्तिदृष्ट शर्करापद वेलयिल् ॥

नालितेनु मदिल् चेर्तु सूक्षिच्चालतु नित्यवुं।
चेरु नारंग योडोप्पं सेविककां कामिलकिह॥

Contents :

Punarnava	- 1 Tulaa
Jala	- 4 Tulaa
* Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.	
Narangi Ambu (Jambeera Swarasa)	- 50 no.
Kushmanda Swarasa	- 6 no.
Nelliukka (Amalaki) Swarasa	- 1 seru (768 ml)
Pulyam (Tintrini) rasa	- 1 seru
Karpooravalli Swarasa	- $\frac{1}{2}$ seru
Yava	- 12 pala
Takra	- 6 serlu

* Boil and reduced to half. Then filter, squeeze and dry.

Afterwards add

Sarkara	- 16 pala
* Prepare Lehya paka and then add	
Ghrita	- 2 pala
Taila	- 2 pala

Prakshepa Dravya

Jatikka (Jatiphala), Jatipattiri (Japatri) - 2 pala each

Sahasravedhi (Kasturi), Nallgrapuvu (Lavanga)
- 1 tola each

Procedure :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu (30 tola) and administer internally in a dose of Jambeera phala

Indications :

Kamala, Pandu.

38. Trivrit Kulambu

* पदिनारूपलं त्रिवृत् वच्चुल्द केऽस्मिन्निरु नालि नेयचोरियुं।
सित चेर्तदिल् नाल्वलं कुरुविककृतमायुल्ल कुलंवु रेचनं पोल्॥

Contents :	Trivrit	- 16 pala
	Jala	- 16 serlu
* Prepare Chaturdhavasishta Kashaya. Afterwards add		
	Ghrita	- $\frac{1}{2}$ seru
	Sarkara	- 4 pala

Procedure : Prepare Lehya by taking the above drugs in the specified quantity.

Indications : Virechaka, Kamala, Sophra.

39. Changeri Rasayana

* चांगेरी मुत्तंडा नीरुमोप्पं कलर्नदिल्।
जातिक्याशुंठीदीप्यं च कुटजं चाहिफेनवुं॥
चूतास्थि पूलप्पशयुं ओप्पमोप्पं पोडिच्चुडन्।
दधितान् मधुतान् चेर्तु लेहमाकि च मच्चुटन्॥
सेविक्किलतिसारे च ग्रहणिकुं गुणंतु लोम्।

Contents :	Changeri Swarasa	- 1 prastha
	Muttanja (Mustha) Kashaya	- 1 prastha
	Jatikya (Jatiphala), Sunthi, Dipyam, Kutaja, Ahiphena, Chutasthi, Pulappa sayum (Salmali niryasa)	- 1 tola each

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Dadhi or Madhu

Indications : Atisara, Grahani.

40. Brihat Madhusnuhi Rasayana

त्रिकटुत्रिफलात्रिजातजातीफलपत्रानिधान्यकनि ।
 त्रियवनीविडंगचब्यकुष्ठत्रिवृतं ग्रथिकवाजिगंधकानि ॥
 सभार्डग्नीतेजोवतिकेसराणि निष्कद्योन्मानविचूणितानि ।
 संशुद्धगंधोपलमाहिषाक्षमधुसुहीनां च चतुष्प्रत्यानि ॥
 द्विष्टप्लोन्मानघृते विपक्ते सिता पलद्वादशिकं क्षिपेच्च ।
 ततोन्मधित्वा तु खजेन तस्मिन् सुपाकमायाति ततोऽवतार्य ॥
 पूर्वोक्तचूर्णानि विकीर्यं शीते गंधोपलस्यापि रजांसि दत्वा ।
 संयोज्य सम्यकं च सुशीतलेस्मिन् प्रस्थं प्रदद्यान्मधुनस्पुत्रे ॥
 विन्यस्त गुसं तु रसायनं तत् प्रातलिहेत्कर्षयुतं हिताशी ।
 कुष्ठं किलासं पिटकान् प्रमेहान् भगंदराशोर्बुदं गंडमालान् ॥
 निहंति कंडवामयवातरक्तपित्तोद्भवान् गुह्यभवान् व्रणांश्च ।
 रसायनोऽयं मुनिनाकृतश्च मधुसुहीनामकं एष मुख्यः ॥

Contents : Trikatu, Triphala, Trijataka, Jatiphala, Patra, Agni (Chitraka), Varala (Lavanga), Dhanyaka, Triyavani (Godhuma, Barley, Yava), Vidanga, Chavya, Kushta, Trivrit, Grandhika (Pippali moola), Vajigandha (Aswagandha), Bharangi, Tejovathi (Malkangini), Kesara (Nagakesara) - 2 nishka each

Sitopala	- 12 pala
Mahisakshi Guggulu	- 4 pala
Madhusnuhi (Chopchini)	- 4 pala
Suddha Gandhaka	- 4 pala
Ghrita	- 12 pala

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu (1 prastha) and administer internally in a dose of 1 karsha early in the morning along with Pathya Ahara.

Indications : Kushta, Kilasa, Prameha Pitika, Bhagandhara,

Arshas, Arbuda, Gandamala, Kandu, Vatarakta, Pittaja Guhyavrana.

41. Kutajadyavalehya

कुटजत्वक्तुलांद्रोणे जलस्य विपचेत्सुधीं ।
 कषायं पादशेषं च गृहीयाद्वस्त्रगालितम् ॥
 त्रिंशेत्पलं गुडस्यात्र दत्वा च विपचेत्पुनः ।
 सांद्रत्वमागतं ज्ञात्वा चूर्णानीमानि दापयेत् ॥
 रसांजनं मोचरसं त्रिकटु त्रिफलां तथा ।
 लज्जालुं चित्रकं पाठां बिल्वमिंद्रयवं वचां ॥
 भल्लातकं प्रतिविषां विडंगानि च वालकं ।
 प्रत्येकं पलसम्मानं घृतस्य कुडुबं तथा ॥
 जयेदेषोवलेहस्तु सर्वाण्यस्तांसि वेगतः ।
 द्वुर्नामप्रभवान् रोगान् अतीसारमरोचकं ॥
 ग्रहणीं पांडुरोगं च रक्तपित्तं च कामलां ।
 अम्लपित्तं तथा शोथं काश्यं चैव प्रवाहिकां ॥
 अनुपाने प्रयोक्तव्यमांजतक्रं पयोदधि ।
 घृतं जलं वा जीर्णं च पथ्यभोजी भवेन्नरः ॥

Contents : Kutaja Twak - 1 Tulaa
 Jala - 1 drona

* Prepare Chaturdhavasista Kashaya.

Afterwards add

Guda - 30 pala

* Prepare Lehya paka and then add

Ghrita - 16 tola (1 kudava)

Rasanjana, Mocharasa, Trikatu, Triphala, Lajjalu, Chitraka, Patha, Bilwa, Indrayava, Vacha, Bhallataka, Prativisha, Vidanga, Balaka - 1 pala each

Procedure : Prepare Lehya by taking the above drugs in the specified quantity and administer internally

with Aja Takra / Ksheera / Dadhi / Ghrita / Mutra.

Indications : All types of Arshas, Atisara, Aruchi, Grahani, Pandu, Rakta pitta, Kamala, Amlapitta, Sodha, Karsya, Pravahika.

42. Kameswari Lehya

वाराहामधुकं द्राक्षावजिगंधासुरद्वुम् ।
 आलर्कं मर्कटीमूलं बलामूलं पुनर्नवं ॥
 उशीरं चंदनं भाईगीमिक्षुमैलेय गोक्षुरं ।
 विदारीतिलमांचं प्रत्येकं च पलद्वयं ॥
 द्विप्रोणे सलिले क्वाथे श्रुते पादावशेषिते ।
 त्रिंशत्पलं गुडं तस्मात् सितादशपलं पुनः ॥
 इक्षुधात्रीवरीरंभाकूब्धांडस्वरसान्वितं ।
 दर्वा च घट्टयन् भूयो लेहवत्साधुसाधयेत् ॥
 एलालवंगपत्रं च नागकेसरधान्यकैः ।
 तालसं मधुकं सेव्यचंदनागुरुकुंकुमैः ॥
 जातीफलं शिलाभूतं सुरदारुफलत्रयैः ।
 अपामार्ग फजं व्योष मर्कटीबीजगोक्षुरैः ॥
 जातीपत्रं वरालं च वांशितिक्षुरबीजकैः ।
 सैंधवं मोचनिर्यासं विडंगं दीप्यकद्वयं ॥
 तुरंगकुसुमं रास्तामराष्ट्रमुकुलान्वितं ।
 शिग्युसारं धूर्तबीजं भूशर्करसमन्वितं ॥
 हस्तकणाब्दभृंगं च कृष्णबीजसमन्वितम् ।
 प्रत्येकं पलनिष्कं च गांधारी निष्कविंशतिं ॥
 धात्रीविदारीवाराहासारिबामृतशर्कराः ।
 प्रत्येकं च कुडुंबानि लेह्यं पाकेन योजयेत् ॥
 गोघृतं मधुसंयोज्य कस्तूरी चंद्रसंयुतं ।
 कर्षमात्रं लिहेत्प्रातः रात्रिकाले विशेषतः ॥
 वातपित्तकफोतपत्रं रक्तपित्रं विनाशयेत् ।

कासं श्वासं क्षयं पांडुं छर्दि दोषनिर्बहृणं ॥
 आध्मानं गुल्मशूलध्नं हिध्माहद्रोगनाशनं ।
 अर्शांसि ग्रहणीदोषं अस्थिस्नावच दारुणं ॥
 मूत्राधाताश्मरीकृच्छ्वप्रमेहं च विशेषतः ।
 सर्वरोगहरं चैव बलपुष्टिकरंत्विदं ॥
 मन्मथोद्रेकधातुं च महामदगजेंद्रियं ।
 मुहुर्मुहु रति गृह्यं संयोग च विशेषतः ॥
 नारीणां रमते स्नेहं मोहनं वीर्यवर्धनं ।
 सुंदरीणां च संयोगे मनोहलादं दिने दिने ॥
 आयुष्यं वृद्धि कामत्वं मांसं शुक्लविवर्धनं ।
 रसायनमिदं श्रेष्ठं पूज्यपादेनभाषितं ॥

Contents :

Varaha (Varahikanda), Madhuka (Yashti-madhu), Draksha, Vajigandha (Aswagandha), Suradruma (Devadaru), Alarka (Raktarka), Markati moola (Yavasa), Bala moola, Punarnava, Usira, Chandana, Bharangi, Ikshu, Aileya (Elavaluka), Gokshura, Vidari (Vidarikanda), Tila, Masha - 2 pala each

Salila (Jala) - 2 drona

*Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.

Afterwards add

Guda	- 30 pala
Sita (Sarkara)	- 30 pala
Ikshu rasa	- 10 pala
Dhatri (Amalaki) Swarasa	- 10 pala
Vari (Satavari) Swarasa	- 10 pala
Rambha (Kadali) Swarasa	- 10 pala
Kushmanda Swarasa	- 10 pala

*Prepare Lehya paka and then add

*Prakshepa Dravya

Ela, Lavanga, Patra, Nagakesara, Dhanyaka,

Talisa, Madhuka, Sevyā (Usira), Chandana, Aguru, Kumkuma, Jatiphala, Shilabhoota (Shilajatu), Suradarū (Devadarū) Phalatraya (Triphala), Apamarga phala, Vyosha (Trikuṭa), Markati bija (Atmagupta), Gokshura, Jatipatra, Varala (Lavanga), Vamsi (Vamsalochana), Ikshuraka, Saindhava, Mocha niryasa, Vidanga, Dipyaka dwaya (Ajamoda & Khurasani Ajamoda), Turanga Kusuma (Aswagandha Pushpa), Rasna, Marshtra Mukula, Sigru sara, Dhurta (Dhattura) bija, Bhusharkara, Hasti kana (Gajapippali), Abda (Mustha), Bhringa (Bhringaraja), Krishna bija - 5 tola each

Gandhari (Bhanga) - 20 tola

Dhatri, Vidari, Varahi, Sariba, Amruta, Sarkara - 1 kudava each

Goghrita, Madhu, Kasturi, Chandra (Karpura)

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally early in the morning and in the evening.

Procedure :

Indications :

Tridoshaja Rakta pitta, Kasa, Swasa, Kshaya, Pandu, Chardi, Adhma, Gulma, Soola, Hidhma, Hridroga, Arshas, Grahani, Asthi Srava, Mutraghata, Ashmari, Mutrakricchra, Prameha, Sarva roga hara, Bala Pushti Kara, Sukra Vardhaka, Ayushya, Vajeekara and Sreshta Rasayana.

43. Pippalyadi Rasayana

पिप्पल्याश्च रजः प्रस्थं शर्करायास्तदर्धकं ।
विडंगं नागरं भाङ्गी जीरकं मरिचं पृथक् ॥
चतुष्पलं तदर्धस्यात् पिप्पलीमूलमेव च ।
चव्या च द्विगुणा चैव चित्रकं द्विपलं तथा ॥
अयोरजश्च द्विपलं भृंगस्य च रजस्तथा ।

Contents :

त्रिजातकं त्रिफलिका जातीतककोलजं पलं ॥
सर्वमेकत्र संचूर्ण्य मधुप्रस्थदृयं क्षिपेत् ।
धान्येपक्षस्थितं लिह्वात् कास श्वासं च दारूणं ॥
एकादशात्मकं शोफं छर्दि गुल्ममरोचकं ।
अर्शासि पांडुरोगं च विषमज्वरमेव च ॥
पीनसं स्वरंसादं च सर्वमेवविनाशयेत् ।
अश्वभ्यां विहितो योग पिप्पल्यादि रसायनं ॥
Pippali Choorna - 1 prastha
Sarkara - ½ prastha
Vidanga, Nagarā (Sunthi), Bharangi, Jeeraka, Maricha - 4 pala each
Pippali moola - 2 pala
Chavya - 4 pala
Chitraka - 2 pala
Loha Bhasma - 2 pala
Bhringaraja - 2 pala
Trijataka, Triphala, Jatiphala, Takkola - 1 pala each
Madhu - 2 prastha

Procedure :

Indications :

Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity. It is allowed to cool well and then add honey and the put it in a heap of grains for 15 days.

Swasa, Kasa, 11 types of Sopha, Chardi, Gulma, Aruchi, Arshas, Pandu, Vishamajwara, Pinasa, Swarabhanga.

* Aswin twins, the celestial physicians, formulated this Pippalyadi Rasayana.

44. Dasamoolavalehya

दशमूलबलैरंडभाङ्गीतामलकीवृषाः ।
रास्ताचव्याशमोभिदारूसैरिकग्रंथिकाग्निभिः ॥

शुंगीफलत्रिकालोहशठीमूलकपौष्ट्रैः ।
 तुल्यैरेभिर्जलद्रोणे साधयेत्सुसमाहितः ॥
 पादावशेषिते तस्मिन्नधार्गुडतुलां भवेत् ।
 दर्वीप्रलेपिते ज्ञाते चूर्णनीमानि दापयेत् ॥
 चातुर्जातिघनव्योषजीरकद्वयदीप्यकं ।
 धान्यकंचाक्षयुग्मानि तत्तुल्या सितशर्करा ॥
 शीते तस्मिन् प्रदातव्यं गुडपादांशिकं मधु ।
 प्रलिहेत्रातरुत्थाय शुद्धकायः सुयांत्रितः ॥
 कासश्वासं प्रतिश्यायमरोचकगलग्रहौ ।
 वातरोगानशेषांश्च क्षयं गुल्मं च नाशयेत् ॥
 लेहोऽयं दशमूलाख्यो निमिना परिनिर्मितः ॥

Contents :

Dasamoola, Bala, Eranda, Bharangi, Tamalaki (Bhumyamalaki), Vrisha (Vasa), Rasna, Chavya, Ashmobhi (Pashanabhereda), Daru (Devadaru), Sairika, Grandhika (Pippali moola), Agni (Chitraka), Sringi (Karkatakasringi), Phalatrika (Triphala), Loha, Sathi (Kachora), Mulaka (Radish), Poushkara - 1 pala each

Jala - 1 drona

* Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.

Afterwards add

Guda - ½ Tulaa

* Prepare Lehya paka and then add

* Prakshepa Dravya

Chaturjataka, Ghana (Mustha), Vyosha (Triku), Jeeraka dwaya (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Dipyaka (Yavani), Dhanyaka - 2 tola each

Sarkara - equal to the above all

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications :

It is allowed to cool well and then add Madhu (50 tola) and administer internally early in the morning with Pathya Ahara.

Kasa, Swasa, Pratisyaya, Arochaka, Galagraha, Sarva Vataroga, Kshaya, Gulma.

- Maharshi Nimi formulated this Dasamoola-lehyā.

45. Abhaya Modaka

अभयामरिचं शुंठीविडंगामलकानि च ।
 पिप्पलीपिप्पलीमूलत्वक्पत्रं मुस्तमेव च ॥
 एतानि समभागानि दंती च द्विगुणा भवेत् ।
 त्रिवृदष्टगुणा ज्येया षड्गुणा चात्र शर्करा ॥
 मधुना मोदकान् कृत्वा कर्षमात्रं प्रमाणतः ।
 एकैकं भक्ष्येत्प्रातः शीतं चानुपिबेज्जलं ॥
 तावद्विरिच्यते जंतुः यावदुष्णनसीवते ।
 पानाहारविहारेषु भवेत्त्रिर्यत्रणस्सदा ॥

विषमज्वरमंदाग्निपांडुकासभंदरान् ।
 दुर्नामिकुष्ठगुल्मार्शो गलगंडभ्रमोदरान् ॥
 विदाहप्लीहमेहांश्च यक्षमाणं नयनामयं ।
 वातरोगांस्तथाध्मानं मूत्रकृच्छ्रणि चाशमरीं ॥
 हृत्पाशर्वोरुजघनजंघोदररुजं जयेत् ।

सततं शीलनादेषां पतितानि प्रणाशयेत् ॥

अभयामोदका हीते रसायनवराः परं ॥

Abhaya (Haritaki), Maricha, Sunthi, Vidanga, Amalaka, Pippali, Pippali moola, Twak, Patra, Mustha - 1 part each

Danti - 2 parts

Trivrit - 8 parts

Sarkara - 6 parts

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity

Contents :**Procedure :**

and mix them well by adding Madhu and make into pills of size of 1 tola.

One pill should be administered early in the morning with cold water. Hot water arrests the bouts.

Indications : Vishama Jwara, Mandagni, Pandu, Kasa, Bhagandhara, Arshas, Kushta, Gulma, Galaganda, Bhrama, Udara, Vidaha, Pleeha, Prameha, Kshaya, Netra roga, Vataroga, Adhmaana, Mutrakricchra, Ashmari, Hridroga, Parswa-Uru-Jangha-Udara Pida, Sreshta Rasayana.

46. Khadiradi Rasayana

Contents :

Khadira Sara	- 16 pala
Bilwa moola, Daruharidra, Amalaki	Daruharidra, Aswagandha, - 4 pala each
Draksha	- 6 pala
Jala	- 1 drona

* Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.

Afterwards add

Guda	- 16 pala
Sarkara	- 4 pala

* Prepare Lehya paka and then add

Ghrita	- 4 pala

* Prakshepa Dravya

Maricha, Pippali, Sunthi, Ela, Dalchani, Tejapatra, Jatiphala, Lavanga, Japatri, Chandana, Talisapatra, Yashtimadhu, Jeeraka dwaya, Yavani, Dhanyaka, Kakoli, Vidanga, Aswagandha, Sitalchini, Chitraka, Musali, Balaka, Kutaja, Twak, Kamala Pushpa - 2 pala each

Procedure : Prepare Lehya with the above drugs taken in the specified quantity.

It is allowed to cool well and then add Madhu-16 pala.

Actions & Indications :

Rakta Shodhaka, Swasa, Kasa, Vataroga, Kshaya, Prishta Soola, Krimi, Arogyadayaka.

Note : Sanskrit Text for Khadiradi Rasayana was not available.

VIII. VATI PRAKARANA

- Medicines prepared in the form of tablets or pills are known as Vati or Gutika. These are made of one or more drugs of plant, animal or mineral origin.
- The drugs of plant origin are dried and made into fine powders separately. The minerals are made into Bhasma or Sindura, unless otherwise mentioned.
- In case where Parada and Gandhaka are mentioned Kajjali is made first, and other drugs are added one by one, according to the formula.
- These are put into a Khalwa Yantra and ground to a soft paste with the prescribed fluids. When more than one fluid is mentioned for grinding, they are used in succession.
- When the mass is properly ground and is in a condition to be made into pills, Sugandha Dravyas like Kasturi, Karpura, which are included in the formula are added and grounded again.
- The criterion to determine the final stage of the formulation before making pills is that it should not stick to the fingers when rolled.
- Pills may be dried in shade or in Sun as specified in the texts.
- In cases where sugar or jaggery is mentioned, paka of these should be made on mild fire and removed from the oven. The powders of the ingredients are added to the paka and briskly mixed. When still warm, Vataka should be rolled and dried in shade.

- Pills made of plant drugs when kept in airtight containers can be used for two years.
- Pills containing minerals can be used for an indefinite period. When sugar, salt or kshara is a one of the ingredient, the pills should be kept away from moisture. Usual dose of vati is 1 Karsha.

1. Kaisora Guggulu

त्रिफलायास्त्रयः प्रस्थाः प्रस्थैकममृतां भवेत् ।
 संक्षुद्धलोहपात्रेतु सार्धद्रोणांबुनापचेत् ॥
 जलमध्यशृतं ज्ञात्वा गृहणीयाद्वस्त्रगालितं ।
 ततः क्वाथेक्षिपेच्छुद्धं गुग्गुलुं प्रस्थं समितं ॥
 पुनः पचेदयः पात्रे दर्वा संघटयेन्मुहुः ।
 सांद्रीभूतं च तं ज्ञात्वा गुडपाकसमाकृतिं ॥
 चूर्णीकृत्य ततस्तत्र द्रव्याणीमानि निक्षिपेत् ।
 त्रिफला द्विपलाज्येया गुडूची पलिका मता ॥
 षडक्षं त्र्यूषणं प्रोक्तं विडंगं च पलार्धकं ।
 दंती कर्षमिताकार्या त्रिवृक्ळर्षमिता स्मृता ॥
 ततः पिंडीकृतं सर्वं घृतभांडे विनिक्षिपेत् ।
 गुटिका: शाणिका: कृत्वा युञ्ज्याद्वेषाद्यपेक्षया ॥
 अनुपानं भिषक् दद्यात् कोणं नीरं पयोऽथवा ।
 मंजिष्ठादि शृतंवापि युक्तियुक्तमतः परं ॥
 जयेत्सर्वाणि कुष्ठानि वातरक्तं त्रिदोषजं ।
 सर्वव्राणांश्च गुल्मांश्च प्रमेहपिटकांस्तथा ॥
 प्रमेहोदरमंदाग्निकासश्वयथुपांडुताः ।
 हंति सर्वामयान्तियमुपयुक्तो रसायनः ॥
 कैशोरिकोभिधानोयं गुग्गुलुः कांतिकारकः ।
 वासादिना नेत्रगदान् गुल्मादीन् वरूणादिना ॥
 क्वाथेन खदिरस्यापि व्रणं कुष्ठं विनाशयेत् ।
 अम्लं तीष्णमजीर्णं च व्यवायं श्रमातपं ॥
 मद्यं रोषं त्यजेत्सम्यक् गुणार्थपुरसेवकः ॥

Contents :

Triphala - 3 prastha (192 tola)

Amruta (Guduchi) - 1 prastha

Ambu (Jala) - 1½ drona

* Prepare Kashaya by boiling and reduced to half of the qty.

Afterwards add

Suddha Guggulu - 1 prastha

* Boil till it gets Paka and then add

Triphala - 2 pala

Guduchi - 1 pala

Tryushana - 6 pala

Vidanga - ½ pala

Danti - 1 karsha

Trivrit - 1 karsha

Procedure :

Prepare pills in a size of Chana with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with lukewarm water or milk or Manjishtadi quath.

Indications :

Sarva Kushta, Tridoshaja Vatarakta, Sarva Vrana, Gulma, Prameha Pitika, Prameha, Udara, Agnimandya, Kasa, Swayadhu, Pandu, Kanthikaraka.

In Netra roga administer with Vasadi Kashaya

Gulma " — Varunadi Kashaya

Vrana, Kushta " — Khadiradi Kashaya

- Avoid Amla, Tikshna Dravya, Ajirna Dravya, Shrama, Atapa Sevana, Madya, and Rosha etc. during the course of treatment.

2. Amruta Guggulu

प्रस्थमेकं गुदूच्याश्च अर्धप्रस्थंतु गुग्गुलोः।

Contents :

प्रत्येकं त्रिफलायाश्च तत्प्रमाणं विनिर्दिशेत् ॥

सर्वमेकत्र संक्षुदय क्वाथयेन्नल्वणेऽभसि ।

पादशेषं परिस्त्राव्य पुनरग्नावधिश्रयेत् ॥

तावत्पचेत्कषायंतु यावत्सांद्रत्वमागतं ।

दंतीव्योषविडंगानि गुदूची त्रिफलान्वितं ॥

ततश्चार्धपलं पूतं गृहणीयाच्च प्रति प्रति ।

कर्षतु त्रिवृतायश्च सर्वमेकत्र चूर्णयेत् ॥

तस्मिन् सुसिद्धं विज्ञाय कवोष्णे निक्षिपेद्धुधः ।

ततश्चाग्निबलं ज्ञात्वा तस्य मात्रां प्रयोजयेत् ॥

वातरक्तं तथा कुष्ठं गुदजान्यग्निसादनं ।

दुष्ट्रवणं प्रमेहांश्च आमवातं भगंदरं ॥

नाइयस्थिवातं श्वयथुं सर्वनेतान् व्यपोहति ।

अश्विभ्यां निर्मितः पूर्वं अमृतादयोहि गुग्गुलः ॥

Guduchi - 1 prastha

Guggulu - ½ prastha

Triphala - ½ prastha each

Jala - 1 drona

* Prepare Kashaya by boiling and reduced to $\frac{1}{4}$ th of the total qty.

Afterwards add

Danti, Vyosha, Vidanga, Guduchi &

Triphala - ½ pala each.

Trivrit - 1 tola

Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity.

Procedure :**Indications :**

Vatarakta, Kushta, Agnimandya, Dushta Vrana, Prameha, Amavata, Bhagandhara, Nadi Marmasrita Vataroga, Sodha.

- Aswin twins, the celestial physicians formulated this Amruta Guggulu.

- The same formulation has been mentioned in Bhaishajyaratnavali, Rasaratnasamuccaya, Vangasena and Chakradatta.

3. Yogarāja Guggulu

चित्रकं पिप्पलीमूलं यवानी कारवी तथा ।
 विडंगान्यजमोदा च जीरकं सुरदारु च ॥
 चव्येला सैधंवं कुष्ठं रासनागोक्षुरधान्यकं ।
 त्रिफला मुस्तकं व्योषं त्वगुशीरं यवाग्रजं ॥
 तालीसपत्रं गोक्षुरं लवंगं सर्जिका शठी ।
 दंती गुडूची हपुषा वाजिगंधा शतावरी ॥
 प्रत्येकं कर्षमात्रं स्थात् चतुष्कर्षा तथामृता ।
 एतानि सुभिष्क् खल्वे सूक्ष्मचूर्णानि कारयेत् ॥
 यावन्त्येतानि चूर्णानि तावन्मात्रो हि गुण्गुलः ।
 समर्द्धं सर्पिषा गाढं स्निधधंडे निधापयेत् ॥
 ततोमात्रां प्रयुंजीत यथेष्टाहारवानपि ।
 योगराज इतिख्यातो योगोयममृतो समः ॥
 आमवातादिकान् वातकृमीन् दुष्टव्रणानपि ।
 प्लीहगुल्मोदरानाहदुर्नामानि विनाशयेत् ॥
 अग्निं च कुरुते दीसं रेतोवृद्धिं बलं तथा ।
 वातरोगान् जयत्याशु संधिमन्यगतानपि ॥
 पादग्रहं कोष्टशीर्षं मन्यास्तंभं हनुग्रहं ।
 कर्णग्रहं कर्णशूलं शिरशूलं मरुकृतं ॥
 रास्ताक्षाथेन हंत्येषा केवलो वा प्रशस्यते ॥

Contents :

Chitraka, Pippali moola, Yavani, Karavi (Krishna Jeeraka), Vidanga, Ajamoda, Jeeraka, Suradaru (Devadaru), Chavya, Ela, Saindhava, Kushta, Rasna, Gokshura, Dhanyaka, Triphala, Musthaka, Vyosha (Trikatu), Twak, Usira, Yavagrāja (Yavakshara), Talisapatra, Gokshura, Lavanga, Sarjika (Sarjakshara), Sathi

(Kachora), Danti, Guduchi, Hapusha, Vajigandha (Aswagandha), Satavari - 1 karsha each

Amruta	-	4 karsha
Guggulu	-	equal to above all

Prepare pills by pounding the above drugs with Ghrita taken in the specified quantity.

Amavata, Vata, Krimi, Dushta Vrana, Pleeha, Gulma, Udara roga, Anaha, Arshas, Agnimandy, Sukra, Bala Vardhaka, Sandhi vata, Manyagata Vata, Padagraha, Kroshtukasirhsa, Manyasthambha, Hanugraha, Karnagraha, Karnasoola, Sirahsoola.

- The same formulation has been mentioned in Bhaishajyaratnavali, with slight alteration.

4. Mandoora Vataka

ताप्यं दार्वात्वं च व्यं ग्रंथिकं देवदारु च ।
 व्योषादिनवकं चैव चूर्णयेद्द्विगुणं तथा ॥
 मंडूरं चांजननिभं सर्वतोष्टगुणेन तत् ।
 पृथग्विपक्वेगोमूत्रे वटकीकरणं क्षमे ॥
 प्रक्षिप्य वटकान् कुर्यात् तान् खादेत्तक्भोजनः ।
 एते मंडूरवटकाः प्राणदाः पांडुरोगिणां ॥
 कुष्ठान्यजराणं शोफं ऊरुस्तंभमरोचकं ।
 अर्शासि कामिला मोहं प्लीहानं शमयन्ति च ॥

Contents :

Tanya (Swarnamakshika), Darvi twacha (Daru-haridra twak), Chavya, Grandhika (Pippali moola), Devadaru, Vyoshadi Navakam (Trikatu, Triphala, Chitraka, Mustha, Vidanga) - 1 part each

Mandura	-	Double the above total qty.
Gomutra	-	8 times to the above drugs.

Procedure :

Boil till it become solidified and Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Butter-milk.

Indications :

Pandu, Kushta, Agnimandya, Sodha, Uru-stambha, Aruchi, Arshas, Kamala, Prameha, Pleeha.

- The same formulation has been mentioned in Bhaishajyaratnavali, Bhavaprakasa and Ashtangahrdaya. It is also known as Pranada Gutika.

5. Kankayana Gutika

पलानि पंच पथ्याया: पले मरिचीरके।
पिप्पलीपिप्पलीमूलचव्यचित्रकनागरं ॥
पलाभिवृद्धिं क्रमशो यवक्षारं पलद्वयं।
भत्तातकपलान्यष्टौ तद्वत्सूरणकंदकं ॥
गुडेन गुटिकां कृत्वा तक्रं शीतं पिबेदनु।
नाशयेयुःषडर्शासि युधिवज्रमिवासुरान् ॥
कांकायनेन लिखिता शस्त्रक्षाराग्निभीरुणा ॥

Contents :

Pathya	-	5 pala
Maricha	-	1 pala
Jeeraka	-	1 pala
Pippali	-	1 pala
Pippali moola	-	2 pala
Chavya	-	3 pala
Chitraka	-	4 pala
Nagara	-	5 pala
Yavakshara	-	2 pala
Bhallataka	-	8 pala
Surana kanda	-	8 pala
Guda	-	40 pala

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in the

specified quantity and administer internally with Buttermilk.

Indications :

Six types of Arshas. Kankayana Vati is indicated for those persons who are having fear regarding Sastra, Kshara and Agni Karmas.

6. Lavangadyam Modakam

लवंगं पिप्पलीशुंठीमरिचं जीरकद्वयं ।
केसरं तगरं चैव एलाजातीफलं तुगा ॥
कट्टफलं तेजपत्रं च पद्मबीजं सचदनं ।
तक्कोलमगुरुश्चैव उशीरं चाभ्रकं तथा ॥
कर्पूर जातिकोशं च मुस्तामांसीयवस्तथा ।
धान्यकं शतपुष्पश्च लवंगं सर्वतुल्वकं ॥
सर्वचूर्णं द्विगुणितं शर्करां विनियोजयेत् ।
सर्वरोगं निहंत्याशु अम्लपितं सुदारुणं ॥
अग्रिमांद्यमजीर्ण च कामिलापांडुरोगनुत् ।
बलपुष्टिकरं चैव विशेषाच्छुक्रवर्धनं ॥
ग्रहणीं सर्वरूपां च अतिसारं सुदुर्जरं ।
अश्विभ्यां निर्मितं हंति लवंगाद्यमिदं शुभं ॥

Contents :

Lavanga, Pippali, Sunthi, Maricha, Jeeraka dwaya, Kesara (Nagakesara), Tagara, Ela, Jatiphala, Tuga (Vamsalochana), Katphala, Tejapatra, Padma bija, Chandana, Takkola, Aguru, Usira, Abhraka, Karpura, Jati kosam (Japatri), Mustha, Mamsi (Jatamamsi), Vatsaka, Dhanyaka, Satapushpa - 1 part each

Lavanga - equal to the above all

Sarkara - Double the qty. of above total.

Procedure : Prepare pills in a size of 3 Masha with the above drugs taken in the specified quantity.

Indications :

Amlapitta, Agnimandya, Ajirna, Kamala,

Pandu, Grahani, Atisara, Bala Pushti karaka, Sukra Vardhaka.

- Aswin twins, the celestial physicians formulated this Lavangadyam Modakam.

7. Churnasara [Veppalakatti]

वेदां बुधिक्षितिपलानि च कालशाक ।
जंबीरनिंबतरुणच्छदपल्लवानां ॥
शुंद्रयाः पलं मरिचजीरकदीप्यकानां ।
एकैकमेतदखिलोन्मित सैंधवं च ॥
इत्यष्टभिर्विरचितः खलु चूर्णसारः ।
सशोषितोऽर्ककिरणैर्घुदीपनीयः ॥
रुच्योहितश्च सकलामयिनां प्रभावात् ।
इंद्रोपि चंद्रवदने स्पृहयत्यमुष्मै ॥

Contents :

Kalasaka (Curry leaves)	-	4 pala
Jambeera leaves	-	4 pala
Nimba leaves	-	1 pala
Sunthi	-	1 pala
Maricha	-	1 pala
Jeeraka	-	1 pala
Yavani	-	1 pala
Saindhava	- equal to the above all.	

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity, dry them in the Sunlight and make into fine powder.

Actions :

Agni Deepaka, Laghutakaraka, Ruchya, Sarva roga Hitakari.

8. Arbudahara Lepa

चित्रकं चिरबिलं च शृंगबेरं पुनर्नवं ।
लांगलीशिग्यमूलं च दंतीलवणपचकं ॥

सकणं मरिचं पिष्ठा गोमूत्रेण प्रलेपयेत् ।
सर्वार्बुदानि नश्यति नरोहंति पुनः पुनः ॥
Chitraka, Chirubilwa, Sringavera (Sunthi), Punarnava, Langali, Sigru moola, Danti, Lavana Panchaka, Kana (Pippali), Maricha

Contents :

Procedure :

Indications :

Take the above drugs in equal quantity and pound them well with Gomutra and apply over the effected area.

Sarva Arbuda.

9. Kasattinutiri [Kasahari Varti]

* मशुंठीमरिचपिप्पल्यः मनोहा समसंयुतं ।
कैयुण्णि तोये पेषिच्चु वर्तिः कासनिवारणी ॥

Contents :

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity and pound them well with Kayyonni Toya (Bhringaraja Swarasasa).

Afterwards apply the paste over a piece of cloth and prepare Varti.

Then apply ghee over it and lit fire and inhale fumes coming out from that Varti.

Indications :

Kasa.

10. Kalvillunnatinu Kulambu [Padavidarika Lepa]

जीवंतीमजिष्ठादार्वीकपिल्यकः पयस्तुर्थं ।
एष घृततैलपाक सिद्धः सि (शी) तेच सर्ज रसः ॥

एषस्समधूच्छिष्टो विपादिका तेन नश्यति ह्युक्ता ।

Contents :

Jivanthi, Manjishta, Darvi (Daruharidra), Kam-pillaka, Payas Tuttham (White colored Tuttha), Sarjarasa, Madhuschishta (Bees wax) - equal parts

Procedure : Initially take Sarjarasa, add Ghee and oil and put them on the fire. After dissolving it add the rest of the drugs and stir well and prepare Malahara as per the text.

Indications : Padadari.

11. Katuvalli Tadikka [Karnapali Poshak]

जीवनपंचमूलस्य कषाये माहिषंघृतं ।
सिद्धं कल्कैरिमैर्यष्टी लाक्षा सतुगगैरिकैः ॥
वेणु तन्मोरियुं कातुं पयसा सह पाचितं ।
कर्णस्य सूक्ष्मवल्यांतु स्थूलकृत्तप्तलेपनं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashti (Yashtimadhu), Laksha, Tuga (Tavakshiri), Gairika, Venu (Vamsa twak), Khadira sara

Sneha Dravya : Mahisha Ghrita

Drava Dravya : Jeevaniya Panchamoola Kashaya
Mahisha Dugdha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs taken in the specified quantity and apply it over the ear lobes.

Indications : Karnapali Poshaka.

12. Kulanakhattinu Kulambu [Kunakha Lepa]

* मनोहा तुरिशुं तुत्थं करुप्पुशतमेत्रिव ।
मधूच्छिष्ठं गुलं युक्तं सूक्ष्म चूर्णानि कारयेत् ॥
नालिकेरस्य चकिरिपिलिङु डायनीरदिल् ।
पचिच्छिद्दु कुलंबाक्षि तेक्लिल् कुलिनखापहं ॥

Contents : Manohwa (Manahshila), Turisu (Kharpara), Tuttha, Karuppu (Ahiphena), Chuna (Lime), Madhuschishta (Bees wax), Gulam (Guda).

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and make them into fine powder.

Afterwards add Narikela Kapala Dahana Siddha Taila and should be used as an external application.

Indications : Kunakha.

13. Vrana Lepa

शशिगिरिवर तुत्थं यष्टि कार्कोकिल् बीजं ।
क्रमवश परिबागाद्विर्धितं त्वक्करंजात् ॥
दृढतर परिपिण्ठं शुद्धजंबीरतोये ।
घृतयुत परिलेपात् तदगतिघ्नं ब्रणघ्नं ॥

Contents :

Sasi (Karpura)	-	1 part
Girivara (Sindura)	-	2 parts
Tuttha	-	3 parts
Yashti	-	4 parts
Bakuchi	-	5 parts
Karanja	-	6 parts

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and steep them well in Jambeera Swarasa.

Afterwards add Ghee and should be used it as an external application.

Indications : Nadivrana, Dushta Vrana.

14. Bhagandharahara Lepa

* मयंल वेपिल येरूक्कु कटुकका माणिमंधमिवमोरिलरच्चु ।
लेपयेत् पिडकिका भगंदरं वेनल् मेघमिवनाशमेष्वति ॥

Contents : Manyal (Haridra), Veppila (Nimba patra), Erukku (Arka moola), Kadukka (Haritaki), Manimandha (Saundhavalavana).

Procedure :

Take the above drugs in equal quantity and pound them well with Morila (buttermilk) and administered externally.

Indications : Bhagandhara, Pitika.

15. Ayavu Kulambu

* योंद्वायों दुङ्डू मृदुपच्च निशापरुक्क त्तोलु प्रसारिणी वरीकरु काचतुल्यं ।
कुत्तिपिसिन्यु कदलीफल सैंधवाभ्यां वेणणकुलंबय विनेत्रयु मुत्तमंतान् ॥

Contents : Rasbhari (Mridukunchika), Guduchi, Haridra (Wet), Supari twak, Prasarini, Satavari, Durva Swarasa – equal parts.

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity and pound with Kadali phala & Saindhava-lavana and should be used as an external application.

Indications : Pesi, Siragraha nasa.

16. Marma Kshobha

* कूवयूरल् पलं नालु कुंदुरुकं पलत्रयं ।
चेन्निनाकं पलं ओन्नु करुप्पर्ध पलं भवेत् ॥
इवयोक्के पेडिच्चिट्टु कन्यास्वरस पेषितं ।
तेप्पूनेय्यदु कूट्टिट्टु मर्मक्षोभंजल् पोयिदुं ॥
कुट्टुं कटच्चिटं चूडुं चलं वट्टुं कणं विट्टुं ॥

Contents :

Arrowroot	-	4 pala
Guggulu	-	3 pala
Eluva	-	1 pala
Ahipena	-	½ part

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity and pound them well with Kumari Swarasa. Afterwards add Ghee and use it as an external application.

Actions : Marma Kshobha nasaka, Vedana, Sodhayukta Pida nasaka.

IX. GUTIKA PRAKARANA

- Medicines prepared in the form of tablets or pills are known as Vati or Gutika. These are made of one or more drugs of plant, animal or mineral origin.
- General procedure and precautionary measures to be taken during the preparation has been mentioned in Vati Prakarana.

1. Nilimooladi Gutika

नीलीमूलं च पिष्ठातु तत्पत्रस्वरसेन च ।
पिप्पली रोहिणीयुक्तं सामान्यज्वर शान्तये ॥
Contents : Nili moola, Pippali, Rohini (Katuki)

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Nili patra Swrasa.

Indications : Samanya Jwara.

2. Chukkum Tippalyadi Gutika

* चुकुं तिप्पलि चेन्निनायक कलंकोंबुं वचाजीरकं ।
रुद्राक्षं किरियातु चंचलियवुं पाषाण जीर्णोषणं ॥
कर्पूरं पुलुगं मनोह् वतुरिशुं स्तन्येऽरिन्या रसे ।
पिष्ठवाजालि रसें च पिण्डयप हरेत् द्राक् सत्रिपात ज्वरं ॥
Contents : Chukkum (Sunthi), Tippali (Pippali), Chenninayaka (Musambara), Kalam kombu (Mriga sringa), Vacha, Jeeraka, Rudraksha, Kiryattu (Kiratatikta), Chanchaliyavum (Kundurushka), Pashana (Malla), Jirnoshanam (Purana

Maricha), Karpuram, Pulugam (Gandhamarjala virya), Manohwa (Manahshila), Turisum (Tuttham).

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with

1. Stanya (Breast milk)
2. Urinya rasa (Indralatha Swarasa)
3. Ajaji rasa or Kashaya

Indications : Sannipata Jwara

3. Mridwikadi Gutika

मृद्वीका मरिचं शुंठी कणा सेँधव संयुतं।
नारीक्षीरेण पिष्टातु नस्य संज्ञा प्रबोधनं॥

Contents : Mridwika (Draksha), Maricha, Sunthi, Kana (Pippali), Saindhava.

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Nari Ksheera and administer as Nasya.

Indications : Sanjna Prabodhaka (Murcha nasa)

4. Jwarankusha Rasa

समैश्चतुर्जातशिलालसूतव्योषैः कुमारीरस संप्रपिष्ठैः।
माषार्धमात्रा गुलिकाकृताहि ज्वरांकुशं नाम वदन्ति वैद्यः॥

Contents : Chaturjataka, Shila (Manahshila), Ala (Hari-tala), Suta (Parada), Vyosha (Trikatu)

Procedure : Prepare pills in a size of $\frac{1}{2}$ masha with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Kumari Swrasa

Indications : Jwara.

5. Ramabana Rasa

सूतं गंधं विषं तुल्यं धूर्तबीजं त्रिभिस्समं।

चतुर्णा द्विगुणं व्योषं गुंजापत्र रसेन तु।
रामबाणमिति ख्यातं सर्वज्वरविनाशनम्।

Contents :

Sutam (Parada)	- 1 part
Gandham (Gandhaka)	- 1 part
Visha (Vatsanabhi)	- 1 part
Dhurta bija (Dhattura)	- 3 parts (Tribhissamam)
Vyosha (Trikatu)	- 12 parts (Churnam Dwigunam)

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Gunja patra Swrasa.

Indications :

Sarva Jwara

6. Suryaprabha Gutika

सूतगंधक रामठं वर कटूकृत्वा यवानीसमं।
सर्व षोडशभागमत्रं च विषं जंबीर सम्मर्दितं॥
गुंजामात्र निबंध शुष्क गुलिका शूलापंहत्री परं।
कासश्वासहरी महाज्वरहरी नाम्नातु सूर्यप्रभा॥

Contents :

Suta (Parada)	- 1 part
Gandhaka	- 1 part
Ramatha (Hingu)	- 1 part
Vara (Triphala)	- 1 part
Katu (Trikatu)	- 1 part
Yavani	- 1 part
Visha (Vatsanabhi)	- 1/16 th part to the above total

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Jambeera Swrasa.

Indications :

Soola, Kasa, Swasa, Jwara.

7. Mukka Mukkudu Vati

* मुक्कामुक्कुदु जीरकद्वयवचा किर्यातु कर्पूरवुं।
जातिक्या पडु चेन्निनायक करां पूतुल्ल तकोलवुं॥
कोट्टु नल्ललवंग हिंगुमजमोजं केलभिन्न्यासके।
निर्गुंडी स्वरसेन पिष्ट गुलिकां कोष्णांबुना पाययेत्॥

Contents :

Mukka (Triphala), Mukkudu (Trikatu), Jeeraka dwaya, Vacha, Kiryattu (Kiratistikta), Karpura, Jatikya (Jatiphala), Padu (Saundhavalavana), Chenninayaka (Kanyasara / Musambara), Karimpu (Lavanga), Vulli (Lasuna), Takkola (Kankola), Kottam (Kushta), Nalla Lavanga (Dalchani), Hingu, Ajamoda - 1 part each

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Nirgundi Swrasa and administer internally with warm water.

Indications :

Abhinyasa Jwara

8. Kasturyadi Gutika

* कस्तुरी किरियात्त रत्तपुलुकुं कांतेदु जातीफल।
क्षारौ च त्रिफलात्रिजातहिरवीद्वौजीरकौ दीप्यकं॥
अग्रग्राहि शताहृ यष्टि कारयांपु कावितोयं रसं।
पारंकी पशुपाशि चंदनवचाचीनोषणश्यूषणं॥
पोनकारांजन वत्रनागमनयोलाशालियुंचालियं।
चेतोप्पं सलिलेथवा पयसिवा भृंगस्य पिष्टवा कृता॥
संशुष्कानिललल् समीरगुलिका कुत्रिप्रमाण शृते।
प्रस्थार्थेऽभसि कर्ष जीरकयुते सेव्यानिलातौं नृणां॥

Contents :

Kasturi, Kiryatta (Kiratistikta), Aratta (Rasna), Pulukum (Gandhamarjala virya), Kantha (Ayaskantha Bhasma), Indu (Karpura), Jatiphala, Ksharou (Kshara dwaya), Triphala,

Trijataka (Twak, Ela, Patri), Hiravi (Kankushta), Dwou Jirakou (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Dipyaka, Agragrahi (Akarakarabha), Satahwa, Yashti, Karayampu (Lavanga), Kavi (Gairika), Toyam rasam (Mustha), Paranki (Bharangi), Pasupasi, Chandana, Vacha, Chinoshana, Tryushana (Trikatu), Ponkaram (Tankana), Anjana (Nilanjana), Vajranag (Vatsanabhi), Manayola (Manahshila), Asali (Chandrasoora), Chaliyam (Hingula) - 1 part each

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Salila (Water) or Paya (Milk) or Bhringaraja Swrasa and administer internally with Jeeraka Kashaya.

Indications :

Vataroga.

9. Kiryattu Jeerakadi Matra

* किर्यातु जीरकं पक्क पनसच्छद वृत्तवुं।
कोडिपूर्वावणकग्रमूलत्तोडु समन्वितं॥
भूनिंब वेरुं पुलुवु मरच्चु गुलिकीकृतं।
पिबेजीरकतोयेन वायक्षोभमकन्त्रुपोम्॥

Contents :

Kiryattu (Kiratistikta), Jeeraka, Pakwa Panasachada Vrinta (Ripened Panasa Leaf petiole), Kodipurva Vanakkagra Moolattodu (Koranta Panchanga), Bhunimba Veru (Bhunimba moola), Pulukum (Gandhamarjala virya) - 1 part each

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with Jeeraka Kashaya.

Indications :

Vataroga.

10. Setubandha Matra

* जातीफलातिविष बिल्वफलाजमोज चूतास्थिदाडिम यवानि करापु कृष्णा ।
जंब्बस्थि पंक्तिकल् वरुतु पोडिच्चु तुल्यं कूट्टीटु रेक्कलशुनोद्धव तैलयुक्तं ॥
पित्रिच्छमक्ष बदरीफल तुल्य माक्षि तेनिल् कोडुक्क क दधितक्र मदिल्क कलर्नु ।
सर्वातीसार मुडने कडियोडकत्तु मोडिट्टोलिक्कु मोरिट्टित्तु, सेतुबंधं ॥

Contents : Jatiphala, Ativisha, Bilwa phala, Ajamoda, Chutasthi, Dadima, Yavani, Karapu (Lavanga), Krishna (Pippali), Jambwasthi - 1 part each

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Lasuna Taila and administer internally with Takra in a dose of Badara Phala.

Indications : Atisara, Udara Soola, Grahani.

11. Paccha Endiyadi Gutika

* पच्चएंडिपुलियारल् तातिरिपुव्यु चालिय सहस्रवेंधिकल् ।
पोच्चुचीट्रि यजमोज कौटजं तत्समंगयोदु जातितन् फलं ॥
मुस्तसातिविष योप्पमोक्कयुं नागफेनमपि शाल्मली रसे ।
पेषितं बदरमान मानुरुट्टीटु मागुलिक तेनिल् नक्कियाल् ।
इल्लयां कोडियोक्किक तेवनुं फाणितेच कुटजेपि चेर्किलां ॥

Contents : Paccha Endi (Ardra Amrasthi), Puliyaral (Changeri), Tatiri puvvu (Dhataki Pushpa), Chaliyam (Hingula), Sahasravedhi (Hingu), Pacchotti (Lodhra moola), Ajamoda, Kutaja, Jatiphala, Mustha, Ativisha, Nagaphena (Ahiphena) - 1 part each

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Salmali moola Swrasa and administer internally with Madhu or Kutaja Phanita in a dose of Badara Phala.

Indications : Severe Atisara.

12. Jatikkadi Gutika

* जातिक्ययो डतिविषापाच्चोट्रित्तोलि तातिरि ।
मोचवेधिकल् याललपुव्युवोक्क योप्पं पोडिच्चव ॥
एकं द्विगुणित तत्र यवबीजं पोडिच्चनु ।
कुटजत्वक्कृतेतोये चेत्ततो गुलिकाकृतं ॥
दध्नातेनोदु मोराल्वा सर्वातीसार नाशनं ॥

Contents : Jatikya (Jatiphala), Ativisha, Pacchotti (Lodhra), Tatiri (Dhataki Pushpa), Mocha (Salmali Niriyasa), Vedhi (Sahasravedhi), Nyaral puvvu (Phalini) - 1 part each

Procedure : Kutaja bija - equal to above all
Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Kutaja Twak Kashaya and administer internally with Dadhi or Madhu or Buttermilk.

Indications : Sarva Atisara.

13. Loha Gudhadi Gutika

* तेकराज रसे सुभावित लोहगूद वरारज ।
स्तुल्य भाग वटच्छदोद्धव भस्मचाप्यमुता समं ॥
षट्पदोर्धरसेन पेषितमक्षमात्र विनिर्मितं ।
पित्रमप्यति पांडुरोगमुदश्वता सह सेवितं ॥
Tekaraja (Bhringaraja) Swarasa Bhavita Loha Gudha (Mandura Bhasma) - 1 part
Vara raja (Triphala Choorna) - 1 part
Vata patra Bhasma - 2 parts

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Bhringaraja Swrasa and administer internally with Udaswit (Buttermilk) in a dose of Aksha Pramana (12 gms.).

Indications : Panduroga.

14. Kittadi Gutika

* किट्टिन् पोडि नालि कांतमुरियुं नालिककुनालोश्टन्।
 चिंचाभूति पोडिच्चु चित्रकम तुं मुष्टि प्रमाणं तथा ॥
 कृष्ण श्वेतमिरंडु मध्यकमतुं वेरिटु त्रिशंत्कलं ।
 चोरोन्ने इव नाल्कलं चु गुलवुं सूतं तथा गंधकं ॥
 कव्योन्निमोरड कलंचि मुरिक्कविट्टन्।
 चारोकु मारुरि युरिश्शे पिलिय्युकोंडु ॥
 नेरत्त रच्चु दिवसत्तेयतीतमानाल्।
 पिन्नेच्चमक्क गुलिका पुनरेणपताकिक ॥
 नोवेन्नोवु वलिवूदर पांडुरोगं ।
 वेरटु जाठर कृशानु विवृद्धिमेति ॥

Contents :

Kittittin Podi (Mandura Bhasma) - 4 pala
 Kantha Muriyum (Kantha Bhasma) - 2 pala
 Chincha Bhuti Podi (Chincha Twak Bhasma) - 1 pala

Chitraka - 1 pala

Krishnabhraka Bhasma - 1½ pala

Swetabhraka Bhasma - 1½ pala

Gulavu (Guda) - 4 kalanchi (16gms.)

Sutam (Parada) - 4 kalanchi

Gandhakam - 4 kalanchi

Procedure :

Prepare 80 pills with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with the following juices separately for one day.

1. Kayyonni (Bhringaraja) Swrasa
 2. Morada (Murva) Swarasa
 3. Kalanchi (Kuberaksha) Swarasa
 4. Murukkavittha (Palasa / Kimsuka) Swarasa.
- Soola, Pandu, Swasa, Udara, Agnimandyā.

Indications :

15. Niruryadi Gutika

* निरुरि वैरि तेलिशूक पुलिं कुरुत्तोल् मुक्का ।
 विलां पशयुभांबलरिस कांता ॥
 चेम्मण् निशाद्वय हिमं सितयत्तिनीरिल् ।
 सप्ताह पिष्टमिह मेहगणं पिनष्टि ॥

Contents :

Procedure :

Indications :

Niruri moola (Krishna Kamboji), Vairi (Ripu / Mehari), Ekanayaka, Kataka, Samudraphena, Pulim Karuttol (Chincha bija twacha), Mukka (Triphala), Kapittha Niryasa, Kumuda bija, Ayaskantha Bhasma, Gairika, Haridra dwaya, Chandana, Sarkara.

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Udumbara twak Swrasa for 7 days.

Prameha, Vrana, Grahi, Mutrala, Balya, Ojaskara.

16. Bilwadi Gutika

बिल्वस्थ्यमूलं सुरसस्यपुष्पंफलं करंजस्य नतं सुराह्व ।
 फलत्रयं व्योषनिशाद्वयं च बस्तस्य मूत्रेण सुसूक्षमपिष्टं ॥
 भुजंगलूतोंदुरुवृश्चिंकाद्यैः विषुचिकाजीर्णगरज्वरैश्च ।
 आर्तान्निरान् भूतविमर्दिताथ स्वस्थीकरोत्यंजनपाननस्यैः ॥

Contents : Bilwa moola, Surasa (Tulasi) Pushpa, Karanja bija, Phalatraya, Vyosha (Trikatu), Nisa (Haridra) dwaya.

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Basta (Aja) Mootra and should be used as Pana, Nasya and Anjana.

Indications : Sarpa Visha, Luta, Mushika, Vrischika, Garavisha, Visuchika, Ajirna, Jwara, Bhuta Badha nasaka.

17. Ramachandiswara Rasa

* चेबुनश्चाय् पोडिच्चिवटदु कूटेणं वत्सनाभियुं।
रसं च गंधकं लाक्षा इवयोप्पिच्चु तत्क्षणे ॥
निर्गुंडी इंजितन् नीरु मोत्तुकूटि यरच्छुडन्।
कुत्रि तन् कुरु वेप्पोले अरिटदुतुणकुक ॥
रामचंडीश्वरं नाम पिबेत्सन्निहंरं परं ॥

Contents : Chembu (Tamra Bhasma), Vatsanabhi, Rasa (Parada), Gandhaka, Laksha

Procedure : Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Nirgundi Swarasa & Ardraka Swarasa.

Indications : Sarva Sannipata.

18. Anandabhairava Gutika

* पोंकारं कायवुं नाभि मुलगु तिप्पली तथा ।
नारंडानीर पिलिनिंयुटदु अरच्चिट्टुं गुरुटदुक ॥
तिनेनश्चायुणविकटदु तद्रसे पानमाचरेत् ।
आनंदभैरव नाम सन्निपात ज्वरापहम् ॥

Contents :

Ponkaram	-	(Tankana)
Kayayum	-	(Hingu)
Nabhi	-	(Vatsanabhi)
Mulagam	-	(Maricha)
Tippali	-	(Pippali)

Procedure : Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Naranga (Jambeera) Swrasa and administer internally with Jambeera Swarasa.

Indications : Sannipata Jwara.

Note: Sarangadhara suggests Hingula for Hingu.

19. Ramabana Gutika [Navajwara Nivarini]

* जातिक्यापल मोत्राकुं गंधकं द्विगुणं भवेत् ।
त्रिभागं रामठं चैव जपालं च तदर्धकं ॥
इंचि नीरिलरच्चिट्टु दिनं मूत्रिनु कोल्लुक ।
गुलिका रामबाणाख्या नवज्वरविनाशिनी ॥

Contents :

Jatikya (Jatiphala)	-	1 part
Amalasara Gandhaka	-	2 parts
Ramatha (Hingu)	-	3 parts
Jaipala	-	1½ parts

Procedure : Prepare pills in a size of a Chana with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Ardraka Swrasa for 3 days.

Indications : Navajwara.

20. Sannipatantaka Gutika

* त्रिफला गंधकं व्योषं पारदं कृष्णजीरकं ।
तुल्यं कुट्टि युरुटेण नारंडा रसपेषिता ॥
सन्निपातांतकं नाम एतत्सौख्यकरं परं ॥

Contents : Triphala, Gandhaka, Vyosha, Parada, Krishna Jeeraka

Procedure : Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Naranga (Jambeera) Swrasa and administer internally with Madhu or Kutaja Phanita

Indications : Sannipata.

21. Chailyadi Gutika

* चाल्यं पत्तु पणतुकं कंडिवेण तदर्धकं ।
चेत्रिनायकमर्धं च करुण्पुं मुष्पणत्तिड ॥
विश्व मुस्ता कषायत्तिल् नालुमाय रच्छुडन् ।

मरिचत्तिन् प्रमाणत्तिलुरुद्विष्टु तुणक्कुक ॥
इंचिनीरिल् कोडुक्केण सर्वसन्निविनाशनं ॥

Contents :

Chailyam (Hingula)	-	10 parts
Kandivenna (Karigudha)	-	5 parts
Chenninayaka (Kanyasara)	-	2 ½ parts
Kuruppum (Ahiphena)	-	3 parts

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and pound with Sunthi and Mustha Kashaya for 3 yama and make into pills in a size of one Maricha Phala and administer internally with Ardraka Swarasa.

Indications :

Sarva Sannipata

22. Bhutabhairava Rasa

पारंदं गंधकं ताप्रं वह्निकवाथेतु मर्दयेत्।
वज्रमूषागता वाथवालुकायंत्रके पुनः ॥
मार्जरजंबुकैः पितैः भावितं प्रहरद्वयं ।
गुंजामात्र प्रयोगेण देयं शीतोदके पुनः ॥
संधिकं तत्क्षणं हन्ति रसोऽयं भूतभैरवः ॥

Contents :

Parada, Gandhaka, Tamra

Procedure :

Take the above drugs in equal quantity and pound with Vahni (Chitraka) quath.

Then put the mixture in Vajramoosha and subject to Valuka Yantra paka for 4 yama (12 hours).

After auto-cooling, steep the above material with Marjara and Jambuka Pitta for 2 Yama and make into pills in a size of one Gunja Bija and administer internally with Sitalodaka.

Indications :

Sandhika Jwara.

23. Tamrabhairava Gutika

त्रिक्षारं पञ्चलवणं मृतंताप्रं रसं समं ।
अर्कमूलकषायेण दिनानि त्रीणि मर्दयेत् ॥
संशोष्य वालुकायंत्रै दिनैकं वज्रमूषया ।
सुशीतले समुद्धृत्य खरपित्तेन भावितं ॥
दातव्यं माषमात्रं तु मधुकस्यानुपानतः ।
तांत्रिक सन्निपातं च तत्क्षणेन विनाशयेत् ॥
ताम्रभैरव नामायं रसज्जैः परिकीर्तिः ॥

Contents :

Trikshara (Sarja, Yava & Tankana), Pancha Lavana, Tamra Bhasma, Rasa (Parada)

Procedure :

Take the above drugs in equal quantity and pound with Arka moola Kashaya for 3 days.

Then put the mixture in Vajramoosha and subject to Valuka Yantra paka for one day.

After auto-cooling, steep the above material with Khara Pitta (Donkey's bile juice) for 2 Yama and make into pills in a size of one Masha and administer internally with Yashtimadhu Kashaya.

Indications :

Tantrika Sannipata.

24. Rasadi Gutika

रसं मनश्शिला गंधसैधवं मृतताप्रकं ।
बृहतीफलकं द्रव्यैरुदधृतं गुलिका कृतं ॥
मूषया भूपुटे पाच्यं बालुकायंत्रके पुनः ।
सुशीतले समुद्धृत्य कपिपित्तेन भावयेत् ॥
चण मात्रं प्रदातव्यं नालिकेरजलेन च ।
अथवा त्रिकुदुद्राव्यं नाशयच्चित्तविभ्रमं ॥

Contents :

Rasam (Parada), Manahshila, Gandhaka, Saindhava, Tamra Bhasma.

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and pound with Brihati phala rasa.

Then put the mixture in Sarava samputa and subject to Bhuputa for 3 days and Valuka Yantra paka for 8 yama.

After auto-cooling, steep the above material with Kapi Pitta (Monkey's bile juice) for 2 Yama and make into pills in a size of one Chana and administer internally with Narikela Jala or Trikutu Kashaya.

Indications : Chitta Vibhrama.

25. Jwarankusha Rasa

रसस्य द्विगुणं गंधं गंधतुल्यं तु टंकणं।
रसतुल्यं विषं योज्यं मरिचं पंचधा विषात्॥
कटफलं दंतिबीजं च प्रत्येकं मरिचान्वितं।
ज्वरांकुशो रसो होषश्चूर्णयेत् याममात्रकं॥
माषैकेन निहंत्याशु ज्वरमुग्रं त्रिदोषजं॥

Contents :

Rasa (Parada)	-	1 part
Gandhaka	-	2 parts
Tankana	-	2 parts
Visha (Vatsanabhi)	-	1 part
Maricha	-	5 parts
Katphala	-	5 parts
Danti bija	-	5 parts

Procedure : Initially prepare Kajjali and then add the rest of the drugs and pound well for a period of one yama and make into pills of size of a Masha.

Indications : Tridosha Jwara

- The Same formulation has been mentioned in Rasendrasarasangraha, Rasarajasundara and Rasachandamsu.

26. Maha Jwarankusha Rasa

शुद्धसूतं विषं गंधं धूतबीजं त्रिभिस्समं।
चतुर्णा द्विगुणं व्योषं चूर्णं गुंजाप्रमाणकं॥
जंबीरकस्य स्वरसे चार्द्रकस्य रसैर्युतं।
महाज्वरांकुशोनाम ज्वराणामतको भवेत्॥
Suddha Sutam (Parada) - 1 part
Visham (Vatsanabhi) - 1 part
Gandham (Gandhaka) - 1 part
Dhurta (Dhattura) Bija - 3 parts
Vyosha (Trikatu) - 4 parts each

Procedure :

Indications :

Take the above drugs in the specified quantity and pound with Jambeera Swarasa and Ardraka Swarasa and make into pills in a size of one Gunja Bija and administer internally with Ardraka Swarasa.

Sarva Jwara.

- The Same formulation has been mentioned in Bhaishajyaratnavali, Brihannighanturatnakaara, and Rasarajasundara.

27. Ramabana Rasa [iii]

हिंगुलं मूषिकपाषाणं चतुष्पद्मानतः क्रमात्।
मर्दयित्वात् सुश्लक्षणं स्वर्णपत्ररसेन वा॥
गुंजामात्रं प्रयुंजीत शर्करायां विशेषतः।
रामबाणमिति ख्यातं सर्वशीतज्वरापहं॥

Contents :

Hingula	-	4 parts
Mushika Pashana	-	6 parts

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Swarna Patra (Black Dhattura) Swrasa and administer internally with Sarkara

Indications : Sarva Seeta Jwara.

28. Ramabana Rasa [iv]

द्विनिष्क रसकं चैव गौरीपाषाण निष्ककं ।
धत्तूरबीज निष्कार्ध पिष्टा तत्पत्र वारिणा ॥
मुदगप्रमाण वटिकां गुलेन सह भक्षयेत् ।
सर्व शीत ज्वरं हन्यात् रामबाण रसोत्तमः ॥

Contents :

Rasaka	- 2 parts
Gowri Pashana	- 1 part
Dhattura bija	- ½ part

Procedure :

Prepare pills in a size of one Masha with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Dhattura patra Swrasa and administer internally with Guda.

Indications :

Sarva Seeta Jwara.

29. Ramabana Rasa [v]

पारदं चैकभागं च द्वौभागौ गंधकस्य च ।
हिंगुलस्य त्रयोभागाश्चतुर्भागाश्च दंतिनः ॥
वनचित्रक सारेण यामषकट्टु मर्दयेत् ।
मरिचाभां वर्टीं दद्यन्माक्षिकेणाद्रकेण वा ॥
रामबाणरसो नाम सर्वज्वर कुलांतकः ॥

Contents :

Parada	- 1 part
Gandhaka	- 2 parts
Hingula	- 3 parts
Danti	- 4 parts

Procedure :

Prepare pills in a size of one Maricha with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Vana Chitraka Swrasa for a period of 6 yama and administer internally with Madhu or Ardraka Swrasa.

Indications :

Sarva Jwara.

30. Seeta Nagankusha Rasa

शंशुद्धमाखुपाषाणं कर्पूरं समभागिकं ।
कारवेल्ली रसोनैव याममात्रं विमर्दयेत् ॥
राजसर्षप मात्रेण गुलिकां कारयेत् भिषक् ।
तक्रेण सह दातव्यं तक्रान्नं भोजयेल्लघु ॥
शीतनागांकुशो नाम दृष्टमीश्वरनिर्मितम् ॥

Suddha Akhu (Mushika) Pashana	- 1 part
Karpura	- 1 part

Procedure :

Prepare pills in a size of Big Sarshapa bija with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Karavella Swrasa for a period of 1 yama and administer internally with buttermilk.

Takrayukta Laghu Bhojana is advised during the course of the treatment.

Indications :

Seeta Jwara.

31. Seetajwara Gajasimha Rasa

द्वादश कबरी मूषिकयुग्मं कांचनपल्लवदल रसमर्द्धं ।
गुंजा मात्रा गुटिका बद्धा योजन शीतज्वरगजसिंहः ॥

Kaphari	- 12 parts
Akhu Pashana	- 2 parts

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and pound with Kanchana Pallava (Black Dhattura) Swrasa and make into pills in a size of one Gunja Bija.

Indications :

Seeta Jwara.

32. Sarva Jwarahara Matra

आखोस्तु विषमेकांशं शिखितुत्थं दशांशकं ।
धुर्धुर सारे संपिष्टा गुलिकीकृत्य शोषयेत् ॥

त्रिपाद पण मात्रंतु भक्षयेच्छकरायुत ।
क्षीरान्नं दापयेत्पथ्यं सर्वज्वरहरं परं ॥

Contents :	Akhu Pashana	- 1 part
	Sikhi Tuttha	- 10 parts

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity and pound with Dhattura Patra Swarasa and make into pills in a size of 1/3rd Gunja and administer internally with Sarkara.

Milk diet is advised during the course of treatment.

Indications : Sarva Jwara.

33. Tapa Jwarahara Matra

द्विनिष्कं जातिलिंगं च अमृतं निष्कमेव च ।
रोहिणी च चतुर्निष्कं शीततोयेन पेषयेत् ॥
नारीक्षीरानुपानेन तथा शर्करयायुतं ।
माषमात्रातु गुटिका तापज्वरहरी भवेत् ॥

Contents :	Jatilingam (Hingula)	- 2 parts
	Amritam (Vatsanabhi)	- 1 part
	Rohini (Katuki)	- 4 parts

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity and pound with cold water and make into pills in a size of one Masha and administer internally with Nari Ksheera and Sarkara.

Indications : Tapa Jwara.

34. Suchimukha Rasa

सूतं गन्धकतालंकं मनश्शलातालीभवं तुत्थकं ।
जंबालं विषट्कणं कटुफलं खल्वे समांशं दृढं ॥
कृत्वा कज्जलिकां विषोज्जलफणीपितैश्च संभाविता ।
क्षिसासवा काचक कुप्पिकां कुप्प्यके रस वरसूचीमुखो नामतः ॥

ब्रह्मद्वार विकीर्ण रोपित रसैर्गुजासमा मर्दिता ।
उन्माद ज्वर सत्रिपात गरलं मेहंधनुर्वातनुत् ॥

Suta (Parada), Gandhaka, Talaka, Manahshila, Talibhava (Makshika), Tuttha, Jambalam (Jaipala), Visha (Vatsanabhi), Tankana, Katphala - 1 part each.

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and pound with Sarpa Pitta and then preserve in a glass jar.

It should to be kept on the scalp (at Brahmarandhra) after giving incision in a dose of one Gunja.

Unmada, Jwara, Sannipata, Visha Dosha, Prameha, Dhanurvata.

35. Sarvarogakulantaka Rasa

अमृतंचैकनिष्कं च तत्समं कणा चूर्णितं ।
तयोर्हिंगुल मात्रेण वटी जंबीर नीरजैः ॥
शीतोदकं वार्द्रकं वा पिबेन्माषप्रमाणकं ।
राजयक्षमानिलश्वासज्वरमन्दानलानपि ॥
सत्रिपातं महावातं सर्वरोगकुलांतकं ॥

Contents :	Amritam (Vatsanabhi)	- 1 part
	Kana (Pippali)	- 1 part
	Hingula	- 2 parts

Procedure : Prepare pills in a size of 1 Masha with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Jambeera Swrasa and administer internally with Sitalodaka or Ardraka Swarasa.

Indications : Rajayakshma, Vataroga, Swasa, Jwara, Mandagni, Sannipata, Mahavata.

36. Rogatrayari Rasa

पारदं चामृतं गंधं सर्वं शुद्धं च कारयेत् ।

वराव्योषेण सम्मितं सर्वं तुल्यं विमर्दयेत् ॥
ज्वालामुख्याश्च निर्यास सूरणं चित्रकार्द्रिकं ।
शिगृपौनर्वेनेव प्रत्येकं भावनात्रयं ॥
तत्र सस्थितमादाय दीयतां गुंजमात्रकं ।
नवज्वरं विनाशाय चार्द्रकस्य रसेन तु ॥
किरातं मरिचं देयं सन्त्रिपाते त्रयोदश ।
रोगं त्रयारिर्विष्यातो रसराजेन निर्मितः ॥

Contents :

Suddha Paradam, Suddha Amritam (Vatsanabhi), Suddha Gandham, Vara (Triphala), Vyosha (Trikatu)

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in equal quantity and pounded separately for 3 times each with the following juices

1. Jwalamukhi (Langali) Swarasa
2. Surana Swarasa
3. Chitraka Swrasa
4. Ardraka Swarasa
5. Sigru Swarasa
6. Punarnava Swarasa

It should be administered internally with Ardraka Swarasa in Nava Jwara and Kirata and Maricha Swarasa in 13 types of Sannipata Jwara.

Indications : Sarva Jwara.**37. Ananda Rasa**

आनंदो हिंगुलं गंधं हरवीर्यं च तालकं ।
तीक्ष्णं ताम्रं नागवंगे मर्दितं त्रिफलार्द्रिकैः ॥
पर्पटस्य कषायेण डोलायंत्रे दिनं पचेत् ।
फणिपित्तेन संभाव्यं गुंजामात्रं प्रयोजयेत् ॥
तत्क्षणेन विनश्यति शीतांगं सान्त्रिपातिकं ।
तक्रदध्योदनं पथ्यं दापयेन्नालिकेरजे ॥

Contents :

Ananda (Vatsanabhi), Hingula, Gandhaka, Hara Virya (Parada), Talaka, Tikshnam (Tikshna Loha), Tamram, Naga, Vanga - 1 part each

Procedure :

Take the above drugs in equal quantity and pound with Triphala and Ardraka Kashaya.

Afterwards conduct Sweda with Parpata Kashaya by means of Dola Yantra for one day.

Then steep with Sarpa Pitta (Snake's bile juice) and prepare pills of size of one Gunja Bija.

Advise to take Takra, Dadhi Odana, Narikela Jala etc. during the course of treatment.

Indications :

Sitanga Sannipata.

38. Chandabhaskara Rasa

हरबीजामृतं बलि प्रत्येकं निष्कसमितं ।
टकणं दशनिष्कं च जंबालं विंशतिस्तथा ॥
शुद्ध खल्वतले क्षिप्त्वा निर्गुडीरसं मर्दितं ।
मुद्गप्रमाणं गुटिकां गुडेनसहं भक्षयेत् ॥
पांडुशोफोदरार्बत्तर्गुलमप्लीहगुदकृमीन् ।
अजीर्णमामशूलं च दीपनं पाचनं परं ॥
पुराणं च ज्वरं मेहं मूत्रकृच्छ्राशमरी व्रणान् ।
सर्वव्याधिहरशशीघ्रं रसोऽयं चंडभास्करः ॥

Contents :

Hara Bija (Parada)	- 1 part
Amrita (Vatsanabhi)	- 1 part
Bali (Gandhaka)	- 1 part
Tankana	- 10 parts
Jambala (Jaipala)	- 20 parts

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Masha with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Nirgundi Swrasa and administer internally with Guda.

Indications :

Pandu, Sopha, Udvarta, Gulma, Pleeha, Gudaroga, Krimi, Ajirna, Ama Soola, Deepana, Pachana, Purana Jwara, Prameha, Mutrakricchra, Ashmari, Vrana, Sarva Roga.

39. Neelakantha Rasa

सूतं गंधक लोहं च विषं चित्रकपत्रकं ।
विडंगं रेणुकं मुस्तं एला टंकण केसरं ॥
त्रिकटु त्रिफलानां च शुल्बभस्म तथैव च ।
एतानि समभागानि गुडं द्विगुणमुच्यते ॥
चणमात्रां वटीं कृत्वा भक्षयेद्विधिना नरः ।
श्वासं कासं क्षयं गुल्मं प्रमेहं विषमज्जरं ॥
हिध्यायां ग्रहणीदोषे शोफे पांडौ भगंदरे ।
मूत्रकृच्छ्रे मूढगर्भे वातरोगे च वारिणा ॥
नीलकंठरसो नाम योगः स्यात् ब्रह्मानिर्मितः ॥

Contents :

Sutam (Parada), Gandhaka, Loha, Visha (Vatsanabhi), Chitraka, Patraka (Tejapatra), Vidanga, Renuka, Mustha, Ela, Tankana, Kesara (Nagakesara), Trikatu, Triphala, Sulba (Tamra) Bhasma - 1 part each.

Procedure :

Prepare pills in a size of Chana with the above drugs taken in the specified quantity and administer internally with water.

Indications :

Swasa, Kasa, Kshaya, Gulma, Prameha, Vishama Jwara, Hidhma, Grahani, Sopha, Pandu, Bhagandhara, Mutrakricchra, Mudhagarbha, Vataroga.

- Lord Brahma formulated this Neelakantha Rasa.
- The same formulation has been mentioned in Brihannighanturatnakara and Rasendrasarasangraha.

40. Gaganeswara Rasa

अभ्रकं वत्सनाभं च लोहभस्मं च गंधकं ।
शुद्धसूतं कणां शुर्ठीं प्रत्येकं निष्क सम्मितं ॥
आर्द्रकद्रवसंयुक्तं मर्दयेद्विवसत्रयं ।
माषद्वयं लिहेत् क्षौद्रे श्वासं कासं च पीनसं ॥
मंदाग्नि वातरोगं च अम्लपितं विनाशयेत् ।
गगनेश्वरनामोऽयं रसो भास्कर निर्मितः ॥

Contents :

Abhraka, Vatsanabha, Loha Bhasma, Gandhaka, Sudha Suta (Parada), Kana (Pippali), Sunthi - 1 part each

Procedure :

Prepare pills in a size of 2 Masha with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Ardraka Swarasa for 3 days and administer internally with Madhu.

Indications :

Swasa, Kasa, Pinasa, Mandagni, Vataroga, Amlapitta.

- Lord Bhaskara formulated this Gaganeswara Rasa.

41. Jatilingadi Gutika

*

जातिलिंगं त्रिकटुं हरितालं मनश्शला ।
टंकणं वत्सनाभं च पेषयेदाद्रक द्रवैः ॥
हरिनगरि जले चापि गुलिकीकृत्य शोषयेत् ।
कासं श्वासं च हिक्कां च क्षय कासं च नाशयेत् ॥

Contents :

Jatilingam (Hingula), Trikatu, Haritala, Manahshila, Tankana, Vatsanabha.

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Ardraka Swarasa & Haringari (Haritamanjari) Swarasa.

Indications :

Kasa, Swasa, Hicca, Kshaya.

42. Soolakuthara Rasa

पारदं टंकणं गंधं त्रिफला व्योष तालकं ।
विषं ताम्रं स जंबालं त्रिदिनं भृंगमर्दितं ॥
गुंजाप्रमाणगुटिकां मरिचेनार्दकेन वा ।
खादेत् शूलकुठारोयं विष्णुचक्रमिवासुरान् ॥

Contents :

Parada, Tankana, Gandham (Gandhaka), Triphala, Vyosha (Trikatu), Talaka, Visha (Vatsanabha), Tamra, Jambalam (Jaipala) - 1 part each

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Bhringaraja Swarasa for 3 days and administer internally with Maricha Choorna or Ardraka Swarasa.

Indications :

Sarva Soola.

- The same formulation has been mentioned in Brihannighanturatnakara.

43. Gulmakulantaka Rasa

अयश्चूर्णं पंचनिष्कं गंधकं च मनशिशला ।
पृथक् चूर्णं द्विनिष्कं च पारदं निष्कमात्रकम् ॥
कुमारी रसे पिष्टवा तीक्ष्णातप निवेशितं ।
व्योषसैंधवयोर्भूयः त्रिपलान्यभयां पुनः ॥
षट्पलं भस्मना तेन योज्यं भृंगरसेन च ।
पिष्टा चणकमानेन कृत्वा च गुलिकां सुधीः ॥
वात गुल्मं च कासं च स्वरसादाग्निमंदताम् ।
शिवत्रकं जलगुल्मं च प्लीहमर्शांसि कुष्ठकं ॥
ध्रुवं जयति योगोयं नामा गुल्म कुलांतकः ॥

Contents :

Ayaschoorna	- 5 nishka
Gandhaka	- 2 nishka
Manahshila	- 2 nishka
Parada	- 1 nishka

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and pound with Kumari Swarasa and then expose it to Sunlight.

Afterwards make it into powder and add

Vyosha	- 3 pala
Saindhava	- 3 pala
Abhaya	- 6 pala

And then pound with Bhringaraja Swarasa and make into pills of size of a Chana.

Vata Gulma, Kasa, Swarasada, Agnimandya, Switra, Jalakurma, Pleeha, Arshas and Kushta.

Indications :

44. Sankhapani Rasa

शुद्धसूतं विषं गंधं पलांशं मर्दयेददृढं ।
मरिचं मागधी शुंठी हिंगु चैव द्वयं द्वयं ॥
पलाष्टकं च लवणं चिंचाक्षारं पलाष्टकं ।
सप्तवरं दग्धशंखं जंबीराम्लेन पेषयेत् ॥
पलाष्टकं च संयोज्यं सर्वं जंबीरनीरके ।
मर्दयेदिनमेकंतु तीष्णातप वटीकृतां ॥
पिबेदम्लकसारेण पंचगुल्म निवारणं ।
ग्रहणीरोगमर्शश्च तथातीसारनाशनं ॥

Contents :

Suddha Suta (Parada)	- 1 pala
Visha (Vatsanabha)	- 1 pala
Gandhaka	- 1 pala
Maricha	- 2 pala
Magadhi (Pippali)	- 2 pala
Sunthi	- 2 pala
Hingu	- 2 pala
Lavana	- 8 pala
Chincha kshara	- 8 pala
Sankha Bhasma	- 7 pala

Procedure : Take the above drugs in the specified quantity and pound with Jambeera Swarasa and then steep well with 8 pala of Jambeera Swarasa for one more day.

Afterwards expose it to Sunlight and make into pills and administer internally with Amla rasa.

Indications : Pancha Gulma, Grahani, Arshas, Atisara, Sarva roga.

- Lord Vishnu Formulated this Sankhapani Rasa.

45. Ananda Rasa

जातीफलं हिंगुलसुंदरौ च वरा च शुंठीविषहेमबीजं ।
सपिप्पलीकं घनदीप्ययुग्मं जंबीरसारे सहमर्दितेतु ॥
धुर्धुरतोयैर्विजयार्द्रकेण गुंजैकमानां गुटिकां प्रकुर्यात् ।
निहंति वातं कफमुग्रशूलमातिसारं ग्रहणीविकारं ॥
करोति शुक्ल सितयानुपानाद्रसोयमानं इति प्रसिद्धः ॥

Contents : Jatiphala, Hingula, Sundara (Parada), Vara (Triphala), Sunthi, Visha (Vatsanabhi), Hema bija (Dhattura), Pippali, Ghana (Mustha), Dipya Yugma (Ajamoda, Parasika Yavani) - 1 part each

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and pound with

1. Jambeera Swarasa
2. Dhattura Patra Swarasa
3. Vijaya (Bhanga) Patra Swarasa
4. Ardraka Swarasa

separately and make into pills of size of one Gunja Bija and administer internally with Sarkara.

Indications : Vata, Kapha, Udarasoola; Amatisara; Grahani-vikara; Sukrala.

46. Kanakasundara Rasa

हिंगुलं मरिचं गंधं पिप्पली टंकणं विषं ।
हेमबीजं समं तेषां विजयाद्रवसंयुतं ॥
चणमात्रां वटीं कृत्वा रसः कनकसुंदरः ।
भक्षयेत् ग्रहणी हंति आमशूलमरोचकं ॥
अग्निमांद्यम् ज्वरं तीव्रमतिसारं च नाशयेत् ।
दध्यन्नं दापयेत्पथ्यं तक्रान्नं नैव भुज्यताम् ॥

Contents :

Procedure :

Hingula, Maricha, Gandham (Gandhaka), Pippali, Tankana, Visha (Vatsanabhi), Hema bija (Dhattura bija) - 1 part each

Take the above drugs in equal quantity and pound with

Vijaya (Bhanga) Patra Swarasa and make into pills of size of a Chana.

During the course of treatment Curd rice is to be taken and avoid Buttermilk.

Indications :

Grahani, Ama Soola, Aruchi, Agnimandya, Jwara, Atisara.

47. Triguna Rasa

गंधकाष्ठगुणं सूतं शुद्धं मृद्घग्निना क्षणं ।
पक्त्वावतार्थं तच्चूर्णं चूर्णतुल्याभयान्वितं ॥
सप्तगुंजामितं खादेत् वर्धयेच्च दिने दिने ।
गुंजैकैकं क्रमेणैव यावत्स्यादेकविंशतिः ॥
तीक्ष्णाज्यशर्करायुक्तं शाल्यन्नं पथ्यमाचरेत् ।
कंपवातप्रशांत्यर्थं निवाते निवसेत्तदा ॥
त्रिगुणाख्यरसो नाम्ना त्रिपक्षात्कंपवातनुत् ॥

Contents :

Suddha Suta (Parada) - 1 part
Suddha Gandhaka - 8 parts

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity

and prepare Kajjali and then put it on mild fire and make it into fine powder.

Afterwards add equal quantity of Abhaya (Haritaki) Choorna and administer internally in a dose of Seven Gunja on the 1st day and increase one Gunja per day up to 21 days and then decrease one Gunja per day till it reaches the initial quantity.

It is advised to take Sali Rice with Maricha, Ghrita and Sarkara during the course of treatment and avoid exposing to the wind.

Indications : Kampavata can be cured within 45 days.

48. Rajavirechana Gutika

त्रिकटुत्रिफलासूतगंधपाषाणटकणैः ।

एतस्मं तु जंबालमेतप्राजविरेचनम् ॥

Contents : Trikatu, Triphala, Suta (Parada), Gandhaka, Pashana (Gouri Pashana), Tankana - 1 part each

Jaipala Bija - equal to the above all

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity.

Action : Purgative.

This Yoga is considered to be the supreme purgative.

49. Virechana Gutika

त्रिकटु त्रिफला मांसी कारवी कटुका त्रिवृत् ।

विडंगं च समांशानि जेपाल सकलांशकं ॥

त्रिफलाक्षाथ संपिष्टं गुडेनोष्णोदकेन वा ।

आर्द्रकस्वरसेनापि पेयं सम्यग्विरेचयेत् ॥

Contents : Trikatu, Triphala, Mamsi (Jatamansi), Karavi

(Krishna Jeeraka), Katuka (Katukarohini), Trivrit, Vidanga - 1 part each

Jaipala Bija - equal to the above all

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Triphala Kashaya and administer internally with Guda or Ushnodaka or Ardraka Swarasa.

Actions :

Samyak Virechaka.

50. Marichadi Gutika

मरिचंत्वेकभांग स्यात् द्विभागं टंकणं तथा ।

त्रिभागं पारदं चैव विद्याद्भागं चतुर्गुणं ॥

गंधकस्य प्रमाणंतु षड्भागं तु महौषधं ।

सर्वैरतैस्समं कुर्यात् जेपालास्थ च निस्तुषुं ॥

भक्षयेत्संयुतमिदं शीतमंबु ततः पिबेत् ।

शोफ गुल्मोदराष्ट्रील प्लीहादीनाशु नाशयेत् ॥

अयं विरेचनकरः कुक्षिरोग विनाशनः ॥

Contents :

Maricha - 1 part

Tankana - 2 parts

Parada - 3 parts

Gandhaka - 4 parts

Mahoushadhi - 6 parts

Jaipala Bija - equal to the above all

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Ardraka Swarasa and administer internally with Sitalodaka (Cold water).

Indications :

Sodha, Gulma, Udara, Ashtila, Pleeha, Virechaka, Kukshi roga nasaka.

51. Antrakuthara Rasa

जातिलिंगाभया हिंगु सिंधूत्यं टंकणं वचा ।

यवक्षारं कुबेराक्षिबीजं च लशुनं समं ॥
 संशुद्ध सागरैरंड बीजं सर्वं समांशकं ।
 निर्गुडी स्वरसे सम्यक् मर्दयित्वा च कारयेत् ॥
 गुंजा प्रमाणं गुटिकां गुडेनोष्णोदकेन वा ।
 आर्क स्वरसेनापि दद्यादेतद्विषग्वरः ॥
 आंत्रवृद्धे उदावर्ते सर्वशूलामयेषु च ।
 विबंधार्शस्सु गुल्मेषु सर्वं शोफोदरेषु च ॥
 विशेषादांत्रशूले च नामाचांत्रकुठारकम् ॥

Contents :

Jatilinga (Hingula), Abhaya (Haritaki), Hingu, Sindhutha (Saundhavalavana), Tankana, Vacha, Yavakshara, Kuberaksha Bija, Lasuna - 1 part each

Jaipala Bija - equal to the above all

Procedure :

Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Nirgundi Swarasa and administer internally with Guda or Ushnodaka or Ardraka Swarasa.

Indications :

Antra Vriddhi, Udvarta, Sarva Soola, Vibandha, Arshas, Gulma, Sophra and Udara.

Especially it acts as Antra Soolanasaka (Antispasmodic).

52. Sirastoda Gutika

* कुंदुरिकके मोरेहिन्द्रु चेन्निनायक मारता ।
 मुमान्त्रिव पलं कोल्वु कन्नारं कंडिवेण्णकल् ॥
 सहस्रवेधियोन्नाकि तूक्किकूट्टि कलंचुकल् ।
 कट्रावलि पिलियुल रसेनन्नायरकुकुक ॥
 गुलिकां कारयेत्पित्रे यथावस्थं प्रयोजयेत् ।
 वातिके तैलं संयुक्तं पित्तजे घृतं संयुतं ॥
 कफजे तेंड्गतन् पालिल् अरच्चंडुत्तलोहुग ।

Contents :

फालदेशे विशेषिच्छुं शिरशिंगलु मामतु ॥
 शिरोरोगे प्रयोक्तव्यं गुलिका सर्वसाधिनी ॥

Kundurikka (Kundurushka i.e. Oleo gum resin of Boswellia serrata Roxb.) - 8 parts

Chenninayaka (Kanyasara)	-	6 parts
Kannaram (Kathini)	-	3 parts
Kandivenna (Karigudha)	-	3 parts
Sahasravedhi (Hingu)	-	1 part

Procedure :

Take the above drugs in the specified quantity and pound with Kumari Swarasa and then make into pills.

Rub the pill with the following liquids and apply over the fore head in different conditions.

For Vataja Sirahsoola rub with Tila Taila

Pittaja Sirahsoola rub with - Ghee

Kaphaja Sirahsoola rub with - Coconut milk.

Sarva Siroroga.

53. Ashtakshari Gutika

नागफेनहिमद्वंद्वाजाजीहिंगुलमागधीः ।
 रामठातिविषायुक्ताः समभाग विचूर्णिताः ॥
 विश्वजीरकदुस्पर्शमुस्तादीप्यकधान्यकैः ।
 सिद्धे कषाये जंबीरस्वरसे च विमर्दयेत् ॥
 कुर्याच्च गुलिकां पश्चात् गुंजायास्सम्मिता फलैः ।
 अष्टाक्षरीयं गुटिका ग्रहणीरोगिणां हिता ॥
 तथार्शस्यतिसारे च दधा वा माक्षिकेण वा ।
 पंचकृत्वः प्रयुंजीत बलेनत्यनलस्य तु ॥

Contents :

Nagaphena (Ahiphena), Hima dwanda (Sweta & Rakta Chandana), Ajaji, Hingula, Magadhi (Pippali), Ramatha (Hingu), Ativisha, Yukta (Rasna) - 1 part each

Procedure : Take the above drugs in equal quantity and Pound with

1. Viswa (Sunthi) Kashaya
2. Jeeraka Kashaya
3. Duhsparsa (Dhanvayasa) Kashaya
4. Mustha Kashaya
5. Dipyaka (Yavani) Kashaya
6. Dhanyaka Kashaya
7. Jambeera Swarasa

and then make into pills of size of one Gunja Bija.

Administer internally with Dadhi or Makshika up to 5 times a day according to Agni Bala.

Indications : Grahani, Arshas, Atisara.

54. Dhanvantari Gutika

एला विश्वाभया जाती बृहत्यार्थं च जीरकं।
चीनोषणं च भूनिंबं रुद्राक्षं सुरदारु च ॥
कर्पूरकरिगृधाभ्यां समं च मृगरेतसा ।
निष्पिष्य जीरकक्षाथे हिमांभसि च कल्पयेत् ॥
गुलिका सम्मिता माषैः कषाये साधिते पुनः ।
पनसच्छदभूनिंबजीरकैस्साधुयोजिता ॥
फाययेत्खासनाशाय कासानां च निवृत्ये ।
यक्ष्मणशशांतये हिक्का छदर्योश्च विनिवृत्ये ॥
कफप्रसेकशांतये च नाम्ना धन्वंतरी मता ।
गुलिकेय विशेषास्यात् मारुतस्यानुलोमनी ॥

Contents : Ela, Viswa (Sunthi), Abhaya (Haritaki), Jati (Chameli), Brihati, Arya (Kiratatikta), Jeeraka, Chinoshana (Kakkola / Sitalchini), Bhunimba, Rudraksha, Suradaru (Devadaru), Karpura, Karigudha (Kadivenna), Mrigaretas (Gandhamarjala virya) - 1 part each

Procedure : Prepare pills in a size of 1 Masha with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Jeeraka Kashaya and Himambha (Chandana Kashaya) and administer internally with the decoction of Panasa patra Vrinta, Bhunimba and Jeeraka.

Indications : Swasa, Kasa, Yakshma, Hicca, Chardi, Kapha Praseka, Vatanulomaka.

55. Agnikumara Rasa

मरिचोग्राकुष्ठमुस्तैस्सर्वैव विषं समं ।
पिष्टवाचाद्रसेनैव वटिकारक्तिका मता ॥
आमज्जरे प्रथमतो मधुशुंदयाच पिष्टया ।
आर्द्रकस्य रसेनापि निर्गुड्याश्च कफज्जरे ॥
पीनसे च प्रतिश्याये आर्द्रकस्य वारिणा ।
शोफेतु दशमूलेन लवंगेनाग्निमांद्य के ॥
दद्यादग्रहण्यां शुंदया च मुस्तकेनातिसारके ।
सामे च धान्यशुंठिभ्यां पक्षे सकुटजं मधु ॥
सन्त्रिपातज्जरं भे पिप्पल्याद्रकवारिणा ।
कंटकारीरसैः कासे इवासे तैलगुडान्वितं ॥
पीत्वा वटीद्वयं रोगी स्वास्थ्यं समुपगच्छति ।
सर्वेषामेव रोगाणां आमदोषप्रशांतये ॥
अग्निवर्धकरो नाम्ना विष्यातोग्निकुमारकः ॥

Contents : Maricha, Ugra (Vacha), Kushta, Mustha - 1 part each

Visha (Vatsanabhi) - equal to the above all

Procedure : Prepare pills in a size of 1 Gunja with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Ardraka Swarasa for 3 days.

Actions : Ama dosha nasaka, Agni Deepaka.

Therapeutic uses :

1. *Ama Jwara*: Administration of 2 pills of Agnikumara Rasa internally with Madhu, Sunthi and Ardraka Swarasa relieves Ama Jwara.
2. *Kapha Jwara*: with Nirgundi Kashaya.
3. *Pinasa & Pratisyaya*: with Ardraka Swarasa
4. *Sodha*: with Dasamoola Kashaya.
5. *Agnimandya*: with Lavanga Kashaya.
6. *Grahani*: with Sunthi Kashaya.
7. *Pakwatisara* : with Madhuyukta Kutaja Kashaya.
8. *Sannipata Jwara*: with Pippali Kashaya in the early stage
9. *Kasa*: with Kantakari Swarasa
10. *Swasa*: with Tilayukta Guda.

56. Sutikantaknasani Gutika

रस गंधं मृताभ्रं च मृताम्रं च तुथकं ।
 चूर्णितं मर्दयेत्तु भेकपर्णिरसेन च ॥
 छायाशुष्का गुटी कार्या कलांयसदृशी तथा ।
 मात्रया कटुनादेया सूतिकातंकनाशिनी ॥
 ज्वरतृष्णाऽरुचिहरा शोफघ्नी वह्निपनी ।

Contents :

Rasa (Parada), Gandham (Gandhaka), Mrita-bhra (Abhraka Bhasma), Mrita Tamra (Tamra Bhasma), Tutthaka - 1 part each

Procedure :

Prepare pills after drying in the shade in a size of a peanut with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Bhekaparni Swarasa (Mandooraparni) and then administer internally with Katu (Maricha).

Indications :

Jwara, Trishna, Aruchi, Sodha, Sutika roga, Agni Deepaka.

57. Sutikamayanasanī Gutika

रसतालं गंधलौहं प्रत्येकं कर्षमात्रकं ।
 कर्षद्वयं तथा चाप्रं कर्पूरं वंगताम्रकं ॥
 जातीफलं तथा कोशं गोक्षुरं च शतावरी ।
 बलातिबलायोर्मूलं प्रत्येकं सार्धनिष्कं ॥
 वारिणा वटिका कार्या द्विगुंजाफलमानतः ।
 सन्त्रिपातं निहंत्याशु स्त्रीणां चैव विशेषतः ॥
 गर्भिण्या ज्वरदाहं च प्रदरं सूतिकामयम् ॥

Rasa, Talaka, Gandhaka, Loha - 1 karsha each
 Abhraka, Karpura, Vanga, Tamra - 2 karsha each

Jatiphala, Japatri, Gokshura, Satavari, Bala, Atibala - 1½ karsha each

Prepare pills in a size of 2 Gunja bija with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with water.

Sannipata Jwara, Especially for Garbhini suffering from Jwara, Daha, Pradara and Sutika roga.

58. Bahumutrantaka Rasa

रसश्च शाल्मलीमूलचुर्णं कदलीमूलजं ।
 औदुंबरी बीजचूर्णं लौहं वंगं च विद्वुम् ॥
 मुक्ताहिफेनसारं च प्रत्येकं समभागिकं ।
 मर्दयेन्मातलीपुष्परसेन कुशलो भिषक् ॥
 रक्तिद्वयमितां कुर्याद्विटिकामतिशोभनां ।
 बहुमूत्रांतको नाम रसः परमदुर्लभः ॥
 मधुमेहं सोमरोगं हंति भास्वान् यथा तमः ॥
 Rasa (Parada), Salmali moola Choorna, Kadali moola Choorna, Oudambara Bija Choorna, Loha Bhasma, Vanga Bhasma, Vidruma (Pravala Bhasma), Mukta Bhasma, Ahiphena - 1 part each

Procedure : Prepare pills in a size of 2 Gunja bija with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Matala Pushpa Swarasa (Dadima).

Indications : Madhumeha, Soma roga.

59. Sleepadantaka Gutika

व्योषामृतं यवानी च सूतोग्निर्गंधकं शिला ।
सौभाग्यं जयपालं च चूर्णमेकत्र कारयेत् ॥
भृंगोक्षुरजंबीराद्रकतोयैर्विमर्दयेत् ।

अस्य रक्तिद्वयं खादेत् उष्णतोयानुपानतः ॥
श्लीपदं दुस्तरं हन्ति प्लीहानं हन्ति सेवितः ॥

Contents : Vyosha (Trikatu), Amritam (Vatsanabhi), Yavani, Suta (Parada), Agni (Chitraka), Gandhaka, Shila (Manahshila) Soubhagya (Tankana), Jaipala - 1 part each

Procedure : Prepare pills in a size of 2 Ratti with the above drugs taken in equal quantity and pounded separately with

- Bhringaraja Swarasa
- Gokshura Swarasa
- Jambeera Swarasa
- Ardraka Swarasa

and then administer internally with Ushna Toya.

Indications : Sleepada, Pleeha.

60. Amavatari Rasa

रसो गंधा वरा वहिर्गुलुः क्रमवर्धितः ।
एतदेरंडतैलेन श्लक्षणचूर्णं प्रपेषयेत् ॥
कर्षोस्पैरंडतैलेन हंत्युष्णाजलपायिनं ।
आमवातमतीवोग्रं दुग्धमुद्गादि वर्जयेत् ॥

Contents :	Rasa (Parada)	-	1 part
	Gandha (Gandhaka)	-	2 parts
	Vara (Triphala)	-	3 parts
	Vahni (Chitraka)	-	4 parts
	Guggulu	-	5 parts

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and pounded with Eranda Taila and administer internally in a dose of 1 karsha with Eranda Taila and Ushnodaka as Anupana.

Avoid Dugdha and Mudga during the course of treatment.

Indications : Severe Amavata.

61. Dasanga Gutika

वचा हिंगु विडंगानि सैंधवं गजपिप्पली ।
पाठा चातिविषा व्योषं काश्यपेन विनिर्मितं ॥
दशांगमगदं पीत्वा सर्वकीटविषं जयेत् ।

Contents : Vacha, Hingu, Vidanga, Saindhava, Gajapippali, Patha, Ativisha, Vyosha (Trikatu) - 1 part each

Procedure : Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Eranda Taila.

Indications :

- Maharshi Kasyapa formulated this Dasanga Gutika.

62. Kodasari Gutika

समांशं मागधिनार्भिर्द्योस्तुल्यं च हिंगुलं ।
कोडाशारिरियं नामा जंबीरसमर्दिता ॥
तापज्वरं च तरुणं सन्त्रिपातं विनाशयेत् ।

Contents :

Magadhi (Pippali)	-	1 part
Nabhi (Vatsanabhi)	-	1 part
Hingula	-	2 parts

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and Pound with Jambeera Swarasa.

Indications :

Tapa Jwara, Taruna Jwara and Sannipata Jwara.

63. Kanthasuddhi Gutika

* सुवर्णं रजतं मुत्तुं रुद्राक्षं विद्युमं तथा ।
निर्वशी द्वयवुं नल्ल गरुडद्वयवुं पुनः ॥
सहस्रवेधि जातित्रि व्योषं किर्यात्तरतयुं ।
वालूषणं मधुगवुं कोट्टुं मायक्क पूतियुं ॥
अविकवकवा वचा पंचपलूक्का सन्निनायकं ।
गोरोचनं हरिद्रा च वरयाद्विटे शृंगवुं ॥
दीप्यं कडामृगं कोंबुतुल्यं तुल्यं च घटयेत् ।
नारीक्षीरेण पिष्ठ्वा च कल शृंगेण योजयेत् ॥
यामे यामे तथा योज्यं वीर्यं सर्वरुजादिते ।
कंठशुद्धिरिदं नामा सर्वरोग विनाशनम् ॥

Contents :

Suvarna, Rajata, Muttum (Mukta), Rudraksham, Vidrumam (Pravala), Nirvishi Dwayam (White & Blue varieties of Delphinium denudatum Wall.), Garuda Dwayam, Saha-sravedhi (Hingu), Jatiphala, Japatri, Vyosha (Triku), Kiryatta (Kiratatikta), Aratta (Rasna), Valushana (Chinoshana), Madhugavam (Yashti), Kottam (Kushta), Mayakka (Mayaphala), Putiyum (Puta vriksha / Palasa), Akkikkarava (Akarakarabha), Vacha, Bola (Myrrh / Commiphora myrrha (Nees) Engl.), Sanninayaka, Gorochana, Haridra, Aja sringa Bhasma, Dipyam (Yavani), Mahisha sringa Bhasma, Mriga sringa Bhasma - 1 part each

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and Pounded with Nari Ksheera (Breast milk) and administer internally at regular intervals of every 3hours.

Indications :

Sarva Ruja, Ardita, Sarva roga.

64. Mritisanjivani Gutika

* यष्टीचंदनरुद्राक्षं मृगशृंगं वचांजनं ।
अक्लारि जीरक तृटी रोचन चीनतीष्णवुं ॥
कर्पूरं जातिपत्रं च जातिक्का वृषशृंगवुं ।
कृष्णासारस्य शृंगं च गोशृंगं कुत्रिविद्युमं ॥
मुत्तुं पीलियुडे कण्णु रुप्यं स्वर्णं फलत्रयं ।
कषायक्कल् त्रिकटुकं कस्तूरी सममोक्कवे ॥
शंखिनी कृष्ण जीरं च अंबरं द्विगुणांशमाय ।
भूनागमष्टभागं च नारी क्षीरेण पेषयेत् ॥
त्रयोदश विधान् सन्नीनप्स्मारान् मनोभ्रमं ।
विषान् सर्वान् जयत्येषामृतसंजीवनीवटी ॥

Contents :

Yashti, Chandana, Rudraksha, Mriga sringa, Vacha, Anjana (Rasanjana), Arkaraga, Jeeraka, Triti (Ela), Rochana (Gorochana), Chinati-kshnavum (Sital chini), Karpura, Japatri, Jatiphala, Vrisha sringa, Krishna sarasya sringa (Krishna Mriga sringa), Gosringa, Kunni (Gunja), Vidruma, Muttum (Mukta), Mayurapinchha Netra, Roupya, Swarna, Phalatraya, Swarna Gairika, Trikatukam & Kasturi - 1 part each

Sankhini, Krishna Jeeraka, Ambaru - 2 parts each

Procedure :

Bhunaga (Earthworms) - 1/8th part to the total
Prepare pills with the above drugs taken in the specified quantity and Pounded with Nari Kshira (Breast milk).

Indications : 13 types of Sannipata Jwara, Apasmara, Manovibhrama, Visha Vikara.

65. Vettumaran Gulika

* कानारकुलली पोरिकारं कानमुलगु नाभिचातिलिंगं ।
वारायोमं मिवयंजुं पंकोट्रिचाट्रिलुटन् ॥
नेरायुरुयामं मुडंगादैरयत्तु चेरुपयरलवाय तिरहु ।
मुँडै तीरच्चुरवुं वसूरियुं पोंकु नल्वायु सन्नियरुम् ॥

Contents : Ponkaram (Tankana), Muluga (Maricha), Nabhi (Vatsanabha), Jatilinga (Hingula), Ajamoda

Procedure : Prepare pills in a size of Mudga with the above drugs taken in equal quantity and Pounded with Ardraka Swaras.

Indications : Jwara, Masurika Jwara, Vataroga, Sannipata.

Therapeutic uses :

Disease	Anupana
1. Jwara	Ardraaka Swarasa.
2. Vata Kshobha	Jeeraka Kashaya.
3. Vamana	Kacchura Kashaya
4. Mutraghata	Narikela Jala
5. Soola	Ajamodarka
6. Gulma	Lasuna Swarasa.

66. Manasamitra Vatika

बलानागबलाबिल्वधावनीमूलविदुमेः ।
शंखपुष्पीताप्रचूडपदिका हेमपुष्करैः ॥
मृगशृंगवचाताप्यचंदनद्वयमौक्तिकैः ।
काललोहमधूकत्वक्मागधीघनसारकैः ॥
ऐलेयकविशालार्करागनिर्गुडिकाप्लवैः ।
रास्तारजतशैलेयगोजिह्वापद्मकेसरैः ॥

Contents :

जीवकर्षभकालोलीबृहतीश्रावणीयुगैः ।
भूनिबकृतमालत्वक्परुषकफलत्रयैः ॥
अमृतागोपिकाद्वंजीवंतीसोमवल्लिभिः ।
हयगधानिशोशीरद्राक्षायष्ट्याह्वृद्धिभिः ॥
दूर्वाहंसपदीभद्रालवंगतुलसीदलैः ।
कस्तूरीकुंकुमाभ्यां च पिष्टैः त्रायंतिकारसे ॥
शंखपुष्पीकषाये च तोये च वचया शृते ।
अनंतालक्ष्मणा बिल्वबलामूलशृतेऽपि च ॥
गोक्षीरे जीरकक्षाये सोमवल्यां च वारिणि ।
स्तन्यं च वटकान् कुर्यात् भूनिबफलसम्मितान् ॥
छायायामथ संशोष्य प्रासकाले सुचूर्णितां ।
तेष्वैकैकां समालोद्दय गव्ये पर्यसि पाययेत् ॥
एते मानसमित्राख्य वटकाः पूर्व सम्मताः ।
मनोदोषहराः प्रज्ञां मेधां च प्रतिभासपि ॥
वाग्मित्वं कवितांचाशु प्रयच्छेयुरसंशयं ।
नचैनामतिवर्तेन् उन्मादाः प्रबलां अपि ॥
Bala, Naga Bala, Bilwa, Dhavani moola (Prisniparni), Vidruma (Pravala), Sankha-pushpi, Tamrachuda (Kukundara), Hema (Swarna), Pushkara (Pushkaramoola), Mriga sringa, Vacha, Tapya (Swarnamakshika), Chandana Dwaya (Sweta & Rakta Chandana), Mouktika, Kala Loha (Loha Bhasma), Madhuka twak, Magadhi (Pippali), Ghana-saraka (Karpura), Aileyaka (Elavaluka), Visala (Indrayana Visesha), Arkaraga (Ratanajyoti), Nirgundi, Plava (Mustha), Rasna, Rajata, Saileya (Shilajatu), Gojihwa, Padmakesara, Jivaka, Rishabhaka, Kakoli, Brihati, Sravana yugma (Mundi & Gorakhmundi), Bhunimba, Kritamala (Aragwadha) twak, Parushaka, Phalatraya, Amruta (Guduchi), Gopika Dwandwa (2 types of Sariba), Jivanthi, Somavalli, Haya-

gandha (Aswagandha), Nisa (Haridra), Usira, Draksha, Yashtyahwa, Riddhi, Vriddhi, Durva, Hamsapadi, Bhadra (Katphala), Lavanga, Tulasi dala, Kasturi, Kumkumabhyam (Kesara). - 1 part each

Procedure :

Prepare pills in a size of Bhunimba phala with the above drugs taken in equal quantity and Pounded separately with

- Trayantika Swarasa
- Sankhapushpi Kashaya
- Vacha Kashaya
- Ananta Kashaya
- Lakshmana Kashaya
- Bilwa Kashaya
- Bala moola Kashaya
- Godugdha
- Somavalli Swarasa
- Stanya (Breast milk).

Dry them in the shade and administer internally with Goksheera.

Actions :

Sarva Manodosha hara, Buddhi, Medha Pratibha, Vaksakthi, Kavyasakthi Vardhaka, Prabala Unmada Nasaka,

67. Vayu Gutika

- * त्रिजातकं त्रिकटुकं त्रिफला वज्रनागवुं।
कस्तूरी जातिफल हिरवी पशुपाशियुं॥
- अग्रग्राही च कर्पूरं पोन्कारं चालियं वचा।
अंजनं च किरां पूत्रं जीरके शतकृप्ययुं॥
- इरुवेली रस रास्ता दीप्यकौ मन योलयुं।
मधुकं चीनमुलकुं कांतं क्षार द्वयं तथा॥
- ओपं कोंडुपनीरिल् तान् नीरिल् तान् भ्रमरोदभवे।

अरच्चु कुत्रिकुरुबिन् प्रमाणं चेरुरिट्टियाल्॥
उणकि निरलिल् वेच्चु सूक्षिष्ठू गुलिका शुभा।
अथ जीरक कर्षते प्रस्थार्थ सलिले क्षिपेत्॥
कुरुकिक्य तुलक्काकु पोरेककोंड तुतनिले।
इवत्तिलेकां गुलिकां कलक्कि पिबतां क्षणात्॥
वायनेर्वरु मेकिकट्टू मारुमेत्तुं महासुख।
संपोषण कषायादि यथावस्थं प्रयोजयेत्॥

Contents :

Trijataka, Trikatuka, Triphala, Vajranagvum (Vatsanabhi), Kasturi, Jatiphala, Hiravi (Kankushta), Pasupasi (Jatipatri Visesha), Agragrahi (Akarakarabha), Karpura, Ponkaram (Tankana), Chaliyam (Hingula), Vacha, Anjana (Rasanjana), Kirampuvu (Lavanga), Jirake (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Satakappayum (Satahwa), Iruveli (Hribera), Rasa (Parada), Rasna, Dipyaka (Ajamoda), Manyolayum (Manahshila), Madhuka, Chinamulukum (Sital chini), Kantha (Kantha Bhasma), Kshara dwaya (Sarjakshara & Yavakshara) - 1 part each

Procedure :

Prepare pills in a size of one Gunja Bija with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Gulabi Jala (Arka) & Bhringaraja Swarasa for 3 days and administer internally with Jeeraka Kashaya.

Actions & Indications :

Vatanulomaka, Hicca and other disorders.

It is indicated in the management of all the diseases.

68. Venkaradi Matra

- * वेंकारं बेल्लियुं पोत्रुं मौकितकं रुद्रलोचनं।
विद्रुमं रुद्रबीजं च कलशृंगोप कुल्यकं॥

कालानुसारी मधुकं गंधसारं समांशकं ।
आर्द्रक स्वरसे पिष्टवा नीट्रं कूडु पिलियनु ॥
भूनग क्वाथयुं कूट्टियरच्चिट्टु कुरेकुरे ।
सेविच्चाल ज्वरवुं सन्निपातवुं विषमज्वरं ॥
सर्वरोगगतुं तीरुमिदि नालेन्नु निर्णयं ।

Contents :

Venkaram (Tankana Bhasma), Rajata Bhasma, Swarna Bhasma, Mouktikam (Mukta Bhasma), Rudralochana (Rudraksha Bhasma), Vidruma (Pravala Bhasma), Rudrabija (Parada), Kala sringa (Mriga Sringi Bhasma), Upakulya (Pippali), Kalanusari (Krishna Sariba or Pattanga), Madhuka (Yashtimadhu), Ghanasara (Karpura) - 1 part each

Procedure :

Prepare pills with the above drugs taken in equal quantity and pounded separately with

- Ardraka Swarasa
- Lohitandarasa
- Bhunaga Kashaya

Indications : Sannipata Jwara, Vishama Jwara, Sarva roga nasaka.

69. Sitamatangasimha Rasa

रस विष शिखितुत्थं कर्बुरानेक नेत्रं ।
शिखिरिज हरितालं भागमेकेन युक्तं ॥
कनकरसदलेनोन्मर्दितम याममात्रम् ।
सित सखिमिव गुंजा शीतमातंग सिंहः ॥

Contents : Rasa (Parada), Visha (Vatsanabhi), Sikhi Tuttha (Maila Tuttha), Tankana, Manahshila, Haritala - 1 part each

Procedure : Prepare pills in a size of one Gunja with the above drugs taken in equal quantity and pounded with Kanaka dala Swarasa (Dhattura

patra) for one yama (3 hours) and then administer internally with Sita (Sugar).

Indications : Seeta Jwara.

70. Marma Gutika

*

विदारि जीवंति वरी मुस्ता वरा हिक्वा कुरुविक्किलडुं ।
नेलक्कानन्नारि गूलूचि दूर्वा प्रत्येकमूरल् कुडुवांशभागान् ॥
यष्टीचंदनवुं नल्ल रक्तचंदनमेन्निव ।
अरच्चु चाणमेल् मूकुं वेव्वेरनालिकोल्लुग ॥
सहस्रवेधि कशारं कन्मदं पालुनिर्वेसि ।
गरुडप्पच्चयुं कूट्टिपलार्धं डलितंचुमे ॥
ओक्केक्कूट्टि यरप्पानाय् कशायं वरकुमौषधं ।
तलनीलि कोलुप्पा च पोन्नां जाणि च मूर्ववेर ॥
नाल्पामराणां मुकुलं तेट्रांपरल जेरिज्जलुं ।
इरुवेलि स रामच्चं पलमीरंडु कोल्लुग ॥
द्वादश प्रस्थ वेल्लत्तिल् कशायं वच्चरक्युक ।
नाल्पामर त्वक् पाच्चोत्ति जारपुल्लनि पेलुतोल् ॥
करिकारस्युडे तोलुं निशात्वक् पूर्ववत्पचेत् ।
कल्लूरवंजिय दिन्नेरुं पलमेट्टुदुक्कुडुग ॥
षोडश प्रस्थ वेल्लत्तिल् कशायं वच्चरक्सुग ।
मूत्रामते यरप्पिन्नु मुदगमाषं गलेलवुं ॥
कूट्टिप्पच्चिच्चु कूट्टेणं सर्वमर्म विकारजित् ॥

Contents :

Vidari, Jivanthi, Vari (Satavari), Mustha, Varahikanda, Kuruveru, Nellakka (Amalaki), Nannari (Sariba), Guluchi, Durva - 1 kudava each

Yashti, Rakta Chandana - 4 pala each

Sahasravedhi, Kannaram (Kathini), Shilajatu - 1 pala each

Garuda Paccha - ½ pala

Procedure :

- Take the above drugs in the specified quantity and make them into fine powder.

- Prepare Ashtamamsa Kashaya with the following drugs.

Prasarini, Ponnadani, Murva, Vata, Aswattha, Udumbara, Plaksha, Kataka, Gokshura, Mustha, Usira 4 pala each + 12 prastha of Jala.

- Initially Pound the above powders with the above Kashaya.

- Then pound with the following decoction prepared with Vata, Udumbara, Aswattha, Plaksha, Twak, Lodhra, Jambu, Pullani, Kari vriksha twak & Daruharidra- 2 pala each.

- It should also be pounded with Pashanabheda Kashaya.

- At the end pound it with Masha, Mudga, and Ela (4 pala each) Kashaya.

- Then make into pills of size of Amalaki Phala and dry them in the shade.

All types of Marma Vikara.

It also can be applied externally as Lepa in the vital parts to relieve pain.

X. PARISISHTA PRAKARANA

1. Almottadi Kashaya

*

आलमोट्ट चेलवूलवेरु मुडुने देव्यास्तथा मूलवुं।
पालु वीलित यरच्चुकोटेतिरब कोरिकुडिङ्कुं नृणां॥
ओडिप्पोमथ पक्कजूर्तियतिलुं पित्त प्रधानं दृतं।
धीमानार्तिशु दोषणासुविहितं कुर्यात्समालोच्यतां॥

Almottam (Vata Patrankura)

Cheruvul veru (Bhadra moola)

Sahadevy (Sahadevi)

+
Palu (Ksheera)

Procedure :

Take the above-specified drugs and prepare Ksheera Kashaya.

Indications :

Purana Jwara, Pitta Jwara.

2. Aviltoladi Kashaya

*

आविल्तोल् मलरुचुकु विष्णुदयितामुका कोडित्तूवतन्।
वेरुंचारणयुं करिबुमिव योद्गोप्पिच्चु कोङ्डणे॥
नालोन्नाय कषायनीरिललवे मोर्कञ्जि॒ मून्नालकुडि।
च्चीडिनोर्कु पनिप्पतिल घनमायुंडाकुमग्रेवंलम्॥

Contents :

Aviltolu (Puti Karanja twak), Alaru (Laja), Chukku (Sunthi), Vishnukrantha, Yavasa, Punarnava, Ikshu moola - 1 part each

Jala - 8 times

Procedure :

Prepare Ashtamamsa Kashaya with the above specified drugs and administer internally with buttermilk.

Actions : Jwara nasaka, Deepana.

3. Dasamoola Vrishadi Kashaya

दशमूलवृषाशुंठीक्राथो जीरकसंयुतः ।
वातपित्तश्लेषजूर्ति क्षिप्रमेव व्यपोहति ॥

Contents : Dasamoola, Vrisha (Vasa), Sunthi, Jeeraka

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Vata, Pitta and Sleshma Jwara.

4. Amrutadi Kashaya [Pachanamruta]

अमृतोशीरवासाब्दविश्वभूनिंबवालकैः ।
सपर्पटकधान्याकधन्वयासैर्विपचित् ॥
पाक्यं ज्वरेषु पातव्यं पाचनामृतसंज्ञितम् ॥

Contents : Amruta (Guduchi), Usira, Vasa, Abda (Mustha), Viswa (Sunthi), Bhunimba, Balaka (Hribera), Parpataka, Dhanyaka, Dhanvayasa.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Jwara nasaka, Ama Pachana.

5. Rasna Sunthyadi Kashaya

रस्नाशुंठीगुडुचीसहचरजलदाभीरुपथ्याशताहैः ।
तिक्ताकच्छ्रवासातिलरिपुसहितैः पंचमूलद्वयेन ॥
एभिर्द्रव्यैः कषायस्त्वरितमपहरेत् पीतमात्रं प्रभावात् ।
मन्यास्तंभांत्रवृद्धिज्वरपिटककटीसंधिसर्वांगपीडाः ॥

Contents : Rasna, Sunthi, Guduchi, Sahachara, Jalada (Mustha), Abhiru (Satavari), Pathya (Haritaki), Satahwa, Tikta (Katuki), Kacchura, Vasa, Tila ripu (Eranda moola), Panchamoola dwaya (Brihat & Laghu Panchamoola).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Manyasthambha, Antra Vridhhi, Jwara, Prameha Pitika, Kati Pida, Sandhi Pida, Sarvanga vata.

6. Brahmi Drakshadi Kashaya

ब्राह्मीद्राक्षाजलधरवचाभीरुशास्याकतिरका ।
पथ्याधात्रीकलितरुबलानिंबकोशातकीभिः ॥
भूनिंबं व्योषवह्नि सुरतरुसहितं पंचमूलद्वयेन ।
क्वाथं पीतं सकलपवनव्याधिरुदाहहंत्री ॥

Contents :

Brahmi, Draksha, Jaladhara (Mustha), Vacha, Abhiru (Satavari), Samyaka (Aragwadha), Tikta (Katuki), Pathya (Haritaki), Dhatri (Amalaki), Kali taru (Vibhitaki), Bala, Nimba, Kosataki, Bhunimba, Vyosha (Trikatu), Vahni (Chitraka), Surataru (Devadar), Panchamoola dwaya.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Sarva Vataroga, Daha.

7. Bhunimbadi Kashaya

भूनिंबनिंबपिप्पल्यशशठी शुंठी शतावरी ।
गुडुची बृहतीचेति क्वाथो हन्यात्कफज्वरम् ॥

Contents :

Bhunimba, Nimba, Pippali, Sathi (Kachora), Sunthi, Satavari, Guduchi, Brihati

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Kapha Jwara.

8. Valiyandati Kashaya

* ओन्नुकोंडु शमकात्तं दीर्घमाय महाज्वरे ।
 कोडुक्केंडं कषायत्ते परयांगुरु भाषितं ॥
 चुक्कं तिप्पिलियुं मुस्तात्रिफलामधुकं तथा ।
 मायाकु गोक्कुरं जातित्रयरोहिणीमोदकं ॥
 षट्टंडुलं नागपुष्पं तगरं जीरकद्वयं ।
 कन्नारं चंदनं रेंडुं गजतिप्पलि तोयवुं ॥
 रामच्चंपूतवृक्षं च समुद्रपच्च तूवयुं ।
 सहस्रवेधियुं किर्यात्तिशालि शतकुप्पेयुं ॥
 रास्तामुंदिरभक्षिपु पुत्तरिच्छुड कूवल ।
 त्रिकोल्पप्पकोन्नयुं नल्लोरुलुवताक्षर्य पच्चकल् ॥
 पर्पटप्पुल्लुममृतनिव योक्कयु मोप्पमाय ।
 ओरो कलंजिडि च्छिद्वारिडंगलि नीरदिल् ॥
 कुरुक्किनालिलोन्नाक्कि पिलियिंदुकुरेकुरे ।
 जीरकप्पोडियुं चेर्तु सेविच्चाल ज्वरमोक्कयुं ॥
 अन्यरोगंगलुं तीर्नु सत्रियुं शमनं वरुं ।
 इक्कषायं महासारं कोंडु जीवनमाय वरुं ॥

Contents :

Chukkum (Sunthi), Tippaliyum (Pippali), Mustha, Triphala, Madhukam (Yashtimadhu), Mayakku (Mayaphala), Gokshura, Jati traya (Jatiphala, Japatri, Lavanga), Rohini (Kutuki), Modaka (Ajamoda), Shat Tandulam (Dhan-yaka, Ela, Indrayava, Malkangini, Bakuchi, Vidanga), Nagapushpa (Nagakesara), Tagara, Jeeraka dwaya, Kannaram (Kathini), Chandanam rendu (2 types of Chandana), Gaja Tippali (Gajapippali), Toyavum (Hribera), Ramaccha (Usira), Puta vriksha, Tamalapatra, Tuvayum (Yavasa), Sahasravedhi, Kiryatta (Kiratatikta), Asali, Satakuppayum (Satapushpa), Rasna, Mundiri (Draksha), Bhakshipu, Kaderi, Bilwa moola, Trivrit, Medhika, Garuda Paccha, Parpata, Guduchi - 1 pala each.

Jala - 8 serlu

Procedure : Prepare Ashtamamsa Kashaya with the above-specified drugs and after filtering the decoction administer internally with Jeeraka Choorna.

Indications : Sannipata, Asadhya, Upadravayukta Jeerna Jwara.

9. Amrutashtaka Kashaya

अमृतारिष्टकटुकामुस्तेंद्रयवनागैः ।
 पटोलचंदनाभ्यां च पिप्पलीचूर्णयुक्त स्मृतं ॥
 अमृताष्टकमेतच्च पित्तश्लेष्मज्वरापह ।
 छर्द्यरोचकहल्लासदाहतृष्णनिवारणं ॥

Contents :

Procedure :

Indications :

Amruta (Guduchi), Arishta (Nimba), Katuka, Mustha, Indrayava (Kutaja), Nagar (Sunthi), Patola, Chandana.

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Pippali Choorna.

Chardi, Aruchi, Pitta Sleshma Jwara, Hrillasa, Daha, Trishna.

10. Kiratadi Kashaya

किराताब्दामृतोदीच्चबृहतीद्वयगोक्षुरैः ।
 सस्थिराकलशीविश्वैः क्वाथो वातज्वरापहः ॥

Contents :

Procedure :

Indications :

Kirata (Kiratatikta), Abda (Mustha), Amruta (Guduchi), Udichya (Hribera), Brihati Dwaya, Gokshura, Sthira (Saliparni), Kalasi (Prisniparni), Viswa (Sunthi).

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Vata Jwara.

11. Duralabham Kashaya

दुरालभापर्फटकप्रियंगुभूनिंबवासाकुदुरोहिणीनां ।

क्राथं पिबेच्चर्करयावगां तृष्णास्त्रपितज्वरदाहयुक्तः ॥

Contents : Duralabha, Parpataka, Priyangu, Bhunimba, Vasa, Kاتurohini.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Sarkara.

Indications : Trishna, Rakta-pitta, Dahayukta Jwara.

12. Bharangyadi Kashaya

भारङ्गीपर्फटिविश्वासककणाभूनिंबनिंबमृता ।

मुस्ताधन्वजभेषजैस्तु दशभिर्हतीव सर्वज्वरान् ॥

जीर्णान् धातुगतान् तथाच विषमान् सोपद्रवान् दारूणान् ।

क्राथोऽयं यदि युग्मवासरमपि दत्तोयमाद्रक्षति ॥

Contents : Bharangi, Parpataka, Viswa (Sunthi), Vasaka (Vasa), Kana (Pippali), Bhunimba, Nimba, Amruta (Guduchi), Mustha, Dhanvaja.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally twice a day.

Indications : Jeerna Jwara, Dhatugata Jwara, Vishama Jwara and Upadravayukta Daruna Jwara.

13. Bala Koduttuvadi Kashaya

* बला कोडुत्तूवसपर्फटाद्व धान्याकमुदगं चेरुपंचमूलं ।

स शृंगिबेरं पुलरेकुडिच्चालीद्वांगनानां पनितीरुमन्त्रे ॥

Contents : Bala, Koduttuva (Duralabha), Parpata, Abda (Mustha), Dhanyaka, Mudga, Chiru Panchamoola (Laghu Panchamoola), Sringavera (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally early in the morning.

Indications : Sutika Jwara.

14. Sahacharadi Kashaya

सहचरकुलुत्थपुष्करदारुनिशायुग्मवेतसक्षाथं ।

पीतं सहिंगुलवण शमयति शूलज्वरे तन्वयाः ॥

Contents : Sahachara, Kuluttha, Pushkara (Pushkaramoola), Daru (Devadaru), Nisa yugma (Haridra & Daruharidra), Vetasa (Amlavetasa).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Hingu & Lavana.

Indications : Prasutika Jwara, Soola.

15. Hriberadi Kashaya

हीवेरं धान्यकं शुंठी चंदनं मधुयष्टिका ।

वृषोशीरयुतः क्राथः शर्करामधुयोजितः ॥

रक्तपितं जयत्युग्रं तृष्णां दाहं ज्वरं तथा ।

Contents : Hribera, Dhanyaka, Sunthi, Chandana, Madhuyashti, Vrisha (Vasa), Usira.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu, Sarkara.

Indications : Ugra Rakta-pitta, Trishna, Daha and Jwara.

- The same formulation has been mentioned in Vangasena, Yogaratnakara and Brihannighanturatnakara.

16. Usiradi Kashaya

उशीरं चंदनं पाठा द्राक्षा मधुकपिप्पली ।

सक्षौद्रं पाययेतक्षाथं रक्तपितं हरेत धूवं ॥

Contents : Usira, Chandana, Patha, Draksha, Madhuka, Pippali.

- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu.
- Indications :** Raktapitta.

17. Drakshadi Kashaya

द्राक्षया फलिनीभिर्वा बलया नागरेण वा।
श्वदंष्ट्रया शतावर्या रक्तजित् साधितं पयः॥

- Contents :**
- a) Draksha + Phalini (Priyangu)
(or)
 - b) Bala + Nagara (Sunthi)
(or)
 - c) Swadamshtra (Gokshura) + Satavari

Procedure : Prepare Ksheera Paka with the above-specified drugs.

Indications : Rakta & Pitta Vikara.

18. Chandanadi Kashaya

चंदनेंद्रियवौ पाठा कटुका सदुरालभा।
गुदूची बालकं लोध्रं पिप्पली क्षौद्रसंयुतं॥
कफान्वितं जयेद्रक्तं तृष्णाकासञ्चरापहम्।

- Contents :** Chandana, Indrayava, Patha, Katuka, Duralabha, Guduchi, Balaka, Lodhra, Pippali.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Kshoudra.

Indications : Kaphavrita Raktapitta, Trishna, Kasa and Jwara.

19. Satavaryadi Kashaya

शतावरीबलारास्नाकाश्मर्यं सपरुषकं।
पाययेद्रक्तपित्तध्रं सद्यश्शूलहरं परं॥

- Contents :** Satavari, Bala, Rasna, Kashmarya, Parushaka.
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.

- Indications :** Raktapitta, Soola.

- The same formulation has been mentioned in Vangasena, Yogaratnakara and Brihannighanturatkara.

20. Raktapitta hara Gana

मांसीचंदनलोध्रधातकीवृषोशीरांबु मोचोत्पलैः।
साप्रास्थ्यंजनदाडिमांबुदसमंगैलासितावत्सकम्॥
पाठांबुमधूकंपंकजरजोनागाह्वैरन्वितं।
तत्सर्वं सकलप्रकारबिहितं पित्तास्त्वहरीगणः॥

- Contents :** Mamsi (Jatamamsi), Chandana, Lodhra, Dhataki, Vrisha (Vasa), Usira, Ambu (Mustha), Mocha, Utpala, Amrasthi, Anjana (Rasanjana), Dadima, Ambuda (Hribera), Samanga (Manjishta), Ela, Sita, Vatsaka (Kutaja), Patha, Jambu, Madhooka, Pankaja, Parpataka, Nagawa (Nagakesara).

21. Kousa Musthabhayadi Kashaya

कौसमुस्ताभयादूर्वागुदूचीसारिबातिलैः।
शृतं पयः पिबेत्तरी प्रदरामय शांतये॥

Kousa Mustha (Mustha Bheda; 'Kusa sadru-satwad Kousa iti'), Abhaya (Haritaki), Durva, Guduchi, Sariba, Tila.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Ksheera.

Indications : Pradara.

22. Vasadi Kashaya

* वासापामार्गमतित्तोल् वरीसेव्यं बला तथा।
सिताञ्जं बंधुजीवांग्रिपाक्यमेभिरसृगदरे॥

- Contents :** Vasa, Apamarga, Attitol (Udumbara twak),

Vari (Satavari), Sevyā (Usira), Bala, Bandhu-jivaka moola twak.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Sita (Sarkara) & Ajya (Ghrita).

Indications : Asrigdara.

23. Pathyamalakyadi Kashaya

पथ्यामलकविभीतकविश्वौषधिदारुरजनीनां ।
सक्षीद्रलोधचूर्ण क्राथो हंत्येष सर्वजंप्रदरं ॥

Contents : Pathya (Haritaki), Amalaka, Vibhitaka, Viswou-shadhi (Sunthi), Daru (Devadaru), Rajani (Haridra).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Kshoudra & Lodhra Choorna.

Indications : Sarva Pradara.

24. Bala Kuvaladi Kashaya

* बलाकूवलं मुदुगं चुक्जाजीवृषालाजवुं चूतन्मेददुं करिबुं ।
समंकोङु रात्रौ कुडिकिं कषायं शमं चेर्कुमा श्वासकासारुचीनां ॥

Contents : Bala, Kuvalam (Bilwa moola), Mudga, Chukka (Sunthi), Ajaji, Vrisha (Vasa), Laja, Chutan-mettum (Amra Vrinta), Karibu (Ikshu).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally at bedtime.

Indications : Swasa, Kasa, Aruchi.

25. Bilwa Dhanyadi Kashaya

* बिल्वं धान्यं कुरुंदोट्टियोट्टिपि मलारुं जीरकं चुक्कु मुदगं ।
चोल्लेण दारुजीवंतिक लोडुकुडिनीर पंचसाराज्य मिश्रं ॥

कोल्हूनूतागिलूलिल् पेरिय कुरयटंगुं विलक्कंचमारुं ।
तल्लुनिक्किलकु मुंडा मोलिवु करिबोरेडेलकु मुंटामनेन ॥

Contents : Bilwa, Dhanyaka, Bala moola, Alaru (Laja), Jeeraka, Chukku (Sunthi), Mudga, Daru (Devadaru), Jivanthi.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Sarkara & Ghrita.

Indications : All types of Hicca, Swasa.

26. Cherupayaradi Kashaya

* चेरुपयरमृताचुक्कोङु बृहतीपोशीवरेक्षुलाज घनैः ।
तत्पलमोत्त कषायं चुमशोष श्वास पीनसम् जयति ॥

Contents : Cherupayavu (Mudga), Amruta (Guduchi), Chukku (Sunthi), Brihati, Ponnavara (Kasa-marda), Ikshu, Laja, Ghana (Mustha).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Kasa, Sosha, Swasa, Pinasa.

27. Panal Veradi Kashaya

* पाणलवेरोडु करिपुकूवलं चेणेलं मलरोंडिंचियेत्रि ।
सारमायुरु कषायमुंडुपोल् जीरकपोडियो टैडल मारवान् ॥

Contents : Panal Veru (Patha), Karimpu (Ikshu moola), Kuvalam (Bilwa moola), Alaru (Laja), Inchi (Ardraka).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Jeeraka Choorna.

Indications : Swasa, Chardi.

- It is specially indicated in Tamaka Swasa.

28. Ramacchadi Kashaya

* रामच्चमंबु चेरेबूल कुरुंडुवेद्धि ।
लाजेक्षु चूत चुरवेत्तिल तन् प्रवालं ॥
इंचीरुप्पु गुहजीरक दारु यूषं ।
नवेडलिकिल् कुट पाश्वरुजासु तेनाल् ॥

Contents : Ramaccha (Usira), Ambu (Balaka), Bhadra moola, Bala moola, Laja, Ikshu, Chuta (Amra sringa), Tumbi Pravala, Nagavalli dala, Inchii (Ardraka), Mudga, Guha (Prisniparni), Jeeraka, Daru (Devadaru).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu.

Indications : Swasa, Kasa, Hicca, Parswa Soola.

29. Kanimkuringyadi Kashaya

* करिकुरिडि वरणं मुम्मान्नाक कलनिव ।
देवदारं करंजारै क्राथः पेयोय मेंगलित ॥

Contents : Kanimkuringi (Sahachara) - 3 tola
Varanam (Varuna) - 3 tola
Devadaru - 6 tola

Procedure : Prepare Chaturdhamsa Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Swasa.

30. Oriladi Kashaya

* ओरिलमूविल वलुतण वासा वीरा वरी च जीवंती ।
इंचियुमोनिक्राथं नेयुजीरकवल् कुडिकिं लेंगलरुं ॥

Contents : Orila (Saliparni), Muvila (Prisniparni), Varutina (Brihati), Vasa, Vira (Kasamarda), Vari (Satavari), Jivanthi, Inchii (Ardraka).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally With Ghrita and Jeeraka.

Indications : Swasa.

31. Kulutthadi Kashaya

कुलुत्थयवकोलांबुदशमूलबलाजलं ।
पानार्थं कल्पयेच्छवासकासहिककाप्रशांतये ॥

Contents : Kuluttha, Yava, Kola, Ambu (Mustha), Dasamoola, Bala

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Swasa, Kasa, Hicca.

32. Bilwamrutadi Kashaya

* बिल्वामृतापटवलं चेरुतेकुचोरं पोत्रावरं वलुतिनामुगिल् दारुविश्वैः ।
वासात्रिकंटकयुतैः सुशृतं कषायं संशोषयेत्सपदिशोषविकारमेलां ॥

Contents : Bilwa, Amruta (Guduchi), Patalam (Patola), Bharangi, Chora (Kachora), Ponnavaram (Kasamarda), Brihati, Musthaka, Daru (Devadaru), Viswa (Sunthi), Vasa, Trikanta (Gokshura).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Kshaya, Kshayajanya Vikara.

33. Adalotadi Kashaya

* आडलोडं कोडित्तूव पुत्तरिच्चुंड वन्हियुं ।
कोडाशारि वयंबुं नलुलियां चृक्कु जीरकं ॥
तिष्पली मधुक पिने यरियारू कडुक्कयुं ।
इवकोंडु कषायं वेच्चिंदुपिद्दु कुडिकिलो ॥

चुमयुं पनियुंपित्रे परुपुं पाश्वर्पीडयुं ।
इवयेल्लं शमिच्चीडुं कडुकंडुनिदु निर्णयं ॥

Contents :

Vasa, Yavasa, Kantakari, Chitraka, Kodasari, Vacha, Bhunimba, Sunthi, Jeeraka, Pippali, Yashti, Shat tandula (Indrayava, Bakuchi, Dhanyaka, Malkangini, Vidanga, Ela), Haritaki.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Saindhavalavana.

Indications : Swasa, Jwara, Urahkshata, Parswa Pida.

34. Vari Karimbadi Kashaya

*

वरी करिंबामलकं मुतकुं पिलिब्जु चाङ्गेरियोडिजि कूट्टि ।
त्रिपत्रित्वा कडलाडतीयु कषाय माकुं रुचि केडुमारुं ॥

Contents :

Vari (Satavari), Karimba (Ikshu), Amalaka, Mutukku (Vidari), Changeri, Inchi (Ardraka).
(or)

Triparni (Saliparni), Apamarga, Yavasa, Chitraka

Procedure :

Prepare decoctions with the above-specified two groups of drugs.

Indications : Aruchi.

35. Mudgadi Kashaya

कषायो भृष्ट मुदगानां सलाज मधुशर्करं ।
छर्धतीसार दाहन्नो ज्वरघ्रस्संप्रकीर्तिः ॥

Contents :

Bhrishta Mudga.

Procedure :

Prepare decoction with Bhrishta Mudga and administer internally with Laja, Madhu and Sarkara.

Indications : Chardi, Atisara, Daha, Jwara.

36. Parpataka Kashaya

क्राथः पर्पटजः पांतः सक्षौद्रः शिशिरीकृतः ।

पित्तछर्दि शिरस्तापं चक्षुर्दाहं व्यपोहति ॥

Contents :

Procedure : Prepare decoction with Parpataka and after getting cooled naturally administer internally with Madhu.

Indications : Pittaja Chardi, Sirastapa and Chakshurdaha.

37. Bilwadi Kashaya

* बिल्वात्पलं मुतल् चतच्चरु नालिनीरिल् पालनालिचेर्तु
नलमोडु कुरुक्किवेंदु ।

नालूरियाविक यतरिच्चेथ लाज मिट्टुलेकिच्चु जीरकयुतं
वमिहृत्कषायं ॥

Contents :

Bilwa moola - 1 pala.
Jala - 1½ serlu [6 kudava]

Procedure :

Prepare Chaturdhamsa Kashaya and then add $\frac{1}{4}$ qty. of milk and reduced it to half of the total quantity.

Afterwards prepare Manda by adding Laja Choorna and Jeeraka.

Indications : Chardi.

38. Pushkarahwadi Kashaya [Hridroga]

पुष्कराहाभ्याशुंठीशठीरास्त्रावचाकणा ।

माषदारुबलासिद्धः क्राथोयं हंति हृदर्जं ॥

Contents :

Pushkarahwa (Pushkaramoola), Abhaya (Haritaki), Sunthi, Sathi (Kachora), Rasna, Vacha, Kana (Pippali), Masha, Daru (Devadaru), Bala.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Hridroga.

39. Sila Kashaya

* माडोङु चुट्टनल सत्रिभमायनेरं।
क्षिप्तवा च नीरिलदुपादि कुटन्यवारे ॥
लाजासिता मधुयुतं कुलिरे कुडिच्चाल्।
तीव्रापि तुनातुवर्धियंगु विरच्छुतीरुम् ॥

Contents : Sila (Stone).

Procedure : Heat the stone till it become red hot and immerse it into water. Repeat the process till the water reduces to half and then administer internally with Laja, Madhu and Sarkara.

Indications : Mukha Sosha, Jihwa Sosha.

40. Twag Nagapushpadi Kashaya

त्वङ्गनागपुष्पमगधामरिचाजाजिधान्यकैः।
पुरुषकमधूकैलासुराहैश्च सितान्वितैः ॥
सकपित्थरसं हृदयं पानकं शशिबोधितं।
मदात्ययेषु सर्वेषु पेयं रूच्यग्निदीपनं ॥

Contents : Twak (Dalchani), Nagapushpa (Nagakesara), Magadha (Pippali), Maricha, Ajaji, Dhanyaka, Parushaka, Madhooka, Ela, Surahwa (Devadaru).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Sarkara, Kapittha rasa & Karpura.

Actions & Indications : Ruchya, Deepana, Madatyaya.

41. Mahoushadhi Kashaya

महौषधामृताद्राक्षापुष्करग्रंथिकोद्धवं।
पिबेत्कणायुतं क्वाथं मूर्छायां च मदेषु च ॥

Contents : Mahoushadhi (Sunthi), Amruta (Guduchi), Draksha, Pushkara (Pushkaramoola), Grandhi-kodbhava (Grandhitagara)

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Kana (Pippali) Choorna.

Indications : Murcha, Madatyaya.

42. Muviladi Kanni Kashaya

* तक्रं मूविलयिट्टुवेंत सलिले क्षिप्त्वाच चांगेरिच्चु ।
क्कल्प्य चेंकटलाडि मञ्जलु मरच्चालोड्य वेंतंगने ॥
लाजैः कल्पितमाय कजिज पगुदिक्काले कुडिच्चीडिना ।
लशों रोगमिलच्चु पोंकन मेलुं पोकिन्नु मेल्पोन्निदु ॥

Contents : Prisniparni Kashaya

Takra, Changeri rasa, Chukku (Sunthi), Kadaladi (Rakta Apamarga rasa), Manyal (Haridra), Alaru (Laja Choorna).

Procedure : Prepare Vilepi with the above-specified drugs.

Indications : Arshas, Atisara.

43. Arshoghna varga Kashaya

* पाठाकार् पंचकोलं पिरकोडुतमिला माकटुक्कापमार्गं।
तूवावेरुल्लिकायं मुतिरखपुर मक्कूवलं कालशाकं ॥
चांगेरी काल शेयंगुहनिशयोड जांजी वचा दीप्ययुगमं।
चेना तुबा यवक्षारक पटुकुटजस्सोयमर्शोद्ध वर्गः ॥

Contents : Patha, Mustha, Panchakola, Piraku bija, Punarnava, Kadukka (Haritaki), Apamarga, Tuva (Yavasa), Vulli (Lasuna), Kayam (Hingu), Kuluttha, Vamsalochana, Kuvalam (Bilwamoola), Kalasaka (Kadiyapaku Vrinta), Changeri, Medhika, Guha (Saliparni), Nisa

(Haridra), Ajaji (Yavani), Vacha, Dipya yugma (Jeeraka dwaya), Surana kanda, Dronapushpi, Yavakshara, Patu (Saindhavalavana), Kutaja.

Procedure : Prepare Kashaya with the above-specified drugs.

Indications : Arshas.

44. Padma Kinjalkadi Kashaya

- * शीतं मोरिल् प्रपेयं पेरुकु किलुतिरं पद्मकिंजल्क वासा ।
रक्तापामार्ग मुस्ता कुटजतोलि वरी कल्पितं वा कषायं ॥

Contents : Padma Kinjalka (Padmakesara), Vasa, Rakta Apamarga, Mustha, Kutaja Twak and Vari (Satavari).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

or

Pound Chandana with buttermilk and administer internally with Takra.

Indications : Raktarshas (with persisted bleeding).

45. Changeryadi Morkanni

- * चांगेरी नीरु मथमोरु मलशुकूहि ।
चेर्नीडु मारु मलरिट्टु चेमच्च कबिज ॥
पांडाय् कुडिक्किलतिसारग दंगल-तीरु ।
पोडडीडु मग्नियु गिरप्पु मडंगुमने ॥

Contents : Changeri Neeru (Changeri Swarasa)
Moru (Buttermilk)
Laja Choorna

Procedure : Prepare Kanji with the above-specified drugs.

Actions : Atisara hara, Agni Deepaka, Udara Vayu Samaka.

46. Suradarvadi Kashaya

सुरदारुकरंजबिल्वपाठाकणामूलातिविषौषधांबुदानां ।

सलिलं लवणोत्तमावगाढं पिबतां नश्यति वाहिका सुघोरा ॥

Contents : Suradaru (Devadaru), Karanja, Bilwa, Patha, Kana moola (Pippali moola), Ativisha, Oushadha (Sunthi), Ambu (Mustha).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Lavana.

Indications : Atisara, Pravahika.

47. Bilwambudadi Kashaya

* बिल्वांबुदातिविष वत्सक चव्य कृष्णा नल्लोरु चुक्कु कणवेरु
जलमूविलाभिः ।

सामान्यमेट्टु कुडिनीरतुकोंटु पोरुसामे सशूल रुधिरे च
कफातिसारे ॥

Contents : Bilwa, Ambuda (Mustha), Ativisha, Vatsaka (Kutaja), Chavya, Krishna (Pippali), Nalloru Chukku (Good variety of Sunthi), Kana Ver (Pippali moola), Jala (Hribera), Muvila (Prisniparni).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Ama Dosha, Soola and Rakta Kaphayukta Atisara.

48. Dhanyabalakadi Kashaya

धान्यवालकबिल्वाब्दनागरैः साधितं जलं ।

आमशूलहर ग्राहि दीपनं पाचनं परं ॥

Contents : Dhanya, Balaka (Hribera), Bilwa, Abda (Mustha), Nagara (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Actions : Ama Soola nasaka, Grahi, Deepana, Pachana.

49. Nagar Pippalyadi Kashaya

नागरं पिप्पलीमूलं देवदारु च धान्यकं।
बिल्वमूलं कणा चैव सिद्धमेभिर्जलं जयेत्॥
पटुजीरकचूर्णाद्यं ग्रहणीहंति दीपनं।

Contents : Nagar (Sunthi), Pippali moola, Devadaru, Dhanyaka, Bilwa moola, Kana (Pippali).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Patu (Saundhavalavana) and Jeeraka Choorna.

Actions & Indications : Agni Deepaka, Grahani.

50. Dhanya Bilwadi Kashaya

धान्यबिल्वाबलाशुंठीशालिपर्णीशृतं जलं।
स्याद्वातग्रहणीदोषे सानाहे सपरिग्रहे॥

Contents : Dhanya, Bilwa, Bala, Sunthi, Saliparni.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Vataja Grahani associated with Anaha and Parigraha.

51. Ama Kerirkiladi Kashaya

* आमकेरीर्किलु लुवा विश्वं मलरु कूवलु।
पिलाविलभवं शृंत विषूच्यां क्राथमुत्तमं॥

Contents : Ama Kerirkulu (Wet coconut leaf veins), Uluva (Methi) Viswavum (Sunthi), Alaru (Laja), Kuvalam (Bilwa moola), Petioles of Panasa leaves.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Visuchika.

52. Mutrakricchrae – Varinellu Tippalyadi Kashaya

* वरिनेल्लुतिप्पलि वसूकमेलवुं।
तृणपंचमूल कतकं जेरिजिसलुं॥
वनमुल्यष्टि चेरवूलतैश्शृतं।
पुनल् नन्त्र कृच्छ्रेषु सिता घृतोल्कटं॥

Contents : Vari nellu (Neevara = Rice growing wild without cultivation) Tippali (Pippali), Vasuka, Elavum (Ela), Trina Panchamoola, Kataka, Nerinnil (Gokshura), Chameli, Yashti, Cheruvul (Bhadrika).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Ghrita & Mishri (Sarkara).

Indications : Mutrakricchra.

53. Kallurvanjyadi Kashaya

* कल्लुर्वंचियु मेलवुं मगधजं यष्टीकोडुत्तूवयुं।
गोक्खरं च समं कलर्नु चेरतिच्चूंडां कषायत्तिने॥
तेनुं कूड यतिल् तुलिच्चु परुगप्पे मूत्रकृच्छ्रार्तियुं।
पोङ्कुं मूत्र विदाहवुं रुजयु मोत्राहश्चिकित्साभिधा॥

Contents : Kallurvanchi (Pashanabhereda), Ela, Magadha (Pippali), Yashti, Tuvayum (Yavasa), Gokshura

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu.

Indications : Mutrakricchra, Mutraghata, Mutra Pida.

54. Haritakyadi Kashaya

हरीतकीगोक्खुराजवृक्षपाषाणभित् धन्वयवासकानां।
क्राथं पिबेत् माक्षिकसंप्रयुक्त कृच्छ्रे सदाहे सरुजे विबंधे॥

Contents : Haritaki, Gokshura, Rajavriksha (Aragwadha), Pashanabhereda, Dhanvayavasa

- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu.
- Indications :** Mutrakricchra, Daha, Pida, Vibandhayukta Mutra Vikara.

55. Pramehi - Nisakatakadi Kashaya

- * निशा कतक नैल्किया तेच्चि पाच्चोट्टि भद्रिका।
एकनायक रामच्चमेभिः क्वाथः प्रमेहहा ॥
- Contents :** Nisa (Haridra), Kataka, Nellikya (Amalaki), Tecchi (Paranthi / Ixora coccinna Linn), Pacchotti (Lodhra), Bhadrika, Ekanayaka (Mehari moola / Saptarangi), Ramaccha (Usira)
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.
- Indications :** Prameha.

56. Darvi Kapitthanirysadi Kashaya

- * दार्वी कापिथ निर्यासिक कतक निशा किंशुकल्लोलुशीरं।
कार्पासीबीज यष्टीजल रिपु सित गुंजांबुजं भूत्वगच्छैः ॥
मुक्का चिंचाफलतोलित वियचरपूलांबल् वित्तोदु तेच्ची।
पाच्चोट्या विरविल् पर्षटक कुलिरु सहितै वेंदनीरु मेहमारी ॥
- Contents :** Darvi (Daruharidra), Kapitha niryasa, Kataka, Nisa (Haridra), Kimsuka tolu (Palasa twak), Usira, Karpasi bija, Yashti, Jala (Hribera), Ripu (Meharipu / Mehari), Sita-Gunja (Sweta Gunja moola), Ambuja (Utpala), Jambu- twak, Abda (Mustha), Mukka (Triphala), Chincha phala twak, Cheruvul (Bhadrika), Kamala bija, Tecchi (Paranthi), Pacchotti (Lodhra), Parpataka, Chandana.
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.
- Indications :** Prameha.

57. Tecchiveradi Kashayakkanni

- * तेच्चिवेर चेरूपूलवेर मूविलांघि कोरुप्पवेर।
तार्तावल्वेरु करिङ्गादि तूवयुं मरमन्वल् ॥
इट्टुवेलं कुरुक्किट्टु मुदगमिट्टिरयुं तथा।
प्रमेह मुल्लोर्कीवण्णं कजिज कोल्केन्नु सम्मतं ॥
- Contents :** Tecchi Ver (Paranthi moola), Cheruvul Ver (Bhadrika moola), Muvila (Prisniparni), Koruppu Ver (Gojihwa), Tarataval, Karungali (Khadira), Tuva (Yavasa), Maramanyal (Daruharidra).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Then add Mudga and Tandula and prepare Vilepi.

Indications : Prameha.

58. Vidanga Rajanyadi Kashaya

- विडंगरजनीयष्टीनागरागोक्षुरैः कृतः ।
कषायो मधुना हंति प्रमेहान् दुस्तरानपि ॥
- Contents :** Vidanga, Rajani (Haridra), Yashti, Nagara (Sunthi), Gokshura

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu.

Indications : Dusthara Prameha.

59. Palasa Pushpa Kashaya

- पलाशतरुपुष्पाणां क्वाथः शर्करया युतः ।
निषेवितः प्रमेहाणि हंति नानाविधान्यपि ॥
- Contents :** Palasa Pushpa
- Procedure :** Prepare decoction with Palasa Pushpa and administer internally with Sarkara.

Indications : All types of Prameha.

60. Vidradhou - Nimbadi Kashaya

- * निंबस्यतोलमृतं चुक्कवरद्धु मञ्जलं वासाफलत्रयं पटोलं निदिग्धिकानां ।
क्राथं समाक्षिकं पुरं पुलेरेकुडिच्चाल् ।
देहे कुरुत कुरुवेररुमूरुवालिल ॥

Contents : Nimbasya Tol (Nimba twak), Amruta (Guduchi), Chukku (Sunthi), Varattu Manyal (Daruharidra twak), Vasa, Phalatraya (Triphala), Patola, Nidigdhika (Kantakari).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Makshika and Suddha Guggulu for 6 days.

Indications : Vidradhi.

61. Dasamooladi Kashaya

दशमूलीछित्ररुहापथ्यादारुपुनर्नवा: ।
ज्वरं विद्रधि शोफेषं शिग्युविश्वयुतो हितः ॥

Contents : Dasamoola, Chinnaruha (Guduchi), Pathya (Haritaki), Daru (Devadaru), Punarnava, Sigru, Viswa (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Jwara, Vidradhi, Sophia.

62. Vriddhou - Vullivettadukadi Kashaya

- * उल्लिवेट्टुकु चुक्कलिज्जं वे ।
रावणकि नुटेवरकषायमाय ॥
सावणकुरु विनेण्णं सैंधवं ।
नीरं कुडिक्किल् वृषणं चुरुंडुपोग् ॥

Contents : Vulli (Lasuna), Vettadaku (Lata Karanja moola), Chukku (Sunthi), Avanakki (Eranda moola), Sakralatha moola (Gunja moola).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Saindhavalavana and Eranda Taila.

Indications : Vriddhi.

63. Mula Iladi Kashaya

- * मुलइलं जीरकं युगलीं वलरं घरं मंजयुलिज्जं चुक्किन्नीर ।
इलकुं मोरंत्रं व्यर्थयल् खलमपिखं पुराल् पुनर्नवाच्च हितं ॥

Contents : Mula il (Vamsa Komala Patra), Jeeraka yugala (Jeeraka & Krishna Jeeraka), Valar (Kshemadam), Daruhaaridra patra, Sakralatha moola (Gunja moola), Chukki (Sunthi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and then pound Brihat Vamsa and Punarnava with the above decoction, afterwards the paste should be used as an external application.

Indications : Antravridhi janya Sodha.

64. Rasna Yashtyadi Kashaya

रासनायष्ट्यमृतैरंडबलागोक्षुरसाधितः ।
क्राथोंत्रवृद्धिं हंत्याशु रुबुतैलेन मिश्रितः ॥

Contents : Rasna, Yashti, Amruta (Guduchi), Eranda, Bala, Gokshura.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Rubu (Eranda) Taila.

Indications : Antra Vriddhi.

65. Vidal Chitramooladi Kashaya

- * विडाल् चित्रयोर्मूलवुं चुक्कुमेलुं पलाश त्वचा पारिभद्रस्य तोलुं ।
तकर्तिद्दु वेंदुप्पुकायं कलर्ति कुटिच्चालडंगात्त गुल्मंगलुंडो ॥

Contents : Vidal (Vidanga moola), Chitrayormuoolam (Chitramoola), Chukkum (Sunthi), Ellum (Tila), Palasa Twacha, Paribhadra Tolu (Paribhadra twak).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Induppu (Saindhavalavana) & Kayam (Hingu).

Indications : Gulma.

66. Soola – Mula Iladi Kashaya

- * मुल इल चुक्कु कुलुत्थैः कोट्टेंडजमोज वृश्ची वैः ।
कोडियोदु शूलविनाशनमिंदुप्पुं कायमेद्दु पाक्यमिदं ॥

Contents : Mula il (Vamsa patra), Chukku (Sunthi), Kuluttha, Kottattenda (Pakwa Narikela / "Jalam yasya Swayam Sushkam bhavathi tasya majja atra grihya"), Ajamoda, Vrischiva (Punarnava).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Induppu (Saindhavalavana) and Kayam (Hingu).

Indications : Soola.

67. Vidalin Veradi Kashaya

- * विडालिन् वेर् कडलाडि भूसुरमरं चुक्कुलिकोल् कूवलं ।
मुंजा मूविल यावणेकु पुडया वेलुं तथा मोटकं ॥
ओकेकूटि नेरुत्तुकोंडे तिरवेकायं कणा सैंधवं ।
क्षारं मेषोडि यिट्टु पीतमुपदेशं पोलिदं शूलिनां ॥

Contents : Vidalin Ver (Vidanga moola), Kadaladi (Apamarga moola), Bhusuramaram (Palasa), Chukku (Sunthi), Vulli (Lasuna), Kuluttha,

Kuvalam (Bilwa), Munja (Agnimandha), Muvila (Prisniparni), Avanakki (Eranda moola), Ajamoda, Ellum (Tila), Sphatyabhujangam.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Kayam (Hingu), Kana (Pippali), Saindhava and Kshara (Yavakshara).

Indications :

Soola.

68. Eranda Bilwadi Kashaya

एरंडबिल्वबृहतीद्वयमातुलुंग पाषाणभित्रिकदुमूल
कृत कषायः ।

सक्षारहिंगुलवणोऋबुतैलमिश्रः श्रोण्यंस पृष्ठ
हृदयस्तनरुपेक्षया ॥

Contents :

Eranda, Bilwa, Brihati dwaya (Brihati & Kantakari), Matulunga, Pashanabhera, Trikatu, Mulaka (Radish)

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Kshara, Hingu, Lavana and Uru (Eranda) Taila.

Indications :

Sroni, Amsa, Prishta, Hridaya, Sthana & Uru Vedana.

69. Plasintoladi Kashaya

- * आरुनालनोडु रेंडु मिक्रमाल् प्लाशुतोलोडु पुनर्नवैषधाल् ।
कुरुकोंडु कुंडिनीरु कुडिक्किल्नोवाशुपोन् पडुवुमिट्टु गुल्मनां ॥

Contents :

Plas tolodu (Palasa Twak) - $\frac{1}{2}$ pala (6 kalanchu)
Punarnava - $\frac{1}{3}$ pala (4 kalanchu)
Oushadha (Sunthi) - $\frac{1}{6}$ pala (2 kalanchu)

Procedure :

Prepare decoction with the above drugs in the specified quantity and administer internally with Saindhavalavana.

Indications : Gulmajanya Vedana, Sopha.

70. Pacchotri Kuvaladi Kashaya

- * पोच्चोट्रिकूवलं यष्टी चेरुतेक्षेषुतैश्शृतं ।
नीर कुडिकिल् मृगाक्षीणं वयत्तिल् कुत्तुपोयिङ्गुं ॥

Contents : Pacchotri (Lodhra moola), Kuvalam (Bilwa moola), Yashti, Bharangi, Ellu (Tila).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Artava Soola.

71. Mahodara - Tavidvamadi Kashaya

- * तविद्वाम कडुककोन्न तन्तोल् चिरिबिल्वत्तलिर
चुक्कुचुडवेरुं ।
इवकोंडियलुं कषाय पानात् विडकोंडीहु मुडन् महोदरत्ती ॥

Contents : Tavidvama (Punarnava), Kadukka (Haritaki), Konnatan tol (Aragwadha Twacha), Chirubilwa (Puti Karanja), Chukku (Sunthi), Chunda Ver (Bhunimba).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Mahodara.

72. Pandu - Parvikardrakadi Kashaya

- * पित्तपांडुविनु पार्विकार्द्रिक मुत्तिलोटपिकरित कालियुं ।
इथमुल्खलमेव कंडुकोलत्त्वयोलि तिलतोषि वाखलं ॥

Contents : Parvika (Vacha), Ardraka, Kakamachi, Mandoo-kaparni.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally.

Or

Pound Tila with Bhringaraja Swarasa and administer internally with Loha Bhasma.

Indications : Pittaja Pandu.

73. Vyoshadi Kashaya

- * व्योषाजमोजतविद्वाम करिंचिरुंबु पथ्या बला पुलियरंबु पुराणकिङ्गुं ।
जंबीर पक्व निश वज्रलता त्रिपादी तच्चिट्ट तक्रमुषितं विनिहंति पांडुं ॥

Contents : Vyosha (Trikatu), Ajamoda, Tavidvama (Punarnava), Karim (Ikshu moola), Chirumbu (Mandoora), Pathya (Haritaki), Bala moola, Puliyarambu (Chincha patra Vrinta), Purana Kittam, Jambeera, Nisa (Haridra), Vajra lata (Asthi Samhara), Tripadi (Hamsapadi).

Procedure :

- Take the above drugs in earthenware and add equal quantity of water and buttermilk.
- Then put it on mild fire and boil till the water portion is completely evaporated.
- Afterwards keep the vessel nearer to the fire, so that the decoction should be always in the lukewarm state.
- The decoction once prepared can be used for 7 days.
- It should be administered internally in a dose of $\frac{1}{2}$ pala twice a day.
- Replace the quantity of Kashaya used every time with equal quantity of fresh buttermilk.

Indications : Pandu.

74. Kamala - Yashtivasadi Kashaya

- * यष्टीवासामृतावालक कतकं हठैरिक्षुगोक्षुरयुक्तैः ।
रेद्दूनाकुं कषायं पुलरि पिबतु कामिला कालनेंबु ॥

Contents : Yashti, Vasa, Amruta (Guduchi), Balaka
स०यो० - 28

(Hribera), Kataka, Hatha (wet Amalaki), Ikshu, Gokshura.

Procedure : Prepare Ashtamamsa Kashaya with the above-specified drugs and administer internally early in the morning.

Indications : Kamala.

75. Tartavaladi Mukkudi

* तारुतावलुनिलंपरंडयुं कील्फलामलक मुत्तिल् तैस्समं ।
मोरिल् मुकुटि पकल् कुडिक पाल् कूट्टि रत्रियिलु मुंण्क कामिली ॥

Contents : Tarataval (Vasuka / Punarnava), Bhumyamalaki, Tripadi, Amalaki, Muttill (Mandooka-parni).

Procedure : Take the above-specified drugs and pound them well and administer internally with buttermilk early in the morning.

During the course of treatment, only milk diet is advised.

Indications : Kamala.

76. Sophra - Chukkuchundadi Kashaya

* चुक्कुचुंड कडलाडि सतूवा, नालुमायरु करिजिव कोंडु ।
अर्धेबिल्व तविद्वाम कषायं हंति शोफ मपि संगवुं विशः ॥

Contents : Chukku (Sunthi), Chunda (Bhunimba) Kadaladi (Apamarga), Tuva (Yavasa) - 1½ kalanchu each

Tavidvama (Punarnava moola) - 1 pala

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Sophra, Vibandha.

77. Panaviraladi Bhasma Ganji

* पनविरल कडलाडि चुल्लि रंभाभसित समेन जलेन पालिनालु ।
अनकिय लिनगंजि हंति शोफं हर हर योरिव कल्पषं प्रसादः ॥

Contents : Panaviral (Tala Pushpa Guccha), Kadaladi (Apamarga), Chulli (Kokilaksha), Rambha (Kadali kanda)

Procedure : Take the above-specified drugs and burn them into ash and then add water and filter it. Afterwards add equal quantity of milk and prepare Kanji.

Indications : Sophra.

78. Aviltoladi Bhasma Ganji

* आविलतोल् कडलाडि दंति तपनं चित्रावयल् चुल्लियुं ।
शम्याकतोलि कल्लिवेरु पनविरल् स्तुहग्रवुं रंभयुं ॥
एतत् भस्म जले यवागु विहिता पालोडु मोरोडुतान् ।
कूट्टिद्वाशु निहंति शोफमखिलं गुल्मोदरादीनपि ॥

Contents : Aviltolu (Puti Karanja twak), Kadaladi (Apamarga), Danti, Sweta Arka, Chitra (Eranda moola), Chulli (Kokilaksha), Samyaka tolu (Aragwadha twak), Trina Snuhi, Panaviral (Tala Pushpa), Snuhi moola, Rambha (Kadali kanda).

Procedure : Take the above-specified drugs and make into ash and then add water and filter it.

Afterwards add equal quantity of buttermilk or milk and prepare Kanji.

Indications : Sophra, Gulma, Udara.

79. Pathya Punarnavadi Kashaya

* पथ्या पुनर्नव कणाकणवेर् पगुन्ना ।
चुक्कंबु जीरक सुरद्वुचुरकुतंडाल् ॥

वकुं कषायमिदु वीक्कमरेकेहुकुं ।
तत्रार्धेबिल्व मिरबोडु पिवेत् कषायं ॥

Contents :

Pathya (Haritaki), Punarnava, Kana (Pippali), Kana Ver (Pippali moola), Pagunna (Prisniparni), Chukka (Sunthi), Ambu (Hribera), Jeeraka, Suradaru (Devadaru), Turattenda (Katu Tumbi)

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications :

Sopha.

- This Kashaya should be given in the morning hours and Chukkuchundadi Kashaya in the evening hours.

80. Visarpa - Kulakadi Kashaya

कुलकवृषकिरातारिष्टतिक्काक्षपथ्या-
मलकमलयजानां कौशिकाद्यः कषायः ।
सकलगदसमूहं हंति वीसर्पमुग्रं
ज्वरवमिदाहभ्रांतितृष्णारुजाभिः ॥

Contents :

Kulaka (Patola), Vrisha (Vasa), Kirata, Arishta (Nimba), Tikta (Katukarohini), Aksha (Vibhitaki), Pathya (Haritaki), Amalaka, Malayaja (Chandana), Kousikadhy (Guggulu)

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications :

Jwara, Vami, Daha, Bhranti, Trishna, Vedanayukta Visarpa

81. Nannaryadi Kashaya

- * नन्नारि कुलिरुशीर यष्टि मधुकांबुजस्य किंजलकं ।
मंचट्टिमञ्जल् पथ्यास्तेऽमी विसर्प शांतिये शस्ता: ॥

Contents :

Nannari (Krishna Sariba), Kuli (Chandana), Usira, Yashtimadhu, Ambujasya Kinjalka (Kamala Kesara), Manchetti (Manjishta), Manyal (Haridra), Pathya (Haritaki).

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications :

Visarpa.

82. Chunda Tavidvamadi Kashaya

*

चुंडतविलाम शुंठी दुरालभा पाचितेन तोयेन ।
सिद्धा कंजि तेलिरपि वीक्कत्तेयोके वेळुमक्षणमे ॥

Contents :

Chunda (Bhunimba), Tavidvama (Punarnava), Sunthi, Duralabha

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Rice Kanji.

Indications :

Visarpa.

83. Masurika – Dhatri Chandanadi Kashaya

धात्रीचन्दनमेर्वारुबीजं गुंजाफलंसितं ।
पिवेत्तंडुल तोयेन नोद्वरंति मसूरिकाः ॥

Contents :

Dhatri, Chandana, Ervaru Bija (Snake cucumber / Cucumis utilissimus Roxb.), Sitam Gunja Phalam (Sweta Gunja)

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Tandulodaka.

Indications :

Masurika

84. Draksha Kashmaryadi Kashaya

द्राक्षाकाशमर्यखर्जूरपटोलारिष्टवासकै ।
लाजातामलदुस्पर्शैः क्षथितं शर्करान्वितं ॥
मसूरिकां पित्तकृतां रक्तजां च विनाशयेत् ।

- Contents :** Draksha, Kashmarya, Kharjura, Patola, Arishta (Nimba), Vasa, Laja, Tamalaki (Bhumya-malaki), Duhsparsa (Yavasa)
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Sarkara.
- Indications :** Pittaja & Raktaja Masurika.

85. Panchamooladi Kashaya

द्वे पंचमूले रास्ता च धात्र्युशीरं दुरालभा।
सामृताधान्यकामुस्तं जयद्वातमसूरिकां॥

- Contents :** Dwe Panchamoolae (Brihat & Laghu Panchamoola), Rasna, Dhatri (Amalaki), Usira, Duralabha, Amruta (Guduchi), Dhanyaka and Mustha.
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.
- Indications :** Vataja Masurika.

86. Nimbamrutabdadi Kashaya

निंबामृताब्दधान्याकयासभूनिंबपटैः।
वासावरापटोलैश्च क्वाथस्स्फोटहरः परः॥

- Contents :** Nimba, Amruta (Guduchi), Abda (Mustha), Dhanyaka, Yasa (Yavasa), Bhunimba, Parpata, Vasa, Vara (Triphala), Patola.
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.
- Indications :** Sphota.

87. Amruta Rajanyadi Kashaya

अमृतारजनीनिंबयासरोग्नतोयदैः।
पथ्याधात्रीवृषैः क्वाथः शीतपित्तनिर्बर्हणः॥

- Contents :** Amruta (Guduchi), Rajani (Haridra), Nimba, Yasa (Yavasa), Rogaghna (Aragwadha), Toyada (Mustha), Pathya (Haritaki), Dhatri (Amalaki), Vrisha (Vasa).
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.
- Indications :** Sitapitta.

88. Aragwdhamrutadi Kashaya

आरग्वधामृतापथ्याखदिरेस्संप्रसाधितं।
त्वग्विकाराम्लपित्तार्तैः पेयं देवैर्यथामृतं॥

- Contents :** Aragwadha, Amruta (Guduchi), Pathya (Haritaki), Khadira.
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified drugs.
- Indications :** Twak Vikara, Amlapitta.

89. Khadira Triphaladi Kashaya

खदिरित्रिफलानिंबपटोलामृतावासकैः।
अष्टकोयं जयेल्कुष्ठकं दूविस्फोटकानपि॥

- Contents :** Khadira, Triphala, Nimba, Patola, Amruta (Guduchi), Vasa
- Procedure :** Prepare decoction with the above-specified 8 drugs.
- Indications :** Kushta, Kandu, Visphota.

90. Sunthyadi Kashaya

शुंठीनिंबिकिराततिक्ककणापाठाहरिद्राद्यं।
त्रायंतीत्रिफलामृताब्दकदुकावासावचावाकुची॥
मंजिष्ठातिविषादुरालभमहनिंबाग्रिषद्ग्रन्थिका।
व्याधिघोगजचिर्भट्टासकुट्टजाभाङ्गीसमुस्तायवा:॥

मूर्वा चैव पटोलपत्रसहिता रक्तं तथा चन्दनं।
श्यामापर्पटसारिबाकृमिहरागायत्रिकासंयुतं॥
गोमूत्रेण महाकषायमरुणोद्धतं पिबेद्यः पुमान्।
तस्याष्टादशयांति नाशमचिरात् कुष्ठानि दुष्टान्यपि॥

Contents :

Sunthi, Nimba, Kiratatikta, Kana (Pippali), Patha, Haridra Dwayam (Haridra & Daruharidra), Trayanthi, Triphala, Amruta (Guduchi), Abda (Hribera), Katuka, Vasa, Vacha, Bakuchi, Manjishta, Ativisha, Duralabha, Maha Nimba, Agni (Chitraka), Shadgrandhika (Karpura Haridra), Vyadhighna (Aragwadha), Gaja Chirbhatasta (Indrayana moola), Kutaja, Bharangi, Mustha, Yava, Murva, Patola patra, Rakta Chandana, Chandana, Shyama, Parpata, Sariba, Krimihara (Vidanga), Gayatrika (Khadira).

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Gomutra early in the morning.

Indications :

18 Types of Kushta.

91. Phirangiroga - Chukkum Tippalyadi Kashaya

* चुक्कंतिप्पलियोदु नल्मुलगं मुक्काकरिजीरकं।
चोल्कोंडोरु वरदु मञ्जलुलुवानल्पावु मेन्निंगने॥
ओकेक्कोंडु कषायमाक्कि नियतं सेविक्किलन्नेकेडुं।
मुष्कुं काट्टिजेलिज्ज वन्नोरु परंगीकम्मनेन् तोलरे॥

Contents :

Chukkum (Sunthi), Tippali (Pippali), Mulagam (Maricha), Mukka (Triphala), Karim Jeerakam (Krishna Jeeraka), Varattu Manyal (Daruharidra), Uluva (Medhika) - 1 part each

Nalpavu (Chopchini) - equal to the above all
Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with honey.

Indications : Phirangiroga.

92. Veppin Tolal Kashaya

* वेपिन् तोलाल् कषायं पिबतु पिबतुवापावुकोंडे कषायं।
मेल्पोडुं पालपरंगि ब्रणपरि हतये पावु तत्रोरुकास्यात्॥
ओरेन्मटु करिङ्गल्लुदितमोरु कषायं कुडिप्पानतेक्का।
लोरेन् पथ्या कषायं परकुवतिनु दुष्टब्रणघो गणोयं॥

Contents :

Nimba moola Kashaya (or)
Chopchini Kashaya (or)
Khadira Kashaya (or)
Haritaki Kashaya

Procedure :

Prepare decoction with the above specified any one of the drugs and administer internally.

(Or) Conduct Bashpa Sweda with Chopchini Kashaya.

Indications :

Dushta Vrana.

93. Guduchi Triphaladi Kashaya

गुदूचीत्रिफलादार्विकाथमुष्णैश्व वारिभिः।
त्वग्दोषब्रणशोफन्नो पीतो मासं सगुंगुलुः॥
Guduchi, Triphala, Darvi.

Contents :**Procedure :**

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Guggulu for one month.

Indications :

Twak dosha, Vrana, Sopha.

94. Krimiroga – Vidalin Veradi Kashaya

* विलालिन्वेरु कणामूलशिग्गुतुलसीब्रह्मद्वामांशास्समाः।
तत्तुल्यं चेरकैतवेरपिंयुते सिद्धेजले साधिता॥
तेज्जाप्पाल पिकाडियुं क्रथितवुं सिद्धार्धहिंगवादिभिः।
सिद्धाकज्जिरियं जयेत् क्रिमिगणान् तन्मूलरोगानपि॥

Contents : Vidalin Veru (Vidanga moola), Kana moola (Pippali moola), Sigru, Tulasi, Brahmadruma (Palasa) - 1 part each

Ketaki moola - equal to the above all

Jala - 8 times

Procedure : Prepare Chaturdhavasishta Kashaya with the above-specified drugs and then add coconut milk, Tandulodaka, Sarshapa, Hingu to prepare Kanji and administer internally.

Indications : Krimiroga, Krimi janya Upadrava.

95. Vilanga Nirgundyadi Kashaya

* विलंगनिर्गुड्यभयाखुकर्णीसोनशोभांजननागराब्दैः ।
पक्षांबुहिंगूषणचूर्णमित्रं क्रिमि निहन्यात् त्रिदिनप्रयोगात् ॥

Contents : Vilanga (Vidanga), Nirgundi, Abhaya (Hari-taki), Akhuparni (Mushikaparna), Rasona, Sobhanjana, Nagara (Sunthi), Abda (Mustha)

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Hingu and Ushana (Maricha) Choorna for 3 days.

Indications : Krimi roga.

96. Musthakhukarnadi Kashaya

मुस्ताखुकर्णीफलदारुशिशुक्षाथस्सकृष्णाकृमिशत्रुकल्कः ।
मार्गद्वयोनापि चिरप्रवृत्तान् क्रिमीन् निहति क्रिमिजांश्च रोगान् ॥

Contents : Mustha, Akhukarni (Mushikaparna), Phala (Triphala), Daru (Devadaru), Sigru.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Krishna (Pippali) and Krimisatu (Vidanga) Choorna.

Indications : Urdhwa & Adhogata Krimi and their Complications.

97. Khadiradi Kashaya

खदिरः कुटजः पिचुमर्दवचा त्रिकटु त्रिफला त्रिवृतासहितं ।
पशुमूत्रयुतं पिबससदिनं क्रिमिकोटिशतान्यपि हंत्यचिरात् ॥
Khadira, Kutaja, Pichumarda (Nimba), Vacha, Trikatu, Triphala, Trivrit

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Gomutra for 7 days.

Indications : Krimi roga.

98. Satavaryadi Kashaya

* शतावरी नलकटुक मुस्ताकच्चूररोहिण्यपि देवदारु ।
अरत्त एरंड बलाकुरुंडि शताह्वकुप्पातविद्वाम चुंड ॥
मूलंगलपतुं वृषभेन्नितेल्ल मोरोक्कवंचाय् क्रथितं निधाय ।
पकुतु रंडायुरुकूट्रिल् मुत्रमेरंडजं सैंधवमिट्टु कोल्क ॥
मट्टेदु फिन्नस्तयायवान्या प्रभातसंध्यासमयेऽपि पानात् ।
अकन्त्रु पो मेंबदु जातिवातं पडंगपानात् ज्वरमेन्नपोले ॥

Contents : Satavari, Kadukka (Haritaki), Mustha, Kachhura, Rohini (Katukarchini), Devadaru, Aratta (Rasna), Eranda, Bala, Koranta (Saireya), Satahwakuppa (Satapushpa), Tavidvama (Punarnava), Chunda (Bhunimba), Mulamgalu Pattum (Dasamoola), Vrisha (Vasa) - 1 part each

Jala - 2 serlu

Procedure : Prepare Chaturdhavasishta Kashaya with the above-specified drugs and divide it into two halves.

Administer one half early in the morning with Eranda Taila and Saindhavalavana and the second half in the evening hours after meals with Jeeraka & Sarkara.

Indications : Sarva Vataroga (80 types of Vata Vikara).

99. Mahabaladi Kashaya

महाबलामूलमहौषधाभ्यां क्राथं पिबेन्मिश्रितपिप्पलीकं ।
शीतं सकंपं परिदाहयुक्तं विनाशयेदद्वित्रिदिनप्रयुक्तः ॥

Contents : Mahabala moola, Mahoushadhi (Sunthi), Pippali.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally for 2 to 3 days.

Indications : Sita, Kampa & Dahayukta Jwara.

100. Vataroga - Manjishtadi Kashaya

मंजिष्ठात्रिफलातिकावचादारुनिशामृताः ।
निंबशैषं कृतः क्राथो वातरकविनाशनः ॥
पामाकपालिकाकृष्णरक्तमंडलजिन्मतः ।

Contents : Manjishta, Triphala, Tikta (Katkaroohini), Vacha, Daru (Devadaru), Nisa (Haridra), Amruta (Guduchi), Nimba.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs

Indications : Vatarakta, Pama, Kapala Kushta, Rakta dosha, Mandala Kushta.

101. Darvi Guduchyadi Kashaya

दार्विगुदूचीकटुकोग्रगंधामंजिष्ठनिंबत्रिफलाकषायः ।
वातास्त्रमुच्चैर्नवकार्षिकाख्यो जयेच्च कुष्ठानखिलान्नराणां ॥

Contents : Darvi (Daruharidra), Guduchi, Katuki (Katkaroohini), Ugragandha (Vacha), Manjishta, Nimba, Triphala.

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Sarva Kushta.

102. Vasa Guduchyadi Kashaya

वासागुदूचीचतुरुंगुलानां एरंडतैलेन पिबेकषायां ।
क्रमेण सर्वांगजमप्यशेषं जयेदसूर्गवातभवं विकारं ॥

Contents : Vasa, Guduchi, Chaturangula (Aragwadha).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Eranda Taila.

Indications : Sarva Vatarakta Vikara.

103. Sthoulya - Mudgadikkanji Kashaya

मुदगलाजान्वितां पेयां खदिरक्षाथजां पिबेत् ।
अतिस्थौल्यप्रमेहादिरोगस्य विनिवृत्तये ॥

Contents : Khadira Kashaya + Mudga & Laja.

Procedure : Prepare Kanji with the above-specified drugs.

Indications : Atisthoulya, Prameha.

104. Krimighnadi Kashaya

कृमिन्निंबत्रिफलाजाजीकट्वीव्योषामृतैः कृतेः ।
क्राथोऽतिस्थौल्य दोषघ्नो मधुगुग्गुलसंयुतः ॥

Contents : Krimighna (Vidanga), Triphala, Ajaji (Jeeraka), Katuki (Katkaroohini), Vyosha (Trikatu), Amruta (Guduchi).

Procedure : Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Madhu and Guggulu.

Indications : Atisthoulya.

105. Artava Shodhana Kashaya

* रक्तं तींडा येरिकुंबोलु तिललकिल् वीलाकिलेणाक्षणानां ।
नित्यं नित्यं प्रभाते परुकुवोरु फिलाशिन्तोलीभिः कषायं ॥

सत्यं नवे मुरिक्नि॑ तोलिकृत् भसितं मेन्पोडिं चेर्तुकारे।
लुत्थं क्राथं कुडिष्पूपिन् पुलिमुत्तल् तन्वल्कलं चापिपाक्यं॥

Contents :

1. Palasa Twak Kashaya
2. Kala Tila Kashaya + Kimsuka Kshāra
3. Vrikshamla Twak Kashaya

Procedure : Prepare decoctions with the above-specified drugs.

Indications : Dushta Artava, Kricchraartava.

106. Garbhini - Triphaladi Kashaya

* त्रिफलायष्टिकाक्राथं नेय्युमाय परुकीटुक ।
अधिकं नोवुकूडा ते सूते पुत्रं क्षणाद्वधः ॥

Contents : Triphala, Yashti.

Procedure : Prepare decoction with the above drugs and administer internally with ghee.

Indications : For normal and easy delivery.

107. Baladi Kashaya

* पुष्पे शूले च गर्भे बल यट पोदियन् गोपिसेव्योल्प लानीर्।
नल्पाल कुट्टिक्षायं परुकुवि तुसितां चेर्तुपाल् वेण्पतिंकं ॥
कोल्हूपोविंकगल् मुस्ताशृत जलमथवा पाठतूवा गुहावेर।
विल्वांभोदांबु चुक्केन्नितु कुरिगिननीरतान् कुरुंदोट्टि कूट्टि ॥

Contents : 1. Bala, Jivanthi, Sariba, Usira, Utpala Kashaya + Milk & Sugar

2. Butter obtained from un boiled milk + Milk & Sugar

Indications : Pain abdomen and bleeding in pregnant women

Contents : 3. Mustha Kashaya

4. Pathya (Haritaki), Yavasa, Bilwa, Mustha, Balaka (Hribera) Sunthi, Bala Kashaya

Indications : Pregnant women suffering from Atisara.

108. Yonisoola hara Kashaya

रास्नादारुबलादर्भमुस्तोशीरपुनर्नवैः ।
कषायं सेवयेत् क्षौद्रशर्करं योनिशूलिनी ॥

Contents :

Rasna, Daru (Devadaru), Bala, Darbha, Mustha, Usira, Punarnava.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Honey and Sugar.

Indications : Yonisoola.

109. Nayopaya Kashaya

बलाया दशभिर्भागैः द्वाभ्यां जीरकविश्वयोः ।
सिद्धः क्राथो नयोपाय श्वासहिघ्माहरः परः ॥

Contents :

Bala moola	-	10 parts
Jeeraka	-	1 part
Viswa (Sunthi)	-	1 part

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications : Swasa, Hicca.

110. Nadi Quatha

दशमूलं बलामूलं त्रिफलां किरियात्तयुं ।
यवासं मरिचं रास्नां षडंगं जीरकत्रयं ॥
अजाज्याररियुं यष्टीं उलुवाच सुरद्धयं ।
मुदगं पंचागुलं मञ्जल आशालीमरमञ्जलं ॥
कतकं निंबचर्म च समभागानि कारयेत् ।
रेज्यते विकलान् नाडिन् सर्वनाडीगतान् गदान् ॥
नाडीक्राथं निहंत्येतत् वृद्धवैद्याभिसम्मतम् ॥

Contents :

Dasamoola, Bala Moola, Triphala, Kiryatta (Kiratatikta), Yavasa, Maricha, Rasna, Shadanga (Mustha, Parpataka, Usira, Chandana, Udichya, Nagar), Jeeraka traya (Jeeraka, Kala jeera, Sajira), Shad Tandula, Yashti, Uluva (Medhika), Sura Dwaya (2 types of Devadaru), Mudga, Panchangula (Eranda), Manyal (Haridra), Asali, Maramanyal (Daruharidra), Kataka, Nimba twak.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs.

Indications :

Nadi roga.

111. Trayantyadi Kashaya

त्रायंतीत्रिफलानिंबकदुकामधुकं समं ।
त्रिवृत्पटोलमूलाभ्यां चत्वारोशाः पृथक् तथा ॥
मसूरान्निस्तुषादष्टौ तत्काथस्यघृते जयेत् ।
विद्रधीगुल्मवीसर्पदाहमोहमदज्जरान् ॥
तृष्णूर्ध्छिर्दि हृद्रोगपित्तासृकृष्टकामलाः ॥

Contents :

Trayanthi, Triphala, Nimba, Katuka, Madhuка-
1 part each Trivri, Patola moola - 4 parts each
Masura (without husk) - 8 parts.

Procedure :

Prepare decoction with the above-specified drugs and administer internally with Ghee.

Indications :

Vidradhi, Gulma, Visarpa, Daha, Moha, Mada, Jwara, Trishna, Murcha, Chardi, Hridroga, Raktapitta, Kushta, Kamala.

**XI. PARISISHTA PRAKARANA
TAILA****1. Sudha Bala Tailam**

बलामूलकषायस्य भागाष्टपयसस्तथा ।
तैलप्रस्थं बलामूलकल्कसिद्धं समीरनुत् ॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Bala moola	$\frac{1}{4}$ th prastha
<i>Sneha Dravya</i> : Tila Taila	1 prastha
<i>Drava Dravya</i> : Bala moola Kashaya - Paya (Ksheera)	2 prastha 2 prastha

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications :

Sarva Vataroga.

2. Kottim Chukkadi Tailam

* कोट्टिंचुकु वयंपु शिग्गुलशुनं कार्तोटि देवद्रुम ।
सिद्धार्थं सुवहामरच्चु तिलजं दधा च चिंचारसे ॥
तोट्टा लोट्टु मुट्टु तीरुमतिलुं वातं तोडातेकेडुं ।
चिंतिप्पानरु तेनुकेलितु मणेर्मत्रौषधानां बलं ॥

Contents :

<i>Kalka Dravya</i> : Kottim (Kushta), Chukku (Sunthi), Vayampu (Vacha), Sigru, Lasuna, Kartoti, Devadruma (Devadaru), Siddhardha (Sarshapa), Suvaha (Rasna)

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Dadhi
Chincha Rasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vataroga.

3. Nalpamaradi Tailam

* नाल्पामरं त्रिफलं चंदनं सेव्यं कुष्ठं चोवल्लि चोरमग्लेन्निव
कल्कमाङ्गि।
पैमज्जब्ल् पर्षट रसे परिपक्वमेण्ण तेक्लि केटुं चोरिचिरंगु
विसर्पं कुष्ठं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Nalpamarad (4- Ksheeri Vriksha twacha - Vata, Aswattha, Plaksha, Udumbara), Triphala, Chandana, Sevy (Usira), Kushta, Manjishta, Chora (Kachora).

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Ardra Haridra Kashaya, Parpata Kashaya

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kandu, Visarpa, Kushta.

4. Pullanyadi Tailam

* पुलान्निपेद् पय्यानि मुरुक्क कडलाडियु।
चिच्चकं वेप्पल मन्यल् पर्षटं करिवोच्चियुं ॥
पच्चिलप्पेरुमाल् तानुं पूवां तेच्चि परंडयुं।
ओहाबेंटुगु नेङुंगु तार्तीविल् चोल्लं पेच्चुरतन्निल् ॥
दशपुष्प मिवट्टिन् नीरादराल् कोलक केवलं।

नाल्पामरं च नन्नारि त्रिफलाचंदनं पुनः ॥
तैलत्तिल् नेष्या मूशानाय् वेंदिष्टेण्णतुलिक्किलो ।
पुण्णेल्ला मोलियुं शीघ्रममृतोयम् मुत्तमं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Nalpamarad (Chatuh Ksheeri Twak -Vata, Aswattha, Plaksha, Udumbara), Nannari (Sariba), Triphala, Chandana.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Pullani Patra (Sushavi), Katutumbi, Aswakarna, Paribhadra twak, Apamarga, Chameli Patra, Nimba Patra, Haridra, Parpataka, Nirgundi, Pacchila perumal, Nispushpa Sinduri, Asthisrinkhala, Mridukunchika, Vasuka, Dasa Pushpa [1. Vishnukrantha 2. Durva 3. Bhringaraja 4. Sakralatha 5. Varahi 6. Bhadrika 7. Uttamakanya (Sahadevi) 8. Sasakarni 9. Lakshmana 10. Samanga (Lajjalu)]...Kashaya

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions : Vranaropana.

5. Nonganadi Tailam

* नोंगणस्यरसे सिद्धं पाठाकर्कट कल्कमाय्।
एण्णवेंतु कुडिप्पिच्चालिल्लतेपों पेरुंपदं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Patha, Karkataka

Sneha Dravya : Tila Taila - ½ part

Drava Dravya : Nongana (Trina visesha) Rasa - 1 part

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sleepada.

6. Bilwam Pacchotyadi Taila

* बिल्वं पाच्चोट्टिच्छंगामृत करुक रसे चेतु धात्रि कषायां ।
कोट्टरामच्च मेलं पतिमुक्तगरं चंदनं देवदारुं ॥
कच्छरामुक्तरं च त्वगपि च मधुकं मांचिमंचेष्टि पत्रं ।
हीवें कल्कयित्वा विपचतु समपालेण्ण सर्वामयान् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Kottam (Kushta), Ramaccha (Usira), Ela, Padmakashta, Tagara, Chandana, Devadaru, Kacchura, Amukkaram (Aswagandha), Twak (Dalchani), Madhuka, Manchi (Jatamansi), Manchetti (Manjishta), Patram, Hriberam.

Sneha Dravya : Tila Taila - $\frac{1}{4}$ qty. of Drava Dravya

Drava Dravya : Bilwam (Bilwa patra) Swarasa
Pacchotti (Lodhra patra) Swarasa
Bhringaraja patra Swarasa
Amruta (Guduchi patra) Swarasa
Karuka (Garika / Durva) Swarasa - 1 part each

+
Dhatri (Amalaki) Kashaya - $\frac{1}{2}$ qty. to the above all

+
Godugdha - equal to Taila

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Siroroga, Netraroga, Karnaroga.

7. Arukaladi Tailam

* आरुकालुमृतं कोलुप्पयुं दूर्व शक्रलतयुं पिलिज्जतिल् ।
वेकुमेण्ण कदिलिकिरंगुमाय् नाशयत्यखिल दोष कामिलां ॥

Contents :

Kalka Dravya : Rambha moola (Kadali Kanda)

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Bhringaraja, Amruta, Gojihwa, Durva, Sakralatha, Rambha moola Swarasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Tridoshaja Kamala.

8. Kayyonyadi Tailam

* कथ्योन्नि चिह्नमृदु नेल्लिपिलिज्ज नीरिल् ।
तैलं पचेत पयसा मधुकांजनाभ्यां ॥
कण्णन्नु नन्नु तलनोविन तीवनन्नु ।
पल्लिन्नु नन्नु तलयुं नरया नराणां ॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashtimadhu, Anjana.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Kayyonni (Bhringaraja), Chittamritil (Guduchi), Nelli (Amalaki) Swarasa + Ksheera

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Netraroga, Siroroga, Dantaroga, Palitya.

9. Lakshadi Taila

* लाक्षामुदग्गुमश्वगंधिममृतिन्नरूं तथा माषवुं ।
मांसी सर्वमितोष्प मेलमि लवंगं मांचि मंचेष्टि नीर् ॥
कुष्ठं कुंदुरुदेवदारुतगरं चोरं मुरंचंणयुं ।
स्थौणेयागुरुशुक्ति नागफलनीपुष्पंगल् जातीनखी ॥

सर्ज नान्मुखचोनगत्तृण युगं श्रीवेष्टयुं पच्ययो ।
 नेत्रा मङ्ग पोडिच्चुकोङ्गु शिलमेलुन्मधय यामांतरे ॥
 तूकिकोङ्गु कृलं पितंगमाखिलं तेच्चाल् नृणमादरात् ।
 नन्नायिट्टु तडिकुमेत तदखिलं पोकुंजराद्य गदं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Laksha, Mudga, Aswagandha, Amruta (Guduchi satva), Masha, Mamsi, Ela, Lavanga, Manchetti (Manjishta), Kushta, Kunduru, Devadaru, Tagara, Chora, Murva, Yavasa, Sthouneya, Aguru, Suktii, Nagakesara, Phalini (Priyangu) Pushpa, Jatiphala, Nakhi, Sprikka, Dhyamaka, Sriveshtaka, Sarjarasa, Hribera, Tejapatra.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Laksha, Masha, Mudga, Jatamansi, Manjishta Kashaya

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Jwarahara, Pushti karaka.

- External application of the paste of Kalka Dravyas is used for the development of muscle tissue.

10. Jati Manyaladi Taila

* जातीमञ्जलिरिक्किलंगु तोलुकै चर्मदला निंबवुं ।
 चाद्रिल् कोट्टु ममर्च वल्लि कटुकिन्सुन्नुं फलानां त्रयं ॥
 एलं कलिकत मेण्णवें तुबलिय पोल्वाय् कोलिकलन्नेकेटुं ।
 वायिल् तोत्रिन नोवु पल्लमुटने वज्रप्रमाणं भवेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Kottam (Kushta), Vatari (Eranda), Trikatu, Triphala, Ela.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Jatipatra, Haridra, Ardraka, Nimba patra, Lajjalu, Nagavalli Swarasa

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer externally as Siro Abhyanga and Gandusha.

Indications : Siroroga, Danta Soola.

11. Ashta Pallava Tailam

तुलसीगृजनागस्त्यनिर्गुडीबहुलालिनां ।
 सिंहीवरुणयोश्चापि पत्रेभ्यस्यंभृते रसे ॥
 सिंधूत्थकुंदुरुष्काभ्यां दत्त्वा मस्तुसमं शृतं ।
 पूतिनासंजयेत्तैलं नावनाभ्यंजनादिना ॥

Contents :

Kalka Dravya : Saindhavalavana, Kundurushka.

Sneha Dravya : Tila Taila

Drava Dravya : Tulasi, Grinjana (Palandu Bheda), Agastya, Nirgundi, Bahala (Sigru), Bhringaraja, Simhi (Brihati), Varuna Patra Swarasa.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It should be used as Nasya and Abhyanga.

Indications : Putinasa.

12. Vijaya Bhairava Taila

* सूत गंधक नाभिचायिल्यबुं पथ्या कटु त्रूप्यणं ।
 भूनाग मिशिर्मट्टु शृंगगण मोन्निपिच्चु देवद्रुमे ॥
 वस्त्रं चुट्टियेरिच्चेडुक्क शरियाय् वेष्पण तत्रर्थमाय् ।
 कूट्टिच्चेलुक कुकुटांड तिलज तेच्चालिलकगदं ॥

वात सन्त्रियशेषवुं ज्वरगणं सर्वांगं नीर्वच्चयुं ।
तीर्नडानेति रट् भेषजमिताणे विजयभैरवं ॥

Contents :

Suta (Parada), Gandhaka, Nabhi (Vatsanabhi), Chayilum (Hingula), Pathya (Haritaki), Katu (Sarshapa), Tryushana (Trikatu), Bhunaga (Earthworm), Lohitanda, Sringa Gana (Vrishabha Sringa, Mriga Sringa, Aja Sringa, Mesha Sringa, Hasti Danta)

Procedure :

Apply the paste of the above drugs over a piece of cloth and then tie it to a stick of Devadaru. Afterwards lit fire and pour Nimba Taila gradually and collect the drops of oil coming out from the stick in a separate vessel. Then mix it with Kukkutanda Taila and administer externally.

Indications :

Sarva Vataroga, Sannipata Jwara.

13. Puvankuruntaladi Eranda Taila

* पूवन् कुरुंतल् पलंबासि आरयु ।
वेत्तिल चित्तिरिप्पाल जवरयुं ॥
कथ्योन्नियो डुलिज्ज वृष पत्रवुं ।
विष्णुपत्रि कटुपत्र पनच्चयुं ॥
मांदलि रोडु कुडुंगल् करिदालि ।
ब्रह्मिवकक्धीबिल्व मेडन्तुडन् ॥
ओक्केयिडिच्चु पिलिज्ज नीरिन्निति ।
न्रोपं तुलसी ईरुल्लि निरुं तथा ॥
अरुविन् तैल मिरुन्नालि चेर्तिटु ।
चेरुवान् कल्कं नरुनीडि मुस्तयुं ॥
पाठा कुट कुतन् वेरु पर्षट तृणं ।
मादलपिंचु मीरेडु कडंचाथ ॥
दारुमधुकवुं जीरक निंबवुं ।
जातित्रयुं कुरासानि विटयवुं ॥

अश्वमरत्तपारंगि कायं कटु ।
निर्वेशियुं गरुडप्पच रंडुमाय् ॥
ओरोन्नरक्कलं चाय् चेर्तुवेंदिटु ।
वांडि यरिच्चेरु जारप्पत्रतोलं ॥
रंडु नेरं सेव चेय् तालतिन् फलं ।
मुट्टुं ज्वरवु कणयुं मयक्कवं ॥
लिट्टुपों मूत्रमलवु मुरच्चि डा ।
दृष्टफलगलुं चोल्लामिन्नियुं ॥
उल्लिङ्गतुल्लुल मांदमारियुं ।
उल्लां पूप्पु नीरुल्लिल् पिडिच्चतुं ॥
कल्हमल्लतैल मुल्लिल् कडक्किलो ।
तल्लुं ज्वर मरुवति नालु मेल्लां ॥

Contents :

Kalka Dravya : Balaka, Mustha, Patha, Kutaja, Parpata, Dadima, Devadaru, Yashtimadhu, Jeeraka, Nimba, Javitri, Jatiphala, Lavanga, Khurasani Ajawayan, Ativisha, Aswagandha, Bala, Bharangi, Hingu, Katuka Rohini, Nirvishi, Garuda Paccha - 1 tola each.

Sneha Dravya : Eranda Taila - $\frac{1}{2}$ seru

Drava Dravya : Puvankurundil (Sahadevi), Palambasi, Jambu patra, Bhringaraja, Kanphoda, Vasa, Nagavallidala, Ajamoda, Patra, Vishnukrantha, Sarshapa patra, Panacchi patra, Amra Pallava, Mandookaparni, Brahmi - $\frac{1}{2}$ pala each

Procedure : Krishna Tulasi, Lasuna - 4 pala each...Swarasa Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It should be taken $\frac{1}{4}$ tola morning and evening. Swasa, Jwara, Bhrama, Mutraghata, Vibandha, Udara Vrana.

14. Swasari Taila

* कव्योनिमोटक पुनर्नव माविपत्रं ।
शम्याकपुंकु भव वेणु भवं दिनेशं ॥
नेयवल्लि उपुदलमार्दक मेनितेल्लं ।
उन्निच्छिडिच्चु रसवुं जलनारिकेरे ॥
एरडैलमथ केरक क्षीरवुं चेतों ।
निकक रोहिणी कदुत्रय षट् वरीच ॥
पारंकि काय किरियात्तु यवानि युग्म ।
मायक वाल्मिरच मोष्म मताय रसोनं ॥
पाकत्तिल् वेंदु परिचोडिदु सेवचेयताल् ।
वेगतिलागे शमितं परिशूल शोफं ॥
श्वासंगलेंगलखिलं ज्वरामेनितेल्ला ।
मारुं क्षणेन जलवुं मलवुं क्रमेण ॥

Contents :

Kalka Dravya : Katuki, Trikatu, 6 types of Tandula, Bharangi, Hingu, Kirata, Yavani (2 types), Kayaphala, Chinoshana (Sitalchini), Lasuna - 1 tola each.

Sneha Dravya : Eranda Taila - 1 seru

Drava Dravya : Bhringaraja, Sphetyabhujangam (Gajapippali), Punarnava, Putika, Aragwadha patra, Karanja patra, Vamsa patra, Arka patra, Neyavalli, Lavanavalli, Ardraka - 1 pala each

Pound the above drugs with Narikela Jala (1 seru), and collect Swarasa + Narikela Ksheera.

Procedure : Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sodha, Swasa, Kasa, Jwara, Malamootrabaddha nasaka.

15. Kanni Kurkiladi (Nariyal) Taila

* कञ्जिकूर्किल माटलोटमरी ससच्छदर्दी पुष्करि ।
न्यश्वत्यं करिनोच्चियुं चेरुप नर्चीद्राणि भूनिंबवुं ॥
चीनच्चेंबनु मुंपिलानयटियन कूमलु तांबूलवुं ।
कुत्तिक्कोंडु पिलिज्जवारिणि यवान्ये लांबुद त्र्यूषणं ॥
तैलं केरभवं तु संधिषु विलिप्पापायये द्वा दृतं ।
सन्नीनां निकरं त्रयोदशा विधं नाशं प्रयाति ध्रुवं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Jeeraka, Ela, Trikatu - 1 karsha each.

Sneha Dravya : Narikela Taila - 1 prastha

Drava Dravya : Karpooravalli patra, Vasa, Nili, Saptaparni twak, Mrinala, Aswattha, Panacchi patra, Nirgundi, Kanphoda, Kantakari, Kirata, Chincchevanu, Aravi patra, Gojihwa, Kampilla, Tambula patra Swarasa - 1 prastha

Procedure :

Prepare Taila with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It can be used as internal as well as external application over the joints.

Indications :

Sannipata nasaka.

16. Hriberadi Ghritam

* हीबेरंकनलतूवकूवलमतुं पाच्चोत्तियु चन्दनं ।
पाठासातिविषा सुरांग्रिपजटा मुस्ता पटच्चुडयुं ॥
चुक्कुतातिरि यावशूकमिति तैश्चांगेरि नीरिल् पचेत् ।
सर्पि स्तत्प्रिपवेत् गुदांकुर गुदभ्रंशादिकान् नाशयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Hribera, Analta (Chitraka), Tuva (Yavasa), Kuvalam (Bilwa), Pacchotti (Lodhra),

Chandana, Patha, Ativisha, Suranghripa (Devadaru), Jata (Jatamamsi), Mustha, Brihati, Chukku (Sunthi), Dhataki (Tatiri) Pushpa, Yavasooka (Yavakshara) - 1 tola each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Changeri Swarasa - 2 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Arshas, Gudabhramsa.

17. Kakolyadi Gana

काकोलीक्षीरकाकोलीजीवकर्षभकमुदगपर्णी ।
माषपर्णीमेदामहामेदाछिन्नरुहाशृंगी ॥
तुगाक्षीरीपद्यकप्रपौँडरीकऋद्धिवृद्धि ।
मृद्वीकाजीवत्योमधुकं चेति काकोल्यादि गणः ॥
काकोल्यादिरयं पित्तशोणितानिलनाशनः ।
जीवनोबृंहणोवृष्ट्यः स्तन्यश्लेष्मकरस्तथा ॥

Contents :

Kakoli, Kshira Kakoli, Jivaka, Rishabhaka, Mudgaparni, Mashaparni, Meda, Mahameda, Chinnaruha (Guduchi), Sringi (Karkataka-sringi), Tugakshiri (Vamsalochana), Padmaka, Prapoundarika, Riddhi, Vriddhi, Mridwika (Draksha), Jivanthi, Madhuka (Yashtimadhu).

Actions

: Pitta, Rakta, Vata dosha nasaka. Jeevaniya, Brihma, Vrishya, Sthanya, Sleshmakara.

18. Dasa Swarasa Ghrita

* शतावरी मुत्तिल् करितालि मुरक्कु नक्तार्दक वज्रवली ।
त्रिपादी कूब्बांड करिपिवत्तिन् चात्तिल् ॥
घृतं क्षीरयुतं पचेत कल्याणकादय ।
प्रतिवापयुक्तं सिद्धं परं कामिल पांडुहारि ॥

Contents :

Kalka Dravya : Drugs mentioned in Kalyana Ghrita- $\frac{1}{4}$ prastha.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Satavari, Muttal (Kamanchi - white), Karim Tali (Kamanchi - black), Murakku (Vidari kanda), Nakta (Nisa), Ardraka, Vajravalli, Tripadi, Kushmanda, Karimpoo (Ikshu Swarasa) - 4 prastha

Goksheera - 1 prastha.

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kamala, Pandu.

19. Ardraka Ghrita

* इंचिमज्जव नीर्पिलिभ्जटन् पालुकूट्टि यतिल् नेय् पुनः पचेत् ।
कुंभि कुंभक निकुंभ पाचितं कुंभकामिल यिलेकमौषधं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Kumbha (Eranda), Kumbhaka (Trivrit), Nikumbha (Nagadanti).

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Inchi (Ardraka), Manyal (Haridra) Swarasa + Palu (Goksheera).

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Kumbhakamala.

20. Brahmi Ghrita

ब्राह्मीसिद्धधार्घकवचासारिबाकुष्ठसैंधवैः ।
सकणैस्साधितं पीतं वाङ्मेधास्मृतिकृत् घृतं ॥

Contents :

आयुष्यं पाप्मरक्षोद्धं भूतोन्मादनिर्बहृणम्।
Brahmi, Siddhardhaka (Sarshapa), Vacha,
Sariba, Kushta, Saindhava, Kana (Pippali).

Procedure :

Prepare Ghrita with the above Drugs.

Actions :

Medha, Smriti & Ayu Vardhaka; Papma,
Rogaghna; Bhootonmada nasaka

21. Panchagavya Pramana

गोमयाद्विगुणं मूत्रं मूत्रादष्टगुणं पयः
दधि पञ्चगुणं प्रोक्तं सर्पिस्यात् चतुर्गुणं

Contents :

Gomaya	-	1 part
Gomutra	-	2 parts
Goksheera	-	16 parts
Godadhi	-	10 parts
Goghrita	-	8 parts

22. Panchagavya Ghrita

मुस्तैलाग्निविडंगयष्टिरजनीमंजिष्ठपाठावचा ।
शौँडीरोहिणिकाफलत्रयवृषामृद्धीकदार्वीयुतैः ॥
गव्येषु प्रतिसाधितं घृतमिदं कांतिप्रदं पुष्टिदं ।
पुत्रायुष्यकरं महाग्रहहरं भूतामयघ्नं परं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Mustha, Ela, Agni (Chitraka), Vidanga, Yashti, Rajani (Haridra), Manjishta, Patha, Vacha, Soundi (Pippali), Rohini (Katukarohini), Phalatraya (Triphala), Vrishna (Vasa), Mridwika (Draksha), Darvi (Daruharidra) - 1 tola each.

Sneha Dravya : Goghrita - 4 times to Kalka

Drava Dravya : Gomaya - $\frac{1}{2}$ part
Gomutra - 1 part
Goksheera - 8 parts
Godadhi - 5 parts.

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions :

Kantiprada, Pushti Vardhaka, Putra Ayushkara, Graha, Bhuta Rogahara.

23. Amritaprasa Ghrita

जीवनीयोगणश्शुठीवरीवीरापुनर्नवा ।
बलाभार्दगीस्वगुप्तर्थं शठीतामलकीकणा ॥
शृंगाटकं पथस्या च पंचमूलं च यलघु ।
द्राक्षाऽक्षोडादि च फलं मधुर स्निग्धं बृंहणं ॥
तैः पचेत् सर्पिषः प्रस्थं कर्षाशैः इलक्षणकलिक्तैः ।
क्षीरधात्रीविदारीक्षुछागमांसरसान्वित ॥
प्रस्थार्थं मधुनशीते प्रस्थार्थं शर्करां रजः ।
पलार्थकं च मरिचत्वगोलापत्रकेसरं ॥
प्रक्षिप्य चूर्णितं तस्मात् लिहात् मात्रां यथाबलं ।
अमृतप्राशमित्येतत्राणाममृतं यथा ॥
सुधारससमं प्राशयं क्षीरमांसरसाशिना ।
नष्टशुक्रक्षतक्षीणदुर्बलव्याधिकर्शितान् ॥
स्त्रीप्रसक्तान् कृशान् वर्णस्वरहीनांश्च बृंहयेत् ।
कासहिध्माज्वरश्वासदाहतृष्णास्पित्तनुत् ॥
पुत्रदं छर्दिमूर्छाहृदोनिमूत्रामयापहं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Jeevaniya gana, Sunthi, Vari (Satavari), Vira (Kakoli), Punarnava, Bala, Bharangi, Swagupta (Atmagupta), Riddhi, Sathi (Kachora), Tamalaki (Bhumyamalaki), Kana (Pippali), Srngataka, Payasya (Kshira Vidari), Laghu Panchamoola, Draksha, Akshoda - 1 tola each.

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Goksheera +

Dhatri (Amalaki) rasa, Vidari, Ikshu rasa
+
Chaga Mamsa Rasa - 4 prastha.

Procedure :
Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

After the completion of the process add

Madhu - ½ prastha
Sarkara - ½ prastha

Maricha, Twak, Ela, Patra & Kesara (Nagakesara) -½ pala each.

During the course of the treatment abundant use of Milk and Mutton juice is advised.

Actions & Indications :

Sukrala; Kshata Kshaya, Dourbalya, Krisata Nasaka; Varnya; Swarya; Santana karaka.

Kasa, Hicca, Jwara, Swasa, Daha, Trishna, Raktapitta, Vamana, Mutra vikara, Hridroga, Yoniroga, Murcha.

24. Swadamshtadi Ghrita

श्वदंष्ट्रोशीरमंजिष्ठाबलाकाशमीर्यकतृण् ।
दर्भमूलं पृथक्पर्णं पलाशर्षभकौ स्थिरा ॥
पालिकानि पचेत्तेषां रसे क्षीरचतुर्गुणे ।
कल्कैः स्वगुप्ताजीवंतीमेदर्धभक्जीवकैः ॥
शतावर्यर्थिमृद्विकाशकराश्रावणीबिसैः ।
प्रस्थस्सद्धो घृतात् वातपित्तहन्त्रोगशूलनुत् ॥
मूत्रकृच्छ्रप्रमेहार्शकासशोषज्वरापहा ।
धनु स्त्रीमद्यभाराघ्वखिन्नानां बलमांसदः ॥

Contents :

Kalka Dravya : Swagupta (Atmagupta), Jivanthi, Meda,

Rishabhaka, Jivaka, Satavari, Riddhi, Mridwika (Draksha), Sarkara, Sravani, Bisa - 1 tola each

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Swadamshtra (Gokshura), Usira, Manjishta, Bala, Kashmarya, Katrina, Darbha moola, Pridhakparna (Prisniparni), Palasa, Rishabhaka, Sthira (Saliparni) - 1 pala each.

Jala - 8 times

Prepare Chaturdhavasishta **Kashaya**

+
Ksheera - 8 serlu

Procedure :
Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions & Indications :

Vata Pittaja Hridroga, Soola, Mutrakricchra, Prameha, Arshas, Kasa, Sosha & Jwara.

Bala Mamsa Vardhaka.

25. Madhukadi Ghrita

मधुकाष्टपलद्राक्षाप्रस्थक्राथे पचेत्पृतं ।
पिप्पल्यष्टपलैः कल्कैः प्रस्थसिद्धे च शीतके ॥
पृथगष्टपलं क्षौद्रशर्कराभ्यां विमिश्रयेत् ।
समसकु क्षतक्षीणरक्तगुलमेषु तद्धितं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Pippali - 8 pala

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Madhuka - 8 pala

Draksha - 1 prastha

Jala - 8 times

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.

- Procedure :** Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.
After the completion of the process add Madhu & Sarkara 8 pala each and administer internally with equal quantity of Saktu.

Indications : Raktagulma.

26. Mamsa Sarpi

साधारणमिष्टुलां तोयद्रोणद्वये पचेत् ।
तेनाष्टभागशेषेण जीवनीयैः पलोन्मितैः ॥
साधयेत् सर्पिषः प्रस्थं वातपित्तामयापहं ।
मांस सर्पिरिदं पीतं युक्तं मांसरसेन वा ॥
श्वासकासस्वरभ्रंशशोषहृत्पार्श्वशूलनुत् ॥

Contents :

- Kalka Dravya* : Jeevaniya gana Dravya - 1 pala each
Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha
Drava Dravya : Aja Mamsa - 1 Tulaa
 Jala - 2 drona

Prepare Ashtamamsa Kashaya.

- Procedure :** Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Vata Pitta roga, Swasa, Kasa, Swarabhanga, Sosha, Parswa Soola.

27. Nonganadi Ghrita

* नोंगणं पुलु लिङ्गक्रमुक पोलिलंतेङु वेरज्जटाख्या ।
लक्ष्मताली बलोपोदकयुमिव इलंतोलमेषां रसेषु ॥
कोत्तंबालिवरा यवानि मधुकं सिंधुद्वयं मञ्जलुं ।
कल्कीकृत्य पचेत् सर्पिरधना गर्भे सुखंजायते ॥

Contents :

Kalka Dravya : Kottambali (Dhanyaka), Vara (Triphala), Yavani, Madhuka (Yashtimadhu), Sindhudbhava (Saindhava), Manyal (Haridra)- $\frac{1}{4}$ part

Sneha Dravya : Goghrita 1 part

Drava Dravya : Nongana (Trina visesha), Indralatha, Supari Komala moola, Narikela Komala moola, Bhumyamalaki, Lakshmana, Bala moola, Upodika Swarasa 4 parts

- Procedure :** Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Actions : Garbha Palaka (Nutritive to the embryo), Sukha Prasava Karaka.

28. Tengin Pukkuladi Ghrita

* तेंगिन् पूक्किल मोदकत्तोलिवृषं वेचें परुक्कुत्तिले ।
त्तित्तोलमृतुं वरी मधुकवुं निष्काथ्य नेय् पालुमाय् ॥
नाल्पामुंदिरि वेधि चदं मुलुन्नेलाग्नियुं कन्मदं ।
कन्नारत्तोडु यष्टिमुदगमिति नेय् सेविकं रक्तसूतौ ॥

Contents :

Kalka Dravya : Gokshura, Draksha, Sahasravedhi, Masha, Chandana, Ela, Sitopala, Shilajatu, Kannaram (Kathini), Yashtimadhu, Mudga

Sneha Dravya : Goghrita 1 part

Drava Dravya : Tengin Pukkul (Narikela Komala Pushpa Samuha), Modakattol (Modaka twak), Vrisha (Vasa), Japa moola, Attittol (Udumbara twak), Amruta (Guduchi), Vari (Satavarī), Madhuka (Yashtimadhu) - 1 pala each

Jala - 8 times

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya -1 part

Goksheera

- 1 part

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Rakta Srava.

29. Punkin Toladi Ghrita

* सूक्ष्मिं केतोलियुं नल्लपुलियारिल योप्पमाय्।
चतुर्च्छटु पिलिज्बुलु नीरुनालि येडुत्तदिल्॥
नलिनेय्यु कलर्त्ताटु जातिक्षा जातिपत्तिरि।
विटयं मोदकं नल्ल करुप्पुं भृगवुं तथा॥
कलिंग कवुमिच्चोन्न कलकं चेर्ततु काच्चियल्।
नत्तक्षा मांसवुं चेरुप्पाकमाक्षि यरिच्चध॥
सेविच्चाल तिसारंगल् रक्षीत कडुप्पुगल्।
ग्रहणी रोगवुं तीरुं मूलरोगवुमप्पोले॥

Contents :

Kalka Dravya : Jatiphala, Japatri, Ativisha, Ajamoda, Ahiphena, Lavanga, Indrayava, Sambooka Mamsa.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Karanja twak Kashaya

+

Changeri rasa

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sarva Grahani, Atisara and Arshas.

30. Agni Kandadi Ghrita

* कटुप्पुं पारं वर्धिच्छुमूलं तल्लिवुरप्पेडिल्।
अग्निकंदं गोपकन्या वनसूरण कंदवुं॥
पलमीरंडि टिच्छिटु नालोन्नाय कषायके।

महिषं घृतवुं वेंतवेलिच्चेण्णयु मोप्पमाय्॥
इरुन्नालूरि चेर्तिटु मुक्काल् पालु मोलिच्चदिल्।
तुषोदकवु मव्वण्ण मुक्कालदि लोलिच्चथ॥
कल्कत्तिन्नेष्टिमधुकं देवदारं तुवर्च्चिल।
अरियारुणवर्कारं तुरिशुं कृष्णजीरकं॥
मोदकं मागधी भार्डगी मुक्काली तुकलत्रिच्चव।
काटदुवेनयुणक्किटु कुडिवेलिक्कि लंगुमाय्॥
मारां किलागु मव्वण्ण निष्कमोन्नर योन्नर।
पोडिच्छुटु पच्चिकेण नत्तक्कयंब दिट्टदिल्॥
पाकमाङ्कु पोदेन्नांगिन्नरिप्पु कृष्णवाविनु।
धन्वंतरं जपिच्छिटु कोडप्पुनल्ल राशियल्॥
मूलरोग मतप्पोले युक्किल् वांडि इलच्छिंडु।
मूलं तल्लुन्नदिल्लेन्ना मर्शरिसन्टो चिकित्सकल्॥

Contents :

Kalka Dravya : Yashtimadhu, Devadar, Sarjakshara, Indrayavadi Shat Tandula, Sarjakshara, Tuttha, Kalajira, Ajamoda, Pippali, Bharangi - $\frac{1}{4}$ tola each

Suranakanda, Chitraka & Maranchempu (Aravi) - $\frac{1}{2}$ tola each

Sambooka Mamsa - 50 no.

Sneha Dravya : Narikela Taila - 20 tola
Mahisha Ghrita - 20 tola

Drava Dravya : Chitraka, Sariba, Suranakanda - 2 pala each
Jala - 6 prastha

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya.

+

Goksheera - $\frac{3}{4}$ seru
Tandulodaka - $\frac{3}{4}$ seru

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity on Krishna Chaturdasi day and com-

plete the process of preparation by the next day i.e. Amavasya day. Offer prayers to Lord Dhanvantari while preparing this formulation.

Indications : Arshas.

- *Shat Tandula* : Indrayava, Malkangini, Vidanga, Bakuchi, Ela, Dhanyaka

31. Chitrakadi Ghrita

चित्रग्रंथिकपूतीकपुनर्नवमहौषधात् ।
तुलां पचेत् जलद्रोणे चातुर्भागावशेषिते ॥
तत्कषाये घृतप्रस्थं षट्पलं विपचेत् भिषक् ।
क्षीरद्विगुणितं सिद्धं ग्रहणीदीपनं परम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Pippali, Pippali moola, Chavya, Chitraka, Nagar, Maricha - 6 pala

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Chitraka, Grandhika (Pippali moola), Putika (Putikaranja), Punarnava, Mahoushadhi (Sunthi) - 1 Tulaa

Jala - 1 drona

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya

+

Ksheera - 2 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Agnideepaka.

32. Aswagandhadi Ghrita

अश्वगंधापलशंतं बलागोक्षुरयोस्तथा ।
पुनर्नवस्य च पृथक् पलानि दश कल्पयेत् ॥

शतावरीनागबला गुडूची यवमाषकौ ।
यष्टि पंचपलान्येव पृथगेषां समाहरेत् ॥
षट्त्रिंशन्मानिते तोये षडंग परिशेषिते ।
पचेद्द्विमानिकं सर्पिः पयसा द्विगुणेन च ॥
पिण्डनि कार्षिकाण्येव दद्यात्संघट्येत्पुनः ।
त्रिजातकं त्रिकटुकं रासां च मधुकं तथा ॥
समंगोशीरकक्षीरशुक्लाह्वमजमोजकं ।
जीरकं च तथा द्राक्षां मंजिष्ठोशीरसैन्धवाम् ॥
सर्वं चैवं समावाप्य शनैर्मृद्धग्निना पचेत् ।
सम्यक् परिस्तुतं ततु घृतं धान्ये निधापयेत् ॥
एतत् घृतं महावीर्यं नराणाममृतोपमं ।
एकादशानि रूपाणि क्षयस्य च व्यपोहति ॥
वातशोणितमानाहं सुसवातं च श्लीपदं ।
शिरोहर्षं वातशूल दुर्नामानां च नाशकं ॥
ऊरस्तंभं शिरोरोगे रक्तपित्ते हलीमके ।
पुराणज्वर दाहेच सपिरितदनुत्तमं ॥
खलितं पलितं चैव वंध्यात्वार्धावभेदकौ ।
अश्वगंधादिकं सर्पिः कृशबृंहणमृतमम् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Trijataka, Trikatu, Rasna, Madhuka, Samanga (Lajjalu), Usira, Kshira sukla (Kshira Kakoli), Ajamoda, Jeeraka, Draksha, Manjishta, Usira, Saindhava - 1 karsha each

Sneha Dravya : Goghrita - 2 prastha

Drava Dravya : Aswagandha - 1 Tulaa

Bala, Gokshura, Punarnava - 10 pala each

Satavari, Naga Bala, Guduchi, Yava, Masha, Yashti - 5 pala each

Jala - 36 prastha

Prepare Shastamamsa Kashaya

+

Ksheera - 4 prastha

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

After the completion of the process it should be kept in a heap of grains for 15 days.

It is equivalent to Ambrosia.

Indications : Kshaya, Vatarakta, Anaha, Suptavata, Sleepada, Siroharsha, Vata Soola, Arshas, Urusthambha, Siroroga, Raktapitta, Halimaka, Purana Jwara, Daha, Khalitya, Palitya, Vandhya, Ardhavabhedaka, Brimhana.

33. Karaskara Ghrita

* नीलंकोलुं करिबु बलमुरदु मिटिच्च कषायोदकेनल् ।
तेनोलुं द्राक्षयष्टी कदलिफलयुतं काशुमिट्टाशयोडे ॥
पालुं वीत्तिरट्टि पडिविचितमां नेय् वेतुंबि कुडिच्चाल ।
कालिन्मुट्टादि संध्याश्रित मरियु मरुच्छोणितं नाशयंति ॥

Contents :

Kalka Dravya : Draksha, Yashti, Kadali phala, S. Kuchala

Sneha Dravya : Goghrita - $\frac{1}{4}$ qty to Kashaya

Drava Dravya : Kala Ikshu
Bala moola - equal parts

Prepare Chaturdhavasishta Kashaya

+

Ksheera - $\frac{1}{2}$ qty. to Kashaya

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Sodha, Daha, Sandhi Pida, Vatarakta.

34. Amragandhadi Ghrita

आम्रगंधार्दकरसे दम्भा सिद्धं घृतं हितं ।
अरुचावतिसारे च जीरकार्द्धककल्कितं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Ardraka, Jeeraka

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Amragandha Haridra, Ardraka Swarasa + Dadhi

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Aruchi, Atisara.

35. Kattuchen Ghrita [Vana soorana Ghrita]

* काट्टुचेन कषायत्तिल् पंचकोलककल्कितं ।
कूट्टिमोरु काच्चिवेकूनेय् पंचताकरमर्शसां ॥

Contents :

Kalka Dravya : Panchakola

Sneha Dravya : Goghrita - $\frac{1}{4}$ qty. to Kashaya

Drava Dravya : Vana Sooranakanda Kashaya
+ Takra - $\frac{1}{2}$ qty to Kashaya

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

Indications : Arshas.

36. Nerinyal Kuvaladi Ghrita

* नेरिन्यल् कूवलत्तिन् दीप्यैः वेरुमलरु शृते जले ।
घृतं मगधजादयेन कल्कितं वायुकोपहृत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Pippali

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Gokshura, Bilwa moola, Laja, Jeeraka Kashaya

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas.

Actions : Vata Samaka.

37. Ashtamangala Ghrita

पटोलं सारिबा मुस्ता मधुकं कटुरोहिणी ।
उशीरं चंदनं चैव पिप्पली तैश्शृतं घृतं ॥
अष्टमगांलंकं नाम घृतमात्रेयपूजितं ।
सर्वज्वरहरं चैव रक्षोग्नं पुष्टिवर्धनं ॥

Contents :

Kalka Dravya :

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Patola, Sariba, Mustha, Madhuka, Katurohini, Usira, Chandana, Pippali

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Sneha and Drava Dravyas and is known as Ashtamangala Ghrita, which has been formulated by Maharshi Atreya.

Actions : Sarva Jwarahara, Rakshoghna and Pushiti Vardhaka.

38. Mayura Ghritam

मयूरं पक्षपितांत्रपादविटुंडवर्जितं ।
दशमूलबलारास्तामधुकैस्त्रिफलैर्युतं ॥
जले पक्त्वा घृतप्रस्थं तस्मिन् क्षीरसमं पचेत् ।
कल्कितैर्मधुरद्रव्यैः सर्वज्ञत्रूधवरोगजित् ॥
तदभ्यासी कृतं पानवस्त्यभ्यंजननावनैः ॥

Contents :

Kalka Dravya : Madhura Dravya Kalka

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Mayura Mamsarasa (without Paksha, Pitta, Antra, Pada, Vishta and Tunda)

+

Dasamoola, Bala moola, Rasna, Yashtimadhu, Triphala Kashaya

+

Ksheera - 1 prastha

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It should be used as

- ♣ Pana
- ♣ Vasti
- ♣ Nasya &
- ♣ Abhyanga

Indications :

Urdhwajatrugataroga (Diseases of head and neck).

39. Maha Mayura Ghritam

एतेनैव कषायेण घृतप्रस्थं विपाच्येत् ।
चतुर्गुणेन पयसा कल्कैरेभिश्च कार्षिकैः ॥
जीवंतीत्रिफलामेदामृद्धिकाद्विपरुषकैः ।
समंगाचविकाभाङ्गीकाश्मीरीकर्कटाह्यैः ॥
आत्मागुप्तामहामेदातालखर्जूरमुस्तकैः ।
मृणालबिसखर्जूरयथीमधुकजीवकैः ॥
शतावरीविदारीक्षुब्रह्मतीसारिबायुगैः ।
दूर्वाश्वदंष्ट्रार्षभक्षणगाटककशेरुकैः ॥
रास्तास्थिरातामलकीसूक्ष्मैलाशठिपौङ्करैः ।
पुनर्नवातवाक्षीरीकाकोलीधन्वयासकैः ॥
मधुकाक्षोडवांताममुंजातादिषु कैरपि ।

महामयुरमित्येतन्मयूरादधिकं गुणैः ॥
 धात्विद्रियस्वरभ्रंशश्वासकासार्दितापहम् ।
 योन्यसृक् शुक्लदोषेषु शस्तं वंध्यासुतप्रदं ॥
 आखुभिः कुकुर्तैर्हसैः शशैश्वैति प्रकल्पयेत् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Jivanthi, Triphala, Meda, Mridwika, Dwi Parushaka, Samanga, Chavika, Bharangi, Kashmari, Karkatakahwa, Atmagupta, Mahamedha, Tala, Kharjura, Yashtimadhu, Jivaka, Satavari, Vidari, Ikshu, Brihati, Sariba, Durva, Swadamshtra, Sathi, Pouشكara, Punarnava, Tavakshiri, Kakoli, Dhanvayasa, Madhooka, Akshoda, Vantam (Badam), Munjata Kalka

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Mayura Mamsarasa

+

Dasamoola, Bala moola, Rasna, Yashtimadhu, Triphala Kashaya

+

Ksheera - 4 prastha

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It is superior to Mayura Ghrita.

Indications :

Dhatu Kshaya, Indriya nasa, Swara bhramsa, Swasa, Kasa, Ardita, yoni dosha, Rakta dosha, Sukra dosha, Vandhya.

40. Ardrakadi Ghritam

आर्द्रकव्याधिघातार्कस्तुहीत्रायंतिकारसे ।
 व्योषत्रिजातकं भोदधात्रीकुं भविलंगकैः ॥

कल्कितैस्माधितं सर्पिरुदरामयनाशनं ।
 पीतमन्येन युक्तं वा प्रातस्समुपयोजितं ॥

Contents :

Kalka Dravya : Vyosha (Trikatu), Trijataka, Ambhoda (Mustha), Dhatri (Amalaki), Kumbha (Trivrit), Vilanga (Vidanga) Kalka

Sneha Dravya : Goghrita - 1 prastha

Drava Dravya : Ardraka, Vyadhighattaka (Aragwadha), Arka, Snuhi, Trayantika Swarasa

Procedure :

Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It should be taken early in the morning with suitable Anupana.

Indications : Udara roga.

41. Gopyadi Ghritam

* नन्नारी नीर्किलंगुं मधुकमलयजौ कुष्ठनाल्पामराणां ।
 मोददुं रामच्चमेनीवकं परिचोट रच्चिददु पालोडुकुट्रि ॥
 दुर्वतोयेविपक्षं घृतमितु सकलान् मर्मसंस्थान जातान् ।
 तीष्णानुष्णान् गुरुनप्यपहरति तथैव ब्रणान् मेहजातान् ॥

Contents :

Kalka Dravya : Nannari (Krishna Sariba), Nirkilangu (Utpala kanda), Madhuka, Malayaja (Chandana), Kushta, Nalpamaranam Mottum (Vata, Aswatha, Plaksha, Udumbara Sringa), Ramaccha (Usira) - 1 tola each

Sneha Dravya : Goghrita - 1 part

Drava Dravya : Durva Swarasa - 1 part
 Palu (Milk) - 4 parts

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka,

Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It should be used as Dhara and Lepa.

Indications : Marma Sthana Vrana, Tikshna, Ushna, Guru Vrana and Prameha Vrana.

42. Panal Patiryadi Ghrita [Alarka Vishahara]

* पाणल् पातिरि परुत्ति सर्ववुं पाडमुञ्ज कर लेक मूलवुं।
वाकपंचक मिरिप्पकूवलं तारुतावल मरी फलत्रयं॥
नल्लविलपोरियु शीरवुं तथाच्चुकोळकु कषायमिंडने।
व्याघ्रपादि कडलादि नेत्यतुं ब्राह्मि बिंवियिल पत्तुपुष्पवुं॥
कुत्तियुंडपिलिवान् कषाय नीर तन्निलेन्नु विषहारिणां मतं।
तामरकुरु कटुत्रयं वयंपुलियेट्टिमतुरं च कायवुं॥
जीरकद्वयमपुकुरं च तक्कोल पुट्टिलोडु मुंदिरिग्यु।
चंदनं त्रिफलकोट्टवुं क्रमात् कल्कमाय धृतमंडुसेवयेत्॥
सारमेय विषमाशु नाशयेत् सारमेतदतिगोपनीयमाम्॥

Contents :

Kalka Dravya : Kamala bija, Trikatu, Vacha, Lasuna, Yashti, Hingu, Dwi Jeeraka, Aswagandha, Sitalchini, Draksha, Chandana, Triphala, Aragwadha.

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Panal, Patala, Karpasa (Samoola), Patha, Munja, Karalek, Sirisha Panchanga, Madhooka, Bilwa moola, Vasuka, Nili, Triphala, Sarpa-gandha, Usira Kashaya

+

Vyaghrapadi, Apamarga, Neyavalli, Brahmi, Bimbi patra, Dasa Pushpa [1. Vishnukrantha 2. Durva 3. Bhringaraja 4. Sakralatha 5. Varahi 6. Bhadrika 7. Uttamakanya (Sahadevi) 8. Sasakarni 9. Lakshmana 10. Samanga (Lajjalu)] Swarasa

Procedure : Prepare Ghrita with the above Drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity and administer internally after Shodhana therapy.

Indications : Alarka Visha, Lomadi Visha.

43. Ajamamsa Ghritam

द्रोणेऽपां साधयेद्रास्ता दशमूलशतावरीं।
पलोन्मिताद्विकुडुवं कुलत्थं बदरं यवं॥
तुलार्धं चाजमांसस्य तेन सार्धं घृताढकं।
समक्षीरं पलांशैश्च जीवनीयैस्समीक्ष्य तत्॥
प्रयुक्तं वातरोगेषु पाननावनवस्तिभिः।
पंचकासान् शिरःकपं योनिवंक्षणवेदनाः॥
सर्वगैकरोगांश्च स प्लीहोर्ध्वानिलान् जयेत्॥

Contents : **Kalka Dravya :** Jeevaniya gana Dravya Kalka - 1 pala

Sneha Dravya : Goghrita - 1 adhaka

Drava Dravya :	Rasna, Dasamoola, Satavari - 1 pala each
	Kuluttha, Badara, Yava - 2 kudava each
Aja Mamsa	- $\frac{1}{2}$ Tulaa
Jala	- 1 drona
Prepared Chaturdhavasishta Kashaya +	
Ksheera	- 1 adhaka

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas taken in the specified quantity.

It should be used as Pana, Vasti and Nasya.

Indications : Pancha Kasa, Sirokampa, Yoni vedana, Vank-shana vedana, Sarvanga roga, Ekanga roga, Pleeha and Urdhwa Vata.

44. Mridwikadi Ghritam

मृद्धीकागोक्षुरानंतापुनर्नव श्रृतेजले ।
माषैलाजीरकैः पक्वं घृतं शुक्रस्य वर्धनम् ॥

Contents :

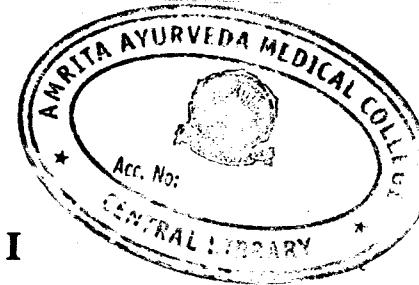
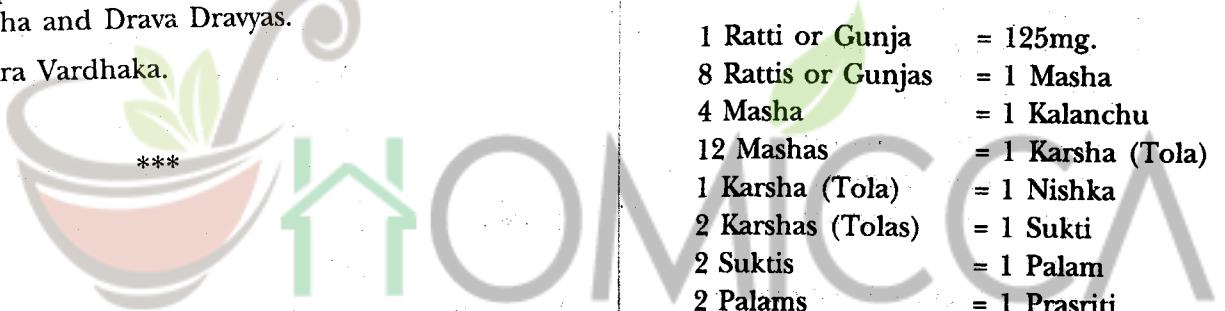
Kalka Dravya : Masha, Ela, Jeeraka Kalka

Sneha Dravya : Goghrita

Drava Dravya : Mridwika, Gokshura, Ananta (Sariba), Punarnava Kashaya.

Procedure : Prepare Ghrita with the above drugs viz. Kalka, Sneha and Drava Dravyas.

Actions : Sukra Vardhaka.

ANNEXURE - I

Table of weights and measures

The Ayurvedic Pharmacopoeia Committee in consultation with Indian Standard Institution has approved the following table of metric equivalents of weights and measures used in the Ayurvedic Classics.

Weights and measures

1 Ratti or Gunja	= 125mg.	
8 Rattis or Gunjas	= 1 Masha	= 1 g.
4 Masha	= 1 Kalanchu	= 4 g.
12 Mashas	= 1 Karsha (Tola)	= 12 g.
1 Karsha (Tola)	= 1 Nishka	= 12 g.
2 Karshas (Tolas)	= 1 Suktि	= 24 g.
2 Suktis	= 1 Palam	= 48 g.
2 Palams	= 1 Prasriti	= 96 g.
2 Prasritis	= 1 Kudava	= 192 g.
2 Kudavas	= 1 Manika	= 384 g.
2 Manikas	= 1 Prastha (Seru)	= 768 g.
4 Prasthas	= 1 Adhaka	= 3 kg. 72g.
4 Adhakas	= 1 Drona	= 12 kg. 288g.
2 Dronas	= 1 Surpa	= 24 kg. 576g.
2 Surpas	= 1 Droni (Vahi)	= 49kg. 152g.
4 Dronis	= 1 Khari	= 196 kg. 608g.
1 Palam		= 48g.
100 Palams	= 1 Tulaa	= 4 kg. 800g.
20 Tulaas	= 1 Bhara	= 96 kg.

* In case of liquids, the metric equivalents would be the corresponding liter and milliliter.

ANNEXURE - II

Therapeutic Index

- 1. Ama Pachana :** Pachana Kashaya.
Amrutadi Kashaya [Pachanamruta]
- 2. Agnideepaka :** Deepaniya Peya
Patha Karanjadi Ghrita (ii)
Agnikumara Rasa
- 3. Aruchi :** Sleshma Jwarahara Kashaya
Swarabhedahara Kashaya
Aruchihara Amla Kashaya
Vatahara Kashaya
Panchatiktakaguggulu Ghrita
Dasanga Ghrita
Tugadi Choorna
Patoladi Choorna
Yavanyadi Choorna
Talisapatradi Choorna
Eladi Choorna
Karpooradi Choorna
Abhraka Gandhadi Choorna
Hingu Vachadi Choorna
Yogaraja Choorna
Hutasana Choorna
Dasamoolarishta
Dhatyarishta
Bilwadi Lehya
Kushmanda Rasayana

- 4. Vibandha :** Draksharishta
Abhayarishta
Dantyarishta
Duralabharishta
Danti Haritakyavaleha
Chukkuchundadi Kashaya
Puvankuruntaladi Eranda Taila
Swasari Taila
Virechana Kashaya
Rajavirechana Gutika
Virechana Gutika
Marichadi Gutika
Malasodhana Kashaya
- 5. Vata Jwara :** Vata Jwarahara Kashaya
Vata Pitta Kapha Jwarahara Kashaya
Dasamoola Vrishadi Kashaya
Kiratadi Kashaya
- 6. Pitta Jwara :** Pitta Jwarahara Kashaya
Vata Pitta Kapha Jwarahara Kashaya
Sasa Vasadi Ghrita
Mahakushmanda Ghrita
Amritotthara Taila
Kushmanda Rasayana [II]

7. Kapha Jwara :

Tapa Jwarahara Matra
 Kodasari Gutika
 Almottadi Kashaya
 Dasamoola Vrishadi Kashaya
 Vata Pitta Kapha Jwarahara Kashaya
 Dasamoola Vrishadi Kashaya
 Bhunimbadi Kashaya

8. Nava Jwara :

Ramabana Gutika
 [Navajwara Nivarini]

9. Sita Jwara :

Sita Jwarahara Kashaya
 Ramabana Rasa [iii]
 Ramabana Rasa [iv]
 Seeta Nagankusha Rasa
 Seetajwara Gajasimha Rasa
 Sitamatangasimha Rasa
 Mahabaladi Kashaya

10. Upadravayukta Jwara :

Upadravayukta Jwarahara Kashaya
 Valiyandati Kashaya

11. Vishama Jwara :

Vishama Jwarahara Kashaya
 Rakta pittahara Kashaya
 Sannipata Jwaradihara Kashaya
 Seeta Jwarahara Kashaya
 Santatadi Jwarahara Kashaya
 Kushmanda Ghrita
 Sudarsana Choorna
 Parpatadyarishta
 Dhatryarishta
 Agastya Rasayana
 Danti Haritakyavaleha
 Neelakantha Rasa
 Venkaradi Matra
 Bharangyadi Kashaya

12. Sannipata Jwara :

Sannipata Jwarahara Kashaya
 Sannipata Jwaradihara Kashaya
 Sudarsana Choorna
 Kacchuradi Choorna [Laghu]
 Chukkum Tippalyadi Gutika
 Ramachandiswara Rasa
 Anandabhairava Gutika
 Sannipatantaka Gutika
 Chailyadi Gutika
 Jwarankusha Rasa
 Suchimukha Rasa
 Kodasari Gutika
 Mritisanjivani Gutika
 Vettumaran Gulika
 Venkaradi Matra
 Valiyandati Kashaya
 Vijaya Bhairava Taila
 Kanni Kurkiladi (Nariyal) Taila
 Chaturdhika Jwarahara Kashaya

13. Chatudhika Jwara :**14. Abhinyasa Jwara :****15. Jirna Jwara :**

Mukka Mukkudu Vati.
 Jirna Jwarahara Kashaya
 Maha Lakshadi Taila
 Pathadi Choorna
 Indrasani Choorna
 Chinchadi Lehyam
 Bharangyadi Lehya
 Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu]
 Valiyandati Kashaya
 Bharangyadi Kashaya
 Jirna Jwarahara Kashaya
 Jirna Jwarahara Kashaya
 (Recurrent fever) : Indukantha Ghrita

- 19. Tantrika Sannipata :** Tamrabhairava Gutika
- 20. Sandhika Jwara :** Bhutabhairava Rasa
- 21. Sitanga Sannipata :** Ananda Rasa
- 22. Sarva Jwara :**
- Pachana Kashaya
 - Atisara hara Kashaya
 - Dhanvantara Taila,
 - Balaswagandhadi Taila
 - Lakshadi Taila
 - Aranaladi Taila
 - Phenosiradi Taila
 - Sahadevyadi Taila
 - Sudarsana Choorna
 - Tugadi Choorna
 - Hapushadi Choorna
 - Patoladi Choorna
 - Nimbadi Choorna
 - Triphaladi talam
 - Amrutarishta
 - Nilimooladi Gutika
 - Jwarankusha Rasa
 - Ramabana Rasa
 - Suryaprabha Gutika
 - Maha Jwarankusha Rasa
 - Ramabana Rasa [v]
 - Sarva Jwarahara Matra
 - Sarvarogakulantaka Rasa
 - Rogatrayari Rasa
 - Vettumaran Gulika
 - Venkaradi Matra
 - Aviltoladi Kashaya
 - Amrutadi Kashaya [Pachanamruta]
 - Rasna Sunthyadi Kashaya
 - Adalotadi Kashaya

- Mudgadi Kashaya
- Dasamooladi Kashaya
- Trayantyadi Kashaya
- Lakshadi Taila
- Puvankuruntaladi Eranda Taila
- Amritaprasa Ghrita
- Atisarahara Kashaya
- Kaphapittatisarahara Peya
- Raktatisarahara Peya
- Patha Karanjadi Ghrita (i)
- Laghu Gangadhara Choorna
- Pushyanuga Choorna
- Viswajamodadi Choorna
- Nimbadi Choorna
- Kapitthashtaka Choorna
- Dadimashtaka Choorna
- Modakadi Choorna
- Jeerakadyarishta
- Kutajarishta
- Musthkarishta
- Kutajavaleha
- Changeri Rasayana
- Kutajadyavalehya
- Lavangadyam Modakam
- Setubandha Matra
- Paccha Endiyadi Gutika
- Jatikkadi Gutika
- Sankhapani Rasa
- Ananda Rasa
- Kanakasundara Rasa
- Ashtakshari Gutika
- Mudgadi Kashaya
- Muviladi Kanni Kashaya
- Changeryadi Morkanni

24. Grahani :

Suradarvadi Kashaya
 Bilwambudadi Kashaya
 Punkin Toladi Ghrita
 Amragandhadi Ghrita

24. Grahani :
 Grahanihara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Patha Karanjadi Ghrita (ii)
 Laghu Gangadhara Choorna
 Yavanyadi Choorna
 Patoladi Choorna
 Kayampurandaradi Choorna
 Nimbadi Choorna
 Nagaradi Choorna
 Kapitthashtaka Choorna
 Dadimashtaka Choorna
 Modakadi Choorna
 Soolari Choorna
 Sudha Kandadi Kshara [I]
 Jeerakadyarishta
 Dasamoolarishta
 Kutajarishta
 Musthakarishta
 Dantyarishta
 Devadarvarishta
 Pippalyasava
 Lohasava
 Agastya Rasayana
 Danti Haritakyavaleha
 Changeri Rasayana
 Kutajadyavalehya
 Lavangadyam Modakam
 Setubandha Matra
 Paccha Endiyadi Gutika

25. Pravahika :**26. Gudabhramsa :****27. Arshas :**

Sankhapani Rasa
 Ananda Rasa
 Kanakasundara Rasa
 Ashtakshari Gutika
 Dhanya Bilwadi Kashaya
 Nagar Pippalyadi Kashaya
 Punkin Toladi Ghrita

 Laghu Gangadhara Choorna
 Vriddha Gangadhara Choorna
 Nagaradi Choorna
 Musthakarishta
 Kutajadyavalehya
 Suradarvadi Kashaya

 Hriberadi Ghritam
 Arshohara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Sukumara Ghrita
 Dasanga Ghrita
 Sasa Vasadi Ghrita-ii
 Darvi Baladi Ghrita
 Dhanvantari Ghrita
 Chandanadi Choorna
 Trikatwadi Choorna
 Pushyanuga Choorna
 Naracha Choorna
 Hapushadi Choorna
 Yavanyadi Choorna
 Hutabhusgadi Choorna
 Suranadi Choorna
 Nagaradi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Vyoshadi Choorna

Ayaskantadi Choorna
 Yogaraja Choorna
 Hutasana Choorna
 Gandhaka Choorna-ii
 Narasimha Choorna
 Kalyana Kshara
 Sudha Kandadi Kshara [I]
 Sudha Kandadi Kshara [II]
 Abhayarishta
 Dasamoolarishta
 Dantyarishta
 Duralabharishta
 Devadarvarishta
 Pippalyasava
 Usirasava
 Lohasava
 Kushmanda Rasayana
 Manibhadra Guda
 Ellum Tippalyadi Lehyam
 Agastya Rasayana
 Danti Haritakyavaleha
 Kutajavaleha
 Kutaja Phanita
 Koutajadi Guda
 Bahusala Guda
 Gandhaka Rasayana
 Madanakameswari Lehya
 [Chaturjatakadi Rasayana]
 Vyaghryadi Lehya
 Dasamooladi Lehya
 Chitraka Guda
 Brihat Madhusnuhi Rasayana
 Kutajadyavalehya
 Kameswari Lehya

Abhaya Modaka
 Yogaraja Guggulu
 Mandoora Vataka
 Kankayana Gutika
 Gulmakulantaka Rasa
 Sankhapani Rasa
 Antrakuthara Rasa
 Ashtakshari Gutika
 Padma Kinjalkadi Kashaya
 Muviladi Kanni Kashaya
 Hriberadi Ghritam
 Punkin Toladi Ghrita
 Agni Kandadi Ghrita
 Kattuchen Ghrita
 [Vana soorana Ghrita]
 Sleshma Jwarahara Kashaya
 Sannipata Jwaradihara Kashaya
 Vidradhihara Kashaya
 Gulmahara Kashaya
 Mahodarahara Kashaya
 Sitopaladi Choorna
 Khandasama Choorna
 Maha Khandava Choorna
 Lavangadi Choorna
 Ashta Choorna
 Hapushadi Choorna,
 Hutabhugadi Choorna
 Indupukanam
 Vaiswanara Choorna
 Trikatukadi Choorna
 [Choorna Raja]
 Abhraka Gandhadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Hutasana Choorna

Soolari Choorna
 Bhunimbadi Kshara
 Haridradi Kshara
 Sudha Kandadi Kshara [II]
 Ashokarishta
 Jeerakadyarishta
 Abhayarishta
 Dasamoolarishta
 Dantyarishta
 Duralabharishta
 Lohasava
 Aravindasava
 Patrangasava
 Kumaryasava
 Bilwadi Lehya
 Chinchadi Lehyam
 Madhusnuhi Rasayana
 Dasamooladi Lehya
 Chitraka Guda
 Gudardraka
 Matala Rasayana [Dadima]
 Kaisora Guggulu
 Amruta Guggulu
 Yogaraja Guggulu
 Mandoora Vataka
 Lavangadyam Modakam
 Churnasara [Veppalakkattu]
 Kittadi Gutika
 Sarvarogakulantaka Rasa
 Chandabhaskara Rasa
 Gaganeswara Rasa
 Gulmakulantaka Rasa
 Kanakasundara Rasa
 Twag Nagapushpadi Kashaya

29. Vishuchika :

30. Krimi :

31. Pandu :

Changeryadi Morkanni
 Bilwambudadi Kashaya
 Dhanyabalakadi Kashaya
 Nagar Pippalyadi Kashaya
 Chitrakadi Ghrita

Vishuchikahara Kashaya
 Karpurasava
 Bilwadi Gutika
 Ama Kerirkiladi Kashaya

Krimihara Yavagu
 Krimihara Kashaya
 Dhanvantari Ghrita
 Pushyanuga Choorna
 Guggulu Pancha Pala Choorna
 Kalyana Kshara
 Manibhadra Guda
 Vilalin Veradi Kashaya
 Vilanga Nigundiadi Kashaya
 Musthakhukarnadi Kashaya
 Khadiradi Kashaya

Panduhara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Dhathyadi Ghrita;
 Dhanvantari Ghrita
 Kalyanaka Ghrita
 Mahakalyanaka Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Khandasama Choorna
 Hapushadi Choorna
 Patoladi Choorna
 Hutabugadi Choorna

Nimbadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Pathya Punarnavadi Choorna
 Vyoshadi Choorna
 Kayyonyadi Choorna
 Nyaramooladi Choorna
 Indrasani Choorna
 Yogaraja Choorna
 Kapooradi Choorna
 Narasimha Choorna
 Kalyana Kshara
 Dasamoolarishta
 Parpatadyarishta
 Dhatryarishta
 Pippalyasava
 Usirasava
 Lohasava
 Patrangasava
 Ellum Tippalyadi Lehyam
 Chinchadi Lehyam
 Pulim Kulambu[i]
 Danti Haritakyavaleha
 Bahusala Guda
 Gandhaka Rasayana
 Drakshadi Lehya
 Gandira Rasayana
 Pushparaga Lehya
 Kaisora Guggulu
 Mandoora Vataka
 Lavangadyam Modakam
 Loha Grudadi Gutika
 Kittadi Gutika
 Chandabhaskara Rasa
 Neelakantha Rasa

32. Kamala :

Parvikardrakadi Kashaya
 Vyoshadi Kashaya
 Arukaladi Tailam
 Dasa Swarasa Ghrita
 Vata-Pitta Jwarahara Kashaya
 Panduhara Kashaya
 Kamalahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Vrishna Ghrita (ii)
 Mahakushmanda Ghrita
 Chandanadi Taila
 Sudarsana Choorna
 Khandasama Choorna
 Hapushadi Choorna
 Patoladi Choorna
 Nimbadi Choorna
 Vyoshadi Choorna
 Varahyadi Choorna
 Dasamoolarishta
 Parpatadyarishta
 Satavari Guda [I]
 Satavari Guda [II]
 Satavari Guda [III]
 Chinchadi Lehyam
 Danti Haritakyavaleha
 Gandira Rasayana
 Pushparaga Lehya
 Trivrit Kulambu
 Mandoora Vataka
 Lavangadyam Modakam
 Yashtivasadi Kashaya
 Tartavaladi Mukkudi
 Trayantyadi Kashaya

33. Raktapitta :

Arukaladi Tailam
 Dasa Swarasa Ghrita
 Ardraka Ghrita
 Vata-Pitta Jwarahara Kashaya
 Raktapittahara Kashaya
 Trishnahara Kashaya
 Panduhara Kashaya
 Vatarakta'hara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Ikshu Doorvadi Ghrita
 Vrisha Ghrita (ii)
 Mahakushmanda Ghrita
 Balaguduchyadi Taila
 Chandanadi Taila
 Sitopaladi Choorna
 Chandanadi Choorna
 Tugadi Choorna
 Kacchuradi Choorna [Laghu]
 Ashokarishta
 Usirasava
 Kushmanda Rasayana
Kushmanda Rasayana [II]:
 Satavari Guda [I]
 Satavari Guda [II]
 Satavari Guda [III]
 Kutajavaleha
 Koutajadi Guda
 Brihadvasavalehya
 Duralabhamadi Kashaya
 Hriberadi Kashaya
 Usiradi Kashaya
 Chandanadi Kashaya

34. Rajayakshma :

Satavaryadi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Kshayarogahara Kashaya
 Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Indukantha Ghrita
 Dasanga Ghrita
 Sasa Vasadi Ghrita
 Dhanvantari Ghrita
 Kushmanda Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Balaswagandhadi taila
 Lakshadi Taila
 Maha Lakshadi Taila
 Choornamruta yoga
 Sitopaladi Choorna
 Tugadi Choorna
 Aswagandhadi Choorna
 Kapithashtaka Choorna
 Agnimukha Choorna
 Narasimha Choorna
 Draksharishta
 Dasamoolarishta
 Kumaryasava
 Kushmanda Rasayana
 Kushmanda Rasayana [II]
 Madhusnuhi Rasayana
 Agastya Rasayana
 Chyavanaprasavalehya
 Brihadvasavalehya
 Bharangyadi Lehya
 Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu]
 Sarvarogakulantaka Rasa
 Neelakantha Rasa
 Jatilingadi Gutika

35. Kasa :

Dhanvantari Gutika
 Bilwamrutadi Kashaya
 Amritaprasa Ghrita
 Atisarahara Kashaya
 Swasa - Kasahara Kashaya
 Hikkadihara Kashaya
 Koushikokta Rasnadi Quatha
 Kasa Swasa hara Yavagu
 Panduhara Kashaya
 Sannipata Jwaradihara Kashaya
 Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Vrisha Ghrita (I):
 Vrisha Ghrita (ii):
 Nirgundyadi Ghrita
 Dasanga Ghrita
 Sasa Vasadi Ghrita
 Dhanvantari Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Balaswagandhadi taila
 Tekarajadi Taila
 Bhringalarkadi Taila
 Amrutadi Taila
 Bala Taila
 Sudarsana Choorna
 Sitopaladi Choorna
 Pridhu Nimba Panchaka Choorna
 Maha Khandava Choorna
 Lavangadi Choorna
 Tugadi Choorna
 Swasakasadihara Choorna
 Jivantyadi Choorna
 Trikatwadi Choorna
 Yavanyadi Choorna
 Talisapatradi Choorna

Jati Lavangadi Choorna
 Kapooradi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Kapooradi Choorna
 Bala Soolari Choorna
 Narasimha Choorna
 Kalyana Kshara
 Sudha Kandadi Kshara [II]
 Draksharishta
 Dasamoolarishta
 Dhatriyarishta
 Bhringarajasava
 Kumaryasava
 Kushmanda Rasayana
 Kushmanda Rasayana [II]:
 Manibhadra Guda
 Agastya Rasayana
 Chyavanaprasavalehya
 Bharangyadi Lehya
 Punarnavadi Lehya
 Vyaghryadi Lehya
 Gudardraka
 Mataala Rasayana [Dadima]
 Kasattinutiri [Kasahari Varti]
 Suryaprabha Gutika
 Neelakantha Rasa
 Gaganeshwara Rasa
 Jatilingadi Gutika
 Dhanvantari Gutika
 Bala Kuvaladi Kashaya
 Cherupayaradi Kashaya
 Ramacchadi Kashaya
 Kuluthadi Kashaya
 Swasari Taila

36. Hicca :

Mamsa Sarpi
 Amritaprasa Ghrita
 Maha Mayura Ghritam
 Ajamamsa Ghritam
 Dasanga Ghrita
 Jivantyadi Choorna
 Magadhajadi Choorna
 Jati Lavangadi Choorna
 Kadukkadi Choorna
 Vatasringadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Avipatti Choorna
 Kacchuradi Choorna [Brihat]
 Karpooradi Choorna
 Dhatriyarishta
 Kumaryasava
 Kushmanda Rasayana [ii]
 Agastya Rasayana
 Bharangyadi Lehya
 Jatilingadi Gutika
 Dhanvantari Gutika
 Bilwa Dhanyadi Kashaya
 Ramacchadi Kashaya
 Kuluthadi Kashaya
 Nayopaya Kashaya

37. Swasa :

Sleshma Jwarahara Kashaya
 Sannipata Jwaradihara Kashaya
 Atisarahara Kashaya
 Swasa - Kasahara Kashaya
 Hikkadihara Kashaya
 Panduhara Kashaya
 Koushikokta Rasnadi Quatha
 Kasa Swasa hara Yavagu

Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Vrisha Ghrita (I):
 Vrisha Ghrita (ii):
 Dhanvantari Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Lakshadi Taila
 Bhringalarkadi Taila
 Maha Lakshadi Taila
 Amrutadi Taila
 Bala Taila
 Sudarsana Choorna
 Sitopaladi Choorna
 Lavangadi Choorna
 Maha Khandava Choorna
 Swasakasadihara Choorna
 Jivantyadi Choorna
 Trikatwadi Choorna
 Talisapatradi Choorna
 Jati Lavangadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Bala Soolari Choorna
 Kalyana Kshara
 Sudha Kandadi Kshara [II]
 Draksharishta
 Dasamoolarishta
 Dhatriyarishta
 Kumaryasava
 Bilwadi Lehya
 Kushmanda Rasayana
 Kushmanda Rasayana [II]
 Manibhadra Guda
 Agastya Rasayana
 Chyavanaprassavalehya
 Brihadvasavalehya

38. Swarabheda :

Bharangyadi Lehya
 Punarnavadi Lehya
 Vyaghryadi Lehya
 Dasamoola Haritaki Lehya
 Gudardraka
 Matala Rasayana [Dadima]
 Suryaprabha Gutika
 Kittadi Gutika
 Sarvarogakulantaka Rasa
 Neelakantha Rasa
 Gaganeswara Rasa
 Jatilingadi Gutika
 Dhanvantari Gutika
 Bala Kuvaladi Kashaya
 Bilwa Dhanyadi Kashaya
 Cherupayaradi Kashaya
 Panal Veradi Kashaya
 Ramacchadi Kashaya
 Kanimkuringyadi Kashaya
 Jariladi Kashaya
 Kulutthadi Kashaya
 Adalotadi Kashaya
 Nayopaya Kashaya
 Puvankuruntaladi Eranda Taila
 Swasari Taila
 Mamsa Sarpi
 Amritaprasa Ghrita
 Maha Mayura Ghritam
 Swarabhedahara Kashaya
 Vrisha Ghrita (ii):
 Kakamachyadi Ghrita
 Bhringamalakadi Taila
 Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu]
 Matala Rasayana [Dadima]

39. Vakgraha :**40. Chardi :****41. Trishna :**

Gulmakulantaka Rasa
 Kanthasuddhi Gutika
 Mamsa Sarpi
 Maha Mayura Ghritam
 Saraswata Choorna
 Vata-Pitta Jwarahara Kashaya
 Chardihara Kashaya
 Tugadi Choorna
 Talisapatradi Choorna
 Magadhajadi Choorna
 Karpasasthyadi Choorna
 Eladi Choorna
 Avipatti Choorna
 Karpooradi Choorna
 Bala Soolari Choorna
 Dasamoolarishta
 Bilwadi Lehya
 Dhanvantari Gutika
 Amrutashtaka Kashaya
 Panal Veradi Kashaya
 Mudgadi Kashaya
 Parpataka Kashaya
 Bilwadi Kashaya
 Mudgadi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Pachana Kashaya
 Pitta Jwarahara Kashaya
 Vatapitta Jwarahara Kashaya
 Trishnahara Kashaya
 Madatyayahara Kashaya
 Vishuchikahara Kashaya
 Chandanadi Choorna
 Sudarsana Choorna

42. Murcha :

Nagappuvadi Choorna
 Chinchadi Lehyam
 Duralabhadhi Kashaya
 Hriberadi Kashaya
 Chandanadi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Rasnadi Choorna
 Mahoushadhi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Vata-Pitta Jwarahara Kashaya
 Dhatriyadi Ghrita
 Chandanadi Choorna
 Korit talam
 Satavari Guda [II]
 Mridwikadi Gutika

43. Bhrama :

Vata-Pitta Jwarahara Kashaya
 Madatyayahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Vrisha Ghrita (ii):
 Sudarsana Choorna
 Rasnadi Choorna
 Kacchuradi Choorna [Brihat].
 Rasadi Gutika
 Puvankuruntaladi Eranda Taila

44. Madatyaya :

Vata-Pitta Jwarahara Kashaya
 Madatyayahara Kashaya
 Dhatriyadi Ghrita
 Twag Nagapushpadi Kashaya
 Mahoushadhi Kashaya

45. Daha :

Pitta Jwarahara Kashaya
 Vata Pitta Jwarahara Kashaya

46. Unmada :

Trishnahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Aranaladi Taila
 Chandanadi Taila
 Sitopaladi Choorna
 Chinchadi Lehyam
 Brahmi Drakshadi Kashaya
 Hriberadi Kashaya
 Mudgadi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Amritaprasa Ghrita
 Karaskara Ghrita
 Raktapittahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Dhatriyadi Ghrita:
 Dhanvantari Ghrita
 Dhanvantara Taila,
 Lakshadi Taila
 Balaswagandhadi taila
 Maha Lakshadi Taila
 Sahacharadi Taila
 Vranabhairava Taila
 Suchimukha Rasa
 Manasamitra Vatika

47. Apasmara :

Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Dhanvantari Ghrita
 Kalyanaka Ghrita
 Mahakalyanaka Ghrita
 Lakshadi Taila
 Maha Lakshadi Taila

	Vranabhairava Taila Mritasanjivani Gutika	Balarishta Devadarvarishta
48. Graha, Bhuta roga :	Panchagavya Ghrita Ashtamangala Ghrita	Chinchadi Lehyam Dasamoolavalehya
49. Manovikara :	Mritasanjivani Gutika Manasamitra Vatika	Abhaya Modaka Khadiradi Rasayana
50. Smriti :	Saraswata Choorna Kushmanda Rasayana [II] Brahmi Ghrita	Yogaraja Guggulu Kasturyadi Gutika Kiryattu Jeerakadi Matra Sarvarogakulantaka Rasa
51. Vataroga :	Vatahara Kashaya Vatarogahara Dhanyamla Panchatiktakaguggulu Ghrita: Indukantha Ghrita Sukumara Ghrita Mahakushmanda Ghrita Dhanvantara Taila Suddha Bala Taila Ksheerabala Taila Ksheerabala Avartana Taila Ketakyadi Taila Chinchadi Taila Prabhanjana Vimardana Taila Devadarlu Baladi Taila Balaswagandhadi taila Tintrini swarasadi Taila Sahacharadi Taila Prasarini Taila Pancha Sneha Bala Taila Naracha Choorna Agnimukha Choorna Bala Soolari Choorna Dasamoolarishta	Neelakantha Rasa Gaganeswara Rasa Vettumaran Gulika Rasna Sunthyadi Kashaya Brahmi Drakshadi Kashaya Eranda Bilwadi Kashaya Satavaryadi Kashaya Suddha Bala Tailam Kottim Chukkadi Tailam Vijaya Bhairava Taila Nerinyal Kuvaladi Ghrita
		Arditakshepaka vatahara Kashaya Maha Rasnadi Quatha Koushikokta Rasnadi Quatha Kushtahara Kashaya Karpasasthyadi Taila Kanthasuddhi Gutika Maha Mayura Ghritam
		Arditakshepaka vatahara Kashaya Sahacharadi Taila
		Maha Rasnadi Quatha Sahacharadi Taila Ajamamsa Ghritam
52. Arditavata :		
53. Akshepakkavata :		
54. Sarvanga Kampa :		

55. Kubja :	Maha Rasnadi Quatha
56. Pakshaghata :	Maha Rasnadi Quatha Karpasasthyadi Taila
57. Avabhuka :	Maha Rasnadi Quatha Parinata Keriksheeradi Taila Karpasasthyadi Taila
58. Manyasthambha :	Rasna Sunthyadi Kashaya
59. Gridhrasi :	Maha Rasnadi Quatha Narasimha Choorna
60. Amavata :	Maha Rasnadi Quatha Amruta Guggulu Yogaraja Guggulu Amavatari Rasa
61. Sandhi vata :	Panchatiktakaguggulu Ghrita Rasna Sunthyadi Kashaya Karaskara Ghrita
62. Kampavata :	Triguna Rasa
63. Jihwawata :	Maha Rasnadi Quatha
64. Januvata :	Maha Rasnadi Quatha Yogaraja Guggulu
65. Vatarakta :	Vataraktahara Kashaya Panchatiktakaguggulu Ghrita Dhatryadi Ghrita: Dhanvantari Ghrita Mahakushmanda Ghrita Ksheerabala Avartana Taila Balaguduchyadi Taila Trimisrita Taila Balaguduchyadi Taila [ii] Aranaladi Taila

Pinda Taila
Chandanadi Taila
Vranabhairava Taila
Dhatryarishta
Brihat Madhusnuhi Rasayana
Amruta Guggulu
Kaisora Guggulu
Manjishtadi Kashaya
Vasa Guduchyadi Kashaya
Karaskara Ghrita
Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Dhatryadi Ghrita:
Mahakushmanda Ghrita
Nellakyadi Choorna
Narasimha Choorna
Drakshadi Kashaya
Balaguduchyadi Taila
Satavari Guda [III]
Swadamshtadi Ghrita
Mamsa Sarpi
Sleshma Jwarahara Kashaya
Soolahara Kashaya
Deepaniya Peya
Indukantha Ghrita
Dasanga Ghrita
Sasa Vasadi Ghrita-ii
Trikatukadi Choorna
[Choorna Raja]
Kayampurandaradi Choorna
Hingu Twagadi Choorna
Karpooradi Choorna
Modakadi Choorna

69. Udavarta :

Soolari Choorna
 Soolahara Choorna
 Swayam Bhasma
 Mahavriksha Lavana
 Tambula Bhasma
 Vaiswanara Choorna
 Dasamoolarishta
 Kumaryasava
 Satavari Guda [II]
 Madhusnuhi Rasayana
 Pulim Kulambu [i]
 Pulim Kulambu [ii]
 Gudardraka
 Kukkuta Rasayana
 Suryaprabha Gutika
 Setubandha Matra
 Paccha Endiyadi Gutika
 Soolakuthara Rasa
 Ananda Rasa
 Kanakasundara Rasa
 Antrakuthara Rasa
 Satavaryadi Kashaya
 Bilwambudadi Kashaya
 Dhanyabalakadi Kashaya
 Mula Iladi Kashaya
 Viralin Veradi Kashaya

70. Adhmana :

Danti Trivritadi Choorna
 Agnimukha Choorna
 Kalyana Kshara
 Kumaryasava
 Chandabhaskara Rasa
 Antrakuthara Rasa
 Kumaryasava

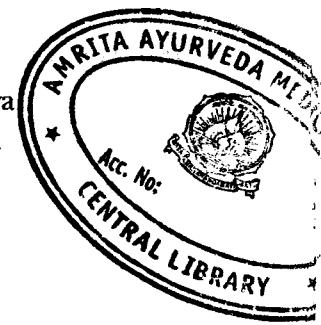
71. Gulma :

Gulmahara Kashaya
 Mahodarahara Kashaya
 Swasa - Kasahara Kashaya
 Vidradhihara Kashaya
 Arshohara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Indukantha Ghrita
 Sukumara Ghrita
 Dhatryadi Ghrita
 Vrisha Ghrita (ii)
 Dasanga Ghrita
 Sasa Vasadi Ghrita-ii
 Patha Karanjadi Ghrita(ii)
 Dhanvantari Ghrita
 Varunadi Ghrita
 Kushmanda Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Dhanvantara Taila,
 Amritotthara Taila
 Sahacharadi Taila
 Ashta Choorna
 Lavangadi Choorna
 Maha Khandava Choorna
 Trikatwadi Choorna
 Naracha Choorna
 Hapushadi Choorna
 Nilini Choorna
 Patoladi Choorna
 Chukkiliratyadi Choorna
 Trilavana Pasugandhadi Choorna
 Abhraka Gandhadi Choorna
 Nimbadi Choorna

Hingu Vachadi Choorna
 Yogaraja Choorna
 Guggulu Pancha Pala Choorna
 Kapooradi Choorna
 Bala Soolari Choorna
 Kukkuta Lavana
 Kalyana Kshara
 Vidangadi Kshara
 Sudha Kandadi Kshara [I]
 Pippalyasava
 Punarnavasava
 Lohasava
 Kumaryasava
 Manibhadra Guda
 Madhusnuhi Rasayana
 Pulim Kulambu [i]
 Pulim Kulambu [ii]
 Agastya Rasayana
 Danti Haritakyavaleha
 Gandhaka Rasayana
 Vyaghryadi Lehya
 Dasamoola Haritaki Lehya
 Dasamooladi Lehya
 Chitraka Guda
 Gudardraka
 Matala Rasayana [Dadima]
 Kaisora Guggulu
 Yogaraja Guggulu
 Chandabhaskara Rasa
 Neelakantha Rasa
 Gulmakulantaka Rasa
 Sankhapani Rasa
 Marichadi Gutika

72. Hridroga :

Antrakuthara Rasa
 Viral Chitramooladi Kashaya
 Plasintoladi Kashaya
 Pacchocchi Kuvaladi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Madhukadi Ghrita
 Hridrogahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Vrisha Ghrita (ii):
 Sudarsana Choorna
 Tugadi Choorna
 Patoladi Choorna
 Yavanyadi Choorna
 Talisapatradi Choorna
 Trilavana Pasugandhadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Vyoshadi Choorna
 Kapooradi Choorna
 Bala Soolari Choorna
 Sudha Kandadi Kshara [II]
 Dhatoryarishta
 Lohasava
 Agastya Rasayana
 Danti Haritakyavaleha
 Vyaghryadi Lehya
 Gandira Rasayana
 Pushkarahwadi Kashaya
 Vilalin Veradi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Swadamshtadi Ghrita
 Amritaprasa Ghrita

73. Mutrakricchra :

Mutrakricchrahara Kashaya
 Mutrakricchrahara Phanita
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Vastyamayantaka Ghrita
 Trikantaka Ghrita
 Satavaryadi Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Kushmandorvaru Bijadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Narasimha Choorna
 Dasamoolarishta
 Devadarvarishta
 Satavari Guda [I]
 Satavari Guda [III]
 Chandabhaskara Rasa
 Neelakantha Rasa
 Varinellu Tippalyadi Kashaya
 Kallurvanjyadi Kashaya
 Haritakyadi Kashaya
 Swadamshtadi Ghrita

74. Mutraghata :

Dhanvantara Taila,
 Kalyana Kshara
 Kallurvanjyadi Kashaya
 Haritakyadi Kashaya
 Puvankuruntaladi Eranda Taila

75. Ashmari :

Vastyamayantaka Ghrita
 Trikantaka Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Kalyana Kshara
 Dasamoolarishta
 Chandabhaskara Rasa

76. Sarkara :

Vastyamayantaka Ghrita
 Trikantaka Ghrita
 Satavaryadi Ghrita
 Dasamoolarishta

77. Prameha :

Pramehahara Kashaya
 Panchatiktakaguggulu Ghrita
 Vastyamayantaka Ghrita
 Trikantaka Ghrita
 Akulyadi Ghrita
 Dhanvantari Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Nisosiradi Taila
 Amritottara Taila
 Khandasama Choorna
 Pridhu Nimba Panchaka Choorna
 Lavangadi Choorna
 Akuli Katakadi Choorna
 Nimbadi Choorna
 Vyoshadi Choorna
 Dasamoolarishta
 Devadarvarishta
 Satavari Guda [III]
 Madhusnuhi Rasayana
 Agastya Rasayana
 Kaisora Guggulu
 Amruta Guggulu
 Mandoora Vataka
 Niruryadi Gutika
 Suchimukha Rasa
 Bahumutrantaka Rasa
 Nisakatakadi Kashaya
 Darvi Kapiththanirysadi Kashaya
 Tecchiveradi Kashayakkanni
 Vidanga Rajanyadi Kashaya

78. Sthoulya :

Palasa Pushpa Kashaya
Mudgadikkanji Kashaya

79. Udara :

Sthoulyahara Kashaya
Mudgadikkanji Kashaya
Krimighnadi Kashaya

 Mahodarahara Kashaya
Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Indukantha Ghrita
Sukumara Ghrita
Dhanvantari Ghrita
Varunadi Ghrita
Khandasama Choorna
Naracha Choorna
Hapushadi Choorna
Nilini Choorna
Jati Lavangadi Choorna
Maha Vahni Vajra
Trilavana Pasugandhadi Choorna
Ayorajo Nagaradi Choorna
Pippalyadi Choorna
Snuhi Pippali Choorna
Sindhuttha Jeerakadi Choorna
Indrasani Choorna
Agnimukha Choorna
Soolari Choorna
Modakadi Choorna
Kalyana Kshara
Abhayarishta
Dasamoolarishta
Parpatadyarishta
Dantyarishta
Duralabharishta

Pippalyasava
Punarnavasava
Kumaryasava
Manibhadra Guda
Danti Haritakyavaleha
Bahuksala Guda
Dasamoola Haritaki Lehya
Chitraka Guda
Kaisora Guggulu
Yogaraja Guggulu
Kittadi Gutika
Marichadi Gutika
Antrakuthara Rasa
Taviramadi Kashaya
Ardrakadi Ghritam
Sukumara Ghrita
Dhanvantari Ghrita
Trikatwadi Choorna
Hapushadi Choorna
Talisapatradi Choorna
Hingu Vachadi Choorna
Arkapatradi Bhasma
Ketakidala Bhasma
Indrasani Choorna
Kalyana Kshara
Vidangadi Kshara
Punarnavasava
Lohasava
Manibhadra Guda
Ellum Tippalyadi Lehya
Danti Haritakyavaleha
Dasamoola Haritaki Lehya
Dasamooladi Lehya

80. Pleeha :

81. Sopha :

Chitraka Guda
 Gudardraka
 Matala Rasayana [Dadima]
 Kukkuta Rasayana
 Yogaraja Guggulu
 Mandoora Vataka
 Marichadi Gutika
 Sleepadantaka Gutika
 Sopha hara Kashaya
 Vatahara Kashaya
 Koushikokta Rasnadi Quatha
 Panduhara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Sukumara Ghrita
 Kushmanda Ghrita
 Khandasama Choorna
 Trikatwadi Choorna
 Hapushadi Choorna
 Hutabhugadi Choorna
 Ayorajo Nagaradi Choorna
 Krishnagnyadi Choorna
 Triphaladi talam
 Kalyana Kshara
 Dantyarishta
 Duralabharishta
 Punarnavasava
 Usirasava
 Lohasava
 Patrangasava
 Kumaryasava
 Danti Haritakyavaleha
 Punarnavadi Lehya
 Dasamoola Haritaki Lehya

82. Vridddhi :

Gudardraka
 Trivrit Kulambu
 Kaisora Guggulu
 Amruta Guggulu
 Mandoora Vataka
 Chandabhaskara Rasa
 Neelakantha Rasa
 Marichadi Gutika
 Antrakuthara Rasa
 Dasamooladi Kashaya
 Chukkuchundadi Kashaya
 Panaviraladi Bhasma Ganji
 Aviltoladi Bhasma Ganji
 Pathya Punarnavadi Kashaya
 Guduchi Triphaladi Kashaya
 Swasari Taila
 Karaskara Ghrita
 Vridddihara Kashaya
 Maha Rasnadi Quatha
 Sukumara Ghrita
 Parpanadi Ghrita
 Dhanvantari Ghrita
 Varunadi Ghrita
 Dhanvantara Taila,
 Trikatwadi Choorna
 Vidanga Rasnadi Choorna
 Hingu Vachadi Choorna
 Kukkuta Rasayana
 Antrakuthara Rasa
 Mula Iladi Kashaya
 Rasna Yashtyadi Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita

83. Galaganda :

84. **Gandamala :**

Panchatiktakaguggulu Ghrita
Brihat Madhusnuhi Rasayana

85. **Apachi :**

Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Vachadi Taila

86. **Arbuda :**

Panchatiktakaguggulu Ghrita:

87. **Sleepada :**

Maha Rasnadi Quatha
Karambha Sakhodadi Taila
Sleepadantaka Gutika
Nonganadi Tailam

88. **Vidradhi :**

Vidradhihara Kashaya
Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Panchatiktakaguggulu Ghrita
Sukumara Ghrita
Dhanvantari Ghrita
Nimbadi Kashaya
Dasamooladi Kashaya
Vullivettadukadi Kashaya
Trayantyadi Kashaya

89. **Vrana :**

Dinesavallyadi Taila
Durvadi Taila
Vranaropana Taila
Vranabhairava Taila
Kaisora Guggulu
Amruta Guggulu
Yogaraja Guggulu
Vrana Lepa
Niruryadi Gutika
Veppin Tolal Kashaya
Pullanyadi Tailam
Gopyadi Ghritam

90. **Nadivarana :**

Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Panchatiktakaguggulu Ghrita:
Vrana Lepa

91. **Bhagandhara :**

Arshohara Kashaya
Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Pancha Tikta Guggulu Ghrita
Trikatwadi Choorna
Yogaraja Choorna
Guggulu Pancha Pala Choorna
Narasimha Choorna
Dasamoolarishta
Lohasava
Koutajadi Guda
Brihat Madhusnuhi Rasayana
Amruta Guggulu
Bhagandharahara Lepa
Neelakantha Rasa

92. **Kushta :**

Kushtahara Kashaya
Sannipata vikara hara Kashaya
Masurikahara Kashaya
Hikkadihara Kashaya
Jirna Jwarahara Kashaya
Tiktaka Ghrita
Mahatiktaka Ghrita
Panchatiktakaguggulu Ghrita:
Dhanvantari Ghrita
Kalyanaka Ghrita
Mahakalyanaka Ghrita
Guggulyadi Taila
Panchavalkadi Taila
Kushtantaka Taila

Triphaladi Taila
 Dinesavallyadi Taila
 Kacchuradi Taila
 Pathadi Choorna
 Khandasama Choorna
 Pridhu Nimba Panchaka Choorna
 Hapushadi Choorna
 Vyoshadi Choorna
 Ayaskantadi Choorna
 Guggulu Pancha Pala Choorna
 Gandhaka Choorna
 Narasimha Choorna
 Dasamoolarishta
 Khadirarishta
 Dantyarishta
 Duralabharishta
 Manibhadra Guda
 Danti Haritakyavaleha
 Gandhaka Rasayana
 Dasamooladi Lehya
 Chitraka Guda
 Brihat Madhusnuhi Rasayana
 Khadiradi Rasayana
 Kaisora Guggulu
 Amruta Guggulu
 Mandoora Vataka
 Aragwdhamrutadi Kashaya
 Khadira Triphaladi Kashaya
 Sunthyadi Kashaya
 Guduchi Triphaladi Kashaya
 Manjishtadi Kashaya
 Darvi Guduchyadi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Nalpamaradi Tailam

93. Switra :**94. Kandu :****95. Sitapitta :****96. Amlapitta :****97. Visarpa :**

Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Hapushadi Choorna
 Manibhadra Guda
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Eladi Taila
 Durdhuradi Taila
 Jeemutadi Taila
 Brihat Madhusnuhi Rasayana
 Khadira Triphaladi Kashaya
 Nalpamaradi Tailam
 Amruta Rajanyadi Kashaya
 Punarnavasava
 Chinchadi Lehyam
 Dasamoola Haritaki Lehya
 Gaganeswara Rasa
 Kutajadyavalehya
 Lavangadyam Modakam
 Aragwdhamrutadi Kashaya
 Visarpahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Vrisha Ghrita (ii):
 Panchavalkadi Taila
 Chandanadi Taila
 Vranabhairava Taila
 Khandasama Choorna
 Kulakadi Kashaya
 Nannaryadi Kashaya
 Chundatkarutamadi Kashaya
 Trayantyadi Kashaya
 Nalpamaradi Tailam

98. Visphota :

Visphotahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Nimbamrutabdadi Kashaya
 Khadira Triphaladi Kashaya

99. Masurika :

Masurikahara Kashaya
 Dhatri Chandanadi Kashaya
 Draksha Kashmaryadi Kashaya
 Panchamooladi Kashaya

100. Pitika :

Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Eladi Taila

101. Kunakha :

Kulana Khattinu Kulambu

102. Padadari :

Kalvillunnatinu Kulambu
 [Padavidarika Lepa]

103. Karnapali Poshaka :

Katuvalli Tadikka
 [Karnapali Poshak]

**104. Pesi, Siragraha
 nasa :**

Ayavu Kulambu.

**105. Marma Kshobha
 nasaka :**

Marma Kshobha
 Marma Gutika

106. Khalitya :

Triphaladi Taila
 Narasimha Choorna

107. Palitya :

Triphaladi Taila
 Bhringamalakadi Taila
 Narasimha Choorna
 Agastya Rasayana
 Kayyonyadi Tailam

108. Kesabhanjana :

Triphaladi Taila

109. Kesapata :

Durdhuradi Taila
 Jeemutadi Taila
 Nilibhringadi Taila
 Tiladi Taila
 Agastya Rasayana

110. Kapala Roga :

Ankoladi Taila
 Nili Nirgundyadi Taila
 Nili Nisadi Taila

111. Mukha roga :

Nagaradi Taila
 Arimeda Twagadi Taila
 Patoladi Choorna
 Sila Kashaya

112. Danta Soola :

Punkhadi Taila
 Ramathadi Taila
 Jati Manyaladi Taila
 Kayyonyadi Tailam

113. Oshtaroga :

Anjhudadi Taila
 Lavangadi Choorna
 Eladi Choorna
 Kapithhashtaka Choorna

114. Kantha roga :

Asanabilwadi Taila
 Bhringamalakadi Taila
 Vacha Lasunadi Taila
 Nirgundi Rajanyadi Taila
 Nagaradi Taila
 Kacchuradi Choorna [Brihat]
 Villam Pacchotyadi Taila

116. Netra Roga :

Asanabilwadi Taila
 Manjishtadi Taila
 Bhringamalakadi Taila
 Bala Dhatryadi Taila

117. Sirogoga :

Tungadrumadi Taila
 Kacchuradi Choorna [Brihat]
 Parpataka Kashaya
 Villam Pacchotyadi Taila
 Kayyonyadi Tailam

118. Pinasa :
 Mashadi Taila
 Triphaladi Taila
 Asanabilwadi Taila
 Manjishtadi Taila
 Bala Hathadi Taila
 Bala Dhatryadi Taila
 Tungadrumadi Taila
 Amrutadi Taila
 Kacchuradi Choorna [Brihat]
 Nasika Choorna
 Korit talam
 Sirastoda Gutika
 Villam Pacchotyadi Taila
 Kayyonyadi Tailam
 Jati Manyaladi Taila

119. Pratisyaya :
 Tulasi swarasadi Taila
 Sahacharadi Taila
 Kacchuradi Choorna [Brihat]
 Nasika Choorna
 Narasimha Choorna
 Agastya Rasayana
 Bahusala Guda
 Cherupayaradi Kashaya

Triphaladi Taila
 Rasnadi Choorna
 Triphaladi talam
 Bahusala Guda

Annexure - II

120. Putinasa : Ashta Pallava Tailam.

121. Urdwajatrugataroga : Triphaladi Taila
 Bala Dhatryadi Taila
 Anu Taila
 Nasika Choorna
 Mayura Ghritam

122. Pradara :
 Raktapittahara Kashaya
 Pradarahara Kashaya
 Swetapradara hara Kashaya
 Asrigdarahara Kashaya
 Tiktaka Ghrita
 Mahatiktaka Ghrita
 Dhatryadi Ghrita:
 Modaka Twagadi Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Chandanadi Taila
 Pushyanuga Choorna
 Sarasija makarandadi Choorna
 Viswailadi Choorna
 Ashokarishta
 Patrangasava
 Kushmanda Rasayana
 Satavari Guda [III]
 Koutajadi Guda
 Kousa Musthabhayadi Kashaya
 Vasadi Kashaya
 Pathyamalakyadi Kashaya
 Tengin Pukkuladi Ghrita

123. Yoniroga :

Maha Rasnadi Quatha

Sukumara Ghrita
 Varahyadi Ghrita (i)
 Varahyadi Ghrita (ii)
 Dhanvantara Taila,

Sahacharadi Taila
 Satavari Guda [III]
 Yonisoola hara Kashaya
 Amritaprasa Ghrita
 Maha Mayura Ghritam

124. Vandhyatwa :

Maha Rasnadi Quatha
 Varahyadi Ghrita
 Dhatriyadi Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Bala Taila
 Dasamoolarishta
 Maha Mayura Ghritam

Somarogahara Ksheera
 Dhatriyadi Ghrita:
 Modaka Twagadi Ghrita
 Amruta Pippalyadi Choorna
 Bahumutrantaka Rasa

Artava Shodhana Kashaya

Triphaladi Kashaya
 Baladi Kashaya
 Nonganadi Ghrita

Sutikantak Nasani Gutika
 Sutikamaya Nasani Gutika
 Bala Koduttuvadi Kashaya
 Sahacharadi Kashaya
 Jeerakadyarishta

Ashtapatra Taila
 Chandanadi Choorna

Aravindasava

Maha Rasnadi Quatha
 Vrishya Yavagu

125. Somaroga :

126. Artava Suddhi :

127. Garbhini :

128. Sutika roga :

129. Streeroga :

130. Balaroga :

131. Sukraroga :

132. Medhraroga :

133. Phirangiroga :

134. Sarva Visha :

135. Rasayana :

136. Vajeekara :

Sukumara Ghrita
 Mahakushmanda Ghrita
 Ksheerabala Avartana Taila
 Mashaswagandhadi Choorna
 Narasimha Choorna

Dasamoolarishta
 Maha Mayura Ghritam

Maha Rasnadi Quatha
 Darvi swarasadi Taila
 Chukkum Tippalyadi Kashaya.

Bilwadi Gutika
 Suchimukha Rasa
 Dasanga Gutika
 Mritisanjivani Gutika
 Panal Patiryadi Ghrita
 [Alarka Vishahara]

Narasimha Choorna.
 Kushmanda Rasayana
 Aswagandhadi Lehyam
 Agastya Rasayana
 Chyavanaprasavalehya
 Madanakameswari Lehya
 [Chaturjatakadi Rasayana]
 Kukkuta Rasayana
 Kameswari Lehya
 Abhaya Modaka

Ikshuradi Lehyam
 Madanakameswari Lehya
 [Chaturjatakadi Rasayana]
 Kameswari Lehya
 Amritaprasa Ghrita
 Mridwikadi Ghritam

137. Poushtya :

Rasala
 Bhringarajasava
 Madhusnuhi Rasayana
 Agastya Rasayana
 Kameswari Lehya
 Lavangadyam Modakam
 Niruryadi Gutika
 Lakshadi Taila
 Amritaprasa Ghrita
 Panchagavya Ghrita
 Aswagandhadi Ghrita
 Ashtamangala Ghrita
 Maha Mayura Ghritam

ANNEXURE - III

Alphabetical Index of the Formulations

	Page No.
1. Abhaya Modaka:	299
2. Abhayarishta	232
3. Abhraka Gandhadi Choorna	190
4. Adalotadi Kashaya:	373
5. Agastya Rasayana:	264
6. Agni Kandadi Ghrita:	424
7. Agnikumara Rasa:	347
8. Agnimukha Choorna	206
9. Ajamamsa Ghritam:	435
10. Akuli Katakadi Choorna	188
11. Akulyadi Ghrita	78
12. Almottadi Kashaya	361
13. Ama Kerirkiladi Kashaya:	380
14. Amavatari Rasa:	350
15. Amragandhadi Ghrita:	429
16. Amritaprasa Ghrita:	419
17. Amritottara Taila	127
18. Amruta Guggulu:	304
19. Amruta Pippalyadi Choorna	182
20. Amruta Rajanyadi Kashaya:	394
21. Amrutadi Kashaya [Pachanamruta]	362
22. Amrutadi Taila	141
23. Amrutadi Taila	155
24. Amrutarishta	229
25. Amrutashtaka Kashaya:	365

26.	Ananda Rasa: [i]	334
27.	Ananda Rasa: [ii]	340
28.	Anandabhairava Gutika:	324
29.	Anjhudadi Taila	148
30.	Ankoladi Taila	143
31.	Antrakuthara Rasa:	343
32.	Anu Taila	150
33.	Aragwdhamrutiadi Kashaya:	395
34.	Aranaladi Taila	119
35.	Aravindasava	247
36.	Arbudahara Lepa:	310
37.	Arditakshepaka vatahara Kashaya	45
38.	Ardraka Ghrita [i]	107
39.	Ardraka Ghrita: [ii]	417
40.	Ardrakadi Ghritam:	432
41.	Arimeda Twagadi Taila	145
42.	Arkapatradi Bhasma	193
43.	Arshoghna varga Kashaya:	377
44.	Arshohara Kashaya [7]	23
45.	Artava Shodhana Kashaya:	401
46.	Aruchihara Amla Kashaya	19
47.	Arukaladi Tailam:	408
48.	Asanabilwadi Taila	135
49.	Ashokarishta	230
50.	Ashta Choorna	169
51.	Ashta Pallava Tailam:	411
52.	Ashtakshari Gutika:	345
53.	Ashtamangala Ghrita:	430
54.	Ashtanga Ghrita	92
55.	Ashtapatra Taila	126
56.	Asrigdarahara Kashaya	13
57.	Aswagandhadi Choorna	205

58.	Aswagandhadi Ghrita:	426
59.	Aswagandhadi Lehyam:	261
60.	Atisarahara Kashaya [3]	10
61.	Atisarahara Kashaya [3]	25
62.	Aviltoladi Bhasma Ganji:	391
63.	Aviltoladi Kashaya	361
64.	Avipatti Choorna	200
65.	Ayaskantadi Choorna	198
66.	Ayavu Kulambu:	314
67.	Ayorajo Nagaradi Choorna	192
68.	Bahumutrantaka Rasa:	349
69.	Bahuksala Guda:	269
70.	Bala Dhatriyadi Taila	138
71.	Bala Hathadi Taila	137
72.	Bala Koduttuvadi Kashaya:	366
73.	Bala Kuvaladi Kashaya:	370
74.	Bala Soolari Choorna	211
75.	Bala Taila	152
76.	Baladi Ghrita	104
77.	Baladi Kashaya:	402
78.	Balaguduchyadi Taila	116
79.	Balaguduchyadi Taila [ii]	117
80.	Balarishta	239
81.	Balaswagandhadi Taila	117
82.	Bhadikadi Ghrita [Marmakshata Ghrita]	104
83.	Bhagandharahara Lepa:	313
84.	Bhaktadweshahara Kashaya [4]	19
85.	Bharangyadi Kashaya:	366
86.	Bharangyadi Lehya:	277
87.	Bhringalarkadi Taila	123
88.	Bhringamalakadi Taila	137
89.	Bhringarajasava	250

90. Bhunimbadi Kashaya:	363
91. Bhunimbadi Kshara	224
92. Bhutabhairava Rasa:	326
93. Bilwa Dhanyadi Kashaya:	370
94. Bilwadi Gutika:	323
95. Bilwadi Kashaya:	375
96. Bilwadi Lehya:	254
97. Bilwambudadi Kashaya:	379
98. Bilwamrutadi Kashaya:	373
99. Brahmi Drakshadi Kashaya:	363
100. Brahmi Ghrita [i]	102
101. Brahmi Ghrita [ii]	91
102. Brahmi Ghrita: [iii]	417
103. Brihadvasavalehya:	273
104. Brihat Madhusnuhi Rasayana:	292
105. Chailyadi Gutika:	325
106. Chandabhaskara Rasa:	335
107. Chandanadi Choorna	163
108. Chandanadi Kashaya:	368
109. Chandanadi Taila [i]	127
110. Chandanadi Taila [ii]	140
111. Changeri Rasayana:	291
112. Changeryadi Morkanni:	378
113. Chardihara Kashaya [3]	19
114. Chaturdhika Jwarahara Kashaya	7
115. Cherupayaradi Kashaya:	371
116. Chinchadi Lehyam:	260
117. Chinchadi Taila [i]	112
118. Chinchadi Taila [ii]	114
119. Chitraka Guda:	284
120. Chitrakadi Ghrita:	426
121. Choornamruta yoga	164

122. Chukkiliratyadi Choorna	180
123. Chukkum Tippalyadi Gutika:	315
124. Chundatkarutamadi Kashaya:	393
125. Churnasara [Veppalakatti]:	310
126. Chyavanaprasavalehya:	271
127. Dadimashtaka Choorna	207
128. Danti Haritakyavaleha:	265
129. Danti Trivritadi Choorna	185
130. Dantyarishta	237
131. Darvi Baladi Ghrita	72
132. Darvi Guduchyadi Kashaya:	400
134. Darvi Kapiththaniryadi Kashaya:	382
135. Darvi swarasadi Taila	126
136. Dasa Swarasa Ghrita:	416
137. Dasamoola Haritaki Lehya:	282
138. Dasamoola Vrishadi Kashaya	362
139. Dasamooladi Kashaya:	384
140. Dasamooladi Lehya:	283
141. Dasamoolarishta	226
142. Dasamoolavalehya:	297
143. Dasanga Ghrita	69
144. Dasanga Gutika:	351
145. Deepaniya Peya:	53
146. Devadaru Baladi Taila	115
147. Devadarvarishta	240
148. Dhanvantara Taila	109
149. Dhānvantari Ghrita	79
150. Dhanvantari Gutika:	346
151. Dhanya Bilwadi Kashaya:	380
152. Dhanyabalakadi Kashaya:	379
153. Dhatoryadi Ghrita	64

154. Dhatriyarishta	242
155. Dinesavallyadi Taila [i]	148
156. Dinesavallyadi Taila [ii]	154
157. Draksha Kashmaryadi Kashaya:	393
158. Drakshadi Kashaya:	368
159. Drakshadi Lehya:	279
160. Draksharishta	231
161. Duralabhdhi Kashaya:	366
162. Duralabharishta	237
163. Durdhuradi Taila	142
164. Durvadi Taila	149
165. Eladi Choorna [i]	178
166. Eladi Choorna [ii]	179
167. Eladi Taila	124
168. Ellum Tippalyadi Lehyam:	259
169. Eranda Bilwadi Kashaya:	387
170. Gaganeswara Rasa:	337
171. Gandhaka Choorna	217
173. Gandhaka Rasayana:	274
174. Gandira Rasayana:	287
175. Garbhini - Triphaladi Kashaya:	402
176. Gopatmajadi Ghrita	89
177. Gopyadi Ghritam:	433
178. Grahanihara Kashaya [2]	26
179. Grahanyantaka Ghrita	90
180. Gudardraka:	285
181. Guduchi Triphaladi Kashaya:	397
182. Guggulu Pancha Pala Choorna	201
183. Guggulyadi Taila	124
184. Gulmahara Kashaya [4]	32
185. Gulmakulantaka Rasa:	338

186. Hapushadi Choorna	174
187. Haridradi Kshara	224
188. Haritakyadi Kashaya:	381
189. Hikkadihara Kashaya [3]	16
190. Hingu Twagadi Choorna	192
191. Hingu Vachadi Choorna	191
192. Hriberadi Ghritam:	415
193. Hriberadi Kashaya:	367
194. Hridrogahara Kashaya [2]	20
195. Hutabhusgadi Choorna	183
196. Hutasana Choorna	202
197. Ikshu Doorvadi Ghrita:	64
198. Ikshuradi Lehyam:	261
199. Indrasani Choorna	198
200. Indukantha Ghrita:	62
201. Indupukanam	184
202. Jariladi Kashaya:	372
203. Jati Lavangadi Choorna	179
204. Jati Manyaladi Taila:	410
205. Jatikkadi Gutika:	321
206. Jatilingadi Gutika:	337
207. Jatyadi Ghrita	99
208. Jeemutadi Taila	142
209. Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu]:	280
210. Jeerakadyarishta	232
211. Jirna Jwarahara Kashaya	7
212. Jivantyadi Choorna	171
213. Jivantyadi Ghrita	86
214. Jwarankusha Rasa: [i]	316
215. Jwarankusha Rasa: [ii]	328
216. Kacchuradi Choorna [Brihat]	202
217. Kacchuradi Choorna [Laghу]	203

218. Kacchuradi Taila	158
219. Kadukkadi Choorna	179
220. Kaisora Guggulu:	303
221. Kakamachyadi Ghrita	70
222. Kakolyadi Gana:	416
223. Kallurvanjyadi Kashaya:	381
224. Kalvillunnatinu Kulambu [Padavidarika Lepa]:	311
225. Kalyana Kshara	220
226. Kalyanaka Ghrita	81
227. Kamala - Yashtivasadi Kashaya:	389
228. Kamalahara Kashaya [2]	36
229. Kameswari Lehya:	294
230. Kanakasundara Rasa:	341
231. Kanimkuringyadi Kashaya:	372
232. Kankayana Gutika:	308
233. Kanni Kurkiladi (Nariyal) Taila:	415
234. Kanthasuddhi Gutika:	352
235. Kapha-Pitta Jwarahara Kashaya	12
236. Kaphapittasarahara Peya	53
237. Kapitthashtaka Choorna	206
238. Karambha Sakhodadi Taila	132
239. Karaskara Ghrita:	428
240. Karpasasthyadi Choorna	178
241. Karpasasthyadi Taila	118
242. Kapooradi Choorna [i]	208
243. Kapooradi Choorna [ii]	180
244. Karpurasava	251
245. Kasa swasa hara Yavagu	54
246. Kasattinutiri [Kasahari Varti]:	311
247. Kasturyadi Gutika:	318
248. Kattuchen Ghrita [Vana soorana Ghrita]:	429
249. Katuvalli Tadikka [Karnapali Poshak]:	312

250. Kayampurandaradi Choorna	186
251. Kayyonyadi Choorna	195
252. Kayyonyadi Tailam:	409
253. Ketakidala Bhasma	194
254. Ketakyadi Taila	112
255. Khadira Triphaladi Kashaya:	395
256. Khadiradi Kashaya:	399
257. Khadiradi Rasayana:	300
258. Khadirarishta	234
259. Khandasama Choorna	166
260. Kiratadi Kashaya:	365
261. Kiryattu Jeerakadi Matra:	319
262. Kittadi Gutika:	322
263. Kodasari Gutika:	351
264. Korit talam	212
265. Kottim Chukkadi Tailam:	405
266. Kousa Musthabhayadi Kashaya:	369
267. Koushikokta Rasnadi Quatha:	49
268. Koutajadi Guda:	268
269. Krimighnadi Kashaya:	401
270. Krimihara Kashaya [2]	42
271. Krimihara Yavagu	54
272. Krimiroga – Vilalin Veradi Kashaya:	397
273. Krishnagnyadi Choorna	197
274. Kshayarogahara Kashaya [3]	17
275. Ksheerabala Avartana Taila	111
276. Ksheerabala Taila	110
277. Kshiridrumadi Ghrita	88
278. Kukkuta Lavana	219
279. Kukkuta Rasayana:	288
280. Kulana Khattinu Kulambu:	312
281. Kuluthadi Kashaya:	373

282. Kumaryasava	249
283. Kushmanda Ghrita	83
284. Kushmanda Rasayana [I]:	254
285. Kushmanda Rasayana [II]:	255
286. Kushmandorvaru Bijadi Choorna	187
287. Kushtahara Kashaya [4]	40
288. Kushtantaka Taila	130
289. Kutaja Phanita:	267
290. Kutajadyavalehya:	293
291. Kutajarishta	234
292. Kutajavaleha:	266
293. Laghu Gangadhara Choorna	162
294. Lakshadi Taila [i]	119
295. Lakshadi Taila: [ii]	409
296. Lasuna Ghrita	71
297. Lavangadi Choorna	168
298. Lavangadyam Modakam:	309
299. Loha Grudadi Gutika:	321
300. Lohasava	246
301. Madanakameswari Lehya [Chaturjatakadi Rasayana]:	275
302. Madatyayahara Kashaya	22
303. Madhukadi Ghrita:	421
304. Madhusnuhi Rasayana:	262
305. Magadhajadi Choorna	177
306. Maha Jwarankusha Rasa:	329
307. Maha Khandava Choorna	168
308. Maha Lakshadi Taila	121
309. Maha Mayura Ghritam:	431
310. Maha Panchagavya Ghrita	96
311. Maha Vahni Vajra	187
312. Mahabaladi Kashaya:	400
313. Mahakalyanaka Ghrita	82

314. Mahakushmanda Ghrita	84
315. Mahapaisachika Ghrita	95
316. Maha Rasnadi Quatha:	48
317. Mahatiktaka Ghrita:	59
318. Mahavriksha Lavana	221
319. Mahodara - Taviramadi Kashaya:	388
320. Mahodarahara Kashaya [3]	34
321. Mahoushadhi Kashaya:	376
322. Malasodhana Kashaya	51
323. Mamsa Sarpi:	422
324. Manasamitra Vatika:	354
325. Mandoora Vataka:	307
326. Manibhadra Guda:	256
327. Manjishtadi Taila	136
328. Marichadi Gutika:	343
329. Marma Gutika	359
330. Marma Kshobha	314
331. Mashadi Taila	128
332. Mashaswagandhadi Choorna	200
333. Masurika – Dhatri Chandanadi Kashaya:	393
334. Masurikahara Kashaya [2]	39
335. Matala Rasayana [Dadima]:	285
336. Mayura Ghritam:	430
337. Modaka Twagadi Ghrita:	65
338. Modakadi Choorna	209
339. Mridwikadi Ghritam:	436
340. Mridwikadi Gutika:	316
341. Mritasanjivani Gutika:	353
342. Mudgadi Kashaya:	374
343. Mukhapaka hara Kashaya	43
344. Mukka Mukkudu Vati:	318
345. Mula Iladi Kashaya:	385

346. Musthakarishta	236
347. Musthakhukarnadi Kashaya	398
348. Mutrakricchrae – Varinellu Tippalyadi Kashaya:	381
349. Mutrakricchrahara Kashaya [6]	28
350. Mutrakricchrahara Phanita	54
351. Muviladi Kanni Kashaya:	377
352. Nagappuvadi Choorna	181
353. Nagar Pippalyadi Kashaya:	380
354. Nagaradi Choorna	190
355. Nagaradi Taila [i]	135
356. Nagaradi Taila [ii]	149
357. Nalikera Ghrita	100
358. Nalpamaradi Choorna	181
359. Nalpamaradi Tailam:	406
360. Nannaryadi Kashaya:	392
361. Naracha Choorna	173
362. Narasimha Choorna	214
363. Nasika Choorna	204
364. Nayopaya Kashaya:	403
365. Neelakantha Rasa:	336
366. Nellakyadi Choorna	197
367. Nerinyal Kuvaladi Ghrita:	429
368. Nili Nirgundyadi Taila	144
369. Nili Nisadi Taila	144
370. Nilibhringadi Taila	142
371. Nilimooladi Gutika:	315
372. Nilini Choorna	175
373. Nimbadi Choorna	190
374. Nimbamrutabdadi Kashaya:	394
375. Nirgundi Rajanyadi Taila	145
376. Nirgundyadi Ghrita	69
377. Niruryadi Gutika:	323

378. Nisosiradi Taila	125
379. Nonganadi Ghrita:	422
380. Nonganadi Tailam:	407
381. Nyaramooladi Choorna	196
382. Paccha Endiyadi Gutika:	320
383. Pacchocchi Kuvaladi Kashaya:	388
384. Pachana Kashaya [2]	1
385. Padma Kinjalkadi Kashaya:	378
386. Palasa Pushpa Kashaya:	383
387. Panal Patiryadi Ghrita [Alarka Vishahara]:	434
388. Panal Veradi Kashaya:	371
389. Panaviraladi Bhasma Ganji:	391
390. Pancha Sneha	154
391. Panchagavya Ghrita [i]	102
392. Panchagavya Ghrita: [ii]	418
393. Panchagavya Pramana:	418
394. Panchamooladi Kashaya:	394
395. Panchatiktakaguggulu Ghrita:	60
396. Panchavalkadi Taila	121
397. Pandu - Parvikardrakadi Kashaya:	388
398. Panduhara Kashaya [3]	35
399. Parinata Keriksheeradi Taila	115
400. Parpanadi Ghrita	80
401. Parpatadyarishta	238
402. Parpataka Kashaya:	375
403. Patha Karanjadi Ghrita(i)	73
404. Patha Karanjadi Ghrita(ii)	74
405. Pathadi Choorna	167
406. Pathya Punarnavadi Choorna	194
407. Pathya Punarnavadi Kashaya:	391
408. Pathyamalakyadi Kashaya:	370
409. Patoladi Choorna	176

410. Patoladi Ghrita	87
411. Patrangasava	248
412. Phenosiradi Taila	122
413. Phirangiroga - Chukkum Tippalyadi Kashaya:	396
414. Pinda Taila	120
415. Pippalyadi Choorna	193
416. Pippalyadi Rasayana	296
417. Pippalyasava	243
418. Pitta Jwarahara Kashaya	2
419. Pittajwarahara Kashaya [3]	7
420. Plasintoladi Kashaya:	387
421. Prabhanjana Vimardana Taila	113
422. Pradarahara Kashaya	9
423. Pramehahara Kashaya [2]	30
424. Praimehi - Nisakatakadi Kashaya:	382
425. Prasarini Taila	153
426. Pridhu Nimba Panchaka Choorna	167
427. Pulim Kulambu[i]:	263
428. Pulim Kulambu[ii]:	263
429. Pullanyadi Tailam:	406
430. Punarnavadi Ghrita	105
431. Punarnavadi Lehya:	278
432. Punarnavasava	244
433. Punkhadi Taila	147
434. Punkin Toladi Ghrita:	424
435. Pushkarahwadi Kashaya [Hridroga]:	375
436. Pushparaga Lehya:	289
437. Pushyanuga Choorna	172
438. Puvankuruntaladi Eranda Taila:	412
439. Rajavirechana Gutika:	342
440. Raktapitta hara Gana:	369
441. Raktapittahara Kashaya [3]	8

442. Raktatisaraha Peya	53
443. Ramabana Gutika [Navajwara Nivarini]:	325
444. Ramabana Rasa [iii]:	329
445. Ramabana Rasa [iv]:	330
446. Ramabana Rasa [v]:	330
447. Ramabana Rasa:	316
448. Ramacchadi Kashaya:	372
449. Ramachandiswara Rasa:	324
450. Ramathadi Taila	147
451. Rasadi Gutika:	327
452. Rasala	251
453. Rasna Sunthyadi Kashaya:	362
454. Rasna Yashtyadi Kashaya:	385
455. Rasnadi Choorna	201
456. Rogatrayari Rasa:	333
457. Sahacharadi Kashaya:	367
458. Sahacharadi Taila	131
459. Sahadevyadi Taila	151
460. Samangadi Ghrita	94
461. Sankhapani Rasa:	339
462. Sannipata Jwaradihara Kashaya	9
463. Sannipata Jwarahara Kashaya	6
464. Sannipata vikara hara Kashaya	43
465. Sannipatantaka Gutika:	325
466. Santatadi Jwarahara Kashaya	56
467. Sarasija makarandadi Choorna	182
468. Saraswata Choorna	199
469. Saraswata Ghrita	92
470. Saraswata Ghrita[ii]	94
471. Sarva Jwarahara Matra:	331
472. Sarvamayantaka Ghrita	97
473. Sarvarogakulantaka Rasa:	333

474. Sasa Vasadi Ghrita	70
475. Satavari Guda [I]:	257
476. Satavari Guda [II]:	257
477. Satavari Guda [III]:	258
478. Satavaryadi Ghrita	77
479. Satavaryadi Kashaya:	368
480. Satavaryadi Kashaya:	399
481. Seeta Jwarahara Kashaya [3]	12
482. Seeta Nagankusha Rasa:	331
483. Seetajwara Gajasimha Rasa:	331
484. Setubandha Matra:	320
485. Sila Kashaya:	376
486. Sindhuttha Jeerakadi Choorna	194
487. Sirastoda Gutika:	344
488. Sita Jwarahara Kashaya	5
489. Sitamatangasimha Rasa:	358
490. Sitopaladi Choorna	165
491. Sleepadantaka Gutika:	350
492. Sleshma Jwarahara Kashaya	3
493. Snuhi Pippali Choorna	193
494. Somarogahara Ksheera [4]	55
495. Soola – Mula Iladi Kashaya:	386
496. Sooladi Ghrita	106
497. Soolahara Choorna	216
498. Soolahara Ghrita	103
499. Soolahara Kashaya [2]	34
500. Soolahara Kashaya [2]	44
501. Soolakuthara Rasa:	338
502. Soolari Choorna	209
503. Sopha - Chukkuchundadi Kashaya:	390
504. Sophahara Kashaya [2]	37
505. Shoulya - Mudgadikkanji Kashaya:	401

506. Shoulyahara Kashaya	51
507. Suchimukha Rasa:	332
508. Sudarsana Choorna	160
509. Suddha Bala Taila	110
510. Suddha Bala Tailam:	405
511. Sudha Kandadi Kshara [I]	223
512. Sudha Kandadi Kshara [II]	224
513. Sukumara Ghrita:	62
514. Sunthyadi Kashaya:	395
515. Suradarvadi Kashaya:	379
516. Suranadi Choorna	185
517. Suryaprabha Gutika:	317
518. Sutikamaya Nasani Gutika:	349
519. Sutikantak Nasani Gutika:	348
520. Swadamshtradi Ghrita:	420
521. Swarabhedahara Kashaya [3]	18
522. Swasa - Kasahara Kashaya [5]	14
523. Swasakasadihara Choorna	170
524. Swasari Taila:	414
525. Swayam Bhasma	221
526. Swetapradara hara Kashaya	14
527. Talisadi Ghrita	90
528. Talisapatradi Choorna	177
529. Tambula Bhasma	222
530. Tamrabhairava Gutika:	327
531. Tapa Jwarahara Matra:	332
532. Tartavaladi Mukkudi:	390
533. Tecchiveradi Kashayakkanni:	383
534. Tekarajadi Taila	120
535. Tengin Pukkuladi Ghrita:	423
536. Tiktaka Ghrita:	58
537. Tiladi Taila	149

538. Tintrini swarasadi Taila	129
539. Trayantyadi Kashaya	404
540. Tridosha Jwarahara Kashaya	4
541. Triguna Rasa:	341
542. Trikantaka Ghrita	77
543. Trikatukadi Choorna [Choorna Raja]	186
544. Trikatwadi Choorna	171
545. Trilavana Pasugandhadi Choorna	189
546. Trimisrita Taila	116
547. Triphaladi Ghrita	88
548. Triphaladi Ghrita [Bindu Ghrita]	100
549. Triphaladi Taila [i]	131
550. Triphaladi Taila [ii]	134
551. Triphaladi talam	213
552. Trishnahara Kashaya [3]	21
553. Trivrit Kulambu:	291
554. Tugadi Choorna	170
555. Tulasi swarasadi Taila	129
556. Tungadrumadi Taila	140
557. Twag Nagapushpadi Kashaya:	376
558. Upadrava yukta Jwarahara Kashaya	5
559. Usiradi Kashaya:	367
560. Usirasava	245
561. Vacha Lasunadi Taila	145
562. Vachadi Taila	133
563. Vaiswanara Choorna [i]	184
564. Vaiswanara Choorna [ii]	223
565. Valiyandati Kashaya:	364
566. Varahyadi Choorna	196
567. Varahyadi Ghrita (i)	65
568. Varahyadi Ghrita (ii):	66
569. Vari Karimbadi Kashaya:	374

570. Varunadi Ghrita	81
571. Vasa Guduchyadi Kashaya:	401
572. Vasadi Kashaya:	369
573. Vastyamayantaka Ghrita	75
574. Vata Jwarahara Kashaya [3]	2
575. Vata Pitta Kapha Jwarahara Kashaya [3]	11
576. Vatahara Kashaya [2]	42
577. Vatahara Kashaya [7]	45
578. Vata-Kapha Jwarahara Kashaya	12
579. Vatapitta Jwarahara Kashaya	11
580. Vata-Pitta Jwarahara Kashaya	3
581. Vataraktahara Kashaya [2]	50
582. Vataroga - Manjishtadi Kashaya:	400
583. Vatarogahara Dhanyamla	52
584. Vatasringadi Choorna	181
585. Vayu Gutika:	356
586. Venkaradi Matra:	357
587. Veppin Tolal Kashaya:	397
588. Vettumaran Gulika:	354
589. Vidanga Rajanyadi Kashaya:	383
590. Vidanga Rasnadi Choorna	188
591. Vidangadi Ghrita	103
592. Vidangadi Kshara	222
593. Vidradhihara Kashaya [3]	31
594. Vidradhou - Nimbadi Kashaya:	384
595. Vijaya Bhairava Taila:	411
596. Vilanga Nirgundyadi Kashaya:	398
597. Villam Pacchotyadi Taila:	408
598. Viral Chitramooladi Kashaya:	386
599. Viralin Veradi Kashaya:	386
600. Virechana Ghrita	101
601. Virechana Gutikā:	342

602. Virechana Kashaya	51
603. Visarpa - Kulakadi Kashaya:	392
604. Visarpahara Kashaya [4]	38
605. Vishama Jwarahara Kashaya	6
606. Vishuchikahara Kashaya	27
607. Visphotahara Kashaya	39
608. Viswailadi Choorna	182
609. Viswajamodadi Choorna	185
610. Vrana Lepa:	313
611. Vranabhairava Taila	156
612. Vranaropana Taila	151
613. Vriddha Gangadhara Choorna	153
614. Vriddhihara Kashaya [2].	32
615. Vriddhou - Vullivettadukadi Kashaya:	384
616. Vrishna Ghrita (I):	68
617. Vrishna Ghrita (ii):	68
618. Vrishya Yavagu	54
619. Vyaghryadi Lehya:	281
620. Vyoshadi Choorna	195
621. Vyoshadi Kashaya:	389
622. Yavanyadi Choorna	176
623. Yogaraja Choorna	199
624. Yogaraja Guggulu:	306
625. Yonisoola hara Kashaya	403

ANNEXURE - IV**Alphabetical index of the Drugs of Sahasrayoga**

1. Adhaki - Cajanus cajan (Linn) Millsp.
2. Agada - "Dadrumardi Oshadhi Viseshaha"
3. Agastya - Sesbania grandiflora Linn.
4. Agnimandha, Jaya, Tarkari, Vasuka - Premna latifolia Roxb.
5. Aguru, Jonga, Jongaka, Krishanaguru - Aquilaria agallocha Roxb
6. Ahiphena, Karupum, Kuruppum, Naga Phena - Papaver somniferum Linn.
7. Aileya, Elavaluka, Aileyaka, - Prunus cerasus Linn.
8. Ajamoda, Ajagandha, Ayamoda, Dipya, Modaka - Apium graveolens Linn.
9. Ajaji - Cuminum cyminum Linn.
10. Akhu (Mushika) Pashana - Ipomoea reniformis Chois
11. Akhukarni, Akhuparna - Anacyclus pyrethrum DC
12. Akarakarabha, Akkikkarava, Akrav, Agragrahi - Juglans regia Linn.
13. Akshoda - Haritala
14. Ala - Calotropis gigantea (Linn.) R.Br ex. Ait.
15. Alarka
16. Alkari

17. Almottam
(Vata Patrankura) - *Ficus bengalensis* Linn
18. Aluka - *Dioscorea* species.
19. Ama Kerirkulu - Wet coconut leaf veins
20. Amalaka, Amalaki, Dhatri,
Hatha, Rochana, Nellakka - *Emblica officinalis* Gaertn.
21. Amarchavalli - *Cassytha filiformis* Linn.
22. Ambashta, Ambashtaka - *Tamarix articulata* Vahl.
23. Amlavetasa, Vetragna
(Amlavetasa tender leaves) - *Garcinia pedunculata* Roxb.
24. Amra niryasa, pallava
& Vrinta, Amrasthi, Chuta,
Chutanmettum (Amra Vrinta),
Modaka valka (Amra twak)
Paccha Endi (Amrasthi) - *Magnifera indica* Linn.
25. Amragandha - *Curcuma amda* Roxb.
26. Anjana (Rasanjana) - *Berberis aristata* DC.
27. Ankola - *Alangium lamarckii* Thwaites.
28. Apamarga, Indulekha,
Kadaladi, Mayura, Mayurika,
Vasira - *Achyranthes aspera* Linn.
29. Aragwadha, Kritamala,
Rajadruma, Rogaghna,
Rogaripu, Rajavriksha,
Samyaka, Sampaka,
Vyadhighataka, Vyadhighna,
Nrupadruma - *Cassia fistula* Linn.
30. Aranya Tulasi - *Ocimum specis.*
31. Ardraka, Inchi - *Zingiber officinale* Roscoe
32. Arimedha - *Acacia leucophloea* Willd.
33. Arjaka - *Orthosiphon pallidus* Royle

34. Arjuna, Kapotavanka?
Pardha - *Terminalia arjuna* W&A.
35. Arka, Ariki, Bhanu,
Bhaswatah Payasya
(Arka Ksheera), Dinesa,
Dinesavalli, Kharmasu,
Ravervalli, Sitarka Suryavalli - *Calotropis procera* (Ait.)
36. Arkabhakta - *Gynandropsis pentaphylla*
DC. *Cleome viscosa* Linn.
37. Arkaraga (Ratnajyoti)
38. Arkavalli
39. Arrowroot powder
40. Arushkara, Bhallataka
Sphota,
41. Asali, Chandrasoora
42. Asana, Bijasara
43. Ashmabhid, Ashmobhi,
Bhadra, Cheruvul veru
Pashanabhera, Girijabhera,
Girimardini, Kallurvanchi,
Silodbheda - *Bergenia ligulata* (Wall)
Engl.
44. Ashoka, Asuk
45. Asthisrinkhala, Asthi-
Samhara, Vajra lata,
Vajraka - *Saraca indica* Linn.
46. Aswagandha,
Turangagandha,
Hayagandha, Turanga-
Kusuma (Aswagandha-
Pushpa), Vajigandha - *Cissus quadrangularis* Linn.
- *Withania somnifera* Dunal.

47. Aswattha
 48. Atasi
 49. Atibala
 50. Atichatra (Satapushpa),
 Madhurika
 51. Ativisha, Ghunapriya,
 Ghunavallabha, Madri,
 Prativisha, Vidyam
 52. Ayomala raja (Mandura
 Bhasma), Kittittin Podi,
 Lohakitta, Purana Kitta
 53. Badara, Badari, Kola
 54. Bakuchi, Chandralekha
 55. Bala, Totti verum
 (Bala moola)
 56. Bala dwaya
 57. Bandhujivaka
 58. Barbara
 59. Bhanga, Kanchavu,
 Vijaya, Gandhari, Jaya
 60. Bharangi, Paranki, Barbura
 - Clerodendron serratum
 Spreng
 61. Bhringaraja, Bhramara,
 Chang, Dwirebha?
 Kayyonni, Kesaraja,
 Shatpada, Tekaraja
 62. Bhumyamalaki, Tamalaki,
 Ajata, Ajati
 63. Bhunaga

- *Ficus religiosa* Linn.
- *Linum usitatissimum* Linn.
- *Abutilon indicum* (Linn)
Sw.
- *Foeniculum vulgare* Mill.
- *Aconitum heterophyllum*
Wall.
- *Zizyphus jujuba* Lam.
- *Psoralia corylifolia* Linn
- *Sida cordifolia* Linn
- *Bala*, Atibala
- *Pentapetes phoenicea* Linn.
- *Ocimum species*
- *Cannabis sativa* Linn
- *Eclipta alba* Hassk.
- *Phyllanthus niruri* Linn.
- Earthworm

64. Bhusharkara,
 65. Bhutala, Talamuli
 66. Bhutika, Katrina
 67. Bidam
 68. Bilwa
Kuvalam (Bilwa moola)
Villam (Bilwa patra)
 69. Bimbi
 70. Bisa, Mrinala
 71. Brahmi
 72. Brihati dwaya, Dhanyou
 73. Brihati
 74. Chameli
 75. Champaka
 76. Chanda, Choraka
 77. Chandana, Harichandana,
 Hima, Kuli, Lohitaka
 (Raktachandana),
 Malayaja, Pattanga,
 Rakta (Rakta Chandana),
 Seeta, Srihandaka
 78. Changeri
 79. Charati, Brahmayashtica
 (Linn) Ktze.
 80. Chatuh Ksheeri Twak
 81. Chaturjata, Chaturjataka
 - 'Kanda Visesha'
 - *Curculigo orchoides*
 Gaertn.
 - *Cymbopogon schoenanthus*
 Linn.
 - Bidalavana
 - *Aegle marmelos* Corr.
 - *Coccinia indica* W&A.
 - *Nelumbo nucifera* Gaertn.
 - *Bacopa monnieri* (Linn.)
 Pennell.
 - Brihati, Kantakari
 - *Solanum indicum* Linn.
 - *Jasminum officinale* Linn.
 - *Michelia champaka* Linn.
 - *Angelica glauca* Edgw.
 - *Pterocarpus santalinus*
 Linn. f. (Red)
Santalum album Linn.
 (white)
 - *Oxalis corniculata* Linn.
 - *Clerodendrum indicum*
 - Vata, Aswattha, Plaksha,
 Udumbara
 - Twak, Ela, Patri,
 Nagakesara.

82. Chavika, Chavya - *Piper chaba* Hunter
83. Chenninayaka, Kanyasara, Musambara - *Aloe barbadensis* Mill.
84. Chinakkaram - *Surekara*
85. Chinoshana, Sitalchini, Chinamulukum, Kankola, China tikshnavum, - *Piper cubeba* Linn. f.
86. Chincha, Tintrini - *Tamrindus indica* Linn.
87. Chirubilwa - *Holoptelia integrifolia* Planch.
88. Chitramoola, Agni, Anala, Chita, Chitraka, Dahana, Vaiswanara Hutabhuk, Hutas, Vahni - *Plumbago zeylanica* Linn.
89. Chocha (Twak), Chocham (Dalchani), Varanga - *Cinnamomum zeylanicum* Breyne
90. Choraka - *Angelica glauca* Edgw.
91. Dadima, Matala - *Punica granatum* Linn.
92. Danti - *Baliospermum montanum* Muell- Arg
93. Darbha - *Eragrostis cynosuroides* Beauv.
94. Daruharidra, Kaliyaka Darvi - *Berberis aristata* DC.
95. Dasa Pushpa - 1. *Vishnukrantha* 2. *Durva* 3. *Bhringaraja* 4. *Sakralatha* 5. *Varahi* 6. *Bhadrika* 7. *Uttamakanya*(*Sahadevi*) 8. *Sasakarni* 9. *Lakshmana* 10. *Samanga* (*Lajjalu*)

96. Devadaru, Amara, Amaradar, Amarawha, Daru, Bhadra, Devahwaya, Bhadradar, Devakashta, Devahwa, Indradruma, Suradar, Suradruma, Surahwa, Sarala, Surataru, Vibudha taru Surapadapa - *Cedrus deodara* (Roxb) Loud
97. Devadhoopa, Sarja
98. Dhanadanayana
99. Dhanika, Dhanya, Dhanyaka, Chatra,
100. Dhanvaja.
101. Dhataki, Tatiri puwu (Dhataki Pushpa)
102. Dhattura, Kanaka, Hema, Madanajam bijam Turisu (Dhattura bija)
103. Dhoopa patra
104. Dhyama, Dhyamaka (Katrina, Rohisha)
105. Dipyaka, Yavani
106. Draksha, Gostana Mundiri - *Vitis vinifera* Linn.
107. Drona (Dronapushpi) - *Leucas cephalotes* Spreng.
108. Duralabha, Ananta, Gupta, Dhanvayasa, Dhanvayavasa, Koduttuva, Kaduttuvayum, Markati moola, Tuvayum,

- Ramasena (Kapikacchu),
Kapi, Swagupta, Swayamgupta,
Yasa, Yavasa, Yavasaka
- *Mucuna pruriens* Bek.
109. Durva
- *Cynodon dactylon* Pers.
110. Ekanayaka,
111. Ela, Elavum, Dramadi,
Trit, Triti, Tudi
- *Elettaria cardimomum*
Maton
112. Eluka, Valuka, Valaka
- *Prunus cerasus* Linn.
113. Eranda, Adhoruja taila,
Chitra, Tila ripu,
Urinya Ver (Eranda moola)
Kodipurva Vanakka
(Eranda moola twak)
Gandharvahasta,
Panchangula, Rubu
- *Ricinus communis* Linn
114. Gajapippali, Gaja Krishna,
Gajahwa, Gaja Kana,
Gajopakulya, Hasti kana,
Hasti Pippali, Kari Kana,
Sreyasi, Kattu Tippali,
Sphoyabhujangam
- *Scindapsus officinalis* Schott
115. Gandira
- *Albizia julibrissin* Durazz
(or)
Dalbergia sericea G.Don.
(or)
Albizia lebbeck Benth.
116. Gandhaka, Bali
- Sulphur
117. Garuda Paccha
- Marakata (Emerald)
118. Gavakshi
- *Citrullus colocynthis*
Schrad.
119. Ghanasara trayee
- Mudda Karpura, Paccha
Karpura, & Rasa Karpura.

120. Girivara (Sindura)
- *Girisindura* (Lead peroxide)
121. Gojihwa, Koruppu Ver,
Sakhotaka
- *Onosma bracteata* Wall
122. Gokshura, Gokanta,
Swadamshtra, Palankasha,
Trikanta, Trikantaka
Mridu kantaka
- *Tribulus terrestris* Linn
123. Gorochana
- Gallbladder stones of bull.
124. Gouri, Gowri Pashana
- Arsenous Oxide
125. Grihadhooma
- Soot
126. Grinjana (Palandu bheda) - *Allium ascalonicum* Linn.
127. Guduchi, Amruta,
Amruta patra, Amrutavalli,
Chinnodbhava, Chinnaruha,
Dwi Kundali (Guduchi,
Guduchi moola), Kundali
- *Tinospora cordifolia* (Willd)
Miers
128. Guggulu, Niryasa
Kousikadhya
- *Commiphora mukul* (Hook
ex. Stocks) Engl.
129. Gulam (Guda)
- Jaggery
130. Gunja, Kunni,
Sarngeshta, Pushpalatha
- *Abrus precatorius* Linn.
131. Hamsapadi, Tripadi
- *Adiantum lunulatum* Burm
132. Hapusha
- *Sphaeranthus indicus* Linn.
133. Harenuka, Renuki,
Kounthi
- *Clitoria ternacea* Linn (or)
Vitex negundo Linn.
134. Haridra, Doshabhi,
Kshanada, Manyal,
Pita, Ratri, Rajani,
Nisa, Nakta, Varnayati
- *Curcuma longa* Linn.

135. Hariparnika, Mulaka
 136. Haritaki, Abhaya,
 Vayastha, Pathya, Siva,
 Vijaya, Kadukka
 137. Hingu, Ramatha,
 Vedhi, Sahasravedhi,
 Kayam, Kayayum
 138. Hingula, Chailayam,
 Jatilingam
 139. Hiravi, Kankushta
 140. Hribera, Ambhoda, Ambu,
 Balaka, Ambudhi, Jala,
 Jalam, Payodhara, Udichya,
 Toyam rasam, Toyada,
 Amrutavalaka
 141. Ikshu, Karimba, Karibu
 142. Ikshura, Ikshuraka
 143. Ikshwaku
 144. Indravaruni, Sakravallari,
 Satakratu lata Visala,
 Gaja Chirbhatasta
 (Indrayana moola)
 145. Induppu, Manimandha,
 Padu, Sindhuttha,
 Saindhava
 146. Ingudi
 147. Jaipala, Jambalam
 148. Jalakanda, Srigataka
 149. Jambeera, Dantasatha
- Sahasrayogam
- *Raphanus sativus* Linn.
 - *Terminalia chebula* Retz.
 - *Ferula narthex* Boiss.
 - Cinnabar
 - Latex of *Garcinia morella*
 - *Coleus vettiveroides*
K.C.Jacob
 - *Saccharum officinarium*
Linn
 - *Astercantha longifolia* Nees.
 - *Lagenaria vulgaris* Ser.
 - *Citrullus colosynthoides* Schrad
 - Saindhavalavana
 - *Balanites aegyptiaca* (Linn.)
Delib.
 - *Croton tiglium* Linn.
 - *Trapa bispinosa* Roxb.
 - *Citrus limon* (Linn.) Burn.f.

Annexure - IV

150. Jambu, Nyaramoola Cchittu
 (Jambu moola twak)
- *Syzygium cumini* (Linn)
Skeels.
 - *Hibiscus rosa-sinensis* Linn.
 - *Nardostachys jatamansi* DC.
 - *Myristica fragrans* Houtt.
 - *Cuminum cyminum* Linn.
 - *Microstylis* sp.
 - *Leptadenia reticulata* W&A
 - *Curcuma zedoria* Rosc.
 - *Nymphaea alba* Linn.
 - *Martynia diandra* Glox.
 - *Roscoea procera* Wall.
 - *Ficus hispida* Linn.f.
 - *Corchorus capsularis* Linn.
 - Deer's horn.
 - *Elaeodendron glaucum* Pers.
 - *Parmelia perlata* Ach.
 - *Holarrhena antidysenterica*
Wall
 - *Mallotus philippinensis*
Muel-Arg.
151. Japa
 152. Jatamamsi, Jatila,
 Jata, Kesi, Himsra,
 Manchi, Nalada
 153. Jatiphala, Jatikya,
 Koshaphala, Japatri
 154. Jeeraka
 155. Jivaka
 156. Jivanthi
 157. Kaccholam
 158. Kaisva (Kumuda Bija)
 159. Kakanasika
 160. Kakoli
 161. Kakoudambarika
 162. Kala Saka, Kadiyapaku
 (Curry leaf)
 163. Kala sring, Kalam-
 Kombu, Mriga sringa
 164. Kalamushka
 165. Kalanusari, Saileya,
 Palambasi
 166. Kutaja, Kalingaka,
 Kalinga, Vatsa, Vatsaka,
 Indrayava, Hariyava,
 Sakrayava, Girimallika
 167. Kampilla, Kampillaka

168. Kanchanakshiri - *Argemone mexicana* Linn.
 169. Kanchanara - *Bauhinia variegata* Linn.
 170. Kandivenna - *Karigudha*
 171. Kangubija - *Setaria italica* Linn. Beauv.
 172. Kannara, Kannaram - *Kathini*
 173. Kantakari, Kshudra, Nidigdha, Nidighika, Varutina Simha, Vyaghri - *Solanum xanthocarpum* Schrad & Wendl.
 174. Kantha, Kantha Muriyum (Ayaskantha Bhasma) - Ferrous (Fe).
 175. Kantha (Priyangu) - *Callicarpa macrophylla* Vahl.
 176. Kanya rasa - One of the Soma like powerful drug.
 177. Kaphari - Calamine.
 178. Kapittha, Viralin Ver (Kapittha moola) - *Feronia limonia* (Linn.)
 179. Karanja - *Pongamia pinnata* (Linn.) Merr.
 180. Karavi, Karim Jeerakam, Krishna Jeeraka - *Carum carvi* Linn.
 181. Nirgundi, Karivocchila, Sindhuvara - *Vitex negundo* Linn.
 182. Karkandhu - *Zizyphus nummularia* W&H.
 183. Karkata, Karkatahwa, - *Pistacia integerrima* Stew. ex. Brandis.
 184. Karpasa bija - *Gossypium herbaceum* Linn.
 185. Karpoora, Chandra, Chandrasangna, Indu, Sasi- Cinnamomum camphora Nees & Eberm.

186. Karpooravalli, Parnayavani - *Coleus amboinicus* Lour.
 187. Karuka (Garika / Durva) Swarasa - *Cynodon dactylon* Pers.
 188. Kasa - *Saccharum spontaneum* Linn.
 189. Kasamarda, Akuli bija, Kasahari, Ponnavaara, Ponnavaram, Vira - *Cassia oxidentalis* Linn.
 190. Kaseruka - *Scirpus grossus* Linn.
 191. Kashmarya - *Gmelina arborea* Linn.
 192. Kataka, Jalaprasadana - *Strychnos potatorum* Linn.f.
 193. Katuka, Katuki, Katukarohini, Tikta, Tiktarohini, Rohinim-Tiktam, Kadvi - *Picrorhiza kurroa* Royle ex. Benth
 194. Katukaphala (Katphala)
 195. Kavi, Gairika, Kanmada (Gairika Bheda?) iron) - Myrica nagi Thunb
 - Hematite (Red oxide of
 196. Kayastha, Vayastha - Amalaki / Guduchi / Brahmi / Haritaki.
 197. Keri, Narikela - *Cocos nucifera* Linn.
 198. Ketaki - *Pandanus tectorius* Soland ex. Parkinson.
 199. Khadira, Dhavani, Gayatrika, Vairi - *Acacia catechu* Willd.
 200. Kharjura - *Phoenix sylvestris* Roxb.
 201. Kshiraja twak - Pancha valkala
 202. Khurasani Ajawayan, Krosaniyum. - *Hyoscyamus niger* Linn.

203. Kimsuka - *Butea monosperma* (Lam) Kuntze.
204. Kirata, Kirataka, Kiratatikta, Kiryattu, Kairata, Tiktaka, Bhunimba, Tikta - *Swertia chirata* (Buch-Ham)
205. Kodrava - *Paspalum scrobiculatum* Linn.
206. Kopana, Chanda, Choraka - *Angelica archangelica* Linn.
207. Kosataki - *Luffa acutangula* Roxb.
208. Koumbhyududbhavam (Nagadanti bija) - *Croton oblongifolius* Roxb.
209. Kramuka - *Areca catechu* Linn.
210. Kshira Kakoli, Kshirasukla - *Roscoea* sp.
211. Kshudrasaha, Mudgaparni - *Phaseolus trilobus* Ait.
212. Kshupa (Dronapushpi?) - *Leucas aspera* Linn.
213. Kuberaksha - *Caesalpinia cristata* Linn.
214. Kuchala
215. Kuchandana
216. Kuluttha
217. Kumbha
218. Kumkuma, Kumkumabhyam (Kesara).
219. Kumuda
220. Kunduruka, Kundurushka - *Boswellia serrata* Roxb.
221. Kusa - *Desmostachya bipinnata* Stapf.
222. Kushmanda - *Cucurbita pepo* F.I.

223. Kushta, Amaya, Gadam, Kottam, Ruk. - *Saussurea lappa* C.B.Clarke
224. Kusthumburu
225. Lajjalu
226. Laksha
227. Lakshmana (Lakshmanapanji)
228. Lakucha dala
229. Lamajja, Lamajjaka
230. Langali, Agnijihwa, Kalihari, Jwalamukhi
231. Lasuna, Vulli, Puvulli, Veluttulli
232. Lavanga, Devapushpa, Karam, Karapu, Karayampu, Kirampuvi
233. Lodhra, Akshibheshaja, Pacchotti, Tilvaka
234. Loha Bhasma, Ayoraja, Ayaschoorna, Tikshnam
235. Madana.
236. Madayanti
237. Madhooka
238. Madhulika
239. Madhusnuhi
240. Maha Shyama
- *Coriandrum sativum* Linn.
- *Mimosa pudica* Linn.
- *Laccifer lacca* (Kerr)
- *Ipomoea sepia* Koen.
- *Artocarpus lakoocha* Roxb.
- *Cymbopogon jwarancusa* Schult.
- *Gloriosa superba* Linn.
- *Allium sativum* Linn
- *Syzygium aromaticum* (Linn) Merr. and L.M. Perry
- *Symplocos racemosa* Roxb.
- Ferrous Fe
- *Randia dumetorum* Lam.
- *Lawsonia inermis* Linn.
- *Madhuca indica* J.F.Gmel.
- *Eleusine carocana* Gaertn.
- *Smilax china* Linn.
- *Argyreia speciosa* Sweet (or) *Ipomoea pescaprae* Sw.

241. Mahabala moola - *Sida rhobifolia* Linn.
242. Mahamedha, Mahapurusha - *Polygonatum verticillatum* Allioni
243. Mahanimba - *Melia azadarach* Linn.
244. Mahasaha, Mashaparni - *Teramnus labialis* Spreng.
245. Malati Mukula - *Aganosma dichotoma* (Roth) K.Schum.
246. Manahshila, Shila, Manayola, Manohwa, Manyolayum - Arsenic Disulphide [$\text{As}_2 \text{S}_2$]
247. Manduki, Karivana - *Centella asiatica* (Linn) Urban.
248. Manjishta, Chouvalli, Lohita, Samanga, Manchetti - *Rubia cordifolia* Linn
249. Maricha, Tikshna, Mulagam, Mulukum - *Piper nigrum* Linn.
250. Masha - *Phaseolus mungo* Linn
251. Masura - *Lens culinaris* Medic.
252. Matulunga kesara - *Citrus medica* Linn.
253. Matsyakshi, Indravalli - *Alternanthera sessilis* (Linn) R.Br.
254. Mayaka, Mayakka, Mayakku - Malayali drug
255. Meda - *Polygonatum verticillatum* All.
256. Medhi, Ullava - *Trigonella foenumgraecum* Linn
257. Mehari moola (Saptarangi / Ekanayaka?) - *Salacia chinensis* Linn.

258. Mocharasa - *Salmalia malabarica* Schott & Endl.
259. Morata, Murva - *Marsdenia tenacissima* W&A.
260. Mridwika - *Vitis vinifera* Linn
261. Mriganabhi, Mrigaretas Kasturi, Nabhi Bija, Gandhamarjalavirya, Pulugam - *Moschus moschiferus*
262. Mudga - *Phaseolus trilobus* Ait
263. Mukta, Muttum - Pearl
264. Munja (Agnimandha) - *Clerodendron phlomidis* Linn. f
265. Munjata - *Orchis latifolia* Linn?
266. Mushika Pashana - Arseneous oxide
267. Musali, Bhumitala. - *Chlorophytum tuberosum* Baker
268. Mustha, Abda, Abhi, Abhraga, Ambu dhara, Ambu, Ambuda, Ambudottha, Balahaka, Bhadra, Bhadramustha, Ghana, Iruveli, Jala, Jalada, Jaladhara, Megha, Musthaka, Muttanja, Payoda, Plava, Toya, Varivaha - *Cyperus rotundas* Linn.
269. Naga Kesara, Nagahwa, Nagahwaya.Nagapushpa, Ibha, Kanyaka - *Mesua ferrea* Linn
270. Nagavalli, Bhujanga mat, Tambulavalli - *Piper betle* Linn.
271. Nakha, Nakhanakhi - *Helix aspera*

272. Nakuli Dwaya
a) Nakuli

b) Gandhanakuli
273. Nalika
274. Nalpamaram
275. Naranga Nirila
(Nimbū Swarasa)
276. Nata, Tagara
277. Navasara
278. Nichula (Bhukadamba)
279. Nikumbha (Nagadanti)
280. Nili, Nilini
281. Nimba, Arishta,
Apidhana, Pichumarda
282. Nirkilangu (Utpala kanda)- *Nymphaea stellata* Willd.
283. Nirvishi
284. Nisachara
285. Nongana
286. Nyagrodha
287. Padma, Padmaka, Saluka
(Kamala kanda), Sarasiya-
makaranda (Kamala Kesara),
Sitambuja (Sweta Kamala),
Mrinala (Kamala nala)
Kinjalka (Padma kesara),
Kamala, Kamalahwaya
- *Rauwolfia serpentina* Benth ex Kurz.
 - *Aristolochia indica* Linn.
 - *Gandhadrayva* Visesha.
 - *Vata, Aswattha, Plaksha, Udumbara.*
 - *Citrus reticulata* Blanc.
 - *Valeriana wallichii* DC.
 - Ammonium chloride – NH₂ Cl
 - *Barringtonia acutangula* (Linn) Gaertn.
 - *Baliospermum montanum* Muell- Arg.
 - *Indigofera tinctoria* Linn.
 - *Azadirachta indica* A.Juss
 - *Delphinium nududatum*
 - Bats
 - *Trina visesha*
 - *Ficus bengalensis* Linn

- Satapatra
288. Pakwa Panasacchada
Vrinta (Ripened Panasa Leaf petiole), Panacchi
289. Palamkasha
290. Palandu
291. Palasa, Brahmadruma, Plas tolodu (Palasa Twak)
292. Palu, Ksheera
293. Pancha Panchamoola
294. Panchakola
295. Panchamoolam Varishta
296. Pankaja Raja
297. Paranki (Kundurushka)
298. Paranti, Chetti
299. Parnya chatasra
300. Parpata, Parpataka
301. Parushaka
302. Pasugandha (Ajagandha) (Linn) Briquet.
303. Pasupasi (Jatipatri visesha)
304. Patala
- *Prunus puddum* Roxb. ex. Wall.
 - *Artocarpus heterophyllus* Lam.
 - Guggulu / Gokshura / Laksha.
 - *Allium cepa* Linn.
 - *Butea monosperma* (Lam.)
 - Milk
 - Brihat, Laghu, Madhyama, Jivaneeya & Trina Panchamoola
 - Pippali, Modi, Chavya, Chitraka, Sunthi
 - Brihat Panchamoola
 - *Nelumbo nucifera* Gaertn.
 - *Boswellia serrata* Roxb.
 - *Ixora coccinna* Linn.
 - Saliparni, Prisniparni, Mudgaparni, & Mashaparni.
 - *Fumaria officinalis* Linn.
 - *Grewia asiatica* Linn.
 - *Gynondropsis gynandra*
 - *Myristica malabarica* Linn.
 - *Stereospermum sauveolens* DC.

Sahasrayogam

305. Patha, Prachina - *Cissampelos Parcira* Linn.
 306. Patola, Kulaka, Patavalam - *Trichosanthes cucumerina* Linn.
 307. Patra, Patranga - *Cinnamomum tamala* Nees & Eberm.
 308. Pattura - *Caesalpinia sappan* Linn.
 309. Payasya - *Holostemma rheedianum* spreng
 310. Payovriksha Mukula - *Panca Ksheeri Vriksha*
 311. Phalgu, Kakodumbara - *Ficus hispida* Linn.
 312. Phalini, Priyala, Priyangu - *Callicarpa macrophylla* Vahl.
 313. Pippali, Kana, Krishna, Magadha, Magadhaja, Magadhi, Magadhika, Magadodbhava, Soundi (Pippali moola), Tippali, Tippaliyum, Vaidehi, Chapala - *Piper longum* Linn.
 314. Pippali traya - Pippali, Pippali moola, Gajapippali.
 315. Plaksha - *Ficus lacor* Buch.
 316. Ponkaram, Venkaram - Tankana
 317. Prisniparni, Pridhakparna, Dhavani, Kalasi, Muvila, Guha, Punnaga - *Uraria picta* Desv
 318. Puliyaral, Changeri, Pullani Patra. - *Oxalis corniculata* Linn.
 319. Punarnava, Kathillaka, Sophaghna, Vrischira, Varshabhu - *Boerhaavia diffusa* Linn.
 320. Punnaga - *Calophyllum inophyllum* Linn.

Annexure - IV

321. Pushkara, Pushkaramula - *Inula racemosa* Linn
 322. Puti, Putika, Putiyum - *Holptelea integrifolia* Planch
 323. Rajata - Silver, Argentum – Ag.
 324. Rambha phala swarasa. - *Musa paradisiacal* Linn.
 325. Rambhadi Kanda - *Rambha, Kamala, Utpala* Kanda.
 326. Rasaka - *Smithsonite / Calamine*
 327. Rasam, Rasa, Parada, Hara Vira, Suta. - Mercury
 328. Rasna, Aratta, Suvaha, Yukta - *Pluchea lanceolata* Oliver & Hiern
 329. Rasona - *Allium sativum* Linn
 330. Rishabhaka - *Microstylis wallichii* Lindl.
 331. Rochana, Gorochana - Gall bladder stones of bull.
 332. Rohini, Rohinikatu - *Picrorhiza kurroa* Royle ex. Benth
 333. Rohisha - *Cymbopogon martini* Wats.
 334. Rudraksha, Rudraksham - *Elaeocarpus ganitrus* Roxb.
 335. Rujakara, Artagala, Prasarini, Sahachara, Koranda, Koranta, Kanimkuringi, Saireya, Saireyaka - *Barleria cristata* Linn
 336. Sahadevi, Puvankurundil, Sahadevya, Uttamakanyaka - *Sida rhombifolia* Linn.
 337. Saka - *Tectona grandis* Linn. f.
 338. Sakralatha halicacabum Linn. - *Cardiospermum*

Sahasrayogam

339. Saliparni, Jarila, Sthira - *Desmodium gangeticum* DC.
340. Salmali piccham, Pulappa sayum, Modaka Vakala - *Bombax malabaricum* DC
341. Samudraphena, Phenaka, Phena, Varida - *Sepia officinalis*
342. Sankhanasya Pisitam - *Sambooka Mamsa*
343. Sankhapushpi Chois. - *Convolvulus pluricaulis*
344. Sankhini, Satala, Saptala - *Acacia concinna* DC.
345. Saptacchada, Saptaparna - *Alstonia scholaris* R.Br.
346. Saptarangi - *Salacia chinensis* Linn.
347. Sarapunkha, Banapunkha, Punkha - *Tephrosia purpurea* (Linn) Pers.
48. Sariba, Gopakanya, Gopasuta, Gopatmaja
Gopi, Gopika, Copangana, gNannari (Krishna Sariba) - *Hemidesmus indicus* R.Br.
49. Sarja niryasa, Sarja, Sarjarasa - *Vateria indica* Linn.
50. Sarshapa, Katu, Siddhardha - *Brassica campestris* Var. Sarson Prain
51. Satahwa, Satakuppa, Satakuppayum, Satapushpa - *Peucedanum graveolens* Linn
52. Satavari, Abhiru, Vari - *Asparagus racemosa* Willd.
53. Sathi, Chora, Kachora - *Curcuma zedoria* Rosc

Annexure - IV

353. Shadanga - *Mustha, Parpataka, Usira, Chandana, Udichya, Nagarā.*
354. Shat Tandulam - *Dhanyaka, Ela, Indrayava, Malkangini, Bakuchi, Vidanga.*
355. Shatpala Kalka - *Pippali, Pippali moola, Chavya,*
356. Shyama - *Ipomea turpethum R.Br.*
357. Shilajatu, Adrija, Girijatu, Shilabhoota Silaja. - *Bitumen*
358. Sigru, Bahala Pallava, Sobhanjana, Madhusigru - *Moringa pterygosperma Gaertn*
359. Sirisha - *Albizzia lebbeck Benth.*
360. Sisira dwaya
a) Sweta Chandana
b) Rakta Chandana - *Santalum album Linn*
361. Snuhi, Snuk, Mahavriksha, - *Euphorbia nerifolia Linn.*
362. Soma, Somavalli - *Ephedra vulgaris*
363. Sorashtri, Surashtraja - *Alum.*
364. Sprikka - *Delphinium zatil Aitch. & Hemsl.*
365. Sravani, Bhukadamba, Mundi - *Sphaeranthus indicus Linn.*
366. Sringa, Vishanika, Karkatakasringa - *Pistacia integrima Stew.ex. Brandis*
367. Sringa Gana - *Vrishabha Sringa, Mriga Sringa, Aja, Sringa, Mesha Sringa, Hasti Danta*

368. Sringataka - *Trapa bispinosa Roxb.*
 369. Srinivasaka, Srivasaka, Srivattappa, Sriveshta, Sriveshtaka.
 370. Sthouneya
 371. Suktı
 372. Sundara
 373. Sunishannaja patra
 374. Sunthi, Bheshaja varam, Mahoushadha, Chukkam, Chukkum, Oushadha, Oushadhi, Sringavera, Viswavum, Viswoushadhi, Viswabhesha, Nagara
 375. Surana
 376. Surpaparni
 a) Mudgaparni
 b) Mashaparni
 377. Sushavi, Karavellika
 378. Suvarna
 379. Swarnamakshika, Tarkshya, Talibhava
 380. Swasthika, Jala Changeri Sunishanna
 381. Syonaka, Aralu, Katwanga, Katambhara, Kutannata
 382. Takkola
 383. Tala, Talaka
 384. Tala Pushpa Guccha, Talapallava
 - *Zinziber officinale Roscoe.*
 - *Amorphophallus campanulatus Blume*
 - *Phaseolus trilobus Ait.*
 - *Teramnus labialis Spreng.*
 - *Momodica charantia Linn.*
 - Gold [Au.]
 - Copper pyrite
 - *Marsilea minuta Linn.*
 - *Oroxylum indicum Vent.*
 - *Illcium verum Hook. f.*
 - Arsenic trisulphide [$As_2 S_3$]
 - *Borassus flabellifer Linn.*

385. Talaparna
 386. Talisa patri, Talisapatra
 387. Tamra, Sulba
 388. Tamrachuda Paduka
 389. Tanduliya,
 390. Tarataval (Vasuka)
 391. Tarkshya Paccha
 392. Taskara, Kacchora
 393. Tecchi (Sinduri moola), Tecchi Ver
 394. Tejani, Malkangini
 395. Tejovathi
 396. Tila, Ellum, Karellu (Kala Tila)
 397. Trayamana, Trayanthi
 398. Trigandha, Trijataka, Trisugandhika
 399. Trikantha
 400. Trikatu, Kadu, Mukkudu, Tryushana, Vyosha
 401. Trikshara kshara
 402. Trilavana
 403. Triphala, Phalatraya, Sreshta, Vara
 404. Trit (Ela), Triti, Tudi
 - *Chlorophytum tuberosum Baker*
 - *Abies webbiana Lindle*
 - Copper [Cu]
 - *Adiantum lunulatum Burm.*
 - *Amaranthus spinosus Linn.*
 - *Osmanthus fragrans Lour.*
 - Emerald
 - *Angelica glauca Edgw.*
 - *Bixa orellanna Linn.*
 - *Celastrus paniculata Willd.*
 - *Zanthoxylum armatum DC.*
 - *Sesamum indicum Linn.*
 - *Gentiana kurroo Royle*
 - Twak, Ela, Patri
 - Suryakantha, Chandrakantha, Ayaskantha.
 - Sunthi, Maricha, Pippali.
 - Sarja, Yava & Tankana
 - Saindhava, Bida, Souvarchala
 - Haritaki, Amalaki, Vibhitaki.
 - *Elettaria cardamomum Maton.*

Sahasrayogam

405. Trivrit, Kumbhaka,
- Operculina turpethum
(Linn) Silva Manso.
406. Triyavani
- Godhuma, Barley, Yava.
407. Tuga, Tugakshiri,
Twakkshiri, Subha,
Vamsalochana
- Bambusa arundinaca Willd.
408. Tulasi, Surasa, Surabhi,
Vaikuntha
- Ocimum sanctum Linn
409. Tumburu
- Zanthoxylum alatum Roxb.
410. Turushka, Parasikayavani,
Khurasanivamu
- Hyoscyamus niger Linn.
411. Tuttha dwaya
- Maila Tuttha, Pala Tuttha.
412. Tuttha, Turisum,
Payas Tuttham (White
colored Tuttha),
Sikhi Tuttha
- Peacock ore
[Cu So₄ 7 H₂O]
413. Tuvara, Tuvaraka
- Hydnocarpus laurifolia
(Dennst) Sleumer
414. Ucchata
- Blepharis edulis Pers.
415. Uduumba, Hemadugdha,
Putavriksha, Atti
- Ficus glomerata Roxb.
416. Upakunchika
- Nigella sativa Linn.
417. Upodika
- Basella rubra Linn.
418. Urvaru Bija, Urvaruka
- Cucumis melo Linn.
419. Usira, Vasuka,
Ramaccha, Sevyा
- Vetiveria zizanoides (Linn)
Nash.
420. Utkata
- Sesbania bispinosa (Jacq)
Faucet & Rendle
421. Utpala, Nilotpala,
Indotpala
- Nymphaea stellata Willd.

Annexure - IV

422. Vacha, Parvika, Ugra,
Uragandha, Vayampu
Shagrandhika
- Acorus calamus Linn.
423. Vadilinka Dwayam
- Ingilika & Valanda Ingilika.
424. Vaijayanthi, Agnimandha
- Premna latifolia Roxb.
425. Vakula
- Mimusops elengi Linn.
426. Valam
- Bidalavana
427. Vanga
- Tin [Sn O₂]
428. Vantam (Badam)
- Prunus amygdalus Batsch.
429. Varanga, Dalchani
- Cinnamomum cassia Blume.
430. Vari nellu (Vari veru)
- Oryza sativa Linn
431. Vartaka
- Solanum melongena Linn
432. Varuna
- Crataeva religiosa Forst.
433. Vasa, Atarusha, Vrisha
- Adathoda vasica Nees
434. Vasanthi Mukula,
- Jasminum arborescens
Roxb.
435. Vasuka
- Osmanthus fragrans Lour.
436. Vatsanabhi, Visha, Ananda,
Nabhi, Vajranag, Amritam - Aconitum ferox Wall ex.
Seringe
437. Venu, Vamsa, Vamsi, Mulail
(Vamsa Komala Patra) - Bambusa arundinacia Willd
438. Vettadaku, Lata Karanja - Caesalpinia crista Linn.
439. Vibhitaki, Aksha, Kali taru - Terminalia bellirica Roxb.
440. Vidanga, Kitahrit, Kitari,
Krimighna, Krimihara,
Krimiharam, Krimijit,
Kriminasana, Krimiripu,
Krimisatruvu, Vella,
Vidanga Sara
(Vidanga Ghana satwa),

Vilalin Veru, Viral
(Vidanga moola),
Chitratandula

441. Vidari, Mutukku

442. Vidruma (Pravala)

443. Vidula

444. Vilam (Bidalavana)

445. Vishamushti, Karaskara

446. Vishani (Meshasringi)

447. Vishnukranta, Harikrantija

448. Vriddhadarau

449. Vrikshamla

450. Vrischikali

451. Vyaghranakha

452. Vyoshadi Navakam

453. Yakshadruma
(Kuberaksha patra)

454. Yashti, Yashtimadhu,
Madhugavam (Yashti),
Madhuka, Madhuyashti,
Yashtyahwa

455. Yava

456. Yavakshara, Yavasooka,
Patukshara

457. Yuthi

- Embelia ribes Burm
- Pueraria tuberosa DC.
- Coral [Ca CO₃]
- Salix caprea Linn.
- Sodium sulphate
- Strychnos nuxvomica Linn.
- Gymnema sylvestre R.Br.
- Evolvulus alsinoides Linn
- Argyreia speciosa sweet
- Garcinia indica Chois.
- Pergularia extensa N.E.Br.
- Capparis sepiaria Linn
- Trikatu, Triphala, Chitraka,
Mustha & Vidanga.
- Caesalpinia crista Linn.
- Glycyrrhiza glabra Linn
- Hordeum vulgare Linn
- Potassium Cabonate
- Jasminum auriculatum Vahl.

ANNEXURE - V

Comparision of no. of formulations mentioned in the
CCRAS publication and in the Present Text.

Type of formulation (Based on Telugu version)	CCRAS Edition	In the present text
1. Kashaya	575	265
2. Taila	124	091
3. Ghrita	153	086
4. Choorma	148	106
5. Vati /Gutika	152	086
6. Asava / Arishta	046	025
7. Lehya	061	046
Total	1259	705

ANNEXURE - VI

List of Formulations described in Malayalam and Sanskrit languages

IV. Choorna Prakarana

S.No.	Name of the Formulation	Verse No.
1.	Jati Lavangadi Choorna	27
2.	Kadukkadi Choorna	28
3.	Chukkiliratyadi Choorna	31
4.	Nagappuvadi Choorna	32
5.	Nalpamaradi Choorna	33
6.	Vatasringadi Choorna	34
7.	Indupukanam	39
8.	Kayampurandaradi Choorna	45
9.	Kayyonyadi Choorna	64
10.	Nyaramooladi Choorna	65
11.	Varahyadi Choorna	66
12.	Nellakyadi Choorna	67
13.	Rasnadi Choorna	76
14.	Kacchuradi Choorna [Brihat]	78
15.	Kacchuradi Choorna [Laghu]	79
16.	Karpooradi Choorna	85
17.	Modakadi Choorna	86
18.	Soolari Choorna	87
19.	BalaSoolari Choorna	88
20.	Korit talam	89
21.	Triphaladi talam	90
22.	Soolahara Choorna	93

VII. Lehva Prakarana

S.No.	Name of the Formulation	Verse No.
1.	Satavari Guda [II].	6
2.	Ellum Tippalyadi Lehyam.	8
3.	Pulim Kulambu[i].	13
4.	Pulim Kulambu[ii].	14
5.	Jeerakadi Lehya [Muttu Kulambu].	28
6.	Kukkuta Rasayana.	36
7.	Pushparaga Lehya.	37
8.	Trivrit Kulambu.	38
9.	Changeri Rasayana.	39

VIII. Vati Prakarana

S.No.	Name of the Formulation	Verse No.
1.	Kasattinutiri [Kasahari Varti].	9
2.	Kulana Khattinu Kulambu.	12
3.	Bhagandharahara Lepa.	14
4.	Ayavu Kulambu.	15
5.	Marma Kshobha.	16

IX. Gutika Prakarana

S.No.	Name of the Formulation	Verse No.
1.	Chukkum Tippalyadi Gutika.	2
2.	Mukka Mukkudu Vati.	7
3.	Kasturyadi Gutika.	8
4.	Kiryattu Jeerakadi Matra.	9
5.	Setubandha Matra.	10
6.	Paccha Endiyadi Gutika.	11
7.	Jatikkadi Gutika.	12
8.	Loha Grudadi Gutika.	13
9.	Kittadi Gutika.	14
10.	Niruryadi Gutika.	15
11.	Ramachandiswara Rasa.	17

12.	Anandabhairava Gutika.	18
13.	Ramabana Gutika [Navajwara Nivarini]	19
14.	Sannipatantaka Gutika.	20
15.	Chailyadi Gutika.	21
16.	Jatilingadi Gutika.	41
17.	Sirastoda Gutika.	52
18.	Kanthalasuddhi Gutika.	63
19.	Mritasanjivani Gutika.	64
20.	Vettumaran Gulika.	65
21.	Vayu Gutika.	67
22.	Venkaradi Matra.	68
23.	Marma Gutika.	70

X. Parisishta Prakarana - Kashaya

S.No.	Name of the Formulation	Verse No.
1.	Almottadi Kashaya	1
2.	Aviltoladi Kashaya	2
3.	Valiyandati Kashaya.	8
4.	Bala Koduttuvadi Kashaya.	13
5.	Vasadi Kashaya.	22
6.	Bala Kuvaladi Kashaya.	24
7.	Bilwa Dhanyadi Kashaya.	25
8.	Cherupayaradi Kashaya.	26
9.	Panal Veradi Kashaya.	27
10.	Ramacchadi Kashaya.	28
11.	Kanimkuringyadi Kashaya.	29
12.	Oraladi Kashaya.	30
13.	Bilwamrutadi Kashaya.	32
14.	Adalotadi Kashaya.	33
15.	Vari Karimbadi Kashaya.	34
16.	Bilwadi Kashaya.	37
17.	Sila Kashaya.	39
18.	Muviladi Kanni Kashaya.	42

19.	Arshoghna varga Kashaya.	43
20.	Padma Kinjalkadi Kashaya.	44
21.	Changeryadi Morkanni.	45
22.	Bilwambudadi Kashaya.	47
23.	Ama Kerirkiladi Kashaya.	51
24.	Mutrakricchrae - Varinellu Tippalyadi Kashaya	52
25.	Kallurvanjyadi Kashaya.	53
26.	Pramehi - Nisakatakadi Kashaya.	55
27.	Darvi Kapitthaniryadi Kashaya.	56
28.	Tecchiveradi Kashayakkanni.	57
29.	Vidradhou - Nimbadi Kashaya.	60
30.	Vridhhou - Vullivettadukadi Kashaya.	62
31.	MulaIladiKashaya.	63
32.	Viral Chitramooladi Kashaya.	65
33.	Soola - Mula Iladi Kashaya.	66
34.	Viralin Veradi Kashaya.	67
35.	Plasintoladi Kashaya.	69
36.	Pacchocchi Kuvaladi Kashaya.	70
37.	Mahodara - Taviramadi Kashaya.	71
38.	Pandu - Parvikardrakadi Kashaya.	72
39.	Vyoshadi Kashaya.	73
40.	Kamala - Yashtivasadi Kashaya.	74
41.	Tartavaladi Mukkudi.	75
42.	Sopha - Chukkuchundadi Kashaya.	76
43.	Panaviraladi Bhasma Ganji.	77
44.	AviItoIadi Bhasma Ganji.	78
45.	Pathya Punarnavadi Kashaya.	79
46.	Nannaryadi Kashaya.	81
47.	Chundatkarutamadi Kashaya.	82
48.	Phirangioga - Chukkum Tippalyadi Kashaya.	91
49.	Veppin Tolal Kashaya.	92
50.	Krimiroga — Vilalin Veradi Kashaya.	94
51.	Vilanga Nirgundyadi Kashaya.	95

COLLECTION OF VARIOUS
→ **HINDUISM SCRIPTURES**
→ **HINDU COMICS**
→ **AYURVEDA**
→ **MAGZINES**

FIND ALL AT [HTTPS://DSC.GG/DHARMA](https://dsc.gg/dharma)

Made with
By
Avinash/Shashi
Creator of
**hinduism
server!**

FOA-5758

540

52.	Satavaryadi Kashaya.	98
53.	Artava Shodhana Kashaya.	105
54.	Garbhini - Triphaladi Kashaya.	106
55.	Baladi Kashaya.	107

XI. Parisishta Prakarana - Taila

S.No.	Name of the Formulation	Verse No.
1.	Kottim Chukkadi Tailam.	2
2.	Nalpamaradi Tailam.	3
3.	Pullanyadi Tailam.	4
4.	Nonganadi Tailam.	5
5.	Villain Pacchotyadi Taila.	6
6.	Arukaladi Tailam.	7
7.	Kayyonyadi Tailam.	8
8.	Lakshadi Taila.	9
9.	Jati Manyaladi Taila.	10
10.	Vijaya Bhairava Taila.	12
11.	Puvankuruntaladi Eranda Taila.	13
12.	Swasari Taila.	14
13.	Kanni Kurkiladi (Nariyal) Taila.	15
14.	Hriberadi Ghritam.	16
15.	Dasa Swarasa Ghrita.	17
16.	Ardraka Ghrita.	18
17.	Nonganadi Ghrita.	19
18.	Tengin Pukkuladi Ghrita.	20
19.	Punkin Toladi Ghrita.	21
20.	Agni Kandadi Ghrita.	22
21.	Karaskara Ghrita.	23
22.	Kattuchen Ghrita [Vana soorana Ghrita]	24
23.	Nerinyal Kuvaladi Ghrita.	25
24.	Gopyadi Ghritam.	
25.	Panal Patiryadi Ghrita [Alarka Vishahara]	

